Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрлігі
Ы. Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы

АУЫЛ МЕКТЕПТЕРІНДЕ ОҚУ ПРОЦЕСІН ЦИФРЛАНДЫРУ БОЙЫНША ӘДІСТЕМЕЛІК ҰСЫНЫМДАР

Астана, 2025

Ы. Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы Ғылыми-әдістемелік кеңесінің 2025 жылғы 5 маусымдағы № 2 хаттамасының шешімімен баспаға ұсынылды.

«Ауыл мектептерінде оқу процесін цифрландыру бойынша әдістемелік ұсынымдар» – Астана қ.: Ы. Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы, 2025. – 400 б.

Әдістемелік ұсынымдама «Ауыл мектептерінде оқу процесін цифрландыру бойынша әдістемелік ұсынымдар» деп берілген. Шағын жинақты ауыл мектептерін тірек мектептерге бекіту арқылы қашықтан оқытуды ұйымдастыру, мектептерді қажетті құрал-жабдықтармен жабдықтау, цифрландыру білім беру сапасы мен оқыту тиімділігін арттырып, шалғай елді мекендегі білім алушыларға сапалы білім алуға мүмкіндік берері анық.

Әдістемелік ұсынымдама: ағымдағы жағдайға талдау; ауыл мектептерінде оқу процесін цифрландыру бойынша әдістемелік ұсынымдар; қорытынды; пайдаланылған әдебиеттер тізімі мен қосымшадан тұрады.

Әдістемелік ұсынымдар облыстық, аудандық білім басқармаларының/бөлімдерінің әдіскерлеріне, ауыл мектептерінің басшылары мен педагогтеріне қызмет барысында басшылыққа алуға ұсынылады.

© Ы. Алтынсарин атындағы
Ұлттық білім академиясы, 2025

КІРІСПЕ

Ауыл мектептерінде цифрлық технологияларды тиімді қолдану – білім сапасын арттырудың маңызды факторы. Бұл ұсыныстар оқу процесін заманауи талаптарға сай ұйымдастыруға бағытталған.

Ол үшін ауыл мектептерінің материалдық-техникалық базасын жақсартып, мектептердің компьютерлік сыныптарын, интерактивті тақталарды, интернет желісін қамтамасыз етумен қатар білім алушылар мен педагогтерге арналған планшет/ноутбукпен жабдықтау; интернеттің жылдамдығын арттыру (кемінде 4 Мбит/сек) жолдары ұсынылады.

Сол секілді ауыл мектептеріндегі оқу процесін цифрландыруда педагог кадрлардың да дайындығы мен ұдайы біліктілігін арттырып отыру да маңызды. Сондықтан педагогтерді цифрлық сауаттылықты арттыру бойынша тұрақты курстар өткізіп, «Bilimland», «Kundelik», «Daryn.online», «Opiq.kz» секілді платформаларды пайдалану дағдыларын жетілдіру мен әр педагогке цифрлық әдістеме құрастыру бойынша нұсқаулық берілуі қажет.

Ауыл мектептерінде оқу процесін цифрландыру тәсілдеріне: электрондық күнделік пен журналдарды толық енгізу (Kundelik.kz); Онлайн тестілеу, жаттығу және кері байланыс құралдарын қолдану; сабақ барысында цифрлық оқулықтар мен бейнематериалдарды қолдану; Google Workspace, Microsoft Teams сияқты бұлттық қызметтерді пайдалануды жатқызуға болады.

Ауыл мектептерінің білім алушыларына цифрлық ресурстарды пайдалану нұсқаулығын әзірлеу; үй тапсырмаларын электронды түрде орындау мәдениетін қалыптастыру мен ақпараттық қауіпсіздік негіздерін оқытуымыз тиіс.

Ауыл мектептерінде оқу процесін цифрландыруда ата-аналармен жұмысты ұйымдастыруда ата-аналарға арналған вебинарлар өткізу; цифрлық бағалау жүйелерімен таныстыру; кері байланыс құралдарын (чаттар, пошта, порталдар) тиімді пайдалану жолдары ұсынылады.

Ауыл мектептерінде оқу процесін цифрландыруда бағалау және мониторинг жұмыстарын жүргізуде: педагогтердің цифрлық дағдыларын бағалау жүйесін енгізу; электрондық ресурстардың тиімділігін бақылау мен жыл сайын цифрлық білім берудің даму деңгейін сараптау тұру қажет.

Цифрландыру – білім сапасын арттыру жолындағы басты бағыттардың бірі. Ауыл мектептері де осы үдеріске белсенді араласуы тиіс. Бұл ұсыныстар оқу сапасын арттыру мен ауыл мектебінің білім алушыларына тең білім беру мүмкіндігін қамтамасыз етуге негізделеді.

Қазіргі таңда ауыл мектептерінде білім саласын цифрландыру өте маңызды, себебі ол білім беру сапасын арттырып, ауыл мен қала мектептері арасындағы алшақтықты азайтуға көмектеседі. Оның негізгі себептері:

📌**Білімге тең қолжетімділік.** Цифрлық технологиялар арқылы ауыл білім алушылары да қала мектептеріндегідей сапалы контентке (бейнесабақтар, онлайн курстар, цифрлық кітаптар) қол жеткізе алады. Бұл білім беру мүмкіндіктерін теңестіреді.

📌 **Білікті педагогтер тапшылығын өтеу.** Кейбір ауыл мектептерінде пән мұғалімдері жетіспейді (мысалы, физика, ағылшын тілі). Қашықтан сабақтар мен онлайн оқыту арқылы бұл тапшылықты азайтуға болады.

📌 **Оқытуды жеке бейімдеу.** Цифрлық платформалар әр білім алушының білім деңгейіне сай тапсырма беріп, оқу процесін дараландыруға көмектеседі. Бұл әсіресе әртүрлі үлгерім деңгейі біріктірілген сыныптары бар мектептер үшін тиімді.

📌 **Педагогтердің кәсіби дамуы.** Цифрлық жүйелер педагогтерге онлайн курстар, семинарлар, вебинарлар арқылы біліктілігін арттыруға мүмкіндік береді. Бұл ауыл педагогтерінің заманауи педагогикамен жұмыс істеуіне жол ашады.

📌 **Цифрлық дағдыларды дамыту.** Ауыл мектебі білім алушыларына компьютер, интернетпен жұмыс істеу – болашақта кез келген салада қажет болатын маңызды дағды. Сондықтан цифрландыру еңбек нарығына дайындықты күшейткен дұрыс.

Ауыл мектептерін цифрландыру – ауыл баласының болашағына салынатын инвестиция. Бұнда білім беру сапасын арттырып қана қоймай, әлеуметтік әділеттілік пен тең мүмкіндік қағидаларын жүзеге асыруға көмектесетініне де назар аударған дұрыс.

1. АҒЫМДАҒЫ ЖАҒДАЙҒА ТАЛДАУ

«Ауыл мектептерінде оқу процесін цифрландыру» 2022 жылғы 6 желтоқсанда Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрлігі мен «Microsoft Kazakhstan» компаниясы арасында өзара Ынтымақтастық Меморандумы қабылданды. Меморандумда келесі міндеттер қарастырылды. Меморнадумда:

1. Қазақстандық білімді цифрландыру арқылы Жаһандық бәсекеге қабілеттілікті арттыруда білім саласын цифрлық трансформациялау саласындағы Ынтымақтастық;
2. Педагогтер мен білім алушылардың цифрлық сауаттылығын, цифрлық машық пен құзыреттілікті арттыру;
3. Инклюзивті білім беру саласындағы Ынтымақтастықты кеңейту;
4. Цифрлық білім беру бағдарламалар мен техникалық-бағдарламалық шешімдерді жылжытуға бағытталған бірлескен жобаларды әзірлеу;
5. Екі жақтың кез келгенінің ұйымдастырған іс-шараларға Өкілдердің қатысуымен Білім саласына қатысты Тараптардың жинақтаған қызметтер саласына сәйкес жинақталған тәжірибесін бөлісу мен білім алмасу;
6. Тараптардың келісімімен Ынтымақтастықтың кез келген түрі және т.б. қарастыру ұсынылған.

Сол секілді: «Microsoft Education Transformation Framework» әдіснамасының негізінде білім саласын трансформациялауда «Microsoft-тың» үздік практикаларын ұсыну; «Leaders in Digital Transformation» («Цифрлық Трансформация Көшбасшылары»); 1. «Education Data and AI»; 2. Computer Science Curriculum Toolkit; 3. Online Professional Development for Teacheers 4. Showcase Education System жаһандық бағдарламаға қатысуға мүмкіндіктерін ұсыну;

«Microsoft Digital Literacy» оқу жоспары мен «Microsoft Education» («Microsoft» педагогі) халықаралық бағдарламасын, «Microsoft Certified Education» («Сертификатталған педагог») халықаралық сертификатын ұсыну арқылы педагогтер мен білім алушылар арасында цифрлық сауаттылықты арттыруды қолдау;

Инклюзивті білім беру әдіснамасын ұсыну, сондай-ақ білім беруде ерекше қажеттілігі бар білім алушыларды қызықтыруда ассистивті құралдарды оқу процесінде пайдалануда педагогте үшін білім беру семинарларын өткізу;

«Office 363 Education» сервистер базасында және «Microsoft Teams» білім беру қосымшасында білім беруде еліміздегі мектептерге бірыңғай цифрлық платформаға қолжетімділік мүмкіндіктерін ұсыну;

Мектеп педагогтеріне оқу процесінде «Microsoft Hacking STEM» & «Microsoft MakeCode» материалдары мен ресурстарын пайдалану, сондай-ақ Minecraft Education Edition» қамтамасыз ететін арнайы бағдарламаны ендіру арқылы STEM-ді пайдалану бойынша шеберлік сыныптарды өткізу;

Оқу бағдарламаларын жаңартуда «Информатика» пәнін мектептерде оқыту саласында кеңестер беру;

Едәуір қажетті, сұранысқа ие технологияларды «Microsoft Learn» интерактивті портал арқылы нарықта қашықтан білім беруге қолжетімділікті ұсыну қарастырылған. Сондықтан да ауыл мектептерін цифрландыру мәселесінде «Microsoft Kazakhstan» компаниясының мүмкіндіктерін тиімді пайдалану ұсынылады.

Келесіде ауыл мектептерінің материалдық-техникалық базасы бойынша мәліметтер берілген.

1. Ауыл мектептерінің материалдық-техникалық базасы

1-кесте. Апатты мектептер бойынша мәлімет

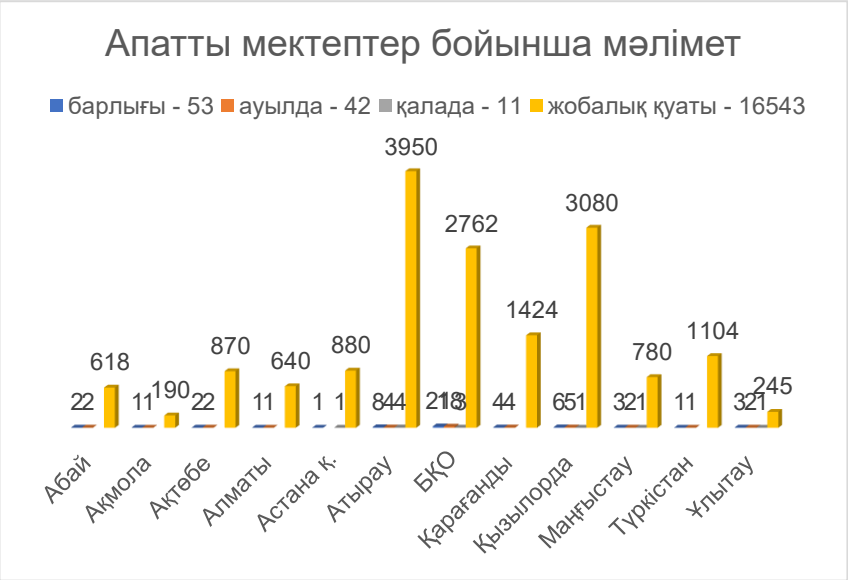
өңірлер	**барлығы**	**ауыл**	**қала**	**жобалық қуаты**
Абай	2	2		618
Ақмола	1	1		190
Ақтөбе	2	2		870
Алматы	1	1		640
Астана қ.	1		1	880
Атырау	8	4	4	3950
БҚО	21	18	3	2762
Қарағанды	4	4		1424
Қызылорда	6	5	1	3080
Маңғыстау	3	2	1	780
Түркістан	1	1		1104
Ұлытау	3	2	1	245
Барлығы	**53**	**42**	**11**	**16543**

Ауыл мектептерінің білім сапасына әсер ететін факторлардың бірі – мектептің материалдық-техникалық базасы. Кестеден көріп отырғанымыздай, Ұлттық білім беру деректер базасының мәліметтері бойынша республика бойынша 53 мектеп апатты жағдайда болса, оның 42-сі ауылдық жерде болса, 11-і қалалық жерде орналасқан мектептер. Апатты мектептердің жобалық қуаты – 16543. Әрине, апатты мектептерде білім алу білім сапасына теріс әсер етері белгілі. Мұндай мектептердегі жағдайлар білім алушылардың оқу процесіне, денсаулығына, тіпті психологиялық күйіне де кері ықпал етеді. Оған келесідей негізгі себептерді атап өтуге болады:

- **Материалдық-техникалық базаның нашарлығы.** Ескі, тозған ғимараттарда заманауи оқу құрал-жабдықтары болмайды; Компьютер, интерактивті тақта, зертханалық құралдар жеткіліксіз; Мұндай жағдайда білім беру процесі дәстүрлі, көбіне шектеулі сипатта өтеді.
- **Қауіпсіздік мәселесі.** Апатты мектептерде қабырғаның жарылуы, төбенің опырылуы сияқты қауіптер болады; Бұл білім алушы мен педагогтің қауіпсіздігіне тікелей қатер төндіреді; Балалар өзін қауіпсіз сезінбеген жерде оқу процесіне толық зейін сала алмайды.
- **Мотивация мен психологиялық күй.** Мектептің жағдайы нашар болса, білім алушыларда білім алуға ынта төмендеуі мүмкін; Әлеуметтік теңсіздік сезімі пайда болуы мүмкін (басқа мектептермен салыстырғанда); Педагогтердің де мотивациясы түсіп, оқыту сапасы нашарлауы ықтимал.
- **Педагогтердің тапшылығы.** Апатты жағдайдағы мектептерге білікті мамандар барғысы келмейді; Бұл білім алушылардың сапалы білім алуына кедергі келтіреді.

Апатты мектептерде білім алу – білім алушының толыққанды, сапалы білім алуына айтарлықтай кедергі. Мұндай мектептерді жөндеу немесе жаңа мектеп салу – білім беру жүйесінің басты міндеттерінің бірі болуы керек. Апатты мектептердің өңірлер бойынша бөлінісі келесі суретте берілген.

1-сурет. Апатты мектептердің өңірлер бөлінісіндегі көрінісі

Суреттен көріп отырғанымыздай, апатты мектептердің көбі – Атырау облысында (3950); Қызылордада (3080); Батыс Қазақстан облысында (2762), Қарағанды облысында (1424) және Түркістан облысында (1104) орналасса, жобалық қуаты азы Ақмола облысында (190) анықталып отыр. Келесі кестеде ауыл мектептерінің интернет жылдамдығы бойынша мәлімет берілген.

2-кесте. Интернет жылдамдығы 10 Мбит/секундтан төмен мектептер

өңірлер	**4 Мбит/сек**	**5 Мбит/сек**	**6 Мбит/сек**	**7 Мбит/сек**	**8 Мбит/сек**	**барлығы**
Абай	5				3	**8**
Ақмола	0				7	**7**
Ақтөбе	1					**1**
Алматы қ.		1	1		1	**3**
Алматы					1	**1**
Астана қ.	1					**1**
Атырау	3	2		1	1	**7**
БҚО					12	**12**
Жамбыл	2	1			9	**12**
Жетісу						
Қарағанды						
Қостанай	1				4	**5**
Павлодар	3				1	**4**
СҚО	9					**9**
Түркістан	9	5	4	4	44	**66**

Ұлытау	2				4	**6**
ШҚО	6				7	**13**
Шымкент қ.		2			2	**4**
Барлығы	**42**	**11**	**5**	**5**	**96**	**159**

Бүгінгі таңда цифрлық мүмкіндіктерді пайдаланып, білім сапасын арттыруда заман талабының басым бағыты. Кестеден көріп отырғанымыздай, интернет жылдамдығы 10 Мбит/сек мектептерде қашықтан оқыту мүмкіндігі төмен болатыны белгілі. Республика бойынша 159 мектепте интернет жылдамдығы 10 Мбит/сек-тан төмен. Ондағы мектептер саны көп өңірлер – Түркістан облысында (66); Шығыс Қазақстан облысында (13); Батыс Қазақстан облысы мен Жамбыл облысында (12) анықталса, азы Астана қаласы мен Ақтөбе облысында (1) байқалып отыр. Ғылыми техникалық процесс білім сапасына әсер етуі ықтимал. Компьютердің білім сапасының өсуіне айтарлықтай әсері барлығы белгілі. Бұл әсер бірнеше бағытта байқалады:

- **Ақпаратқа қолжетімділік.**

Компьютерлер арқылы білім алушылар мен педагогтер интернеттегі білім ресурстарына (мысалы, электронды кітаптар, бейнесабақтар, ғылыми мақалалар) еркін қол жеткізе алады. Бұл білім алудың көкжиегін кеңейтеді.

- **Интерактивті оқыту.** Компьютерлік бағдарламалар мен қосымшалар сабақтарды қызықты, әрі интерактивті етіп өткізуге мүмкіндік береді. Мысалы, 3D модельдер, анимациялар, симуляциялар – күрделі ұғымдарды жеңіл түсінуге көмектеседі.
- **Жеке білім беру.** Компьютер көмегімен әр білім алушының білім деңгейіне сәйкес тапсырмалар беруге болады. Бұл білім алушылардың жеке қарқынымен оқып, өз мүмкіндігін барынша пайдалануға жағдай жасайды.
- **Бағалау жүйесінің тиімділігі.** Компьютерлік тесттер мен бағалау жүйелері педагогтердің жұмысын жеңілдетіп, білім алушылардың білім деңгейін нақты, әрі жылдам анықтауға көмектеседі.
- **Цифрлық сауаттылық.** Компьютерді ерте жастан қолдану білім алушылардың цифрлық дағдыларын дамытады, бұл болашақ еңбек нарығында маңызды артықшылық ретінде саналады.

Алайда, компьютерді тиімді пайдаланбаса, кері әсері де болуы мүмкін (мысалы, назардың төмендеуі, денсаулыққа зиян, ойынға тәуелділік). Сондықтан компьютерді білім беру процесінде мақсатты және үйлесімді қолданған маңызды. Келесіде өңірлерде интернет жылдамдығы 4 Мбит/сек. төмен мектептер бойынша мәліметтер берілген.

3-кесте. Интернет жылдамдығы 4 Мбит/секундқа дейінгі мектептері бар өңірлер

өңірлер	1 Мбит/сек	2 Мбит/сек	3 Мбит/сек	**жалпы**
Алматы қ.	1			**1**
Атырау		3		**3**

Түркістан	3	3	4	**10**
Шымкент қ.		1		**1**
Барлығы:	**4**	**7**	**4**	**15**

Кестеден көріп отырғанымыздай, еліміздің 4 өңірінде интернет жылдамдығы 4 Мбит/секундтан төмен 15 мектеп барлығы анықталып отыр. Олар Түркістан облысында (10), Атырау облысында (3), Алматы мен Шымкент қалаларында (1). Интернет жылдамдығы 4 Мбит/секундтан төмен болғанда, келесі мәселелер жиі туындайды:

🌐 **Жалпы мәселелер:**

1. **Бет ашылуы баяулайды** – сайттар мен қосымшалар ұзақ жүктеледі.
2. **Бейнежазбаларды көрсеткенде экранның қатулары болады** – YouTube немесе басқа платформаларда бейне жиі тоқтап, «buffering» болады.
3. **Онлайн сабақтарда немесе видеоқоңырауларда кідіріс болуы мүмкін.** Zoom, Teams сияқты сервистерде дыбыс пен бейнелер үзіліп беріледі.
4. **Файлды жүктеу ұзақ уақытты алады –** мысалы, 100 МБ файлды жүктеу үшін 4 Мбит/с жылдамдықпен шамамен 3,5 минут қажет болады.

💻 **Қолдану түрлеріне қарай:**

Қызмет түрі	**Қажетті жылдамдық**	**4 Мбит/с жеткілікті ме?**
Веб-серфинг (жаңалық оқу, email)	1–2 Мбит/с	✅ Иә
YouTube (720p HD)	2.5–4 Мбит/с	⚠ Шекарада
YouTube (1080p Full HD)	5–6 Мбит/с	❌ Жеткіліксіз
Zoom видеоқоңырау	1.5–3 Мбит/с	✅ Иә, бірақ тұрақты болса
Онлайн ойындар	3–6 Мбит/с + Ping	⚠ Пинг маңызды
Netflix (HD)	5 Мбит/с	❌ Жеткіліксіз

Келесіде компьютері жоқ, интернеті бар мектептер бойынша мәліметтер берілген.

4-кесте. Компьютері жоқ, интернеті бар мектептер бойынша мәлімет компьютері

өңірлер	**компьютері жоқ, интернеті бар мектептер**
Ақмола	1
Ақтөбе	1
Алматы қ.	10
Алматы	1
Астана қ.	7
Атырау	6
Жамбыл	4

Жетісу	1
Қарағанды	2
Қызылорда	1
Маңғыстау	3
Павлодар	1
Түркістан	13
ШҚО	1
Шымкент қ.	6
Барлығы	**58**

Кестеден көріп отырғанымыздай, компьютері жоқ, интернеті бар мектептер де бары анық. Ондай мектептердің саны – 58. Оның ең көбі Түркістан облысында (13), Алматы қаласы (10), Астана қаласы (7), Атырау облысында (6), Шымкент қаласында (6), Жамбыл облысында (4), Қарағанды (2), Маңғыстау (3), Ақмола, Ақтөбе, Алматы қ., Жетісу, Қызылорда, ШҚО, Павлодар облыстарында 1 мектептен бары анықталып отыр.

Егер мектепте **интернет бар, бірақ компьютер жоқ** болса, бұл бірнеше маңызды мәселені көрсетеді: 🧩 **Нақты жағдайдың ықтимал себептері:**

1. **Инфрақұрылым жартылай дайындығы** – яғни интернет желісі тартылған, бірақ техникалық жабдық (компьютерлер, ноутбуктер) әлі жеткізілмеген.
2. **Бюджет тапшылығы** – кейде мектепке интернет қосу жеңіл әрі арзан, ал компьютер алу үшін көп қаражат керек.
3. **Жаңа ашылған мектеп** – бастапқыда интернет тартылып, кейін техникамен жабдықталады.
4. **Компьютер сыныптары ескірген немесе жарамсыз** – компьютерлер бар болғанымен, істен шыққан болуы мүмкін.

🎓 **Педагогтер мен білім алушылар үшін оның салдары:**

- **Цифрлық білім беру мүмкіндігі шектеулі** – мысалы, электронды күнделік, цифрлық ресурстар қолдану мүмкін емес.
- **IT пәндерін өткізу қиындайды** – теориямен ғана шектелуі мүмкін.
- **Онлайн олимпиадалар мен тесттерге қатысу мүмкіндігі төмен**.

🛠 **Шешімдер қандай болуы мүмкін?**

- **Мемлекеттік бағдарлама арқылы техникамен қамтамасыз ету** (мысалы, Қазақстанда «Цифрлық Қазақстан» сияқты бағдарламалар бар).
- **Ноутбук, планшет түріндегі мобильді шешімдер** – стационар компьютер орнына.
- **Мектепаралық ресурстарды бөлісу** – жақын маңдағы мектептермен бірлесіп пайдалану.
- **Қайырымдылық ұйымдары немесе демеушілер арқылы қолдау**.

Келесіде ауыл мектептерінде оқу процесін цифрландыруда педагог кадрлардың дайындығы қарастырылады.

1. Ауыл мектептерінде оқу процесін цифрландыруда педагог кадрлардың дайындығы

Ауыл мектептері педагогтерінің жаңа бағытта жұмыс жасауға үйрету – ауыл мектебі білім алушылары үшін қажетті. Заман талабына сай қала мектебі мен ауыл мектептері білім алушылары арасындағы білімдегі алшақтықты қысқартуда цифрлық мүмкіндіктерді тиімді пайдалану білім алушыларға барынша ізденісті, сонымен қатар көпшілік ортаға бейімделуде, әлеуметтенуде,

қарым-қатынас жасауда оң шешім ретінде саналады. Ауыл мектептерінің білім баласын цифрландыру мәселесінде ең алдымен педагогтер мен білім алушыларға қажетті нәрсе – компьютерлік техниканың болуы. Сондықтан келесі кестеде мектеп тарапынан педагогтерді компьютермен қамту мәселесі ұсынылған.

5-кесте. Мектеп тарапынан педагогтерді компьютермен қамту мәселесі

өңірлер	барлығы	мектептен берілген жеке компьютері бары	мектептен берілген планшет	мектептен берілген ноутбук	мектептен берілген нетбук	смартфондар
Абай	14084	36	10	206	3	1822
Ақмола	14892	19	12	134	73	1588
Ақтөбе	17944	19	1	127	0	2273
Алматы қ.	24630	231	57	1659	31	3268
Алматы	30045	17	0	120	1	3451
Астана қ.	15458	54	3	181	5	2459
Атырау	12274	31	0	39	0	1768
БҚО	13662	15	0	17	0	919
Жамбыл	25237	30	2	14	10	3599
Жетісу	13713	57	1	119	1	1682
Қарағанды	15146	6	0	40	1	1726
Қостанай	12138	19	7	66	10	799
Қызылорда	20625	6	5	0	0	2471
Маңғыстау	15062	93	12	92	4	2832
Павлодар	12113	32	0	21	0	836
СҚО	10316	9	0	25	0	943
Түркістан	57543	39	7	50	0	12756
Ұлытау	3369	0	0	19	0	542
ШҚО	10432	45	0	48	0	1148
Шымкент қ.	20520	291	16	253	0	2921
Барлығы	**359203**	**1049**	**133**	**3230**	**139**	**49803**

Кестеден көріп отырғанымыздай, ауыл мектебі педагогтерінің компьютермен қамту мәселесі берілген. Республика бойынша 359203 ауыл мектебі педагогтерінің мектептен берілген жеке компьютері бары – 1049, мектептен берілген планшеті бары – 133, мектептен берілген ноутбугі бары – 3230, мектептен берілген нетбугі бары – 139 және жеке смартфондары бары – 49803 педагог. Келесіде педагогтердің жеке меншік компьютерлері бойынша мәлімет берілген.

6-кесте. Жеке меншік компьютердің болуы

өңірлер	барлығы	жеке компьютері бары	жеке планшеттің бары	жеке ноутбуктің бары	жеке нетбуктің бары
Абай	14084	2314	81	8627	8
Ақмола	14892	2444	110	9866	29
Ақтөбе	17944	2623	218	11495	27
Алматы қ.	24630	2241	450	15239	42
Алматы	30045	2383	186	21776	53
Астана қ.	15458	1991	87	8853	25
Атырау	12274	1981	80	7574	11
БҚО	13662	1907	58	10109	17
Жамбыл	25237	5045	194	14535	31
Жетісу	13713	2151	91	8964	24
Қарағанды	15146	4837	159	7935	31
Қостанай	12138	3428	149	7290	12
Қызылорда	20625	5845	224	11325	24
Маңғыстау	15062	1176	186	9412	45
Павлодар	12113	3709	115	7201	23
СҚО	10316	2534	53	6527	13
Түркістан	57543	3806	593	36514	174
Ұлытау	3369	1049	26	1554	3
ШҚО	10432	1560	83	7253	18
Шымкент қ.	20520	1348	391	13780	75
Барлығы:	**359203**	**54372**	**3534**	**225829**	**685**

Кестеден көріп отырғанымыздай, ауыл мектебі педагогтерінің – 359203-інің 54372-сінде жеке компьютері бар, 3534-інде жеке планшеті бар, 225829-ында – жеке ноутбугі болса, 685-інде жеке нетбук бар. Келесі кестеде ауыл мектебі педагогтерінің 74783-ында компьютерлік техниканың жетіспеушілігі бойынша мәлімет берілген.

7-кесте. Ауыл мектебі педагогтеріне компьютерлік техниканың жетіспеушілігі бойынша мәлімет

өңірлер	барлығы	жетіспеушілігі
Абай	14084	3054
Ақмола	14892	2443
Ақтөбе	17944	3581
Алматы қ.	24630	6658
Алматы	30045	5647
Астана қ.	15458	4502
Атырау	12274	2628
БҚО	13662	1571
Жамбыл	25237	5432
Жетісу	13713	2483
Қарағанды	15146	2184

Қостанай	12138	1259
Қызылорда	20625	3207
Маңғыстау	15062	4243
Павлодар	12113	1065
СҚО	10316	1189
Түркістан	57543	16456
Ұлытау	3369	737
ШҚО	10432	1518
Шымкент қ.	20520	4926
Барлығы:	**359203**	74783

Кестеден көріп отырғанымыздай, ауыл мектептерінің 21 %-ында компьютерлік техниканың жетіспеушілігі анықталып отыр.

Ауыл мектептерінде педагогтерге компьютерлік техниканың жетіспеушілігі – білім сапасына тікелей әсер ететін өзекті мәселелердің бірі. Бұл мәселенің бірнеше негізгі қыры бар:

🖥️ **1. Оқыту үдерісіндегі қиындықтар.** Компьютерлердің жетіспеушілігі педагогтердің сабаққа қажетті материалдарды әзірлеуіне кедергі келтіреді. Цифрлық ресурстарды, презентацияларды, интерактивті әдістерді пайдалану шектеледі. Онлайн курстар мен біліктілікті арттыру бағдарламаларына қатысу мүмкіндігі азаяды.

🌐 **2. Цифрлық теңсіздік.** Ауыл мен қала мектептерінің техникалық базасы арасында айырмашылық айқын байқалады. Бұл жағдай оқушылардың білім алу мүмкіндіктерінде теңсіздік тудырады.

📊 **3. Есеп-қисап пен құжаттамаларда қиындықтар.** Электронды журнал, күнделік, есеп беру жүйелері толыққанды қолданылмайды немесе қиындықпен жүргізіледі. Мұғалімдер құжаттарды қолмен немесе жеке техникаларын пайдаланып жасауға мәжбүр.

💡 **4. Шешу жолдары.** Мемлекеттік бағдарламалар арқылы ауыл мектептерін компьютерлік техникамен кезең-кезеңімен қамтамасыз ету; Жергілікті бюджеттер есебінен техника алу немесе демеушілік көмектер тарту; Интернет инфрақұрылымын жақсарту – техникамен бірге желілік қолжетімділік те маңызды.

Республика бойынша білім алушылардың компьютерлік техникамен жабдықталуы бойынша мәліметтер келесі кестеде берілген.

8-кесте. Республика бойынша білім алушылардың компьютерлік техникамен жабдықталуы

өңір	контингент	жеке компьютері бары	жеке планшет	жеке ноутбук	жеке нетбук	смартфон
Абай	154986	8977	3004	14055	21	54462
Ақмола	142278	11122	5812	19912	39	76994
Ақтөбе	185792	13863	6391	17994	20	92825
Алматы қ.	360216	26644	26961	77964	312	167805
Алматы	356535	9093	6341	20320	21	213966
Астана қ.	250207	24630	7190	43445	236	109022
Атырау	153611	10513	5133	14564	11	82827
БҚО	126062	8715	4374	23179	15	58477
Жамбыл	247525	15156	7324	15353	14	131858

Жетісу	133406	7099	3141	12602	51	71816
Қарағанды	175989	37266	9440	28353	77	80705
Қостанай	115492	32847	11507	25656	85	33023
Қызылорда	185942	29281	16908	29642	218	72515
Маңғыстау	190888	8564	7324	11286	12	113214
Павлодар	118249	25774	7641	24985	102	49478
СҚО	74873	16387	2049	13299	14	32226
Түркістан	522689	6466	11172	18895	110	285386
Ұлытау	41169	4986	1939	4292	8	23313
ШҚО	101783	12096	4093	21614	36	50677
Шымкент қ.	271332	14627	26785	37226	225	133035
Барлығы:	**3909024**	**324106**	**174529**	**474636**	**1627**	**1933624**

2. Ауыл мектептерінің оқу процесін цифрландыру тәсілдері

Ауыл мектептерінде о**қу процесін цифрландыру тәсілдері»** дегеніміз – сабақты өткізуде **ақпараттық-коммуникациялық технологияларды (АКТ)** қолдану арқылы оқытуды тиімдірек, заманауи және интерактивті ету жолдары.

Бұл – педагог пен білім алушы арасындағы оқу байланысын компьютер, интернет, түрлі қосымшалар мен цифрлық платформалар арқылы ұйымдастыру тәсілдері. Оған:

🎛️ **1. Цифрлық платформаларды қолдануда: «***Kundelik.kz***»** – электронды журнал мен күнделік; «*Bilimland.kz*», «*Opiq.kz*», «*Daryn.online*» – цифрлық оқулықтар мен бейнесабақтар; «*Zoom*», «*Google Meet*» – онлайн сабақ өткізуді жатқызуға болады.

💻 **2. Сабаққа АКТ құралдарын енгізуге:** интерактивті тақтада слайдпен, анимациямен түсіндіру; бейнеролик немесе 3D модель арқылы тақырыпты көрсетуді ұсынуға болады.

🌐 **3. Онлайн бағалау мен кері байланыста:** тест тапсырмаларын «*Google Forms*», «*Kahoot*», «*Quizizz*» арқылы өткізу мен білім алушының жауабына бірден баға беру немесе автоматты түрде кері байланыс ұсыну жолдары қарастырылады.

☁️ **4. Бұлттық технологияларды пайдалануда: «***Google Drive***»**, «*OneDrive*» – білім алушы тапсырмаларын сақтау, педагогпен бөлісу мен «*Google Docs*» – топтық жұмыс, бірлесіп жазуды ұсынуға болады.

📊 **5. Оқу жетістіктерін талдауда:** бағаларды автоматты түрде есептеу мен білім алушының үлгеріміне қатысты графиктер, диаграммалар құрастыру ұсынылады.

Цифрландыру тәсілдері – оқытуды жеңілдететін, уақытты үнемдейтін, әрі білім алушыны қызықтыратын әдістер жиынтығы ретінде қарастырылады.

2. Ауылдық мектептердегі оқу процесін цифрландыру тәсілдері

Ауылдық мектептердегі оқу процесін цифрландыру деп тиімділікті, интерактивтілікті және сабақтарды өткізудің қазіргі заманғы талаптарына

сәйкестігін арттыруда ақпараттық-коммуникациялық технологияларды (АКТ) пайдаланылатын оқыту тәсілдері беріледі.

Бұл компьютерлерді, интернетті, әртүрлі қосымшалар мен цифрлық платформаларды пайдаланып, педагог пен білім алушының арасындағы оқу өзара іс-қимылын ұйымдастыруды қамтиды.

Цифрландырудың негізгі бағыттарына келесілерді жатқызуға болады:

📱 **1. Цифрлық платформаларды қолдануға:** *Kundelik.kz* – электрондық Күнделік және журнал; *Bilimland.kz*, *Opiq.kz*, *Daryn.онлайн* – цифрлық оқулықтар мен бейнематериалдар; *Zoom*, *Google Meet* – онлайн сабақтарды өткізу жатады.

💻 **2. Оқыту үдерісіне АКТ – құралдарын енгізуге:** слайдтар мен анимациялар арқылы материалды түсіндіруде интерактивті тақтаны пайдалану; бейнелер немесе 3D модельдер арқылы тақырыпты көрсетуді жатқызуға болады.

🌐 **3. Онлайн бағалау және кері байланыста:** *Google Forms*, *Kahoot*, Quizizz платформаларының көмегімен тесттерді *өткізу*; Білім алушының жауаптарын автоматты түрде бағалау және дереу кері байланыс беру қарастырылады.

☁️ **4. Бұлтты технологияны қолдану:** *Google Drive*, *OneDrive* – орындалған тапсырмаларды сақтауға және педагогпен бөлісуге арналған; *Google Docs* – бірлескен жұмыс пен ұжымдық редакциялауды ұйымдастыруға арналған.

📊 **5. Оқу жетістіктерін талдауға:** автоматтандырылған бағалау есебі; білім алушылардың үлгерімін көрсететін диаграммалар мен графиктерді құруды қарастыруға болады.

Цифрландыру әдістері – бұл білім беру процесін жеңілдететін, уақытты үнемдеуге ықпал ететін және білім алушыларды қызықтыратын және оқу белсенділігін арттыратын құралдардың жиынтығы.

3. Ауылдық мектептерде оқу процесін цифрландыру процесінде білім алушыларды қолдау. Цифрлық трансформация жағдайында білім берудің өзектілігі ауыл мектептерінің проблематикасы және цифрлық теңсіздік – білім алушыларды жеке қолдауға маңызды шешім.

Ауыл мектептерінде цифрлық білім берудің мақсаты – цифрландыру жағдайында ауылдық мектептерде білім алушыларды педагогикалық қолдаудың тиімді тәжірибелерін зерттеу және сипаттау.

Міндеттері:

- білім беруді цифрландырудың теориялық негіздерін талдау;
- ауыл мектептерінің ерекшеліктерін цифрлық контексте анықтау;
- педагогикалық қолдаудың формалары мен әдістерін сипаттау;
- білім алушыларға цифрлық қолдау модельдерін қорытындылау және ұсыну.

4. Білім беруді цифрландыру: тұжырымдама, контексттер, перспективалар.

4.1 Цифрландыру ұғымының эволюциясы. XXI ғасырда білім беруді цифрландыру өмірдің барлық салаларын қамтитын жаһандық өзгерістердің ажырамас элементіне айналуда. Егер бұрын оқыту қатаң құрылымдалған жүйе

шеңберінде мұғалімнен оқушыға білім беруге негізделген болса, бүгінде басымдық икемділікке, интерактивтілікке және қол жетімділікке ауысады.

Бастапқыда цифрландыру аналогтік ақпаратты цифрлық форматқа аудару процесі ретінде түсінді. Алайда, білім беру контекстінде бұл ұғым тереңірек мазмұнға ие болды. Цифрландыру – бұл тек цифрлық технологияларды енгізу ғана емес, сонымен қатар білім беру ортасының өзін, педагог пен білім алушының өзара әрекеттесу форматтарын, ақпаратты алу және өңдеу тәсілдерін сапалы өзгерту.

Мектептерді техникалық жабдықтауға бағытталған білім беруді ақпараттандыру тұжырымдамасы кеңірек түсінікке — цифрлық трансформацияға ауыстырылды. Ол оқытудың мазмұны мен нысандарындағы ғана емес, сонымен қатар педагогикалық мәдениеттегі, білім алушыларды басқарудағы, бағалаудағы және сүйемелдеудегі өзгерістерді қамтиды. Осылайша, цифрландыру білім берудің мәдени және әдіснамалық трансформациясына айналады.

4.2 Білім беруді цифрлық трансформациялаудың мақсаттары мен бағыттары. Цифрландыру қазіргі білім беруде өзекті бірнеше міндеттерді бірден шешуге бағытталған. Олардың ішінде – сапалы білімге тең қолжетімділікті қамтамасыз ету, білім алушылардың XXI ғасыр дағдыларын дамыту, мотивация мен қатысуды арттыру, оқытуға даралауды жатқызуға болады.

Білім үлкен жылдамдықпен ескіретін тез өзгеретін әлемде ақпаратты жай ғана жеткізу емес, деректер ағынында бағдарлауды, сыни тұрғыдан ойлау, командада жұмыс істеу, жаңа жағдайларға бейімделуді үйрету маңызды. Дәл осы мақсаттар үшін білім беруді цифрландыру жұмыс істейді.

Цифрлық трансформацияның негізгі бағыттары:

- Цифрлық білім беру ортасын қалыптастыру (платформалар, ресурстар, электрондық кітапханалар);
- Оқытудың икемді форматтарын енгізу (қашықтан, аралас, модульдік);
- Оқу жетістіктерін диагностикалау мен мониторингтің цифрлық құралдарын қолдану;
- Педагогтер арасында цифрлық педагогикалық мәдениетті дамыту;
- Жасанды интеллект технологиялары мен үлкен деректерді оқу процесіне біріктіру.

Сонымен қатар, техникалық аспектілерге ғана емес, сондай-ақ педагогикалық жағдайларға да ерекше назар аудару керек. Олар: білім алушыларды қолдау, педагогтерді даярлау, әдістемелік тәсілдерді өзгерту.

4.3 Цифрландырудың мүмкіндіктері мен сын-тегеуріндері. Цифрландыру білім беру жүйесі алдында жаңа көкжиектерді ашады. Біріншіден, бұл білімге қол жетімділікті кеңейтуге мүмкіндік береді. Білім алушылар географиялық орналасуына қарамастан жоғары сапалы білім алуға, педагогтермен өзара қарым-қатынас жасай, конкурстарға, олимпиадаларға, жобаларға қатыса алады.

Сонымен қатар, цифрлық орта оқытуды жекелендіруге мүмкіндік береді. Әр білім алушы ыңғайлы қарқынмен оқуға, түсініксіз материалға оралуға, оның

дайындық деңгейіне сәйкес тапсырмалар алуға мүмкіндік алады. Интерактивті формалар, ойын элементтері, мультимедиялық мазмұн оқу процесін тартымды етеді.

Алайда, сонымен бірге цифрландыруда да қиындықтарға тап болады. Олардың бірі – цифрлық теңсіздік. Еліміздегі әртүрлі аймақтарда, мектептерде, отбасыларда цифрлық технологияларды енгізуде бірдей жағдайлар қарастырылмаған. Мәселен, интернет жылдамдығының деңгейі, техниканың болуы, педагогтер мен ата-аналарды даярлау және т.б. Бұл әсіресе ауылдық жерлерде айқын көрінеді.

Ендігі бір қиындық – үнемі онлайн режимінде білім алушылардың шамадан тыс жұмыс істеуі және психологиялық қажуы, сондай-ақ жанды қарым-қатынас болмаған кезде мотивацияның төмендеуі. Цифрландыру білім алушы мен педагог арасындағы эмоционалды байланысты сақтайтын өзара қарым-қатынастың жаңа түрлерін дамытуды талап етеді.

4.4 Ауылдық мектеп жағдайында цифрландыру. Ауыл мектептерін цифрландыруда кедергілермен қатар әлемге білім кеңістігінің терезесі де бола алады. Бір жағынан, ауыл мектептері жиі шектеулерге тап болады. Мәселен, интернеттің төмен жылдамдығы, ескірген құрал-жабдықтар, педагог-мамандардың жетіспеушілігі және т.б. Екінші жағынан, бұл цифрлық технологиялар бастапқы мүмкіндіктерді теңестіретін және мектеп білім алушыларына шектеулі ақпараттық кеңістіктен шығуға көмектесетін ресурс бола алады.

Ауыл мектептерін цифрландырудың жетістігі бірнеше факторларға байланысты. Олар: педагогтердің инновацияға дайындығы, әкімшілік пен жергілікті қоғамдастықтың қолдауы және әр білім алушыны қолдауға бағытталған тұрақты педагогикалық ұстанымның болуы.

Цифрландыру – өз мақсатына айналмауы керек. Бұл білім беру мүмкіндіктерін кеңейту, әсіресе дәстүрлі ресурстар шектеулі жерлерде білім беру сапасы мен қолжетімділігін арттыру құралы болуы керек. Цифрлық трансформацияның орталығында білім алушы, оның қажеттіліктері, қабілеттері мен армандары қалуы керек екенін есте ұстаған жөн.

Осылайша, білім беруді цифрландыру – бұл жаңа технологияларды енгізу ғана емес, білім беру философиясын кешенді өзгерту. Ол мектептен икемділікті, педагогтен – жаңа көзқарасты, ал қоғамнан – цифрлық болашақ, қазірдің өзінде пайда болғанын және оған тек техникалық ғана емес, сонымен қатар педагогикалық, әдістемелік және этикалық тұрғыдан дайын болу керек екенін түсінуді талап етеді.

5. Цифрлық қайта құру жағдайындағы ауыл мектебі

5.1 Ауыл мектебінің білім беру ортасы ретіндегі ерекшелігі. Ауыл мектебі – бұл мегаполистерден алыс орналасқан оқу орны ғана емес. Бұл өзінің логикасы бар және адами байланыстары бар микро әлем. Мұнда білім алушылар туылғаннан бастап білетіндерден үйренеді, ал педагогтер көбінесе білім беру ғана емес, сонымен бірге әлеуметтік-тәрбиелік функцияларды да қатар орындайды. Ауыл мектебі – бұл қоғамдастық өмірінің бір бөлігі. Ол оқу

міндеттерімен шектелмейді, бірақ кездесулер, ұрпақтар диалогі және тіпті жергілікті мәдени орталыққа айналады.

Алайда, дәл осы ерекше контексте нақты қиындықтар туындайды. Кадр тапшылығы, ескірген жабдық, мектептен тыс ресурстарға шектеулі қолжетімділік, әлсіз немесе жоқ интернет – мұның бәрі цифрландыру процесі тек педагогикалық қана емес, сонымен қатар әлеуметтік-мәдени маңызға ие болатын жағдайларды жасайды. Ауыл мектебі цифрлық білім беру ортасына көшу қалалық мектептердің шешімдерін қайталауға емес, нақты мүмкіндіктер мен қажеттіліктерге терең бейімделуге бағытталған басқа стратегияны қажет етеді.

Сонымен қатар, ауыл мектебінде педагогтің жеке басының рөлі жоғары. Білім сапасы, білім алушылардың ынтасы мен сенімділік деңгейі, ата-ана сенімінің тұрақтылығы соған байланысты. Сондықтан мұнда кез келген цифрландыруда адами фактордың ескерусіз қалуы мүмкін емес. Бұл ретте, білім саласын цифрландыруда педагогті қайта құрудың орталық фигурасы ретінде дайындау, қолдау және тануымыз қажет.

5.2 Цифрлық теңсіздік: сынақ және шындық. Соңғы жылдары пайда болған ең өзекті мәселелердің бірі – қала мектебі мен ауыл мектептері арасындағы цифрлық теңсіздіктің болуы. Бұл Интернетке және жабдыққа қол жетімділікте ғана емес, сонымен қатар білім беру процесіне қатысушылардың цифрлық мәдениеті деңгейінде де көрінеді.

Техникалық алшақтық айқын: егер ірі қалаларда мектептер интерактивті тақталармен, жоғары жылдамдықты интернетпен және заманауи құрылғылармен жабдықталса, онда көптеген ауыл мектептерінде педагогтер мен білім алушылар ескірген компьютерлерде немесе компьютерлік техника болмаған жағдайда онсыз да жұмыс істеуге мәжбүр. Көбінесе цифрлық түрде берілген үй тапсырмасын орындау үйде тіпті тұрақты ұялы байланыс жоқ болуы мүмкін болмайды.

Инфрақұрылымдық кедергілерді кадрлар күшейтеді. Жас мамандар ауылда жұмыс істеуге сирек ұмтылады, ал тәжірибелі мұғалімдердің үнемі қайта даярлаудан өтуге мүмкіндігі жоқ. Қазіргі мектепке цифрлық сауаттылық өте қажет. Бұл көбінесе түйіндемедегі ресми жол болып қала береді, бірақ нақты дағдыға айналмайды.

Мәдени кедергілер де бар. Олар: барлық ата-аналар әсіресе егер олар басқа білім беру жүйесінде өскен болса қашықтан оқытуды аса қажет деп қабылдамайды. Білім алушылардың, әсіресе егер бұл формалар адамның нақты қатысуымен жүрмесе өздері цифрлық формалардан алшақтауы мүмкін.

Осылайша, ауыл мектебіндегі цифрлық теңсіздік – бұл қол жетімділіктің жоқтығы ғана емес, сонымен бірге түсіністік, дайындық, көзқарастағы алшақтық. Бұл тек инвестицияларды ғана емес, сонымен қатар процестің барлық қатысушыларына педагогикалық, әдістемелік, психологиялық қолдауды қажет ететін жүйелік мәселе.

5.3 Ауыл мектебінің артықшылықтары мен күшті жақтары. Алайда, барлық қиындықтарға қарамастан, ауыл мектебі табысты цифрландырудың тірегі бола алатын бірқатар артықшылықтарға ие.

Ең алдымен, бұл – қатысу. Ауыл мектебінде көбінесе педагог, білім алушы және ата-ана арасында берік байланыс қалыптасады. Көбінесе педагог әр отбасының ерекшеліктерін біледі, бұл оқытуды дерексіз емес, жекелендіруге мүмкіндік береді. Бұл цифрлық ресурстарды есеп беруде емес, белгілі бір балаға нақты көмек көрсетуде пайдалануға мүмкіндік береді.

Екіншіден – икемділік. Сыныптардың аздығы және қоршаған ортаны басқару эксперименттік жұмыс түрлерін тезірек енгізуге, әртүрлі цифрлық тәсілдерді қолдануға, оларды нақты жағдайларға бейімдеуге мүмкіндік береді. Ақылға қонымды тәсілмен, тіпті қарапайым шешімдер – «WhatsApp»-та дауыстық хабарламаларды, «Google Docs»-тағы электронды дәптерлерді, YouTube-тегі бейне оқулықтарды пайдалану – дамудың нақты ресурсына айналады.

Үшіншіден – қауымдастық. Ауыл мектебінде қоғамдастық жиі сезіледі: педагогтер, ата-аналар, жергілікті әкімшілік ұжымы біртұтас команда ретінде әрекет ете алады. Егер цифрлық жоба пайда болса – демеушілер, еріктілер, жоғары сынып оқушылары жиі қосылады. Мұнда цифрландыру «жоғарыдан төмен» емес, «жерде» жасалады.

5.4 Цифрландыру – қауіп емес, мүмкіндік. Алаңдатарлық аспектілерге қарамастан, цифрландыру – ауыл мектебі үшін қауіп емес, мүмкіндік болуы мүмкін. Бұл шектеулі ақпараттық кеңістіктен шығуға, білім алушыларды қазіргі әлеммен таныстыруға, оқу процесіне мотивацияның, тәлімгерліктің, зерттеудің жаңа түрлерін тартуға мүмкіндік.

Ең бастысы – қалалық мектептердің модельдерін көшіруге тырысу емес, цифрлық дамудың өзіндік траекториясын құруымыз қажет. Ол қарапайым, қадамдардан басталып, тұрақты болуы мүмкін. Ол нақты жағдайларды ескеруі керек: егер Wi-Fi болмаса – оффлайн ресурстарды пайдалану; егер компьютерлер болмаса – смартфондарды пайдалану; уақыт жеткіліксіз болса – микрооқытуды ұйымдастыру және т.б. болуы мүмкін.

Ауыл мектебін цифрландыру – ресми бола алмайды. Бұл баланың қолдауына, оның маңыздылығын, қауіпсіздігі мен қызығушылығын сезінуге бағытталған ұзақ мерзімді жол. Бұл процесте педагог негізгі тұлға бола, ол тек білім таратушы емес, цифрлық әлемдегі жетекші, технологияны адамзатпен байланыстыра алатын тұлға.

6. Білім алушыларды педагогикалық қолдау: цифрландыру жағдайындағы мәні, нысандары және маңызы

6.1 Педагогикалық қолдау ұғымы: қамқорлықтан стратегияға дейін. Білім берудегі қолдау тек көмек немесе қатысу ғана емес, бұл білім алушының әлеуетін ашуға жағдай жасауға бағытталған мұғалімнің саналы және жүйелі қызметі. Цифрландыру жағдайында бұл санат ерекше маңызға ие болады, өйткені оқытудың заманауи формалары оқушыдан жоғары дәрежеде тәуелсіздік, жауапкершілік және бейімделуді талап етеді.

Педагогикалық қолдау күрделі материалды түсіндіруді ғана емес, сонымен қатар эмоционалды сүйемелдеуді, мотивациялық көмекті, өзіне деген сенімділікті дамытуды, өзін-өзі ұйымдастыруға көмектесуді қамтиды. Бұл тек

әдіс емес, сонымен қатар – көзқарас. Білім алушыны қолдайтын педагог дайын жауап бермейді, бірақ шешім іздеуге көмектеседі. Бақыламайды, бірақ сүйемелдейді. Бағаламайды, бірақ дамытады.

Цифрландыру жағдайында педагогикалық қолдау одан да маңызды бола түседі, өйткені көптеген технологиялар оқу процесін иесіздендіреді. Бұл цифрлық мазмұн мен қателесуге, уайымдауға, қызығушылықты жоғалтуға немесе керісінше күтпеген жерден ашуға қабілетті оқушы арасындағы байланыстырушы буынға айналатын мұғалім.

6.2. Цифрлық білім беру ортасындағы қолдаудың негізгі нысандары. Қазіргі педагогика білім алушыларды қолдаудың бірнеше түрін ажыратады, олардың әрқайсысы цифрлық контексте ерекше мәнге ие болады:

Эмоционалды қолдау. Цифрлық оқытуда білім алушы жалғыз болуы мүмкін. Оқушы экранда жалғыз қалады және бұл мотивацияны төмендетуі мүмкін. Сондықтан педагог тапсырмаларды тексеріп қана қоймай, балаға қызығушылық таныту, Алғыс айту, ынталандыру, тіпті «Сіз керемет жұмыс жасадыңыз!» немесе «Мен сенің тырысып жатқаныңды көремін», – деп, баланың өзіне деген сенімін нығайтып, эмоционалды жауап беруі маңызды.

Академиялық қолдау. Бұл мұғалімнің материалды түсіндіруінде, тапсырмаларды таңдауында, күрделі және қарапайым арасында логикалық көпірлер салуда көрінеді. Цифрлық ортада академиялық қолдау келесіні қамтиды: нақты нұсқаулар; түсінікті бейне немесе аудио материалдар; қолжетімді презентациялар; қосымша мазмұнға гиперсілтемелер.

Педагог үшін білім алушының қай жерде «сүрініп» кететінін сезіну және оған осы жерден өтуге алдын ала көмектесу маңызды.

Ұйымдастырушылық қолдау. Онлайн немесе аралас оқыту жағдайында білім алушыға өз уақытын жоспарлау қиындық туғызады. Мысалы: «дүйсенбіде біз тақырыпты оқимыз, сейсенбіде – талқылаймыз, сәрсенбіде – тапсырманы тапсырамыз». Ыңғайлы форматтар да маңызды – тапсырмалар, тексеру парақтары, визуалды схемаларды пайдалануға болады.

Әлеуметтік қолдау. Бұл әсіресе қарым-қатынас шеңбері шектеулі ауылдық мектептерде маңызды. Онлайн топтарды, жұптық тапсырмаларды, чат талқылауларын, командалардағы цифрлық жобаларды құру білім алушыларға оқшауланбауға және қоғамдастықтың бір бөлігін сезінуге көмектеседі.

6.3 Цифрландыру жағдайындағы педагогтің рөлі. Цифрлық оқытуда педагогтің рөлі өзгереді: ол енді білімнің жалғыз таратушы, үйретуші көзі ғана емес, навигатор, мотиватор, куратор ретінде болады. Бұл: цифрлық сауаттылық; педагогикалық икемділік және онлайн-ортада сенім мен диалогті қалыптастыра білу секілді жаңа құзыреттерді қажет етеді.

Сонымен бірге, артық ақпарат пен автоматтандыру жағдайында білім алушыға қолдау көрсете алатын, тыңдай алатын, бағыттай алатын ересек адамға ерекше маңызды адам компонентінің маңыздылығы артады.

Педагогикалық қолдау – бұл тек педагогикалық міндет қана емес, сонымен қатар этика, кәсіби жетілу, жақын болуға дайын болу формасы. Қолдау дегеніміз – оқушының өзіне сенбесе де, оған сенуі, сенім артуы.

7. Ауыл мектептеріндегі білім алушыларды қолдаудың цифрлық құралдары мен технологиялары

7.1 Цифрлық білім беру ортасы: мүмкіндіктері мен шектеулері. Қазіргі білім беруді цифрлық технологиясыз елестету мүмкін емес. Олар өзара әрекеттесудің, оқытудың және бағалаудың әдеттегі түрлерін өзгерте отырып, білім алушылар мен педагогтер өмірінің ажырамас бөлігіне айналды. Алайда, ауыл мектептері жағдайында цифрландыру ерекше маңызға ие, өйткені ол көбінесе жетіспейтін нәрсені – сапалы ресурстарға қол жетімділікті, білім беру көкжиектерін кеңейтуді, кері байланыс мүмкіндігін, жеке көзқарасты өтеуге мүмкіндік береді.

Цифрлық білім беру ортасы тек интернет пен компьютерлердің болуы ғана емес. Бұл оқыту платформаларын, байланыс құралдарын, цифрлық оқу материалдарын, сондай-ақ процеске барлық қатысушылардың жаңа форматтарға мәдени дайындығын қамтитын кешенді жүйе. Бұл әсіресе дәстүрлі ресурстардың шектеулі жердегі маңызды.

Ауыл мектептеріндегі цифрлық орта келесідей көрінуі мүмкін: «Google Classroom» – жеңілдетілген материалды беру және тапсырмаларды ұйымдастыру; «WhatsApp/Telegram» – жедел байланыс, еске салғыштар, түсініктемелер; «YouTube» – бейне сабақтарды, түсініктеме жазбаларын орналастыру; «BilimLand», «iTest», «Kundelik.kz» – қашықтан оқытуды ұйымдастыруға арналған ұлттық ресурстар; «LearningApps», «Wordwall», «Kahoot» – геймификация, ойындары арқылы білім алудың қатыстыру.

Мүмкіндіктерге қарамастан, шектеулер туралы айту керек. Көптеген мектептерде: интернеттің тұрақсыздығы; құрылғылар жеткіліксіздігі; жергілікті техниканың жоқтығы; мұғалімдер шамадан тыс жүктememен және цифрлық құралдарды әрдайым сенімді қолдана бермейтіндігі және т.б.

Цифрлық ортаны енгізу мүмкін емес, себебі ол жергілікті шындықты ескере, кезең-кезеңімен енгізіле, білім алушыларды оқытумен және сүйемелдеумен, ата-аналардың қатысуымен құрылуы керек.

7.2 Мобильді оқыту және микроформаттар. Стационарлық компьютерлер әр сыныпта емес, ноутбуктер әр отбасында болмаған жағдайда, ұялы телефон білімге қол жеткізудің негізгі құралына айналады. Ауылдық үйлердің көпшілігінде кем дегенде бір смартфон бар – бұл қазірдің өзінде мүмкіндік.

Мобильді оқыту – бұл қысқа форматтарға бейімделген және күнделікті қолдануға ыңғайлы телефондар мен планшеттер арқылы оқыту.

Ауыл мектебінде қандай цифрлық мүмкіндіктер қолжетімді? «WhatsApp/Telegram»-дағы дауыстық хабарламалар: мұғалім түсініктеме жазады, ал білім алушы ыңғайлы уақытта тыңдайды; қысқа бейне оқулықтар (3 минутқа дейін): тақырыпты түсіндіру, мәселені шешу, шағын нұсқаулық; Инфографика және скриншоттар: ақпаратты визуализациялау – әсіресе көрнекі заттар үшін пайдалы; «Google» пішініндегі немесе «Quizizz» тесттері: материалды жылдам бекіту және автоматты тексеру; сурет форматындағы чек парақтары мен жадынамалар: нені білу керек, қалай дайындалу керек, не тапсыру

керек. «Микрооқыту» әсіресе ауыл мектебінде тиімді, себебі: көп трафикті қажет етпейді; білім алушылар мен педагогтердің шамадан тыс жүктемесін ескереді; күн тәртібін құруға мүмкіндік береді.

8.3 Жасанды интеллект және жауап беретін платформалар. Ауыл мектебі жағдайында да жасанды интеллект (ЖИ) көмегімен жекелендірілген оқыту элементтерін енгізуге болады. Ауыл мектебіндегі қол жетімді құралдарға: «ChatGPT» (браузер арқылы) – тапсырмаларды шешуде, тақырыптарды түсіндіруде, жазу дағдыларын үйретуде көмекші; «Smodin» – эссе құру, мәтінді тексеру; Хан академиясы – жауап беретін курстар мен кері байланыс платформасы; «MagicSchool AI» – мұғалімге тапсырмалар, тесттер, түсініктемелер жасауда ұсынылатын платформалар.

ЖИ мүмкіндіктері: білім алушы деңгейіне тапсырмаларды таңдау; күрделі қарапайым тілмен түсіндіру; мұғалімге сабақтарға арналған материалдармен, сұрақтармен және идеялармен көмектесу.

Мұның бәрі мұғалімді алмастырмайды, бірақ оған күш-жігерін үнемдеуге және ең бастысы – білім алушылармен қарым-қатынас, қолдау, сүйемелдеуге назар аударуға көмектеседі.

8.4 Цифрлық әлеуметтену және кері байланыс. Ауылдық мектепте материалды жеткізу ғана емес, сонымен қатар білім алушының жалғыз емес екенін сезіну маңызды. Онлайн оқыту алыстауы мүмкін, сондықтан мұғалімнің міндеті – эмоционалды байланысты сақтау.

Мұны қалай жасауға болады: мұғалімнің бейне хабарламалары – тіпті 30 секунд: «Мен сіздің жетістіктеріңізді көремін, жарайсыңдар!» Берілген тапсырмаларға жауап ретінде эмодзилер (эмодзилер кескіндер немесе белгішелер емес, таңбалар) мен ұнатулар қарапайым, бірақ күшті қолдау ретінде саналады. Бірлескен тапсырмалар – әртүрлі сыныптағы балалар презентация жасайды, ортақ чатта бөліседі; цифрлық портфолио – білім алушы өз жұмысын жинақтайтын Google құжаты немесе слайд; Онлайн-тақталар («Padlet», «Jamboard») – пікір алмасу, шығармашылық жұмыстарды жариялау үшін қажет.

Кері байланыс тек бағалау ғана емес, сонымен қатар бұл хабарламалар, сызықтар, қолдаулар. Әсіресе мұғалімдері жетіспейтін, курстардан өтуде қиындығы бар және барлық назар мұғалім мен отбасы төңірегінде болатын ауылдық мектепте білім алушылардан кері байланыстар алған маңызды.

Цифрлық құралдар әмбебап шешімдер емес. Олар мектептің нақты контекстіне енгізілген, білім алушылардың мүмкіндіктеріне бейімделген және қамқорлықпен пайдаланылған кезде ғана жұмыс істейді. Ең бастысы – мүмкіндігінше көп платформаларды игеру емес, нақты жұмыс істейтін 2-3 платформаны таңдауда, олардың балаларға да, мұғалімге де ыңғайлы болуы.

Технология – бұл тек құрал. Қолдау – жылы шыраймен, зейінмен, адамгершілікпен болуы керек. Ал цифрлық орта оны алмастыра алмайды және қолдауды қажет етеді.

8.5 Мұғалімдерге арналған практикалық кеңес: мұғалімге көмектесетін цифрлық сауаттылық және жасанды интеллект. Қазіргі мұғалім одан тек пәнді білу ғана емес, сонымен қатар цифрлық құралдарды

сенімді меңгеру күтілетін жағдайларда жұмыс істейді. Әсіресе мұғалім әдіскер, тьютор, АТ маманы және тәлімгер рөлдерін жиі біріктіретін ауылдық мектепте цифрлық сауаттылық негізгі кәсіби дағдыға айналады**.**

Цифрлық сауаттылық дегеніміз – компьютерді қосу және шолғышты ашу мүмкіндігі ғана емес. Бұл кеңірек ұғым, соның ішінде: бұлтты платформалармен жұмыс істеу дағдылары («Google Drive», «OneDrive»); сабақтарды дайындау және өткізу үшін онлайн құралдарды пайдалану («Canva», «Padlet», «LearningApps», «Wordwall»); қашықтан оқытуды ұйымдастыру және сүйемелдеу мүмкіндігі («Google Classroom», «Zoom», «Microsoft Teams»); цифрлық ақпаратпен жұмыс істеу кезінде сыни тұрғыдан ойлау (дұрыс көздерді іздеу, тексеру, пайдалану мүмкіндігі); интернеттегі сауатты және қауіпсіз мінез-құлық (киберқауіпсіздік, этика, авторлық құқық) және т.б. жатқызуға болады.

8.6 Жасанды интеллект – тәрбиешінің көмекшісі. Соңғы жылдары жасанды интеллект (ЖИ) білім беру ортасына көбірек енуде. Бұл фантастикалық емес және мамандыққа қауіп төндірмейді, әсіресе көп тапсырма мен уақыт тапшылығы жағдайында мұғалімнің өмірін айтарлықтай жеңілдететін жаңа құрал.

Бүгін мұғалім үшін жасанды интеллект не істей алады? Берілген тақырып, сынып және уақыт бойынша сабақ жоспарларын жасауда; өздігінен жұмыс істеуде тесттер, кроссвордтар, тапсырмаларын жасауда; ата-аналарға хаттар, хабарламалар, рефлексиялық тапсырмалар тұжырымдауда; материалдарды оқушылардың әртүрлі деңгейіне бейімдеуде; жеке қолдау стратегияларын ұсынуда пайдалануға болады (оқушының кіріспе деректері негізінде).

Ең қолжетімді және қарапайым құралдар ретінде: «ChatGPT» – мәтіндер, тапсырмалар, диалогтер құрудың әмбебап көмекшісі; «MagicSchool AI» – педагогтер үшін арнайы әзірленген, сабақ жоспарлары, бағалау, бейімделу және т.б. үшін үлгілері бар. Сол секілді «Smodin» – жылдам эссе, түсініктеме және тест құру платформасы; «Canva Docs + AI» – дидактика мен интерактивтің әдемі визуалды дизайны үшін қолданған тиімді.

Ауыл мектептеріндегі мұғалімге ондаған қызметтерді игерудің қажеті жоқ. Шынымен жұмыс істейтін және оның мектебі мен сыныбының форматына сәйкес келетін 2-3 құралды таңдау жеткілікті.

Мысалы:

Тапсырма	**Құрал**
Тестті тез дайындау	Google Forms, ChatGPT
Тапсырманы әдемі рәсімдеу	Canva
Сауалнама жүргізу	Mentimeter, Padlet
Шағын сабақ жасау	YouTube + Screencast-o-Matic
ЖИ-мен тапсырманы тұжырымдау	MagicSchool AI, ChatGPT

Бұл жерде ең бастысы – тапсырма беруден қорықпау. Күніне бір кішкене цифрлық әрекет, аптасына бір жаңа шешім жасау – бұл цифрлық сауаттылықты қалыптастыруға бір қадам ретінде саналады.

9. Ауыл мектептерінде білім алушыларды цифрлық қолдаудың үлгілері мен практикалары

9.1 Тәжірибе арқылы қолдау: шағын қадамдардың күші. Ауыл мектебін цифрлық трансформациялау нақты тәжірибеге сүйенбей жасау мүмкін емес. Шектеулі ресурстар мен жоғары жүктеме жағдайында мұғалімдерге қарапайым, бірақ тұрақты модельдер ерекше құнды, олар оңай енгізіледі және сонымен бірге негізгі – адамның өзара қарым-қатынасы, балаға назар аударуды, кері байланысты сақтайды.

Ауыл мектептеріне цифрлық қолдау көбінесе шаблондар бойынша емес, педагогтің жеке бастамасы, оның бақылаулары, шығармашылығы және білім алушымен диалогке дайындығы негізінде құрылады. Төменде әртүрлі мектептер мен пәндерге бейімделуге болатын бірнеше нақты және әмбебап жағдайлар берілген.

9.2. Цифрлық білім жолы. Төменгі жол: әр оқушы тақырып немесе бөлім бойынша жеке маршрут алады, микро сатыларға бөлінеді. Тапсырмалар кезекпен – мессенджер арқылы немесе сілтеме арқылы жіберіледі. Тапсырманы орындағаннан кейін білім алушы кері байланыс алады және әрі қарай жүреді. Ауыл мектебінде бұл іс-әрекетті келесі цифрлық құралдар арқылы іске асыруға болады: «WhatsApp» немесе «Telegram»; «Google Docs», бейне оқулықтар («YouTube» немесе жеке жазбалар), өзін-өзі тексеру формалары және т.б.

Цифрлық технологияларды білім беру процесінде пайдалану: оқу процесін құрылымдайды; әр кезеңде сәттілік сезімін береді; оқытуды жекелендіреді; оқушы көлемінде жоғалмайды, бірақ қадамдармен қозғалады. Мәселен, «Алгебра» пәні бойынша 7-сынып оқушысы маршрут алады: 1. 3 минуттық бейнені қараңыз; 2. Дәптердегі 3 мәселені шешіңіз; 3. Суретке түсіріп, мұғалімге жіберіңіз; 4. Түсініктеме алыңыз; 5. Келесі қадамға өтіңіз.

9.3 «Мобильді тәлімгер». Төменгі жол: мұғалім оқушыларға мотивациямен, қарапайым тапсырмамен немесе рефлексияға арналған сұрақпен күнделікті қысқа хабарлама жібереді. Бұл сөз тіркесі, дәйексөз, жұмбақ, шағын тапсырма болуы мүмкін. Бұл әрекет келесі құралдар арқылы жүзеге асырылады: «WhatsApp», «Telegram» дауыстық хабарламалар, эмодзилер, стикерлер және т.б.

Бұл платформаларды пайдаланып кері байланыс беру қалай жұмыс жасайды? Бұл білім алушыларға күнделікті өмірде қолдау; қатысуды арттырады; «жақын жерде мұғалім» сезімін қалыптастырады. Мәселен, дүйсенбі күні таңертең: «Қайырлы таң балалар! Бүгін логика күні. Мәселені бірінші болып кім шешеді: сағат тілдері күніне қанша рет сәйкес келеді?» Оқушылар жауап береді. Мұғалім әрқайсысына қысқа хабарламамен жауап береді.

9.4 Цифрлық зертхана. Төменгі жол: жоғары сынып оқушылары өзінен кішілерге цифрлық құралдарды игеруге, шағын сабақтар өткізуге, қарапайым интерактивті тапсырмалар жасауға көмектеседі. Бұл қоғамдастықтың цифрлық мәдениетін қалыптастыратын мектептегі еріктіліктің бір түрі. Бұндағы құралдар: «Padlet», «Canva», «Jamboard»; масштабтау немесе «Google» кездесу; «Google» бірлескен презентациялары.

Қалай жұмыс жасайды: үлкендер маңыздылығын сезінеді; кіші-қолдау және тарту; барлығында цифрлық сауаттылық деңгейі артырылады. Мысал: 10-сыныпта «Google Docs»-ты қалай пайдалану керек? Бұл платформада онлайн-

презентациясын дайындауға және 5-сынып оқушыларына арналған 15 минуттық «Zoom» семинарын өткізуге болады.

9.5 3U авторлық моделі: қараңыз-жеңілдетіңіз-нығайтыңыз. Цифрлық қолдауды жүйелеуде Сіз қарапайым модельді қолдана аласыз, оны шартты түрде 3U моделі деп атаймыз:

Кезең	Әрекеттің мәні	Құралдардың мысалдары
Қарау	Оқушының қажеттіліктерін, деңгейін, мүдделерін анықтау	Google Forms диагностикасы, әңгіме, шағын тест
Жеңілдету	Тапсырмаларды бейімдеу, түсінікті форматты таңдау	Мәтіннің орнына бейне, қадамдық нұсқаулық, визуалды схема
Нығайту	Материалды бекіту, қолдау және тану	Мақтау, дауыстық жауап, сертификат, белгіше, эмодзи

Негізгі идея: цифрлық қолдау «басқа платформа» емес, түсінікті цифрлық формаға аударылған қатынас.

9.6 Тиімді цифрлық қолдау принциптері. Цифрлық платформаларды тиімді қолданған жақсы. Білім алушыны шамадан тыс жүктеудің қажеті жоқ. 2-3 дәлелденген құралды таңдап, оларды дәйекті түрде қолданған дұрыс. Жиілік ұзақтығы маңыздырақ. Қысқа, бірақ тұрақты қосылымдар сирек және көлемді қосындыларға қарағанда тиімдірек. Адамгершілік басымдыққа ие. Цифрлық форматта да білім алушы өзін көріп, естіп, бағалайтынын сезінуі керек. Контекст – бәрі. Қолдау үлгі бойынша емес, нақты сыныпты, жағдайларды, жасты ескере отырып жасалуы керек. Білім алушы – объект емес, серіктес. Ол процеске неғұрлым көп қатысса, соғұрлым ол белсенді үйренеді.

Цифрлық қолдау – бұл технологиялық емес, ең алдымен педагогикалық тәжірибе. Ол тамаша жағдайларды қажет етпейді. Ол назар аударуды, байқауды, уақытында жауап беруді және сәттілік жағдайын жасауды талап етеді.

Ауыл мектебінде заманауи гаджеттердің болмауы мүмкін, бірақ оның мұғалімі, түсінікті құралдары және оқушының алға жылжуына көмектесуге деген шынайы ұмтылысы болуы мүмкін. Бұл цифрлық трансформацияның күші.

10. Ауыл мектептерін қолдаудағы жасанды интеллект және цифрлық технологиялар: практикалық қолдану. Білім беруді цифрландыру мұғалімдерден тек технологиялық хабардарлықты ғана емес, сонымен қатар күнделікті тәжірибеде жаңа құралдарды икемді қолдана білуді талап етеді. Бұл әсіресе мүмкіндіктері шектеулі және оқушылардың қажеттіліктері жиі жоғары болатын ауылдық мектептерге қатысты: бұл жерде уақтылы, түсінікті және қол жетімді қолдау өте маңызды.

Заманауи цифрлық шешімдердің ішінде жасанды интеллект (ЖИ) технологиялары, атап айтқанда нейрондық желілер және «ChatGPT» сияқты құралдар маңызды. Бірнеше жыл бұрын мұндай әзірлемелер мектептен алыс болып көрінді, бірақ бүгінде олар мұғалімге сабақ дайындауда, тапсырмаларды әзірлеуде, материалдарды білім алушылардың әртүрлі деңгейлеріне бейімдеуде нақты көмекке айналады.

Уақыт, ресурстар мен әдістемелік қолдаудың жетіспеушілігі жағдайында жиі жұмыс істейтін ауыл мектептерінің мұғалімдеріне жасанды интеллект

құралдары жаңа одақтас бола алады. Олар күнделікті процестерді жеңілдетіп қана қоймай, әр оқушыға жекелендірілген тәсіл ұсынуға мүмкіндік береді.

Бұл тарауда: жасанды интеллект пен нейрондық желілердің негізгі түсініктері; олардың айырмашылығы және білім берудегі рөлі; Chatgpt және басқа платформалардың практикалық мүмкіндіктері; ауыл мұғалімінің күнделікті жұмысында қолдану мысалдары; сондай-ақ мұндай технологияларды қауіпсіз және тиімді пайдалану бойынша ұсыныстар.

1. Жасанды интеллект (ЖИ) дегеніміз не? Жасанды интеллект («Artificial Intelligence», «AI») – адам интеллектін қажет ететін тапсырмаларды орындай алатын жүйелерді құрумен айналысатын информатика саласы. Бұл бір қолданба немесе бағдарлама емес, көптеген бағыттарды қамтитын тұтас ғылым: машиналық оқыту, табиғи тілді өңдеу, компьютерлік көру, шешім қабылдау және т.б.

ЖИ – бұл машинаның деректер негізінде талдау, үйрену, қорытынды жасау және шешім қабылдау қабілеті. ЖИ мақсаты – адамның когнитивті функцияларына еліктеу: ойлау, үйрену, бейімделу, тілді түсіну, көру және тіпті қарым-қатынас жасау қабілеті.

Күнделікті өмірдегі ЖИ мысалдары: Облысы ЖИ қолданудың мысалы. Смартфондар дауыстық көмекшілер (Siri, Google Assistant, Алиса); әлеуметтік медиа «TikTok», «Instagram», «YouTube»-тегі мазмұн ұсыныстары; Навигация кептелістерді ескере отырып маршруттар құру («Google Maps»); қаржы Онлайн-банкинг, алаяқтықты автоматты түрде анықтау; электрондық пошта спамды сүзу, Автоматты кеңестер. Онлайн – дүкендер тауарлардың жеке ұсыныстары. денсаулық сақтау суреттер бойынша диагностика, симптомдарды талдау. Білім оқытуды қолдау (ChatGPT, Khan Academy, Sora)

2. Нейрондық желілер дегеніміз не? Нейрондық желі (нейрондық желі) – адам миының жұмысынан шабыттанған математикалық модель. Нейрондық желілер немесе жасанды нейрондық желілер (ins) жасанды интеллекттің (ЖИ) негізгі технологияларының бірі. Олар адам миының жұмысынан шабыт алады және бір-бірімен байланысқан жасанды «нейрондардан» тұрады. Міне, олар негізгі деңгейде қалай жұмыс істейді: кіріс: нейрондық желі ақпаратты алады (мысалы, суреттер, мәтін немесе аудио сигналдар). өңдеу: ол нейрондардың «қабаттары» арқылы деректерді талдайды. Әр қабат белгілі бір ерекшеліктерді немесе үлгілерді бөлектейді. Шығу: өңдеуден кейін желі кескіндегі нысанды анықтау немесе мәтінді аудару сияқты нәтиже береді.

Нейрондық желілер әртүрлі салаларда қолданылады, соның ішінде: сөйлеуді және бетті тану; медицина (ауруларды диагностикалау); мәтіндерді, суреттерді және музыканы құру; автомобильдерге арналған автопилот жатады.

Олардың басты күші – үлкен көлемдегі деректерден «үйрену» және уақыт өте келе нәтижелерін жақсарту мүмкіндігі. Ол деректерді өңдеуге және талдауға қабілетті қабаттарға біріктірілген жасанды нейрондардан тұрады. Нейрондық желілер жасанды интеллектті дамытудың негізгі құралы.

Жасанды нейрондық желілер үлкен көлемдегі мәліметтер негізінде оқытылады. Олар тек берілген ережелерді ұстанбайды, бірақ үлгілерді

анықтайды және мысалдар негізінде болжам жасайды. Бұл оларды суреттермен, сөйлеумен, мәтіндермен және басқа құрылымдалмаған деректермен жұмыс істегенде әсіресе тиімді етеді.

Нейрондық желілерді пайдалану мысалдары. Қолдану саласы Сипаттама Бетті тану телефондарда, қауіпсіздік жүйелерінде, әлеуметтік желілерде қолданылады.

Мәтінді автоматты түрде аудару «Google Translate», «Deepl», Яндекс. Аудармашы.

Сөйлеуді тану. Дауыстық енгізу қызметтері және дауыстық көмекшілер кескін жасау «Midjourney», «DALL·E», «Adobe Firefly».

Мәтін құру «ChatGPT», «Jasper AI», «Copy.ai».

Деректерді талдау. Пайдаланушылардың мінез-құлқын болжау, шолулар мен трендтерді талдау.

Медициналық диагностика. Суреттерді талдау, ауруларды болжау. Нейрондық желілер көптеген заманауи технологиялардың негізінде жатыр. Оқу, талдау және бейімделу қабілетінің арқасында олар білім мен медицинадан бастап шығармашылық пен киберқауіпсіздікке дейінгі көптеген салаларда қолданылады.

3. Салыстырмалы сипаттамасы: ЖИ және нейрондық желілер. «Жасанды интеллект» және «нейрондық желілер» ұғымдары жиі бірге қолданылғанымен, олар бірдей емес. Жасанды интеллект – бұл әртүрлі әдістер мен технологияларды қамтитын кеңірек ұғым, ал нейрондық желілер ЖИ енгізу үшін қолданылатын құралдардың бірі.

Нейрондық желілер жасанды интеллекттің үлкен әлемінің бір бөлігі ғана. Барлық нейрондық желілер ЖИ-ге жатады, бірақ барлық ЖИ нейрондық желілерге негізделмейді. Бұл айырмашылықтарды түсіну технологияның мүмкіндіктерін дәлірек шарлауға көмектеседі.

4. ЖИ және нейрондық желілердің жұмыс принципі. Жасанды интеллект пен нейрондық желілердің жұмыс принципі үлкен көлемдегі деректерді өңдеуге, мысалдармен оқытуға және алынған тәжірибеге негізделген шешімдер немесе болжамдар қабылдауға негізделген. Келесіде ЖИ және нейрондық желілердің негізгі деңгейде қалай жұмыс істейтіні түсіндіріледі.

Жасанды интеллект қалай жұмыс істейді? 1. Деректерді жинау: жүйе ақпаратты алады (мәтін, суреттер, дауыс, сандар). 2. Деректерді өңдеу: деректер алгоритмдер арқылы талданады (мысалы, шешім ағашы, логика, статистика). 3. Шешім қабылдау: ЖИ талдау негізінде қорытынды немесе әрекет жасайды. 4. Кері байланыс: ЖИ өз жұмысын жаңа деректер немесе пайдаланушы реакциясы негізінде реттей алады (адаптивті ЖИ жағдайында).

Нейрондық желі қалай жұмыс істейді? Нейрон желісі жасанды нейрондардың қабаттарынан тұрады. Әрбір нейрон басқалардан сигналдар алады, оларды өңдейді және әрі қарай жібереді. Бұл қалай жұмыс істейді: 1. Кіріс қабаты деректерді алады (мысалы, сурет, мәтін). 2. Жасырын қабаттар белгілерді шығарады, үлгілерді таниды, маңызды ақпаратты күшейтеді. 3. Шығыс қабаты нәтиже береді (мысалы, аударма, жауап, объектінің жіктелуі).

Нейрондық желі мысалдар арқылы оқытылады. Оқу кезеңінде ол өз нәтижесін дұрыс жауаппен салыстырады және нейрондар арасындағы байланыстардың «салмағын» реттейді. Уақыт өте келе ол үлгілерді дәлірек тануды үйренеді.

Осылайша, нейрондық желілер әр жаңа тәжірибеге бейімделуге және жетілдіруге қабілетті өзін-өзі оқытатын жүйелер ретінде саналады. Жасанды интеллект алдын ала белгіленген ережелер бойынша жұмыс істей алатын болса, нейрондық желілер тікелей бағдарламалаусыз заңдылықтарды анықтау арқылы оқытылады.

5. Google есептік жазбасын жасау: қадамдық нұсқаулық. Жасанды интеллект, нейрондық желілер және онлайн қызметтермен байланысты платформалармен толық жұмыс істеу үшін «Google» есептік жазбасы қажет. Келесіде оны жасау бойынша қадамдық нұсқаулық берілген.

«Google Drive» («Google Drive») – «Google Inc» компаниясына тиесілі бұлтқа негізделген деректер қоймасы, пайдаланушыларға бұлттағы серверлерде өз деректерін сақтауға және оларды Интернетте басқа пайдаланушылармен бөлісуге мүмкіндік береді. «Google Drive» құрамы: «Google Docs», «Sheets» және презентациялар – мәтіндік құжаттар, электрондық кестелер, презентациялар, веб-формалармен және басқа файлдармен бірлесіп жұмыс істеуге арналған кеңсе қосымшаларының жиынтығы.

Жұмыс істеудің жалғыз шарты – «Google» есептік жазбасы мен кіру құқығының болуы. Есептік жазбаңыздың көмегімен, Егер ұялы телефонда синхрондау болса, педагог пен білім алушы кез келген жерде, кез келген уақытта телефонда жұмыс жасай алады.

«Google» есептік жазбасы – бұл барлық «Google» қызметтеріне, соның ішінде «Gmail», «Google+», «YouTube» және т.б. олардың кез келгенін пайдалануда педагог пен білім алушыға тек тіркелгіңіздің пайдаланушы аты мен құпия сөзі қажет.

1-қадам. Тіркеу бетіне өту. Сілтемеге өтіңіз https://accounts.google.com/signup. Сіз жаңа пайдаланушыны тіркеу формасын көресіз.

2-қадам. Жеке деректерді толтыру. Атын, тегін, пайдаланушы атын (болашақ электрондық пошта мекенжайы) енгізіңіз, күшті құпия сөзді ойлап табыңыз.

3-қадам. Телефон нөмірін растау. Жеке басын растау үшін ұялы телефон нөмірін енгізіңіз. Телефонға сайтта енгізу қажет коды бар SMS келеді.

4-қадам. Сақтық көшірме пошта мекенжайы және туған күнін жазу. Сақтық көшірме электрондық пошта мекенжайын (міндетті емес), туған күнін және жынысын көрсетіңіз.

5-қадам. Шарттарды қабылдау. Пайдалану шарттары мен құпиялылық саясатын оқыңыз. Тіркеуді аяқтауда «қабылдау» түймесін басыңыз.

Барлық қадамдарды орындағаннан кейін қолданушы жаңа Google есептік жазбаға бағытталып және Gmail, Google Drive, YouTube және басқа қызметтерді пайдалана алады.

Қызметтер (нүктелер) жоғарғы оң жақ бұрышта ашылмалы тізімнен таңдау керек *Диск*. Болашақта дискіге жылдам кіру үшін параметрлерде мекенжайды сақтаңыз https://drive.google.com

6. «Google» есептік жазбасын пайдаланып платформаларда тіркелу. Көптеген заманауи онлайн платформалары тіркелудің жылдам және ыңғайлы «Google» есептік жазбасы арқылы ұсынады. Бұл уақытты үнемдейді және жасанды интеллект, оқыту, тестілеу және мазмұнды құруға қатысты сайттарға кіру процесін жеңілдетеді.

«Google» арқылы тіркелудің артықшылықтары. Жаңа логин мен пароль ойлап табудың қажеті жоқ. Бір рет басу арқылы жылдам кіру. «Google»-дің екі факторлы аутентификациясының арқасында қауіпсіздік және бұзудан қорғау. Деректерді автоматты түрде синхрондау және әртүрлі құрылғылардан қол жеткізу.

«Google» есептік жазбасын пайдаланып платформада қалай тіркелуге болады: 1. Қажетті платформаның веб-сайтына өтіңіз (мысалы, «ChatGPT», «Canva», «Kahoot», «Quizizz» және т.б.). 2. «Тіркеу» немесе «Кіру» түймесін басыңыз. 3. «Google арқылы кіру» опциясын немесе «Google» белгішесін таңдаңыз. 4. «Google» есептік жазбаңызды таңдаңыз (немесе деректерді енгізіңіз). 5. Есептік жазбаны пайдалануға рұқсаттарды растаңыз (егер сұралса). 6. Кіргеннен кейін сіз платформада автоматты түрде тіркелесіз.

Бірінші авторизациядан кейін сіз қосымша тіркеусіз кіре аласыз. Көптеген қызметтер сіздің есептік жазбаңыздың мәліметтерін сақтайды және платформаның барлық мүмкіндіктеріне қол жеткізуге мүмкіндік береді.

7. Сайттармен қалай жұмыс істеу керек: ақысыз және ақылы платформалар. Жасанды интеллект, нейрондық желілер және білім беру ресурстарымен жұмыс істеу кезінде пайдаланушылар платформалардың екі түріне тап болады: ақысыз және ақылы. Екі нұсқаның да өзіндік ерекшеліктері, артықшылықтары мен шектеулері бар.

Тегін платформалар. Тегін платформалар негізгі функцияларды ақысыз пайдалануға мүмкіндік береді. Бұл ЖИ-мен жұмыс істеудің және технологияның мүмкіндіктерімен танысудың тамаша тәсілі.

Танымал тегін платформалар: «ChatGPT» (жазылымсыз шектеулі функционалдылық); Canva (шектеулі үлгілер мен элементтер); «Quizizz» және «Kahoot» (негізгі нұсқасы); «Google Bard», «Microsoft Copilot».

Тегін нұсқалар негізгі пайдалану, оқу мақсаттары және эксперименттер үшін жарамды. Дегенмен, функционалдыты қысқартуға, сұраныстар санына шектеуге немесе толық қол жетімді емес болуы мүмкін.

Ақылы платформалар. Ақылы нұсқалар платформалардың барлық мүмкіндіктеріне, жетілдірілген құралдарға, қосымша шаблондарға, жоғары жылдамдыққа және генерация сапасына қол жеткізуге мүмкіндік береді.

Ақылы нұсқалардың артықшылықтары: кеңейтілген функционалдылық және басымдыққа қол жеткізу; жоғары сапалы мазмұнды құру; мультимодальды сұраныстарды қолдау (мәтін + сурет); командалар құру және жобалармен бөлісу мүмкіндігі және т.б.

Ақылы нұсқалар әсіресе белсенді пайдаланушыларға, педагогтерге, курс авторларына және сапа мен сенімділікті қажет ететін мектеп жобаларына қатысты болады.

Тегін және ақылы платформаны таңдау пайдаланушының мақсаттарына байланысты. Қарапайым тапсырмалар үшін ақысыз қызметтер, ал терең бойлауда және кәсіби қолдануда ақылы жазылымдар қолайлы.

8. Кез келген пайдаланушыға арналған сайттармен жұмыс істеу мысалдары. Жасанды интеллект пен нейрондық желілерді қолданатын көптеген платформалар бар, олар кез келген пайдаланушыға мектеп оқушысынан бастап техникалық білімі жоқ ересек адамға дейін қол жетімді. Мұнда күнделікті өмірде қолдануға болатын бірнеше танымал және пайдалы сайттар бар:

1. «ChatGPT» (https://chat.openai.com). Табиғи тілде сөйлесуге, сұрақтар қоюға, мәтіндер жазуға, анықтамалық ақпарат, идеялар, кеңестер алуға мүмкіндік береді. Хаттар, сценарийлер, әңгімелер, күрделі тақырыптарды түсіндіруге ыңғайлы.

2. «Canva» (https://www.canva.com). Дизайн жасауға арналған Онлайн платформа. Ашықхаттар, плакаттар, презентациялар үшін қолайлы. Мәтін мен кескіндерді жасау үшін ЖИ-ды қолдануға болады.

3. «You.com» (https://you.com). ЖИ көмекшісі бар жаңа буын іздеу жүйесі. Ақпаратты табуға ғана емес, сонымен қатар мәтіндер жасауға, код жазуға, терминдерді түсіндіруге мүмкіндік береді.

4. «Poe» (https://poe.com). Бір терезеде әртүрлі ЖИ модельдеріне (ChatGPT, Claude, Google Gemini және т.б.) қол жетімді платформа. Әртүрлі типтегі ЖИ-мен тәжірибе жасау және сөйлесу үшін ыңғайлы.

5. DALL «E және Bing Image Creator». Мәтіндік сипаттама бойынша кескін жасау қызметтері. Тек көргіңіз келетін нәрсені теріңіз және одан ерекше суреттер аласыз.

Бұл сайттар интуитивті, браузерде жұмыс істейді, арнайы білімді қажет етпейді және жұмыста, оқуда және шығармашылықта пайдалы болуы мүмкін. Пайдаланушы оларды шабыт, мазмұн жасау, оқыту және күнделікті тапсырмаларды автоматтандыру үшін пайдалана алады.

9. Оқу процесіне арналған сайттармен жұмыс істеу мысалдары. Жасанды интеллект элементтері бар заманауи платформалар педагогтер мен білім алушыларға оқытуды интерактивті, көрнекі және жекелендіретін құралдарды ұсынады. Төменде білім беру ортасында белсенді қолданылатын сайттар берілген.

1. «ChatGPT» (https://chat.openai.com). Ол күрделі тақырыптарды түсіндіруге, сұрақтар мен тестілерді құруға, сабақтарға материалдар дайындауға, мәтіндерді талдауға, аударма мен парақтарды жасауға қолданылады.

2. «Canva for Education» (https://www.canva.com/education). Презентациялар, ИНФОГРАФИКА, жұмыс парақтары және визуалды тапсырмалар жасауға арналған Платформа. Бірлескен жұмыс пен шаблондарды пайдалануды қолдайды.

3. «Kahoot» (https://kahoot.com). Білімді бекітуде викториналар мен ойындар құру. Жарыстарды, статистиканы және есептерді қолдайды. Кез келген жасқа сәйкес келеді.

4. «Quizizz» (https://quizizz.com). Тесттер жасауға, прогресті бақылауға, кері байланыс беруге мүмкіндік береді. ЖИ-мен жұмыс істейді және қашықтан оқытуда ыңғайлы.

5. «Wordwall» (https://wordwall.net). Интерактивті жаттығулар жасауға арналған Платформа: басқатырғыштар, ойындар, тесттер, карталар. Материалды қайталауды және бекітуді жеңілдетеді.

6. «Diffit» (https://www.diffit.me). Білім алушы деңгейіне бейімделе, қажетті тақырып бойынша мәтіндер, сұрақтар мен тапсырмалар жасайды. Бұл жеке жанасу үшін қолайлы.

7. «Miro» және «Jamboard». Миға шабуыл, жоба және ақпаратты визуализациялауға арналған интерактивті тақталар. Топтық жұмыс пен презентация үшін ыңғайлы.

Бұл ресурстар мұғалімдерге уақытты үнемдеуге, сабақтарды әртараптандыруға және білім алушыларды тартуға көмектеседі. Сайттар интуитивті және бетпе-бет және қашықтан оқытуға жарамды.

10. «ChatGPT» жұмыс нұсқаулығы. «ChatGPT-OpenAI» компаниясы жасаған жасанды интеллект құралы. Ол мәтін құруға, сұрақтарға жауап беруге, оқуға және мазмұн жасауға көмектесуге арналған. Төменде «Chatgpt» платформасымен тиімді жұмыс істеуге арналған қадамдық нұсқаулық берілген.

1-қадам. Сайтқа өту. Браузерді ашып, келесі мекенжайға өтіңіз: https://chat.openai.com. Кіру үшін сізге «Google» есептік жазбасы қажет.

2-қадам. Кіру және модельді таңдау. Кіргеннен кейін сіз қол жетімді модельді таңдай аласыз (мысалы, жазылым белсенді болса, GPT-3.5 немесе GPT-4).

3-қадам. Чат жұмысы. Хабарлама өрісіне сұрау енгізіңіз. «ChatGPT» сіздің мәтініңізді өңдейді және жауап береді. Сұрау қарапайым («Фотосинтездің не екенін түсіндіріңіз») немесе күрделі («ҰБТ тақырыбы бойынша сабақ жоспарын жазыңыз») болуы мүмкін.

4-қадам. Пайдалану сценарийлері. Идеяларды қалыптастыру (эссе, жоба, презентация тақырыптары); мәтіндерді жазу (хаттар, сипаттамалар, эсселер); қол жетімді тілде күрделі тақырыптарды түсіндіру; тапсырмалар, тесттер, кроссвордтар құру; сабақ жоспарлары мен жобаларын құру; аудармалар және грамматиканы тексеру; дереккөздерді іздеу және зерттеуге көмектесу

5-қадам. Пайдалану бойынша кеңестер. Сұранысты нақты және нақты тұжырымдауға тырысыңыз. Егер жауап қанағаттандырылмаса қайта тұжырымдаңыз немесе нақтылаңыз. ЖИ контекстті есте сақтауда бір тақырып үшін бір сөйлесу терезесін пайдаланыңыз. Ұзақ жұмыс үшін жеке чаттар жасаңыз (мысалы, «математика сабақтары», «эсселерді тексеру» және т.б.).

«ChatGPT» – бұл мұғалімнің жұмысын едәуір жеңілдететін, оқу процесін байытатын және күнделікті және кәсіби қызметте сенімді көмекші бола алатын қуатты және жан-жақты құрал.

11. «Chatgpt» мүмкіндіктері. «ChatGPT» – бұл көптеген тапсырмаларды орындай алатын әмбебап жасанды интеллектке негізделген құрал. Келесіде білім алушылар мен мұғалімдерден бастап редакторлар мен мамандарға дейін әртүрлі пайдаланушыларға пайдалы болуы мүмкін негізгі бағыттар берілген.

1. *Білім беру және оқыту.* Қол жетімді тілде күрделі тақырыптарды түсіндіру; тесттер, тапсырмалар, кроссвордтар құру; сабақ жоспарлары мен жобаларын әзірлеу; мәтіндерді, эсселерді, эсселерді тексеру; материалды оқушының жасына және деңгейіне бейімдеу.

2. Мәтіндерді жазу және өңдеу. Мақалалар, жазбалар, сценарийлер жасау; өңдеу және стилистикалық өңдеу; тілдерден және тілдерге аудармалар; мағынасын жоғалтпай ұзын мәтіндерді қысқарту; түйіндеме, хаттар, сипаттамалар жасау.

3. Шығармашылық және шабыт. Жобаларға, іс-шараларға арналған идеяларды қалыптастыру; атауларды, ұрандарды, брендтерді ойлап табу; өлеңдер, әңгімелер, ертегілер жасау; викториналар, ойындар және интеллектуалды тапсырмалар құру.

4. Жұмыста және тұрмыста көмек. Кестелер, чек-парақтар, жоспарлар құру; уақыт пен тапсырмаларды ұйымдастыруға арналған кеңестер; кітаптар, фильмдер, оқыту бойынша ұсыныстар; күнделікті тапсырмаларды автоматтандыру.

Икемділігі мен оқу қабілетінің арқасында «ChatGPT» пайдаланушының кез келген қажеттіліктеріне бейімделіп, білім беруде, шығармашылықта, жоспарлауда және күнделікті өмірде тиімді көмекші бола алады.

«ChatGPT» арнайы мүмкіндіктері. Негізгі мәтіндік мүмкіндіктерден басқа, кеңейтілген функционалдығы бар «ChatGPT» (атап айтқанда, құралдармен GPT-4) көптеген қосымша тапсырмаларды орындай алады, бұл оның практикалық қолданылуын едәуір кеңейтеді.

1. Кескін жасау. «Dall·E» интеграциясы арқылы «ChatGPT» мәтіндік сипаттама бойынша кескіндер жасай алады: мысалы, оқу иллюстрациялары, портреттер, логотиптер, комикстер немесе фантастикалық көріністер.

2. «QR кодтарын құру». Презентацияларға, пішіндерге, сайттарға, бейнелерге жетекші QR кодтарын жасай алады-сабақтар мен іс-шараларға пайдалы.

3. Кескінді талдау. Визуалды талдауы бар GPT-4 нұсқасында ChatGPT суреттердегі мәтінді тани алады, схемаларды, кестелерді, графиктерді талдай алады және кері байланыс бере алады.

4. Презентациялар мен кестелерді құру. AI презентация құрылымын, слайдтардың мазмұнын құруға көмектеседі, сонымен қатар Word немесе Excel бағдарламаларына арналған кестелер жасай алады.

5. Карталар, жадынамалар және сызбалар жасау. ChatGPT ақпаратты чек парақтары, жадынамалар, алдау парақтары және логикалық схемалар түрінде құрылымдай алады.

6. Аудио және бейнемен жұмыс (үшінші тарап платформалары арқылы) Дикторлық мәтін сценарийлері, субтитрлер, бейне сценарийлері, көріністерді сипаттау – TTS және бейне редакторларымен біріктіру мүмкіндігі бар.

7. Тексеру және кері байланыс. ЖИ білім алушылардың мәтіндерін талдайды, түзетулер ұсынады, дәлелдерді бағалайды, жақсарту жолдарын ұсынады.

8. Күнделікті тапсырмаларды автоматтандыру. Кестелер, хаттар, сауалнамалар, формалар мен тесттер жасау. Мұғалім мен мұғалімге дайындық сағаттарын үнемдейді.

Осы мүмкіндіктердің барлығы ChatGPT-ді тек мәтінді құру құралы ғана емес, сонымен қатар оқыту, жобалау, іс-шараларды ұйымдастыру және оқу процесін автоматтандыру үшін толық көмекші етеді.

12. Chatgpt үшін промттарды қалай дұрыс жасауға болады. PROMT (prompt) – бұл қажетті нәтижеге қол жеткізу үшін ChatGPT-ке енгізетін мәтіндік сұрау. Промттың сапасы мен дәлдігі жауаптың қаншалықты пайдалы және өзекті болатынына байланысты. Төменде тиімді промттарды құру бойынша ұсыныстар берілген.

1. Нақты болыңыз. PROMT неғұрлым нақты болса, жауап соғұрлым дәл болады. «Су туралы айтыңыз» дегеннің орнына «қарапайым тіл мен мысалдарды қолдана отырып, 5-сынып үшін судың қасиеттерін түсіндіріңіз» деп жазған дұрыс.

*2. Жауап форматын көрсетіңіз. «*ChatGPT» кесте, жоспар, тізім, код, хат және т.б. түрінде жауап бере алады. Мұны PROMT-та нақтылаңыз: «Қашықтан оқытудың артықшылықтары мен кемшіліктері бар кесте жасаңыз».

3. Контекстті қосыңыз. Егер сізде нақты жағдайлар болса (оқушының жасы, пәні, тапсырманың мақсаты) – оларды көрсетіңіз. Мысал: «7-сынып үшін «ұяшық» тақырыбында «Биология» тестін жасаңыз, 5 сұрақ, жауаптар мен дұрыс нұсқалармен».

4. Стиль мен кілтті нақтылаңыз. Егер мәтіннің іскерлік, ғылыми, әзіл-оспақты болуы маңызды болса, мынаны қосыңыз: «Мектептегі презентация үшін Фотосинтездің ғылыми түсіндірмесін жазыңыз».

5. Қайта құрудан қорықпаңыз. Егер жауап күткенге сәйкес келмесе – сұрауды қайта қарап көріңіз. «ChatGPT» барынша сұрақтарға жауап береді.

Жақсы промттардың мысалдары: 6-сынып мысалдарында метафора мен салыстыру арасындағы айырмашылықты түсіндіріңіз. Практикалық тапсырмалары бар 9-сыныпқа арналған «көмірсулар» тақырыбы бойынша сабақ жоспарын жазыңыз. 10 сөз және жауаппен «Энергия» тақырыбында кроссворд жасаңыз. «Ежелгі Рим» тақырыбында жауаптар мен дұрысын көрсететін 5 сұрақ ойлап табыңыз. Бастауыш сынып оқушыларына ғарыш туралы мәтінді қарапайым сөздермен қайта жазыңыз және т.б.

PROMT – бұл жай ғана сұрақ емес, ЖИ-ге арналған нұсқаулық. Сұрауларды дұрыс тұжырымдауды үйрену арқылы сіз ChatGPT мүмкіндіктерін 100 %-ға пайдалана аласыз.

13. Барлық пәндер бойынша мұғалімге арналған промт мысалдары. Келесіде «Chatgpt» үшін промттардың (сұраулардың) мысалдары келтірілген, олар әртүрлі пән мұғалімдеріне өз жұмысында ЖИ-ды тиімді пайдалануға көмектеседі. Бұл үлгілерді белгілі бір сыныптың, тақырыптың және оқушы деңгейінің қажеттіліктеріне бейімдеуге болады.

«Математика» пәні бойынша. 9-сыныпқа арналған шешімдері мен түсіндірмелері бар «квадрат теңдеулер» тақырыбы бойынша 5 есепті құрастырыңыз. Күнделікті өмірдегі мысалдармен 6-сыныпқа арналған «пайыздар» тақырыбын түсіндіріңіз. «Үшбұрыштар» тақырыбында интерактивті тест жасаңыз және т.б.

«Физика» пәні бойынша. Архимед Заңын мысалдармен қарапайым сөздермен түсіндіріңіз. 8-сыныпқа арналған «Электр» тақырыбында зертханалық жұмыс дайындаңыз. Жауаптары бар 7 сұрақтан тұратын «Күш және қозғалыс» тақырыбы бойынша тест жасаңыз.

«Химия» пәні бойынша. 9-сыныпқа арналған «Қышқылдар мен негіздер» тақырыбын мысалдармен түсіндіріңіз. «Мерзімді кесте» тақырыбында кроссворд жасаңыз. «Органикалық химия» тақырыбы бойынша терминдер мен анықтамалары бар карталарды дайындаңыз.

«Биология» пәні бойынша. «Ұяшық құрылымы» тақырыбында презентация жасаңыз (слайдтарды сипаттаңыз). 7-сыныпқа фотосинтезді түсіндіру үшін мәтін жазыңыз. Қысқа анықтамалары бар «жүйке жүйесі» тақырыбында 10 термин жасаңыз.

«География» пәні бойынша 7-сыныпқа арналған жердің климаттық белдеулерінің сипаттамасын жазыңыз. Материктер туралы фактілері бар карталар жасаңыз. Азия елдері туралы викторинаға 5 сұрақ жасаңыз.

*«Тарих» пәні бойынша «*Ұлы Отан соғысы» тақырыбында хронологиялық кесте құрыңыз. Петр I туралы шағын эссе жазыңыз (5-6 сөйлем). «Ежелгі Египет» тақырыбы бойынша 5 сұрақтан тұратын тест жасаңыз.

«Қазақ / орыс тілі мен әдебиеті» пәндері бойынша. «Күз» тақырыбында 5-сынып үшін 100 сөзден тұратын диктант жасаңыз. «Шынығу» әңгімесіне 5 сұрақ жасаңыз (Қазақ әдебиеті). Күрделі мәтінді қарапайым тілмен қайта жазуды сұраңыз.

«Информатика» пәні бойынша. 8-сынып үшін көпіршікті сұрыптау алгоритмінің түсіндірмесін жазыңыз. Жоба сипаттамасымен Scratch тапсырмасын жасаңыз. «Компьютерлік қауіпсіздік» тақырыбы бойынша тестке сұрақтар қойыңыз.

Промттар – мұғалімнің қолындағы қуатты құрал. Шаблондарды қолдана отырып, сіз сабаққа дайындықты тездетіп, оқуды қызықты, әрі жекелендіре аласыз.

14. Ойындар мен тесттер құруға арналған платформалар. Интерактивті платформаларды пайдалану сабақтарды әртараптандыруға, оқушылардың ынтасын арттыруға және білімді бағалауды жеңілдетуге мүмкіндік береді. Төменде мұғалімдер ойындар, викториналар, тесттер және басқа интерактивті тапсырмалар жасай алатын танымал онлайн қызметтер берілген.

1. Kahoot! (https://kahoot.com). Ойын форматында викториналар құру. Оқушылар код бойынша қосылып, нақты уақыт режимінде жарысады. Бір немесе бірнеше таңдау тесттерін, суреттерді және таймерді қолдайды.

2. Quizizz (https://quizizz.com) Тесттер құруға, оқушылардың үлгерімін бақылауға, кері байланыс беруге мүмкіндік береді. Сыныпта да, үй режимінде де қолдануға болады. Ыңғайлы интерфейс және кіріктірілген есептер.

3. Wordwall (https://wordwall.net). Тапсырмалардың әртүрлі формаларын құруға арналған Платформа: тесттер, жұптық карталар, кроссвордтар, айналмалы доңғалақты ойындар, бос орындарды толтырыңыз және т.б. Басып шығару мүмкіндігі бар.

4. LearningApps (https://learningapps.org). Интерактивті жаттығулар құрастырушысы: сұрыптау, сәйкестік, сызықтар, тесттер, интерактивті бейне және аудио. Пайдалану оңай және барлық заттарға жарамды.

5. Genially (https://genial.ly). Интерактивті презентациялар, викториналар, ИНФОГРАФИКА, escape ойындарын құру. Жобалық және визуалды жұмыс үшін тамаша мүмкіндік.

6. Blooket (https://www.blooket.com). Оқушылар сұрақтарға жауап беретін геймификацияланған платформа ойын режимдеріне қатысады (шайқастар, стратегия, заттарды жинау). Бастауыш және негізгі және жалпы орта сыныптар үшін жақсы бастама.

Бұл платформалар оқуды жарқын, динамикалық және есте қаларлық етуге көмектеседі. Мұғалімдер кез келген пәнге, жасына және оқу мақсатына сәйкес әр түрлі тапсырмалар жасай алады.

15. ChatGPT-пен жұмыс істеуге арналған лайфхактар. «ChatGPT» мүмкіндіктерін барынша пайдалануда бірнеше амалдар мен лайфхактарды білу пайдалы. Бұл лайфхактар уақытты үнемдеуге, дәлірек жауаптар алуға және әртүрлі салаларда ЖИ-ды барынша пайдалануға көмектеседі.

Рөлді нақтылаңыз. Жауап стилін орнату үшін сұрауды рөлден бастаңыз. Мысал: «Сіз «Математика» пәнінің мұғалімісіз, 6-сыныпқа арналған «Бөлшектерді бөлу» тақырыбын түсіндіріңіз».

Үлгілерді қолданыңыз. Өзіңізге әртүрлі тапсырмалар үшін промттар жиынтығын жасаңыз (эсселерді тексеру, тесттер құрастыру, аударма және т.б.).

Сұранысты қайта жасаңыз. Егер жауап күткенге сәйкес келмесе мәліметтерді қосу арқылы PROMT-ты қайта жасаңыз.

Сұрақтар тізбегін қойыңыз. Бір чатта диалогті жалғастырыңыз – «ChatGPT» контекстті есте сақтайды және дәлірек жауап береді.

Басқаша түсіндіруді сұраңыз. Егер жауап тым күрделі болса «қарапайым түсіндіріңіз», «мысалдармен түсіндіріңіз», «5-сынып оқушысы ретінде түсіндіріңіз» деп айтыңыз.

Құрылымдауды қолданыңыз. Кесте, тізім, схема, жоспар және т. б. түрінде жауап беруді сұраңыз.

Көзқарастарды салыстырыңыз. Сіз PROMT-ді қоя аласыз: «... - ға қарсы және қарсы дәлелдер келтіріңіз», «X теориясы мен Y теориясын салыстырыңыз».

Стильге жүгініңіз. Мәтін стилін нақтылаңыз: ғылыми, іскерлік, әзіл-оспақ, көркем және т. б.

Басқа ЖИ-мен Интеграция. Мазмұнды жасау және бірден визуализациялау үшін «Canva», «Miro», «Diffit»-пен жұптастырылған «ChatGPT» пайдаланыңыз.

Үлгі бойынша промттарды жасаңыз. Пайдаланыңыз: [сен кімсің] + [не істеу керек] + [кім үшін] + [Формат]. Мысал: «Сіз биологсіз. Жауаптары бар тест түрінде 7-сыныпқа арналған «тор» тақырыбы бойынша 10 сұрақ жасаңыз».

«Жүйелік» кеңестерді қолданыңыз. Нұсқауларды қосыңыз: «150 сөздің көлеміне жабысыңыз», «қазақ тілінде жауап беріңіз», «күрделі терминдерден аулақ болыңыз».

Шығармашылық үшін қолайлы. Идеяларды, сюжеттерді, тапсырмаларды, кроссвордтарды, жоба атауларын, ұрандарды жасаңыз.

Қайта пайдалану. Жақсы промттарды көшіруге және тақырыпқа сәл бейімделіп, қайта пайдалануға болады.

Дайындыққа көмектеседі. Чит парақтарын, қысқаша әңгімелерді, билеттер бойынша түсініктемелерді, сабақ жоспарларын құру.

*Сұрауларды біріктіріңіз. «*ChatGPT» бір жауапта сабақ жоспарын, слайдтарды, тапсырмаларды және қорытындыларды біріктіре алады.

ChatGPT-пен сәтті жұмыс істеудің құпиясы – бұл сұранысты нақты тұжырымдау және жасанды интеллектті дұрыс бағытқа бағыттайтын кеңестерді қолдану мүмкіндігі. Неғұрлым көп тәжірибе жасасаңыз, ЖИ-мен байланыс соғұрлым тиімді болады.

16. Мысал: Educaplay платформасында интерактивті ойын құру. «Educaplay» – бұл интерактивті білім беру ойындарын құруға арналған ақысыз платформа: тесттер, кроссвордтар, хронологиялық таспалар, сәйкестіктер, викториналар және т.б. Келесіде «бақа секіру» («jumping Frogs») бөлімінде тіркеуден ойын жасауға дейінгі қадамдық нұсқаулық берілген.

1. Сайтта тіркелу

1.Сайтқа өтіңіз https://www.educaplay.com;

2. Жоғарғы оң жақ бұрыштағы «sign up» түймесін басыңыз;

3. «Sign up with Google» тармағын таңдап, Google есептік жазбаңыздың астына кіріңіз;

4. Пайдаланушы аты мен елді көрсетіңіз;

5. Шарттарды қабылдаңыз және тіркеуді аяқтаңыз.

2. Жаттығу түрін таңдау

1. Жүйеге кіргеннен кейін «Create Activity» немесе «тапсырма жасау» түймесін басыңыз;

2. Ашылған тізімнен «Frog Jump» түрін таңдаңыз – бақа секіру;

3.Таңдалған түрді нұқыңыз және өңдеуге өтіңіз.

3. Ойынды орнату

1.Тақырыпты енгізіңіз, мысалы: «бақа секіру: сөйлеу бөліктері»

2. «Сипаттама» өрісіне оқушыларға арналған нұсқаулықты қосыңыз: «бақаға дұрыс сөзге секіруге көмектесіңіз!»

3. Параметрлерде сіз тілді, жас санатын, құпиялылықты (Қоғамдық/жеке ойын)таңдай аласыз.

4. Мазмұн қосу

1. «Тапсырмаларды қосу» немесе «тапсырмаларды Қосу» түймесін басыңыз;

2.Тапсырманы теріңіз – мысалы: «барлық етістіктерді табыңыз»

3. 4-6 сөзді енгізіңіз (дұрыс және бұрыс), бақа дұрыс жолмен секіруі керек

4. Дұрыс жауаптарды құсбелгімен белгілеңіз

5. Көрнекі орнату

1. Ойын үшін тақырыпты (фонды) таңдауға болады: орман, батпақ, мектеп фоны;

2. Әрекет санын, жауап беру уақытын, анимацияларды реттеңіз;

3.Тапсырмалардың ретін орнатыңыз: дәйекті немесе кездейсоқ

6. Сақтау және жариялау

1. «Сақтау» түймесін басыңыз – жұмыс сіздің профиліңізде сақталады;

2. Ойынға сілтеме немесе QR коды үшін «бөлісу» түймесін басыңыз;

3. Ойынды презентацияға енгізуге, мессенджерге жіберуге немесе сабақта пайдалануға болады.

7. Нәтижелерді бақылау

Егер сіз «Educaplay»-ді мұғалім ретінде қолдансаңыз, тапсырмалардың орындалуын бақылауға болады:

1. Сынып құрыңыз және оқушыларды шақырыңыз;

2. Тапсырманы тағайындаңыз және орындау нәтижелері туралы есептерді қараңыз;

3. Әр оқушы үшін қателер мен статистиканы қараңыз.

Educaplay – оқытуға ойын әдістерін енгізуге ұмтылатын мұғалімдер үшін тамаша құрал. «Бақа секіру» ойыны зейінді, реакцияны дамытуға және оқу материалын ойын түрінде бекітуге көмектеседі. Қарапайым тіркеу, визуалды тартымды интерфейс және кіріктірілген талдау құралдары платформаны ыңғайлы және пайдалы етеді.

17. Қондырмалар арқылы «Microsoft Word» бағдарламасына «Chatgpt» енгізу алгоритмі. «Chatgpt»-ті «Microsoft Word»-қа интеграциялау арнайы қондырмаларды (Add-ins) орнату арқылы жүзеге асырылады. Бұл AI-ді Word интерфейсінен тікелей пайдалануға мүмкіндік береді: мәтін құру, қайта құру, аудару және басқа функцияларды орындау.

1-қадам. «Microsoft Word» бағдарламасын ашыңыз. Word бағдарламасын іске қосыңыз және кез келген құжатты ашыңыз (немесе жаңасын жасаңыз).

2-қадам. Кірістіру → қондырмалар мәзіріне өтіңіз

1. Жоғарғы мәзірден кірістіру қойындысын таңдаңыз.

2. «Office қондырмалары» немесе «қондырмаларды алу» түймесін басыңыз (нұсқасына байланысты).

3-қадам. «ChatGPT» немесе «Ghostwriter ai» қондырмасын тауып орнатыңыз

1. Ашылған дүкен терезесінде іздеуде «Ghostwriter ChatGPT», «ChatGPT» немесе «AI writer» деп теріңіз.

2. Қажетті кеңейтімді табыңыз, мысалы: «Ghostwriter - Microsoft Word үшін ChatGPT».

3. «Қосу» түймесін басыңыз, орнатуды күтіңіз.

4-қадам. Авторизация

1. Орнатқаннан кейін оң жақ панельде қондырма интерфейсі пайда болады.

2. «Log in» немесе «connect to OpenAI» пернелерін басыңыз, API кілтін енгізіңіз немесе қажет болса, Google арқылы кіріңіз.

3. Қажет болса, тіркеліңіз https://platform.openai.com және API кілтін жасаңыз.

5-қадам. Қолдану.

Енді сіз жасай аласыз: Сұрауларды оң жақтағы панельге тікелей енгізіңіз (чат сияқты). Таңдалған мәтінді қайта құрыңыз. Мәтінді пәрмен бойынша аудару, қысқарту немесе кеңейту. Нәтижені тікелей құжатқа салыңыз.

Кеңестер: Қауіпсіздік үшін API кілтін бөлек сақтаңыз. Кейбір кеңейтімдер сынақ мерзімінен кейін жазылуды немесе төлемді талап етеді. Мектеп құрылғылары әкімшінің рұқсатын қажет етуі мүмкін. Chatgpt-ті Word-қа біріктіру мәтіндермен жұмыс істеуді ыңғайлы және өнімді етеді.

Бұл әсіресе жұмыс құжатында мазмұнды тез құруды, өңдеуді және жақсартуды қажет ететін мұғалімдерге, редакторларға және студенттерге пайдалы.

«Microsoft Word» бағдарламасындағы «ChatGPT» мүмкіндіктері. Chatgpt-ті Microsoft Word-қа орнатқаннан және қосқаннан кейін пайдаланушы құжатта мәтіндерді құруды, өңдеуді және талдауды жеңілдететін көптеген мүмкіндіктерге қол жеткізе алады.

Негізгі мүмкіндіктер: Сұраныс бойынша мәтін құру (мысалы, тақырыпты түсіндіру, кіріспе немесе эссе жасау); мағынасын сақтай отырып, сөйлемдер мен абзацтарды қайта құру; грамматиканы, пунктуацияны және емлені түзету; мәтінді бір тілден екінші тілге аудару; тақырып бойынша тізімдер, кестелер, жоспарлар, нұсқаулар жасау; ұзын мәтіндерді қысқарту немесе қысқаша тезистерді кеңейту және т.б.

Құжаттың мазмұны бойынша сұрақтарға жауаптар. Түйіндемелерді, қорытындыларды, аннотацияларды автоматты түрде құрастыру. Енгізілген тақырып бойынша тесттер, викториналар, тапсырмалар қалыптастыру.

Ғылыми немесе оқу жұмыстарындағы дәлелдерді талдау және жақсарту.

ChatGPT тікелей Word бағдарламасында виртуалды көмекшіге айналады, бұл мәтіннің тиімділігін арттырады. Бұл әсіресе тәрбиешілерге, білім алушыларға, ғылыми қызметкерлерге және контент менеджерлеріне пайдалы.

18. «WhatsApp» арқылы «ChatGPT» және пайдалы боттарды қалай пайдалануға болады. «WhatsApp»-та жасанды интеллект мүмкіндіктерін пайдалануға мүмкіндік беретін жұмыс қосымшалары бар. Олар әдетте үшінші тарап телефон нөмірлері мен ресми API арқылы әрекет етеді. Төменде осындай қызметтердің мысалдары және пайдалану нұсқаулары берілген.

*1. «BuddyGPT» (https://buddygpt.ai). «*WhatsApp»-тағы ең танымал Chatgpt боттарының бірі. Сайтқа өтіңіз https://buddygpt.ai «Try on WhatsApp» түймесін басыңыз; Сізді ботпен «WhatsApp» чатына жібереді (Үнді немесе халықаралық провайдердің нөмірі) байланысты бастау үшін «Сәлем» деп жазыңыз күніне бірнеше хабарламаға тегін қол жетімді, содан кейін – функцияға жазылу: мәтіндерді құру, тақырыптарды түсіндіру, эсселер, өлеңдер жазу, оқуға және т.б. көмек алуға болады.

2. «WhatGPT» (https://whatgpt.ai). GPT-4 интеграциясы бар қызмет. Тіркеуді қажет етеді. Сайтқа өтіңіз https://whatgpt.ai; WhatsApp нөміріңізді көрсетіңіз, код арқылы растаңыз; іске қосылғаннан кейін Chatgpt-пен сөйлесу басталады. платформа ішінде сіз PROMTS орнатып, құрылымдық жауаптар ала аласыз бот сонымен қатар құжаттарды, суреттерді жібере және аударымдар жасай алады.

3. «WizAI» (https://www.wizai.me). Сайтқа кіріп, «WhatsApp хабарламасы» түймесін басыңыз нөмірге қосылады: +1 (507) 726 -0082; Chatgpt-пен үшінші тарап бағдарламасын орнатпай-ақ тікелей сөйлесуге мүмкіндік береді; тегін шектеулер бар және жылдам кеңестер, идеялар жасау, оқу сұраулары үшін қолайлы премиум тариф бар.

4. «Jinni» (https://jinni.ai). Сайтқа өтіп, WhatsApp-та іске қосу түймесін басыңыз; нөмірді растағаннан кейін ботпен диалог басталады; Jinni командаларды қолдайды: «/summarize», «/translate», «/explain», «/continue» және т. б. сабақта көмекші ретінде, емтиханға дайындық кезінде, эсселер мен жобалар үшін пайдалануға болады.

*5. «Microsoft Copilot». «***WhatsApp»-тағы «Microsoft Copilot» –** бұл мессенджерге біріктірілген интеллектуалды ai негізіндегі көмекші. Оның көмегімен сіз: сұрақтар қою, түрлі-түсті суреттер жасау; мәтіндік түсініктемелер, аудармалар, түйіндемелер алыңыз; құжаттар, кестелер, жазбалар және т. б. жасаңыз.

Қалай қосылуға болады:

1. Ресми беттен QR кодын сканерлеңіз https://copilot.microsoft.com;
2. «WhatsApp-та ашу» түймесін басыңыз;

3. Ботпен сөйлесуді бастаңыз және ЖИ-ді тікелей мессенджерде қолданыңыз.

Пайдалану бойынша жалпы кеңестер. «WhatsApp»-тың соңғы нұсқасы бар екеніне көз жеткізіңіз; бірінші рет іске қосқан кезде нөмірді растау және қызмет шарттарымен келісу қажет; көптеген қызметтер хабарламалардың шектеулі санына тегін қол жеткізуді қамтамасыз етеді; толық қол жеткізу үшін (GPT-4, талдау мүмкіндіктері) ақылы жазылым қажет болуы мүмкін.

«WhatsApp» арқылы «ChatGPT» пайдалану ыңғайлы және практикалық – сіз көмекшіні тікелей таныс мессенджерде аласыз. Бұл мұғалімдерге, білім алушыларға және қосымша қосымшаларды орнатпай-ақ ЖИ қолданғысы келетіндерге арналған тамаша құрал.

19.Тесттерді тез және оңай құруға арналған құралдар. Заманауи цифрлық құралдар мұғалімге онлайн оқыту үшін де, баспа түрінде де бірнеше минут ішінде тесттер мен тапсырмалар жасауға мүмкіндік береді. Келесіде

қысқаша сипаттамасы мен артықшылықтары бар ең танымал және ыңғайлы платформалар берілген.

«Google» пішіндері. Автоматты тексеру; суреттер мен бейнелерді кірістіру; қашықтан сауалнамалар мен үй тапсырмалары үшін ыңғайлы; https://forms.google.com

«TestMoz». Тіркеусіз тесттер құру; опциялар: бірнеше таңдау, енгізу, сәйкестік; қарапайым нәтижелер статистикасы https://testmoz.com

«Quizizz». Аватарлармен геймификацияланған тесттер дайын тапсырмалар кітапханасы; тікелей немесе тәуелсіз викториналар https://quizizz.com

«Wordwall». Интерактивті визуалды тапсырмалар: анаграммалар, жұптар, лабиринттер; жұмыс парақтарын Басып шығару; бастауыш және орта мектепке ыңғайлы https://wordwall.net

«Liveworksheets». PDF немесе Word-ты интерактивті тапсырмаларға айналдырады; дауыстық қолдау және автоматты тексеру https://liveworksheets.com

«ChatGPT + Excel» / «Google Forms». Тақырып пен сынып бойынша ЖИ көмегімен тесттер құру; кестеге немесе Google формасына экспорттау; сұрау мысалы: «10 сұрақтан тұратын 7-сыныпқа арналған «ұяшық» тақырыбына тест жасаңыз»

«Plickers». Қағаз карталарымен офлайн тестілеу; мұғалімнің телефонымен жауаптарды сканерлеу; гаджетсіз сыныптарға жарамды; https://www.plickers.com

«Classtime». Таймер, аналитика, жанды жауап; топтық жұмыс және сауалнама мүмкіндігі https://www.classtime.com

Бұл қызметтердің әрқайсысы сабаққа дайындықты жеңілдетуге көмектеседі және тестілеу процесін жылдамдатады. Бірнеше әрекетті орындап, оқу стиліңізге және оқушылардың жасына сәйкес келетінін таңдау ұсынылады.

20. Google Drive-пен жұмыс. Бұл бөлімде біз файлдарды сақтауға және бөлісуге арналған ең ыңғайлы және танымал бұлттық қызметтердің бірі – «Google Drive»-пен қалай тиімді жұмыс істеу керектігін егжей-тегжейлі қарастырамыз. Сіз құжаттарды жасауды, жүктеуді және ұйымдастыруды, оларды басқа пайдаланушылармен бөлісуді, топтық жұмыс пен автоматтандыру үшін жетілдірілген мүмкіндіктерді пайдалануды үйренесіз. «Google Drive»-ты жеке және кәсіби қызметте сенімді түрде қолдану үшін біз барлық негізгі мүмкіндіктерді біртіндеп талдаймыз.

«Google Drive» сіздің деректеріңізді сенімді сақтауға ғана емес, сонымен қатар бөлісу, өңдеу және т.б. сияқты басқа да әрекеттерді жүзеге асыруға мүмкіндік береді. Бұл қызмет пайдаланушыны әртүрлі файл пішімдерін ашу үшін әртүрлі бағдарламаларды пайдаланудан босатады.

Қолданба 20-дан астам әртүрлі файл пішімдерін қолдайды, оларды пайдаланушылар тиісті қолданбалы бағдарламаларды орнатпай-ақ шолғышта тікелей аша алады. Олардың кейбіреулерін құжат, кесте немесе презентация форматына түрлендіруге болады.

Файлдарды дискіге қарапайым сүйреп апару арқылы жүктеуге болады. Әдепкі бойынша, Сіздің файлдарыңыз сізге ғана көрінеді. Бірақ сіз оларға

әріптестеріңізге қол жеткізе аласыз, содан кейін олар жалпы материалдарды көре, жүктей, өңдей және түсініктеме бере алады. Барлық өзгерістер автоматты түрде синхрондалады, яғни сізде барлық өңдеулері бар файлдардың әрқашан жаңартылған нұсқалары болады.

«Google Фотогалереялары». «Google»-де фотосуреттерді сақтауға және оларды альбомдарға біріктіруге болады. Фотосуреттерді немесе сызбаларды орналастыруда келесі қадамдарды «қызметтерді ашыңыз – көбірек – фотосуреттерді» орындаңыз. Содан кейін түймесін таңдаңыз фотосурет қосу және фотосуретті ашылған терезеге сүйреңіз. Егер сізге кез келген фотосурет ұнамаса, оны кіріктірілген редакторда оңай түзете аласыз. Жарықтықты, контрастты және хромды реттеуге немесе автоматты түзету түймесін басуға болады. «Google Photos» талдау және санаттау процесін автоматтандыратын компанияның іздеу алгоритмдерін пайдаланады. Суретте адамның бетін анықтағаннан кейін, қызмет оны «адамдар» санатына жатқызады және егер ол оны тани алса, оны белгілі бір байланысқа байланыстырады. Пайдаланушылар шексіз фотосуреттер мен бейнелерді тегін сақтай алады.

«Google» күнтізбесі. Мүмкіндік береді: ұйымның барлық қызметкерлеріне немесе белгілі бір пайдаланушылар тобына қол жетімді күнтізбе жасаңыз, мысалы, жиналыстарды немесе кездесулерді жоспарлау; мобильді құрылғыларға арналған «Google» қосымшаларында кестеңізді қарау немесе телефондағы кіріктірілген күнтізбемен синхрондауды қосу; күнтізбені сайтта жариялау.

Әдепкі бойынша, қалқымалы еске салғыш күнтізбеде оқиға басталғанға дейін 10 минут бұрын пайда болады, бірақ бұл параметрлерді өзгертуге болады.

«Google Docs» қалай жұмыс істейді? Негізгі өнімдер: Құжаттар; Кестелер; Презентациялар; Пішіндер. «Google Docs»-пен жүйелі түрде жұмыс істеуді қарастырыңыз.

«Google Docs». Параққа өтіңіз https://drive.google.com/drive/my-drive, басыңыз *жасау* және «*Google Docs»* таңдаңыз, содан кейін *жаңа құжат жасаңыз* немесе *үлгіні қолданыңыз*.

Осыдан кейін сіз «MS Word»-қа өте ұқсас бетке кіресіз және мәтінмен жұмыс жасай аласыз

«Google Docs»-та «Microsoft Word-«та жасалған құжаттармен ешқандай шектеусіз жұмыс істеуге болады. Мұны істеу үшін «*Файл»* мәзіріне өтіп, «*Ашу»* түймесін басыңыз.

Содан кейін ашылған терезеде жүктеу мәзіріне өтіңіз, «*файлды»* ашыңыз немесе жылжытыңыз.

«Google Drive»-қа құжатты форматта жүктеу арқылы «doc» немесе «docx», сіз оны шолғышта көре аласыз, сонымен қатар оны онлайн форматқа түрлендіре аласыз және «Google Docs» арқылы өңдеуді жалғастыра аласыз.

«Google Drive» файлын жасағаннан кейін ол автоматты режимде сақталады. Оның атын өзгерту үшін экранның жоғарғы жағындағы «*жаңа құжатты»* басу керек. Көк түспен белгіленген тест пайда болған кезде сіз өз атыңызды енгізе аласыз.

«Google Docs»-та файлмен жұмыс істегенде, ол өзгерістермен бірге жұмыс барысында бірден сақталады. Мысалы, компьютерді кенеттен өшіргенде, деректер жоғалмайды. «Google Docs» - тағы бүкіл процесс «Microsoft Word» мәтіндік редакторымен жұмыс істеуге ұқсас.

Басқа пайдаланушы сіздің мәтініңізді көре алуы үшін түймесін басыңыз «*Кіру параметрлері»; а*шылған терезеде нұқыңыз *өзгерту*; содан кейін «*оқырман»* санатында «*редакторды»* таңдаңыз.

Содан кейін сілтемені көшіріп, *аяқтаңыз*. Сілтемені поштаға жіберуге немесе желіде бірлесіп жұмыс істеу үшін Wathsapp-қа жолдауға болады.

Білім беруді цифрландыру – бұл технологияларды енгізу ғана емес, тәсілдерді, рөлдер мен мағыналарды өзгерту. Ол педагог пен білім алушының, мектеп пен қоғамдастықтың, білім мен оны игеру тәсілінің арасындағы қарым-қатынасты өзгертеді. Бұл кейде қиын болып көрінгенімен, әсіресе ауыл мектебінде, дәл осы жерде цифрлық өзгерістер ең үлкен әсер етуі мүмкін – өйткені олар қашықтықты қысқартуға, шекараны кеңейтуге, бұрын қол жетімсіз нәрсеге қол жеткізуге мүмкіндік береді**.**

Ауыл мектебі әлсіз буын емес, бірегей әлеуеті бар кеңістік. Ол, адами, әлеуметтік-мәдени ортада терең тамыр жайған социум. Сондықтан мұнда цифрлық қолдау ресми бола алмайды. Ол нақты өмір ритміне, қажеттіліктері мен ресурстарына сүйене, мақсатты, ойластырылған болуы керек.

Бұл процестің негізгі факторы – мұғалім. Платформа емес, Интернет жылдамдығы да, тіпті жабдық деңгейі де цифрлық трансформацияның сәттілігін анықтайды. Атап айтқанда, оқушыға мұқият болып қалатын мұғалім икемді бола алады, тіпті экран арқылы жылулық пен сезімталдықты сақтайды. Ол тәлімгер, мотиватор, үйлестіруші және цифрлық дамудың серіктесі.

Цифрлық қолдау – бұл құралдар жиынтығы емес, білім ғана емес, қарым-қатынас, нұсқаулар ғана емес, шабыт та маңызды болатын педагогикалық өзара әрекеттесудің жаңа мәдениеті. Барлығы алақанда көрінетін ауылдық мектепте бұл технология мен адамгершілікті біріктіретін буынға айналатын педагогикалық қолдау.

Негізгі тұжырымдар. Цифрландыру оның жанынан емес, адам арқылы өтуі керек. Оқушыларды қолдау – бұл технологияға қосымша емес, оның мәні мен мақсаты. Ауыл мектептерін, егер ол сенімге, біртіндеп және контекстті түсінуге негізделген болса цифрландыру мүмкін. Цифрлық ортаның тұрақтылығы платформалармен емес, педагог, білім алушы және ата-ана арасындағы қатынастармен қамтамасыз етіледі. Балаға назар аудара, жасалған ең кішкентай цифрлық қадамдар да тұрақты нәтиже береді.

Цифрлық болашақ келді. Ал ауыл мектебі – бұл болашақтың бір бөлігі. Біреуді қуып жету емес, мағыналы, тұрақты және адамдық жолмен жүру маңызды. Технология біз оларға салатын нәрсені ғана береді. Егер біз қамқорлық жасасақ, олар қолдау болады. Егер біз формальдылықты енгізсек, олар бос қабықшалар болып қалады.

Цифрлық қолдау – бұл білім берудің жаңа сапасына апаратын жол, мұнда әр оқушы маңызды, әр қадам көрінетін, әр сәттілік мүмкін болады.

Ауылдағы білім сапасын жақсарту бойынша халықаралық тәжірибе және бұл ауыл тұрғындарының қалаға қоныс аударуын тоқтатуына қалай әсер етті

1. Финляндия: жалпы білім беретін мектеп жүйесін реформалау

Финляндия үкіметі ауыл мектептерін заманауи жабдықтармен, оқу материалдарымен және технологиялық құралдармен қамтамасыз ету үшін муниципалитеттерге тең қаржы бөледі.

Ауылдық жерлерде мұғалімдердің жетіспеушілігін шешуде Үкімет ынталандыруды ұсынады, соның ішінде бәсекеге қабілетті жалақы, тұрғын үй көмегі және кепілдендірілген жұмысқа орналасу. Ауылдық жерлердегі мұғалімдер де біліктілікті арттыруда тұрақты мүмкіндіктерге ие болады, бұл оларға қалалық әріптестерімен тең болуға мүмкіндік береді.

Финляндияның оқу бағдарламасы мектептерге жергілікті қажеттіліктерді ескере, оқу бағдарламасының жеке бөлімдерін бейімдеуге мүмкіндік беретін етіп жасалған. Бұл ауыл мектептері ауылшаруашылық ғылымдары немесе өлкетану сияқты аймаққа қатысты материалдарды қамтуы мүмкін дегенді білдіреді, бұл білім беруді маңыздырақ етеді және оқушыларды өз қауымдастықтарында қалуға шақырады.

Көші-қонға әсері: барлық аймақтарда теңдестірілген және жоғары сапалы білім беру жүйесін құра, Финляндия отбасыларға білім алудың жақсы мүмкіндіктерін іздеуде оларды қалаларға көшуге мәжбүр ететін қысымды төмендетеді. Ауыл мұғалімдерінің оқыту сапасы мен ресурстарына Инвестициялар осы аудандардағы білім алушылардың қолайсыз жағдайға тап болмауын қамтамасыз етеді. Бұл ауыл халқының санын тұрақтандыруға ықпал етеді.

2. Канада: ауылдық білім беру стратегиясы

Канаданың ауылдық білімге деген көзқарасы – бұл ауыл тәрбиешілерін қолдауға, мектеп инфрақұрылымын жаңартуға және қоғамды тартуға бағытталған провинциялық бастамалардың жиынтығы. Әр провинция өз әрекеттерін жергілікті қажеттіліктерге бейімдейді, дегенмен жалпы тақырыптар бүкіл елде талқыланады.

Канада ауыл мектептерін тартымды және соңғы білім беру технологияларымен жабдықтауда жаңартуға инвестиция салуда. Бұған сыныптар мен зертханалар сияқты физикалық инфрақұрылымды жақсарту және ауылдық жерлерде жоғары жылдамдықты Интернетке қол жетімділікті қамтамасыз ету кіреді. Цифрлық құралдар ауыл оқушыларына виртуалды сабақтарға қатысуға немесе мамандандырылған оқытушылармен қашықтан байланысуға мүмкіндік береді.

Ауылдық білім беру стратегиясы нақты білім беру қажеттіліктерін қанағаттандыруда жергілікті қауымдастықтармен серіктестікті қамтиды. Бұған мәдени бағдарламалар, жергілікті білім беруді қолдау және аймақтық экономикаға бағытталған кәсіптік оқыту бағдарламалары кіруі мүмкін. Білім

беруді қоғамдастықтың қажеттіліктеріне сәйкес келтіре, мектептер отбасыларды жергілікті болуға шақыра, қоғамдық орталықтарға айналады.

Көші-қонға әсері: бұл күш-жігер неғұрлым серпінді және қолдау көрсететін ауыл мектептерін құруға ықпал етеді, бұл отбасылардың сапалы білім беру қызметтерін алуда қалалық жерлерге көшу қажеттілігін азайтады. Жергілікті қауымдастықтардың тікелей қатысуы сонымен қатар мигранттардың кетуін азайтуға ықпал ететін мақтаныш пен қатысу сезімін дамытуға ықпал етеді.

3. Австралияда: «Тікелей эфир мектебі» және қашықтан білім беру бағдарламалары (бұл Австралияның шалғай аудандарындағы балаларға бастауыш және бастауыш-орта білім беретін сырттай мектептер үшін қолшатыр термині, мұнда кейбір немесе барлық сабақтар тарихи түрде радио арқылы өткізілген, бірақ қазіргі уақытта ол телефон байланысы мен интернет технологиясымен ауыстырылған).

«Тікелей эфир мектебі» бағдарламасы шалғай аудандардағы білім алушыларды қамтуда радио, Спутниктік және интернет-технологияларды пайдаланады. Бұл бастама кез келген физикалық мектептен алыс тұратын білім алушыларға мұғалімдермен және қатарластарымен үнемі байланыс орнатуға мүмкіндік береді. Мұғалімдер оқуды жеке өзі жүргізу және білім алушылардың үлгерімін бағалауда шалғайдағы елді мекендерге мезгіл-мезгіл барады.

Австралия шалғай аудандардағы оқытушыларға айтарлықтай қолдау көрсетеді, соның ішінде қашықтан оқыту әдістерін оқыту және оқшауланған оқу орталарына қатысты бірегей мәселелерді шешуге көмектесу. Бағдарламалар сонымен қатар қажудың алдын алу және жаңа педагогикалық перспективаларды қамтамасыз етуде мұғалімдердің тұрақты айналымын қамтамасыз етеді.

Үкімет қаржылық ынталандыруды, соның ішінде көшу жәрдемақыларын, қосымша жалақыны және шалғай аудандардағы мұғалімдерге тұрғын үйді қолдауды ұсынады. Ауылдық жерлерде ұзақ уақыт жұмыс істеу үшін мансаптық мүмкіндіктер ұсынылады, бұл ауыл мұғалімдерінің лауазымдарын мансаптық өсуге тартымды етеді.

Көші-қонға әсері: жоғарыда аталған бағдарламалар ең оқшауланған аймақтарда да балаларға тұрақты және сапалы білім береді, бұл отбасылардың қоныс аудару қажеттілігін азайтады. Шалғай аудандарда тұрақты және өзара байланысты білім беру жүйесінің болуы отбасыларға балаларына білім беру сапасын жоғалтпай, өз қауымдастықтарында қалуға және өркендеуге мүмкіндік береді.

4. Оңтүстік Кореяда: «Бақытты білім» (농어촌 교육 활성화)

Үкімет ауылдық мектептерде цифрлық білім беру орталықтарын құрды, бұл білім алушыларға онлайн ресурстар мен виртуалды сабақтарға, әсіресе мамандандырылған мұғалімдер жетіспейтін пәндерге қол жеткізуге мүмкіндік берді.

Ауыл мектептері жаңғыртылып, жаңа сыныптармен, ғылыми зертханалармен және технологиялық ресурстармен жарақтандырылуда. Кейбір жағдайларда кішігірім мектептер үлкен оқу орталықтарына біріктіріледі, бұл

тиімділікті арттырады және қол жетімділікті сақтай отырып, оқушыларға жақсартылған оқу жағдайларын ұсынады.

Ауылдық жерлерде жұмыс істейтін мұғалімдер оларды ұстап қалуға көмектесу үшін тұрғын үй субсидиялары мен көлік шығындары сияқты қаржылық ынталандырулар алады. Сонымен қатар, оларға көп сыныпты оқыту әдістемесі мен цифрлық құралдарды пайдалануды қоса алғанда, ауылдық мектептерде оқытуға бейімделген үздіксіз біліктілікті арттыру ұсынылады.

Көші-қонға әсері: ауылдық білім берудің сапасы мен қолжетімділігін арттыру арқылы бағдарлама отбасылар үшін жақсырақ білім алуда қалаларға көшудің орнына ауылдық жерлерде қалуды шындыққа айналдырды.

Ауыл мектептерін цифрлық форматқа көшіруде «Microsoft» компаниясының орны ерекше. Келесіде ауыл мектептерін цифрлық форматқа оқытуға оңтайлы саналған «MICROSOFT» компаниясы ұсынған оқыту модельдері ұсынылады.

«MICROSOFT» ОҚЫТУ МОДУЛЬДЕРІ. Оқыту модельдері негізгі 4 модульден тұрады және келесіде толық ақпарат ұсынылады.

1-модуль. «Microsoft educator – training» академиясы. «Microsoft learn». Білім алушылардың тиімділігін арттыруда олардың дамуына инвестиция салу оның оқуын жақсартудың бір тетігі, себебі: білім алушылардың сапасы кез келген оқу бағдарламасына немесе оқу орнының саясатына қарағанда білім алушыларға көбірек әсер етеді. Шындығында, білім алушылардың тиімділігі – отбасылық ортадан басқа білім алушылардың нәтижелеріне әсер ететін маңызды фактор.

Білім беруді өзгертуде барлық білім алушылар, басшылар мен қызметкерлердің өмір бойы үздіксіз оқыту шеңберінде өз әдістерін үнемі дамытып, жаңа технологияларды енгізуі өте маңызды. «Microsoft» корпорациясы педагогтер мен мектеп басшыларға көптеген ресурстар әзірледі.

Егер педагог немесе оқу орнының басшысы «Microsoft» оқыту және оқыту құралдарымен таныс болмаса, бұл дайындаған бұл оқыту схемасы жұмысты бастауға көмектеседі. Бұл аралас немесе гибридті оқу ортасын қолдаудың ең жақсы әдістері мен негіздеріне бағытталған кәсіби дамудың алғашқы қадамы. «Microsoft Educator» белгішесінің құлпын ашуда курсты онлайн режимінде оқуға болады. Курс 6 негізгі тақырыптан тұрады: 1-тақырып. Болашақты оқыту: гибридті, қашықтықтан және аралас оқытудың ең жақсы стратегиялары. 2-тақырып. Қол жетімділік: инклюзивті оқытудың негізін құру. 3-тақырып. Әр білім алушыға инклюзивті сынып мүмкіндіктерін беру. 4-тақырып. Командаларды арналар, қойындылар, файлдар және қолданбалар арқылы құрылымдау. 5-тақырып. «Powerpoint» жазу құралын пайдаланып төңкерілген оқыту. 6-тақырып. «Работыenote»-пен жұмысты бастау.

1. Болашақты оқыту: гибридті, қашықтан және аралас оқытудың ең жақсы стратегиялары. Жаңа технологиялардың ағыны және жетілдірілген инновацияларды енгізудің керемет қабілеті икемді немесе аралас оқытумен сыныптарға көшуге мүмкіндік береді. Аралас оқыту бүкіл топ үшін оқытудың ең

жақсысын, тәуелсіз оқытуды, шағын топтарда жұмыс істеуді және технологияны біріктіруді қолдайтын бағалауды біріктіреді. Аралас оқыту моделінде траекториясын қарастыра және өз жоспарларын құруға арналған технологиялық құралдардың нақты мысалдарын ұсынады.

Оқыту мақсаты – аралас оқытудың бірнеше үлгілерін және олардың білім алушылардың оқуын қалай қолдайтынын, әртүрлі бөліктері үшін оқу мақсаттарына сәйкес келетін технологиялық құралдарды анықтау және аралас оқыту моделін рефлексия, бағалау және нақтылау жоспарын әзірлеу.

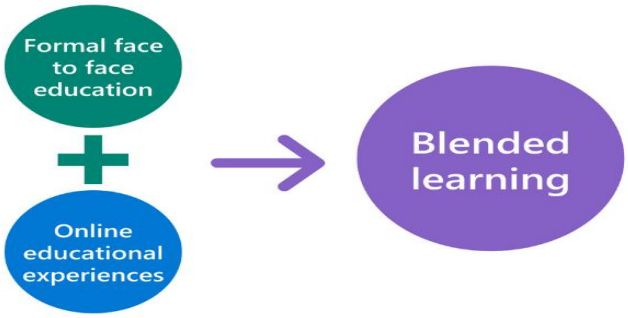
Аралас оқытудың анықтамасы. Білім алушылар бірнеше ондаған жылдар бойы аралас оқытуды қолданып келеді, бірақ оны жүзеге асыру көптеген себептерге байланысты қиындықтарға тап болды.

Алайда, соңғы кездері технологияға қол жетімділікте де, технологиялық интеграцияланған оқыту мүмкіндіктерін дамытуға қызығушылықта да керемет даму байқалды. Бұл модуль білім алушы мен педагогтің сыныптағы өзара қарым-қатынас деңгейін арттыруда технологияларды пайдаланып, өз білім алушылары үшін неғұрлым тартымды жеке оқыту нұсқаларын іздеп, білім алушыларға мүмкіндік жасауды қарастырады.

Аралас оқыту – бұл оқытудың бірнеше стилін білім алушыға назар аударумен және интеграцияланған технологияларды қолданумен біріктіретін педагогикалық модель. Аралас оқытудың негізгі тәсілі – білім алушылардың оқу уақытының бір бөлігін цифрлық технологияны қолдана, ал бір бөлігін дәстүрлі түрде педагогпен бетпе-бет өткізуі. Аралас оқыту педагогке білім алушылардың оқу уақытын, орнын және қарқынын бақылауды арттыра, білім алушылармен бірге оқу уақытын қалыптастыруға мүмкіндік береді. Сонымен қатар, аралас оқыту емес екенін көрсету маңызды: оны қашықтан оқытумен немесе гибридті модельдермен шатастыруға болмайды (ішінара кампуста/ішінара қашықтан). Бұл оқыту үлгілерінің әрқайсысы аралас оқытуды қамтуы мүмкін болса да, олар өздері аралас оқыту ортасына жатпайды.

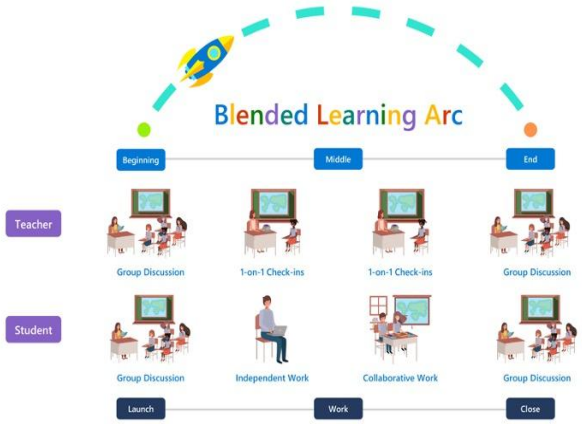
Аралас оқытудың бірнеше үлгілері бар, соның ішінде*: айналмалы төрт модель: станцияны айналдыру, зертханалық ротация, төңкерілген сынып және жеке ротация; Икемді модель; A la carte моделі және кеңейтілген виртуалды модель жатады.*

Модельді таңдау технологияға қол жетімділікке, кесте талаптарына және әкімшілік мақсаттарға байланысты. Дегенмен, мазмұнның кез келген саласына және даму деңгейіне бейімделудің үлгісі бар.

Аралас оқыту формалары. **Аралас оқыту педагогтері білім алушыларды кез келген аралас оқыту үлгісіне тарту және оқу блогы, апта немесе семестр болсын, оқу процесін жеңілдету үшін қолданатын процесс.**

Аралас оқыту доғасы шеңберінде оқу мен оқытудың құрылымын анықтайтын төрт негізгі модаль бар.

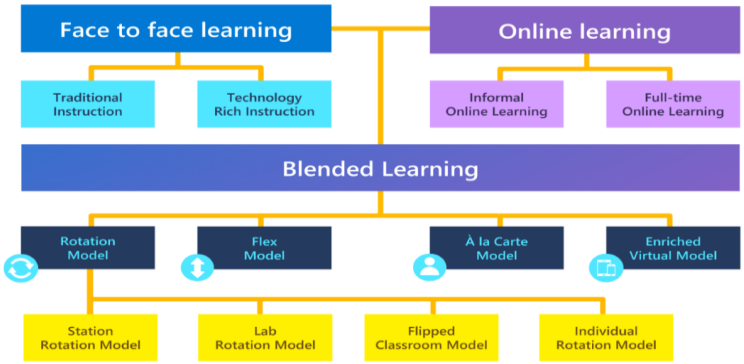
Басталуы: топтық талқылау. Сыныпта аралас оқыту ортасын құру қажетті нәтижені анықтаудан басталады. Осыны ескере, аралас оқыту топтық талқылаудан бастаған дұрыс (бетпе-бет немесе «Microsoft Teams» жиналыстары арқылы), ол оқуды бастайды және білім алушылардың бетпе-бет немесе Интернет арқылы орындауы үшін жұмысты жоспарлауға көмектеседі.

Жұмыс: өзіндік жұмыс. Білім алушыларға тәжірибе жасау және түсініктерін көрсетуде өздігінен жұмыс жасауға және оқуға мүмкіндік беру олардың тәуелсіздігі мен оқу процесіне жауапкершілігін дамытуға ықпал етеді. Педагогтер жұмысты білім алушылар өздігінен жұмыс істей алатындай етіп бөледі, бұл оларға оқу үлгеріміне қажетті дағдыларды дамытуға көмектеседі.

Жұмыс: шағын топтарда бірлесіп жұмыс атқару. Оқыту әлеуметтік сипатта болады және бірлесіп жұмыс істеу қарым-қатынасқа, қатысуға, мәселелерді шешуге және білім алушылар қауымдастығының дамуына ықпал етеді. (Мұндағы бірлесіп жұмыс істеу дегеніміз – барлық білім алушылар өздерінің қатысуы үшін жалпы жауапкершілікке ие, бірлесіп шешім қабылдайтын және топтың жалпы өнімі немесе жауабына өзара жауап беретін жұптарда немесе топтарда идеялар мен ресурстармен алмасу). Аралас оқыту сыныптарындағы білім алушылар барлық білім алушылардың шағын топтарда жұмыс істеу тәсілдерін әзірлейді.

Жұмыс: жеке бақылау кездесулері. Оқу процесінде білім алушылардың өзіндік және бірлескен жұмысын бақылау білім алушылардың да, педагогтердің де қалыптасуы мен дамуы үшін өте маңызды. Білім алушылар көрсететін жұмыс деректерін жинау және талдауда білім алушының болашақ қолдауын және педагогтің оқыту мүмкіндіктерін қалыптастырады.

Аяқтау: топтық талқылау. Педагогтер мен білім алушылар аралас оқыту доғасын жабу үшін топтық талқылауға қайта оралып, алған білімдерімен, жаңа түсініктерімен, мақтауларымен және оқу нәтижелері, оқу процестері, оқу қарқыны және оқу кезіндегі әрекеттері туралы ойларымен бөліседі. Топтық талқылау сонымен қатар жаңа (немесе келесі) оқу доғасының басталуын қолдайтын сұрақтарға, идеяларға және оқытуды көрсету әдістеріне арналған уақыт болып саналады.

Аралас оқыту модельдері. Педагогтер (және оқу орындарында) жүзеге асыра алатын әртүрлі аралас оқыту үлгілері және әрбір модельде оқыту мен оқытуды қамтамасыз етудің нақты әдістері бар. Олардың әрқайсысы аралас оқыту доғасын қамтиды және білім алушыларға уақытты (қашан), орынды (олар оқитын жерде), қарқынды (оқу жылдамдығы) және жолды (оқу тәсілі) анықтауға еркіндік береді.

Ауыспалы модель. Білім алушылар оқу сабақтарын белгіленген кесте бойынша немесе мұғалім анықтағандай ауыстырады және кем дегенде бір сабақ онлайн режимінде өтеді.

Кезектесуді жүзеге асырудың төрт түрлі әдісі бар:

- **Станцияларды ауыстыру – барлық білім алушылар әр ауысымды** айналып өтеді.
- **Зертхананы ауыстыру**. Білім алушылар қашықтан оқыту үшін компьютерлік зертханаға ауыстырылды.
- **Төңкерілген сынып**. Мазмұнды негізгі жеткізу Интернет арқылы жүзеге асырылады, содан кейін мұғаліммен жұмыс және жеке сабақ өткізіледі.
- **Жеке ауысым**. Білім алушыларда жеке ойнату тізімі болады, олар ауысады немесе желідегі кем дегенде бір компонентпен жұмыс істейді.

Икемді модель. Негізгі оқыту онлайн режимінде шағын топтарда оқыту, топтық жобалар және қажет болған жағдайда жеке репетиторлық түрінде бетпе-бет дамыту іс-шараларымен өтеді.

A la carte моделі. Курстар мен тренингтер толығымен онлайн режимінде өтеді (оқу орнында немесе одан тыс жерлерде аяқталады) және оқу орталығында немесе мектепте ұсынылатын басқа сабақтарды толықтырады.

Кеңейтілген виртуалды модель. Білім алушылар педагогпен бетпе-бет сабақтардан өтуі керек, содан кейін қалған курстық жұмыстарды қашықтан орындауы керек, сол мұғалім жұмысты бағалайды.

Аралас оқыту мақсаттарын қолдауда топтық талқылауды пайдалану. Топтық талқылаулар қоғамдастық құрады, білімнің жинақталуына және алмасуына ықпал етеді, сонымен қатар білім алушылардың құнды қарым-қатынас дағдыларын дамытады. Өкінішке орай, дәстүрлі тікелей пікірталастар дауыстарды естімеуі мүмкін. Дәстүрлі талқылау сонымен қатар жауаптарды ойлауға көбірек уақыт қажет немесе сыныптағы динамикалық талқылауларға қатыса алмайтын білім алушыларды алаңдатуы мүмкін. Барлық білім алушылардың қажеттіліктерін жақсырақ қанағаттандыру үшін топтық талқылауларды өзгерту қатысуды және үлестің кеңдігін арттырады.

Білім алушылар барлық білім алушылардың қажеттіліктерін қанағаттандыру үшін топтық талқылауды технологиямен қолдау көрсетілетін топтық талқылау техникасын енгізу арқылы өзгерте алады. Технологияны қолдана, топтық пікірталастарды өзгерте, білім алушылар сұрақ-жауап, фактілерге негізделген жауаптар және топтық талқылауда әлеуметтік саналы сөйлесу дағдыларын жақсы қолдана алады. Дәстүрлі топтық талқылауларда көбінесе сынып әзірлеген нормалар болады, бірақ жылдам дамып келе жатқан жанды талқылауда бұл нормаларды сүзу қиын болуы мүмкін.

Міне, білім алушылар аралас оқыту шеңберіндегі технологияны қолдайтын топтық талқылауды жүзеге асырудың үш жолы: Төңкерілген сократтық семинар; Бақыланатын сократтық семинар және «Teams» басылымдары мен арналары.

Төңкерілген сократтық семинар. Сократтық семинар – топтық талқылаудың ең танымал құрылымдарының бірі. Төңкерілген сократтық семинар белгілі бір ұсыныстарды қамтиды және білім алушылардан білім құруды талап етеді. Күшті жақтарына қарамастан, төңкерілген сократтық семинар өңдеуге көбірек уақытты қажет ететін білім алушыларға ауыр болуы және үлкен топтарда қиын болуы мүмкін. Педагогтер бастапқы тақырыпты құру, нормаларды белгілеу және бағалау хаттамаларын түсіндіру үшін «Flipgrid» көмегімен төңкерілген семинарлар құра алады. «Flipgrid» семинарлары үлкен сенімділік пен жақсы құрылымдалған жауаптар береді, өйткені білім алушылар өз қарқынымен және өз орындарында жауап бере алады. Талқылау формативті және қорытынды бағалаудың бір түрі болғандықтан, оны оқыту мен өлшеу мақсаттарына толығымен біріктіруде кері байланыс беру қажет. Тәрбиешілер «Flipgrid»-тен білім алушыларға тікелей кері байланыс бере, олар бейне түсініктемелерін немесе тіркелген айдарды қолдана алады.

Бақыланатын сократтық семинар. Егер педагогтер сыныптағы тікелей талқылау кезінде белсенділік пен түсіністікті арттырғысы келсе, олар талқылауды бақылау процесін дамыта алады. Мысалы, спикер ретінде емес, семинар өткізетін бірнеше білім алушыны таңдаңыз. Бұл бақылау құралдары әр спикердің атына жазбалар қосу үшін «OneNote» бағдарламасындағы талқылау схемасын пайдаланады. Бұл жазбалар кейінірек зерттеуде нұсқаулық ретінде қызмет етеді. Бұл процесс талқылауға белсенді қатыспайтын білім алушылардың жауапкершілігін арттырады. Бұл модель сонымен қатар әркімнің сабаққа қатысуын қамтамасыз етеді.

«Teams» басылымдары мен арналары. Асинхронды топтардағы пікірталастарды тікелей командаларға орналастыруға болады. Талқылау педагогтің талқылау тақырыптары арасында болғысы келетін әрекет еркіндігінің деңгейіне байланысты хабарламалар ағынында немесе арнада өтуі мүмкін. Интернеттегі дәстүрлі талқылау тақталары көптеген жылдар бойы асинхронды талқылаудың танымал тәсілдері болды, бірақ бұл пікірталастарды сынып тобына біріктірудің пайдасы жоғары. Талқылау топ ішінде болғандықтан, қолданбалар арасында ауысу кезінде когнитивті жүктеме азаяды. Білім алушылар сонымен қатар талқылауды жариялауға немесе арнаны талқылауға сілтеме жасайтын

рубрикамен тапсырма жасай алады. Байланыстыру бағалау мен кері байланыстың талқылау процесіне енуін қамтамасыз етеді. Байланыстыру сонымен қатар жауаптар жасау кезінде барлық мақсаттардың білім алушыларға түсінікті болуын қамтамасыз етеді.

Аралас оқыту және өзіндік жұмыс. Білім алушылар білім алушыларға өздерінің мықты жақтары мен жетілдіруді қажет ететін салаларын ескере, тәуелсіз жұмыс дайындайды, сонымен қатар оқу барысында білім алушыларға бағыт-бағдар береді. Білім алушылар білім алушылардың тәуелсіз жұмысын жоспарлауда алдын ала бағалауды, топтық талқылауды және басқа да ашық әдістерді пайдаланады. Білім алушылар тапсырмаларды орындау және дағдыларды үйренуде автопилот ретінде тәуелсіз жұмыс уақытын пайдаланады. Әр білім алушының оқу қарқынын анықтау, ал көп жағдайда тапсырмалар арасында таңдау мүмкіндігі бар.

Міне, білім алушылар тәуелсіз жұмысты қолдайтын бірнеше әдістер:

- Процедуралар мен хаттамалар арқылы нақты күтулерді анықтау, бұл білім алушылардың қауіпсіздік сезімін қалыптастырады, жауапкершілікті арттырады, міндетті емес және міндетті жұмысқа қатысты анықтықты қамтамасыз етеді.
- Жеке тексерулерді, шағын топтарда бірлесіп жұмыс істеуді, әріптестердің бағалауын және кеңсенің Ашық есік күндерін пайдалана, білім алушыларды қолдау үшін құрылым құру.
- Білім алушылардың үлгеріміне көмектесуде тәуелсіз жұмыс циклінің бөлігі ретінде мақсаттар мен өзіндік рефлексияны (тіпті микро мақсаттар немесе мақсаттар үшін) анықтауды ресімдеу.

Мұқият жоспарланған тәуелсіз жұмыс білім алушыларға оқуды жекелендіру және дағдыларды игеруге назар аудару арқылы білімді қалыптастырудағы мүмкін олқылықтарды жоюға көмектеседі. Білім алушылар онлайн оқыту бағдарламалары мен қолданбаларын сабақ беру және білім алушылардың үлгерімін бақылау үшін пайдалана алады.

Аралас оқыту үлгісіне байланысты білім алушыларда тәуелсіз жұмысты құрудың және қолдаудың көптеген жолдары бар, соның ішінде:

- Білім алушыларға өздігінен жұмыс істеуге көмектесуде ойнату тізімдерін жасау («Buncee» сияқты құралдарды пайдалану).
- «PowerPoint» және «Pear Deck»-ті білім алушылардың не білетінін көрсететін интерактивті бағалары бар білім алушылардың қарқынымен оқу үшін пайдалану.
- Ресурстармен жұмыс істеудің мақсаты және «Microsoft Teams» бағдарламасындағы тапсырмалар арқылы орындалу барысын көру мүмкіндігі (word, сабақ үшін OneNote жазу кітапшасы, Excel және PowerPoint көмегімен).
- Желілік және дербес материалдарды пайдалана, оқытуды көрсету мақсатында білім алушыларға таңдау тақтасы мен нұсқаларын ұсыну.

Аралас оқыту кезінде шағын топтарда бірлесіп жұмыс істеу. Шағын топтық жобалар көптеген іс-шаралардың негізгі элементі. Егер сіз көптеген білім алушылар сияқты білім алушылар үшін бұл тәжірибені жеңілдетудің ең жақсы

әдісін анықтау үшін күресіп жатсаңыз. Шағын топтардағы дәстүрлі жеке жұмысты аралас модельге өзгерту кейбір мәселелерді шеше алады. Егер біз «Microsoft Educator Center 21st Century Learning Design» курсында көрсетілген шынайы ынтымақтастық бойынша ұсыныстарды ұстанатын болсақ, біз білім алушылардың ортақ жауапкершілікте болуын, маңызды шешімдерді бірге қабылдауын және олардың түпкілікті өнімінің өзара тәуелді болуын қамтамасыз етуіміз керек.

21CLD бірлескен жұмыс аспектілерін ескере отырып, бірлескен жұмыс дағдыларын дамыту. Білім алушылар шағын топтарда бірлесіп жұмыс істей алатын топ ішінде шағын топтық командаларды немесе арналарды құру арқылы білім алушылар табысты қарым-қатынас пен бірлесіп жұмыс істеуге негіз қалайды. Білім алушылар білім алушыларға жобалары кезінде негізгі міндеттерді немесе рөлдерді анықтау процесінде көмектесе алады. Рөлдерді анықтауда командалардағы жазбаларды пайдалану жазбаны жүргізеді және барлығының бір бетте болуын қамтамасыз етеді. Командаларды шағын топтарда бірлесіп жұмыс жасау жобалары үшін пайдалану арқылы білім алушылар арасындағы байланысты басқару да бір жерде жүзеге асырылады және ақпараттың жоғалуы мен түсініспеушіліктер барынша азайтылады.

Бірлесіп жұмыс істеуде рөлдер мен Орталық кеңістікті анықтау білім алушылардың бірге маңызды шешімдер қабылдау ықтималдығын білдіреді. Посттардағы барлық әңгімелерді қадағалап, жиналыс жазбаларын өз қарқынымен көре алатын кезде ешкім шетте қалмайды немесе артта қалмайды. Топтарда маңызды шешімдер қабылдау қиынға соғуы мүмкін, өйткені көшбасшылар мен қабылдаушылар өздерінің дәстүрлі рөлдерін ойнайды, бірақ егер сіз рөлдер мен үміттерді алдын ала анықтасаңыз, әр білім алушы өзінің күшті жақтарын қолдана, өз үлестерін қосады. Алдыңғы жайлылық аймақтары. Білім алушыларға «Microsoft 365» және басқа «edu» серіктестік қосымшаларында бірлесіп жұмыс істеуге мүмкіндік беру білім алушыларға ауызша өрнек (Word), графикалық дизайн (PowerPoint) немесе зерттеу (OneNote немесе Wakelet) болсын, олардың қазіргі дағдыларын көрсететін мазмұн жасауға мүмкіндік береді. Білім алушылар қазіргі дағдылар жиынтығын жетілдіре алады және жаңа дағдыларды дамытуда және құжаттар мен жинақтарды оңай бөлісуде бір-біріне қолдау көрсетуде бірге жұмыс істей алады.

Ақырында, шынайы ынтымақтастық білім алушылардың пікірін, шығармашылығын және тығыз қарым-қатынасын көрсететін өзара тәуелді түпкілікті өнімдерді қажет етеді. Өнімдегі өзара тәуелділік оның бір бөлігін қабылдай алмайтыныңызды және әлі де толық өнімге ие бола алмайтыныңызды білдіреді; егер сіз бір бөлікті жоғалтсаңыз, өнім енді түсінікті болмайды және жұмыс істемейді. Көптеген жағдайларда шағын топтық жобаларды жеке тәуелсіз жобаларға бөлуге болады, бірақ содан кейін бірлескен жұмыс аспектісі артта қалуы мүмкін. Сонымен қатар өзара тәуелділікке қол жеткізу қиын болуы мүмкін. Әріптестермен синхронды және асинхронды түрде тығыз жұмыс істегенде, жобаның сегменттері үнемі бірігіп, бір-біріне сүйеніп, оның бөліктерінің қосындысынан үлкен бүтін құра, өзара тәуелділікке қол жеткізу

оңайырақ. Осы синхронды немесе асинхронды шығармашылықты қолдауда технологияны пайдалану соңғы өнімде өзара тәуелділіктің үлкен дәрежесін қамтамасыз етеді.

Аралас оқыту кезінде жеке тексерулерді қалай жасауға болады? Білім алушылар ретінде біз жекелендірілген оқыту эмпатия мен түсіністікке негізделгенін білеміз. Кейбір білім алушылар бағалау деректеріне және тіпті цифрлық портфолиоға негізделген оқытуды жекелендіреді. Бұл деректер нүктелері оқу тарихының бөлігі. Білім алушыларға өздерін тікелей қорғауға мүмкіндік беру олардың білім алушы ретінде бастан кешкендерін тереңірек түсінуге мүмкіндік береді және олардың қажеттіліктерін жақсырақ қанағаттандыруға сенімді жеке оқу жоспарларына әкелуі мүмкін.

Дәстүрлі сыныптарда білім алушылар кейде білім алушылармен жеке шағын конференциялар өткізеді, ал қалған сынып басқа тапсырмалармен айналысады немесе станцияларды ауыстырады. Станцияны ауыстыратын аралас оқыту моделі жеке-жеке тексерулер жүргізу үшін жақсы мүмкіндік. Білім алушылар нақты станцияларды тағайындай алады, онда білім алушылар желі бойынша зерттеу оқу тапсырмаларына қатысады, ал педагог білім алушылармен жеке жұмыс істейді. Біз бәріміз білім алушылармен бетпе-бет кездесулер өткізу мүмкін болмаған кезеңнен өттік. Кестелер бұзылды, виртуалды аудиторияларда оқыту нормаға айналды. Мұндай жағдайда білім алушылар жеке тексерулерді цифрлық платформаға ауыстыра алады.

Көптеген білім алушылар өздерінің сынып тобында білім алушылар кеңсесінің арнасын құрды, онда олар білім алушылармен виртуалды жеке тексерулер жүргізе алады. Басқа Білім алушылар Teams-те білім алушылардың чаттарын қолдайды, онда олар білім алушылардың жұмысын жүйелі түрде тексере алады. Сол сияқты, сабақ үшін OneNote дәптерін пайдалану педагогтерге білім алушылардың үлгерімін бақылауға және жазу кітапшасында жазбаша және дауыстық шолуларды қалдыруға мүмкіндік береді. Кейде бұл кері байланыс білім алушылардың қажеттіліктерін оңтайлы қанағаттандыруға оқу тапсырмасын жекелендіру жолын талқылауға әкеледі.

Сонымен қатар, білім алушылар цифрлық қолдаумен асинхронды жеке тексерулер жүргізе алады. Формаларды білім алушылардың оқу барысы туралы пікірлерін жинау және қайта жұмыс істеуді қажет ететін оқу олқылықтарын анықтауда пайдалануға болады. Кейбір білім алушылар «Flip»-ті 1:1 үшін ерекше құнды құрал деп санайды тексеру-ins. Мысалы, «Музыка» пәні мұғалімі әр музыкантпен кездесуге және олардың бөліктерін көруге әрдайым сабақта бола бермейді, бірақ «Flip-ті» қолдану мұғалімге білім алушының үлгеріміне үздіксіз қол жеткізуге мүмкіндік береді. Мұндай үшін «Flip» пайдалану тексеру сонымен қатар білім алушының педагогтің тексеруі үшін олардың үлгерімінің жақсы үлгісін жасай алатынына кепілдік береді.

Оқытуды бағалау. Білім алушыларға балдар жиынтығын қолдана жұмыс жасау және оқу мүмкіндігі қажет. Педагог таңдаған бағалар (ресми немесе бейресми) мұғалім мен білім алушыға оқу барысын түсінуге көмектесетін

деректерді береді. Білім алушылар мен педагогтерге бұл ақпаратты аралас оқыту траекториясындағы келесі қадамдар туралы шешім қабылдау үшін пайдаланады.

«Microsoft Teams» – білім алушылар оқыту құрылымын құру үшін пайдаланатын орталық. «Teams» сонымен қатар білім алушылардың аралас оқыту үлгілері мен модульдерін пайдалануына, кері байланыс жинауға және прогресті бақылауға икемділік береді. Insights (Teams функциясы) педагогтерге цифрлық белсенділікті, байланыс әрекеттерін, бағалауды бөлуді және трендтерді бақылауға мүмкіндік береді. Бұл функция сонымен қатар минутына орташа сөздермен, орташа дұрыстық деңгейімен және күрделі сөздермен оқу техникасының динамикасы туралы деректерді бере алады.

Келесіде білім алушылардың деректерді жинау және білім алушылардың жұмысын бағалауда оларды қалай пайдаланатыны туралы кейбір оқу нұсқаулары мен идеялары берілген.

- **Forms –** сауалнамалар, тесттер, тексерулер және өзін-өзі бағалау.
- **Флип –** білім алушылардың жауаптары, әріптестердің пікірлері, бейне түсіндірмелері, тақта және экранды көрсету немесе мәселелер.
- **Minecraft –** үш өлшемді модельдеу, қазына іздеу, виртуалды манипуляторлар, эспорт және шығармашылық жұмыс үшін қажет.
- **OneNote –** мәтіндерді жазу, тұжырымдамалық диаграммалар, диаграммалар, кестелер, қолжазбалар мен жазбалар және цифрлық парақтар.
- **Word –** мәтіндерді оқу және жазу, редакциялау, өзгерту, ақпараттық бюллетеньдер, хаттар, түйіндемелер, парақшалар мен буклеттер.
- **PowerPoint –** презентациялар, презентацияларды нақтылау және жаттықтыру үшін сөйлеу жаттықтырушысы, экранды көрсету және жазу.
- **Excel –** деректерді талдау, мәліметтерді сұрыптау және сүзу, графиктер мен диаграммалар арқылы визуалды ақпаратты құру.
- **MakeCode –** блоктар, «JavaScript» немесе «Python» көмегімен кодты жобалау, құру және бөлісу.
- **Forms –** интерактивті сұрақтары бар ағынды бейне.

Білім алушылар мен оқушылардың рефлексиясы. Аралас оқытудың үздіксіз бөлігі – жеке білім алушы, білім алушылар тобы және бүкіл сынып үшін оқу процесі мен барысы туралы рефлексияны тоқтата тұру. Білім алушылар мен оқушылар ненің сәтті жұмыс істейтінін және қай саланы өзгерту керектігін бақылайды.

Білім алушылар аралас оқыту траекториясын (білім алушылардың шағын тобы немесе бүкіл сынып) топтық талқылаумен аяқтайды. Топтық талқылау алдында білім алушылар оқушының қол жеткізген жетістіктерін қорытындылайтын тенденциялар мен мәліметтерді табу мақсатында білім алушылардың жұмыс деректерін, соның ішінде тапсырмалардан, тәуелсіз жұмыстан, бірлескен жұмыстан және жеке тексерулерден алынған куәліктерді талдайды. Педагог мен білім алушының рефлексиясының негізгі бағыты – білім алушылардың оқу процесін, олардың қиындықтары мен кезеңдерін тексеру және есепке алу. Бұл ретте, білім алушыларға келесі сұрақтар қойылады: *Осы оқу*

траекториясы кезінде не қиын болды? Жұмыс барысында сіз өзіңізді қалай сезіндіңіз? Сіз басқаша не істер едіңіз? Әрі қарай не үйренгіңіз келеді?

Білім алушылар мен оқушылар сонымен қатар «Flip» немесе «Microsoft Forms» сияқты құралдарды қолдана, өз ойларын жазып, мұғалім мен білім алушыға метакогниция мен олардың оқуын қайта қарауға көмектесетін артефакт ала алады.

Аралас оқыту траекториясын аяқтағаннан кейін білім алушылардың қосымша рөлі болады. Олар білім алушылардың не істегенін, олардың үлгерімі мен рефлексияларын ескеретін аралас оқытудың жаңа траекториясын дайындайды және іске қосады. Білім алушылар оқушыларға білім алушылардың алған дағдыларына негізделген және білім алушылардың жақсаруы мүмкін бағыттарды қолдайтын оқытуға көмектесу үшін келесі аралас оқыту траекториясын қайта қарастырады және мүмкін қайта өңдейді.

Аралас оқыту оқытудың, өзін-өзі тәрбиелеудің, шағын топтарда жұмыс істеудің және бүкіл топтағы бағалаудың ең жақсысын біріктіреді. Бұл технологияның нақты интеграциясына ықпал етеді. Бұл модульде сіз барлық аралас оқыту үлгілерімен таныстыңыз және өз жоспарларыңызды жасауға шабыттандыратын техникалық құралдардың нақты мысалдарын бердіңіз. Сіз аралас оқытудың бірнеше үлгілерін қалай анықтауға болатынын және олардың білім алушыларды оқытуға қалай ықпал ететінін, аралас оқыту үлгісінің әртүрлі бөліктері үшін оқу мақсаттарына қай технологиялық құралдар жақсы екенін анықтауды және аралас оқыту үлгісін ойластыру, бағалау және жақсарту жоспарын әзірлеуді үйрендіңіз. Аралас оқыту жаңа тұжырымдама емес, бірақ бұл біздің сабақтарымыздың барлық салаларына енудің бірегей қабілеті бар оқытудағы инновация, бұл бұрын бізге практикалық емес болып көрінді.

Жергілікті тілде оқытудың қосымша мүмкіндіктері туралы білу үшін өз еліңіздегі жаһандық оқу серіктестеріне хабарласыңыз.

«Microsoft» құралдарына жылдам жауаптар: *«Майк Толфсен» Тиктокта; «Майк Толфсен» Twitter-де; «Майк Толфсен» YouTube сайтында; «Microsoft Education» Вебинарлары; «Microsoft» командалары; «Teams» өнім нұсқаулығы.*

Командаларға арналған интерактивті нұсқаулық: *«Teams» қолдау сайты; «YouTube»-тегі «Teams» ойнату тізімі*

«Flip» өнімдерінің анықтамалығы; «Flip» анықтама орталығы; Ұсынылған «Flip» модулі; «YouTube» ойнату тізімін аударыңыз

Иммерсивті оқу: *«Immersive Reader» өнім нұсқаулығы; Интерактивті иммерсивті оқу нұсқаулығы; «Immersive Reader» қолдау сайты; Ұсынылатын иммерсивті Оқу модулі; Иммерсивті оқуға арналған «YouTube» ойнату тізімі*

Иммерсивті оқырман оны өз сыныбыңызға алыңыз: *«Minecraft»-тағы білім; «Minecraft Education» өнім нұсқаулығы; «Minecraft Education» қолдау сайты; Ұсынылатын «Minecraft» білім беру схемасы; «Minecraft Education YouTube» ойнату тізімі*

OneNote: *OneNote өніміне арналған нұсқаулық; OneNote интерактивті нұсқаулығы; OneNote қолдау сайты; Ұсынылған OneNote модулі; Youtube-тегі OneNote ойнату тізімі* және т.б.

2. Қол жетімділік: инклюзивті оқытудың негізін құру. Бұл модуль қол жетімділікті бірнеше негізгі ұғымдар арқылы зерттейді. Әрбір қолжетімділік принципін ескере отырып, неғұрлым инклюзивті оқу ортасын құруды үйреніңіз. Бұл модуль сонымен қатар «Microsoft» корпорациясының белгілі бір құралдары әрбір негізгі тұжырымдамаға қол жетімділікті қалай қамтамасыз ететінін зерттейді.

Оқыту мақсаттары: қол жетімді оқу ортасының негізгі принциптерін анықтау; «Microsoft» құралдары қол жетімділіктің әрбір принципін қалай қолдайтынын түсіндіру; қол жетімділік принциптері мен «Microsoft» құралдары туралы білімді неғұрлым инклюзивті оқу ортасын құру үшін қолданыңыз.

Инклюзивті оқыту мүмкіндіктері. Инклюзивті оқыту мен орта әр білім алушы үшін әртүрлі. Қол жетімді оқу процесін құруда білім алушылар қол жетімділіктің кедергілері мен әртүрлі қол жетімді шешімдер туралы білуі керек. Кейбір білім алушылар оқу кезінде белгілі бір ерекшеліктерді көрсетуі, ал басқалары ешкім білмейтін қиындықтарға тап болуы мүмкін.

Бұл модуль арнайы мүмкіндіктерді оқу жоспарын құрудың негізгі негізі ретінде қарастырады. Бұл модульге қатысушылар келесі принциптерді үйренеді:

- Үйде оқу мен жалпы қоғамдастық арасындағы алшақтықты жоятын бірыңғай оқу ортасын құру;
- Өмірлік дағдылар мен тәуелсіздікті дамыту;
- Оқудағы кедергілерді жеңетін және білім алушыларды ұйымдастыруға көмектесетін жүйелер мен құрылымдарды құру;
- Тиісті жабдықтың көмегімен жекелендірілген оқу ортасының негізін құру.
- Маңызды әрекеттерді жүзеге асыруда өзекті деректерге қол жеткізу.

Бұрынғы арнайы білім беру мұғалімі Джо Бразьер бүкіл әлем бойынша орта білім беруді дамытуда «Microsoft» корпорациясында білім беру тобын басқарады. Бұл бейнеде Джо өзінің қол жетімділік принциптеріне деген адалдығы туралы айтады.

Желілік оқыту интерфейсін құру. Қосылған оқыту мүмкіндігі білім алушыларға мазмұнға қол жеткізуге және әріптестерімен бірге білімдерін көрсетуге мүмкіндік беретін көптеген мүмкіндіктер мен әдістерді қамтиды. Желілік функция сонымен қатар мектептегі оқытуды үйде және қоғамда оқытумен байланыстырады. Әртүрлі қажеттіліктері бар білім алушылар үшін желілік функция оқытудың үздіксіздігін қамтамасыз етеді және әріптестердің, білім алушылардың және отбасылардың мазмұнына қол жеткізуге және қолдауға көбірек мүмкіндіктер береді. Қосылған оқытуды жобалау кезінде әртүрлі құрылғылардағы байланыс, ынтымақтастық және мультимодальді мазмұнға қол жеткізуге ықпал ететін құралдарды пайдаланыңыз.

Қосылған оқытуды ынталандыру білім алушының келесі байланысын қолдайды: үй және оқу орны; оқу орны және қоғамдастық; әріптестер; білім алушылар; оқу мазмұны және дербестік.

Үй мен мектепті қосу туралы көбірек біліңіз, үй мен мектепті байланыстыруға арналған бастауыш нұсқаулықпен. Бұл қарым-қатынас өзара

қарым-қатынасты қалай жасайтыны туралы қосымша ақпарат алу үшін чат пен хабар алмасудың артықшылықтары туралы мақаланы қараңыз?

Бұл құралдарды келесі қосылған оқыту мүмкіндігін жасау үшін пайдалануға болады:

Аудармашы. «Microsoft Translator» қолданбасын пайдаланып мәдениетаралық аспектіні қосыңыз.

«Flip». Білім алушыларға өз білімдерін ауызша және көрнекі түрде білдіруге мүмкіндік беріңіз. «Flip» сонымен қатар білім алушыларға әріптестерімен асинхронды байланыс орнатуға мүмкіндік береді. Оқумен немесе жазумен күресетін білім алушылар «Flip» арқылы өз білімдері мен идеяларын ауызша және көрнекі түрде білдіру арқылы өздерін дәлелдеуге мүмкіндік алады. Кез келген құрылғыдан оңай қол жеткізу арқылы білім алушылар жауаптарды сыныпта, үйде немесе далалық эксперименттер кезінде жазады. Сынып қабырғаларын кеңейтіп, білім алушыларға ауызша презентацияның бейресми немесе ресми дағдыларын үйренуге мүмкіндік беріңіз. Иммерсивті оқу құралы және субтитрлер сияқты кіріктірілген қол жетімділік мүмкіндіктерімен «Flip» онлайн оқыту мен қол жетімділікті қолдайды.

«Wakelet»: бұл мазмұнды курациялау құралы білім алушыларды мультимодальді мазмұнды көру және онымен өзара әрекеттесуде бір цифрлық кеңістікке бағыттайды. Ұйымдастырылуы қиын білім алушылар мазмұнға бір ұйымдастырылған жерде қол жеткізе және сақтай алады. «Wakelet»-тің икемді дизайны ғылыми жобалардан бастап мектептегі ақпараттық бюллетеньдерге дейін кураторлық қажеттіліктерге жауап береді. Білім алушыларға жоба ресурстарын бірлесіп басқаруға немесе отбасыларды мекеменің ресурстары мен мүмкіндіктеріне қосу үшін «Wakelet» пайдаланыңыз. Иммерсивті оқу құралын мазмұнға қол жетімділікті арттыру үшін «Wakelet» көмегімен пайдалануға болады.

Пішіндер: білім алушылардың мазмұны мен бағасын «Microsoft Forms»-пен жұптаңыз. Бірнеше минут ішінде білім алушылар мен оқу орындарының басшылары жеке сауалнамалар мен бағалаулар жасай алады, сонымен қатар қол жетімділікті арттыру және жекелендіруді жақсартуда бейнелер мен суреттерді енгізе алады. Отбасыларға арналған сауалнамалар мен білім алушыларды бейресми бағалауда формаларды қолданыңыз. Пішіндер саралау үшін тармақталу сияқты мүмкіндіктері бар икемді дизайнға ие. «Forms» мазмұнға қол жеткізуді кеңейтудің және білім алушылардың білімдерін көрсету үшін оларға қол жеткізудің бірнеше әдісін ұсынады. Нақты деректерге нақты уақыт режимінде қол жеткізу уақытылы бөлектеуге және түзетуге ықпал етеді.

«Teams» чаты. «Teams» чаты арқылы білім алушылар сыныптағы және одан тыс жерлердегі әріптестерімен байланыста болады. «Teams» чаты білім алушылар жобалармен бірлесіп жұмыс істей алатын және әріптестер мен білім алушылардан көмек сұрай алатын қауіпсіз және қорғалған цифрлық ортаны қамтамасыз етеді. Білім алушылар чатты өз мүдделерін тезірек және тиімді қорғау, көмек алу және идеяларын білдіру үшін пайдалана алады.

Осы «Microsoft» қолданбаларын пайдалану барлық білім алушылар үшін қосылған оқытуды құрудың тиімді жолы болып саналады.

Тәуелсіз оқу процесін құру. Тәуелсіз оқыту тек жалғыз жұмыс емес. Бұл басқа адамның көмегінсіз оқу тапсырмаларына қатысу мүмкіндігі. Тәуелсіз оқыту дағдылары көбінесе оқу пәндерінен асып түседі. Тәуелсіздік құру туралы көбірек біліңіз «мен мұны өзім жасай аламын!» Аутизм спектрі бұзылған білім алушыларда Тәуелсіздік құру үшін жұмыс жүйелерін пайдалану. Нақты уақыт режимінде қол жетімді және стигматизацияны тудырмайтын құралдар мен стратегиялардың артықшылықтарын, сондай-ақ білім алушының тәжірибесіне ең жақын әріптестерін пайдалану әркім табысқа жетуде не қажет екенін түсінетін және өзін-өзі басқаратын білім алушы бола алатын ортаны жасайды. Бұл мүмкіндіктер тек оқу ортасымен шектелмейді және білім алушыға қоғамдастықта және болашақ мансапта қызмет етеді.

Оқыту мүмкіндіктерін әзірлеу кезінде оқыту үшін әмбебап дизайн бойынша ұсыныстарды пайдалану ұсынылады. Сабақты өңдеудің және оны қол жетімді етудің орнына, барлық білім алушыларды ескере, оны басынан бастап дамытыңыз. Бұл білім алушылардың тәуелсіздігіне ықпал етеді. Мұның бәрі барлық білім алушылар өзара қарым-қатынас жасай алатын ортадан басталады.

Бұл құралдар мен стратегиялар білім алушыларға тәуелсіз оқыту дағдыларын дамытуға көмектеседі.

«Microsoft Lens». Білім алушылар қағаз көшірмелерінен бастап кітаптар мен цифрлық мазмұнға дейін әртүрлі форматтағы материалдарды алады. Олардың әріптестерімен бір уақытта мазмұнға қол жеткізуі өте маңызды. Олар біреудің материалды олардың қажеттіліктеріне бейімдеуін күтудің қажеті жоқ. «Lens» мүмкіндіктерін пайдалана, білім алушылар қажет болған жағдайда кез келген басып шығарылған құжатты бір сканерлеуде цифрландырады және оған қол жеткізе алады. Иммерсивті оқу құралы сияқты мүмкіндіктердің арқасында физикалық құжаттар дауыстап оқылады және нақты уақыт режимінде қажетті тілге аударылады.

«Windows 11». Алдыңғы қатардағы арнайы мүмкіндіктердің арқасында «Window 11» әзірге ең қолжетімді нұсқа. Кіріктірілген құралдар білім алушылар дербес оқуға қол жеткізе алатындай етіп жекелендіре алатын өзара әрекеттесу тәжірибесін жасайды.

Арнайы мүмкіндіктер. «Windows»-тың алдыңғы нұсқаларында қол жетімділік орталығы компьютерді пайдалану тәжірибесін жекелендіруге арналған орын болды. «Windows 11»-де бұл орын «қол жетімділік» деп аталады. Арнайы мүмкіндіктер білім алушының қажеттіліктеріне сәйкес конфигурацияланған компьютерді пайдаланудың тәуелсіз тәжірибесін жасауға арналған.

Жұмыс үстелі компьютерлері. «Windows 11» бір уақытта бірнеше жұмыс үстелін басқаруды қолдайды. Көбінесе білім алушыларда тым көп қолданбалар мен веб-сайттар ашылады және тым көп ашық терезелер арасында жұмыс істеу үшін қажет нәрсені табу қиынға соғады. Білім алушылар әртүрлі жұмыс үстелдерінде қолданбалар мен веб-беттерді стратегиялық түрде ашып, олардың

арасында ауыса алады. «Windows 11» жүйесіндегі бірнеше жұмыс үстелдері (microsoft.com)

Білім алушыларға тәуелсіздікті тәрбиелеуге мүмкіндік беріңіз. Білім алушылар құралдарды үйренетін және өмір бойы дағдыларды қалыптастыратын қауіпсіз оқу ортасын жасаңыз.

Оқыту ұйымын ілгерілету және дамыту. Ұйымдастыру барлық жастағы білім алушылар үшін қиын болуы мүмкін. Бүгінгі білім алушылар цифрлық аборигендер ретінде қабылданғанымен, ұйымшылдық пен дәйектілікті қолдауда оларға әлі де арнайы әзірленген цифрлық оқу кеңістігі қажет. Арнайы құрылымдалған цифрлық оқыту орталары ұйымдастыруды жеңілдетеді және әртүрлі білім алушыларға қолжетімділікті қамтамасыз етеді. Нақты ұйымдастырылған цифрлық оқыту ортасы үй мен оқу орнын байланыстырады, осылайша білім алушылар мен олардың қамқоршылары материалдар мен сынақтарға оңай қол жеткізе алады. Білім алушылар цифрлық ұйымдастыру құралдарымен танысқаннан кейін оларды тәуелсіздіктерін одан әрі дамыту үшін пайдалануға мүмкіндік алады.

Ұйым атқарушы жұмыс дағдыларының жиынтығының бөлігі. Қосымша ақпарат алу үшін: атқарушы функция дегеніміз не? атқарушы функция мақаласын қараңыз.

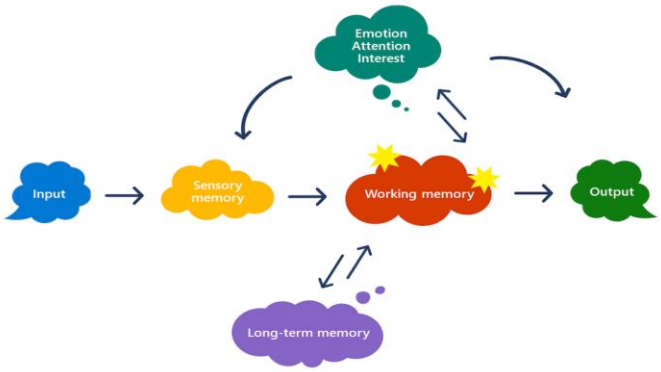
Білім алушылардың ұйымшылдығын арттыру үшін келесі «Microsoft» құралдарын пайдаланыңыз:

«Microsoft Teams»: «Teams» көмегімен білім алушылар үшін теңшелетін цифрлық орталық жасаңыз. Арналар, тапсырмалар және хабарландырулар сияқты мүмкіндіктерді пайдалана, білім алушылар барлық білім алушылар үшін сәйкестікті қамтамасыз ететін цифрлық жүйелерді жасайды. Цифрлық тәртіптер әртүрлі білім алушыларға үміттерді қанағаттандыруда уақытты басқару дағдыларын дамытуға көмектесудің негізі болып саналады.

«OneNote». «OneNote» цифрлық жазу кітапшасының көмегімен білім алушылар кез келген уақытта кез келген құрылғыдан жазбалар мен оқу мазмұнына қол жеткізе алады. «OneNote» кез келген мазмұн мен жастағы білім алушыларға реттелетін бөлімдер мен беттер арқылы ұйымдастыруды жеңілдетеді. «OneNote» білім алушылардың жеке құжаттар мен дәптерлерді есте сақтау қажеттілігіне байланысты жүктемені азайтады.

Жоспарлаушы. Білім алушылар жоспарлаушының көмегімен нақты қадамдық әрекеттері бар реттелетін тізімдер жасайды. Әртүрлі қажеттіліктері бар көптеген білім алушылар үшін Тәуелсіздік пен оқу жетістіктерін дамыту үшін келесі қадамдарды анықтау өте маңызды.

Сыныптағы кез келген құрылым немесе процедура сияқты цифрлық оқу ортасын енгізуді ұмытпаңыз. Материалдардың қалай ұйымдастырылғаны және цифрлық түрде сақталатыны туралы бейне сабақтарды жазу олардың сыныптан тыс оқуын қолдайтын білім алушылар мен қамқоршылар үшін қосымша қолжетімділік пен түсіністікке ықпал етеді. Ұйымды қолдаудың көптеген жолдары бар.

Когнитивті жүктемені азайту. Когнитивті жүктеме – бұл тапсырманы орындауға жұмсалатын психикалық күш. Когнитивті жүктеме теориясы үш компоненттен тұрады: ішкі жүктеме, сыртқы жүктеме. Тек жұмыс жадында шектеулі кеңістікке ие бола, тапсырманың когнитивті жүктемесін басқару білім алушыға жұмыс жадынан ұзақ мерзімді жадқа ақпарат беруге көмектеседі.

Білім алушылар жаңа білім алу және пайдалану процесін ұстанады. Алдымен білім алушылар ақпаратты меңгереді. Олар оларды сенсорлық жадыға (есту, көру), содан кейін жұмыс жадысына қысқаша жылжытады. Жұмыс жадысы шектеулі және ұзақ мерзімді жадтың сақтаушысы болып саналады. Жұмыс жадына эмоциялар, зейін, мотивация және қызығушылық сияқты көптеген факторлар әсер етеді. Егер ақпараттың бір бөлігі жедел жадта жеткілікті ұзақ тұрса, ол ұзақ мерзімді жадыға беріледі. Содан кейін білімді ұзақ мерзімді жадыдан алуға болады.

Суреттің мәтіндік нұсқасына сілтеме.

Ішкі жүктеме – бұл оқу тапсырмасының негізгі мазмұны немесе элементтері – білім алушы білуі керек нәрсе. Егер бұл элементтер өзгерсе, онда тапсырманы оқыту нәтижелері де өзгереді. Тапсырманың күрделілігі сонымен қатар тапсырманың ішкі жүктемесінің қаншалықты жоғары екенін анықтайды. Сыртқы жүктеме – бұл оқу тапсырмасына қатысы жоқ және назар аударуы мүмкін оқу тапсырмасының элементтері. Психикалық күш ішкі жүктемеден сыртқы жүктемеге ауысады және оқуға әсер етеді.

Когнитивті жүктемені азайту үшін «Microsoft» құралдарын қалай пайдалану керектігін қарастырыңыз:

«OneNote». Білім алушыларда «OneNote» бағдарламасында нақты ұйымдастырылған және анықталған материалдар жиынтығы бар. Қажет нәрсенің бәрі бір жерде, бұл артық жүктемені азайтады және материалдарды бірнеше жерден іздеу және ұйымдастыру қажеттілігін азайтады. Білім алушыларда цифрлық сурет салу, диктант, аудио және бейне жазу, сүйреп апару және т.б. сияқты қосымша құралдарды пайдаланып тапсырмаларды орындаудың бірнеше жолы бар.

«Фокус режимі». Фокус режимі арқылы бөгде хабарландырулардан алаңдататын нәрселерді азайтыңыз. Зейінін сақтау қиынға соғатын білім алушылар үшін фокус режимі қажетті тапсырмаға назар аударуға ықпал етеді.

«Сөйлеуді мәтінге түрлендіру». Жазбаша тапсырмалар күрделі және сыни ойлау дағдыларының қиылысуын қамтиды. Когнитивті жүктемені азайтуда сөйлеуді мәтінге түрлендіруді қолданыңыз немесе идеяларды қалыптастыру үшін сөйлеу дағдыларын қолдануға ыңғайлы білім алушыларға көмектесіңіз.

Әртүрлі қажеттіліктері бар білім алушылар когнитивті жүктеме сияқты оқу кедергілерін қалай азайтуға болатынын қарастыруы керек. Мазмұнға қол жеткізуді жеңілдету және білімді көрсетуде «Microsoft» қолданбаларын пайдаланыңыз. Білім алушылардың назарын мазмұн мен оқуға аударыңыз.

Жабдықтың көмегімен негіз құру. Көмекші технологиялар ноутбуктер мен қосымша параметрлері жоқ компьютерлерден бастап Брайль дәптерлері мен көзді бақылау құралдары сияқты арнайы құрылғыларға дейін көптеген құрылғыларды қамтиды. Пайдаланушыларға қол жетімділікті кеңейтетін кез келген цифрлық құрылғы көмекші технологиялар класына жатады.

Арнайы педагог Робин Лоуэлл «білім алушылар көпшіліктен ерекшеленгеннен гөрі ештеңе қолданбайды» деп бөліседі.

Робин стигматизацияланбаған құрылғыларға және басқа білім алушылар қолданатын құралдарға ұқсас немесе мүлдем сәйкес келетін құралдарға басымдық беруді ұсынады. Құрылғы маңызды. Дұрыс құрылғыны таңдау – білім алушылардың қажеттіліктерін қанағаттандырудың алғашқы қадамы. Мүмкіндігінше бір құрылғыны көптеген мақсаттарда пайдаланыңыз. Неғұрлым сенімді мүмкіндіктері бар құрылғылардың аз болуы білім алушылардың білімі мен өнімділігін арттырудың кілті, ол бір уақытта қажетті құрылғылардың санын азайтады.

Бұл бейнеде Брюс Джонсон және «Microsoft Inclusive Tech Lab» білім алушыларға арналған бірнеше жаңа аппараттық шешімдермен бөліседі.

Құрылғыны таңдағанда, әртүрлі «Surface» опцияларының келесі артықшылықтарын ескеріңіз.

- «Surface Laptop se» білім алушыларға «Windows 11 se» және «Microsoft 365» оқу орындарына арналған ноутбук арқылы болашағына қажетті дағдыларға қол жеткізуге көмектеседі. Surface se slim Ноутбук білім алушыларға арналған ноутбук
- «Surface» ноутбугі батареямен ұзақ уақыт жұмыс істейді. Бұл білім алушыларға әр сыныпқа өзіңізбен бірге алып келу үшін жұқа және тегіс ьолғандықтан ыңғайлы болады. Жаңа surface 4 ноутбугі: Ultra-Thin сенсорлы ноутбук (ең жаңа жеңіл сенсорлы ноутбук)
- «Surface Pro» цфрлық қолжазбаны, сондай-ақ ноутбук ретінде жұмыс істеу мүмкіндігін жеңілдету үшін планшеттің күшіне ие. Surface Pro 8 – ең қуатты Pro
- «Surface» адаптивті жинағы – бұл білім алушылар өз жабдықтарын одан да қолжетімді етуде пайдаланып икемді тактильді құралдар жинағы. Surface адаптивті құрылғылар жиынтығы бойынша нұсқаулық

Пернетақта аспектілері. Компьютерді пернетақта арқылы басқару «Windows» жүйесіндегі барлық командаларда пернелер тіркесімі бар.

Кейбір білім алушылар бірнеше пернелер болса, пернелер тіркесімін есіне түсіре алмайды. Пернелер тіркесімдерін білім алушылардың қажеттіліктеріне сәйкес өз деңгейінде қанағаттандыруда реттеуге болады. Пернелер тіркесімдерін орнату.

- Сымсыз пернетақта ұтқырлықты қамтамасыз етеді және пайдаланушыны экранға жақын немесе алыс, жоғары немесе төмен ұстау үшін жекелендіру деңгейін қосады.
- **Тінтуір мен сенсорлық тақтаның аспектілері**. Бұл элементтерді кез келген құрылғы үшін теңшеуге болады. Түймелер, сенсорлық енгізу параметрлері және сенсорлық енгізу сезімталдығы бірнеше жолмен реттеледі.
- Сымды тінтуір құрылғының бірнеше бөлігін бақылай алмайтын білім алушыларға пайдалы. Сымсыз тінтуірлер икемділікті қамтамасыз еткенімен, оларды жоғалту оңайырақ.

Қаламның қолжазба аспектілері. «Surface» қаламы нақты уақыт режимінде кідіріссіз берілетін қолжазба фрагменттері арқылы табиғи жазу мен сурет салуды қамтамасыз етеді. Мақсатты дәлдікпен жазыңыз және сызыңыз, көлбеу қолдауымен эскиздерді көлеңкелеңіз және бірқатар қолдау көрсетілетін қолданбалармен жазыңыз.

Құлаққаптардың аспектілері. Шуды басу функциялары әсіресе сыртқы шу мен алаңдаушылықты азайту үшін пайдалы. Мұны байланыстырыңыз «Windows 11» моно дыбыс, осылайша білім алушылар өз құрылғысына және олардың айналасында не болып жатқанына назар аудара алады.

Инклюзивтіліктің басқа аспектілері.

- Барлық адамдар достары мен әріптестері сияқты іс-шараларға қатысқысы келеді.
- «Xbox Adaptive Controller» геймпады – бұл ойындарды қол жетімді ететін құрылғыларға арналған орталық. «Adaptive Controller» геймпадында және сыртқы құрылғыларда үлкен түймелерді пайдалану арқылы ойыншы қол жетімді геймплейге қатысады. Адаптивті Xbox контроллері туралы қосымша ақпарат.
- «Code Jumper» – бұл информатика туралы білу үшін көру спектріндегі барлық білім алушыларды қамтитын жинақ.

Тиісті жабдық қол жетімді, инклюзивті және тәуелсіз оқытудың негізі. Әр білім алушыға жеке негіз жасауда жабдық опцияларын зерттеңіз.

Толық деректер арқылы білім алушының үлгерімін бақылау. Нағыз инклюзивті оқу ортасы барлық білім алушылардың білім беру және эмоционалдық қажеттіліктеріне жауап береді. Деректерді тиімді жинау және бағалау бейімделген оқу ортасын әзірлеу мен жетілдірудің ажырамас бөлігі. Деректерге кешенді көзқараспен мектепте де, үйде де білім алушылардың барлық әсерлері ескеріледі және олардың әлеуметтік және эмоционалдық қажеттіліктеріне басымдық беріледі. Деректермен жұмыс істеудің кешенді әдістемелерінің арқасында білім алушылар мен білім алушылар қауымдастығы оқу бағдарламасының нұсқамасы мен жалпы құрылымы олардың әрқайсысының қажеттіліктеріне сәйкес келетініне кепілдік береді. Оқытудың әртүрлі қажеттіліктері бар білім алушылар үшін ең өзекті деректерге жылдам қол жеткізу әр білім алушы үшін ең маңызды әрекеттерді таңдау мен жүзеге асыруды қолдайды. «Microsoft» қаражатын қолдаудың арқасында сіз деректерді жинауға аз уақыт жұмсай аласыз және оны пайдалануға көп уақыт жұмсай аласыз.

Деректер негізінде шешім қабылдау үшін келесі «Microsoft» құралдарын пайдаланыңыз:

Аналитика. Білім алушылар мен оқу орындарының басшыларына бірнеше өлшемдер бойынша білім алушылардың үлгеріміне қатысты нақты және маңызды аналитика береді. Нақты уақыттағы жиынтық деректер педагогтерге білім алушылардың жетістіктерін алдын ала бақылауға және әртүрлі оқу топтарындағы тенденцияларды анықтауға мүмкіндік береді.

Демонстрациялық турлар – бұл бейне сілтеме жасайтын «Microsoft Education» интерактивті демонстрациялар веб-сайты.

«Рефлексия» қосымшасы: «Microsoft Teams»-ке енгізілген «Рефлексия» қосымшасы білім алушылардың әлеуметтік-эмоционалдық жағдайы мен белсенділігін күн сайын бақылауға мүмкіндік береді.

«Forms». Білім алушыларға «Forms» көмегімен курстарда бағалар мен тексерулерді оңай әзірлеуге, сондай-ақ жиналған деректерге жылдам қол жеткізуге мүмкіндік береді.

Оқу техникасының динамикасы. Бұл функционалды құрал білім алушылардың оқу техникасының динамикасын дербес бақылайды. «Teams» тапсырмалары арқылы білім алушылар тиісті деңгейдегі мәтіндерді қалай оқитынын өздері жаза алады. Содан кейін білім алушылар әр білім алушыға еркін оқудың бірнеше саласы бойынша егжей-тегжейлі талдау алады. Бұл егжей-тегжейлі деректер қажетті әрекеттерді жасауға және білім алушыларға қолдау көрсетуге көмектеседі.

Нақты түрде берілген деректер педагогтерге білім алушыларды жақсырақ тануға мүмкіндік береді. Жоғарыдағы қаражат әр білім алушының жетістіктерінің толық портфолиосын ұсынады. Өсудің нақты бағыттарын анықтау, әрекет ету және барлық білім алушылардың үлгерімін бақылауда «Microsoft» деректер құралдарын пайдаланыңыз.

Бұл модульде біз арнайы мүмкіндіктерді зерттеп, талқыладық: қолжетімді оқу ортасының негізгі принциптері; «Microsoft» құралдары бұл принциптерді қалай қолдайды; неғұрлым инклюзивті оқу ортасын құру әдістері.

Біз сондай-ақ белгілі бір құралдардың белгілі бір білім алушылар үшін неліктен пайдалы болуы мүмкін екенін жақсырақ түсіну үшін когнитивті жүктеме теориясын қарастырдық. Біз инклюзивті оқу ортасына әсер ететін аппараттық және бағдарламалық құралдарды анықтау арқылы инклюзивтілік негізін құруды зерттедік. Соңында, біз бағдарламалауға және қосылуға әсер етуі мүмкін маңызды деректерді жинау жолдарын таптық.

Жергілікті тілде оқытудың қосымша нұсқалары сіздің еліңіздегі жаһандық оқу серіктестерін тексеру.

«Microsoft» құралдарына жылдам сілтемелер

Жалпы нұсқаулар: *«Майк Толфсен (Майк Толфсен) LinkedIn»-де; «Майк Толфсен (Майк Толфсен)» Тиктокта; «Майк Толфсен (Майк Толфсен) Twitter»-де; «Майк Толфсен (Майк Толфсен) YouTube» сайтында; Білім беру вебинарлары (Microsoft)*

«Flip»: *«Flip» анықтама орталығы; ұсынылған «Flip» модулі; Youtube-те «Flip» ойнату тізімі*

Иммерсивті оқу құралы: *«Интерактивті иммерсивті оқу нұсқаулығы»; «Иммерсивті оқуды қолдау сайты»; «Ұсынылатын иммерсивті Оқу модулі».*

Office Lens: *«Office Lens қолдау сайты; ұсынылатын Office Lens модулі; YouTube-те Office Lens ойнату тізімі*

OneNote: *OneNote интерактивті нұсқаулығы; OneNote қолдау сайты; ұсынылған teams модулі*

Teams: *командаларға арналған интерактивті нұсқаулық; «Teams» қолдау сайты*

Аудармашы: *аудармашыны қолдау сайты; Youtube-те аудармашының ойнату тізімі; Ұсынылған аудармашы модулі*

3. Әр білім алушыға инклюзивті сынып мүмкіндіктерін беру. Бұл модуль білім алушыларға әртүрлі қажеттіліктерге жүгіну арқылы толық әлеуетіне жетуде құралдарды пайдалануға мүмкіндік бергісі келетін барлық пәндік пәндердің білім алушыларына арналған.

Оқыту мақсаттары. Осы модульді зерттей отырып, сіз:

- «Windows 10» және «Microsoft 365» жүйелерінде қол жетімді және жекелендірілген мүмкіндіктер жасау;
- Қол жетімді мазмұнды жасау үшін қол жетімді құралдар мен қолданбаларды қалай пайдалану керектігін көрсетіңіз.
- Білім алушылардың үлгерімін жақсарту үшін оқу құрылғысын Жекелендірудің маңыздылығын түсіндіріңіз.

Бұл модуль білім алушыларға әртүрлі қажеттіліктерге жүгіну арқылы толық әлеуетіне жетуде құралдарды пайдалануға мүмкіндік бергісі келетін барлық пәндік пәндердің білім алушыларына арналған.

Оқыту мақсаттары

- «Windows 10» және «Microsoft 365» жүйелерінде қол жетімді және жекелендірілген мүмкіндіктер жасау;
- Қол жетімді мазмұнды жасауда қол жетімді құралдар мен қолданбаларды қалай пайдалану керектігін көрсету;
- Білім алушылардың үлгерімін жақсартуда оқу құрылғысын жекелендірудің маңыздылығын түсіндіріңіз.

Тәуелсіз оқыту. Оқу процесін жеңілдету және жекелендіру арқылы барлық білім алушылардың өздігінен оқу мүмкіндіктерін кеңейту білім алушыларға жұмысты бейімдеу ғана емес. Бұл өздері үшін тәжірибе жасайтын білім алушылар туралы. Олар балабақшада немесе орта мектепте оқиды ма, білім алушылар тәуелсіздікке және оқуға қатысуға ықпал ететін тәжірибе жасай алады.

Кәсіби журнал. Білім алушылар үшін оқытудың қай әдісі жақсы? Сіз жаңа нәрсені үйрену кезінде бірдей әдістерді қолданасыз ба? Бір нәрсе сізді инклюзивті сабақтар туралы көбірек білуге шабыттандырды, сондықтан сіз осындасыз. Егер сіз осы білімді сақтап, қазіргі білім беру тәжірибеңізге өзгерістер енгізуді бастағыңыз келсе, сізге жазбалар жазу, рефлексия жасау, сілтемелерді көшіру және кез келген шабыттандыратын идеяларды қадағалауда біраз орын қажет болады.

Осы модульмен жұмыс жасамас бұрын «Word Online» сайтына өтіңіз немесе «OneNote» бағдарламасында жеке оқу үшін ноутбук жасаңыз. Егер сізде OneNote ноутбугі болса, сол модуль үшін бөлімді немесе бетті қосыңыз. Осы модульдің соңында сіз осы журналда «Microsoft Educator» қауымдастығында жариялау үшін сабақ жасайсыз. *«Word Online»; OneNote; OneNote туралы қосымша ақпарат*

Өзін-өзі оқу, тыңдау және көру. Білім алушылар жазбаша мәтіннің мағынасын барлық пәндер бойынша, әртүрлі форматта, әртүрлі құрылғыларда және күннің кез келген уақытында шеше білуі керек. Білім алушылар ақпаратты қашан және қалай табатынына қарамастан, ол ең жақсы танымдық тәжірибені қамтамасыз ететін форматта болуы керек.

«Microsoft Word»: 1 бөлім. Мысалы, «Microsoft Word» бағдарламасында білім алушыларға ең қолайлы құжатпен оқу тәжірибесін жасауға көмектесетін опциялар бар. Оқу құралдары астындағы көру қойындысында иммерсивті оқу құралы әртүрлі мүмкіндіктерді ұсынады. Оқу құралдары мүмкін:

- Ағылшын тілін үйренушілерге немесе басқа тілдерде оқитындарға еркін сөйлеуді арттыру;
- Жоғары деңгейде оқуды үйренетін бастаушы оқырмандарға сенімділікті арттыруға көмектесу;
- Дислексия сияқты оқуда ауытқулары бар білім алушыларға мәтінді декодтау шешімдерін ұсыну.

Білім алушылар Жолдың ұзындығын баған ені пәрменімен шектей алады. Жолдар аралықтары пәрменінің көмегімен білім алушылар жолдар арасындағы қашықтықты арттыра алады. Бұл опциялар қазірдің өзінде шамадан тыс жүктелген оқырмандарға көрнекі толып кетуді азайтуға және мәтінді оқуға тартымды етуге көмектеседі. Көптеген білім алушылар тапсырмаларды кішірек

бөліктерге бөлудің пайдасын көреді және бұл командалар табиғи түрде көлемді мәтінді қысқа және сіңімді бөліктерге қысқартуға көмектеседі.

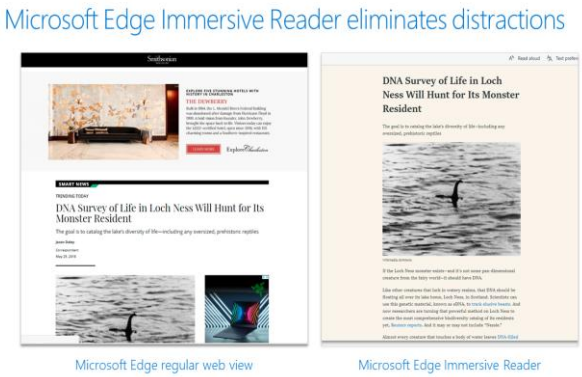
Беттің түсін бірнеше қарапайым опциялармен тез анықтауға болады, бұл білім алушыларға қай түс оларға сәйкес келетінін анықтауға мүмкіндік береді. Әрбір адамның сау оқуға ықпал ететін белгілі бір экологиялық факторлары бар сияқты, беттің түсі көздің шаршауына және тіпті түсінуге айтарлықтай әсер етуі мүмкін. Көптеген білім алушылар бір фонды екіншісіне қарағанда тыныштандырады, егер олар оны оқу және редакциялау үшін таңдаса, олардың өнімділігі артады.

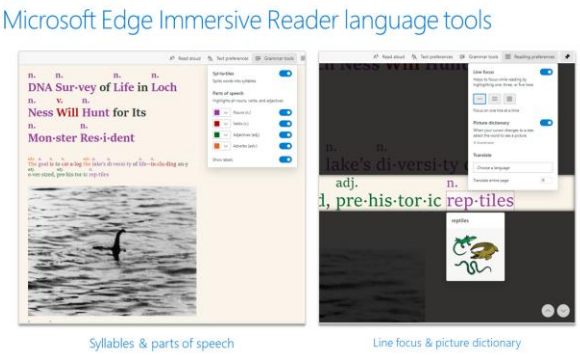
«Microsoft Word»: 2 бөлім. Күте тұрыңыз, білім алушылар бағандар мен жолдар арасындағы барлық реттелетін интервалдармен және түс өзгерістерімен құжаттарды өңдей ала ма? Иә, олар мүмкін! «Word» бағдарламасында осы мүмкіндіктердің барлығы бар, яғни білім алушылар өз қалауларын реттегеннен кейін олар қажетті визуалды ортада жаза, жасай, оқи және өңдей алады.

Білім алушылар сөздердің дұрыс жазылуын шешуге немесе анықтауға тырысып жатқанда, «буын» пәрмені мәтіндегі сөз буындары арасындағы нүктені көрсетеді. Білім алушылар тіл ережелерін үйренген сайын, буындарды анықтау оның қалай жазылғаны немесе қалай айтылатыны туралы анықтама болуы мүмкін. Білім алушылар жаңа сөздік қорын ашқанда немесе оқырман ретінде өскенде, сөздердің дыбыстарға қай жерде бөлінетінін көру пайдалы болуы мүмкін. Білім алушыларға «Word» бағдарламасында оқу материалдарын алуға көмектесетін тағы бір оқу құралы бар. «Дауыстап оқу» пәрмені білім алушыларға экрандағы сөздерді естуге мүмкіндік береді. Бұл білім алушылардың түсіну процесінде екенін естітіндей күшті.

Жаңадан келген оқырмандар, сондай-ақ тәжірибелі орта мектеп білім алушылары көбінесе басқа адамнан оның қалай естілетінін сұрамай, сөзді оқығанда болжауды таңдайды. «Дауыстап оқу» функциясының көмегімен білім алушылар жеке сөздерді, сөйлемдерді немесе бүкіл құжаттарды өздері анықтай алады. Дауыстап оқу кезінде сөздерді бөлектеу декодтауды, еркін сөйлеуді және сайып келгенде құжатты түсінуді күшейтуі мүмкін. 2012 жылы Флойд пен Флойд жариялаған зерттеулер қосымша ақпарат береді. Ұқсас дауыстап оқу мүмкіндігін беретін тағы екі құрал бар: «Microsoft Edge» және «Windows 10» жүйесіне арналған «OneNote» қолданбасы.

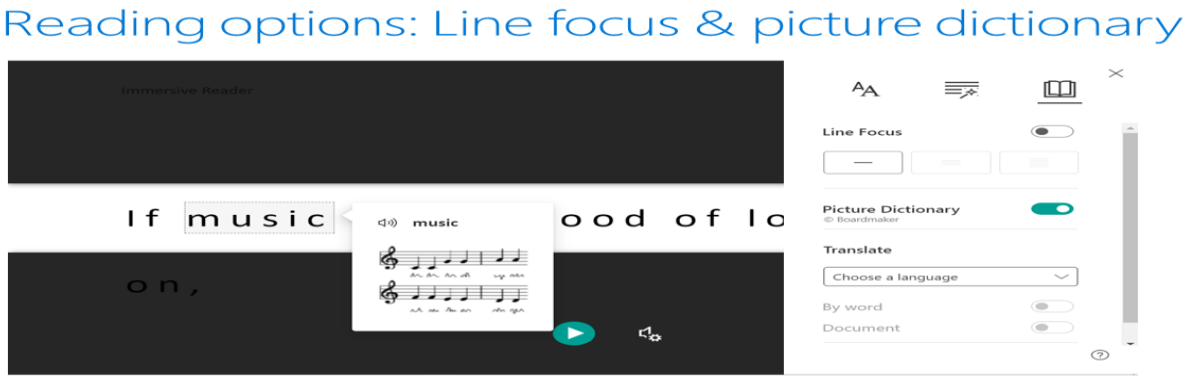
Microsoft Edge. «Microsoft Edge»-де көптеген онлайн дереккөздер үшін оқу режимі бар, бұл білім алушыларға жарнамалар мен суреттерге алаңдамай мазмұнға енуге мүмкіндік береді. Бұл білім алушыларға веб-бетті таза, шамадан тыс жүктелмеген түрде оқуға мүмкіндік береді, негізгі мазмұнға, сондай-ақ оқуға оңай қаріп пен фон түсіне назар аударады. «Microsoft Edge»-де дауыстап оқу мүмкіндігі бар, оның көмегімен веб-беттерді түймені басу арқылы дауыстап оқуға болады. Ешқандай қондырмалар немесе арнайы кеңейтімдер қажет емес. Сөздер жылдамдық пен дауысты өзгерту мүмкіндігімен ерекшеленеді және оқылады. Бұл мүмкіндік ePub мазмұны үшін де қол жетімді.

«Windows 10 OneNote». Windows 10 жүйесіне арналған OneNote қолданбасында «Word» бағдарламасына ұқсас мәтін өлшемін, түсін және жол аралығын пайдалануға мүмкіндік беретін иммерсивті оқу құралы бар. Оқыту құралдары мен қондырмалар мұнда қол жетімді оқу құралдары.

Сөйлеу бөліктері құралы оқытуды қолдайды және жазу сапасын жақсартады, түсіну режимі түсінуді орта есеппен 10 % жақсартады. Суреттердегі сөздік білім алушыларға сөзді таңдауға және сол кескін нені білдіретінін көруге мүмкіндік береді. Бұл пайдалы түсіну көмекшісі қарапайым мәтінді жандандыруға көмектеседі. Суреттерге арналған кеңестер оқу процесінде маңызды элемент. Көбінесе иллюстрациялар мен суреттер біздің цифрлық құжаттарымызда жоқ, бірақ осы құрал қосылған кезде білім алушылар түсінуді қолдау үшін қосымша анықтама қажет болса, суреттерді көреді.

Қол жетімділік параметрлері. Сіздің арманыңыздағы көлікті елестетіп көріңіз. Елестетіп көріңізші, сіз бұл машинада айналуды бастайсыз. Сапарға дайындалып жатқанда алдымен не істеу керек? Сіз педальдарды ыңғайлы басу үшін орынды реттейсіз бе? Жақсы көріну үшін артқы көрініс айнасының немесе бүйірлік айналардың орнын реттейсіз бе? Дыбыс пен температураны реттеуге болады, осылайша жүргізуші өзін жайлы сезінеді және қауіпсіз жүруге назар аудара алады.

Білім алушыларға арналған құрылғыларды орнатуға да осылай қарау керек. Құрылғыларды дұрыс теңшеу білім алушыларға құрылғыларды сәтті пайдалануға көмектеседі. Бұл параметрлерді реттеуге мүмкіндік беру маңызды және қажет, өйткені білім алушылар оқу мақсаттарына жету үшін тапсырмаларды шешуге мүмкіндік алады. Білім алушылар бұл опцияларға қалай қол жеткізуге болатынын білуі керек және егер олар жұмыс істегенді қалайтындай жұмыс істемесе, қайта оралып, оларды өзгерте алуы керек. Қол жетімділік параметрлері білім алушыларға құрылғыны оңтайлы пайдалану үшін көптеген құралдарды ұсынады.

Қол жетімділік параметрлері – бұл білім алушыларға құрылғыны пайдалануды жеңілдетуге көмектесетін орталық. Опциялар экранды көруді жеңілдетеді, мысалы, жоғары контраст пен түсті сүзгілер. Курсор мен меңзердің өлшемін үлкейтуге болады. Экранның бөліктерін немесе бүкіл экранды үлкейту үшін ұлғайтқышты пайдалануға болады. Оны тінтуір меңзерінен кейінгі үлкейткіш әйнек ретінде де пайдалануға болады. Түс сүзгілері экрандағы түстер палитрасын өзгертеді, бұл тек түстермен ерекшеленетін нәрселерді ажыратуға көмектеседі. Пайдаланушының қажеттіліктеріне негізделген бірнеше опциялар бар.

Жоғары контраст режимінде түстердің контрастылығы артады, түстер экранда айқынырақ болады, оларды көру оңайырақ болады. Қол жетімділік параметрлері сонымен қатар дыбыс деңгейі немесе моно Дыбыс режимі сияқты дыбыс параметрлерін өзгертуге мүмкіндік береді, бұл бір құлақта тыңдауға мүмкіндік береді, бірақ сыныпта не болып жатқанын есту мүмкіндігін сақтайды. Қол жетімділік опцияларын фондық суреттерді жоюға, сондай-ақ қажет емес анимацияларды қосуға және өшіруге болады. Пернетақта параметрлерін реттеуге болады: жабысқақ пернелерді, қосқыш пернелерді және кірісті сүзуді басқарыңыз. «Windows» дикторы пернетақта, сенсорлық экран және тінтуір арқылы басқаруға қолдау көрсете отырып, экрандағы элементтерді оқуға көмектеседі. Бұл білім алушыларға бағдарламаларды ашуға және жабуға, сондай-ақ экрандағы сөздерді оқымай-ақ терезелер арасында ауысуға мүмкіндік береді.

Сенімді түрде жасаңыз. «Word» бағдарламасындағы оқу құралдары білім алушыларға мазмұнды тиімдірек жасауға көмектеседі. Сіз мәтінді дауыстап оқи аласыз, сөздерді буындарға бөліп, жолдар, әріптер мен сөздер арасындағы аралықтарды реттей аласыз. Шынында да, «түсінуді тек сөйлемдер арасындағы жол үзілімдерін қосу арқылы 30 % жақсартуға болады» сәйкес Торри графигі (Graf & Torrey, 1966).

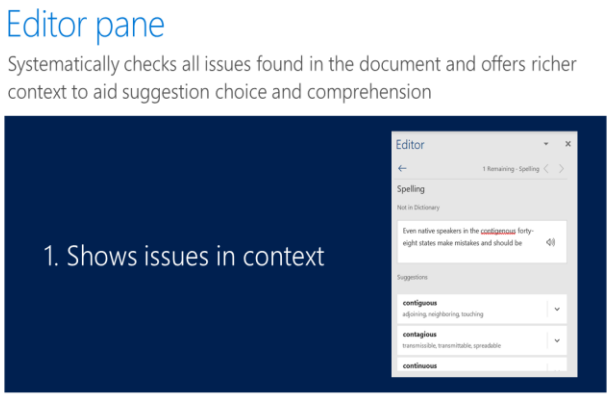
Оқу және жазу дағдыларын жақсарту үшін оқу құралдарын қолдану

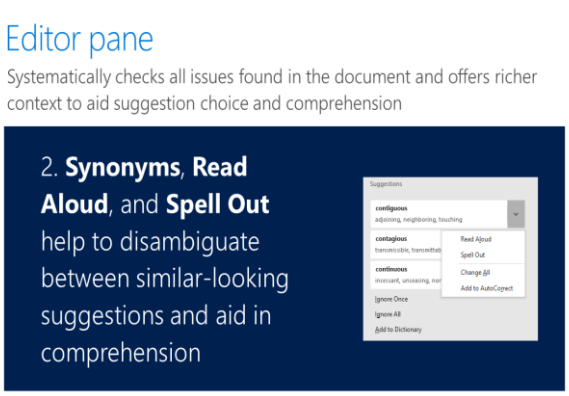
Диктант. Жазу адам миы орындайтын ең қиын тапсырмалардың бірі болуы мүмкін. Қарапайым сөйлем жазу үшін үлкен назар, лингвистикалық қабілет, дерексіз ойлау және ұйымдастыру қажет. Білім алушылардың хатты жасау кезінде кейбір кедергілерді жеңе алатын тәсілдерінің бірі – диктант функциясын қолдану. Бұл білім алушыларға физикалық жазу талаптарына емес, ауызекі сөйлеуге назар аударуға мүмкіндік береді. Диктант «Word», «Wordlline»,

«PowerPoint», «Outlook Desktop», «Windowsenote Windows 10» және «Onenotelline» жүйелерінде қол жетімді.

Word бағдарламасындағы құжаттарды диктанттау. Қолжазба. Зерттеулер көрсеткендей, ұзақ мерзімді перспективада тұжырымдамалық ақпаратты есте сақтау үшін ноутбукта емес, қолмен жазбалар жасаған дұрыс. Қолжазба арқылы білім алушылар цифрлық жазбаларды жаза алады, бірақ әлі де қолжазба жасай алады және жазбаны қолмен мәтінге түрлендіру мүмкіндігіне ие болады. Білім алушылар математикалық есептерді «OneNote» жазу кітапшасында тікелей шеше алады, бұл есептерді пішімдеуге емес, шешуге бағытталған кеңістікте есептерді оңай орналастыруға мүмкіндік береді. Қолмен жазылған жазбалар рюкзактың түбінде емес, оңай алынатын ыңғайлы, қол жетімді жерде сақталады.

Редактор. Редактор тек емлені тексеру туралы ғана емес. Бұл білім алушыларға құжаттарды бірнеше жолмен оңай өңдеуге мүмкіндік береді. Білім алушылар бетте көптеген қате жазылған сөздер мен грамматикалық қателерді көру ыңғайсыз, өйткені олардың көпшілігі түзетуге жақын болмайтынын біледі. Алайда редактор мұны өзгертті. Сөйлемдер машиналық оқыту жүйесін және табиғи тілді өңдеуді қолдана отырып, контекстке негізделген. Білім алушы қай таңдаудың дұрыс екенін қайдан біледі? Сөздің анықтамасының орнына редактор сөздің синонимдерін ұсынады және сөздің дауыстап оқылуына мүмкіндік береді. Сондай-ақ, Редактор білім алушыларға жазу стилі бойынша ұсыныстар береді, егер сөйлемдер орындалса, егер олар қысқа болса немесе емле дұрыс болмаса.

Дыбысты жазу. Кейде жазбаша сипаттама немесе түсініктеме жеткіліксіз. Кейде студент ақпаратқа басқа форматта қол жеткізуі керек. Жазу барлық білім алушылар үшін әрқашан қолайлы қарым-қатынас әдісі бола бермейді, бірақ

құжатқа аудиожазба қосу білім алушыға белгілі бір салада тереңірек білім мен дағдыларды көрсетуге мүмкіндік береді.

Көмекші. «Маған айту» функциясы «Microsoft 365» нұсқаулығына ұқсас. Бұл таспадағы мәтін өрісі, оған пайдаланушылар құралдарды табу үшін сөздер мен сөз тіркестерін теріп, орындағысы келетін функцияларға немесе әрекеттерге жылдам ауыса алады. Көмекшіні анықтама алу үшін де пайдалануға болады.

Математикадағы арнайы мүмкіндіктер. Мүмкіндігі шектеулі білім алушылар әртүрлі себептермен математикамен жиі күреседі. Мәселелерді өз қарқыныңызбен шешу-бұл Microsoft 365 және Windows 10 білім алушыларға көп нәрсеге қол жеткізуге көмектесетін тәсілдердің бірі. Windows 10 үшін OneNote бағдарламасында математикалық теңдеулерді математика үшін дұрыс тілді қолдана отырып, иммерсивті оқу құралы оқи алады. Математикалық өрнектерге түрлендіру көмекшісі-білім алушыларға графика құруға және Windows баяндауышымен дауыстап оқуға болатын қадамдық шешімдерді ұсынуға көмектесетін тағы бір құрал. Бұл білім алушыларға әр қадамды көріп қана қоймай, оны есту арқылы мәселелерді шешуге мүмкіндік береді. Содан кейін білім алушы басқа мәселемен жұмыс істегенде, олар өзгерістердің қай жерде екенін көре бастайды және мәселелердің қалай жұмыс істейтіні туралы байланыс орната бастайды.

Білім алушылардың тағы бір проблемасы – тапсырмаларды оқулықтан қағазға дұрыс емес көшіру. OneNote бағдарламасында білім алушылар тапсырмаларды тікелей OneNote жазу кітапшасында шешу үшін қолжазбаны пайдалана алады, бұл тапсырманы дұрыс көшірмеу мүмкіндігін азайтады және бір жерге назар аудару арқылы алаңдаушылықты азайтады.

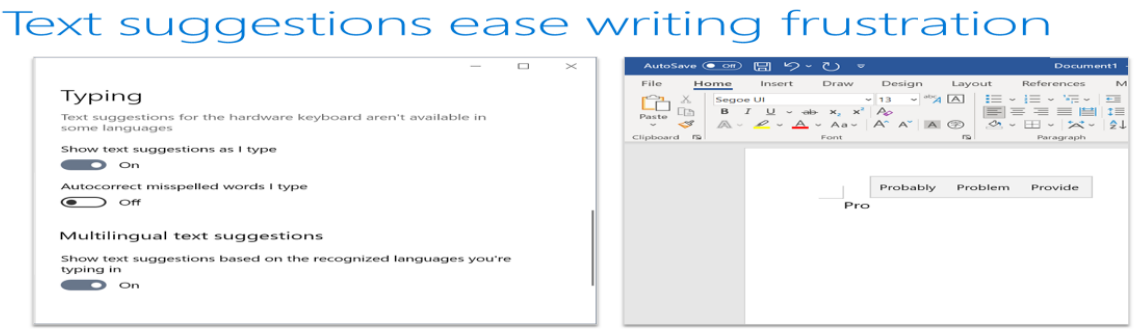
Фокустау. Фокус опцияларда орналасқан және білім алушыға қандай хабарландыруларды көруге және естуге болатынын таңдауға мүмкіндік береді. Бұл білім алушыларға назар аударатын нәрсені таңдауға мүмкіндік береді. Қалған хабарландырулар тікелей хабарландыру орталығына түседі, оларды кез келген уақытта көруге болады. Хабарландыруды шектеу, сондай-ақ уақытты шектеу білім алушыларға ақпараттың шамадан тыс жүктелуін азайту және белгілі бір тапсырмаларды орындау кезінде зейінді арттыру үшін таңдау жасауға мүмкіндік береді.

Дауыстап оқыңыз. Өз жұмысыңызды өңдеу өте қиын болуы мүмкін. Бұл дұрыс көрінуі мүмкін, бірақ ол дұрыс естіледі ме? Өз жұмысыңызды тыңдау басқа көзқарас тудыруы мүмкін және басқаша жіберілуі мүмкін қателерді табуға көмектеседі. Білім алушылар өз жұмысын басқа біреу оқи алатындай сенімді бола бермейді, бірақ «дауыстап оқу» мүмкіндігін пайдалану өз жұмысымен бөлісу және кері байланыс алу үшін осы сенімділікті арттыруға көмектеседі.

Мәтінді болжау. Мәтіндік сөйлемдер – бұл жазу процесін жеңілдететін және аз жалықтыратын тағы бір мүмкіндік. Егер бұл параметр қосылса, пайдаланушылар «Microsoft» корпорациясының әртүрлі өнімдеріне (интернетте және жұмыс үстелдерінде) теру кезінде болжамды мәтін параметрлерін алады. Білім алушылар (және тәрбиешілер) бұл құралды жиі қателесіп жазатын сөздердегі немесе айтуға қиын сөздердегі көңілсіздікті жеңілдету үшін қолдана

алады. Біздің әрқайсымызда орфографиялық қателіктерден қорқу мен көңілі қалған шәкірт болды. Мәтіндік сөйлемдер арқылы білім алушылар дұрыс сөзді табуға байланысты эмоционалдық шығындарды азайту арқылы жазу процесінде мүмкіндіктерін кеңейтеді.

Мәтіндік ұсыныстарды қосу үшін компьютер параметрлеріне өтіп, «құрылғылар» бөлімін таңдаңыз. «Құрылғылар» астында **енгізуді** таңдаңыз. Онда сіз құралдың әртүрлі аспектілерін қосуға және өшіруге арналған функция қосқыштарын таба аласыз. Байқап көріңіз!

Тиімді тапсырыс беру. Office Lens. «Office Lens» тақталар мен құжаттардың суреттерін кеседі, жақсартады және оқуға мүмкіндік береді. «Office Lens» кескіндерді «PDF», «Word» және «PowerPoint» файлдарына түрлендіру және кескіндерді «OneNote» немесе «OneDrive»-қа сақтау үшін қолданылады. «Office Lens» мобильді құрылғыны сканерге айналдырады. Сиқыр сияқты, бағдарлама тақтадағы жазбаларды цифрландырады.

Сабақ барысында мәліметтерді жазу және өңдеу көптеген білім алушыларды тітіркендіруі мүмкін. Білім алушылар тақтаға жазған кезде педагогтерге әрдайым ілесе алмайды. «Office Lens» көмегімен білім алушы ақпаратты түсіру үшін тақтаны суретке түсіре алады, содан кейін оны «Word», «OneNote», «OneDrive», «Outlook», «PDF», фотосуреттер кітапханасына сақтай алады немесе «Outlook», «Mail» немесе иммерсивті оқу құралымен бөлісе алады.

Үлестірме материалдар мен қағаз құжаттар көптеген білім алушылар үшін қиын болып көрінуі мүмкін. Материалдың электронды нұсқасын жасау және оны дереу дұрыс жерге жіберу оның рюкзактың түбінде қалу немесе білім алушылар онымен не істеу керектігін білмегендіктен немесе оны ұмытып кеткендіктен қараусыз қалу мүмкіндігін азайтуы мүмкін.

Көру қабілеті бұзылған білім алушылар дауыстық шақыру функциясы арқылы құжатты өздігінен және дәл сканерлей алады. Содан кейін олар оны PDF немесе мәтінге түрлендіре алады және олардың қажеттіліктеріне сәйкес келетін кез келген жолмен пішімдей алады, сол құжатты жарамды пішімге түрлендіру үшін қажет күту уақытын қысқартады.

Иммерсивті оқу құралы «Office Lens»-те де қол жетімді. Кез келген студент суретті түсіріп, мәтінді тану және дауыстап оқу үшін иммерсивті оқу құралына жібере алады. Бұл білім алушыларға мазмұнмен өз бетінше жұмыс істеуге және оны дұрыс жерге жіберуге мүмкіндік береді.

OneNote көмегімен тиімді ұйымдастыру. «Office Lens», «Edge және Word» веб-беттеріндегі құжаттарды OneNote-қа жіберуге болады, онда білім

алушылар барлық ақпаратты цифрлық дәптерде сақтай алады. Білім алушылар материалдарды білім алушыларға кез келген уақытта кез келген құрылғыдан таба алатын қажетті бөлімге тікелей жібере алады.

Қолмен жазылған жазбалар мен тапсырмалар ақпаратты есте сақтауда тиімді екенін дәлелдеді. Бұл өте жақсы, бірақ көбінесе бұл жазбалар жасалғаннан кейін, олар білім алушылар оларды қайтадан таба алатын жерде болмайды. OneNote бағдарламасындағы сандық қолжазба білім алушыларға қолмен жазуға және ақпаратты қайтадан таба алатын жерде сақтауға мүмкіндік береді. Содан кейін білім алушылар қолжазба жазбаларын мәтінге айналдыра алады. Қолжазба жазбаларынан басқа, білім алушылар аудио жазбаларды тікелей параққа қоса алады, бұл жазбалардың дәлдігін жақсартады және әртүрлі формада маңызды ақпарат алады.

Инклюзивті ынтымақтастық. Әріптестермен және қызметкерлермен бірлесіп жұмыс істеу тиімді қарым-қатынасқа көмектеседі және оқуды ынталандырады. «Word» бағдарламасында бірлесіп редакциялау мүмкіндігінің арқасында білім алушылар физикалық орналасуына қарамастан цифрлық ортада басқа адамдармен жұмыс істеуді үйренеді. «Microsoft Translator» қосымшасы білім алушылар мен ата-аналарға әңгімелер мен презентациялар кезінде тікелей аударманы естуге мүмкіндік береді. Бұл білім алушыларға тілді меңгеру дәрежесіне қарамастан барлығымен бірлесіп жұмыс істеуге мүмкіндік береді. Білім алушылар қоршаған әлемді шарлай алуы үшін олар өздері мен әріптестері үшін қол жетімді мазмұнның қажеттілігін түсінуі керек. Оқылымды тексеру құралы пайдаланушыларға олардың мазмұнының басқа пайдаланушыларға көрсетілгеніне көз жеткізуге мүмкіндік береді.

«Microsoft Word», «Excel» және «PowerPoint» бағдарламаларымен бірлесіп өңдеу. «Microsoft 365», «OneDrive» немесе «SharePoint» көмегімен бірнеше пайдаланушылар бірдей «Word» құжатын, «Excel» электрондық кестесін немесе «PowerPoint» презентациясын өңдей алады. Білім алушылар экрандағы үлкейткіш әйнек, иммерсивті оқу құралы, жоғары контраст немесе түс сүзгісі осы режимде қолданылғанына қарамастан, бастапқы пішімдеуді өзгертпестен жеке шолу режимінде бірдей құжаттармен жұмыс істей алады. Бірлескен жұмыс барлық білім алушыларды жұмысқа шақырады және әркім бірдей үлес қоса алады. Білім алушылар мен Білім алушылар жақын жерде бола алады және сол құжатта жұмыс істей алады. Мұғалім оларға иық тіресе, білім алушылар әрқашан ұнай бермейді, оның орнына олар нақты уақыт режимінде құжатты өңдеу үшін бірлесіп жұмыс істеуді және бірлесіп жұмыс істеуді таңдайды.

«Microsoft Sway»-мен бірлесіп өңдеу. «Sway» пайдаланушылар арасындағы ынтымақтастықтың онлайн формасын пайдалануға мүмкіндік береді. Білім алушылар «Sway» көмегімен презентацияларды, ғылыми зертханаларды, ақпараттық бюллетеньдерді немесе портфолиоларды бір уақытта орындай алады. Әрбір білім алушы «Sway»-ді қалаған көрінісінде өзгерте алады.

Ата-аналар мен білім алушылардың қарым-қатынасы-тілдік кедергіні еңсеру.

Аудармашы қарым-қатынастағы осы олқылықтарды жоюға көмектеседі және ата-аналарға білім алушылардың оқуына қатысуға көмектесу үшін тіларалық түсініс тік пен оқуды, сондай-ақ көптілді кездейсоқ әңгімелерді қолдайды. Білім алушылар мен ата-аналар мазмұнды 60-тан астам тілге аудара алады. Әртүрлі тілде сөйлейтіндер сөздерді, абзацтарды, бүкіл құжаттарды немесе тіпті «PowerPoint» презентацияларын қалаған тілге еркін аудара алады.

«Chinook» орта мектебі «Microsoft Translator» көмегімен тілдік кедергіні бұзады.

Презентация аудармашысы. «PowerPoint» презентациясының нақты уақыттағы аудармасы кез келген презентацияға субтитр қосады. Спикер презентацияда көрсетілетін тілді таңдайды, бірақ QR коды немесе веб-мекен-жайы арқылы студент презентацияны нақты уақытта қалаған тілге аудара алады. Сонымен қатар, барлық білім алушыларға қайтып оралуға және мазмұнды көруге мүмкіндік беретін жазбаша презентация транскрипті бар.

Оқуды тексеру. Оқылымды тексеру құралы барлық пайдаланушылардың мазмұнға қол жеткізуін қамтамасыз ету үшін құжаттарды тексереді. Құжатқа қатысты мәселелер туындаған кезде, оқылымды тексеру құралы оларды жою бойынша кеңестер береді, мысалы, көру қабілеті бұзылған пайдаланушыға кескінді дәл сипаттау үшін экраннан оқу құралына алмастырғыш мәтін қосу.

Бір ғана «Microsoft Translator» құралы жағдайды айтарлықтай өзгерте алады.

Педагогтердің білім алушыларға инклюзивті, тартымды және қолдануға оңай оқу ортасын құруға мүмкіндік беруі өте маңызды. «Microsoft» корпорациясының кіріктірілген арнайы мүмкіндіктер шешімдері оқу мәселелерін азайтуға және білім алушыларға оқу жоспарларымен, басқа білім алушылармен және педагогтермен тиімді жаңа тәсілдермен толық өзара әрекеттесу үшін қажетті құралдарды ұсынуға көмектеседі.

Бұл модуль Microsoft құралдарының білім алушыларға Тәуелсіз білім алушы болуға мүмкіндік беру үшін оқу процесін жеңілдетуге және жекелендіруге көмектесетін жолдарын қарастырады. Енді сіз жасай аласыз:

- «Windows 10» және «Microsoft 365» жүйелерінде қол жетімді және жекелендірілген мүмкіндіктер жасау
- Қол жетімді мазмұнды жасау үшін қол жетімді құралдар мен қолданбаларды қалай пайдалану керектігін көрсетіңіз.
- Білім алушылардың үлгерімін жақсарту үшін оқу құрылғысын Жекелендірудің маңыздылығын түсіндіріңіз.

4. Командаларды арналар, қойындылар, файлдар және қолданбалар арқылы құрылымдау. Адамдардан басқа, «Microsoft Teams» командасының құрамына не кіреді? Біз командаларды сынып командалары, қызметкерлер және «PSP» үшін тиімді орынға айналдыратын команданың құрылымы мен компоненттерін қарастырамыз.

Оқыту мақсаттары – әр команда үшін идеалды құрылымды анықтау; жаңа командаларды құру және жариялау бойынша нұсқаулық беру; қолданбалар

сияқты қойындыларды пайдаланып командаларды қалай орнату керектігі түсіндіру.

Бұл модульде біз команданың құрылымы мен компоненттерін қарастырамыз. Атап айтқанда, команда қосымша қойындылар бойынша реттелген арналар бойынша құрылымдалған. Бұл депозиттерде командаларды сынып командалары, қызметкерлер және «PSP» үшін тиімді орынға айналдыратын файлдар, қосымшалар және байланыс құралдары бар.

Команда неден тұрады? «Microsoft Teams» – бұл білім алушылар мен оқу орындарының басшыларына қажет цифрлық орталық. Ол сөйлесулерді, мазмұнды және қолданбаларды бір жерде біріктіреді. «Teams» сонымен қатар әкімшілерге жұмыс процесін жеңілдетеді және білім алушыларға динамикалық, жекелендірілген оқу орталарын құруға мүмкіндік береді. «Teams» арқасында білім алушылар бірлесіп жұмыс істеуде сыныптар құрады, тапсырмалар арқылы оқытуды жекелендіреді, кәсіби білім алушылар қауымдастығындағы (PSP) әріптестерімен байланысады және қызметкерлермен өзара әрекеттесуді жеңілдетеді. Командалар білім алушылар арасындағы өзара әрекеттесуді, сондай-ақ сыныптағы ынтымақтастық пен қарым-қатынасты қолдайды. Осылайша, «Teams – бұл білім алушылардың әкімшілік және оқу міндеттеріне көмектесетін құрал. Бұл педагогтердің уақытын үнемдейді және білім алушыларға болашақта пайдалы болатын дағдыларды үйретеді.

«Microsoft Teams» сынып командалары білім алушыларға сыныптағы ең тиімді жұмыс процесін ұсынады. Командаларда тәрбиешілер білім алушылармен тез сөйлесе алады, файлдар мен веб-сайттармен бөлісе алады, сабақ үшін «OneNote» жазу кітапшасын жасай алады және тапсырмаларды таратып, бағалай алады. Білім алушылар «Word», «PowerPoint», «OneNote» және «Excel» сияқты «Microsoft»-тың ең таныс құралдарын еркін қолдана алады, сонымен қатар веб-сайттарға және басқа да жиі қолданылатын үшінші тарап қосымшаларына қол жеткізе алады. Кіріктірілген OneNote сабақ дәптерлері және тапсырмаларды кешенді басқару педагогтерге интерактивті сабақтарды ұйымдастыруға, оқуды жекелендіруге және тиімді және уақтылы кері байланыс беруге мүмкіндік береді. Барлық элементтердің біртұтас орналасуымен сынып командалары уақытты үнемдейді және күнделікті логистиканы жеңілдетеді, бұл сізге ең маңызды тапсырмаға – білім алушының нәтижелерін жақсартуға назар аударуға мүмкіндік береді.

«Microsoft Teams» персоналы мен «PSP» командалары әріптестерімен жобаларда бірлесіп жұмыс істеуге, оқу бағдарламаларын енгізуге және тіпті мекеме деңгейіндегі бастамаларға тамаша орын ұсынады. Оқу орындарының әкімшілері барлық қызметкерлерімен бір жерде байланысады және өзара әрекеттеседі. Саясаттар мен процедуралар, пішіндер, әртүрлі тапсырмалар мен міндеттерге арналған нұсқаулар, оқу орындарының веб-сайттары және т.б. жылдам қол жеткізу үшін командаларда жарияланады. Кірістірілген OneNote утилитасы арқылы әкімшілер сыныпты бақылау туралы жеке пікірлер бере алады және әрбір педагог үшін жеке кәсіби даму жоспарларын жасай алады. «Teams» экрандық демонстрациялар мен тақтадағы жазбаларды қолдана отырып, желілік

кездесулерді қолдайды. Жиналыстарды «Stream», «SharePoint» немесе «Office 365» бағдарламаларына жазуға, автоматты түрде сақтауға және транскрипциялауға болады. Сіздің әріптестеріңіз көршілес аудиторияда немесе қаланың басқа ғимаратында болса да, қызметкерлер мен «PSP» командалары білім алушылар арасындағы өзара әрекеттесуді қолдайды.

Ең бастысы: командалар тек оқу орындары үшін платформа емес. Бұл бүкіл әлем бойынша миллиондаған компания қызметкерлерінің күн сайын байланысып, өзара әрекеттесу тәсілі. Оқу орындары мен сыныптарда командаларды қолдану білім алушыларды жұмыс орнында қолданатын құралдар мен ресурстарды пайдалануға дайындайды. Бұл дағдылар білім алушыларға дайындық кезінде артықшылықтар береді және мақсаттарға жетуге сенімділік береді.

Жұмысты бастау: команда құру немесе оған қосылу. «Microsoft» корпорациясы білім алушыларға арналған төрт түрлі топ түрлерін әзірлеу арқылы білім беру үшін командаларды әзірледі және конфигурациялады:

- **«Teams» сынып** командалары білім алушылар мен педагогтерге топтық жобалар, тапсырмалар және т.б. бойынша бірлесіп жұмыс істеуге мүмкіндік береді.
- **«Teams» қызметкерлерінің** командалары басшылар мен қызметкерлерге әкімшілік міндеттермен және оқу орнын дамытумен бірлесіп айналысуға мүмкіндік береді.
- **«PSP Teams» командалары** білім алушыларға кәсіби білім алушылар қауымдастығы аясында бірлесіп жұмыс істеуге мүмкіндік береді.
- **Барлығына арналған «Teams» командалары** клубтармен, спорттық командалармен немесе оқу орнының білім алушылары мен қызметкерлерінің кез келген тобымен ортақ мүдделермен немесе жобалармен өзара әрекеттесуге мүмкіндік береді

Пәрменді жасауда «Teams» қолданбасының жоғарғы жағындағы «**қосылу» немесе «пәрмен жасау»** түймесін басыңыз. Содан кейін «**пәрмен жасау»** түймесін басып, жасауда пәрмен түрін таңдаңыз. Осыдан кейін команданы атаңыз және қаласаңыз, сипаттама қосыңыз. Құрылған команданың түріне байланысты командаға қосуда білім алушыларды, педагогтерді және (немесе) қызметкерлерді енгізу туралы сұраныс пайда болуы мүмкін. Білім алушылар мен әріптестерді сынып командасына енгізген кезде оларға педагог немесе білім алушы ретіндегі мәртебесіне байланысты белгілі бір рұқсаттар беріледі. Қатысушылар топқа топты, тарату тізімін немесе оқу орнындағы адамды таңдауда атау енгізу арқылы қосылады.

Егер білім алушылар мен қызметкерлердің командаға қосылғысы келсе, имен енгізудің орнына команда кодын жасаңыз. Пәрмен атауының жанындағы эллипсті басып, «**пәрменді басқару»** тармағын таңдап, «**Параметрлер»** түймесін басыңыз. Параметрлер тармағына өтіп, **пәрмен кодын** таңдап, Жаңа **түймесін басыңыз.** Барлық пайдаланушыларға қол жеткізу үшін білім алушылар мен білім алушыларға пәрмен кодын көшіріп, электрондық пошта арқылы жіберіңіз немесе оны проекторда көрсетіңіз. Содан кейін білім алушылар

мен білім алушылар топқа **қосылу немесе команда құру опциясын таңдап, командаға** қосылу үшін кодты енгізу арқылы қосылады.

Ұсыныстар жасау: топ мүшелерін және олардың рұқсаттарын басқару. Команда құрылғаннан кейін білім алушылар құрамдағы мүшенің рөлін өзгерте алады немесе мүшені алып тастай алады. Мүшенің рөлін өзгерту үшін пәрмен атауы бойынша эллипсті басып, пәрменді «**басқару» пәрменін таңдаңыз.** Мүшені команда иесі етуде пайдаланушы атын тауып, «мүше» батырмасының төмен көрсеткісін басып, «**иесін»** таңдаңыз. Қажет болса, қатысушыны оның атының жанындағы **X** таңдау арқылы жоюға болады.

«Teams»-тегі әңгімелер – білім алушылар бір-бірімен талқылауды бастаудың тамаша тәсілі. Командалардағы әңгімелер «Жарияланымдар» қойындысында өтеді. Сынып командаларында сөйлесулерді пайдалануда сыныпта сөйлесуді бастауға, негізгі ережелерді орнатуға және цифрлық байланыс этикасын қалыптастыруға практикалық мүмкіндік береді. Алайда, кейде білім алушылардың әңгімелері құрметпен жүргізілуі, нәтижелі болуы және сынып алдына қойылған міндеттерді шешуге бағытталуы үшін шаралар қабылдау қажет. Команданы басқару функциясының көмегімен педагогтер бір, бірнеше немесе барлық білім алушылардың дыбысын өшіре алады, бұл олардың жариялау құқығын жояды.

«Команданы басқару» функциясында білім алушылар топ тақырыбын орната алады, қатысушылардың рұқсаттарын өзгерте алады және сөйлесулерді басқара алады. Бұл параметрлерді командаларда өзгерту үшін «**Параметрлерді»** таңдаңыз. Қатысушылардың рұқсаттары бөлімінде қатысушыларға арналарды, қойындыларды, қолданбаларды, қосқыштарды және (немесе) хабарларды жасауға және жоюға рұқсат етілгенін анықтаңыз. @ Mentions бөлімінде @team және @ channel сілтемелерін кім қолдана алатындығы анықталады. Сонымен қатар, «ойын-сауық» бөлімінде білім алушылар білім алушыларға GIF эмотикондарын, стикерлерді және мемдерді пайдалануға рұқсат етілгенін шеше алады.

Командалар кеңістігінде шарлау. «Microsoft» корпорациясы командаларда навигацияға ыңғайлы бақылау тақтасын құрды.

«Teams» қолданбасын іске қосқан кезде пайдаланушылар «Teams» бақылау тақтасына түседі. Экранның ортасында әртүрлі белгішелері бар ақ тақтайшалар бар. Әр белгіше мұғалім немесе білім алушы кіретін команданы білдіреді. Бұл пайдаланушы қосылған командалар немесе командалар, сондай-ақ пайдаланушыны басқа адам қосқан командалар болуы мүмкін.

Пәрменді таңдағаннан кейін сол команданың жұмыс кеңістігі ашылады. Бұл жұмыс аймағы екі негізгі аймаққа: «**жеке аймақ»** және «**жалпы аймаққа»** бөлінеді. Жеке аймақта соңғы әрекеттер, жабық чаттар, командалар, тапсырмалар, жиналыстар, файлдар мен қолданбалар туралы хабарландырулар көрсетіледі. Біз бұл навигация жолағын жеке аймақ деп атаймыз, өйткені онда тек белгілі бір пайдаланушыға арналған басқару элементтері мен хабарландырулар бар.

Жалпы аймақ бірлесіп жұмыс істеуге арналған. Бақылау тақтасының негізгі бөлігі – білім алушылармен немесе әріптестермен әңгімелер өтетін орын. Бұл сонымен қатар файлдарды, тапсырмаларды, ортақ құжаттарды және жазбаларды бөлісуге арналған орын. Пәрменді теңшеудің көптеген жолдары бар. Алғашқылардың бірі – арналарды қосу.

Арналар – бұл әр команданың әртүрлі аспектілерін санаттарға бөлудің тағы бір әдісі, мысалы, сабақтар, кәсіби бөлімдер, тақырыптар, күн тәртібі және т.б. Жұмыс кеңістігін жекелендіру мүмкіндігі – командалардың ең пайдалы мүмкіндіктерінің бірі.

Файлды ортақ пайдалануды қамтамасыз ету және олармен бірлесіп жұмыс істеу. Командалар білім алушылар мен әріптестер үшін файлдарды ортақ пайдалануды жеңілдетеді. Әр командада (және пәрмен ішіндегі әрбір арнада) сол команданың мүшелерімен файлдарды бөлісуге арналған жеке файл қалтасы бар. Егер ортақ файлдар «Word», «Excel» немесе «PowerPoint» файлдары болса, әріптестер немесе білім алушылар оларды тікелей «Teams» қолданбасында көре, өңдей және бірлесіп жұмыс істей алады. Олар сондай-ақ нақты уақыт режимінде бір-бірімен енгізілген өзгерістерді көре алады.

Бар файлдарды жіберіңіз немесе жаңа файлдарды тікелей файлдар қалтасына жасаңыз:

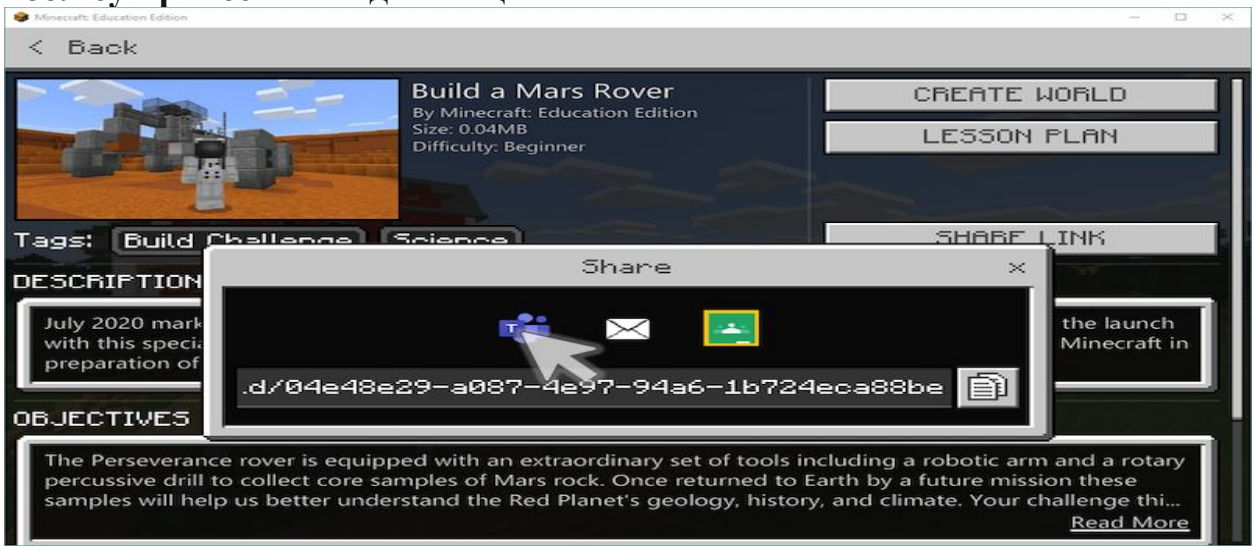
- Бар файлдарды кітапханаға жіберу үшін пәрмендегі «файлдар» қойындысына өтіп, «**Жіберу**» түймесін басыңыз. Жіберілетін файлды (немесе файлдарды) таңдауға мүмкіндік беретін «File Explorer» тілқатысу терезесі ашылады. Ортақ пайдалану үшін файлды (немесе файлдарды) таңдап, «**Ашу**» түймесін басыңыз. (Бұл файлдың көшірмесі пәрменді жібереді.) Кез келген жүктелген файлдар кез-келген топ мүшесіне қол жетімді болады.
- Файлдар қалтасында «Word», «PowerPoint», «Excel», «Excel» немесе «OneNote» үшін «Forms» файлын жасау үшін жаңа түймесін басып, «**жасалатын**» файл түрін таңдаңыз. Файл атауын көрсетіп, «**жасау**» түймесін басыңыз. Жаңа файл оны өзгертуге болатын командаларда ашылады. Егер сіз қолданбаның классикалық нұсқасында жұмыс істегіңіз келсе, таңдаңыз таспада **классикалық қолданбада ашыңыз**, сонда файл таңдаулы классикалық қолданбада ашылады. Ол жасалғаннан кейін жаңа файл топ мүшелеріне редакциялау үшін де қол жетімді болады.

Сынып тобының файлдары қойындысында сынып материалдары қалтасы орналасқан. Сынып материалдары қалтасына қосылғандардың барлығы тек білім алушылар үшін оқуға болады. Файлдарға қосылған, бірақ class materials қалтасына қосылмаған құжатты кез келген топ мүшесі өзгерте алады.

Үшінші тарап қолданбалары арқылы оқытуды жақсарту. Әрбір педагог өзінің оқу бағдарламасын жақсарту және білім алушыларды тереңірек тартуда сыртқы ресурстарды пайдаланады. «Microsoft» корпорациясы білім алушыларды оқыту нәтижелерін жақсартуға және дамуды қолдауға қолдау көрсетуде білім беру серіктестерімен ынтымақтасады. Мысалы, «Flip», «Wakelet», «Thinglink» және «Nearpod» сияқты білім беру құралдарын тікелей

серіктес сайтынан бөлісуге және топқа қосуға болады. Егер мұғалім білім алушыларға арналған «Moodle» курсын қолданып жүрсе, оны «Microsoft Teams» сынып командаларымен біріктіруге болады. «MakeCode-ге тікелей командалардан қол жеткізуге болады. Turnitin және teams тапсырмаларын пайдаланатын білім алушылар үшін плагиаттың бірнеше түріне білім алушылардың тапсырмаларын талдау автоматты түрде орындалады. Бұл талдау академиялық адалдықтың мағынасын, дұрыс атрибуцияны және өз мәтіндеріңізді жазуды үйретуге көмектеседі.

«Flip», «Wakelet» және басқа ағымдағы «Teams edu» серіктестерімен сөйлесуді жылдам бастау немесе тапсырма жасау үшін «**Teams» ішіндегі бөлісу** түймесін пайдаланыңыз. Білім алушылар модульде үйренген материал туралы ой жүгірте алатындай етіп «Flip» жасаңыз. Білім алушыларға іс-әрекетті зерттеу жобасы үшін қол жетімді ресурстар тізімін пайдаланып «Wakelet» орнатыңыз. Ресурсты сынып тобына орналастыру үшін кез-келген сайттағы командаларда «**бөлісу түймесін»** пайдаланыңыз.

Бірге одан да жақсы: командалық сайттарға білім беру серіктестерін қосу. Өз білімдерін қалыптастыруда білім алушыларға әртүрлі оқу мүмкіндіктері қажет. Білім алушылар көбінесе білім алушыларға осы мүмкіндіктерді жасауда әртүрлі оқу көздерін ұсынады. Кейде білім алушыларды тапсырмаға шоғырландыру немесе барлық білім алушылар үшін бір дереккөздің болуын қамтамасыз ету қиындықтары басым болуы мүмкін. Сыртқы веб-сайтты сынып командаларында қойынды ретінде қосу сыртқы көздерді қамтамасыз етуді едәуір жеңілдетеді. Қойындыдағы Веб-сайт командаға толығымен енеді, бұл білім алушыларға онымен тікелей сынып командасында немесе веб-шолғышта өзара әрекеттесуге мүмкіндік береді. Қалай болғанда да, мұғалім білім алушылардың таңдалған веб-сайт пен мазмұнға қол жеткізе алатынына сенімді бола алады.

Онлайн оқулықты пайдаланатын білім алушылар оны өз тобына веб-сайт қойындысы ретінде қоса алады. Білім алушылар ғылыми жобада жұмыс істеген кезде, педагог «Wakelet» құрып, оны веб-сайт ретінде қосу арқылы пайдаланылатын сайттар бойынша ұсыныстар бере алады. Егер сіз интерактивті физикалық модельдеуді немесе хан академиясының нұсқаулығын пайдалы деп

санасаңыз, оларды веб-сайт қойындысы ретінде қосыңыз, сонда білім алушылар бұл материалдарды оңай таба алады.

«Microsoft» білім беру серіктестерінің көптеген қосымшаларында сынып командаларына мазмұн қосудың басқа әдісі бар. «Flip», «Wakelet», «Thinglink», «Nearpod» және басқа да қазіргі «Teams edu» серіктестерінде «**Teams ішіндегі бөлісу»** түймесі педагогтерге тез сөйлесуге немесе тапсырма жасауға мүмкіндік береді. Қолданбадағы немесе бағдарламадағы «**бөлісу»** түймесін басып, командаларда «**бөлісу» пәрменін** таңдаңыз. Әңгімені бастау немесе тапсырма жасау опциясын таңдаңыз. Жариялау қажет пәрменді немесе арнаны енгізіп, хабарлама қосыңыз. Дайын болған кезде «**бөлісу»** түймесін басыңыз. Осыдан кейін таңдалған командада немесе арнада жаңа хабарлама немесе тапсырма пайда болады.

«Microsoft Teams» – бұл цифрлық сынып, жоспарлау және кәсіби білім алушылар қауымдастығы немесе клубтар мен іс-шаралар сияқты кәсіби тәжірибеге арналған орын ретінде байланыс пен ынтымақтастық үшін тамаша орталық. Пәрменді құру кезінде команданың оңтайлы түрін, сондай-ақ мақсаттар мен мазмұн үшін тамаша құрылымды таңдаңыз.

«Teams» арналардағы мазмұнды, сөйлесулерді, файлдарды, тапсырмаларды және қолданбаларды ретке келтіруді жеңілдетеді. Арналарда қойындыларды басқару арқылы барлық элементтердің, соның ішінде сыртқы веб-сайттар мен үшінші тарап серіктестік қолданбаларының қолжетімділігін қамтамасыз ете аласыз.

«Teams» оқу орындары мен сыныптарды оңай бастауға мүмкіндік береді, сонымен бірге оқу кеңістігін оңтайландыруға қажетті барлық цифрлық құралдарды енгізу үшін кеңейтуге мүмкіндік береді. Сондықтан «Teams» білім алушылар мен білім алушылар арасындағы тиімді жеке байланысты қамтамасыз ете отырып, білім алушылардың өсуі мен жетістіктері үшін өте қолайлы.

5. «PowerPoint» жазу құралын пайдаланып төңкерілген оқыту. «PowerPoint» жазу құралын оқытуды төңкерілгенге түрлендіру, білім алушыларға сыныптан тыс мазмұнды қамтамасыз ету және білім алушылардың нәтижелерін жақсарту үшін пайдаланыңыз.

Оқыту мақсаттары – төңкерілген оқыту принциптерінің сипаттамасы және оларды сыныпта жүзеге асыру; «PowerPoint» жазу құралын пайдаланып төңкерілген әрекеттерді жасау жолдарын түсіндіру; білім алушылар үшін төңкерілген сабақ құру

Көптеген білім алушылар төңкерілген сынып моделін пайдалы тәжірибе деп санайды. Білім алушылардың сыныптан тыс уақытта тұтынатын мазмұны білім алушыларға тұжырымдамаларды қолдануға және педагогтің жетекшілігімен сыныпта білгендерін қолдануға мүмкіндік береді. Бұл модульде педагогтер «PowerPoint» жазу құралын төңкерілген сынып моделінің нұсқаулары мен білім алушылардың нәтижелерін жақсарту үшін қалай пайдалану керектігін үйренеді.

Кәсіби журнал. Білім алушылар үшін оқытудың қай әдісі жақсы? Сіз жаңа нәрсені үйрену кезінде бірдей әдістерді қолданасыз ба? Сіз осындасыз, өйткені

бір нәрсе сізді төңкерілген аудитория туралы көбірек білуге шабыттандырды. Егер сіз осы білімді сақтап, ағымдағы оқу тәжірибесіне өзгерістер енгізуді бастағыңыз келсе, сізге жазбалар, рефлексия, сілтемелерді көшіру және кез келген шабыттандыратын идеяларды бақылау үшін орын қажет болады.

Осы модульмен жұмыс жасамас бұрын, «Word Online» бөліміне өтіңіз немесе «OneNote» бағдарламасында жеке оқу үшін ноутбук жасаңыз. Егер сізде бар болса, сол модуль үшін бөлімді немесе бетті қосыңыз. Модульдің соңында сіз «Microsoft» білім алушылар қауымдастығында жариялау үшін журналда сабақ жасайсыз.

Төңкерілген сабақтар туралы жалпы ақпарат. «Flipped Learning Network» инверттелген оқытуды «тікелей оқыту», «топтық оқыту» кеңістігінен жеке оқыту кеңістігіне ауысатын педагогикалық тәсіл және нәтижесінде пайда болатын топтық кеңістік динамикалық, интерактивті оқу ортасына айналады, онда мұғалім білім алушыларға тұжырымдамаларды қолданады және материалмен шығармашылықпен жұмыс істейді».

Остиндегі «Техас» университеті былай деп түсіндіреді: «төңкерілген сынып» болып табылады мазмұнды алу мен қолданудың әдеттегі циклін өзгертетін: білім алушылар сабақ алдында қажетті білім алады және білім алушылар білім алушыларға сабақ барысында осы білімді белсенді және интерактивті түрде нақтылауға және қолдануға көмектеседі».

Мысал ретінде Пифагор теоремасын түсіндіретін мұғалімді қарастырайық. Бұл мұғалім тұжырымдаманы түсіндіретін және есептеулерді қалай қолдану керектігін көрсететін оқу модульдерін жасайды. Білім алушылар бұл модульдерді үйде үй тапсырмасы ретінде қарастырады. Сыныпта білім алушылар тапсырмаларды топтарда және жеке шешеді, олардың орындалу барысы туралы кері байланыс алады. Келесі үй және сынып тапсырмаларында білім алушылар алған білімдерін неғұрлым күрделі мәселелерді шешуде қолдана алады.

«Математика» пәнінің педагогтері төңкерілген сыныптан пайда көретін жалғыз адам емес. «Әдебиет» пәні педагогтері автор және оның пьесасы туралы анықтамалық ақпарат береді. «Физика» профессоры Ньютонның қозғалыс заңдарын ұсынады. «Шетел тілі» мұғалімі өткен шақ етістіктерін қалай дұрыс біріктіру керектігін түсіндіреді. «Тарих» пәнінің мұғалімі Бірінші дүниежүзілік соғыстың себептерін талқылайды. «Өнер» саласы мұғалімі білім алушыларды кубизм мен Пикассомен таныстырады. «Информатика» пәнінің мұғалімі бағдарламалаудағы циклдардың қалай жұмыс істейтінін көрсетеді. Осы және басқа да көптеген мысалдарда мұғалім дәстүрлі түрде бетпе-бет оқытылатын онлайн оқу материалдарын дайындайды. Бұл үй тапсырмасына қалдырылатын талдау, талқылау және практикалық тұжырымдамалар үшін сынып уақытын босатады.

Дәстүрлі инверттелген оқыту әдісі білім алушыларға үй технологиясына қол жеткізуді талап етеді. Егер технология үйде болмаса, педагогтер төңкерілген сынып моделін өзгертеді және сыныпта «төңкерілген» оқу мүмкіндіктерін ұсынады. Сыныптағы сальто үлгісін пайдаланатын білім алушылар білім

алушылар сыныпта немесе зертханада пайдалана алатын құрылғыларға қол жеткізе алады. Олар сабақтарды шағын топтарда ұйымдастырады немесе білім алушыларға сабақтарды өз қарқынымен өткізуге мүмкіндік береді, әр білім алушы үшін жеке оқу тәжірибесін жасайды. Білім алушылар сонымен қатар құнды оқу уақытын жоғалтпау үшін сабақта «төңкерілген» оқу тәжірибесін пайдаланады.

Төңкерілген оқыту моделінің көптеген артықшылықтары:

- Төңкерілген сабақтар барлық білім алушылар үшін бірдей қол жетімділікті қамтамасыз етеді. Білім алушылар ауруға немесе сыныптан тыс жұмыстарға байланысты жоқ болғанда, қажет болғанша материалдарды бірнеше рет қарай алады.
- Сабақтарды айналдыру педагогтерге білім алушылардың түсінігін тереңірек бағалауға мүмкіндік береді. Білім алушылар сыныпта жаңа тұжырымдамаларды қолданатындықтан (үй тапсырмасы үшін емес), педагогтер білім алушылардың ойларын естиді және көреді және қате түсініктерді тез тазартады. Білім алушылар сәтті болады, өйткені олардың мұғалімі дәстүрлі үй тапсырмасы оралған кезде бір-екі күннен кейін емес, сыныптағы нақты уақыттағы түсініспеушіліктерді түзетеді.
- «Microsoft Forms» төңкерілген сабақтармен пайдаланылған кезде, педагогтер қандай ұғымдар түсіндірілетіні және қандай ұғымдар әлі де күрделі екендігі туралы дереу кері байланыс алады. Содан кейін педагогтер келесі сыныпты дұрыс түсінбеген түсініктерді анықтауға көмектесетін мақсатты тексеруден бастай алады.
- Сабақты айналдыру ата-аналарға, әкімшілерге және әріптестерге сыныпта оқудың қалай өтіп жатқанын көруге мүмкіндік беретін сынып есіктерін ашады. Сонымен қатар, ата-аналар балаларымен бірге бейнелерді көре алады және жаңа тұжырымдамалармен таныса алады.
- Сабақты бұру педагогтер немесе білім алушылар болмаған кезде немесе арнайы жиналыстар сабақты тоқтатқан кезде оқу уақытын сақтайды.

Жұмысты бастау. Сыныпты айналдыруды бастау үшін модульді жоспарлаңыз және төңкерілген сабақтарыңыз не үшін жақсы жұмыс істейтінін біліңіз.

Алдымен аяқтау туралы ойланыңыз. Сіздің білім алушыларыңыз модульдің соңында не үйренуі керек? Бұл сұрақтың жауабы модульді жобалауға және әр сабақтың оқу мақсаттарына назар аударуға көмектеседі.

Әрі қарай, модуль мен модульдің кері оқыту моделі сәйкес келетін бөлімдері туралы ойланыңыз. *Бұл модульдегі қандай сабақтар кері оқыту моделіне сәйкес келеді? Білім алушылар сіздің сыныпта қандай тұжырымдамамен жиі қиындықтарға тап болады? Түсінуге көмектесу үшін*

сынып тапсырмаларында қандай белсенді оқу мүмкіндіктерін жасауға болады? Бұл модуль үшін Сіз бұрын білім алушылар сыныпта орындай алатын қандай үй тапсырмаларын бердіңіз? Әдетте қандай тұжырымдамалар сіз жоспарлағаннан көп уақытты алды? Содан кейін білім алушыларға сыныптағы тапсырмаларды сәтті орындау үшін қандай мазмұн қажет болатыны туралы ойланыңыз. Сіз әдетте бөлісетін Оқу материалдары, үлестірмелі материалдар, YouTube бейнелері бар ма? Білім алушыларға жазылуы керек нұсқау сәттері бар ма? Бұл материалды білім алушыларға сыныптан тыс (немесе төңкерілген сынып ортасында) қалай жеткізуге болады?

«Microsoft PowerPoint» жазу құралы – бұл төңкерілген сабақтарды құрудың қуатты құралы. PowerPoint жазу құралын пайдаланып төңкерілген сабақты қалай жасау керектігін білмес бұрын, төңкерілген сабақты ретке келтіру керек. Білім алушылардың жасына байланысты мазмұнды 3-15 минутқа шектеу ұсынылады. Егер мазмұн 5 минуттан асса, оны кішкене бөліктерге бөліңіз. Сабақ құрылымын құру сабақтың негізгі бөлімдерін және мазмұнды көрсетуден үзіліс жасау сәттерін анықтауға көмектеседі.

Сабақтың құрылымын анықтағаннан кейін «PowerPoint» презентациясын жасаңыз. Жеке режимде көрсетуге арналған материалдарға ұқсас «PowerPoint» презентациясын жасаңыз. «PowerPoint» презентациясын жасау кезінде ұсыныстарды қолданыңыз:

- «PowerPoint» презентациясы сіздің сабағыңыздың құрылымы екенін ұмытпаңыз. Яғни, әр слайдтағы сөздердің санын шектеу керек. Ұсыныстардың бірі: 6х6 ережесі бір жолға алты сөзден аспайды және бір слайдқа алты жолдан аспайды.
- Мазмұнды жақсартатын көрнекі элементтерді қосыңыз. Диаграммалар, суреттер, кестелер – мұның бәрі сіздің сабағыңызды жандандырады.
- Алаңдатпау үшін ауысуларды жеңілдетіңіз.
- Оқуға оңай қаріп өлшемдері мен түстерін пайдаланыңыз.

Мамандардың кеңестері. Презентацияны бастау үшін «PowerPoint» бағдарламасында сілтеме жасаушыны пайдаланыңыз. Жаңа «PowerPoint» презентациясын жасауда сілтеме жасаушыны **таңдаңыз**. Содан кейін тақырыпты енгізіп, тақырып үшін оңтайлы құрылымды таңдап, қажетті бастапқы слайдтарды көрсетіңіз. «PowerPoint» бағдарламасындағы конструктор динамикалық презентацияларды тез және оңай жасауға көмектеседі. «PowerPoint» жазу құралын пайдаланып сабақты жазу кезінде оқу сценарийі ретінде әрекет ете алатын жазбаларды қосыңыз.

«Кәсіби журнал». Аударылатын сабақты таңдаңыз. «PowerPoint» презентациясын дайындаңыз немесе оны осы материалды жеке режимде

ұсынғандай өзгертіңіз. Егер ескі презентация ескірген болса, конструкторды қолданып көріңіз. Егер сіз жаңа презентацияны бастасаңыз, қысқаша нұсқаулықты қолданыңыз. Білім алушыларға презентация жасау кезінде бұл құралдар көмектесе ме?

«PowerPoint» жазу құралын қалай пайдалануға болады? «PowerPoint» жазу құралын пайдаланудың бірінші қадамы – жазу құралының таспасын қосу. Ол үшін «PowerPoint» бағдарламасын ашып, келесі әрекеттерді орындаңыз.

Файл параметрлерін таңдау>; Таспаны теңшеу түймесін **басыңыз. Пәрмендерді таңдау ашылмалы мәзірінен таңдаңыз негізгі қойындылар:** негізгі қойындылар тізімінен жазбаны таңдаңыз; содан кейін екі бағанның ортасында «**қосуды»** таңдаңыз; **«OK» түймесін** басыңыз және жазу қойындысы «PowerPoint» бағдарламасында жаңа таспа ретінде пайда болуы керек.

Жазу таспасын қосқаннан кейін сабақты жазуды бастауға болады. Сабақ үшін жасалған «PowerPoint» презентациясын ашып, «жазу» таспасын таңдаңыз. «Жазу» таспасындағы «слайдшоуды жасау» мүмкіндігінде презентацияның көптеген нұсқалары бар.

Әрекет опциялары:

- Жазбаны жазу, тоқтату және ойнату;
- Егер сіз әр слайдқа жазбалар қосқан болсаңыз, жазбаларды қарау;
- Бір немесе барлық слайдтар үшін жазбаны тазалау;
- Микрофон немесе камера параметрлерін орнату;
- Слайдты жылжыту;
- Микрофонды немесе камераны қосу немесе өшіру;
- Жазу үшін қолжазба функциясын таңдау;
- Сіз отырған слайдты және әр слайдтың уақытын, сондай-ақ бүкіл презентацияны қарау.

Бастау үшін таңдаңыз **слайдшоуды жазыңыз**. Жазу режиміне өту арқылы сіз: Жазу кезінде оқылатын жазбаларды қосқан болсаңыз, «**жазбаларды»** таңдаңыз; Егер сіз сабақта сөйлескен кезде білім алушыларыңыз сізді көргісі келсе, камераны қосыңыз; Дайын болғаннан кейін қызыл жазу түймесін басыңыз. 3, 2, 1 кері санағын күтіп, сөйлей бастаңыз. Дайын болған кезде келесі слайдқа өтіп, жазуды жалғастырыңыз. (Қаласаңыз, әр слайдта жазуды тоқтата аласыз.); Аяқтағаннан кейін «**тоқтату түймесін»** басыңыз.

Барлық слайдтарды жазуды аяқтағаннан кейін жазу режимін жабыңыз.

«Слайдшоуды жазу» белгішесінен басқа, «PowerPoint» жазу құралындағы экран жазу мүмкіндігін білім алушыларға көрсеткіңіз келетін нәрсенің

экрандағы трансляциясын жазу үшін пайдалануға болады. Мысалы, егер сізде білім алушылармен бөліскіңіз келетін және сайттағы мазмұнның бір бөлігін талқылағыңыз келетін веб-сайт болса, білім алушыларға өз ойларыңызды немесе нұсқауларыңызды жазу үшін экран жазбасын пайдалануға болады.

Төңкерілген сабақтардағы қолжазбаның мәні

Аяқталған XP: 100

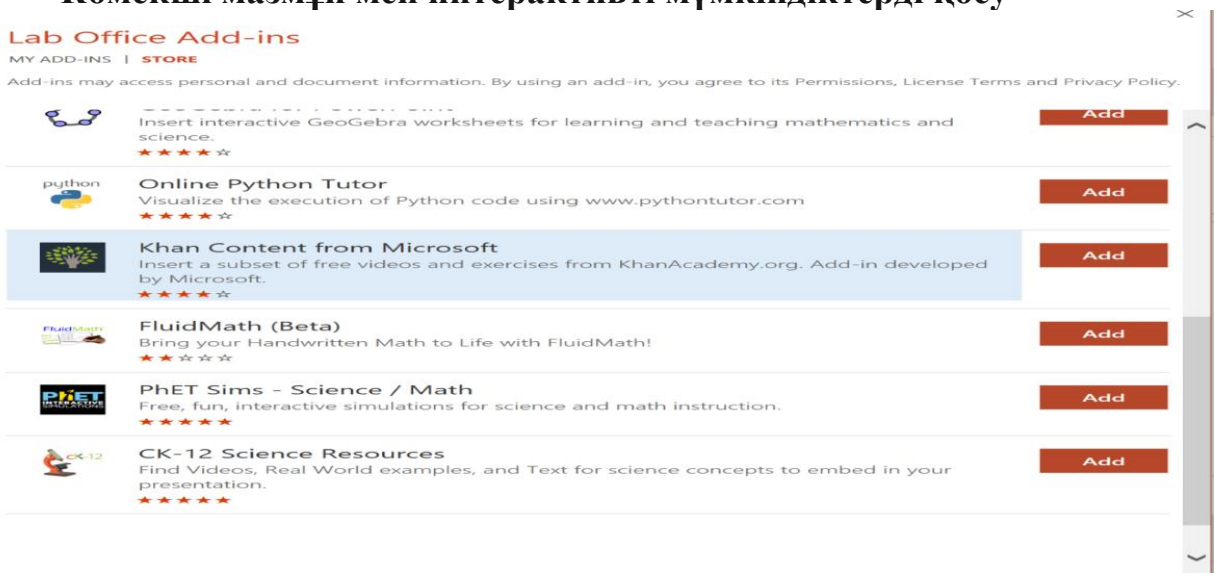
Цифрлық қолжазба – бұл ойлау. Білім алушылар жазылған сабақтар кезінде слайдтарға жазғаныңызды көргенде, бұл олардың қызығушылығын тудырады, қатысуды қолдайды және теңдеулердің шешімін модельдеуге, диаграммаларды белгілеуге немесе жазғандарын талдауға мүмкіндік береді. Тапсырманы орындаудың психикалық процесі туралы сөйлескеніңізді бақылайтын білім алушылар көбірек есте сақтайды. «PowerPoint Recorder» бағдарламасында қолжазба мүмкіндіктерін пайдалану дағдыларды біртіндеп көрсетуге немесе беттегі маңызды ұғымдарға түсініктеме беруге мүмкіндік береді.

«PowerPoint» жазу бағдарламасында қолжазба мүмкіндіктерін пайдалануда экранның төменгі жағындағы сия түсін таңдап, жазуды бастаңыз. Таңдау үшін маркерді және қолжазбаны жою үшін өшіргішті таңдаңыз.

Сіз оңай түсіндіре алатын элементтердің бірі – білім алушыларға түсіндіргіңіз келетін беттің немесе веб-сайттың скриншоты. Тек скриншот жасаңыз, содан кейін аннотациялармен нұсқауларыңызды жазыңыз.

Кәсіби журнал. «PowerPoint» жазу бағдарламасын пайдаланып, төңкерілген сабақта жұмыс істеуді жалғастырыңыз. Қажет болған жағдайда сабақтарыңызда қолжазбаны қолданып көріңіз. Өзіңіздің оқу материалдарыңызбен «PowerPoint» жазбасында қолжазба қалай пайдалы деп ойлайсыз? Білім алушылар «PowerPoint» жазу құралын қашан қолдануы керек қолжазба пайдалы болуы мүмкін?

Көмекші мазмұн мен интерактивті мүмкіндіктерді қосу

Слайдшоу жазу мүмкіндігі арқылы реттелетін мазмұнды жасауға болады. Қосымша опция – «PowerPoint» қондырмаларын пайдаланып мазмұнды немесе интерактивті элементтерді қосу. Интерактивтерге өтпес бұрын презентацияға

жаңа слайд қосыңыз. Интерактивті элементтерді іздеу: құралдар тақтасындағы «не істеу керектігін айтыңыз» өрісіне «**Store**» деп теріңіз; қондырмаларды іздеуді таңдаңыз.

Диалогтік терезе пайда болады. Іздеу өрісіне көрсетілген параметрлердің бірін енгізіңіз. «GeoGebra», «PhET» модельдеу; «FluidMath-Python» онлайн педагогі веб-шолғыш

Презентацияға қосқыңыз келетін интерактивті тапқан кезде оны слайдқа қою үшін «**Қосу**» түймесін басыңыз.

Төңкерілген сабақта бағалау. Кез келген тапсырма сияқты, түсінуді бағалау өте маңызды. Білім алушылардың ұғымдарды түсінетініне және сабаққа дайын екендігіне көз жеткізу керек. «PowerPoint» жазу құралын пайдаланып, білім алушыларға кідіртуге және оқығандары туралы ойлануға мүмкіндік беру үшін презентация бойынша бақылау сұрақтарын қосыңыз.

Бағалау үшін көруге және пайдалануға болатын тестілеуді жасаңыз. «Microsoft Forms» формативті немесе қорытынды бағалау құралы ретінде пайдаланыңыз. «PowerPoint» бағдарламасына слайд қосыңыз, содан кейін кірістіру таспасындағы пішіндер белгішесін таңдаңыз. Білім алушылар сабақты аяқтаған кезде тест тапсыра алады.

Кәсіби журнал. Білім алушыларды кідіртуге және не үйреніп жатқанын ойлауға немесе онымен айналысуға ынталандыруда төңкерілген сабаққа бірнеше тест сұрақтарын қосыңыз.

Содан кейін білім алушылар төңкерілген сабақты көргеннен кейін аяқтай алатын «Forms» тестін жасаңыз. Сізде білім алушылардың мазмұнды түсіну деңгейі туралы деректер болады.

Төңкерілген сабақты бөлісу. «PowerPoint Recorder» көмегімен төңкерілген оқулықты аяқтағаннан кейін оны бірнеше жолмен бөлісуге болады.

Егер төңкерілген сабақта тесттер немесе интерактивті тесттер болмаса, батырманы басу арқылы сабақты бейне ретінде **экспорттауға болады бейне** ретінде экспорттау.

Егер сабақта интерактивті және тесттер болса, батырманы басу арқылы сабақты шоу **ретінде сақтауға болады басқаша сақтау көрсету** . Басқаша **сақтау көрсету опциясын** таңдағанда, жеке жазу слайд файлы жасалады. Білім алушылар бұл файлды ашқанда, ол өңдеу режимінде ашылудың орнына бірден слайдшоу ретінде іске қосылады.

Сақталған файлды білім алушылармен бірнеше жолмен бөлісуге болады. Егер сабақты білім алушылардың ата-аналары немесе педагогтің ұйымынан тыс адамдар қарайтын болса, бейнені сыныптың веб-сайты сияқты жалпыға ортақ жерде бөлісіңіз. Егер сабақты тек білім алушылар қарайтын болса, оны «Microsoft Stream»-ге жіберіңіз.

«Stream»-де керемет қол жетімділік бар. Тіл өрісінде қолдау көрсетілетін тіл конфигурацияланған болса, «Stream» автоматты түрде сөйлеуді тану технологиясы арқылы субтитрлерді жасайды. Бейнеге Автоматты субтитрлер жасағаннан кейін, қажет болған жағдайда транскрипцияны өзгертуге болады.

Кәсіби журнал. Сабақты білім алушылармен бөлісіңіз. Бонус: басқа білім алушылармен бөлісуде төңкерілген сабақты «Microsoft білім алушылар қауымдастығына жіберу. Басқа пайдаланушылар көре алатындай түсініктемелерде төңкерілген сабаққа сілтеме қосыңыз.

Сабақты айналдыру – бұл білім алушыларға сабақтан тыс уақытты тиімді пайдалануға мүмкіндік беретін пайдалы тәсіл. Бұл модульде сіз «PowerPoint» жазу құралы білім алушылардың нәтижелерін жақсартатын төңкерілген сабақтарды құруға қалай көмектесетінін білдіңіз. Төңкерілген оқыту принциптері және оларды сыныпта жүзеге асыру.

6. OneNote-пен жұмысты бастау. «Microsoft» OneNote цифрлық жазу кітапшалары арқылы оқуды тиімдірек және динамикалық ету. Ақпаратты, зерттеулерді және мазмұнды құрастыру және реттеу үшін «OneNote» бағдарламасын пайдаланыңыз: зерттеулерді қолдау, бірлесіп жұмыс істеу, жазбалар жазу, журнал жүргізу және рефлексия.

Оқыту мақсаттары – жеке дәптер жасау; беттер мен мазмұнды жасау, қосу және бөлісу; OneNote мазмұнын тиімді ретке келтіру және дәптерлердегі материалдарды жылдам іздеу жолдарын анықтау; ноутбук параметрлерінің жиынтығын басқару.

Цифрлық құралдардан бізге неге қажет? Қарапайымдылық? Шығармашылық? Қажет нәрсенің бәрін бір жерде біріктіру мүмкіндігі? Бірлескен жұмыс? OneNote осы және басқа мүмкіндіктердің барлығын ұсынады. Біз «OneNote»-ты цифрлық қажеттіліктердің кең ауқымын қанағаттандыруда ресурстарымызға, жұмыс процесіне, ынтымақтастыққа және тапсырмаларға қатысты пайдалана алады.

«OneNote» жеке ұйымдастыруға арналған құралдардың қуатты жиынтығын ұсынып қана қоймайды, сонымен қатар оны сыныпта да, қызметкерлер бөлмесінде де айтарлықтай әсер ету үшін пайдалануға болады.

Бұл модульде біз келесі тақырыптарды қарастыру. «OneNote» бағдарламасын қалай бастауға болады. Мазмұнды қалай қосуға болады? «OneNote» ноутбуктарын қалай басқаруға болады?

Бұл модуль қолданбаны сыныптарда қолданар алдында және қызметкерлердің бірлесіп жұмыс істеуде білудің тамаша тәсілі. Кіріспе модульді аяқтағаннан кейін «OneNote»-тың білім беру мүмкіндіктерін қалай пайдалануға болатыны туралы көбірек білу үшін OneNote-тың сабақ дәптері және OneNote педагогтерінің дәптері модульдеріне өтіңіз.

Оқыту мақсаттары – жеке дәптер жасау; беттер мен мазмұнды жасау, қосу және бөлісу; «OneNote» мазмұнын тиімді ретке келтіру және дәптерлердегі

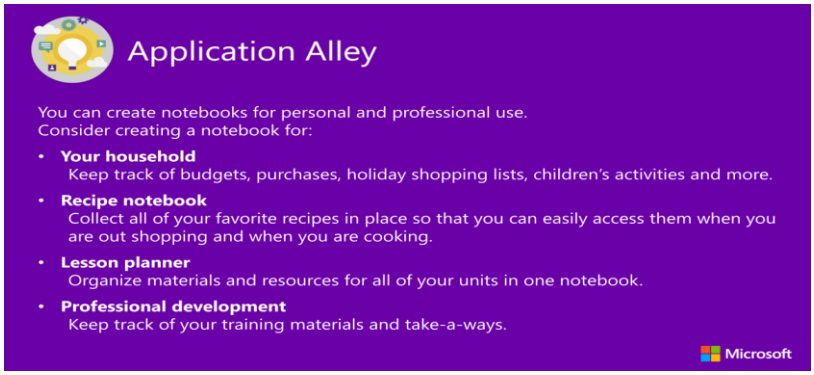
материалдарды жылдам іздеу жолдарын анықтау; ноутбук параметрлерінің жиынтығын басқару.

OneNote -пен жұмысты бастау (Windows 10). Бұл бейне «Windows 10» үшін «OneNote» көмегімен не істеуге болатынын және оны қалай бастау керектігін көрсетеді, соның ішінде: «OneNote» дегеніміз не? «OneNote» бағдарламасының әртүрлі мүмкіндіктері? «OneNote» көмегімен пайдалануға болатын мазмұн; OneNote құрылымы; «OneNote» жеке дәптерін қалай жасауға болады? Бөлімдер мен беттерді қалай құруға болады?

Әрекет. Осы модульде білгендеріңізді іс жүзінде сынап көруде жеке дәптер жасаңыз. Ноутбук жасағаннан кейін кем дегенде бір жаңа бөлім мен бір жаңа бетті қосыңыз.

Рефлексия. «OneNote» қолданбасын қалай пайдалану керектігін білудің тамаша тәсілі – алдымен оны жеке мақсатта қолдану.

Келесі сұрақтарды қарастырыңыз. «OneNote» үшін қандай жеке пайдалану жағдайлары сізге пайдалы болуы мүмкін? Бөлімдер мен беттерді қалай ұйымдастыруға болады? Сіз қандай мүмкіндіктерді ең пайдалы деп санайсыз?

Беттерге мазмұн қосу

Бұл бейне қалай түсіндіріледі:

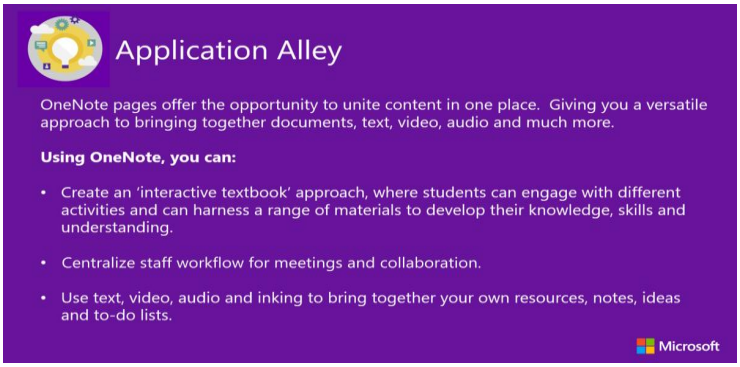
- Бейне және дыбыс сияқты мультимедиялық мазмұнды қосу;
- Мәтіндерді жазу және жазбалар жасау үшін цифрлық қолжазбаны пайдалану;
- Құжаттарды цифрлық форматта енгізу және басып шығару. OneNote көмегімен «Microsoft» пішіндерін пайдалану.

Әрекет. Жасалған OneNote жазу кітапшасын пайдаланып, жаңа бет қосып, келесі мазмұнды қосып көріңіз. Мәтін өрісі; Сурет; «Flip», «Stream» немесе «YouTube» сайтындағы бейнелер; «Аудиоклип»; «Microsoft» нысаны.

Рефлексия. Әртүрлі мультимедиялық деректерді басқа мазмұнмен бірге енгізудің қандай артықшылықтары бар? Бұл аудитория немесе оқу контекстінде қалай пайдалы болуы мүмкін?

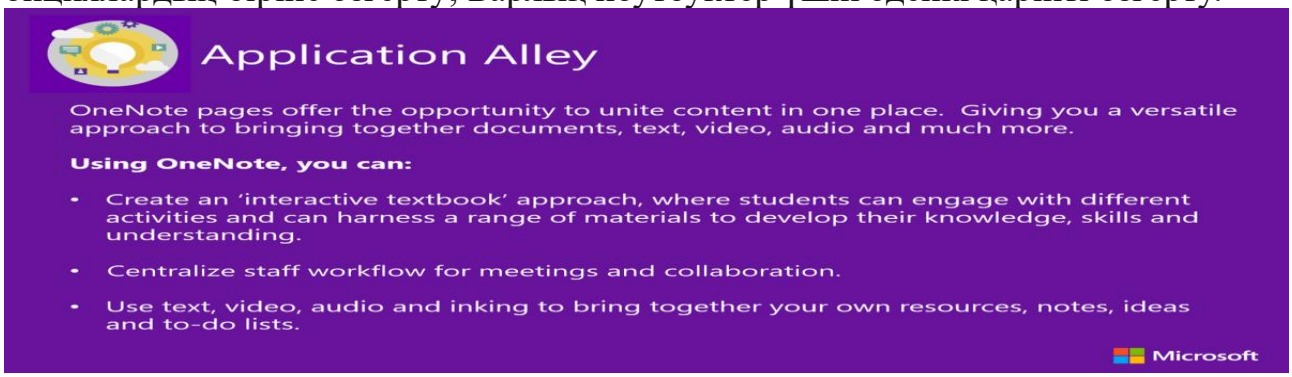
Блокноттарды орнату және басқару. Бұл бейне параметрлер жиынтығын басқару әдісін сипаттайды, соның ішінде:

- Қаріптерді өзгерту;
- Дәптерлерге бүркеншік жасау;
- Үлгі беттерін жасау;

- Бет фонын өзгерту.

Әрекет. Жасалған «OneNote» жазу кітапшасын пайдаланып, келесі тапсырмаларды орындап көріңіз. Бетті бөлімге арналған шаблон бетіне айналдыру; Жаңа бетті қосу және фонды бағыттаушылармен немесе басқа түспен опциялардың біріне өзгерту; Барлық ноутбуктер үшін әдепкі қаріпті өзгерту.

Бұл модульде педагогтер: «OneNote» құрылымын және дәптерлердегі материалдарды жылдам іздеу жолдарын зерттеу; Беттер мен мазмұнды құру, қосу және бөлісу жолдарын қарастыру; «OneNote» қосымшасында қолжазба мен ойнату мүмкіндіктерін пайдалану тәсілдерімен таныстыру; педагогтердің «OneNote»-ты өз сабақтарында қалай қолданатыны туралы қосымша мысалдар беріледі.

2-модуль «XXI ғасырдың оқу дизайны-Training / Microsoft Learn»

Педагогтерге арналған 21-ғасырдағы оқытуды дамыту (21CLD) сегіз негізгі тақырыптық модульден тұрады. Оқыту схемасы педагогтерге цифрлық технологияларды қолдан, 21-ші ғасырдағы білім алушылардың дағдыларын дамытудың нақты және практикалық тәсілдерін ұсынады. Педагогтерге арналған 21-ғасырдағы оқытуды дамыту педагогтерге өз оқушылары үшін оқу әрекеттерін әзірлеу тәсілін өзгертуге көмектесетін тәжірибеге негізделген бірлескен жұмыс процесін қамтамасыз ететін зерттеу әдістемесіне негізделген. Сегіз курстың толық сериясы бейнелерден, оқу материалдарынан, әр өлшем үшін рубрикалардан және байланыстыру сабақтарынан тұрады. Педагогтер 21CLD айдарларына сәйкес байланыстыру сабақтарын кодтау және оқу әрекеттерін қайта қарау арқылы белсенді қатыса алады.

Оқыту мақсаттары:

- Білім алушылардың өмір сүруі мен жұмыс істеуі үшін қажет 21-ғасыр дағдыларын үйрену;
- 21-ғасырдағы оқыту платформасының, рубрикалар мен шешім қабылдау ағаштарының мақсатын анықтау;
- 21CLD алты айдарын және шешім қабылдау ағаштарын зерттеу;
- 21CLD алты өлшемін қолдайтын «Microsoft» құралдарын зерттеу;
- 21CLD алты өлшеміне бағытталған оқу әрекеттерін әзірлеу;

Модуль мазмұны: 1-тақырып. 21-ғасырдағы оқу дизайны арқылы оқытуды түрлендіру; 2-тақырып. 21**CLD** білім құрылысын өлшеу арқылы сыни ойлау дағдыларын дамыту**;** 3-тақырып. 21**CLD** бірлескен жұмыс аспектілерін ескере, бірлескен жұмыс дағдыларын дамыту**;** 4-тақырып. Нақты мәселелерді шешу арқылы оқытудың инновациялық әдістері және 21**CLD** инновациясы**;** 5-

тақырып. 21**CLD т**абысты коммуникацияны өлшеу арқылы байланыс дағдыларын дамыту**;** 6-тақырып. 21**CLD** өзін-өзі басқаруды өлшеу арқылы оқушының атқарушы функциясын дамыту**;** 7-тақырып. Оқытуды өлшеу үшін АКТ 21**CLD** көмегімен білім беру әдістерін жетілдіру**;** 8-тақырып. 21-ғасырға қажетті дағдыларды 21-ғасырдағы оқу дизайнына енгізу**.**

1. 21-ғасырдағы оқу дизайны арқылы оқытуды түрлендіру. 21-ғасырдағы оқыту дизайнының тұжырымдамалары. 21-ғасырдағы оқу процестерін және 21-ғасырда қажетті дағдыларды дамытуды қолдайтын инновациялық оқыту әдістерін зерттеңіз.

Бұл модуль 21-ші ғасырдағы оқытуды жобалау тұжырымдамасын және біздің білім алушыларға 21-ші ғасырда өмір сүруге және жұмыс істеуге дайын болу үшін қажет дағдыларды ұсынады. Оларға: блімді қалыптастыру; бірлескен жұмыс; нақты мәселелерді шешу және инновация; білікті байланыс; өзін-өзі басқару және оқытуға арналған ақпараттық-коммуникациялық технологиялар (АКТ) жатады.

Біз 21-ғасырда оқытудың қандай болатынын және оқытудың инновациялық әдістері осы маңызды дағдылардың дамуын қалай қолдайтынын қарастырамыз.

Бұл модуль 21-ғасырдағы оқытуды жобалау бойынша оқыту курсын ашады. Оқыту курсы тәрбиешілерге 21CLD «Microsoft» құралдарын, соның ішінде «Office 365», «Teams OneNote» сабақ дәптері, «Flipgrid» және т.б. оқу бағдарламасына біріктіруді қалай қолдайтынын білуге көмектеседі. 21CLD оқу бағдарламасы сегіз дербес модульден тұрады. Олар:

- Кіріспе модуль 21-ғасырдағы оқытуды жобалау тарихын, оның қажеттілігінің себебін, сондай-ақ бүкіл оқу бағдарламасының артындағы зерттеулерді түсіндіреді.
- Келесі алты модуль 21-ғасырдың әрбір аспектісіне (немесе шеберлігіне) арналған: Білімді қалыптастыру; Бірлескен жұмыс; Нақты мәселелерді шешу және инновация; Білікті байланыс; Өзін-өзі басқару; Оқытуға арналған ақпараттық-коммуникациялық технологиялар (АКТ) және соңғы модуль барлық 21CLD элементтерін біріктіреді және педагогтерге принциптерді іс жүзінде қолдануға көмектеседі.

Оқыту мақсаттары – 21-ғасыр оқушыларының қажеттіліктерін анықтау; 21-ғасырдағы оқытуды жобалау бойынша ғылыми жобаның тарихы мен себептерін түсіндіру; 21-ғасырда білім алушылардың өмір сүруі және жұмыс істеуі үшін қажет 21-ғасыр дағдыларын анықтау және 21-ғасырдағы оқыту құрылымының мақсатын, рубрикалар мен шешім ағаштарын түсіндіру.

21-ғасырдағы оқытуды жобалау курсына кіріспе. 21-ғасырдағы дизайнды кәсіби дамыту педагогтерге 21-ғасырдағы білім алушылардың дағдыларын қалыптастыруда қолданыстағы оқу әрекеттерін өзгертуге көмектеседі. Ол «Innovative Teaching and Learning (ITL)» халықаралық зерттеу жобасына негізделген.

«Microsoft» корпорациясы педагогтерге білім беруді өзгертуге және білім алушыларды қазіргі әлемдегі өмірге дайындауға көмектесуге тырысады. 21-

ғасырдағы оқытуды жобалау курсы (21CLD) бүкіл әлем бойынша білім алушылардың да, білім беру жүйелерінің де қажеттіліктерін мұқият зерттеудің нәтижесі болып саналады. 21CLD бағдарламасы педагогтерге бірлескен практикалық процесс арқылы байытатын оқу әрекеттерін жобалауға көмектесу үшін ITL зерттеу әдістемесін пайдаланады. Бұл әрекеттер білім алушыларға 21-ғасырдағы жаһандық өзара байланысты әлемде өмір сүруге және жұмыс істеуге қажетті дағдыларды дамытуға мүмкіндік береді.

21CLD құзыретті және жан-жақты оқушыларды дамыту үшін қажет алты аспектіні немесе дағдыларды қамтиды. 21-ғасырдың алты аспектісі (немесе дағдылары): білімді қалыптастыру; бірлескен жұмыс; нақты мәселелерді шешу және инновация; білікті байланыс; өзін-өзі басқару; оқытуға арналған ақпараттық-коммуникациялық технологиялар (АКТ);

Әрбір аспект келесіні қамтиды: Тиісті мысалдары бар аспектінің негізгі түсініктері; Педагогтерге осы дағдыларды дамытуға мүмкіндік беретін мүмкіндіктер деңгейіне негізделген оқу іс-әрекетінің кодтарын тағайындауға көмектесетін Айдар. Педагогтерге оқу іс-әрекетінің тиісті кодын анықтауға көмектесетін шешім ағашы немесе блок-схема.

21CLD курсының негізгі элементтеріне келесілер жатады: 21-ғасырдың дағдыларын дамыту және оқу мақсаттарына жетуді арттыру үшін оқытуды жобалау; 21CLD аспектілерін түсінуді қолдау үшін алқалық талқылау; Оқыту тәжірибесінде 21CLD қолдану; Өзгертілген оқу тапсырмаларын басқа педагогтермен бөлісу мүмкіндіктері.

Бұл оқу схемасына арналған көмекші материалдар «OneNote» 21CLD» дәптерінде бар және олар келесіні қамтиды: оқу материалдары; АКТ құралдары; байланыстыру сабақтары; осы курс үшін арнайы әзірленген оқу бөлімдері.

Осы оқыту схемасы ұсынған барлық мүмкіндіктерді белсенді пайдаланатын педагогтер: Оқушыларға жаһанданған қоғамда өмір сүру және жұмыс істеу үшін қажет 21-ғасырдың маңызды дағдылары туралы нақты түсінік береді. Осы дағдыларды дамытатын оқу мүмкіндіктерін қалай құруға болатындығын білуге болады.

21-ғасырдағы оқу ортасын зерттеу. Педагогтердің әлемге әсер етудің және оны болашақ ұрпақ арқылы қалыптастырудың бірегей мүмкіндігі бар. Нельсон Мандела: «Білім – бұл әлемді өзгерту үшін қолдануға болатын ең күшті қару», – деді. Өзгерту үшін келесі аспектілерді ескеру қажет:

Қазіргі әлемде балалар қалай оқиды? Біздің білім беру жүйелеріміз қазіргі қоғамда өркендеу үшін қажетті дағдылардың түрлеріне сәйкес келе ме? Балаларымызға қоршаған әлемді түсінуге қандай цифрлық құралдар көмектеседі? Білім берудің болашағы қандай?

Бүгінгі оқу орталарының көпшілігі өнеркәсіптік революция кезінде жасалған. Содан кейін өмір болжамды болды және мектептің мақсаты балаларды фабрикада өмір сүруге дайындау болды. Өнеркәсіптік білім беру жүйесі қызмет еткен қоғам қазіргі қоғамнан мүлдем өзгеше болды. Сондықтан біз 21-ғасырдағы жаһанданған қоғамның қажеттіліктерін қанағаттандыруда білім беру жүйелерін қалай өзгертуге болатынын қарастыруымыз керек.

20-ғасырдың ортасында индустриалды дәуір ақпараттық дәуірмен ауыстырылды. Интернет күнделікті өндірілетін жаңа ақпарат пен білімнің көбеюінде шешуші рөл атқарды. Бүгінгі жастар өздері өмір сүріп жатқан әлемді түсіну үшін осы үлкен көлемдегі ақпаратты табуды, түсіндіруді, талдауды және бағалауды үйренуі керек.

Ақпараттық жарылыстан басқа, біздің әлем қазіргі уақытта климаттың өзгеруі сияқты көптеген күрделі мәселелерге тап болды; азық-түлік, энергия және су тапшылығы; әлемнің көптеген бөліктеріндегі этникалық шиеленістер және т.б. Бұл үнемі өзгеріп отыратын әлем біздің балаларымыздан күрделі мәселелерді шешуді талап етеді, бірақ бұл мәселелерге жауаптарды оқулықтан табу мүмкін емес. Сондықтан біз жастарымыздың серпінді және тез өзгеретін әлемге бейімделе алатын және өмір бойы үйренетін төзімді болуын қамтамасыз етуіміз керек. Біз нақты мәселелерді шешуде білім алушылардың назарын ақпаратты есте сақтаудан бірге жұмыс істеуге ауыстыруымыз керек.

Білім беруді өзгертудің тағы бір факторы – еңбек әлемі. Технология қолмен және күнделікті жұмыс қажеттілігін азайтады, бұл көптеген секторларда жұмыссыздықтың өсуіне әкеледі. Бүгінгі таңда компаниялар жастардың бірқатар дағдылары болады деп күтеді, соның ішінде: *Сыни тұрғыдан ойлау; Білікті байланыс; Шығармашылық мәселелерді шешу; Күшті тұлғааралық дағдылар және т.б.*

Бүгінгі жастар да мансап бойы белсенді және үздіксіз оқытуды қажет ететін күрделі, пәнаралық және ашық мәселелерді шеше алуы керек.

Ауыл мектебі оқушылары осы күрделі әлемде табысты жұмыс істеуге дайындау үшін оқу орындары оқу ортасын қайта қарастыруы керек. Ауыл мектебінің жүйелері даралық моделінен бірлескен зерттеу моделіне ауысуы керек. Педагогтер 21-ғасырдың маңызды дағдыларын дамыту үшін оқу қызметін жобалауы, сонымен бірге оларды өмірдің барлық салаларында табысқа жетудің қажетті шарты болған цифрлық құралдарды қолдануға үйретуі керек.

21-ғасырда жұмыс орны қалай өзгереді? Жұмыс берушілер қазіргі жұмыс ресурстарында іздейтін негізгі қабілеттер қандай? Күрделі, байланысты әлемнің қиындықтарымен күресуі үшін 21-ғасырдағы оқу ортасы ең алдымен зерттеуге негізделуі керек. Сұранысқа негізделген ортада оқушылар оқу процесіне белсенді қатысады, мысалы, сабақта өз уақытын қалай өткізетінін шешеді. Мұндай ортада білім алушылар өздерінің білімі үшін жауапкершілікті өз мойнына алады және мектепте де, одан тыс жерлерде де басымдықтарды басқару мүмкіндігімен тәуелсіз шешім қабылдаушыларға айналады. Ауыл жастарына өз білімін игеруге мүмкіндік беруде академиялық жетістікке ұмтылуды және өмір бойы білім алу әдетін дамытады.

Ауыл мектебі оқушыларына қолдау көрсетуде педагогтер келесі ортаны құруы керек: *Өзін-өзі оқытуды басқарады және қолдау; Тиімді қарым-қатынасқа ықпал ету; Сараланған оқытуды қолдау және т.б.*

Бұл жаңа парадигмада педагогтер өзгерістер мен икемділікті қабылдап, қарапайым білім көзінен бірлескен тәсілмен бірлескен білім жасаушыларға өтуі керек. Олар далалық зерттеулер мен рефлексиялық тәжірибелер арқылы кәсіби

дамуға қатысуы керек. Уақыт өте келе өзгерістерді бағалау және талдауда олар білім алушылардың, ата-аналардың және басқа да мүдделі тараптардың пікірлерін қабылдауы керек.

21-ғасырда сабақ өткізу үшін өз білімі мен дағдыларын үнемі жетілдіріп отыратын арнайы мамандар қажет. 21-ші курс педагогтері өзгерістердің тұрақты екенін мойындауы керек және ашық болуы қажет. *Оларға: жаңа технологиялар; оқытудың жаңа теориялары; және бағалаудың жаңа әдістері жатады.*

Бір сөзбен айтқанда, өздерін шәкірт деп санайтын педагогтер 21-ғасырда оқытудың орталығында болғаны дұрыс.

21-ғасырдағы оқу дизайнының негіздерін зерттеу. 21-ғасырдағы білім алушылардың оқу дағдыларын жақсартуға арналған 21CLD оқу бағдарламасы 21CLD зерттеу әдістемесіне негізделген және педагогтерге өз оқушылары үшін байытатын оқу оқиғаларын әзірлеу тәсілін өзгертуге көмектесетін бірлескен, тәжірибеге негізделген процесті қамтамасыз етеді.

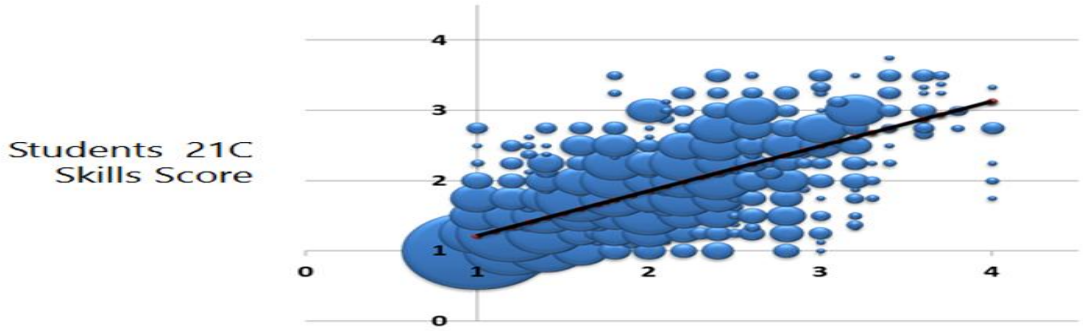
ITL зерттеулері негізінде жасалған инновациялық оқыту әдістерінің үш бағыты бар. Олар: Оқушыға бағытталған педагогика; Жетілдірілген оқыту; Акт интеграциясы.

Оқушыға бағытталған педагогикада: Жекелендірілген; Бірлескен; Білімді дамытатын; Өзін-өзі басқаруға ықпал ететін болып жіктеледі.

Жетілдірілген оқыту дегеніміз – оқу ортасы. Бұнда: мәселелерді шешуге ықпал ету; 24/7 оқу мүмкіндігін қамтамасыз етуде оқу орнының қабырғаларына таралу және Жаһандық және мәдени түсініктерді дамытуды жатқызамыз.

Соңында, АКТ-ның инновациялық интеграциясына келесілерді талап етеді: Акт әрекетке енгізілуі керек; АКТ-ны педагогтер да, білім алушылар да білім мен шығармашылықты қалыптастыруда жоғары деңгейде қолданады.

Бұл график 21-ғасырдағы білім алушылардың ITL дағдыларын зерттеудің маңызды нәтижелерін көрсетеді.

ITL өзінің зерттеуінде оқу іс-әрекетіне енгізілген 21-ғасырдағы дағдылар деңгейі мен білім алушылардың жұмыста көрсеткен дағдылар деңгейі арасындағы тікелей байланысты анықтады. Басқаша айтқанда, педагогтер білім алушыларға 21-ғасырдағы дағдыларды қолдануға мүмкіндік бергенде, олар осы дағдыларды дамытады.

ITL нәтижелері оқытуды жобалау 21-ғасырдағы дағдыларды дамытудағы ең маңызды элемент екенін растады. Өкінішке орай, зерттеу сонымен қатар инновациялық оқу әрекеттерінің жақсы мысалдары сирек кездесетінін көрсетті. Оларға: оқушылардан 21-ғасырдағы дағдыларды терең деңгейде қолдануды

сұрағандардың аздығы; олардың көпшілігінде 21-ғасырдағы дағдылар мүлдем болмағаны және мұны жасағандар мұны тек төмен деңгейде жасағаны байқалды.

21-ғасырдағы оқытуды жобалау бағдарламасы (немесе 21CLD) бұл мәселеге жауап болды. Зерттеушілер қазіргі жұмыс ресурстары үшін маңызды деп анықтаған алты өлшемде оқытуды дамытуға негіз бола, теория мен практика арасындағы келесі алшақтықты жояды:

- **Оқушылардан ақпаратты есте сақтауды ғана емес, сонымен қатар ақпаратты талдауды, түсіндіруді, синтездеуді және бағалауды талап ететін білімді жобалау**. Содан кейін олар бірнеше пәндер арасында байланыс орнату үшін жаңа білімдерін жаңа контексте қолдануы керек.
- **Бірлескен жұмыс** білім алушылардың бірлескен жұмысын, жауапкершілікті бөлісуді және маңызды шешімдерді бірлесіп қабылдауды қамтиды. Ынтымақтастықтың ең терең деңгейінде білім алушылардың жұмысы өзара тәуелді.
- **Нақты мәселелерді шешу және инновация** білім алушыларға арналған белгілі бір тапсырманы қамтиды. Мәселелер білім алушылар өз шешімдерін нақты әлемде жүзеге асыра алатындай академиялық контекстен тыс шынайы жағдайлар болуы керек.
- **Білікті қарым-қатынас үшін** білім алушылар өз идеяларын қолдайтын дәлелдерді қолдана, кеңейтілген немесе мультимодальды коммуникациялар құруы керек. Ең терең деңгейде оқушылар белгілі бір аудитория үшін өз қарым-қатынастарын жасайды.
- **Өзін-өзі реттеу** білім алушылардан ұзақ уақыт бойы белсенділікпен жұмыс істеуді талап етеді. Ол үшін олар өз міндеттерін бөлу арқылы өз жұмыстарын жоспарлауы қажет. Олар сондай-ақ өз жұмыстарын өз ойлары мен басқалардың (құрдастарының, педагогтердің немесе сарапшылардың) пікірлері негізінде қайта қарау мүмкіндігіне ие болуы керек.
- **Оқытуға арналған АКТ** білім алушылардың білімді құруды қолдауда технологияны қолдануын зерттейді және оқушыларды басқалар қолданатын АКТ өнімдерін жасаушы болуға шақырады.

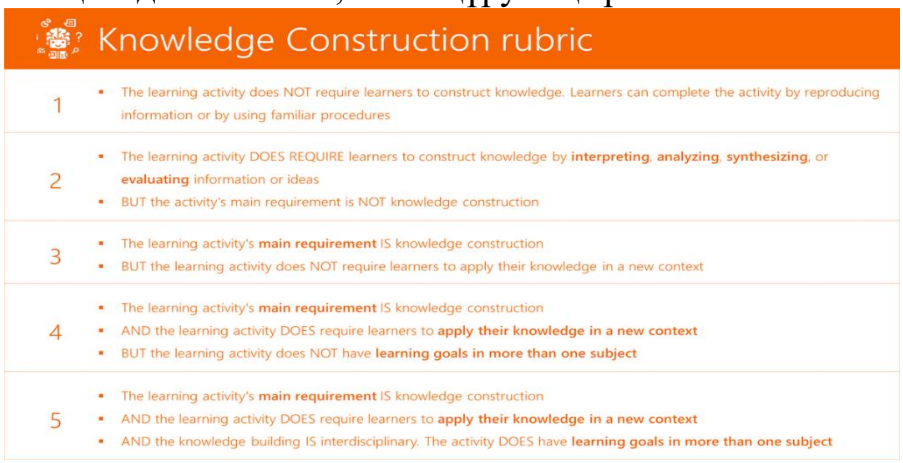
Оқу қызметі – бұл білім алушылардың оқу жұмысының бір бөлігі ретінде орындайтын кез келген тапсырмасы, ол мектепте және одан тыс жерлерде орындалатын жұмыстармен бір сабақты немесе ұзақ уақытты алады ма?

21-ғасырдағы оқытуды жобалау бағдарламасы педагогтерге 21-ғасырдағы дағдыларды терең түсінуге көмектесетін құралдар мен ресурстардан тұрады. Ол сондай-ақ дағдылардың әрекетке қаншалықты жақсы енгізілгенін бағалауда оқу әрекеттерін талдауға (немесе кодтауға) негіз береді. Осы құрылымның арқасында педагогтер сонымен қатар 21-ғасырдағы дағдылар үшін ортақ тілді дамытады, бұл оқу оқиғаларын ең терең деңгейде жобалауда әртүрлі пәндердегі әріптестермен ынтымақтастықты жеңілдетеді.

21 CLD айдары туралы жалпы ақпарат. Педагогтерге тиімді оқу іс-шараларын құруға көмектесу үшін 21CLD 21-ғасырдағы дағдыларды олардың оқыту тәжірибесінде жүзеге асыруда зерттеуге негізделген рубрикалар жиынтығын ұсынады. Оқу оқиғаларын бағалау және дамытуда педагогтер

оқиғаның білім алушылардың ағымдағы қажеттіліктеріне сәйкес келетінін анықтауда 21CLD айдарлары мен шешім ағаштарына жүгінеді.

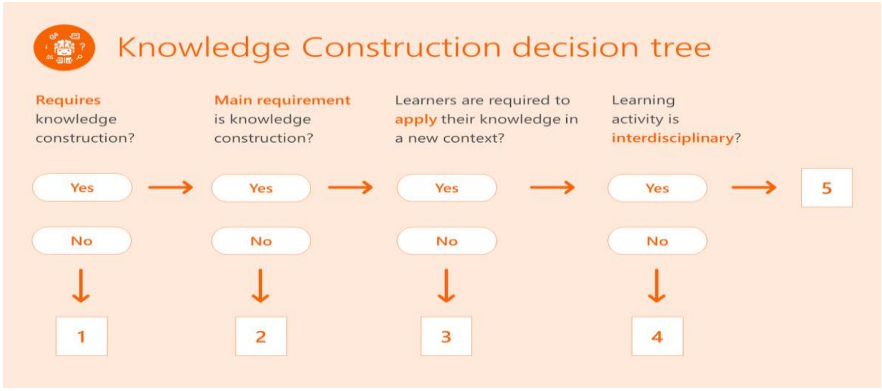
Рубрикалар әр аспектінің үлкен идеяларын қамтиды және қызметті жобалауға негіз болады. Рубрикалар өлшеудің әр деңгейіне критерийлерді анықтайды. Мысалы, білім құру тақырыбы:

Осы рубриканың қолжетімді нұсқасын алу үшін «рубрика – білім жасау» бөліміне өтіңіз.

Бұл сан бірден беске дейін өзгереді және әр сан кестеде сипатталған белгілі бір белгіге сәйкес келеді. Мысалы, білімді жобалаудағы «екеуін» кодтау үшін оқу әрекеті оқушылардан білімді жобалауды талап етуі керек, бірақ білімді жобалау негізгі талап емес.

Шешім ағаштары – бұл әр аспектінің үлкен идеяларын қарапайым «иә» немесе «жоқ» сұрақтарына бөлудің көрнекі тәсілі. Бұл сұрақтар іс-әрекетте қолданылатын дағдылардың түрі мен деңгейін білуге ықпал етеді. Төменде, мысалы, білімді жобалау шешімдерінің ағашы берілген:

Осы шешім ағашының қолжетімді нұсқасын алу үшін «шешім ағашы – білім жасау бөліміне өтіңіз.

Егер мұғалімдер сұраққа «иә» деп жауап берсе, олар келесі сұраққа көшеді. Егер олар «жоқ» деп жауап берсе, олар алға жылжымайды және әрекетті тиісті нөмірмен кодтайды. Осы мәселелерді мұқият қарастыра отырып, мұғалімдер білім алушылардың қазіргі қажеттіліктеріне негізделген мағыналы және пайдалы сабақтарды жақсы дамыта алады.

Екі құрал да бір мақсатқа қызмет етеді. Олар: 21CLD параметрлерін оқу жоспарына біріктіруде негізді қамтамасыз ету және педагогтер үшін ең қолайлы құралды пайдалана алады.

Шешімдер айдарлары мен ағаштарында қамтылған арнайы терминдер мен ұғымдар 21CLD оқу жоспары үшін арнайы әзірленген және анықталған. Осы оқу жолын аяқтай, педагогтер бір-бірімен 21CLD талқылауда ортақ тіл жасайды, бұл барлық пәндер мен деңгейлер бойынша оқу жоспарын әзірлеуде талқылау мен ынтымақтастықты жеңілдетеді.

21CLD шешім айдарлары мен ағаштарындағы нөмірлеу жүйесі ұпайлар емес, кодтар болып саналады. Оқу іс-әрекетіндегі «бірліктерді» кодтау білім алушылардың оқу іс-әрекетінде 21CLD параметрін қолданбайтынын көрсетеді. Бұл қызметтің құндылығы немесе сапасы туралы үкім емес.

Педагогтер барлық деңгейлерде оқу әрекеттерін қамтамасыз етуге ұмтылуы керек болса да, барлық оқу әрекеттері ең жоғары деңгейде кодталмауы керек екенін есте ұстаған жөн.

Мысалы, ынтымақтастық – бұл өмірлік дағды, бірақ тәуелсіздік те маңызды. Өмірде өз мәселелерімізді шешуге тура келетін кездер болатыны сияқты, барлық оқу жобалары ынтымақтастықты қажет етпейді. Сондықтан білім алушылар келесі дағдылардың әрқайсысын жаттықтыруы және дамытуы керек: *тәуелсіз жұмыс жасау; бірлескен шешім қабылдау және бір түпкілікті өнімді шығару немесе бір түпкілікті нәтижеге жету үшін өзара тәуелді жұмыс жасау.*

Әр дағдыны қашан және қандай деңгейде қолдану керектігі туралы шешім білім алушылардың қалаған оқу нәтижелері мен ағымдағы қажеттіліктеріне байланысты болады.

Осы оқу жолында әрбір 21CLD өлшемі үшін якорь сабақтарын үйренеміз және кодтаймыз. Зәкір сабақтары «мінсіз» сабақтардың мысалдары болуға арналмағанын ескеріңіз, өйткені «мінсіз» сабақ деген ұғым жоқ. Мақсаты – **сіздің** оқушыларыңызға және олардың қазіргі даму кезеңіне сәйкес келетін сабақ.

Байланыстыру сабақтары – бұл нағыз педагогтер қолданатын нақты сабақтар және олар оқытуды жобалауды талқылауды ынталандыру мақсатында таңдалды. Біз оларды бекіту сабақтары деп атаймыз, өйткені олар 21CLD аспектілері туралы ойлауымызды «бекітуге, пысықтауға» көмектеседі. Біз бұл сабақтарды бағаламаймыз, тек оларды белсенділік қарастырылып отырған дағдыны және қандай деңгейде қамтитынын анықтау процесін көрсету үшін қолданамыз.

Бұл модуль 21-ші ғасырдағы оқушының қажеттіліктерін, 21-ші ғасырдағы оқытуды жобалау зерттеулерін талқылады және зерттеушілер 21-ші ғасырдағы оқушыға қажет деп анықтаған алты аспектіні (немесе дағдыларды) ұсынды.

Біз сондай-ақ 21CLD рубрикалары мен шешім ағаштары Тұжырымдамасын ұсындық, олар жобалауды үйренуге негіз болады және әр аспект модулінде егжей-тегжейлі қарастырылады.

Есіңізде болсын, бұл модуль 21-ғасырдағы оқытуды жобалау курсынан басталады. Келесі модульге кіріспес бұрын, әр аспектімен жұмыс істеген кезде рубрикаларды кодтау үшін өз коллекцияңыздан сабақ табыңыз. Бұл жаттығу 21 CLD жаңа тұжырымдамалары мен процестерін бекітуде маңызды, осылайша сіз осы оқу модулінің соңында педагогтік тәжірибеңізді реформалауға дайын боласыз.

«Microsoft» құралдарына жылдам сілтемелер. Facebook-тегі Microsoft білімі; LinkedIn-де Microsoft білімі; TikTok-та Microsoft білімі; Twitter-де Microsoft білімі; YouTube-те Microsoft білімі.

OneNote: OneNote өнім беті; OneNote интерактивті нұсқаулығы; OneNote қолдау сайты; Microsoft Educator Center-де ұсынылған OneNote курсы; OneNote туралы YouTube ойнату тізімі және Білім беру вебинарлары (Microsoft).

2. 21CLD білім құрылысын өлшеу арқылы сыни ойлау дағдыларын дамыту. Бұл модуль педагогтерді білім беру аспектілерімен таныстырады, бұл білім алушыларға олар жеткізе алатын және іс жүзінде қолдана алатын терең білім жинауға көмектеседі.

Білімді құру жастарға фактілерді есте сақтау және олардың сыни ойлау мен ойлау қабілеттерін дамыту шеңберінен шығуға мүмкіндік береді. Бұл модуль педагогтерді білім беру аспектілерімен таныстырады, бұл білім алушыларға олар жеткізе алатын және іс жүзінде қолдана алатын терең білім жинауға көмектеседі.

Оқыту мақсаттары – білімді құрудың маңыздылығын анықтау; білімнің құрылысына анықтама беру; 21 CLD білім құрылысы айдары мен шешімдер ағашы туралы түсінікті дамыту; білімді құруды қолдайтын «Microsoft» құралдарын анықтау; білімді құрастыруға бағытталған оқу іс-шараларын жобалау.

Білім құрылысына кіріспе. Біздің көптеген білім беру жүйелеріміз бастапқыда өнеркәсіптік революция кезінде жасалған. Бұл оқушыларды зауыттарда жұмыс істеуге дайындауға баса назар аударылғанын білдіреді. Педагогтер ақпаратты жеткізді, ал оқушылар оны ауызша немесе жазбаша түрде шығарды. Бұл оқу моделі әдетте білімді бекітілген және берілетін деп санайды. Бұл ретте білім алушылардың өз орындарында пассивті отыру және ақпаратты қабылдау қабілеті ерекше бағаланады. Бірақ білім статикалық ма?

2021 жылы әр минут сайын:

- «Instagram» қолданушылары 695 000 әңгіме жариялайды
- «Snapchat» қолданушылары 3,4 миллион суретке түсіреді
- «YouTube» қолданушылары 500 сағаттық мазмұнды жүктейді
- «Twitter» қолданушылары 350 000 твит жариялайды
- Электрондық пошта пайдаланушылары 200 миллионға жуық хабарлама жібереді.

Біз білім динамикалық және үнемі өзгеріп отыратын әлемде өмір сүріп жатырмыз. Қазіргі жаһандық әлемде білім берудің өнеркәсіптік моделі ескірген. Ақпаратты есте сақтау және механикалық қайталау жастардың заманауи жұмысшыларға айналуы үшін жеткіліксіз. Олар үнемі өсіп келе жатқан ақпарат ағынын сүзіп, өңдей білуі және оны қажет жерде тиімді қолдана білуі керек. Сондықтан оқу орындары қайталанудан асып түсетін және оқушыларды сыни тұрғыдан ойлауға және білімді қалыптастыруға үйретететін оқу мүмкіндіктерін жасауы керек.

Интернеттегі іздеу жүйелері дәуірінің басталуымен білім алушылар енді көптеген фактілерді есте сақтаудың қажеті жоқ. Оның орнына олар өз түсініктерін қалыптастыру, байланыстар және идеялар құру үшін фактілер мен ақпаратты қалай пайдалану керектігін білуі керек.

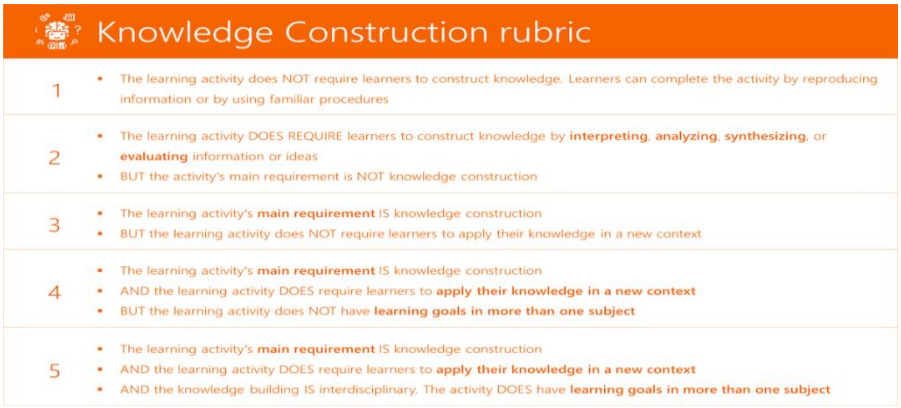
Оқушылар терең оқытуға қатысу арқылы: түсіндіру; талдау; синтез және бағалау сынды білімді қалыптастыра алады.

Оқушылар ұғымдар мен идеялар туралы нақты түсінік алғаннан кейін, келесі қадам – бұл білімді жаңа контексте қолдану арқылы олардың түсінігін тереңдетеді. Ең терең деңгейде педагогтер білім алушыларды пәндер арасында байланыс орнатуға ынталандыратын пәнаралық оқу әрекеттерін әзірлеуі керек.

Оқушыларды осындай іс-шараларға тарту мұғалімнің рөлін қарапайым мазмұн таратқыштан білімді қалыптастырудағы көмекшіге өзгертеді. Білім алушылардың біліміне, дағдыларына, көзқарасы мен пікіріне назар аудара отырып, біз оқушыларды: сұрақтар қою; әлеуметтік мәселелерді талқылауға қатысу; өз жауаптарын тапқызу сынды ынталандыратын оқушыға бағытталған оқу ортасына көшеміз.

Білімді құру айдары арқылы оқыту әдістерін әзірлеу. Білімді жобалау айдары 21CLD білім алушылардың білімді жасайтынын және қолданатынын және бұл білімнің пәнаралық екенін зерттейді. Білімді құру білім алушылар білгендерін қайталап қана қоймай, көп нәрсені жасаған кезде пайда болады. Олар өздері үшін жаңа идеялар мен түсініктер жасауда технология өндірісінен асып түседі. Сондықтан білімді құрастыру дағдысын көбінесе сыни ойлау деп те атайды.

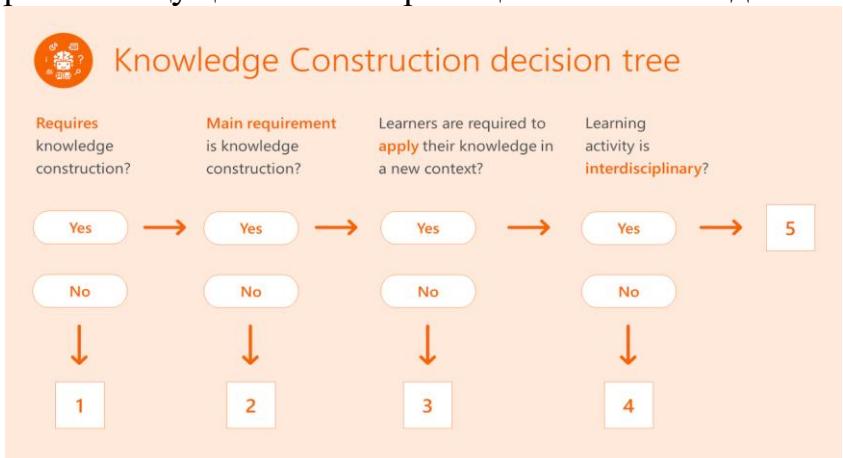
Білімді жобалау айдары өлшеудің негізгі идеяларын көрсетеді және оқу қызметін жобалау кезінде пайдалы негіз болып саналады. Білімді жобалау айдарының әртүрлі деңгейлері (бірден беске дейін):

Осы рубриканың қолжетімді нұсқасын алу үшін «рубрика – білім жасау» бөліміне өтіңіз.

Білімді жобалау шешімдерінің ағашы тақырыпқа сәйкес келетін төрт сұрақты көтереді. Педагогтер білім құрылысын тереңдетуде оқу қызметін жобалау кезінде осы мәселелерді ескеруі керек. Олар: оқу іс-әрекеті білімді құруды қажет ете ме? Білімді жобалау негізгі талап пе? Оқушылар өз білімдерін жаңа контексте қолдануы керек пе? Оқу қызметі пәнаралық болып табылады ма?

Осы шешім ағашының қолжетімді нұсқасын алуда «шешім ағашы – білім жасау бөліміне өтіңіз.

Оқу іс-әрекеті білімді құруды қажет ете ме? Білімді құрастыруды қажет ететін тапсырмалар оқушылардан ақпаратты

немесе идеяларды түсіндіруді, талдауды, синтездеуді немесе бағалауды талап етеді.

- **Түсіндіру** әдеби мағынадан тыс тұжырым жасауды білдіреді. Мысалы, білім алушылар тарихи кезеңнің сипаттамасын оқып, сол кезде өмір сүрген адамдардың неге басқаша емес, осылай әрекет еткенін анықтай алады.
- **Талдау** дегеніміз – бүтіннің бөліктерін және олардың бір-бірімен қарым-қатынасын анықтау. Мысалы, білім алушылар қоныс аударатын құстарға қайсысы әсер ететінін анықтау үшін жергілікті қоршаған орта факторларын зерттей алады.
- **Синтез** дегеніміз – екі немесе одан да көп идеялар арасындағы байланыстарды анықтау. Мысалы, оқушылардан бірнеше көздерден алынған көзқарастарды салыстыру және салыстыру қажет болуы мүмкін.
- **Бағалау** дегеніміз – деректердің, идеялардың немесе оқиғалардың сапасын, сенімділігін немесе маңыздылығын бағалау. Мысалы, білім алушылар тарихи оқиға туралы әртүрлі есептерді оқып, қайсысы ең сенімді деп санайтынын анықтай алады.

Әдетте зерттеу ретінде сипатталатын барлық оқу іс-әрекеттері білімді құруды қамтымайды. Ақпаратты іздейтін, содан кейін тапқандарын сипаттайтын мақала жазатын оқушылар білімді жасамай, жай ғана қайталайды. Олар ештеңені түсіндірмейді, талдамайды, синтездемейді немесе бағаламайды. Алайда, егер олар бірнеше көздерден алынған ақпаратты салыстыратын және салыстыратын мақала жазса*, олар білім жасайды*.

Сонымен қатар, егер жаттығуда оқушыларға бұрыннан белгілі процедураны орындауға нұсқау берілсе немесе жаттығуда оқушыларға орындалуы керек қадамдар жиынтығы ұсынылса, бұл жаттығу білімді құруды қажет етпейді. Білім алушылардың белгілі бір процедураны білуі мүмкін екенін анықтау үшін олардың жасындағы оқушылардан әдетте не күтілетінін қарастырыңыз.

Келесі сценарийлер білімді құруға сәйкес келмейді:

- Оқушылар кейіпкердің жасаған қылмысын сипаттайтын эссе жазады;
- Оқушылар «Bing»-ті жергілікті қоршаған ортаны қорғау оқиғалары туралы мәліметтерді интернеттен іздеу және тапқандарын сипаттайтын презентация жасау үшін пайдаланады;
- Оқушылар барометрмен таныс және оны атмосфералық қысымды өлшеу үшін пайдаланады;
- «Параллель» анықтамасын үйреніп үлгерген білім алушылар бірнеше сызықтар жиынтығының параллель екендігін анықтауда анықтаманы қолданады.

Келесі сценарийлер білімді құруға сәйкес келеді:

- Оқушылар кейіпкердің қылмыс жасауының себептері туралы қорытынды жасауда оқиғаның егжей-тегжейін пайдаланады.
- Оқушылар «Bing»-ті қоршаған ортаға көмектесуде жергілікті оқиғалар туралы мәліметтерді интернеттен іздеу үшін пайдаланады және оған көмектесудің қосымша жолдарын табуда талдайды.

- Білім алушылар қандай түсініктемелердің сенімді екенін анықтауда атмосфералық қысымның өзгеруінің әртүрлі түсіндірмелерін салыстырады.
- Параллель сызықтармен таныс емес білім алушылар «параллельдік» анықтамасын жасауда бірнеше түрлі жұп сызықтарды зерттейді.

Білімді құру негізгі талап па? Негізгі талап – оқушылар көп уақыт пен күш жұмсайтын іс-әрекеттің және бағалау кезінде педагогтер назар аударатын бөлігі. Егер оқу тапсырмасында білім алушылардың әр бөлікке қанша уақыт жұмсайтыны көрсетілмесе, білім алушылардың әртүрлі тапсырмаларға қанша уақыт жұмсай алатынын бағалауда кәсіби пайымдауды пайдаланыңыз.

Келесі сценарийлерде білімді жобалау негізгі талап емес:

- Оқушылар оқиғаның егжей-тегжейлерін тізімдеуге 35 минут жұмсайды, содан кейін кейіпкердің неліктен қылмыс жасағанын анықтауда осы мәліметтерді пайдаланып 10 минут жұмсайды.
- Ақпаратты іздегені үшін 70 % және тапқандарын талдағаны үшін 30 % алған оқушылар болады.

Келесі сценарийлерде негізгі талап білімді құру:

- Оқушылар оқиғаның егжей-тегжейлерін тізімдеуге 10 минут жұмсайды, содан кейін кейіпкердің неліктен қылмыс жасағанын болжауда осы мәліметтерді пайдаланып 35 минутын жұмсайды.
- Ақпаратты іздегені үшін 30 % және тапқандарын талдағаны үшін 70 % алған оқушылар болады.

Оқушылар өз білімдерін жаңа контексте қолдануы керек пе? Оқушылар алған білімдерін жаңа контексте білім құрудың басқа мәселесінде пайдаланған кезде өз білімдерін қолданады. Мысалы, «Физика» пәнін оқытуда білім алушылар Жердің ішкі ядросын зерттеуге негізделген жылу шығару принциптері туралы білім ала алады, содан кейін осы жаңа білімді Юпитердің қоршаған ортасын зерттеуге қолдана алады. Білімді құрудың екінші міндеті түсінуді тереңдетеді, өйткені білім алушылар мұны басқа жағдайда қолдану үшін білгендерін абстракциялайды.

Жеткіліксіз, екі контекстті тек сыртқы белгілері бойынша ажырату. Оқушылар бірдей формуланы қолдану арқылы жаңа жағдайға жауап бере алмайды. Олар алған білімдерін жаңа контексте *қалай* пайдалану керектігін шешу үшін интерпретацияны, талдауды, синтезді немесе бағалауды қолдануы керек.

Келесі сценарийлерде білім алушыларға өз білімдерін жаңа контексте қолдану талап етілмейді:

- Оқушылар туған қаласынан демографиялық статистиканы талдайды, содан кейін өздері таңдаған басқа жерден демографиялық статистиканы талдайды.
- Оқушылар ұқсастықтарды түсіну үшін әртүрлі өлшемдегі үлкейтілген фотосуреттерді қарастырады, содан кейін олардың түсінігін сипаттайды.
- Актерлік сыныптағы оқушылар кейіпкерлердің дамуы туралы білу үшін пьесадағы кейіпкерлерді талдайды, содан кейін білгендері туралы эссе жазады.

- Оқушылар өз мектебінде ағын судың сапасын тексеру процедурасын әзірлейді және орындайды, суды тексереді және нақты деректерді алғанға дейін процедураны интерактивті түрде қайта жасайды.

Келесі сценарийлер оқушылардан өз білімдерін жаңа контексте қолдануды талап етеді:

- Оқушылар туған қалаларының демографиялық статистикасын талдайды, содан кейін алдағы тұрғын үй жобасының жоспарын әзірлеу үшін демографиялық тенденциялар туралы түсініктерін пайдаланады.
- Оқушылар ұқсастық туралы түсінікті дамыту үшін әртүрлі өлшемдерге дейін үлкейтілген фотосуреттерді қарастырады, содан кейін бұл білімді дерексіз геометриялық фигураларға қолданады, қандай фигуралардың математикалық ұқсастығын анықтауда өлшемі, арақатынасы және бұрыштары туралы ойлайды.
- Актерлік сыныптағы оқушылар кейіпкерлердің дамуы туралы білу үшін пьесадағы кейіпкерлерді талдайды; содан кейін «Microsoft Video Editor» көмегімен кейіпкердің дамуын көрсететін жеке бір актілі пьеса жасаңыз.
- Оқушылар өз мектебіндегі ағын судың сапасын тексеру процедурасын әзірлейді және орындайды және нақты деректерді алғаннан кейін бұл ақпаратты мектепке қай су сүзу жүйесі қолайлы болатынын анықтау үшін пайдаланады.

Оқу қызметі пәнаралық болып табылады ма? Пәнаралық оқу іс-әрекетінде «Математика» мен «Музыка», әдебиет және тарих сияқты әртүрлі академиялық пәндердің мазмұнын, маңызды идеяларын немесе әдістерін қамтитын оқу мақсаттары бар. Әдетте бірге оқытылатын пәндер осы Айдардың мақсаттары үшін пәнаралық болып саналмайды.

Сонымен қатар, білім алушылар АКТ-ны (ақпараттық-коммуникациялық & технологияларды) басқа пәндер бойынша оқыту құралы ретінде жиі қолданса да, АКТ осы айдардағы жеке оқу пәні болып саналмайды. Мысалы, білім алушылар тарихи жоба үшін онлайн зерттеулер жүргізген кезде АКТ дағдыларын дамыта алады, бірақ бұл сабақ пәнаралық болып саналмайды.

Келесі сценарийлер пәнаралық емес:

- Жаратылыстану сабақтарында оқушылар экологиялық ұйымға өздерінің эксперименттерінің нәтижелері туралы сенімді хаттар жазады, ал педагогтер оқушыларды тек деректерінің сапасы бойынша бағалайды.
- Жаратылыстану сабағының оқушылары графикке нүкте қояды және математиканы оқытуға мақсат қоймайды.
- «Физика» пәнінен білім алушыларды өз жұмыстарын сыныпқа ұсыну үшін АКТ пайдаланады.

Келесі сценарийлер пәнаралық болып табылады:

- Жаратылыстану ғылымдары сабағындағы оқушылар экологиялық ұйымға өздерінің эксперимент нәтижелері туралы сенімді хаттар жазады, ал педагогтер оқушыларды деректерінің сапасы мен жазу дағдылары бойынша бағалайды.
- Жаратылыстану сабақтарында оқушылар математика мен жаратылыстану ғылымдары бойынша оқудың мақсаттарын белгілеп, графикке нүкте қояды.

Енді OneNote ноутбугінде 21CLD негізгі сабақтарының бірінің кодын жазып, келесі әрекеттерді орындаңыз:

1. Американдық арманға шолу – Америка қайтадан Америка қайтадан Америка болсын оқу беті

2. Білімді құру бөлімін немесе шешім ағашын қараңыз және сабақты кодтаңыз.

3. Егер сіз осы модульде әріптестеріңізбен жұмыс жасасаңыз, өз нәтижелеріңізді талқылаңыз.

4. Талдауды Бекки талдауымен салыстыру үшін бейнені ойнатыңыз.

Бонус: «Microsoft Certified Educator» емтиханына жақсы дайындалу үшін көбірек байланыстыру сабақтарын жазуға машықтаныңыз. Байланыстыру сабағының бөлімінде ұсынылатын әрекеттер: Манго көшесіндегі үй; Катапультаны жобалау; Жергілікті мәдениеттер.

Сабақ кодын жазуды аяқтағаннан кейін, алынған нәтижелерді басқалармен салыстыруда сілтеме сабағының бөлімінде кодты жазу нәтижелерінің қысқаша мазмұнын қараңыз.

«Microsoft» құралдары арқылы білімді құруды қолдау. Педагогтер мен білім алушыларға білім құрастыруды қолдауда әртүрлі «Microsoft» құралдары қол жетімді.

Оқушылар талдайтын немесе жаңа білім жасау үшін пайдаланатын зерттеулер жүргізген кезде, «Microsoft Edg»е ұйымды «жинақтар» мүмкіндігі арқылы қолдайды, бұл оларға жинақтар жасауға мүмкіндік береді. Өз зерттеулерін жүйелейді.

Осы модульден «Microsoft Edge» туралы көбірек біліңіз: Ұсынылатын шекара модулі.

Сыныптың цифрлық орталығы ретінде «Microsoft Teams» педагогтерге білімді құруға қажетті барлық мазмұнды орналастыруға мүмкіндік береді. Педагогтер цифрлық нұсқаулықтармен, веб-сайттармен және басқа да қосымша мазмұнмен командаларға қойындылар қосады.

«Microsoft Teams» туралы келесі ресурстардан көбірек біліңіз: «Teams» өнім беті; Командаларға арналған интерактивті нұсқаулық ; OneNote.

Сабаққа арналған «OneNote» дәптері педагогтерге мазмұнды бөлісуге мүмкіндік береді. Сонымен қатар, педагогтер интерпретenote-та интерпретацияға, талдауға, синтездеуге және бағалауға ықпал ететін графикалық ұйымдастырушылардың үлгілерін сақтайды. Білім алушылар жаңа контексте қолданатын тақырыпты зерттегенде, олар OneNote бағдарламасында зерттеудің негізгі тұжырымдамаларын сақтайды. Цифрлық қолжазба арқылы білім алушылар жинаған зерттеу нәтижелеріне түсініктеме бере және талдай алады. Оқушылар OneNote бағдарламасында жұмыс істегенде, иммерсивті оқу құралы оқу және аударма қолдауын ұсынады.

Келесі ресурстардан сабақ алу үшін OneNote ноутбугі туралы көбірек біліңіз: OneNote өнім беті; OneNote интерактивті нұсқаулығы; Ұсынылған OneNote модулі.

«Word» және «PowerPoint» бағдарламаларындағы SmartArt графикалық элементтері оқушыларға түсініктерін, интерпретацияларын, талдауларын, синтездерін және мәліметтерді бағалауын көрсетуге көмектесетін графика түрінде білімді құруға қосымша қолдау көрсетеді.

Келесі ресурстарды пайдаланып «SmartArt», «Word» және «PowerPoint» графикалық элементтері туралы көбірек біліңіз: «SmartArt» графикалық элементтері; «Word» өнім беті және «PowerPoint» өнім беті

Іс-әрекеттегі білім құрылысы. Білімді құру – 21-ғасырдағы оқытудың негізі. Сыни тұрғыдан ойлайтын, байланыс орнататын және жаңа идеялар тудыратын білім алушылар жұмыста үлкен жетістіктерге жетеді. Сондықтан мұғалімдер өз сыныптарында білімді жобалау дағдыларын жоспарлап, дамытуы керек.

Білімді жобалау үшін қолданыстағы оқу әрекеттерін қайта құру үшін осы модульде алынған түсініктерді пайдаланыңыз. Келесі айға немесе тоқсанға жоспарлауға назар аударыңыз және білімді құру дағдыларын қалыптастыратын оқу әрекеттерін жасаңыз. Оқушылардан тек ақпаратты қайталауды талап етпейтін оқу іс-әрекетін жобалау маңызды. Есіңізде болсын, оқушыларға осы дағдыларды дамытуда берік негіз қажет. Білімді құру және олар үшін жаңа идеяларды қалыптастыруда білім алушылар интерпретациядан, талдаудан, синтезден немесе бағалаудан бастауы керек.

Оқушылар жақын арада жасайтын оқу әрекетін таңдаңыз. Іс-шаралар жоспарын бағыттау үшін білімді жобалау шешімдерінің ағашын пайдаланыңыз.

Келесілерді ескеріңіз: Оқу іс-әрекеті білімді құруды қажет ете ме? Білімді жобалау негізгі талап пе? Оқушылар өз білімдерін жаңа контексте қолдануы керек пе? Оқу қызметі пәнаралық болып табылады ма?

Оқу іс-әрекетін білім алушылар бағалау критерийлерінде кемінде 3 код деңгейінде білім құруға қатысатындай етіп өзгерту мақсатын қойыңыз. Ол үшін оқушылар ақпаратты немесе идеяларды түсіндіруі, талдауы, синтездеуі және бағалауы керек. Сонымен қатар, оқу іс-әрекетінің негізгі күші білімді құру болуы керек.

Егер осы 21CLD модуліне басқа әріптестер қатысса және білімді құру аспектісін түсінсе, олардан оқу қызметі туралы кеңес немесе кері байланыс сұраңыз. Кері байланыс негізінде әрекетті реттеңіз және оны іске қосыңыз.

Оқушылар оқу әрекетін аяқтағаннан кейін келесілерді қарастырыңыз: Не болды? Оқушылар оқу іс-шараларына қалай қатысты? Оқушылар қандай да бір ерекше дағдыларды көрсетті ме? Оларға қарастырылмаған қосымша жарна қажет пе? Не жұмыс істеді? Не жұмыс істемеді?

Білім алушылардың оқу әрекеттері мен нәтижелері туралы бақылауларыңыз бен ойларыңызға сүйене отырып, ойланыңыз: *Оқу іс-әрекетін жақсарту қажет пе? Білім алушылардың одан әрі білім құру дағдыларын дамытудың жолы бар ма? Оқушылар өз білімдерін жаңа контексте қолдануы керек іс-шараларға мүмкіндік бар ма? Қызметті бірнеше пән бойынша оқу мақсаттарын қосу арқылы кеңейтуге бола ма?*

Сондай-ақ білімді жобалау бөлімі мен шешім қабылдау ағашын зерттедік және осы айдармен байланысты негізгі терминдерді анықтадық. Осы рубрикамен танысу үшін біз байланыстырушы сабақтарды жазу үшін рубриканы немесе шешім қабылдау ағашын қолдандық және оқушыларды білім құруда қолдайтын «Microsoft» құралдарын қарастырдық. Соңында, біз білім алушылардың білім беру дағдыларын жақсарту үшін оқу іс-шараларын өзгерту үшін рубриканы қолдандық.

Microsoft құралдарына жылдам сілтемелер: *Facebook-тегі Microsoft білімі; LinkedIn-де Microsoft білімі; TikTok-та Microsoft білімі; Twitter-де Microsoft білімі; YouTube-те Microsoft білімі; Майк Толфсен (Майк Толфсен) LinkedIn-де; Майк Толфсен (Майк Толфсен) Тиктокта; Майк Толфсен (Майк Толфсен) Twitter-де; Майк Толфсен (Майк Толфсен) YouTube сайтында; Білім беру вебинарлары (Microsoft)*

Microsoft Edge: Microsoft Edge қолдау сайты; Ұсынылған Microsoft Edge модулі; Youtube-те Microsoft Edge ойнату тізімі.

Иммерсивті оқу құралы: *Иммерсивті оқу өнімі беті; Интерактивті иммерсивті оқу нұсқаулығы; Иммерсивті оқуды қолдау сайты; Ұсынылатын иммерсивті оқу модулі; Иммерсивті оқуға арналған YouTube ойнату тізімі; Иммерсивті оқу құралы: оны өзіңізбен бірге сыныпқа апарыңыз*

OneNote: OneNote өнім беті; OneNote интерактивті нұсқаулығы; OneNote қолдау сайты; ұсынылған OneNote модулі; OneNote туралы YouTube ойнату тізімі;

PowerPoint: *PowerPoint өнім беті; PowerPoint қолдау сайты; ұсынылған PowerPoint модулі; PowerPoint үшін YouTube ойнату тізімі;*

Teams*: Teams өнім беті; Командаларға арналған интерактивті нұсқаулық; Teams қолдау сайты; Teams туралы YouTube ойнату тізімі*

Word: Word өнім беті; Word қолдау Веб-сайты; Ұсынылатын Word модулі және Youtube-те Word ойнату тізімі.

3. 21 CLD бірлескен жұмыс аспектілерін ескере, бірлескен жұмыс дағдыларын дамыту. Бұл модуль педагогтерге білім алушылардың бірлескен дағдыларын дамытуға көмектесетін оқу оқиғаларын жобалауға көмектеседі. Онда бірлескен жұмыс деңгейлері көрсетілген: міндеттерді бөлу, маңызды шешімдерді бірлесіп қабылдау және өзара тәуелді жұмыс жатады.

Бұл модуль бірлесіп жұмыс істеудің кең мағынасын және оны педагогтердің түсінуін зерттейді. Қазіргі жұмыс орнында жастар бірлесіп жұмыс істеуі керек. Бұл модуль педагогтерге білім алушылардың бірлескен дағдыларын дамытуға көмектесетін оқу оқиғаларын жобалауға көмектеседі. Ол сондай-ақ ынтымақтастық деңгейлерін ұсынады, атап айтқанда: оқушылар топтарда немесе жұптарда жұмыс істейді, міндеттерді бөліседі, маңызды шешімдерді бірлесіп қабылдайды және бір-біріне тәуелді жұмыс істейді.

Оқыту мақсаттары – ынтымақтастықтың маңыздылығын анықтау; бірлескен жұмысқа анықтама беру; 21CLD бірлескен жұмыс айдарын және шешім ағашын түсінуді дамыту; білім алушылардың ынтымақтастығын

жақсартатын «Microsoft» құралдарын анықтау; ынтымақтастыққа бағытталған оқу оқиғаларын жобалау және т.б.

Неліктен бірлескен жұмыс маңызды? Қазіргі жұмыс ресурстарында адамдар әртүрлі уақыт белдеулерінде, әртүрлі континенттерде және мәдениеттерде әртүрлі командаларда жұмыс істейді. Мысалы, жаңа өнімді әзірлеуде әртүрлі елдерден немесе аймақтардан инженерлер, психологтер, бағдарламашылар мен маркетологтердің бірлескен жұмысы қажет. Барлық топ мүшелері бірлесіп жұмыс істеу дағдыларына ие болуы керек және жеке тәжірибелері мен идеяларын бір өнімге біріктіруі керек. Табысқа жетуде оларға қажет: құрметпен жұмыс жасау; нақты сөйлескеніңіз және ортақ мақсатқа жету үшін келісімге келу.

Оқушыларды осындай тәжірибеге қалай дайындауға болады? Бастау үшін біз бірлесіп жұмыс істеудің нені білдіретіні туралы жалпы түсінік қалыптастыруымыз керек. Тиімді ынтымақтастықта қажетті дағдылардың құрамдас бөліктеріне келесілер жатады: *келісу; жанжалдарды шешу; келісім; тапсырмаларды бөлу; ашық байланыс және идеяларды біртұтас тұтастыққа біріктіру.*

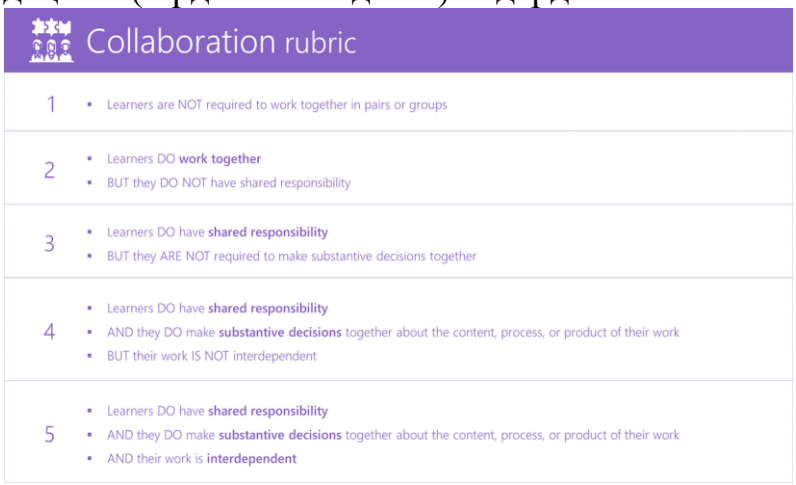
Бірлескен жұмыс қалай көрінеді? Педагогтер көбінесе бірлескен жұмысты әртүрлі тәсілдермен сипаттайды. Бірлескен жұмыс дағдыларын дамытатын оқу ортасын жобалауда мұғалімдер алдымен оны сипаттауда жалпы түсінік пен сөйлеу керек. Бірлескен жұмыс қандай болатынын және оның қандай дағдыларды қажет ететінін білгеннен кейін, олар оны жақсырақ жоспарлай алады. Бірлескен жұмыстың маңыздылығын түсіне, педагогтер білім алушылардың тиімді бірлесіп жұмыс істеуі үшін қажетті дағдыларды дамытуға бағытталған оқу қызметін жобалайды.

Оқушыларды шағын топтарға бөлу және оларға тапсырма беру бірлескен жұмысқа кепілдік бермейді. Тиімді ынтымақтастық дағдыларын үйрену үшін балалар басқа адамдармен белгілі бір жолмен жұмыс істеуі керек. Бірлесіп жұмыс істеуге ықпал ететін сабақтар оқушылардан келесіні: *жауапкершілікті бөлуді; маңызды шешімдерді бірлесіп қабылдауды және өзара тәуелді жұмыс жасауды* талап етеді.

Мұндай оқыту мәдениеті даралықтың моделінен бірлескен жұмыс моделіне ауысады. Бұл кездейсоқ болмайды; бұл ауысуды жобалау керек және педагогтер шынайы ынтымақтастықты қамтамасыз етуде маңызды рөл атқарады.

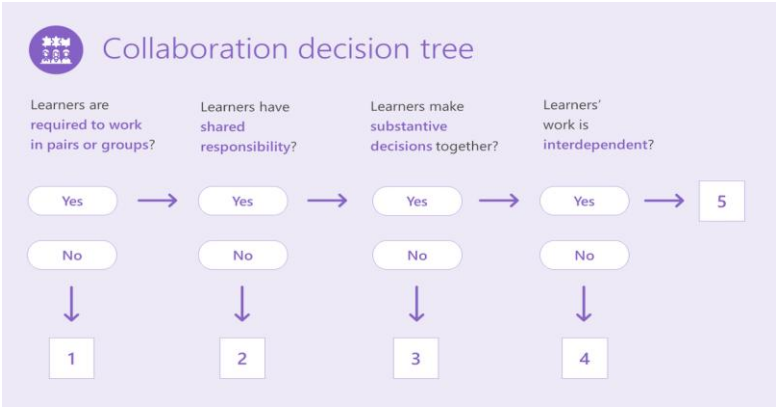
Бірлескен жұмыс айдары арқылы оқыту әдістерін әзірлеу. 21 CLD ынтымақтастық аспектісі білім алушылардың басқалармен оқу іс-әрекетінде жұмыс істейтінін және осы ынтымақтастықтың сапасын зерттейді. Бірлескен жұмыстың әртүрлі деңгейлері бар және педагогтер өздерінің білім алушыларынан бірлескен жұмыстың қандай деңгейін немесе түрін күтетінін білуі керек. Топтарға немесе жұптарға жай орналастыру олардың бірлесіп жұмыс істейтінін білдірмейді. Педагогтер өз оқушыларына қажет бірлескен жұмыс түрі туралы неғұрлым нақты есеп берсе, білім алушылардың тиімді ынтымақтастық үшін қажетті дағдыларды дамыту ықтималдығы соғұрлым жоғары болады.

Бірлескен жұмыс айдары бірлескен жұмыстың негізгі идеяларын көрсетеді және бірлескен іс-әрекеттерді дамытуға негіз болады. Бірлескен жұмыстың әр деңгейі (бірден беске дейін) айдарда сипатталған:

Қолжетімді рубрика нұсқасын алу үшін бірлескен Рубрика бөліміне өтіңіз. ЫнтымақтастықтуралыШешім ағашы айдар тұжырымдамаларына қатысты мәселелерді көтереді. Бірлескен жұмысты көздейтін іс-әрекеттерді жобалау кезінде педагогтер келесі мәселелерді ескеруі керек: *оқушылар бірге жұмыс істей ме? Олар жауапкершілікті бөлісе ме? Олар бірге маңызды шешімдер қабылдай ма? Олардың жұмысы өзара байланысты ма?*

Бұл сұрақтарға жауаптар бірлескен жұмысты қамтитын оқу іс-әрекетін дамыту үшін мәліметтер береді.

Шешім ағашының қол жетімді нұсқасын алу үшін шешім ағашы – ынтымақтастық бөліміне өтіңіз.

Оқушылар бірге жұмыс істей ме? Бірлескен жұмыс болуы үшін білім алушылар оқу іс-әрекетінде басқалармен жұмыс істеуі керек. Бірлескен жұмыстың осы деңгейіне жетуде білім алушылар жұпта немесе топта жұмыс істеуі керек: мәселені талқылау; мәселені шешіңіз немесе өнімді жасау.

Оқушылар бірге жұмыс істегенде, олар бетпе-бет жұмыс істей алады, идеялармен немесе ресурстармен бөлісуде технологияны қолдана алады. Олардың бірлескен жұмысына сыныптан тыс адамдар да кіруі мүмкін, соның ішінде: *басқа сынып оқушылары; басқа мектептегі балалар; қауымдастық қатысушылары немесе осы саладағы сарапшылар*.

Келесі сценарийлер білім алушылардың бірлескен жұмысының талаптарына сәйкес келмейді: *оқушылар өз жұмыстарын өздері жасайды; бүкіл сынып мәселені талқылайды; әр оқушы өз тарихын жасайды және оны мұғалімге кері байланыс үшін жібереді.*

Келесі сценарийлер білім алушылардың бірлескен жұмысының талаптарына жауап береді: білім алушылардың жұптары бір-біріне кері байланыс береді; шағын топ мәселені бірге талқылайды; білім алушы Интернет

арқылы басқа қаладағы қатарластарынан сұхбат алу үшін «Microsoft Teams» платформасын және «OneNote» бағдарламасын өз оқиғаларымен бөлісу және пікірлерімен бөлісу үшін пайдаланады.

Оқушылар жауапкершілікті бөліседі ме? Бірлескен жұмыстың терең деңгейіне жетуде білім алушылар да өз жұмыстары үшін жалпы жауапкершілікте болуы керек. Олар даму үшін жұпта немесе топта жұмыс істегенде жалпы жауапкершілікке ие: өнім; Жоба немесе жауап болады.

Жалпы жауапкершілік – бұл бір-біріне көмектесу ғана емес. Оқушылар жұмысты ұжымдық иеленуі және оның нәтижесі үшін өзара жауапкершілікте болуы керек. Егер топтық жұмысқа сыныптан тыс оқушылар немесе ересектер қатысса, бұл жұмыстың нәтижесі үшін үшінші тарап қатысушылары өзара жауапты болған жағдайда ғана бірлескен жауапкершілік ретінде анықталады.

Келесі сценарийлер бірлескен жауапкершілік талаптарына сәйкес келмейді*: оқушылар бір-біріне кері байланыс береді. Бұл әрекет құрылымы бір оқушының жұмысты «иеленетінін», ал екіншісі тек көмектесетінін білдіреді. Білім алушы басқа елдің немесе аймақтың құрдастарымен жергілікті ауа райы туралы сөйлеседі. Бұл білім алушылар бірге орындайтын тапсырма, бірақ оның нәтижесі үшін олар өзара жауап бермейді.*

Келесі сценарийлер жалпы жауапкершілік талаптарына сәйкес келеді: *оқушылар бірге зертханалық эксперимент жүргізеді. Оқушылар зертханалық эксперимент жүргізуге бірлесіп жауап береді. «Microsoft Office 365» көмегімен бірлескен веб-сайтты әзірлеуде басқа елдің немесе аймақтың әріптесімен жұмыс істейтін білім алушы. Оқушылар веб-сайтты әзірлеу жауапкершілігімен бөліседі.*

Оқушылар маңызды шешімдерді бірге қабылдай ма? ЫнтымақтастықтЫң терең деңгейінде білім алушылар де маңызды шешімдерді бірге қабылдай алуы керек. Білім алушылар бірлесіп жұмыс істеуге бағыттайтын маңызды мәселелерді шешу қажет болғанда маңызды шешімдерді бірге қабылдайды. Маңызды шешімдер – бұл қалыптастыратын шешімдер: мазмұны; процесс немесе білім алушылардың жұмыс өнімі.

Білім алушылар өздерінің бірлескен жұмысының академиялық мазмұнына әсер ететін шешім қабылдауда тақырып бойынша білімдерін пайдаланған кезде мазмұнға қатысты маңызды шешімдер қабылдайды. Мысалы, өзі жазатын тақырып бойынша белгілі бір позицияны ұстанатын топ бірге маңызды шешім қабылдайды. Сол сияқты, экспериментте тексеретін гипотеза туралы шешім қабылдайтын топ шешімнің мәні бойынша талапты қанағаттандырады.

Процеске келетін болсақ, бірге маңызды шешімдер қабылдауда білім алушылар жоспарлауы керек: *олар не істейтінін; мұны қашан жасайтынын; қандай құралдарды пайдаланатынын және кім қандай тапсырманы орындайтынын.*

Соңында, өз өнімі туралы маңызды шешімдер қабылдауда білім алушылар өнімнің сипаты мен ыңғайлылығына әсер ететін негізгі дизайн шешімдерін қабылдауы керек.

Келесі сценарийлер маңызды шешімдер туралы талапқа сәйкес келмейді: *оқушылар еуропа елдерінің астаналарын анықтау мақсатында бірге жұмыс істейді. Бұл шешім олардың қалған жұмысына әсер етпейді; Білім алушылардың жұптары қандай жануарды зерттейтінін таңдайды. Оқушылар бұл шешімді тек пән туралы білімдеріне емес, жеке қалауына қарай қабылдауы мүмкін; Командалар оқытушы анықтаған рөлдер тізіміне негізделген топ мүшелеріне рөлдерді тағайындайды. Мұғалім білім алушылардың өздері емес, олардың жұмыс процесін жоспарлайды; Білім алушылардың жұптары презентация үшін түс схемасын таңдайды. Беткі қасиеттер туралы шешімдер өнімнің дизайнына түбегейлі әсер ететін маңызды шешімдер болып саналмайды.*

Келесі сценарийлер маңызды шешімдер туралы талапты қанағаттандырады: *командалардағы оқушылар пікірталасқа дайындалуда және мәселенің қай жағын жақтайтынын шешуі керек. Бұл олардың бірлескен жұмысын анықтайтын мазмұн туралы шешім және білім алушылар өз идеяларын талқылауы керек; Білім алушылардың жұптары климаттың өзгеруі туралы презентация әзірлейді және қандай себептер туралы жазу керектігін шешуі керек. Оқушылар ең маңызды себептердің не екенін бірге шешуі керек; бұл шешім олардың презентациясын қалыптастырады; Командалар зерттеу жобасын жүргізеді және өздерінің жұмыс жоспары мен топтағы рөлдерін анықтауы, жұмыс процесін жоспарлауы керек; Білім алушылардың жұптары өз презентациясын белгілі бір аудиторияға қалай рәсімдеу керектігін шешеді. Бұл олардың өнімінің сипатына әсер ететін негізгі дизайн шешімі.*

Білім алушылардың жұмысы өзара тәуелді ме? Ең күшті оқу іс-шаралары барлық қатысушылардан команданың табысына үлес қосуды талап ететін білім алушылардың жұмысы өзара тәуелді болатындай етіп жасалған. Көбінесе оқушылар тобы нәтижеге жауапкершілікті бөліседі, бірақ іс жүзінде жұмыс біркелкі бөлінбейді. Бір немесе екі оқушы бүкіл командада жұмыс істей алады. Команданың барлық қатысушыларының қатысуын талап ететін оқу іс-әрекетін жобалау қиын міндет болуы мүмкін. Осы критерийге сәйкес болу үшін білім алушылар өзара тәуелді өнімді шығаруы керек. Бұл олардың әрқайсысы әзірлейтін және ұсынатын презентация немесе команданың барлық мүшелеріне ақпаратты таратуды талап ететін шешім үшін жауапкершілік болуы мүмкін.

Көп жағдайда өзара тәуелді жұмыс жауапкершіліктің екі деңгейін қамтиды: **Жеке жауапкершілік:** әр топ мүшесі топтың жетістігі үшін орындауы керек тапсырмаға жауап береді; сондықтан әр оқушының командадағы рөлі өте маңызды. **Топтық жауапкершілік:** білім алушылар түпкілікті өнім немесе нәтиже алуда бірлесіп жұмыс істеуі және олар келіссөздер жүргізіп, процестің құрылымы мен өз жұмысының қорытындыларын келісуі керек.

Жұмысты білім алушылар бірге жоспарлап, әр қатысушының жеке басын ескеретін етіп құрылымдалуы керек, осылайша олардың өнімі немесе нәтижесі толық және үйлесімді болады.

Келесі сценарийлер өзара тәуелді жұмыс талабына сәйкес келмейді: *Топ мүшелері бақаларды зерттеу бойынша бірлесіп жұмыс істейді, бірақ әрбір*

оқушы өз аутопсиясын жасайды және өзінің зертханалық есебін жазады. Оқушылар зерттеу компонентімен бірге жұмыс істейді, бірақ өнімдер басқалардың үлесін немесе қатысуын қажет етпейді. Бір оқушы құрылғыны координаталық нүктелерді салу және топ мүшелерінің көмегімен жұлдыз пішінін жасау үшін пайдаланады. Тек бір оқушы координаттарды қояды; басқалары үлес қоса алады, бірақ олар топты өнімді аяқтауға кедергі келтірместен бас тарта алады. Әрбір білім алушы өз аймағындағы тарих, мәдениет, көрікті жерлер немесе тұрғын үй туралы веб-бетті жасайды, ол сыныптың басты бетімен байланысты болады. Оқушыларға бірлескен стратегияны қандай да бір жолмен жасаудың қажеті жоқ.

Келесі сценарийлер өзара тәуелді жұмыс талабына сәйкес келеді: *Топтың әр мүшесі бақалардың әртүрлі ішкі жүйелерін (мысалы, қан айналымы, ас қорыту) зерттейді. Содан кейін білім алушылар бақаны бірге бөлшектейді, бақаның бөліктерін және олар жататын жүйелерді анықтау арқылы аутопсия туралы зертханалық есеп жазады. Оқушылар аутопсия кезінде не көретінін сәтті анықтау үшін бір-бірінің жұмысына сүйенеді. Әрбір білім алушы жұлдыз пішінін жасайтын координаталық нүктелерді енгізу үшін өзінің желілік құрылғысын пайдаланады. Әр оқушының үлесі топ аяқталған форманы құра алуы үшін қажет. Оқушылар өз аймағындағы тарих, мәдениет, көрікті жерлер мен тұрғын үй туралы әңгімелейтін туристік веб-сайт жасайды. Барлығы ортақ веб-сайттың өз бөлігін жасай алады, бірақ білім алушылар ең жақсы веб-сайтты құруда мәліметтерді қалай ұйымдастыруға болатындығын анықтау үшін бірлесіп жұмыс істеуі керек.*

Бірақ бұл үлкен идеялардың әрқайсысы іс жүзінде қалай көрінеді? 21 CLD OneNote дәптеріндегі негізгі сабақтардың бірін кодтауға машықтаныңыз, келесі әрекеттерді орындаңыз: «MakeCode» аркада кодтау бағдарламалау жобасын құруды үйрену бетін *қараңыз*. Бірлескен жұмыс бөлімін немесе шешім ағашын қараңыз және сабақты кодтаңыз. Егер сіз осы модульде әріптестеріңізбен жұмыс жасасаңыз, өз нәтижелеріңізді талқылаңыз. Талдауды келесі бейнедегі Беккидің түсіндірмесімен салыстыру үшін бейнені қараңыз:

Сабақ кодын жазуды аяқтағаннан кейін, алынған нәтижелерді басқалармен салыстыру үшін сілтеме сабағының бөлімінде кодты жазу нәтижелерінің қысқаша мазмұнын қараңыз.

«Microsoft» қаражаты арқылы бірлескен жұмысты ілгерілету. «Microsoft» құралдарының көмегімен бірлескен жұмысты ілгерілету. 21 CLD бірлескен жұмыс аспектісінде білім алушылар бетпе-бет немесе цифрлық құралдар арқылы бірлесіп жұмыс істейді. Тіпті бетпе-бет сөйлескенде де, «Microsoft» корпорациясының әртүрлі құралдары ынтымақтастықты жақсартады және оқушыларға тиімдірек жұмыс істеуге мүмкіндік береді.

«Microsoft Teams» – бұл цифрлық сынып орталығы және тамаша ынтымақтастық құралы. Оқушылар «Microsoft Teams»-те әртүрлі тәсілдермен бірлесіп жұмыс істейді.

- **Арналар**. Педагогтер әр топ үшін арналар жасайды, осылайша топ өзінің барлық ресурстары мен файлдарын бөлісетін арнайы орынға ие болады.

Педагогтер арнаны барлық немесе белгілі бір топ мүшелеріне көруге болатындығын шешеді.

- **Хабарламалар**. Оқушылар ресурстарды бөліседі, идеяларды талқылайды және командаластарына кез келген арнаның хабарламалар қойындысында сұрақтар қояды.
- **Файлдар**. Білім алушылар құжаттармен, «PowerPoint» слайдтарымен және «Excel» электрондық кестелерімен тікелей командаларға жұмыс істейді және жылдам қол жеткізу үшін медианы жүктейді.
- **Пішіндер**. Оқушылар өз арнасына пішіндер қойындысын қосып, сауалнамаға қатыса алады. Респонденттерге таратылғаннан кейін білім алушылар нәтижелерді тікелей «Teams»-те талдайды.
- **«Teams» қоңыраулары**. Оқу орны бос емес кезде білім алушылар бір-бірімен «Teams» қоңыраулары арқылы сөйлесе алады. Олар сондай-ақ сарапшыны «Teams» арқылы сыныпқа қатысуға шақыру арқылы үшінші тарап сарапшыларынан кеңес ала алады.

Сабаққа арналған «OneNote» ноутбугі – бұл үш сақиналы цифрлық қалта. Сынып дәптерлеріне білім алушылардың бірлесіп жұмыс істеуі үшін арнайы жасалған бірлескен кеңістік кіреді. Әр топ командаға арналған белгілі бір бөлімді пайдаланады. Оқушылар бөлімге зерттеу, миға шабуыл жазбалары және презентация жобаларын қосады. Топ мүшелері пікірлерді тікелей бетте қалдырады. Сурет салу құрылғыларының көмегімен білім алушылар жобалардың эскиздерін жасайды, диаграммалар салады және зерттеулерге түсініктеме береді, олардың идеялары мен ресурстарын барлығына қолжетімді етеді.

Келесі ресурстардан сабақ алу үшін «OneNote» ноутбугі туралы көбірек біліңіз: «OneNote» өніміне арналған нұсқаулық; «OneNote» интерактивті нұсқаулығы; Ұсынылған «OneNote» модулі.

«Microsoft Teams» және «OneNote» бағдарламаларында иммерсивті оқу құралы оқушыларға оқу және аударма қолдауын ұсынады.

Төмендегі ресурстардан иммерсивті оқу құралы туралы көбірек біліңіз: Иммерсивті оқу өнімдеріне арналған нұсқаулық; Интерактивті иммерсивті оқу нұсқаулығы және Ұсынылатын иммерсивті оқу модулі

«Microsoft» тақтасы – бұл командалар идеяларды елестете алатын, құра алатын және бірлесіп жұмыс істей алатын еркін пішінді интеллектуалды кенеп. Оқушылар сурет сала алады, жаза алады немесе тере алады. Олар сонымен қатар суреттер немесе жазбалар қоса алады. Бұл команданың жұмысын жақсартады, бұл команданың барлық мүшелеріне қай жерде болмасын, нақты уақыт режимінде кенепте тікелей өңдеуге және түсініктеме беруге мүмкіндік береді. «Microsoft» тақтасы әртүрлі платформаларда («Windows», «Apple» және «Android») қол жетімді, бұл барлық оқушыларға құрылғы түріне қарамастан ынтымақтастықта болуға мүмкіндік береді. Ол виртуалды жиналыста нақты уақыттағы ынтымақтастықты қолдай отырып, «Teams» қоңырауларында да қол жетімді.

«Microsoft» корпорациясының бірлескен жұмыс құралдары туралы төмендегі бейнеде осы құралдардың бірлескен жұмысты қалай қолдайтыны туралы нақты мысалдар келтірілген.

Іс-әрекеттегі бірлескен жұмыс. Бірлескен жұмыс – жаһандық өзара байланысты әлемде өмір сүру үшін қажетті негізгі дағдылардың бірі. Бірлескен дағдыларды оқытудың мақсатты дизайнынсыз білім алушылар нақты әлемде өркендеу үшін қажетті маңызды дағдыларды дамытпайды.

Бірлескен жұмысты қамтитын оқу оқиғаларын жобалау үшін рубриканы немесе шешім ағашын пайдаланыңыз. Келесі айға немесе семестрге жоспарлауға назар аударыңыз және білім алушыларға бірлесіп жұмыс істеу дағдыларын дамытуға мүмкіндік беруді мақсат етіңіз. Бүгінгі күнге дейін оқушылар мен олардың тәжірибесі туралы ойланыңыз. Олардың қазіргі тәжірибесі біз жобалап жатқан оқу әрекеттеріне әсер етуі керек. Білім алушылар командада жұмыс істеу, міндеттерді бөлу немесе маңызды шешімдер қабылдау тәжірибесі болмаса, өзара тәуелді жұмысқа қатыса алмайды. Бұл тәжірибе өзара тәуелді оқу тапсырмасы бойынша бірлесіп жұмыс істеудің қажетті шарты.

Оқушылар жақын арада жасайтын оқу әрекетін таңдаңыз. Оқу әрекеттерін жобалауда бірлескен шешім ағашын пайдаланыңыз. Келесі сұрақтарды қарастырыңыз: *Оқушылар қалай бірге, жұпта немесе топта жұмыс істейді? Қызметтің қай бөлігі оқушылардан жауапкершілікті бөлуді талап етеді? Білім алушылар мазмұн, процесс немесе өнім туралы маңызды шешімдерді бірге қабылдай ма? Олардың жұмысы өзара тәуелді бола ма?*

Егер алдағы тапсырма терең ынтымақтастықты қажет етпесе, осы семестрдің соңында осындай оқуды қарастырыңыз. Оқушылардан алдағы оқу оқиғалары қандай болады: *Жауапкершілікті бөлу? Маңызды шешімдерді бірге қабылдау? Өзара тәуелді өнімді құру?*

Болашақты жоспарлау осы аспектіні дамытуда қажетті ынтымақтастық дағдыларын қамтуы үшін осы әрекеттерге қазір назар аударыңыз. Егер осы 21 CLD модуліне басқа әріптестер қатысса және ынтымақтастықтың аспектілерін түсінсе, олардан оқу қызметі туралы кеңес немесе кері байланыс сұраңыз. Кері байланыс негізінде оқу әрекетін реттеңіз және оны іске қосыңыз. Оқушылар оқу әрекетін аяқтағаннан кейін келесі сұрақтарды қарастырыңыз: *Не болды? Оқушылар жоспарланған бірлескен жұмысқа қалай қатысты? Оқушылар көрсеткен ерекше дағдылар болды ма? Оларға қарастырылмаған қосымша жарна қажет пе? Не жұмыс істеді? Не жұмыс істемеді?*

Білім алушылардың оқу әрекеттері мен әрекеттері туралы бақылаулар мен ойлар негізінде ойланыңыз: *Оқу іс-әрекетін жақсарту қажет пе? Білім алушылардың бірлескен дағдыларын одан әрі дамытудың жолы бар ма?*

Сондай-ақ бағалау критерийі мен бірлескен шешім ағашын зерттедік және әртүрлі ынтымақтастық деңгейлеріне қатысты негізгі терминдерді анықтадық. Бағалау критерийімен танысу үшін біз негізгі сабақтарды кодтау үшін бағалау критерийін немесе шешім ағашын қолдандық және білім алушылардың бірлескен мүмкіндіктерін кеңейтетін «Microsoft» құралдарын қарастырдық.

Соңында, біз білім алушылардың бірлескен дағдыларын тереңдету мақсатында оқу әрекеттерін қайта жобалау үшін бағалау критерийін қолдандық.

4. Нақты мәселелерді шешу арқылы оқытудың инновациялық әдістері және 21CLD инновациясы. Нақты әлемдегі мәселелерді шешу және инновация-бұл 21-ғасырда өмір сүру және жұмыс істеу үшін қажет дағдылар. Педагогтер жастарға нақты әлемдегі мәселелерді шешуге және өз шешімдерін немесе идеяларын іс жүзінде қолдануға мүмкіндік беруі керек. Бұл модуль мәселелерді шешудің нені білдіретінін және осындай әрекеттерде болуы керек аспектілерді анықтайды.

Оқыту мақсаттары – нақты мәселелер мен инновацияларды шешудің маңыздылығын анықтау; мәселелерді шешуге анықтама беру; нақты мәселелер мен инновацияларды шешудің айдары мен ағашын зерттеу; нақты мәселелер мен инновацияларды шешуді қолдайтын «Microsoft» құралдарын зерттеу; нақты мәселелер мен инновацияларды шешуге бағытталған оқу оқиғаларын жобалау.

Нақты мәселелерді шешуге кіріспе және инновация. Біздің әлем күрделі және қиын мәселелерге тап болады. Олар: *климаттың өзгеруі; ластану; тіршілік ету ортасы мен биоәртүрліліктің жоғалуы; мұхитты сақтау; су тапшылығы; азық-түлік қауіпсіздігі; аурулар; гендерлік теңдік және кедейлік.*

Жаһандық проблемалар өте көп және біздің балалар оларды шешуге дайын болуы керек. Біздің жастар бұл мәселелердің шешімін оқулықтардан немесе бірнеше таңдау тестерінен таба алмайды. Оның орнына қоғамға пәнаралық топтағы күрделі мәселелерді шешу үшін шығармашылықпен және жаңашылдықпен жұмыс істей алатын мәселелерді шешетін мамандар қажет.

21-ғасыр еңбек әлеміне елестету мүмкін емес өзгерістер енгізді. Клиенттердің қажеттіліктерін қанағаттандыратын жаңа өнімдер мен қызметтерді құру үшін ақыл-ой жұмысшыларының қажеттілігі экономикалық өсудің негізгі қозғаушы күші болып табылады. Біздің жаһандық білімге негізделген экономикамызда жұмыс берушілер шығармашылық идеяларды шебер жасайтын және сынайтын жұмысшыларды белсенді түрде іздейді. Жұмыс берушілердің пікірінше, жаңадан бастаушылардың ең маңызды дағдылары: *«Teamwork», мәселелерді шешу және инновациялық ойлау* жатады.

Оқушыларға осы дағдыларды дамытуға және жаңашыл ойшыл болуға көмектесуде мұғалімдер оқушыларды мәселелерді шешуге тартатын оқу оқиғаларын жобалауы керек. Нақты әлем контекстінде белгілі бір тапсырмасы бар оқу сценарийін әзірлеу маңызды. Бұл тапсырма оқушылардан сыныптан тыс аудитория үшін шешімдерін, жобаларын немесе идеяларын қолдана отырып инновацияларды жүзеге асыруды талап етеді.

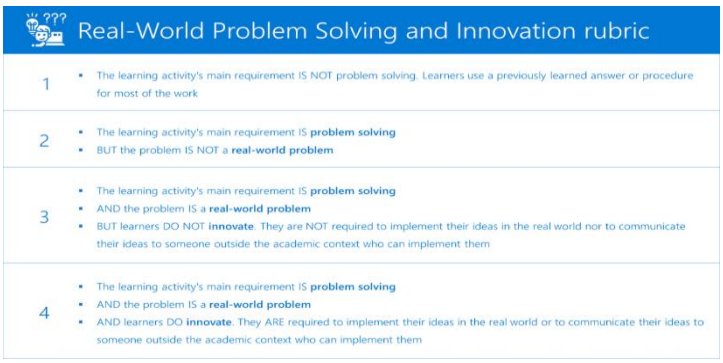
Осы оқу оқиғаларын жобалау үшін тәрбиешілер оқушылардан өз қауымдастығында бар мәселені шешуді сұрай алады. Мысалы, қоғамда балаларды мектепке жаяу жеткізуде қиындықтар туындауы мүмкін. Мұндай жағдайда білім алушылар жол қозғалысы қызметкерінен көшеден қауіпсіз өтуге көмектесуін сұрай алады. Олар қалалық кеңесті осы шығындардың қажеттілігіне сендіруі керек. Бұл сценарийде білім алушылар шешілмеген нақты мәселе бойынша жұмыс істейді. Олардың нақты проблемасы бар және оны шешу үшін

нақты деректерді пайдалану керек. Шешім табу үшін жұмыс істей отырып, білім алушылар идеяларды жасайды, бейімдейді, бағалайды және қолданады. Ең бастысы, олар бұл жұмысты нақты, сенімді аудитория үшін жасайды. Осылайша, оқушылар сыныптан тыс нақты мүдделі тараптар алдында жауап береді. Ақырында, бұл мәселе білім алушыларға инновацияға мүмкіндік береді. Инновация білім алушылардың идеяларын немесе шешімдерін нақты әлемде іс жүзінде қолдануды немесе олардың идеяларын сыныптан тыс уақытта жүзеге асыра алатын адамға беруді талап етеді.

Қазіргі жұмыс орнында жаһандық нарықтарға шығудың жаңа жолдарын табу немесе жаңа материалдарды пайдалана отырып өнімді жаңарту болсын, көптеген мәселелерді шешу міндеттері бар. Табысты жұмысшылар белгілі бір талаптар мен шектеулермен мәселені шешу үшін шығармашылық идеяларды құра және сынай білуі керек.

Нақты мәселелерді шешу және инновациялар айдарлары арқылы оқыту әдістерін әзірлеу. Нақты мәселелер мен инновацияларды шешуге арналған 21CLD айдары оқушылардан әлі шешімін білмейтін мәселелерді шешуді талап ететінін зерттейді. Күшті іс-шараларда білім алушылар нақты мәселелерді шешетін тапсырмаларды орындайды. Ең күшті әрекеттер оқушылардан өз идеяларын, жобаларын немесе шешімдерін сыныптан тыс аудиторияға енгізу арқылы инновациялармен айналысуды талап етеді.

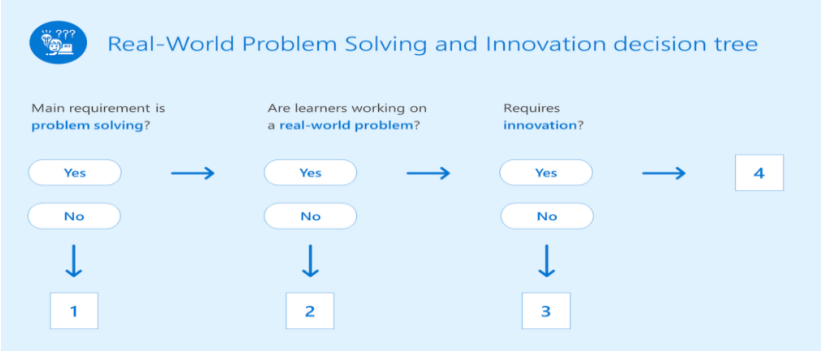
Айдар проблемалар мен инновацияларды нақты шешудің үлкен идеяларын көрсетеді және нақты әрекеттерді жобалауға негіз болады. Мәселелер мен инновацияларды шешудің әр деңгейі (бірден төртке дейін) осы бөлімде сипатталған:

Бөлімге өтіңіз Рубрика – нақты әлем мәселелерді шешу және инновация осы рубриканың қол жетімді нұсқасы үшін.

Нақты мәселелер мен инновацияларды шешу ағашы – бұл проблемаларды шешуде және инновацияда үлкен идеяларды ұсынудың көрнекі тәсілі. Ол бірнеше сұрақтардан тұрады: *мәселені шешу негізгі талап пе? оқушылар нақты проблемамен жұмыс істей ме? қызмет инновацияны қажет ете ме?*

Осы сұрақтардың әрқайсысын қарастыру оқу әрекеттерін әзірлеу кезінде пайдалы. Шешім ағашын пайдаланудың күші – ол оқу іс-шараларын әзірлеуге және бұл жағдайда нақты мәселелер мен инновацияларды шешу мүмкіндіктерін әзірлеуге негіз береді.

21CLD-тің бұл аспектісі білім алушылардан нақты мәселені белгілі бір тапсырмамен шешуді талап етеді. Мәселелерді шешу білім алушылар қажет болған кезде пайда болады:

- Олар үшін жаңа мәселенің шешімін әзірлеу,
- Тапсырманы орындау үшін олар нұсқаулар алмаған немесе
- Бірқатар талаптарға жауап беретін күрделі өнімді әзірлеу

Проблемаларды шешуді талап ететін оқу іс-әрекетіне мыналар кірмейді:

- Оқушыларға тапсырманы орындау үшін қажетті барлық мәліметтерді беру немесе
- Шешімге келу үшін олар орындауы керек бүкіл процедураның сипаттамасы

Оқушылар проблемаларды шешу бойынша тапсырмалармен жұмыс істегенде, олар келесі әрекеттердің кейбіріне немесе барлығына қатысады:

- Тәсілді табу үшін проблемалық параметрлерді зерттеу
- Идеялар мен баламаларды құру,
- Өз көзқарастарын әзірлеу,
- Белгілі бір жағдайда қолайлы болуы мүмкін бірнеше ықтимал процедураларды зерттеу немесе
- Тұтас шешімді жобалау, оны сынау және шешімге жақсартулар енгізу.

Мәселені шешу негізгі талап пе? Осы критерийге сәйкес келу үшін проблемаларды шешу оқу іс-әрекетінің негізгі талабы болуы керек. Негізгі талап – бұл оқушы көп уақыт пен күш жұмсайтын және педагогтер баға қою кезінде назар аударатын оқу іс-әрекетінің бөлігі.

Келесі сценарийлерде проблемаларды шешу басты талап емес:

- Оқушылар оқиғаны оқиды, содан кейін оқығандары туралы сұрақтарға жауап береді
- Оқушылар аялдамалар мен жаяу жүргіншілер өткелдерін көрсететін картаны зерттеу арқылы жаяу жүргіншілердің қауіпсіздігі туралы біледі.
- Оқушылар «Microsoft Excel» бағдарламасын бірнеше таңдамалы деректер жиынының орташа мәнін, медианасын және режимін есептеу үшін пайдаланады.

Келесі сценарийлерде проблемаларды шешу негізгі талап болып табылады:

- Оқушылар оқиғаны баяндаушыдан басқа кейіпкер тұрғысынан қайта жазуы керек.
- Оқушылар ойдан шығарылған қалада жаяу жүргіншілер өткелдерін қайда қосу керектігін ұсыну үшін автобус маршрутының картасын пайдаланады.
- Оқушылар «Microsoft Excel бағдарламасында деректер жиынының бірнеше мысалдарын үйрену арқылы орташа, медианалық және режимді пайдалану үшін қолайлы жағдайларды анықтайды.

Оқушылар нақты проблемамен жұмыс істей ме? Нақты проблемалар – бұл академиялық контекстен тыс шынайы жағдайлар мен қажеттіліктер. Бұл нақты мәселелер бірнеше сипаттамаларға ие.

- Оларды нақты адамдар бастан кешіреді. Мысалы, білім алушылар Коста-Рикадағы тропикалық ормандағы экологиялық теңгерімсіздік диагнозын қояды; олар онда тұратын нақты адамдарға әсер ететін жағдаймен жұмыс істейді.
- Олардың бағалаушы ретінде оқытушыдан басқа нақты және сенімді аудиторияға арналған шешімдері бар. Мысалы, шағын Қалалық ойын алаңына сәйкес келетін жабдықты жобалау Жергілікті балаларға пайдалы болуы мүмкін.
- Олардың нақты, айқын контексттері бар. Мысалы, өз елінің немесе аймағының қай бөліктерінде қандай көкөністер жақсы өсетінін зерттеудің орнына, нақты мәселелерді шешетін білім алушылар өз қалаларының қоғамдық саябағында қоғамдық көкөніс бақшасының жоспарын жасайды. Бұл оқу іс-әрекеті белгілі бір контекстке ие, ал басқа іс-шаралар жоқ.
- Егер білім алушылар мәселені шешу үшін деректерді пайдаланса, олар мұғалім немесе баспагер сабақ үшін әзірлеген деректерді емес, нақты деректерді пайдаланады. Мысалы, оқушылар жер сілкінісі туралы нақты ғылыми жазбаларды, өз тәжірибелерінің нәтижелерін немесе тарихи оқиға туралы ертегілерді пайдаланады.

Келесі сценарийлер нақты проблемалар емес:

- Оқушылар Шекспирдің пьесасын жаңа рифма схемасын қолдана отырып қайта жазады.
- Оқушылар оқулықтағы автобус картасын ойдан шығарылған қалада жаяу жүргіншілер өткелдерін қайда қосу керектігін ұсыну үшін пайдаланады.
- Оқушылар ауадағы жасыл өсімдіктер мен көмірқышқыл газының өзара әрекеттесуін зерттейді.
- Оқушылар Microsoft Excel бағдарламасында деректер жиынының бірнеше мысалдарын үйрену арқылы орташа, медианалық және режимді пайдалану үшін қолайлы жағдайларды анықтайды.

Келесі сценарийлер нақты мәселелер болып табылады:

- Оқушылар Шекспирдің жасөспірімдер аудиториясына арналған пьесасын қайта жазады
- Оқушылар өз қалаларының автобус маршруттарын қолдана отырып, өз қалаларында жаяу жүргіншілер өткелдерін қайда қосуға болатындығын ұсынады.
- Оқушылар сыныптағы өсімдіктерді өсіру ауа сапасын жақсартатынын анықтайды
- Оқушылар баскетбол командасының деректерін талдайды және «Microsoft Excel» бағдарламасын бүкіл команданың және жеке ойыншының өнімділік үлгілерін сызу үшін пайдаланады.

Қызмет инновацияны қажет ете ме? Инновация білім алушылардың идеяларын немесе шешімдерін нақты әлемде іс жүзінде қолдануды талап етеді. Мысалы, егер оқушылар өз мектебінің аумағында қоғамдық бақшаны жобалап, салса, бұл инновация. Дегенмен, қарапайым бақша дизайны жаңалық емес. Егер білім алушылар өз идеяларын жүзеге асыруға құқылы болмаса, бұл өз идеяларын осы идеяны жүзеге асыра алатын адамдарға жеткізген жағдайда ғана инновация болып саналады. Егер білім алушылар жобаны жүзеге асыра алатын жергілікті

шенеуніктерге қоғамдық бақ құру туралы өз идеяларын ұсынса, бұл жаңалық. Бірақ егер оқушылар өз жоспарларын тек өз сыныбымен бөліссе, бұл жаңалық емес.

Инновация тек оқушыларға ғана емес, басқа адамдарға да пайдалы. Басқаша айтқанда, бұл тек оқу жаттығуларының талаптарын қанағаттандыру үшін ғана маңызды емес. Мысалы, Жаңа бақшаны қоғамдық саябаққа айналдыратын қала тұрғындары мен Шекспирдің қайта жазылған пьесасына қатысатын жасөспірімдер білім алушылардың күш-жігерінен пайда көреді. Сондай-ақ, білім алушылардың ғылыми жәрмеңкеге жоба жасауы немесе аймақтық поэзия байқауына түпнұсқа өлеңін ұсынуы инновация болып саналады. Олардың ешқайсысын мұғалім бақыламайды. Екеуінің де білім алушылардың жұмысына қызығушылық танытатын және одан пайда көре алатын нақты аудиториясы бар.

Келесі сценарийлер инновацияны қажет етпейді:

- Оқушылар Шекспирдің пьесасын жасөспірімдер аудиториясына қайта жазады, бірақ оны орындамайды
- Оқушылар қалалық кеңеске жаяу жүргіншілердің қауіпсіздігін жақсарту туралы хат жазады, бірақ хаттарды тек бағалау үшін мұғаліміне береді.
- Білім алушылар екі немесе одан да көп веб-сайттарды немесе ойындарды зерттейді, «Microsoft Video Editor» көмегімен ата-аналар мен оқушыларға арналған онлайн қауіпсіздік ұсыныстары бар презентацияны әзірлейді, бірақ оны бағалау үшін тапсырмайды
- Оқушылар баскетбол командасының деректерін талдайды және «Microsoft Excel» бағдарламасын бүкіл команданың және жеке ойыншылардың өнімділік үлгілерін сызу үшін пайдаланады.

Келесі сценарийлер инновацияны қажет етеді:

- Оқушылар Шекспирдің пьесасын жасөспірімдер аудиториясына қайта жазып, оны жергілікті жастар орталығында орындайды.
- Оқушылар қалалық кеңеске өз қалаларына жаяу жүргіншілер өткелдерін қосу туралы идеялары туралы хаттар жазады және қалалық кеңес мүшелеріне хаттар жібереді.
- Білім алушылар екі немесе одан да көп веб-сайттарды немесе ойындарды зерттейді, «Microsoft Video Editor» көмегімен ата-аналар мен оқушыларға арналған онлайн қауіпсіздік ұсыныстары бар презентацияны әзірлейді және ата-аналар кешінде өз өнімдерін ұсынады.
- Оқушылар баскетбол командасының өткен нәтижелерінің статистикасын талдайды және командалық және жеке нәтижелердің мақсатты жақсартуларын көрсету үшін жаттықтырушыға арналған «Microsoft Excel» көмегімен математикалық модельдер жасайды.

Енді «OneNote» ноутбугінде 21CLD негізгі сабақтарының бірінің кодын жазып, келесі әрекеттерді орындаңыз:

- Рецепттерді өзгерту әрекеттері бетін қараңыз.
- Нақты мәселелерді шешу бөлімін немесе шешім ағашын қараңыз және сабақты кодтаңыз.

- Егер сіз осы модульде әріптестеріңізбен жұмыс жасасаңыз, өз нәтижелеріңізді талқылаңыз
- Талдауды келесі бейнедегі Беккидің түсіндірмесімен салыстыру үшін бейнені қараңыз.

Бонус: «Microsoft Certified Educator» емтиханына жақсы дайындалу үшін көбірек байланыстыру сабақтарын жазуға машықтаныңыз. Байланыстыру сабағының бөлімінде ұсынылатын әрекеттер: *Манго көшесіндегі үй; Катапультаны жобалау; Мектептің өзгеруі.*

«Microsoft» құралдарының көмегімен нақты мәселелерді шешуді және инновацияларды жүзеге асыруды қамтамасыз ету. Оқушылар мәселелерді шешуді қолдау және шешімдерін нақты әлемде қолдану үшін әртүрлі «Microsoft» құралдарын пайдаланады.

Оқушылар проблемаларды шешу бойынша тапсырмалармен жұмыс істегенде, олар: мәселені зерттеу; мәселенің балама шешімдерін іздеу; өз тәсілдерін дамыту; біртұтас шешім жасаңыз, оны сынап көріңіз және шешімнің жетілдірілуін қайталау керек.

Тапсырмаларды шешу барысында білім алушылар мыналарды қолдана алады. Олар: Миға шабуыл жасауға және зерттеулер мен деректерді жинауға арналған OneNote дәптері; Модельдеу үшін «Minecraft Education»; Деректерді жинауға арналған «Microsoft Forms»; Деректерді талдауға арналған «Microsoft Excel»; «Microsoft Teams» сарапшылармен байланысуға шақырады.

Мәселелерді шешу инновацияны қажет етсе, «Microsoft» корпорациясының көптеген құралдары оқушыларға өз идеяларын жүзеге асыруға көмектеседі.

- «Microsoft» бейне редакторы білім алушыларға таңдалған аудиторияны хабардар ететін немесе сендіретін деректі фильмдер, жарнамалық роликтер, музыкалық бейнелер және басқа да бейнематериалдар жасауға көмектеседі.
- «Microsoft дауыстық жазбасы» оқушыларға подкасттар жасауға көмектеседі
  - «Microsoft PowerPoint» білім алушыларға динамикалық презентациялар беруге мүмкіндік береді. «PowerPoint» көмегімен білім алушылар гарнитураны қолдана алады және экранда нақты уақыт режимінде автоматты қолтаңбалар немесе субтитрлер ала алады. Сонымен қатар, «PowerPoint» бағдарламасындағы интерактивті презентациялар арқылы аудитория мүшелері: өз құрылғыларыңызда презентацияны қараңыз; тікелей субтитрлерді өздері қалаған тілде оқыңыз; Презентация кезінде пікір қалдыру; презентацияны бағалау жатады.
- «Microsoft Sway» білім алушыларға Интернет үшін тартымды Мультимедиялық презентациялар жасауға мүмкіндік береді. Динамикалық интерактивті кенептің көмегімен білім алушылар қосымша мәліметтермен бөлісу үшін мәтінмен, суреттермен, бейнелермен және кірістірілген «Office» файлдарымен немесе деректерді жинау үшін «Microsoft Form» формасымен презентация жасай алады.

- «Microsoft Word» білім алушыларға таңдалған аудитория үшін парақшалар, брошюралар немесе соңғы шаралар жасауға көмектеседі
- «Flip» білім алушыларға экрандағы трансляция мүмкіндігі арқылы оқулықтар жасауға көмектеседі
- «Minecraft Education» білім алушыларға өз жобаларының прототиптерін жасауға мүмкіндік береді
- «Microsoft MakeCode Arcade» білім алушыларға сабақ өткізетін, тұжырымдамаларды қарастыратын немесе жай ғана көңіл көтеретін бейне ойындар жасауға мүмкіндік береді.

Нақты мәселелерді шешу және іс-әрекеттегі инновация. Нақты мәселелерді шешу және инновация-21-ғасырдағы жаһандық және күрделі әлемде өмір сүру үшін қажетті негізгі дағдылардың бірі. Оқушыларға осы мақсатқа арналған мақсатты оқытуды дамытпай, проблемаларды шешу дағдыларын дамытуға мүмкіндік болмайды.

Нақты мәселелер мен инновацияларды шешу дағдыларын қамтитын оқу әрекеттерін әзірлеу үшін бағалау критерийін немесе шешім ағашын пайдаланыңыз. Келесі айды немесе семестрді жоспарлауға назар аударыңыз және білім алушыларға нақты мәселелерді шешу дағдыларын дамытуға мүмкіндік беруді мақсат етіңіз. Бүгінгі күнге дейін оқушылар мен олардың тәжірибесі туралы ойланыңыз. Олардың қазіргі тәжірибесі біз жобалап жатқан оқу іс-әрекетіне әсер етеді. Тапсырманы орындау үшін барлық ақпарат немесе кешенді процедура болса, білім алушылар нақты мәселелердің шешімдерін жасай алмайды.

Оқушылар жақын арада жасайтын оқу әрекетін таңдаңыз. Оқу әрекеттерін әзірлеу бойынша нұсқаулық ретінде нақты мәселелер мен инновациялар үшін шешім ағашын пайдаланыңыз. Төмендегілерді ескеріңіз: *Мәселені шешу оқу іс-әрекетінің негізгі талабы ма? Оқушылар нақты мәселелермен жұмыс істей ме? Оқу қызметі инновацияны қажет ете ме?*

Нақты мәселелер мен инновацияларды шешуге арналған барлық оқу әрекеттері деңгейлердің әрқайсысын қамтымайды. Бірақ мақсат – барлық деңгейдегі оқу әрекеттерін біртіндеп қосу. Егер алдағы іс-шаралар нақты мәселелер мен инновацияларды терең деңгейде шешу дағдыларын дамытуды қамтамасыз етпесе, осы семестрдің соңында осындай мүмкіндікті қарастырыңыз. Білім алушылардан талап ету үшін семестрдегі қандай оқу әрекеті қолайлы: *Мәселелерді шешу? Нақты мәселелермен жұмыс істеу? Нақты әлемде идеяларды немесе шешімдерді іс жүзінде қолдану арқылы инновацияларды дамыту?*

Болашақты жоспарлау осы аспектіні дамыту үшін қажетті нақты мәселелер мен инновацияларды шешу дағдыларын қамтуы үшін осы әрекеттерге қазір назар аударыңыз. Егер осы 21CLD модуліне басқа әріптестер қатысса және нақты мәселелер мен инновацияларды шешу аспектісін түсінсе, олардан кеңес сұраңыз немесе оқу әрекеттері туралы пікір қалдырыңыз. Кері байланыс негізінде оқу әрекетін реттеңіз және оны іс жүзінде қолданыңыз. Оқушылар оқу әрекетін аяқтағаннан кейін келесілерді қарастырыңыз: *Не болды? Оқушылар*

жұмысқа қалай қатысты? Оқушылар қандай да бір ерекше дағдыларды көрсетті ме? Оларға қарастырылмаған қосымша жарна қажет пе? Не жұмыс істеді? Не жұмыс істемеді?

Білім алушылардың оқу әрекеттері мен әрекеттері туралы бақылаулар мен ойлар негізінде ойланыңыз: *Оқу іс-әрекетін жақсарту қажет пе? Білім алушылардың нақты проблемалары мен инновацияларын шешу дағдыларын одан әрі дамытудың жолы бар ма?*

Сондай-ақ проблемаларды шешудің нақты айдарын және инновациялық шешім ағашын зерттедік және оларды шешудің әртүрлі дәрежесіне қатысты негізгі терминдерді анықтадық. Осы рубрикамен танысуда байланыстырушы сабақтарды жазу үшін рубриканы немесе шешім қабылдау ағашын қолдандық және білім алушылардың мәселелерін шешуді және инновацияларды қолдайтын «Microsoft» құралдарын қарастыру керек.

5. Табысты коммуникацияны өлшеу арқылы байланыс дағдыларын дамыту 21 CLD. Бұл модуль педагогтерді білікті қарым-қатынас тұжырымдамасымен таныстырады және жастарға осы маңызды дағдыларды дамытуға көмектесу үшін оқу оқиғаларын жобалауға көмектеседі.

21-ғасырдағы оқыту аспектілеріндегі білікті қарым-қатынас адамдардың ауызша, жазбаша және вербалды емес құралдарды қолданып, нақты қарым-қатынас жасау қабілетін білдіреді. Бүгінгі таңда қоғам бұл қабілеттердің барлығынан болуын талап етеді, өйткені әлеуметтік қатынастар мен әлемдік экономика коммуникативті дағдылардың анағұрлым алуан түрін қажет етеді. Бұл модуль білікті қарым-қатынас тұжырымдамасымен таныстырады және тәрбиешілерге жастарға осы маңызды дағдыны дамытуға көмектесетін оқу оқиғаларын жобалауға көмектеседі.

Оқыту мақсаттары – білікті қарым-қатынастың маңыздылығын анықтау; білікті қарым-қатынасқа анықтама беру; 21CLD білікті коммуникация айдары мен шешімдер ағашы туралы түсінік қалыптастыру; оқушыларға білікті қарым-қатынаста көмектесетін «Microsoft» құралдарын анықтау; білікті қарым-қатынасқа бағытталған оқу оқиғаларын әзірлеу.

Қарым-қатынас дағдыларына кіріспе. Біз ғаламтор бүкіл әлемдегі адамдармен байланыс орнатуға мүмкіндік беретін қосылған қоғамда өмір сүреміз. Қазіргі қарым-қатынаста белсенді байланыс процесі өнім сияқты маңызды. Тіпті бейресми жазбаларды цифрлық түрде түсіру және жариялау біздің байланыс өнімдеріміздің бұрынғыдан да ұзағырақ сақталатынын және кеңірек таралатынын білдіреді. Сондықтан білім алушылар академиялық саладағы, сондай-ақ қоғамдағы әртүрлі аудиториялармен анық және сенімді қарым-қатынас жасай алуы керек.

Интернет пен ұялы телефондардың пайда болуы адамның қарым-қатынасында төңкеріс жасады. 2021 жылы әлем халқының 65,6 %-ы интернетке қол жеткізе алады. Сонымен қатар, ұялы байланыстар саны 2021 жылы әлем халқының санынан асып түседі және халықтың 89,9 %-ы ұялы телефондарға ие. Бұлтты технологиялар мен смартфондар адамдарға жолда болған кезде әртүрлі байланыс түрлеріне қатысуға мүмкіндік береді. Электрондық пошта, мәтіндік

хабар алмасу және бейнеконференциялар біздің күнделікті өміріміздің ажырамас бөлігіне айналды.

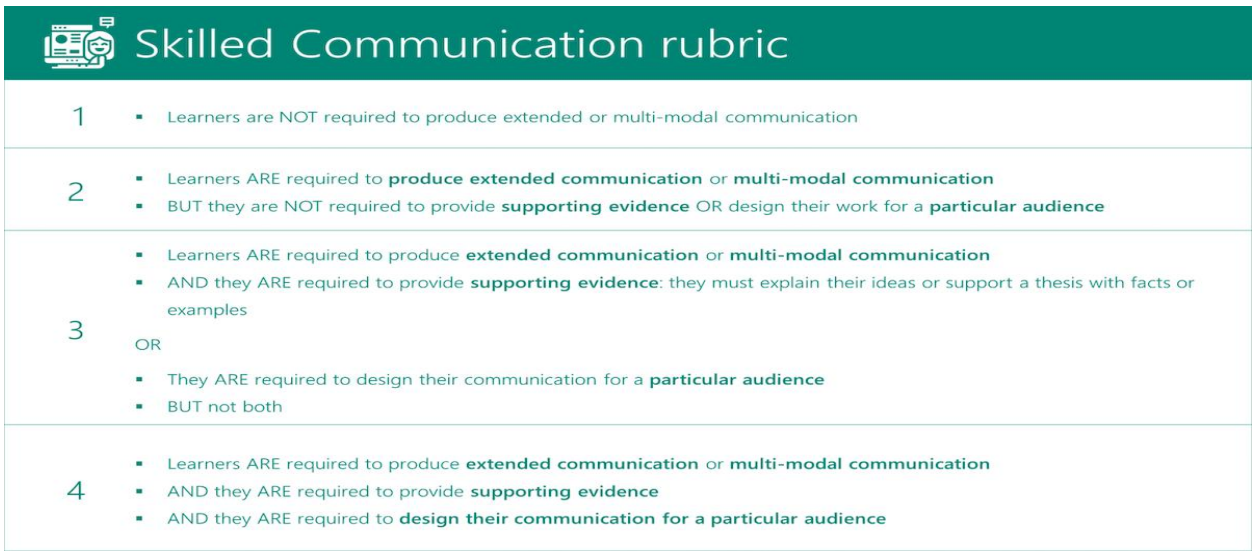
Бұл қуатты құралдар бізге тиімді және үнемді байланыс тәсілдерін ұсынады. Олар бізге әртүрлі форматтарда асинхронды немесе нақты уақытта сөйлесуге мүмкіндік береді. Бізге тек құрылғы мен Интернет байланысы қажет, әрі қарай! Жаңа технологиялардың жарылуы біз үшін бүкіл әлемдегі адамдармен қарым-қатынас жасаудың жаңа мүмкіндіктерін үнемі жасайды және қашықтан жұмыс істеуді бұрынғыдан да жеңілдетеді. Бұл технологиялар, әрине, білікті қарым-қатынасты қолдаудың үлкен әлеуетіне ие және олар жастарды оларды пайдалануға дайындау үшін педагогтерге жаңа талаптар қояды.

Өкінішке орай, жастар бұл қуатты құралдарды маңызды емес мәселелер бойынша жеке хабарламалар немесе Твиттер арқылы төмен деңгейлі әңгімеге қатысу үшін жиі пайдаланады. Дегенмен, бұл құралдар білім алушыларға мәлімдемелерін тиімдірек ету үшін суреттер, аудио немесе бейнелер арқылы жазбаша сөзден шығуға мүмкіндік беретін кеңейтілген қарым-қатынас пен маңызды мәселелерді мазмұнды талқылауға мүмкіндік береді.

Бұл мультимодальды байланыс құралдары оқушыларға өз хабарламаларын жеткізудің ең жақсы құралын таңдауға мүмкіндік береді. Мысалы, кішкентай балалар аудиожазба жасау арқылы сүйікті оқиғасы туралы ойларын түсіре алады, өйткені оларда оны жазбаша түрде түсіру үшін қажетті дағдылар жоқ. Егде жастағы білім алушылар белгілі бір пьеса немесе өлең туралы түсініктерін түсіру үшін бейне жасай алады және оны басқалар қарап, жауап бере алатындай етіп мектеп блогында жариялай алады. Осылайша, технология жастарға мектеп ортасынан тыс аудиториямен өз көзқарастарын қабылдауға және бөлісуге мүмкіндік береді. Бұл сынып қабырғаларын кеңейту ұғымына жаңа мағына береді. Оқушыларымызды сыртқы әлеммен жақсырақ байланыстыру үшін педагогтер жастарды тиімді Коммуникатор ету үшін тиісті оқу әрекеттерін қалай жобалау керектігін қарастыруы керек.

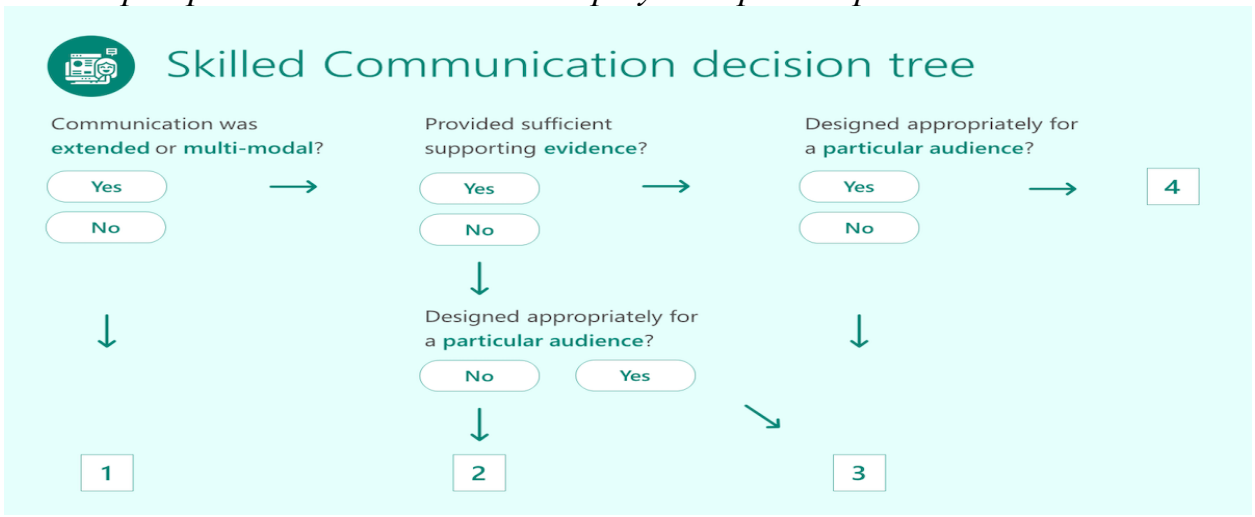
Білікті қарым-қатынас айдары арқылы оқыту әдістерін әзірлеу. 21-ғасырдағы оқыту дизайны (21CLD) шеңберіндегі білікті коммуникацияны бағалау критерийі білім алушылардың кеңейтілген немесе мультимодальды коммуникацияны жүзеге асыратынын анықтайды. Тереңірек деңгейде ол білім алушылардың қарым-қатынасын логикалық түсініктемемен, мысалдармен немесе негізгі тезисті растайтын дәлелдермен негіздейтінін зерттейді. Ең терең деңгейде оқушылар белгілі бір аудитория үшін байланыс орнатуы керек.

21 CLD білікті қарым-қатынасты бағалау критерийі білікті қарым-қатынастың үлкен идеяларын көрсетеді және оқу сабақтарын әзірлеу кезінде пайдалы негіз болады. Бағалау критерийлерінде білікті қарым-қатынас деңгейінде (біріншіден төртіншіге дейін):

Айдардың қол жетімді нұсқасын алу үшін Айдар – білікті байланыс бөліміне өтіңіз.

Білікті қарым-қатынас шешімдерінің ағашы өлшемдегі үлкен идеялардың көрнекі көрінісі. Ол педагогтер білікті қарым-қатынасты тереңдету үшін оқу сабақтарын әзірлеу кезінде ескеруі керек үш сұрақтан тұрады: *Байланыс кеңейтілген немесе мультимодальды ма? Байланыста жеткілікті растайтын дәлелдер бар ма? Байланыс белгілі бір аудиторияға арналған ба?*

Шешім ағашының қол жетімді нұсқасын алу үшін шешім қабылдау ағашы – білікті өзара әрекеттесу бөліміне өтіңіз.

Бұл 21CLD өлшемі оқушылардан қарым-қатынас дағдыларын үйренуді талап етеді. 21-ғасырда білікті қарым-қатынас әртүрлі формада болады. Алайда, осы бағалау критерийі аясында біз жеке немесе электронды болсын, бейресми әңгімелерді қарастырмаймыз. Оның орнына біз оқушылардан өз идеяларын тұрақты түрде тұжырымдауды талап ететін әрекеттерге назар аударамыз, мысалы: «Presentation», «Подкаст», «Жазбаша құжат», «Электрондық пошта», «Өнімділік», «Нобай» және «Пікірсайыс».

Ресми емес байланыс құралдары да қарым-қатынастың маңызды аспектілері. Дегенмен, бейне қоңырау сияқты бейресми қарым-қатынас үшін бұл айдарды талап етуде олардың әрекетті оқыту мақсаттарына байланысты нәтижесі болуы керек. Мысалы, білім алушылар бейне чат арқылы білгендерінің

қысқаша мазмұнын жасай ма, әлде алған білімдерін жасалған соңғы өнімдерде қолдана ма? Сондықтан білікті қарым-қатынасты бағалау критерийі өнімге немесе білім алушылардың жұмыс нәтижелеріне қойылатын талаптарды бағалайды және келесі сұрақтарды қояды:

Байланыс болып табылады ма: *кеңейтілген? Мультимодальды ма? Дәлелдермен расталған ба? Нақты аудиторияны ескеру?*

Байланыс кеңейтілген немесе мультимодальды ма? Бірінші мәселе бойынша байланыс кеңейтілген немесе мультимодальды болуы мүмкін.

Жетілдірілген қарым-қатынас – бұл оқушылар бір қарапайым ойдан гөрі байланысты идеялар жиынтығы болып табылатын қарым-қатынас жасауы керек. Жазбаша жұмыста кеңейтілген байланыс бір немесе бірнеше толық абзацтарға тең. Электрондық немесе визуалды жұмыста кеңейтілген байланыс болуы мүмкін: бейне тізбегі; Подкаст және бірнеше идеяларды біріктіретін немесе суреттейтін слайдымен презентация.

Алайда, бір мәтіндік хабарлама немесе твит кеңейтілген байланыс емес. Электрондық байланыс білім алушылардан талқыланған идеяларды бір-бірімен байланыстыруды талап ететін нәтиже берсе ғана кеңейтілген болып саналады. Кеңейтілген байланысты бағалау кезінде электрондық чаттың ұзақтығы маңызды емес.

Келесі сценарийлерде кеңейтілген байланыс қажет емес:

- Вебинарда оқушылар ұқсас қаладан келген қатарластарының презентацияларын тыңдап, нақтылайтын сұрақтар қояды;
- Оқушылар геометрия мәселесін шешеді, бірақ дәлел жазбайды;
- Оқушылар жақында таңдаған жаңалықтар мақаласына жауап ретінде бір сөйлемнен түсініктеме жариялайды;
- Оқушылар бейне чатта басқа мектептің құрдастарымен бірге оқыған романын талқылайды.

Келесі сценарийлерде кеңейтілген байланыс қажет:

- Вебинарда оқушылар ұқсас қаладан келген қатарластарынан өз қалалары туралы әртүрлі тақырыптарда әңгімелейді және нақтылау сұрақтарына жауап береді;
- Оқушылар геометриялық есептің шешімін көрсету үшін кеңейтілген дәлел жазады;
- Оқушылар жақында таңдаған жаңалықтар мақаласына жауап ретінде редакцияға хат жазады;
- Оқушылар басқа мектептің қатарластарымен бейне сұхбат барысында жаңа ғана оқылған роман бойынша бірлесіп сөйлеу жоспарын жасайды.

Мультимодальды өзара әрекеттесу байланыс режимдерінің бірнеше түрін немесе келісілген хабарламаны жіберуде қолданылатын құралдарды қамтиды. Мысалы, білім алушылар бейнені мәтінмен біріктіретін презентация жасай алады немесе фотосуретті блог жазбасына енгізе алады. Алайда, өзара әрекеттесу мультимодальды болып саналады, егер оның элементтері бірге олардың кез келгеніне қарағанда күшті хабарлама жасаса. Сонымен қатар, егер оқу әрекеті білім алушыларға қарым-қатынас жасау үшін қолданатын құралды

немесе құралдарды таңдауға мүмкіндік берсе, бұл мультимодальды Байланыс мүмкіндігі.

Келесі сценарийлер мультимодальды байланыс емес:

- Оқушылар өз өнертабыстарының жарнамалық радиоролигін жасайды. Оқу сабағы білім алушыларға қарым-қатынас әдісін таңдауды ұсынбайды.
- Оқушылар тек баяндау мәтінін қолдана отырып, заттың тығыздығы туралы ғылыми жұмыстары туралы зертханалық есептер жазады.
- Оқушылар аудио подкаст жазылатын сценарий жазу арқылы журналистика сабағына дауыл подкастын жасайды. Оқиға жазылғанына (сценарийде) немесе айтылғанына (подкастта) қарамастан бірдей болады.

Келесі сценарийлерде мультимодальды байланыс орын алады:

- Оқушылар баспа, радио немесе теледидар үшін өздерінің өнертабыстары туралы жарнама жасайды. Мұғалім сабақты білім алушылар қалаған медиа түрін таңдай алатындай етіп жоспарлады.
- Білім алушылар эксперимент барысында көргендерінің сипаттамалық мәтінін және көрнекі дәлелдерін (мысалы, нақты уақыттағы деректерді көрсету суреттері немесе скриншоттары) пайдалана отырып, заттың тығыздығы бойынша ғылыми жұмыстары туралы зертханалық есептер жазады. Бұл сабақта эксперименттің толық сипаттамасын құрайтын әртүрлі байланыс құралдарын қолдану қажет.
- Оқушылар құбылыстың жазбаша сипаттамасын және қосымша аудио немесе визуалды құралдарды қолдана отырып, журналистика сабағына арналған блог жазбаларын дайындайды. Бұл әрекет сипаттамаларға тереңдік беру үшін бірнеше байланыс құралдарын қолдануды талап етеді.

Байланыста жеткілікті растайтын дәлелдер бар ма? Қарым-қатынас білім алушылар өз идеяларын түсіндіруі немесе тезистерін фактілермен немесе мысалдармен растауы керек болған кезде растайтын дәлелдерді қажет етеді. Оқушының мәлімдемесін қолдау үшін дәлелдер жеткілікті болуы керек. Бұл жағдайда тезис – бұл мәлімдеме, гипотеза немесе қорытынды.

Білім алушылар тезисті ұсынады, егер олар:

- Көзқарасты белгілеңіз
- Болжам жасаңыз
- Қорытынды фактілер жиынтығы немесе логикалық тізбек негізінде жасалады

Келесі сценарийлерде растайтын дәлелдер қажет емес:

- Оқушылар жаһандық жылыну туралы эссе жазады. Олар бұл тапсырманы фактілер жиынтығын қолдана отырып орындай алады. Олар мәлімдемені, гипотезаны немесе тұжырымды айтуға және дәлелдеуге міндетті емес.
- Оқушылар математикалық формуланы шығарады және оны логикасын түсіндірмей есептейді.
- Оқушылар *Алиса Ғажайыптар еліндегі* негізгі тақырыпты сипаттайтын блог жазбасын жазады.

- Оқушылар журналға құлдың көзқарасы бойынша жазба жазады. Олар өз күндерін тарихи деректерге сәйкес сипаттауы керек, бірақ олардың ойдан шығарылған өмірі туралы ешқандай түсінік бермейді немесе дәлелдемейді.
- Бейнедегі «Flip» қолданатын оқушылар математикалық есепті шешеді және жасаған қадамдарын сипаттайды. Олар ойлау процесін сипаттамайды.

Келесі сценарийлерде растайтын дәлелдер қажет:

- Оқушылар жаһандық жылынудың неліктен проблема екендігі туралы эссе жазады. Олар жаһандық жылыну туралы мәлімдемені тұжырымдап, дәлелдеуі керек.
- Оқушылар математикалық формуланы қалай шығарғанын сипаттайды және оларды осы тұжырымға әкелген логиканы түсіндіреді.
- Оқушылар блог жазбасын жазады main *Алиса Ғажайыптар еліндегі* тақырыптар, олардың көзқарастарын көрсету үшін тарих мысалдарымен.
- Оқушылар журналға құлдың көзқарасы бойынша жазба жазады. Бұл көзқарасты растау үшін олар өздерінің қиялдағы өміріне көзқарас білдіріп, күндерін тарихи дәлдікпен сипаттауы керек.
- Бейнедегі «Flip» қолданатын оқушылар математикалық есепті, соның ішінде жасаған қадамдарын да, олардың пайымдауын да шешеді.

Байланыс белгілі бір аудиторияға арналған ба? Ең терең деңгейде білікті қарым-қатынас білім алушылардан олардың қарым-қатынасы нақты оқырмандарға, тыңдаушыларға, көрермендерге немесе олар сөйлесетін адамдарға бағытталғанына көз жеткізуді талап етеді. Оқушыларға Интернет сияқты белгісіз аудиторияға жүгіну жеткіліксіз. Олар өздерінің қарым-қатынасын сәйкесінше қалыптастыру үшін нақты қажеттіліктері бар белгілі бір топты есте ұстауы керек. Белгілі бір аудиториямен қарым-қатынас кезінде білім алушылар сол аудиторияға жету үшін қолданатын құралдарды, мазмұнды немесе стильді таңдауы керек. Олар ескеруі керек:

- Аудитория қандай құралдарға қол жеткізе алады немесе үнемі қолданады
- аудитория өздерінің тезистерін түсінуі үшін олар ұсынуы керек нақты ақпарат;
- белгілі бір аудиторияға сәйкес келетін тілдің формальдылығы немесе бейресми болуы.

Білікті қарым-қатынастың осы деңгейіне сәйкес келу үшін оқу сабағында белгілі бір аудитория көрсетілуі мүмкін немесе білім алушылар аудиторияны өздері таңдай алады. Аудитория қарым-қатынасты көруі үшін мінсіз, бірақ қажет емес және әрқашан мүмкін емес.

Оқу сабақтарын әзірлеу кезінде білім алушылар осы аудиторияны ескере отырып, өз қарым-қатынастарын құруы керек деген талап болуы керек. Мысалы, білім алушылар кішкентай балаларды бөлшектерді бөлуге үйрету үшін сабақ жасай алады. Олар подкаст немесе ойын сияқты осы оқушыларға жету үшін қандай ортаны пайдалану керектігін шешеді. Сонымен қатар, олар балаларға қандай тіл мен мазмұн түсінікті және орынды болатынын ескеруі керек. Бұл кіші мектеп оқушылары ешқашан подкастты немесе ойынды пайдаланбаса да,

талапты қанағаттандырады. Көптеген педагогтер білім алушылардың өздеріне қарағанда басқа жастағы немесе шыққан аудиторияны көрсетуді пайдалы деп санайды. Бұл ойлану қажеттілігін көрсетеді:

- олар байланысатын аудитория туралы;
- Олар не түсінеді және түсінбейді
- ол үшін қызықты болып көрінуі мүмкін нәрселер туралы.

Келесі сценарийлер белгілі бір аудиторияға арналмаған:

- Оқушылар белгілі бір аудитория үшін емес, тиісті бейнелер мен дәлелдерді қолдана отырып, өз мектептері туралы бейнеролик жасайды
- Оқушылар белгілі бір өнімді жақсарту идеялары туралы эссе жазады
- Оқушылар «тастар мен минералдар» ғылыми жобасын орындайды. Оқу сабағында олар негізгі олжалар туралы есеп беруді, тау жыныстары мен минералдардың үлгілерін, сипаттамалық мәтінді және/немесе аудио ақпаратты қосуды талап етеді, бірақ мұғалім мұны жалғыз көреді.

Келесі сценарийлер белгілі бір аудиторияға арналған:

- Оқушылар жаңа оқушыларды шақыру мақсатында тиісті бейнелер мен дәлелдерді қолдана отырып, өз мектептері туралы бейнеролик жасайды
- Білім алушылар компанияға өнімді жақсарту туралы ұсыныс хат жазып, компания үшін ең сенімді болатын дәлелдер мен көзқарастарды келтіреді
- Оқушылар қалалық кітапхана үшін экспонат ретінде «тастар мен минералдар» жобасын әзірлеуде. Оқу сабағында олар экспонат арқылы хабарлама жіберуді талап етеді, оған келушілердің қызығушылығын арттыру үшін үлгілер мен әртүрлі байланыс құралдары, сондай-ақ келушілерге арналған ақпараттық брошюралар кіруі керек.

Енді «OneNote» ноутбугінде 21CLD негізгі сабақтарының бірінің кодын жазып, келесі әрекеттерді орындаңыз:

- Өсу туралы ойлауды үйрену бетін *қараңыз*.
- Білікті қарым-қатынасты бағалау критерийін немесе шешім ағашын қараңыз және сабақты кодтаңыз
- Егер сіз осы модульде әріптестеріңізбен жұмыс жасасаңыз, өз нәтижелеріңізді талқылаңыз
- Талдауды келесі бейнедегі Беккидің түсіндірмесімен салыстыру үшін бейнені қараңыз:

Бонус: Microsoft Certified Educator емтиханына жақсы дайындалу үшін көбірек байланыстыру сабақтарын жазуға машықтаныңыз.

Сабақ кодын жазуды аяқтағаннан кейін, алынған нәтижелерді басқалармен салыстыру үшін сілтеме сабағының бөлімінде кодты жазу нәтижелерінің қысқаша мазмұнын қараңыз.

«**Microsoft» құралдары арқылы білікті қарым-қатынасты ынталандыру. «**Microsoft» біздің білім алушылардың қарым-қатынасын қолдау үшін көптеген құралдарды ұсынады. Жұмысты зерттеу немесе дайындау кезінде «Microsoft Teams» білім алушыларға өз сыныптарынан тыс сарапшылармен және серіктестермен байланысуға мүмкіндік береді. Оқушылар қоңырау кезінде

білгендерін қорытындылау үшін «OneNote» дәптерін сабақ үшін пайдалана алады.

Сонымен қатар, білім алушылар хабарламаны жеткізген кезде көптеген «Microsoft» құралдарын таңдай алады.

- «**Microsoft Word**» білім алушыларға растайтын дәлелдерді қамтитын кеңейтілген жауаптар жазуға мүмкіндік береді. Білім алушылар сонымен қатар «Word» бағдарламасын суреттермен блог жазбасын жасау үшін, тіпті бейнелерді құжатқа ендіру үшін қолдана алады, бұл қарым-қатынасты мультимодальды етеді. Сонымен қатар, «Word Dictate «құралы оқушыларға өз идеяларын білдіруге көмектеседі, ал «Editor» құралы білім алушылардың виртуалды жазу көмекшісі ретінде қызмет етеді.
- «**Microsoft PowerPoint**» – интерактивті презентацияларды құруға және бөлісуге арналған керемет құрал. Презентацияны дайындау кезінде «designer» құралы білім алушыларға кәсіби сапалы өнім жасай отырып, мазмұнға назар аударуға мүмкіндік береді. Оқушылар «PowerPoint Online» бағдарламасында өз идеяларын білдіру үшін диктант құралын пайдалана алады. «PowerPoint» дайын болғаннан кейін білім алушылар өздерінің презентацияларын жаттықтыру және кері байланыс алу үшін «Research Coach» құралын пайдалана алады. Олар презентацияға дайын болған кезде, «PowerPoint» бағдарламасындағы «нақты уақыттағы презентация» мүмкіндігі көрермендерге өз құрылғыларындағы презентацияны көруге және өздері қалаған тілде нақты уақыттағы субтитрлерді оқуға мүмкіндік береді. Аудитория тіпті презентация кезінде нақты уақыттағы шолуларды ұсына алады және оларды соңында қысқа сауалнама арқылы бағалай алады.
- «**Microsoft Sway**» білім алушыларға Интернет үшін тартымды Мультимедиялық презентациялар жасауға мүмкіндік береді. Динамикалық интерактивті кенеп арқылы білім алушылар мәтін, кескіндер, бейнелер, кірістірілген «Office» файлдары немесе тіпті деректерді жинау үшін «Microsoft Form» пішіні бар презентациялар жасай алады.
- «**Microsoft» бейне редакторы** білім алушыларға белгілі бір аудитория үшін деректі фильмдер, Жалпыға Ортақ қызмет жарнамалары немесе басқа бейне өнімдерін жасауға мүмкіндік береді.
- «**Microsoft VoiceRecorder**» оқушыларға подкасттар жасауға көмектеседі.

Іс-әрекеттегі қарым-қатынас дағдылары сенімді қарым-қатынас жасау-бұл біздің жастар үшін маңызды дағды. Күшті коммуникаторлар еңбек нарығында үлкен жетістікке жетеді. Сондықтан педагогтер коммуникативтік дағдыларды дамытуға ықпал ететін оқу іс-әрекетін мұқият жоспарлауы керек.

Білікті қарым-қатынасты қамтитын оқу әрекетін жобалау үшін рубриканы немесе шешім ағашын пайдаланыңыз. Келесі айға немесе семестрге жоспарлауға назар аударыңыз және білім алушыларға қарым-қатынас дағдыларын дамытуға мүмкіндік беруді мақсат етіңіз. Қарым-қатынас әдістері әртүрлі және білім алушылар тиімді қарым-қатынас жасау үшін бірқатар дағдыларды дамытуы керек. Бүгінгі күнге дейін оқушылар мен олардың тәжірибесі туралы ойланыңыз.

Олардың қазіргі тәжірибесі біз жобалап жатқан оқу іс-әрекетіне әсер етеді. Түсіну маңызды:

- Оқушыларымыздың өз идеяларын қалай жеткізгенін қалаймыз
- Әртүрлі аудитория бұл байланысты қалай қалыптастырады

Бастау үшін білім алушылар жақын арада жасайтын оқу әрекетін таңдаңыз. Әрекет жоспарын бағыттау үшін білікті байланыс шешімдерінің ағашын пайдаланыңыз. Біз өзімізге жобалап жатқан мүмкіндіктер туралы сұрақтар қоюымыз керек:

- Оқушылардан кеңейтілген немесе мультимодальды байланыс жасауды сұрайды ма?
- Олардың қарым-қатынасы негізгі тезисті қолдайтын логикалық түсініктемемен, мысалдармен немесе дәлелдермен нығайтыла ма?
- Оқушылар белгілі бір аудиторияға өз хабарламаларын жасай ма?

Бұл сұрақтарға жауаптар дизайн туралы ақпарат береді және іс-әрекетке қажетті дағдылардың түрін анықтауға көмектеседі.

Қарым-қатынас дағдыларын үйретететін барлық әрекеттер барлық деңгейлерден өтпейді, бірақ оқу семестрінде барлық деңгейлердегі оқу әрекеттерін қосуға тырысыңыз. Егер алдағы іс-шаралар терең деңгейде білікті қарым-қатынасты қажет етпесе, біраз уақыттан кейін сізге сәйкес келетін алдағы әрекеттерді қарастырыңыз. Семестрде қандай оқу әрекеті білім алушыларға мүмкіндік бере алады:

- Жетілдірілген немесе мультимодальды байланыспен айналысасыз ба?
- Хабарламаңызды жеткілікті дәлелдермен растайсыз ба?
- Олардың белгілі бір аудиторияға арналған коммуникацияларын әзірлеу керек пе?

Болашақты жоспарлау осы аспектіні дамыту үшін қажетті коммуникативті дағдыларды қамтуы үшін осы әрекеттерге қазір назар аударыңыз. Егер осы 21CLD модуліне басқа әріптестер қатысса және білікті қарым-қатынас аспектісін түсінсе, олардан кеңес сұраңыз немесе оқу әрекеттері туралы пікір қалдырыңыз. Кері байланыс негізінде әрекетті реттеңіз және оны қолданыңыз. Оқушылар тапсырманы орындаған кезде келесілер туралы ойланыңыз: *Не болды? Оқушылар өздерінің қарым-қатынас дағдыларын қалай үйренді? Оқушылар қандай да бір ерекше дағдыларды көрсетті ме? Оларға қарастырылмаған қосымша жарна қажет пе? Не жұмыс істеді? Не жұмыс істемеді?*

Білім алушылардың оқу әрекеттері мен әрекеттері туралы бақылаулар мен ойлар негізінде ойланыңыз: *Оқу іс-әрекетін жақсарту қажет пе? Білім алушылардың қарым-қатынас дағдыларын одан әрі дамытудың жолы бар ма?*

Сондай-ақ Айдар мен шешім қабылдау ағашын зерттедік және әртүрлі дәрежедегі білікті қарым-қатынасқа қатысты негізгі терминдерді анықтадық. Осы рубрикамен танысу үшін біз якорь сабақтарын жазу үшін рубриканы немесе шешім қабылдау ағашын қолдандық және оқушылар үшін білікті қарым-қатынасты қолдайтын «Microsoft» құралдарын қарастырдық. Соңында, біз білім алушылардың қарым-қатынас дағдыларын тереңдету үшін оқу әрекеттерін өзгерту үшін айдарды қолдандық.

6. 21CLD өзін өзі басқаруды өлшеу арқылы оқушының атқарушы функциясын дамыту. Бұл модуль өзін-өзі басқару тұжырымдамасын ашады және педагогтерге білім алушылардың осы маңызды дағдыларды дамыту үшін оқу оқиғаларын жоспарлауға үйретеді.

Өзін-өзі басқару білім алушылар саналы түрде ұйымдастырған, бақылаған, бағалаған және сайып келгенде оқуын бақылауға алған кезде пайда болады. Өзін-өзі басқару олардың болашақта жұмыс орнында табысқа жетуі үшін қажет болғандықтан, біздің педагогтер ретіндегі жауапкершілігіміз-жастарымызға өзін-өзі басқару дағдыларын игеруге және дамытуға көмектесу. Бұл модуль өзін-өзі басқару тұжырымдамасын ашады және педагогтерге білім алушылардың осы маңызды дағдыларды дамыту үшін оқу оқиғаларын жоспарлауға үйретеді.

Оқыту мақсаттары – өзін-өзі басқарудың маңыздылығын анықтау; өзін-өзі басқаруды анықтау; өзін-өзі басқару айдарын және шешім ағашын зерттеу; «Microsoft» корпорациясының өзін-өзі басқаруды қолдайтын құралдарын зерттеу; өзін-өзі басқаруға бағытталған оқу оқиғаларын әзірлеу.

Өзін-өзі басқаруға кіріспе. Өткен қоғамдар біздің қазіргі мектеп жүйелерімізді индустриалды экономиканың қажеттіліктерін қанағаттандыру үшін жасады. Нәтижесінде жастарды өндірісте жұмыс істеуге дайындауға бағытталған әмбебап модель пайда болды. Оқулықтар мазмұнды немесе білімді қамтамасыз етеді, ал оқушылар мазмұнды есте сақтайды және тестілеу кезінде оны қайталайды. Дәстүрлі оқу орындарында оқушылар пәндер мен дағдылар жиынтығы бойынша нұсқаулық алады, оны педагогтер күні бойы белгіленген уақыт аралығында ашады. Көптеген сыныптарда педагогтер білім алушылардың жұмысын олар үшін құрылымдайды. Мұғалімдер оқушыларға не істеу керектігін нақты айтады және ережелердің сақталуын қадағалайды. Алайда, қазіргі әлемде бұл модель енді жұмыс істемейді. Икемділік пен бейімделу қазір 21-ғасырда оқыту, жұмыс істеу және азаматтық жауапкершілік үшін маңызды дағдылар болып табылады. Біз үлкен өзгерістер кезінде өмір сүріп жатырмыз.

Технологиялық өзгерістердің жылдам қарқыны бізді қарым-қатынастың, оқудың, жұмыстың және өмірдің жаңа тәсілдеріне тез бейімделуге мәжбүр етті. Біз жұмыс пен кәсіпті жиі өзгертеміз және көптеген салаларда инновацияның арқасында мүлдем жаңа жұмыс түрлері пайда болады. Бүгінгі жастар 21-ғасырдың өмірі мен жұмысының шындығына дайындалуы керек. Олар дайын болуы керек:

- Өз өміріңіз бен жұмысыңыз үшін жауапкершілікті алыңыз
- Өз қауымдастықтарымен толығымен өзара әрекеттесу
- Мектеп жасынан кейін оқуды жалғастыру
- Минималды бақылаумен жұмыс жасаңыз
- Жұмыс үшін өз өнімдеріңізді жасаңыз
- Дамыту және жақсарту үшін кері байланысты пайдаланыңыз

Ата-аналар мен тәрбиешілер жастарға өзін-өзі басқару және бастама үшін қажетті еркіндік беру мәселесіне тап болады. Педагогтер оқушылармен жұмыс істеп, оларға бағыт-бағдар беріп, мүмкіндік беруі керек:

- Тиімді оқыту үшін мүмкіндіктер жасау

- Өз оқуыңызға жауапты болыңыз
- Тәуелсіздік бастамасы мен дағдыларын дамыту

Педагогтер тиісті оқу тапсырмаларын әзірлеу арқылы өзін-өзі басқару дағдыларын дамытуда шешуші рөл атқарады. Оқушылар олар үшін мағынасы бар және ұзақ уақыт бойы болатын оқу іс-шараларына қатыса алуы керек. Педагогтер білім алушыларға өз жұмыстарын жоспарлауға және бақылауға мүмкіндік беру үшін нақты оқу мақсаттары мен жетістік критерийлерін әзірлеуі керек. Оқушылар жұмысты қалай, қашан және қайда орындайтынын шешкен кезде топтарда өзін-өзі басқару дағдыларын дамытады. Оқушылар үшін бірдей маңызды:

- Олардың дамуын қолдайтын пікірлер алды
- Кері байланыс негізінде өз жұмысын жақсартуға мүмкіндік алды

Осындай оқу іс-әрекетін жобалау арқылы мұғалімдер оқушыларға олардың іс-әрекеттері мен оқуын бақылауға мүмкіндік береді. Осылайша, педагогтер оларға өмір бойы оқуды жалғастыратын және өмір бойы өсетін оқушы болуға көмектеседі.

Тәуелсіздік критерийлерімен оқыту әдістерін жасаңыз. 21-ғасырдағы оқытуды жобалаудың өзін-өзі басқару бөлімі (21CLD) оқу іс-әрекеті білім алушылардың өзін-өзі реттеуін қажет ететіндігін және қаншалықты дәрежеде екенін зерттейді. Күшті іс-шараларда білім алушылар өз жұмыстарын жоспарлайды және бағалайды. Ең күшті әрекеттер білім алушылардан кері байланыс негізінде өз жұмыстарын қайта қарауды талап етеді.

Өзін-өзі басқару айдары аспектінің негізгі идеяларын көрсетеді және оқу қызметін жобалау кезінде педагогтер үшін пайдалы негіз. Айдардағы өзін-өзі басқарудың әртүрлі деңгейлері (бірден төртке дейін) : Айдардың қол жетімді нұсқасын алу үшін өзін — өзі реттеу бөліміне өтіңіз.

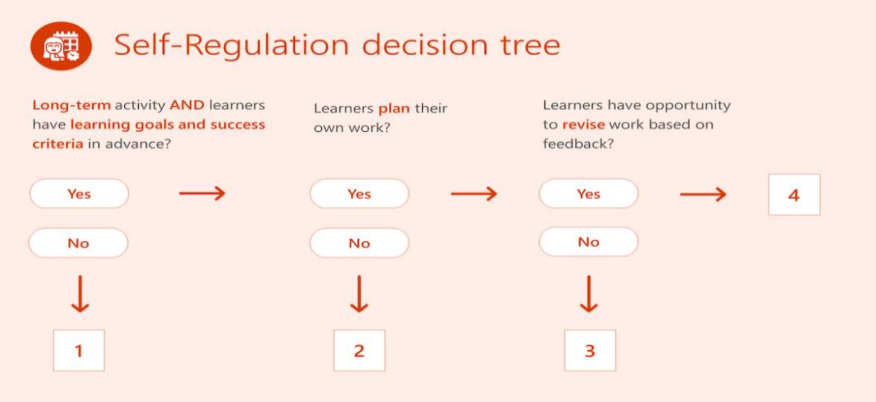

Өзін-өзі реттеу шешімдерінің ағашы тақырыпқа сәйкес келетін үш сұрақ қояды. Педагогтер өзін өзі басқаруды тереңдету үшін оқу қызметін жобалау кезінде осы мәселелерді ескеруі керек:

- Оқу қызметі ұзақ мерзімді ме және білім алушылардың оқу мақсаттары мен жетістік критерийлері алдын ала бар ма?
- Оқушылар өз жұмыстарын жоспарлай ма және бағалай ма?

- Білім алушылардың кері байланыс негізінде өз жұмыстарын қайта қарау мүмкіндігі бар ма?

Шешім ағашының қол жетімді нұсқасын алу үшін шешім ағашы – өзін-өзі реттеу бөліміне өтіңіз.

Оқу қызметі ұзақ мерзімді ме және білім алушылардың оқу мақсаттары мен жетістік критерийлері алдын ала бар ма? Уақыт ұзақтығы өзін-өзі басқарудың негізгі алғышарты болып табылады. Айдардың мақсаттары үшін, егер оқушылар онымен айтарлықтай уақыт аралығында жұмыс жасаса, оқу қызметі ұзақ мерзімді болып табылады. Бес немесе одан да көп күнді қамтитын қызмет ұзақ мерзімді болып табылады. Егер оқушылар бір сабақта тапсырманы орындаса, олардың жұмыс процесін жоспарлауға немесе бірнеше жобалардағы жұмысын жақсартуға уақыт қалмайды.

Келесі сценарий ұзақ мерзімді емес:

- Оқушылар екі түрлі күнде не жегендерін құжаттайды

Келесі сценарий ұзақ мерзімді:

- Оқушылар апта бойы тамақтану туралы күнделік жүргізеді

Оқу мақсаттары мыналарды анықтайды:

- Балалар сабақта не үйренеді
- Бұл мақсаттар алдыңғы және болашақ оқумен қалай салыстырылады.

Табыс критерийлері – білім алушылардың оқу мақсаттарына жететінін анықтау үшін қолданылатын факторлар. Олар білім алушылардың іс-әрекеттегі жетістіктері мен жетістіктерін көрсетеді. Оқу іс-әрекетінің алғашқы кезеңдерінде осы факторларды түсіну өзін-өзі басқарудың тағы бір маңызды шарты болып табылады. Оқытушы оқу мақсаттарын және онымен байланысты жетістік критерийлерін ұсына алады. Алайда, білім алушылардың жауапкершілігін арттыру үшін сынып оқу мақсаттары мен сәттілік критерийлерін бірге талқылай алады. Оқушылар оқу мақсаттарын және олармен байланысты жетістік критерийлерін алдын ала білгенде, олар өз жұмысының барысы мен сапасын оны орындау барысында бағалай алады.

Оқушылар өз жұмыстарын жоспарлай ма және бағалай ма? Оқушылар өз жұмыстарын жоспарлағанда, олар тапсырманы орындау үшін кестелер мен қадамдар туралы шешім қабылдайды. Өз жұмысыңызды жоспарлау мыналарды қамтуы мүмкін:

- Күрделі тапсырманы кішігірім ішкі тапсырмаларға қалай бөлуге болатындығын таңдау.
- Олар қолданатын құралдарды таңдау
- Олардың жұмыс кестесін құру және аралық мерзімдерді белгілеу

- Білім алушылардың жұмысты бір-бірімен қалай бөлісетінін таңдау
- Олар жұмыстың қандай бөліктерін сыныпта немесе сыныптан тыс уақытта орындайтынын таңдау

Егер тапсырма ұзақ мерзімді болса, бірақ педагогтер білім алушыларға егжей-тегжейлі нұсқаулар мен мерзімдер бермесе, білім алушылар өз жұмыстарын жоспарлай алмайды. Сонымен қатар, міндеттердің кішігірім аспектілері бойынша шешім қабылдау өз жұмысын жоспарлау ретінде анықталмайды.

Келесі сценарийде оқушылар өз жұмыстарын жоспарламайды:

- Екі апта бойы білім алушылар топтарда жұмыс істейді, құрдастарымен климаттың өзгеруін зерттейді және талқылайды. Мұғалім әр оқушыға белгілі бір рөлдерді тағайындайды. Оқушылар оқытушы ұсынған қадамдар мен кестелерді орындайды.

Келесі сценарийде оқушылар өз жұмыстарын жоспарлайды: Екі апта бойы білім алушылар топтарда жұмыс істейді, құрдастарымен климаттың өзгеруін зерттейді және талқылайды. Олар тақырыптың кімнің қандай аспектілерін зерттейтінін және пікірталастың әртүрлі нүктелерінде кім сөйлейтінін шешеді. Білім алушылар сонымен қатар зерттеулерді аяқтау, сөйлеу жазу және оларды орындау үшін өз мерзімдерін белгілейді.

Білім алушылардың кері байланыс негізінде өз жұмыстарын қайта қарау мүмкіндігі бар ма? Кері байланыс оқытуды жақсартуға әсер ететін маңызды факторлардың бірі болып табылады. Тиімді кері байланыс білім алушыларға мақсатты көрсеткіштермен салыстырғанда білім мен дағдылардағы олқылықтарды жоюға көмектеседі. Қарапайым мақтау жеткіліксіз. «Жақсы жұмыс» немесе «керемет жұмыс» сияқты пікірлер оқушыларға керемет жұмыстың не екенін түсінуге аз көмектеседі. Тиімді кері байланыс білім алушыларға нақты не істеп жатқанын айтады және олардың оқуын алға жылжытуға көмектесетін нақты нұсқауларды ұсынады. Бұл оқу мақсаттары мен сәттілік критерийлеріне тікелей байланысты. Бұл білім алушыларға оқу жолындағы прогресс туралы көбірек білуге көмектеседі және келесі қадамдарды ойлауға және жоспарлауға шақырады.

Кері байланыс мұғалімнен немесе құрдастарынан болуы мүмкін. Сондай-ақ оқушылар өздерінің саналы өзін-өзі көрсету процесіне сүйене отырып, өз жұмыстарын қайта қарау мүмкіндігіне ие болуы мүмкін.

Келесі сценарийлерде оқушылар кері байланыс негізінде өз жұмыстарын қайта қарастырмайды:

- Қоршаған ортаны қорғауда білім алушылар «Microsoft MakeCode Arcade»-де ойындар жасайды, онда ойыншылар қоршаған ортаны қорғау туралы шешім қабылдайды, өз ойындарының бірінші нұсқасын сыныптастарына түсініктеме алу немесе енгізу мүмкіндігінсіз жариялайды.
- Оқушылар «PowerPoint» бағдарламасының дүниежүзілік тарих тақырыбындағы презентацияларын жасайды, олардың соңғы презентациясын тәжірибе, кері байланыс немесе қайта қарау мүмкіндігінсіз ұсынады.

- Оқушылар мұғалім оқу сабағының басында берілген айдарға сәйкес бағалайтын сенімді эсселер жазады, содан кейін мұғалімнің оларға неліктен белгілі бір баға бергенін түсіну үшін эсселерін қайтарғаннан кейін ғана айдарды пайдаланады.

Келесі сценарийлерде оқушылар кері байланыс негізінде өз жұмыстарын қайта қарайды:

- Оқушылар қоршаған ортаны қорғауды үйренеді және «Microsoft MakeCode Arcade»-де ойыншылар қоршаған ортаны қорғау туралы шешім қабылдайтын ойындар жасайды. Ойынның бета-нұсқасын жасағаннан кейін білім алушылар серіктеспен ойындар алмасады және жібермес бұрын ойындарын жақсарту үшін бір-біріне кері байланыс береді.
- Оқушылар әлемдік тарих тақырыбында «PowerPoint» презентацияларын жасайды. Олар өздерінің презентацияларымен айналысады, педагогтері мен құрдастарынан кері байланыс алады және презентацияның соңғы нұсқасын көрсетпес бұрын өз презентацияларын кері байланыс негізінде қайта қарайды.
- Оқушылар мұғалім оқу іс-әрекетінің басында айтылған айдарға сәйкес бағалайтын сенімді эсселер жазады. Олар эссе жобалары туралы ойлау және түзетулер енгізу үшін айдарды пайдаланады.

Енді 21CLD OneNote блокнотындағы негізгі сабақтардың бірін келесі әрекеттерді орындау арқылы кодтауға машықтаныңыз:

- Араларды оқыту әрекеттері бетін қараңыз.
- Өзін-өзі басқару бөлімін немесе шешім ағашын қараңыз және сабақты кодтаңыз.
- Егер сіз осы модуль кезінде әріптестеріңізбен жұмыс жасасаңыз, өз нәтижелеріңізді талқылаңыз

Сабақ кодын жазуды аяқтағаннан кейін, алынған нәтижелерді басқалармен салыстыру үшін сілтеме сабағының бөлімінде кодты жазу нәтижелерінің қысқаша мазмұнын қараңыз.

«Microsoft» құралдары арқылы өзін-өзі басқаруды қолдау. Педагогтер мен білім алушылардың қолында өзін-өзі басқаруды қолдауға арналған көптеген Microsoft құралдары бар.

Сабаққа арналған «OneNote» дәптерінің көмегімен педагогтер іс-әрекеттің басында оқушылармен оқу мақсаттары мен жетістік критерийлерін оңай бөлісе алады. Оқушылар оқу көрсеткіштеріне сәйкес келетініне көз жеткізу үшін сабақ бойы мақсат пен критерий беттеріне жүгіне алады. Сонымен қатар, «Microsoft Teams»-те педагогтер оқу мақсаттары мен жетістік критерийлерін оқушылармен бөлісіп, teams тапсырмасына Айдар қоса алады.

Сабақтарға арналған OneNote дәптері және «Microsoft Teams» сонымен қатар педагогтерге кері байланыс циклінде көмектеседі. Командаларда педагогтер ұсынылған жұмыс туралы Кері байланыс ұсына алады, содан кейін жұмысты жақсарту үшін оқушыларға қайтара алады. OneNote бағдарламасында, егер оқушылар өз жұмыстарын ноутбуктың бірлескен кеңістігіне қосса, педагогтер да, әріптестер де білім алушылардың жұмысын жақсарту үшін пайдаланатын пікірлерін ұсына алады.

Оқу іс-әрекеті барысында олардың жұмысын жоспарлау және басқару үшін білім алушылар «Microsoft» корпорациясының әртүрлі құралдарын пайдалана алады.

- «Microsoft to Do» қосымшасы білім алушыларға өз жобалары үшін күнделікті жоспарлаушы құруға мүмкіндік береді. Оқушылар жобаның әр бөлігі үшін тапсырма жасай алады. Егер олар жобада бірлесіп жұмыс жасаса, олар тапсырмаларды құрдастарымен бөлісе алады.
- «Microsoft Teams»-тегі «Tasks by Planner» және «To Do» қосымшалары керемет жобаларды басқаруға көмектеседі. Оқушылар жобаны белгілі бір кезеңдерге бөліп, жобаның бөліктерін команданың әр мүшесіне тағайындайды. Содан кейін команда бір-бірінің үлгерімін бақылайды.
- «OneNote» бағдарламасындағы **тегтер** мүмкіндігі білім алушыларға ұйымшылдықты сақтауға көмектеседі. Оқушылар белгілі бір тегтер арқылы зерттеулер, миға шабуыл және жобалар ұйымдастырады. Олар сонымен қатар жобаның кезеңдерін тізімдей алады.

Іс-әрекеттегі тәуелсіздік. Қазіргі күрделі әлем өз өмірлері, жұмысы және тұрақты оқуы үшін жауапкершілікті өз мойнына алатын өзін-өзі реттейтін ойшылдарды қажет етеді. Бұл адамдардан өз жұмысын бақылауды және жұмыс өнімдерін әзірлеу және жақсарту үшін кері байланысты ескеруді талап етеді.

Өзін-өзі басқаруды қамтитын оқу оқиғаларын жобалау үшін рубриканы немесе шешім ағашын пайдаланыңыз. Келесі айға немесе семестрге жоспарлауға назар аударыңыз және білім алушыларға өзін-өзі басқару дағдыларын дамытуға мүмкіндік беруді мақсат етіңіз. Өзін-өзі басқару уақыт өте келе дамыған сайын жетілдірілетін бірқатар дағдыларды қамтиды. Оқушылар мен олардың бүгінгі тәжірибесі туралы ойланыңыз. Олардың қазіргі тәжірибесі біз жобалап жатқан оқу оқиғаларына әсер етеді. Семестрдің басында өзін-өзі басқаруды жақсы білмейтін білім алушыларға толығырақ нұсқаулық қажет болуы мүмкін. Бірақ уақыт өте келе мұғалімдер оқушыларға олардың оқуы үшін көбірек жауапкершілік жүктей алады.

Бастау үшін білім алушылар жақын арада оқитын оқу тапсырмасын таңдаңыз. Оқу әрекеттерін жоспарлау үшін өзін-өзі басқару шешімдерінің ағашын пайдаланыңыз. Біз өзімізге жобалап жатқан мүмкіндіктер туралы сұрақтар қоюымыз керек: *Оқу қызметі ұзақ мерзімді ме және оқушылар оқу мақсаттары мен жетістік критерийлері туралы алдын ала хабардар бола ма? Оқушылар өз жұмыстарын жоспарлай ма? Олардың кері байланыс негізінде жұмысын қайта қарау мүмкіндігі бар ма?*

Бұл сұрақтарға жауаптар дизайн процесі туралы ақпарат береді және іс-әрекетке қажетті дағдылардың түрін анықтауға көмектеседі.

Өзін-өзі басқарудың барлық оқу әрекеттері барлық деңгейлерден өте бермейді. Дегенмен, педагогтер уақыт өте келе барлық деңгейлерде оқу әрекеттерін қосуға тырысуы керек. Егер алдағы іс-шаралар терең деңгейде өзін-өзі басқаруды қажет етпесе, осы семестрдің соңында оқу тәжірибесі туралы ойланыңыз. Оқушылардан тағы қандай оқыту қажет болуы мүмкін*: Ұзақ уақыт*

бойы әрекет ету бойынша жұмыс? Өз жұмысыңызды жоспарлау? Кері байланыс негізінде өз жұмысыңызды қайта қарау?

Болашақты жоспарлау осы аспектіні тиімді пайдалану үшін қажетті өзін-өзі басқару дағдыларын қамтуы үшін осы әрекеттерге қазір назар аударыңыз. Егер осы 21CLD модуліне басқа әріптестер қатысса және өзін-өзі басқару аспектілерін түсінсе, олардан оқу әрекеттері туралы кеңес немесе кері байланыс сұраңыз. Кері байланыс негізінде әрекетті реттеңіз және оны қолданыңыз. Оқушылар тапсырманы орындаған кезде келесілер туралы ойланыңыз: *Не болды? Оқушылар Өзін-өзі басқару дағдыларын қалай үйренді? Оқушылар көрсеткен ерекше дағдылар болды ма? Оларға қарастырылмаған қосымша жарна қажет пе? Не жұмыс істеді? Не жұмыс істемеді?*

Білім алушылардың оқу әрекеттері мен әрекеттері туралы бақылаулар мен ойлар негізінде ойланыңыз: *Оқу іс-әрекетін жақсарту қажет пе? Білім алушылардың өзін-өзі басқару дағдыларын одан әрі дамытудың жолы бар ма?*

Өзін-өзі реттеу айдары мен шешім қабылдау ағашын зерттедік және әртүрлі өлшеу дәрежелеріне қатысты негізгі терминдерді анықтадық. Осы рубрикамен танысу үшін біз байланыстырушы сабақтарды жазу үшін рубриканы немесе шешім қабылдау ағашын қолдандық және білім алушылардың өзін-өзі реттеуін қолдайтын «Microsoft» құралдарын қарастырдық. Соңында, біз білім алушылардың өзін-өзі реттеу дағдыларын тереңдету үшін оқу әрекеттерін өзгерту үшін айдарды қолдандық.

Оқытуды өлшеу үшін акт 21 CLD көмегімен білім беру әдістерін жетілдіру. Ақпараттық-коммуникациялық технологиялар (АКТ) өмірдің барлық салаларының, оның ішінде білім берудің ажырамас бөлігіне айналды. Бірақ білім беруде АКТ-ны қолдану көбінесе ақпарат пен идеяларды қарапайым тұтынумен шектеледі. Бұл модуль Оқу процесін түрлендіру үшін, сондай-ақ жаңа ақпарат пен акт өнімдерін жасау және әзірлеу үшін АКТ қолдану қажеттілігін көрсетеді.

Оқыту мақсаттары – білім алушылардың білімнің дамуын қолдау үшін АКТ қолдану неліктен маңызды екенін анықтау; оқыту үшін АКТ анықтамасын беру; 21CLD акт айдарын және оқыту шешімдерінің ағашын түсінуді дамыту; оқушыларға АКТ-ны түрлендіретін тәсілдермен қолдануға көмектесетін «Microsoft» құралдарын анықтау және оқыту үшін АКТ-ға бағытталған оқу іс-шараларын әзірлеу.

Оқыту үшін АКТ-ға кіріспе. Бұл модуль педагогтерге оқу процесін түрлендіру үшін ақпараттық-коммуникациялық технологияларды (АКТ) пайдалану, сондай-ақ жаңа мәліметтер мен АКТ өнімдерін құру және әзірлеу қажеттілігін көрсетеді.

Оқыту мақсаттары – оқушылар үшін білім құруды қолдау үшін АКТ қолдану неліктен маңызды екенін анықтау; оқыту үшін АКТ анықтамасын беру; 21CLD акт айдарын және оқыту шешімдерінің ағашын түсінуді дамыту; оқушыларға АКТ-ны түрлендіретін тәсілдермен қолдануға көмектесетін «Microsoft» құралдарын анықтау және оқыту үшін АКТ-ға бағытталған оқу іс-шараларын әзірлеу.

Оқыту үшін АКТ-ға кіріспе. Цифрлық технологиялар біздің өмір сүру және жұмыс істеу тәсілімізді өзгертті. Біз цифрлық ақпарат пен тәжірибенің үлкен көлеміне оңай қол жеткізумен байланысты әлемде өмір сүріп жатырмыз. Технологияның жаңа жетістіктерін енгізу қазіргі жаһанданған білімге негізделген экономикаларда өмір сүру және жұмыс істеу үшін қажет болды. Заманауи жұмыс орнында табысқа жету үшін бізге цифрлық технологияны ұтымды пайдалану дағдылары қажет: ақпарат пен идеяларды тұтыну; жаңа мәліметтер мен идеяларды жобалау және құру.

Цифрлық құралдардың кең палитрасы бізге бұрын мүмкін болмаған тәсілдермен өзара әрекеттесуге және инновацияларды жүзеге асыруға мүмкіндік береді. Сонымен қатар, бұл цифрлық технологиялар бізге адамдардың кең желісімен байланысуға және қарым-қатынас орнатуға мүмкіндік береді, бұл біздің әлемді тереңірек және мағыналы түсінуге көмектеседі. Тек өзара әрекеттесу және бір-бірімізге қарсы тұру арқылы ғана біз өзімізді және өмір сүріп жатқан әлемді түсіне бастаймыз.

Жастар қазірдің өзінде цифрлық технологияны сабақтан тыс уақытта қолданады. Оқу ортасында цифрлық технологиялар жиі кездесетіндіктен, оқушылар оларды тек ақпаратты ұсыну немесе тұтыну үшін пайдаланады. Алайда, бұл технологиялар әлдеқайда көп нәрсеге қабілетті. Цифрлық технологиялардың кең ауқымын пайдалана отырып, педагогтер жастарға дағдыларды дамытуға көмектесетін оқу тәжірибесін әзірлеуі керек: мәліметтер мен идеяларды бағалау және талдау; жаңа ақпарат пен идеяларды жобалау және құру.

Көптеген білім беру жүйелері цифрлық технологияларды ақпараттық-коммуникациялық технологиялар (АКТ) деп атайды. Акт қол жетімді цифрлық құралдардың кең спектрін қамтиды – аппараттық және бағдарламалық жасақтама.

Жабдыққа компьютерлер мен планшеттер мен ноутбуктер, смартфондар, электронды тақталар және бейнекамералар сияқты байланысты электронды құрылғылар кіреді.

Бағдарламалық жасақтама веб-шолғыштар мен медиа жасау құралдарынан бастап инженерлік қосымшаларға, әлеуметтік желілерге және бірлескен редакциялау платформаларына дейін барлығын қамтиды.

Акт – бұл 21-ғасырдағы дағдылардың барлық аспектілерін насихаттауға және қолдауға арналған қуатты құрал. Мысалы, АКТ білім алушыларға көмектеседі: бұрын мүмкін емес тәсілдермен бірлесіп жұмыс істеу? жаңа өрнек құралдарының көмегімен байланысыңыз?

Алайда, бұл бөлімде біз тек 21-ші ғасырдағы оқытуды жобалаудың (21CLD) басқа екі аспектісімен оқытуға арналған АКТ интеграциясына назар аударамыз: білімді құру және нақты әлемдегі мәселелерді шешу және инновация. АКТ-ны оқу қызметіне енгізген кезде педагогтер білім алушылардың АКТ-ны мағыналы түрде қолданатындығын ескеруі керек: күрделі мәселелерді шешу? Білімді құру; Білім негізінде өнімдерді әзірлеу.

Акт өмір бойы білім алу үшін қажет. Осылайша, педагогтер ақпаратты тұтынып қана қоймай, оларды оқу іс-әрекетінде жобалау және құру үшін технологияны пайдалануды теңестіруі керек.

Оқыту айдары үшін акт көмегімен оқыту әдістерін әзірлеу. Оқытуға арналған акт айдары білім алушылардың АКТ-ны іс-әрекетте қолданатындығын зерттейді. Күшті іс-шараларда АКТ қолдану білімді құруды қолдайды. Ең күшті әрекеттерде білім алушылар АКТ-ны білімге негізделген өнімдерді жобалау үшін пайдаланады.

Оқытуға арналған Акт айдары оқыту үшін АКТ пайдаланудың негізгі идеяларын көрсетеді және білім алушылардың АКТ дағдыларын дамыту жөніндегі қызметті жобалаудың пайдалы негізі болып табылады. Оқытуға арналған акт деңгейлері (бірден беске дейін):

Осы рубриканың қол жетімді нұсқасын алу үшін «АКТ-ны оқыту үшін пайдалану» бөліміне өтіңіз.

Оқытуға арналған акт шешімдерінің ағашы-бұл үлкен идеяларды айдар бойынша ұсынудың көрнекі тәсілі. Ол педагогтер АКТ-ны оқыту үшін қолданатын іс-шараларды әзірлеу кезінде жауап беруі керек төрт сұрақ қояды:

Білім алушылардың АКТ қолдану мүмкіндігі бар ма?

АКТ қолдану білім алушылардың білімін қалыптастыруға ықпал ете ме?

Бұл білімді құру үшін АКТ қажет пе?

Оқушылар АКТ өнімінің дизайнерлері ме?

Шешім ағашына өтіңіз-шешім ағашының қолжетімді нұсқасы үшін оқыту үшін АКТ пайдалану.

Білім алушылардың АКТ қолдану мүмкіндігі бар ма?

Оқушылар тапсырманы орындау үшін қажет немесе пайдалана алатын болса, ІСТ пайдалану мүмкіндігіне ие. ІСТ қолдану білім алушылар оны оқу әрекетінің барлығын немесе бір бөлігін орындау үшін тікелей пайдаланған кезде орын алады. Оқушылар ІСТ қолдануды өздері бақылауы керек.

Білім берудегі АКТ оқушыларға күрделі идеяларды жеткізудің күшті құралы болғанымен, олардың акт оқушыларының пайдалануына бағытталған бұл айдармен ешқандай байланысы жоқ.

Келесі сценарийлерде білім алушылардың АКТ қолдану мүмкіндігі жоқ:

Математика тапсырмасын орындайтын оқушылар мұғалім басып шығарған жұмыс парақтарын пайдаланады.

Оқушылар мұғалімнің процестің виртуалды модельдеуін қалай ойнайтынын бақылау арқылы жасуша репликациясын үйренеді.

Мұғалім «Microsoft Word» бағдарламасын ұсыныстар енгізу және оқушының жазбасындағы өзгерістерді бақылау үшін пайдаланады.

Келесі сценарийлерде білім алушылардың АКТ қолдану мүмкіндігі бар:

Оқушылар «Excel» көмегімен математика тапсырмасын орындайды

Білім алушылар процесті зерттеу үшін бағдарламалық модельдеу арқылы жасуша репликациясын үйренеді

Білім алушылар мәтіндерді өңдеу үшін Microsoft Word бағдарламасын пайдаланады, олар енгізілген кезде өзгерістерді бақылайды.

АКТ қолдану білім алушылардың білімін құруды қолдай ма?

Білімнің құрылысы білім алушылар олар үшін жаңа идеялар мен түсініктер тудырған кезде пайда болады: *Түсіндіру; Талдау; Синтез; «Evaluation»*

Білім алушылардың АКТ-ны қолдануы білімді құруға тікелей немесе жанама түрде ықпал етуі мүмкін. Мысалы:

Оқушылар компьютерді ғылыми ақпаратты талдау үшін пайдаланған кезде, Акт білімді құруды тікелей қолдайды.

Оқушылар «Twitter»-де ағымдағы оқиғаларға қатысты терминдерді іздеп, содан кейін адамдардың жауаптарын оффлайн режимінде талдағанда, акт жанама түрде білімнің қалыптасуына ықпал етеді. Олар «Twitter»-ден тапқан мәліметтер олардың талдауын қолдайды, сондықтан АКТ-ны қолдану білімді құруға ықпал етеді.

Акт қолдайтын білімді құру іс-әрекеттің оқу мақсаттарына бағытталуы керек. АКТ-ны қолдануға үйрету талаптарға сәйкес келмейді. Мысалы, білім алушылар тарих сабағына презентация жасау арқылы «PowerPoint» туралы біле алады. Дегенмен, білім құрылысын қолдау үшін «PowerPoint» бағдарламасын пайдалану білім алушыларға Тарихи идеяларды түсіндіруді, талдауды, синтездеуді немесе бағалауды тереңдетуге көмектесуі керек.

Оқу мақсаттарына байланысты интернет-ресурстарды бағалау да білімді құру болып табылады. Оқушыларға пассивті тұтынушылардан гөрі ақылға қонымды, этикалық интернет қолданушылары болуға көмектесу үшін жасалған іс-шаралар білімді құруға ықпал етеді. Мысалы, білім алушылар тақырып бойынша бірнеше дереккөздерді тауып, қандай ақпаратқа сүйенетінін таңдамас бұрын олардың дұрыстығын бағалай алады.

Келесі сценарийлерде АКТ қолдану білімді құруды қолдамайды: Оқушылар сандарды қосу үшін «Excel» бағдарламасын пайдаланады; Оқушылар жұлдыздардың қалай пайда болатыны туралы бейнелерді көреді; Оқушылар әдебиет сабағында оқыған роман кейіпкерлерінің тізімін жасау үшін «Microsoft» тақтасын пайдаланады.

Оқушылар «Xbox» жарыс ойынын ойнайды. Оқушылар өздері жазған эссені енгізу үшін «Microsoft Word» бағдарламасын пайдаланады.

Білім алушылар өздері таңдаған суретшінің өнер туындыларының композициялық бейнесін жасау үшін коллаж жасау қолданбасын пайдаланады.

Бұрын үшбұрыштарды оқыған білім алушылар 180 градусқа қосылатын бұрыштардың мәндерін енгізу арқылы үшбұрыштар жасау үшін графикалық калькуляторды пайдаланады.

Келесі сценарийлерде АКТ қолдану білімді құруға ықпал етеді:

Оқушылар эксперимент нәтижелерін талдау үшін Excel бағдарламасын пайдаланады.

Білім алушылар жұлдыздардың пайда болуын зерттеу үшін компьютерлік модельдеуді қолданады.

Оқушылар әдебиет сабағында оқыған Роман үшін өзара байланысты сюжеттер мен кейіпкерлер диаграммаларын жасау үшін «Microsoft» тақтасын пайдаланады.

Оқушылар Xbox ойынын көлік жүргізу кезінде мәтіндік хабар жіберудің салдарын зерттеу және жариялау үшін пайдаланады.

Оқушылар өз идеяларын жазбаша түрде жүйелеу және жалпылау үшін «Microsoft Word «бағдарламасын пайдаланып компьютерде эссе жазады.

Білім алушылар коллаж жасау қолданбасын суретшінің таңдаған стилі мен әсерін көрсететін композициялық кескін жасау үшін пайдаланады.

Үшбұрыштарды зерттемеген білім алушылар бұрыштық мәндерді енгізу және үшбұрыштың бұрыштарының қосындысы туралы гипотеза жасау арқылы графикалық калькулятормен тәжірибе жасайды.

Бұл білімді құру үшін АКТ қажет пе? Акт оқушылар АКТ қолданбай мүмкін емес немесе практикалық емес білімді жобалау әрекеттерін орындаған кезде қажет. Мысалы, білім алушылар соңғы құрғақшылықтың өз қауымдастығына әсерін зерттеу үшін екі апта бойы басқа елдегі немесе аймақтағы құрдастарымен сөйлесе алады. Физикалық хаттарды жіберу мұндай қысқа мерзім үшін практикалық болмас еді. Бұл жағдайда электрондық пошта білім алушыларға акт-сыз ала алмайтын білімді құруға мүмкіндік береді. Осылайша, осы білімді құру үшін электрондық поштаны пайдалану қажет.

Оқушылар АКТ қолданбай-ақ білімді құруды қажет ететін көптеген әрекеттерді орындай алады. Мысалы, білім алушылар әртүрлі қоректенетін құстардың әртүрлі түрлерінің тұмсықтары туралы мәліметтерді тауып, тұмсықтардың әртүрлі түрлерін жіктей алады. Егер оқушылар Интернетті осы іс-әрекет үшін қолданса, олар білімді құрастырады; бірақ олар АКТ-ны қолданбауы керек. Олар кітапханадағы баспа кітаптарын пайдалану арқылы АКТ-сыз бірдей оқу мақсаттарына қол жеткізе алады.

Келесі сценарийлерде оқушыларға білімді қалыптастыру үшін АКТ қолданудың қажеті жоқ:

Білім алушылар ағымдағы оқиғаны зерттеу және табылған үш оқиғаны талдау үшін жергілікті газетті онлайн оқиды.

«Excel» бағдарламасын пайдаланатын оқушылар өз деректерін талдау үшін пайдаланатын қорытындыларды есептеу үшін

Келесі сценарийлерде оқушыларға білімді қалыптастыру үшін АКТ қажет:

Оқушылар Интернетті үш түрлі елдің ағымдағы оқиғасы туралы газет мақалаларын іздеу және көзқарастардың ұқсастығын немесе айырмашылығын талдау үшін пайдаланады.

Білім алушылар жұлдыздардың пайда болуын зерттеу үшін компьютерлік модельдеуді қолданады.

Оқушылар АКТ өнімінің дизайнерлері ме? Білім алушылар басқалар пайдалана алатын акт өнімдерін жасаған кезде акт өнімдерінің дизайнерлері болып табылады. Мысалы, егер оқушылар подкаст жазып, оны желіде жарияласа, олар акт өнімін әзірлейді. Өнім оқу қызметінен тыс жерде болады және оны сыртқы аудитория пайдалана алады.

Оқушылар дизайнер ретінде әрекет еткенде, акт оларға нақты мәселелерді шешуге және инновацияларды енгізуге көмектеседі. Оқушылар ақпаратты қажет ететін қауымдастық немесе тұжырымдаманы Үйренетін кішкентай балалар

сияқты шынайы аудиторияны есте ұстауы керек. Білім алушылар өз жобаларында осы аудиторияның қажеттіліктері мен қалауларын ескеруі керек. Ең дұрысы, бірақ міндетті емес – мақсатты аудитория өнімді пайдаланады. Өнімді белгілі бір аудиторияны есепке алмай жасайтын оқушылар дизайнер болып саналмайды.

Келесі сценарийлерде білім алушылар акт өнімінің дизайнерлері емес:

Компьютерлік бағдарламалау сабағындағы оқушылар смартфон қосымшасын жасайды, ол пайдаланушы суретке түсірген сайын телефонды дірілдетеді.

Білім алушылар ортақ пайдалану үшін интернетте жариялайтын динозаврлар туралы әндер жасау үшін музыканы өңдеу бағдарламалық құралын пайдаланады

Оқушылар мұғалімге жіберу үшін жергілікті қоғамдастық мүшелерімен өздерінің сұхбаттарының бейнелерін жасайды.

Оқушылар Интернетті жергілікті азық-түлік өндірушілерін зерттеу үшін пайдаланады және мұғалімге нәтижелер туралы есеп жазады.

Келесі сценарийлерде оқушылар АКТ өнімін жасаушылар болып табылады:

Қарт адамдарға күнделікті өмірде көмектесетін смартфон қосымшасын жасау арқылы компьютерлік бағдарламалау курстарын зерттеңіз.

Білім алушылар балалар табиғи тарих мұражайына келушілерге динозаврлар туралы білім беру үшін музыканы өңдеу және ән жасау бағдарламалық құралын пайдаланады.

Оқушылар осы қауымдастық туралы жергілікті телеарна бағдарламасында көрсетілетін қауымдастық мүшелерімен сұхбаттарының бейнелерін жасайды.

Білім алушылар Интернетті жергілікті азық-түлік өндірушілерімен іздеу және байланысу үшін пайдаланады, содан кейін өз қауымдастығындағы отбасыларға азық-түлік сатып алу кезінде жергілікті өнімдердің кең таңдауын алуға көмектесетін қолданбаны әзірлейді.

Енді «OneNote» ноутбугында 21CLD негізгі сабақтарының бірінің кодын жазып, келесі әрекеттерді орындаңыз:

«Guerilla Marketing» науқанының оқыту әрекеті бетін қараңыз.

Рубриканы үйрену және сабақты кодтау үшін АКТ немесе шешім ағашын пайдаланыңыз.

Егер сіз осы модульде әріптестеріңізбен жұмыс жасасаңыз, өз нәтижелеріңізді талқылаңыз

Талдауды келесі бейнедегі Беккидің түсіндірмесімен салыстырыңыз:

«Microsoft» құралдары арқылы оқыту үшін Акт интеграциясы. «Microsoft» корпорациясы білім алушыларға білімді қалыптастыру және АКТ өнімдерін әзірлеу үшін АКТ-ны қолдануға көмектесетін құралдар жиынтығын ұсынады.

Білім алушылардың білімін құруды қолдайтын «Microsoft» құралдары:

- «Microsoft Edge»-дегі жинақтар» мүмкіндігі білім алушыларға жаңа білім жасау үшін талдайтын зерттеулерді ұйымдастыру үшін жинақтар жасауға мүмкіндік береді.
- «Сабаққа арналған «OneNote» дәптері білім алушыларға «OneNote»-тағы зерттеулерінен негізгі ұғымдарды сақтауға мүмкіндік береді. Цифрлық қолжазба арқылы білім алушылар жинаған зерттеу нәтижелеріне түсініктеме бере және талдай алады. Оқушылар «OneNote» бағдарламасында жұмыс істегенде, иммерсивті оқу құралы оқу және аударма көмегін ұсынады.
- «Word» және «PowerPoint» бағдарламаларындағы «SmartArt» графикалық элементтері білім алушылардың білімін құруды қолдайды. Оқушылар ақпаратты түсіндіру, талдау, синтездеу және бағалау арқылы түсініктерін көрсету үшін графиканы пайдаланады.

Кейбір жағдайларда «Microsoft» құралдары білімнің құрылысын қолдайды, әйтпесе мүмкін емес немесе мүмкін емес:

- «Bing» білім алушыларға халықаралық газеттерді, тарихи құжаттарды және интернет-зерттеулер жүргізбесе, оқушылар үшін қол жетімді болмайтын басқа мазмұнды табуға мүмкіндік береді
- «Edge»-де аудармашының кеңеюі басқа елдердің мазмұнын оқушының ана тіліне аударады
- «Microsoft Teams» қоңыраулары білім алушыларға өз перспективаларын кеңейту және оқу орнынан тыс оқуды кеңейту үшін басқа жерде сарапшылар немесе әріптестер болсын, сыныптан тыс адамдармен байланысуға көмектеседі
- «Microsoft Forms» білім алушыларға оқу орнынан тыс адамдар туралы деректерді жинауға мүмкіндік береді

«Microsoft» корпорациясының әртүрлі құралдары оқушыларға акт өнімдерін жасауға көмектеседі:

- «Microsoft бейне редакторы» білім алушыларға таңдалған аудиторияны хабардар ететін немесе сендіретін деректі фильмдер, жарнамалық роликтер, музыкалық бейнелер және басқа да бейнематериалдар жасауға көмектеседі
- «Microsoft дауыстық жазба» оқушыларға подкасттар жасауға көмектеседі
- «Microsoft PowerPoint» білім алушыларға динамикалық презентациялар беруге мүмкіндік береді. PowerPoint көмегімен білім алушылар гарнитураны қолдана алады және экранда нақты уақыттағы Автоматты қолтаңбаларды немесе субтитрлерді көрсете алады. Сонымен қатар, PowerPoint бағдарламасында тірі презентациялармен аудитория мүшелері өз құрылғыларындағы презентацияны көре алады және өздері қалаған тілде тірі субтитрлерді оқи алады.
- «Microsoft Sway» білім алушыларға Интернет үшін тартымды Мультимедиялық презентациялар жасауға мүмкіндік береді. «Sway» интерактивті кенеп білім алушыларға мәтіндермен, суреттермен және бейнелермен, сондай-ақ деректерді жинау үшін кірістірілген «Office» немесе «Microsoft Form» құжаттарымен презентациялар жасауға мүмкіндік береді
- «Microsoft Word» білім алушыларға таңдалған аудитория үшін парақшалар, брошюралар немесе соңғы шаралар жасауға көмектеседі

- «Flip» білім алушыларға экрандағы трансляция мүмкіндігі арқылы оқулықтар жасауға көмектеседі
- «Minecraft Education» білім алушыларға өз жобаларының прототиптерін жасауға мүмкіндік береді
- «Microsoft MakeCode Arcade» білім алушыларға сабақ беру, тұжырымдамаларды қайталау немесе жай ғана көңіл көтеру үшін бейне ойындар жасауға мүмкіндік береді.

Іс-әрекеттегі оқытуға арналған Акт. Цифрлық технологияны тиімді пайдалану – 21-ғасырдағы жаһандық байланысты әлемде баға жетпес дағды. Бүгінгі бәсекеге қабілетті еңбек экономикасында АКТ-ны қалай пайдалану керектігін білетін қызметкерлер ең көп сұранысқа ие: Мәліметтер мен идеяларды пайдалану, бағалау және талдау және жаңа ақпарат пен идеяларды жобалау және құру.

Сондықтан мұғалімдер оқушыларды табысқа дайындау үшін оқыту үшін АКТ қолдануды қамтитын оқу әрекеттерін мұқият жобалауы керек.

Оқыту үшін АКТ қолданудың әртүрлі деңгейлерін қамтитын оқу әрекетін жобалау үшін рубриканы немесе шешім ағашын пайдаланыңыз. Алдағы айға немесе семестрге жоспарлауға назар аударыңыз және білім алушыларға оқуда АКТ-ны пайдалануға мүмкіндік беруді мақсат етіңіз. Білім алушылардың АКТ-ны қолдану тәжірибесі бар болса да, оқуды түрлендіру үшін оларды динамикалық түрде пайдалану үшін нақты нұсқаулық қажет болады. Бүгінгі күнге дейін оқушылар мен олардың тәжірибесі туралы ойланыңыз. Олардың тәжірибесі біз жобалап жатқан оқу іс-әрекетінде көрініс табуы керек. Білім алушылардың қазір АКТ-ны қалай қолданатыны туралы ойланыңыз. Ол білімді құрудың немесе білімге негізделген өнімдерді дамытудың күшті тәсілдерімен қолданыла ма?

Бастау үшін білім алушылар жақын арада оқитын оқу тапсырмасын таңдаңыз. Әрекетті әзірлеу кезінде нұсқаулық ретінде оқыту үшін АКТ шешім ағашын пайдаланыңыз. Мүмкін, білім алушылар АКТ-ны кейбір іс-шараларда қолданады. Төменде сәйкес мүмкіндіктерді пайдаланудың бірнеше нұсқалары берілген.

- АКТ-ны қолдану білімді құруға ықпал ете ме?
- Білімді құру үшін АКТ қолдану қажет пе?
- Оқушылар АКТ өнімін басқалардың пайдалануы үшін дамыта ма?

Осы мәселелерді қарастыру АКТ-ны оқыту үшін интеграциялау бойынша оқу іс-әрекетін әзірлеу кезінде пайдалы. Акт интеграциясының қажеттілігі әр түрлі болады, өйткені бәрі жоспарланған оқу нәтижелері мен білім алушылардың қажеттіліктеріне байланысты.

Барлық оқу әрекеттері АКТ-ны ең терең деңгейде біріктіре бермейді. Уақыт өте келе АКТ-ны барлық деңгейлерде біріктіруге тырысыңыз. Егер алдағы іс-шаралар АКТ-ны терең деңгейде қолдануды қажет етпесе, осы семестрдің соңында осындай мүмкіндікті қарастырыңыз. Семестрдегі оқу іс-шаралары қандай: *Білімді құруды қолдау үшін АКТ-ны қолдана аласыз ба? Акт қолданбай*

мүмкін емес пе немесе мүмкін емес пе? Оқушыларды акт өнімдерін жасаушы болуға ынталандыруы мүмкін бе?

Болашақты жоспарлау осы аспектіні дамыту үшін қажетті АКТ дағдыларын қамтуда осы әрекеттерге қазір назар аударыңыз. Егер осы 21CLD модуліне басқа әріптестер қатысса және АКТ-ның оқу үшін маңыздылығын түсінсе, олардан оқу қызметі туралы кеңес немесе кері байланыс сұраңыз. Кері байланыс негізінде әрекетті реттеңіз және әрекет етіңіз. Оқушылар тапсырманы орындаған кезде келесілер туралы ойланыңыз: *Не болды? Оқушылар АКТ дағдыларын қалай үйренді? Оқыту үшін АКТ қолданудың нақты мысалдары көрсетілген бе? Оқушыларға қарастырылмаған қосымша мәліметтер қажет пе? Не жұмыс істеді? Не жұмыс істемеді?*

Білім алушылардың оқу әрекеттері мен әрекеттері туралы бақылаулар мен ойлар негізінде ойланыңыз: *Оқу іс-әрекетін жақсарту қажет пе? Білім алушылардың АКТ дағдыларын дамытудың жолы бар ма?*

Оқыту үшін АКТ айдарын және шешім қабылдау ағашын зерттедік және осы айдармен байланысты негізгі терминдерді анықтадық. Негізгі ұғымдармен танысу үшін біз рубрика немесе шешім қабылдау ағашы арқылы байланыстыру сабақтарын кодтадық. Біз сондай-ақ білім алушылардың акт пайдалануды қолдайтын құралдарды қарастырдық. Соңында, біз білім алушылардың АКТ дағдыларын жақсарту үшін оқу іс-шараларын өзгерту үшін айдарды қолдандық.

8. 21-ғасырға қажетті дағдыларды 21-ғасырдағы оқу дизайнына енгізу. Сабақтарды әзірлеу үшін 21CLD көмегімен 21-ғасырдағы дағдылар мен оқытуды сабақтарда пайдаланыңыз. Практикалық сабақтар педагогтерге өздерінің және басқа педагогтердің тәжірибелерін қарастыруға көмектеседі.

Бұл модульде 21-ші ғасырдағы оқыту дизайнын (21CLD) қолданып, сабақтарды жобалау үшін негіз ретінде 21-ші ғасырдағы дағдылар мен оқытуды жүзеге асыруға практикалық көзқарас бар. Ол педагогтерге өздерінің және басқа педагогтердің тәжірибелері туралы ойлануға негіз беру үшін практикалық сабақтар береді. Мұндай өзіндік рефлексия педагогтердің 21-ғасырдағы білім алушылардың дағдыларын дамыту үшін өздерінің кәсіби тәжірибелерін жетілдіруді жалғастыруын қамтамасыз етеді.

Оқыту мақсаттары – 21-ғасырдағы білім алушылардың қажеттіліктерін сипаттау; 21-ғасырдағы оқытуды жобалау аспектілерін түсіндіру; 21-ғасырдағы оқытуды жобалауды біріктіру бойынша іс-қимыл жоспарын жасау.

21CLD аспектілеріне шолу. Біздің жастарымыз 21-ғасырда сәтті өмір сүруі, оқуы және жұмыс істеуі үшін олар негізгі пәндік білімнен басқа бірқатар дағдылар мен құзыреттерді дамытуы керек. 21-ғасырда оқыту енді бітіру кешімен аяқталмайды. Қазіргі жұмыс орнында өркендеу үшін біз бүкіл мансабымызда үнемі үйреніп, жаңа дағдыларға ие болуымыз керек. 21CLD аспектілері біздің жастарға икемді, бейімделгіш болуға және оған жету үшін өмір бойы үйренуге көмектесу үшін жасалған.

Білімді құру аспектісінде оқушылар білімді құрып, қолдануы керек. Оқушылар өз білімдерін жаңа жағдайда қолданғанда, олар сыни тұрғыдан ойлауға машықтанады және қазіргі білімдерін жаңа жағдайларға бейімдеуді

үйренеді. Сонымен қатар, пәнаралық оқу іс-шаралары білім алушыларға түсініктерін тереңдету үшін мазмұнды байланыстыруға көмектеседі.

Бірлескен жұмыс аспектісі білім алушылардың басқалармен жұмыс істеу қабілетін дамытады. Олар жауапкершілікті бөлісу және маңызды шешімдерді бірге қабылдау арқылы құнды келіссөздер дағдыларын игереді. Олардың жұмысы бір-біріне тәуелді болған кезде оқушылар топтық жұмыстың маңыздылығын да біледі.

Мәселелерді нақты шешу және инновациялар оқушыларды біздің үнемі өзгеріп отыратын қоғамда өмір сүруге дайындайды. Бұрын зерттелген шешімсіз мәселелермен жұмыс жасай отырып, білім алушылар шығармашылық ойлау мен проблемаларды шешуге машықтанады. Олар шынайы, нақты қиындықтарға тап болған кезде, білім алушылар жұмыс істей бастағанда қажет болатын сыни және шығармашылық ойлау дағдыларын қолданады. Оқушылар өз шешімдерін нақты әлемде жүзеге асырған кезде, олар белгілі бір аудитория үшін күрделі мәселелерді шешу қабілеттеріне сенімді болады.

Бүгінгі жаһандық байланысты және қайшылықты қоғамда білікті қарым-қатынас аспектісі бұрынғыдан да маңызды. Біз жастарымызға қарым-қатынастарын сақтауға және өз мәлімдемелерін фактілермен растауға үйреткен кезде, олар басқаларды сендіру және өзгерістер жасау қабілетін дамытады. Олар белгілі бір аудитория үшін коммуникацияларды дамыта отырып, өмірлік маңызды икемді ойлау дағдыларын қолданады. Қарым-қатынас дағдыларын дамыта отырып, білім алушылар басқалардың олармен қалай қарым-қатынас жасайтыны туралы түсінік алады және ақпаратты өздері тұтынған кезде тереңірек түсінеді.

Өзін-өзі басқару аспектісі оқушыларды 21-ғасырдың тез өзгеретін және автономды жұмыс ортасына дайындайды. Оқушылар өз жұмыстарын жоспарлау, бақылау және қайта қарау арқылы атқарушы функционалдық дағдыларды дамытады.

Оқушылар АКТ-ны оқыту үшін пайдаланған кезде, олар шынайы, терең білім алу үшін айналасындағы технологияларды қалай пайдалану керектігін үйренеді. Олар сондай-ақ нақты аудитория үшін АКТ өнімдерін жасаудың әртүрлі құралдарымен жұмыс істеу арқылы нарықтық дағдыларды дамытады.

Жұмыс саласының болашағы бұрынғыға қарағанда әлдеқайда аз болжамды. Дамып келе жатқан нарық пен жұмыс ресурстарының тұрақты өзгеруімен жастар алдыңғы ұрпақтар сияқты құрылым мен тұрақтылыққа ие болмайды. 21CLD аспектілерін қолдану арқылы алған дағдылары оларды күтпеген мансап жолына дайындайды.

21CLD іске асыруға дайындық. Педагогтер 21CLD-ді әртүрлі тәсілдермен жүзеге асыра бастайды:

- Бір аспектіні таңдап, 4 немесе 5 кодын алу үшін ағымдағы оқу әрекетін өзгертіңіз.
- Бір аспектіні және болашақ тұжырымдаманы таңдап, 4 немесе 5 кодқа жететін оқу әрекетін жасаңыз; немесе

- Ағымдағы оқу әрекетін таңдап, оны екі аспект үшін кодтаңыз. Егер әрекет таңдалған опциялардағы 4 немесе 5-кодқа сәйкес келмесе, оны жоғарырақ көтеру керек пе немесе ағымдағы код деңгейінде қалдыру керек пе, соны қарастырыңыз. Егер біреуінде (немесе екеуінде де) 4 немесе 5 коды болуы керек болса, жоғары кодты алу үшін әрекетті қайта жасаңыз.

21CLD айдарымен оқу әрекеттерін жобалау кезінде мұғалім білім алушылардың қажеттіліктері мен оқу бағдарламасының басымдықтарына назар аударуы керек. Білім алушылардың негізгі мақсаттарын жақсы қолдайтын аспектіден бастаңыз. Оқушылар оқу іс-әрекетінде бір немесе бірнеше аспектілерді қолдана алады. Мұның бәрі оқу мақсаттарына байланысты.

Неден бастау керектігін және неге түсіндіруге арналған сұрақтарға мыналар кіруі мүмкін: *Мұғалім қандай дағдыларды дамытуға назар аударғысы келеді? Білім алушылардың осы аспектіде қандай дағдылары бар? Оқушыларға осы дағдыларды дамытуға қандай оқу әрекеттері көмектеседі? Педагогтер қызметті жобалауда әріптестерімен бірлесіп жұмыс істей ме? Оқу іс-әрекетінің пәнаралық байланысы бола ма?*

Өмірдің барлық салаларындағы сияқты, тәжірибе де жетілдіруге әкеледі. 21CLD-мен таныс емес педагогтер әдетте дизайн тәжірибесін бір аспектіден бастайды. Тәжірибе жасай отырып, олар жақын арада бірнеше дағдыларды дамытатын әрекеттерге ауыса алады. Ең тәжірибелі педагогтер барлық өлшемдерді өздерінің терең деңгейлеріне енгізе алады. 21CLD «OneNote» дәптеріндегі байланыстыру сабақтары 21-ғасырдағы оқу дизайнының әртүрлі деңгейлерінің мысалдары болып табылады. Оқу іс-әрекетінің кейбір түрлері көп өлшемді және осы өлшемдер бойынша көптеген кодтарды қамтиды. Басқаларында тек бір аспектіде жоғары кодтар бар. 21CLD дағдылары бір-бірін жоққа шығармайды. Білім алушылардың қажеттіліктеріне сүйене отырып, педагогтер қандай дағдыларға және қандай деңгейге назар аудару керектігін шешуі керек, сонымен қатар тиісті сабақтарды мақсатты түрде дамытуы керек.

Негізгі сабақтарды үйрену және оларды әр өлшем үшін кодтау педагогтерге 21CLD аспектілері мен рубрикаларын түсінуді тереңдетуге көмектеседі. Байланыстыру сабақтарынан басқа, OneNote 21CLD дәптері Австралияның Жаңа Оңтүстік Уэльс қаласынан Эшли Басо әзірлеген оқу әрекеттерін қамтиды. *Цирк ансамблі* көп өлшемді оқу іс-әрекетінің үлгісі болып табылады.

Оқу әрекетін Эшли Жаңа Оңтүстік Уэльстің оқу бағдарламасында сипаттаған оқу нәтижелерімен салыстырыңыз. Ол білім алушылардың жоспарланған оқу нәтижелеріне жету үшін не үйренуі керек екендігі туралы нақты сурет салды. Эшли өзінің оқушылары мен мектеп бағдарламасының мақсаттарын ескере отырып, өзінің оқушыларына сәйкес келетін бірқатар оқу функцияларын жасады. Содан кейін ол оқу әрекетін жақсы сипаттайтын кодты көрсетті. Педагогтік тәжірибесінде 21 CLD айдарын кеңінен қолдана отырып, Эшли ынтымақтастықтың, білікті қарым-қатынастың, өзін-өзі реттеудің, білімді құрудың және АКТ-ны қызметті дамытуда оқыту үшін қолданудың аспектілерін енгізе алды.

Цирк ансамблінің қызметі сегіз апталық жұмыс бірлігі болып табылады. Осы уақыт аралығында жұмыс бөлімін жоспарлау Эшлиге бірнеше аспектілерді қосуға мүмкіндік берді. Эшли сонымен қатар білім алушылардың қазіргі дамуы мен тәжірибесі туралы білді, сондықтан ол аспектілерді әртүрлі деңгейлерде біріктірді. Ол білім беру іс-әрекеттерін білімді құру және АКТ аспектілерін пайдалану 3-ке кодталатын етіп әдейі жасады. Сонымен қатар, білім алушылардың бірлескен іс-әрекеті 5-тен 4-ке ие болды, ал білікті байланыс пен өзін-өзі басқаруға байланысты іс-шаралар 4-ке ие болды.

Сегіз апта бойы тапсырмаларды орындай отырып, Эшли сыныпта не болып жатқаны туралы үнемі ойланып, оқу әрекеттері мен оқу нәтижелерін талдады. Оқу іс-әрекеті туралы ойлауды ынталандыру үшін Эшли таңдалған әр аспектінің дәлелдерін түсіру үшін бейнені пайдаланды. Осы деректерге және басқа бақылауларға сүйене отырып, Эшли білім алушылардың оқу нәтижелеріне қол жеткізгенін бағалай алды. Бұл бағалау болашақта сол оқушылар үшін оқу әрекеттерін жоспарлауға көмектесті.

Эшлидің 21CLD енгізу тәсілі педагогтердің уақыт өте келе оқытуды жобалау дағдыларын қалай дамыта алатынының мысалы болып табылады. Алайда, бұл жалғыз жол емес. Ең бастысы-бастау. Мұғалімдер дизайн процесін білім алушылардың қатысуы мен өсуін бақылаған кезде пайдалы деп санайды.

Әрекетке шақыру. 21-ғасырдағы оқушыларға дағдылар қажет:

- Ақпаратты басқару және талдау;
- Сыни тұрғыдан ойлау;
- Инновацияларды жүзеге асыру;
- Нақты сөйлесіңіз;
- Ынтымақтастық;
- Қарым-қатынас орнату.

Оқушылар бұл дағдыларды тек іс жүзінде үйренеді. Есептер мен тесттер үшін мәліметтерді есте сақтау және қайталау бұл дағдыларды дамытпайды. Ең терең деңгейде іске асырылған кезде, 21CLD параметрлері білім алушыларды өздерінің қызығушылықтары мен таланттарын ашу үшін жаңа нәрселерді көруге шақырады. Бұл болашақ табысқа мүмкіндіктер жасайды.

Педагогтер ретінде біз білім алушыларға осы дағдыларды қолдануға мүмкіндік беретін оқу іс-шараларын құруға міндеттіміз. 21CLD бұл факультетті қолдайды. Білім алушылардың тәжірибесін өзгерту үшін осы модульде алған біліміңізді пайдаланыңыз. Ойластырылған дизайн арқылы білім алушылар семестрде 21-ғасырдың барлық алты дағдыларын қолданады. Әрбір оқу әрекеті барлық аспектілерді біріктіре бермейді. Оқушыларға әрқашан аспектілерді ең жоғары деңгейде қолдану қажет емес. Оның орнына білім алушылардың әр аспектіні әр түрлі деңгейде қолдануына назар аударыңыз.

Оқушылар 21CLD дағдыларын игергеннен кейін, оқу іс-әрекетінің сәттілігін бағалаңыз. Білім алушылардың осы тәжірибеден не алғаны туралы ойланыңыз. Оның әсерін зерттеңіз. Қажет болса, тәжірибе деңгейін күшейту және тереңдету үшін оны өзгертіңіз.

Егер тәрбиешілер оқу іс-шараларын бағалау және әзірлеу үшін 21CLD параметрлерін үнемі қолданатын болса, олар бұл процеспен жақсырақ танысады. Тұрақты тәжірибе арқылы педагогтер жобалау процесінде тәжірибе жинақтайды, ал оқушылар күшті дағдыларды дамытады.

3. Кез келген оқу ортасы үшін «Microsoft Teams» мүмкіндіктерін меңгеру – «Training Microsoft learn» модулі

«Microsoft Teams» барлық мазмұныңыздың, қолданбаларыңыздың және құралдарыңыздың бір жерде тұрақты қолжетімділігінің арқасында оқыту мен оқуды жеңілдетеді. Бұл шешім педагогтер мен білім алушыларға күн сайын мүмкіндігінше тиімді жұмыс істеуге көмектесуге арналған. Бұл оқу курсы «Teams» мүмкіндіктерін меңгеруге көмектеседі және басқа педагогтерді оқытуға мүмкіндік береді.

Оқыту мақсаты – «Microsoft Teams»-тегі құралдар мұғалімдер мен оқушыларға сыныпта мүмкіндігінше тиімді жұмыс істеуге қалай көмектесетінін сипаттаңыз.

Мазмұны:

1-тақырып. Командаларды арналар, қойындылар, файлдар және қолданбалар арқылы құрылымдау

2-тақырып. «Teams» және Onenote онлайн жиналыстары арқылы әріптестермен бірлесіп жұмыс істеу

3-тақырып. «Plc» қызметкерлерімен және командаларымен бірлескен жұмыс

4-тақырып. Тапсырмалар беріңіз және командалардағы тапсырмалар мен формалар арқылы оқушыларды бағалаңыз

5-тақырып. «Teams»-те байланысыңыз, ынтымақтастықта болыңыз және қауымдастықтар құрыңыз

6-тақырып. «Microsoft Teams» жиналыстары арқылы мұғалімдер мен қызметкерлерді жинаңыз

7-тақырып. Болашақты оқыту: гибридті, қашықтан және аралас оқытудың ең жақсы стратегиялары

8-тақырып. Алға жылжу: мекеме басшыларына арналған ең жақсы қашықтан, гибридті және аралас оқыту стратегияларын біріктіру.

1. Командаларды арналар, қойындылар, файлдар және қолданбалар арқылы құрылымдау. Адамдардан басқа, «Microsoft Teams» командасының құрамына не кіреді? Командаларды сынып командалары, қызметкерлер және PSP үшін тиімді орынға айналдыратын команданың құрылымы мен компоненттері қарастырылады.

Адамдардан басқа, «Microsoft Teams» командасының құрамына не кіреді? Бұл модульде команданың құрылымы мен компоненттерін қарастырылады. Атап айтқанда, команда қосымша қойындылар бойынша реттелген арналар бойынша құрылымдалған. Бұл депозиттерде командаларды сынып командалары, қызметкерлер және PSP үшін тиімді орынға айналдыратын файлдар, қосымшалар және байланыс құралдары бар.

Оқыту мақсаттары – әр команда үшін идеалды құрылымды анықтау; жаңа командаларды құру және жариялау бойынша нұсқаулық және қолданбалар сияқты қойындыларды пайдаланып командаларды қалай орнату керектігі түсіндіру

Команда неден тұрады? «Microsoft Teams» – бұл педагогтер мен оқу орындарының басшыларына қажет цифрлық орталық. Ол сөйлесулерді, мазмұнды және қолданбаларды бір жерде біріктіреді. «Teams» сонымен қатар әкімшілер үшін жұмыс процесін жеңілдетеді және педагогтерге динамикалық, жекелендірілген оқу орталарын құруға мүмкіндік береді. «Teams» арқасында педагогтер бірлесіп жұмыс істеу үшін сыныптар құрады, тапсырмалар арқылы оқытуды жекелендіреді, кәсіби педагогтер қауымдастығындағы (PSP) әріптестерімен байланысады және қызметкерлермен өзара әрекеттесуді жеңілдетеді. Командалар педагогтер арасындағы өзара әрекеттесуді, сондай-ақ сыныптағы ынтымақтастық пен қарым-қатынасты қолдайды. Осылайша, «Teams» – бұл педагогтердің әкімшілік және оқу міндеттеріне көмектесетін құрал. Бұл мұғалімдердің уақытын үнемдейді және оқушыларға болашақта пайдалы болатын дағдыларды үйретеді.

«Microsoft Teams» сынып командалары педагогтерге сыныптағы ең тиімді жұмыс процесін ұсынады. Командаларда тәрбиешілер оқушылармен тез сөйлесе, файлдар мен веб-сайттармен бөлісе алады, сабақ үшін OneNote жазу кітапшасын жасай және тапсырмаларды таратып, бағалай алады. Білім алушылар «Word», «PowerPoint», «OneNote» және «Excel» сияқты «Microsoft»-тың ең таныс құралдарын еркін қолдана алады, сонымен қатар веб-сайттарға және басқа да жиі қолданылатын үшінші тарап қосымшаларына қол жеткізе алады. Кіріктірілген OneNote сабақ дәптерлері және тапсырмаларды кешенді басқару мұғалімдерге интерактивті сабақтарды ұйымдастыруға, оқуды жекелендіруге және тиімді және уақтылы кері байланыс беруге мүмкіндік береді. Барлық элементтердің біртұтас орналасуымен сынып командалары уақытты үнемдейді және күнделікті логистиканы жеңілдетеді, бұл сізге ең маңызды тапсырмаға – оқушының нәтижелерін жақсартуға назар аударуға мүмкіндік береді.

«Microsoft Teams» персоналы мен «PSP» командалары әріптестерімен жобаларда бірлесіп жұмыс істеуге, оқу бағдарламаларын енгізуге және тіпті мекеме деңгейіндегі бастамаларға тамаша орын ұсынады. Оқу орындарының әкімшілері барлық қызметкерлерімен бір жерде байланысады және өзара әрекеттеседі. Саясаттар мен процедуралар, пішіндер, әртүрлі тапсырмалар мен міндеттерге арналған нұсқаулар, оқу орындарының веб-сайттары және т.б. жылдам қол жеткізу үшін командаларда жарияланады. Кірістірілген OneNote утилитасы арқылы әкімшілер сыныпты бақылау туралы жеке пікірлер бере алады және әрбір педагог үшін жеке кәсіби даму жоспарларын жасай алады. «Teams» экрандық демонстрациялар мен тақтадағы жазбаларды қолдана отырып, желілік кездесулерді қолдайды. Жиналыстарды «Stream», «SharePoint» немесе «Office 365» бағдарламаларына жазуға, автоматты түрде сақтауға және транскрипциялауға болады. Сіздің әріптестеріңіз көршілес аудиторияда немесе

қаланың басқа ғимаратында болса да, қызметкерлер мен «PSP» командалары педагогтер арасындағы өзара әрекеттесуді қолдайды.

Ең бастысы: командалар тек оқу орындары үшін платформа емес. Бұл бүкіл әлем бойынша миллиондаған компания қызметкерлерінің күн сайын байланысып, өзара әрекеттесу тәсілі. Оқу орындары мен сыныптарда командаларды қолдану оқушыларды жұмыс орнында қолданатын құралдар мен ресурстарды пайдалануға дайындайды. Бұл дағдылар оқушыларға дайындық кезінде артықшылықтар береді және мақсаттарға жетуге сенімділік береді.

Жұмысты бастау: команда құру немесе оған қосылу. «Майкрософт» педагогтерге арналған төрт түрлі топ түрлерін әзірлеу арқылы білім беру үшін командаларды әзірледі және конфигурациялады:

- «Teams» сынып командалары педагогтер мен білім алушыларға топтық жобалар, тапсырмалар және т.б. бойынша бірлесіп жұмыс істеуге мүмкіндік береді.
- «Teams» қызметкерлерінің командалары басшылар мен қызметкерлерге әкімшілік міндеттермен және оқу орнын дамытумен бірлесіп айналысуға мүмкіндік береді.
- «PSP Teams» командалары педагогтерге кәсіби педагогтер қауымдастығы аясында бірлесіп жұмыс істеуге мүмкіндік береді.
- Барлығына арналған «Teams» командалары клубтармен, спорттық командалармен немесе оқу орнының оқушылары мен қызметкерлерінің кез келген тобымен ортақ мүдделермен немесе жобалармен өзара әрекеттесуге мүмкіндік береді

Пәрменді жасау үшін «Teams» қолданбасының жоғарғы жағындағы қосылу немесе пәрмен жасау түймесін басыңыз. Содан кейін пәрмен жасау түймесін басып, жасау үшін пәрмен түрін таңдаңыз. Осыдан кейін команданы атаңыз және қаласаңыз, сипаттама қосыңыз. Құрылған команданың түріне байланысты командаға қосу үшін оқушыларды, педагогтерді және (немесе) қызметкерлерді енгізу туралы сұраныс пайда болуы мүмкін. Оқушылар мен әріптестерді сынып командасына енгізген кезде оларға педагог немесе оқушы ретіндегі мәртебесіне байланысты белгілі бір рұқсаттар беріледі. Қатысушылар топқа топты, тарату тізімін немесе оқу орнындағы адамды таңдау үшін атау енгізу арқылы қосылады.

Егер білім алушылар мен қызметкерлердің командаға қосылғысы келсе, имен енгізудің орнына команда кодын жасаңыз. Пәрмен атауының жанындағы эллипсті басып, **пәрменді басқару** тармағын таңдап, параметрлер түймесін басыңыз. Параметрлер тармағына өтіп, **пәрмен кодын** таңдап, Жаңа **түймесін басыңыз.** Барлық пайдаланушыларға қол жеткізуде оқушылар мен педагогтерге пәрмен кодын көшіріп, электрондық пошта арқылы жіберіңіз немесе оны проекторда көрсетіңіз. Содан кейін білім алушылар мен педагогтер топқа **қосылу немесе команда құру опциясын таңдап, командаға** қосылу үшін кодты енгізу арқылы қосылады.

Сынып командасын қолмен жасамас бұрын, АТ бөліміне хабарласыңыз және мектеп мәліметтерін синхрондау команда құруға көмектесе алатынын біліңіз.

Ұсыныстар жасау: топ мүшелерін және олардың рұқсаттарын басқару. Команда құрылғаннан кейін педагогтер құрамдағы мүшенің рөлін өзгерте алады немесе мүшені алып тастай алады. Мүшенің рөлін өзгерту үшін пәрмен атауы бойынша эллипсті басып, пәрменді **басқару пәрменін таңдаңыз.** Мүшені команда иесі ету үшін пайдаланушы атын тауып, «мүше» батырмасының төмен көрсеткісін басып, **иесін** таңдаңыз. Қажет болса, қатысушыны оның атының жанындағы **X** таңдау арқылы жоюға болады.

«Teams»-тегі әңгімелер – білім алушылар мен педагогтермен талқылауды бастаудың тамаша тәсілі. Командалардағы әңгімелер «Жарияланымдар» қойындысында өтеді. Сынып командаларында сөйлесулерді пайдалану сыныпта сөйлесуді бастауға, негізгі ережелерді орнатуға және цифрлық байланыс этикасын қалыптастыруға практикалық мүмкіндік береді. Алайда, кейде оқушылардың әңгімелері құрметпен жүргізілуі, нәтижелі болуы және сынып алдына қойылған міндеттерді шешуге бағытталуы үшін шаралар қабылдау қажет. Команданы басқару функциясының көмегімен мұғалімдер бір, бірнеше немесе барлық оқушылардың дыбысын өшіре алады, бұл олардың жариялау құқығын жояды.

«Команданы басқару» функциясында педагогтер топ тақырыбын орната алады, қатысушылардың рұқсаттарын өзгерте және сөйлесулерді басқара алады. Бұл параметрлерді командаларда өзгерту үшін «**Параметрлер»** таңдаңыз. Қатысушылардың рұқсаттары бөлімінде қатысушыларға арналарды, қойындыларды, қолданбаларды, қосқыштарды және (немесе) хабарларды жасауға және жоюға рұқсат етілгенін анықтаңыз. @ Mentions бөлімінде @team және @ channel сілтемелерін кім қолдана алатындығы анықталады. Сонымен қатар, «ойын-сауық» бөлімінде педагогтер білім алушыларға GIF эмотикондарын, стикерлерді және мемдерді пайдалануға рұқсат етілгенін шеше алады.

Командалар кеңістігінде шарлау. «Microsoft» корпорациясы командаларда навигацияға ыңғайлы бақылау тақтасын құрды.

«Teams» қолданбасын іске қосқан кезде пайдаланушылар «Teams» бақылау тақтасына түседі. Экранның ортасында әртүрлі белгішелері бар ақ тақтайшалар бар. Әр белгіше мұғалім немесе оқушы кіретін команданы білдіреді. Бұл пайдаланушы қосылған командалар немесе командалар, сондай-ақ пайдаланушыны басқа адам қосқан командалар болуы мүмкін.

Пәрменді таңдағаннан кейін сол команданың жұмыс кеңістігі ашылады. Бұл жұмыс аймағы екі негізгі аймаққа бөлінеді: «**жеке аймақ»** және «**жалпы аймақ»**. Жеке аймақта соңғы әрекеттер, жабық чаттар, командалар, тапсырмалар, жиналыстар, файлдар мен қолданбалар туралы хабарландырулар көрсетіледі. Біз бұл навигация жолағын жеке аймақ деп атаймыз, өйткені онда тек белгілі бір пайдаланушыға арналған басқару элементтері мен хабарландырулар бар.

Жалпы аймақ бірлесіп жұмыс істеуге арналған. Бақылау тақтасының негізгі бөлігі – білім алушылармен немесе әріптестермен әңгімелер өтетін орын. Бұл сонымен қатар файлдарды, тапсырмаларды, ортақ құжаттарды және жазбаларды бөлісуге арналған орын. Пәрменді теңшеудің көптеген жолдары бар. Алғашқылардың бірі – арналарды қосу.

Арналар – бұл әр команданың әртүрлі аспектілерін санаттарға бөлудің тағы бір әдісі, мысалы, сабақтар, кәсіби бөлімдер, тақырыптар, күн тәртібі және т.б. Жұмыс кеңістігін жекелендіру мүмкіндігі командалардың ең пайдалы мүмкіндіктерінің бірі.

Файлдарды ортақ пайдалануды қамтамасыз ету және олармен бірлесіп жұмыс істеу. Командалар білім алушылар мен әріптестер үшін файлдарды ортақ пайдалануды жеңілдетеді. Әр командада (және пәрмен ішіндегі әрбір арнада) сол команданың мүшелерімен файлдарды бөлісуге арналған жеке файл қалтасы бар. Егер ортақ файлдар «Word», «Excel» немесе «PowerPoint» файлдары болса, әріптестер немесе білім алушылар оларды тікелей «Teams» қолданбасында көре, өңдей және бірлесіп жұмыс істей алады. Олар сондай-ақ нақты уақыт режимінде бір-бірімен енгізілген өзгерістерді көре алады.

Бар файлдарды жіберіңіз немесе жаңа файлдарды тікелей файлдар қалтасына жасаңыз:

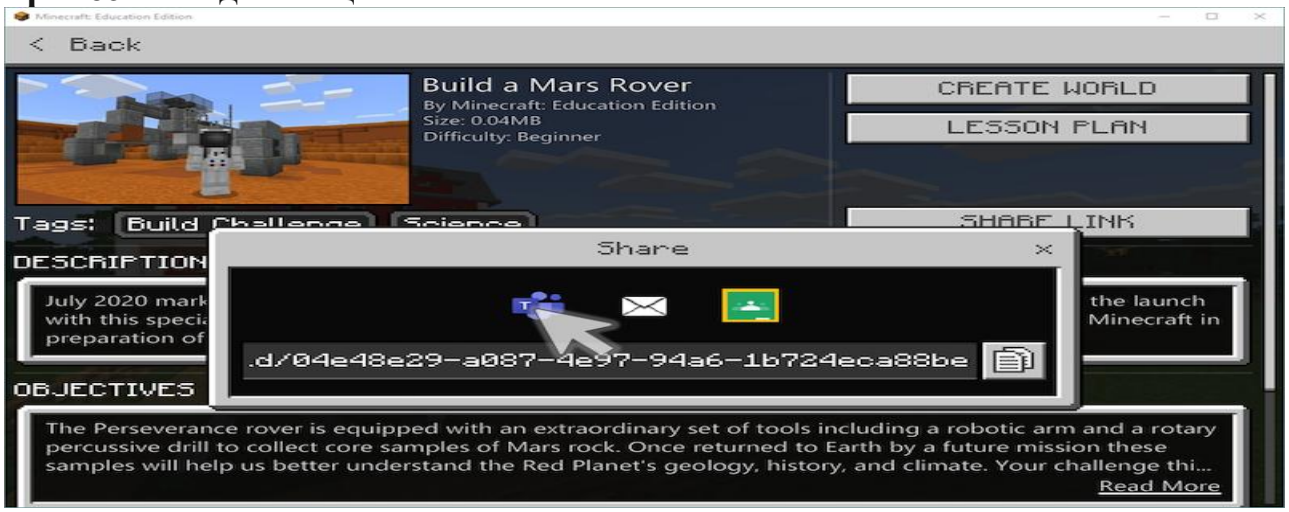
- Бар файлдарды кітапханаға жіберу үшін пәрмендегі «файлдар» қойындысына өтіп, «**Жіберу»** түймесін басыңыз. Жіберілетін файлды (немесе файлдарды) таңдауға мүмкіндік беретін «File Explorer» тілқатысу терезесі ашылады. Ортақ пайдалануда файлды (немесе файлдарды) таңдап, «**Ашу»** түймесін басыңыз. (Бұл файлдың көшірмесі пәрменді жібереді.) Кез келген жүктелген файлдар кез келген топ мүшесіне қол жетімді болады.
- Файлдар қалтасында «Word», «PowerPoint», «Excel», «Excel» немесе «OneNote» үшін «Forms» файлын жасауда үшін Жаңа түймесін басып, **жасалатын** файл түрін таңдаңыз. Файл атауын көрсетіп, **жасау** түймесін басыңыз. Жаңа файл оны өзгертуге болатын командаларда ашылады. Егер сіз қолданбаның классикалық нұсқасында жұмыс істегіңіз келсе, таңдаңыз таспада **классикалық қолданбада ашыңыз**, сонда файл таңдаулы классикалық қолданбада ашылады. Ол жасалғаннан кейін жаңа файл топ мүшелеріне редакциялау үшін де қол жетімді болады.

Сынып тобының файлдары қойындысында сынып материалдары қалтасы орналасқан. Сынып материалдары қалтасына қосылғандардың барлығы тек оқушылар үшін оқуға болады. Файлдарға қосылған, бірақ «Class Materials» қалтасына қосылмаған құжатты кез келген топ мүшесі өзгерте алады.

Үшінші тарап қолданбалары арқылы оқытуды жақсарту. Әрбір педагог өзінің оқу бағдарламасын жақсарту және оқушыларды тереңірек тарту үшін сыртқы ресурстарды пайдаланады. «Microsoft» корпорациясы педагогтерді оқыту нәтижелерін жақсартуға және дамуды қолдауға қолдау көрсету үшін білім беру серіктестерімен ынтымақтасады. Мысалы, «Flip», «Wakelet», «Thinglink» және «Nearpod» сияқты білім беру құралдарын тікелей серіктес сайтынан

бөлісуге және топқа қосуға болады. Егер мұғалім оқушыларға арналған «Moodle» курсын қолданып жүрсе, оны «Microsoft Teams» сынып командаларымен біріктіруге болады. «MakeCode»-ге тікелей командалардан қол жеткізуге болады. «Turnitin» және «Teams» тапсырмаларын пайдаланатын педагогтер үшін плагиаттың бірнеше түріне оқушылардың тапсырмаларын талдау автоматты түрде орындалады. Бұл талдау академиялық адалдықтың мағынасын, дұрыс атрибуцияны және өз мәтіндеріңізді жазуды үйретуге көмектеседі.

«Flip», «Wakelet» және басқа ағымдағы «Teams edu» серіктестерімен сөйлесуді жылдам бастау немесе тапсырма жасау үшін **Teams ішіндегі бөлісу** түймесін пайдаланыңыз. Оқушылар модульде үйренген материал туралы ой жүгірте алатындай етіп «Flip» жасаңыз. Оқушыларға іс-әрекетті зерттеу жобасы үшін қол жетімді ресурстар тізімін пайдаланып «Wakelet» орнатыңыз. Ресурсты сынып тобына орналастыру үшін кез келген сайттағы командаларда **бөлісу түймесін** пайдаланыңыз.

Бірге одан да жақсы: командалық сайттарға білім беру серіктестерін қосу. Өз білімдерін қалыптастыру үшін оқушыларға әртүрлі оқу мүмкіндіктері қажет. Педагогтер көбінесе білім алушыларға осы мүмкіндіктерді жасау үшін әртүрлі оқу көздерін ұсынады. Кейде оқушыларды тапсырмаға шоғырландыру немесе барлық оқушылар үшін бір дереккөздің болуын қамтамасыз ету қиындықтары басым болуы мүмкін. Сыртқы веб-сайтты сынып командаларында қойынды ретінде қосу сыртқы көздерді қамтамасыз етуді едәуір жеңілдетеді. Қойындыдағы Веб-сайт командаға толығымен енеді, бұл білім алушыларға онымен тікелей сынып командасында немесе веб-шолғышта өзара әрекеттесуге мүмкіндік береді. Қалай болғанда да, мұғалім оқушылардың таңдалған веб-сайт пен мазмұнға қол жеткізе алатынына сенімді бола алады.

Онлайн оқулықты пайдаланатын педагогтер оны өз тобына веб-сайт қойындысы ретінде қоса алады. Білім алушылар ғылыми жобада жұмыс істеген кезде, педагог «Wakelet» құрып, оны веб-сайт ретінде қосу арқылы пайдаланылатын сайттар бойынша ұсыныстар бере алады. Егер сіз интерактивті физикалық модельдеуді немесе Хан академиясының нұсқаулығын пайдалы деп санасаңыз, оларды веб-сайт қойындысы ретінде қосыңыз, сонда оқушылар бұл материалдарды оңай таба алады.

«Microsoft» білім беру серіктестерінің көптеген қосымшаларында сынып командаларына мазмұн қосудың басқа әдісі бар. «Flip», «Wakelet», «Thinglink», «Nearpod» және басқа да қазіргі «Teams edu» серіктестерінде **Teams ішіндегі бөлісу** түймесі мұғалімдерге тез сөйлесуге немесе тапсырма жасауға мүмкіндік береді. Қолданбадағы немесе бағдарламадағы **бөлісу** түймесін басып, командаларда **бөлісу пәрменін** таңдаңыз. Әңгімені бастау немесе тапсырма жасау опциясын таңдаңыз. Жариялау қажет пәрменді немесе арнаны енгізіп, хабарлама қосыңыз. Дайын болған кезде **бөлісу** түймесін басыңыз. Осыдан кейін таңдалған командада немесе арнада жаңа хабарлама немесе тапсырма пайда болады.

«Microsoft Teams» – бұл цифрлық сынып, жоспарлау және кәсіби педагогтер қауымдастығы немесе клубтар мен іс-шаралар сияқты кәсіби тәжірибеге арналған орын ретінде байланыс пен ынтымақтастық үшін тамаша орталық. Пәрменді құру кезінде команданың оңтайлы түрін, сондай-ақ мақсаттар мен мазмұн үшін тамаша құрылымды таңдаңыз.

«Teams» арналардағы мазмұнды, сөйлесулерді, файлдарды, тапсырмаларды және қолданбаларды ретке келтіруді жеңілдетеді. Арналарда қойындыларды басқару арқылы барлық элементтердің, соның ішінде сыртқы веб-сайттар мен үшінші тарап серіктестік қолданбаларының қолжетімділігін қамтамасыз ете аласыз.

«Teams» оқу орындары мен сыныптарды оңай бастауға мүмкіндік береді, сонымен бірге оқу кеңістігін оңтайландыруға қажетті барлық цифрлық құралдарды енгізу үшін кеңейтуге мүмкіндік береді. Сондықтан «Teams» педагогтер мен білім алушылар арасындағы тиімді жеке байланысты қамтамасыз ете отырып, оқушылардың өсуі мен жетістіктері үшін өте қолайлы.

Жергілікті тілде оқытудың қосымша нұсқалары сіздің еліңіздегі жаһандық оқу серіктестерін тексеру. «Microsoft» құралдарына жылдам жауаптар. «Teams» өнім нұсқаулығы; командаларға арналған интерактивті нұсқаулық; «Teams» қолдау сайты; «Teams» туралы «YouTube» ойнату тізімі; «Майк Толфсен» (Майк Толфсен) «Тиктокта»; «Майк Толфсен» (Майк Толфсен) «Twitter»-де; «Майк Толфсен» (Майк Толфсен) «YouTube» сайтында; Білім беру вебинарлары (Microsoft)

2. Teams және Onenote онлайн жиналыстары арқылы әріптестермен бірлесіп жұмыс істеу. Білім беру саласындағы әріптестер «Microsoft Teams» командалары мен персонал командаларының көмегімен бірлесіп жұмыс істейді. PSP командалары – бұл кәсіби және жеке даму үшін педагогтердің жеке қауымдастықтары. Персонал командалары педагогтерге, бөлімдерге және білім беру менеджерлеріне арналған.

Оқыту мақсаттары – нақты пайдалану жағдайлары үшін дұрыс пәрмен түрін таңдау және жасау; «OneNote» жазу кітапшасын әртүрдегі командада қалай тиімді пайдалану керектігін білу; командалардағы ынтымақтастық пен қол жетімділікті оңтайландыру мүмкіндіктерін анықтау.

«Microsoft Teams» әріптестерімен бірлесіп жұмыс істеуге арналған командалардың екі түрімен бірге келеді. Кітаптармен немесе кәсіби жобалармен

жұмыс істегісі келетін педагогтер кәсіби педагогтер қауымдастығын (PSP) құра алады. Қызметкерлерге арналған командалар құрылымдық жағынан білім алушыларға арналған командаларға ұқсас, бірақ факультеттерге, бөлімдерге және аудандық бөлімдерге арналған. Қызметкерлерге арналған командаларда бірлесіп жұмыс істеуге арналған орын бар. Құпиялылық пен қауіпсіздікті қамтамасыз ету үшін тек оқуға және тек басшыға арналған бөлімдер бар. Сонымен, әр қызметкерге арналған жеке бөлімдер бар.

Оқыту мақсаттары – нақты пайдалану жағдайлары үшін дұрыс пәрмен түрін таңдау және жасау; OneNote жазу кітапшасын әр түрдегі командада қалай тиімді пайдалану керектігін білу; командалардағы ынтымақтастық пен қол жетімділікті оңтайландыру мүмкіндіктерін анықтау.

Әріптестеріңізбен бірге PSP дәптерлерімен жұмыс жасаңыз. PSP командасы педагогтер мен әкімшілердің шағын топтары үшін өте қолайлы: білім беру үрдістерін зерттеу; кітапқа зерттеу жүргізу; оқыту әдістерін үйрену.

Әрбір «PSP» тобында «PSP» үшін «Dufour» моделіне негізделген шаблондары бар «PSP» үшін «OneNote» блокноты бар. «PSP» тобын құрғаннан кейін «OneNote» «PSP» жазу кітапшасы жасалады. Әрбір қатысушы мазмұнды қоса алады, мәліметтермен бөлісе алады және осы кеңістікте бірлесіп жұмыс істей алады. «PSP» дәптерінде көптеген қосымшалар бар соның ішінде: ККП процесі бойынша педагогтерді жіберу; тапсырмада командаға көмектесу; әрқайсысының жұмысын ұйымдастыру үшін OneNote пайдалану бойынша нұсқаулар беру. Мысалы, әлеуметтік және эмоционалды оқытудың академиялық әсерін зерттейтін PSP дәптерді қолдана алады: сабақты жоспарлау; сабақтар мен зерттеулер үшін уақыт кестесін құру және зерттеулер мен деректерді жинау

Қызметкерлерге арналған дәптер арқылы командаларда құрылым құру. Барлық қызметкерлер командаларында қызметкерлерге арналған OneNote ноутбугы бар. Қызметкерлерге арналған OneNote дәптерінде әкімшілер мазмұн кітапханасында маңызды құжаттар мен пішіндерді бөліседі, қызметкерлер бірлесіп жұмыс істеу кеңістігінде жобада бірлесіп жұмыс істейді және топ жетекшілері сабақтарды бақылау туралы Жеке пікірлер береді және әрбір қызметкердің жеке бөлімінде әрбір педагог үшін жеке кәсіби даму жоспарларын жасайды.

Әлеуметтік зерттеулер бөлімі сияқты оқу және аудандық бөлімдер қызметкерлер тобын құрады және өз жұмыстарын ұйымдастыру үшін OneNote дәптерін пайдаланады. Бүкіл команда оқу жоспарын жазу, жиналыс жазбалары және ресурстармен бөлісу үшін бірлесіп жұмыс істеу кеңістігін пайдаланады. Әрбір қызметкерге арналған жеке кеңістік кәсіби даму жоспарлары, сабақтарды бақылау жазбалары және сабақ шолулары үшін пайдаланылады.

Әкімшілер, оқу округтері мен оқу округтерінің басшылары қызметкерлерге материалдарды тарату уақыты келгенше мазмұнды жинау және ұйымдастыру үшін тек көшбасшыларға арналған бөлімді пайдаланады.

Бірлесіп жұмыс істеу үшін кеңістіктегі тиімділікті оңтайландыру. Бірлескен жұмыс – бұл командадағы өзара қарым-қатынастың негізгі компоненті. Оқу бөлімінде ақпаратты таратуда электрондық поштаны немесе

қағаз құжаттарды пайдаланған кезде мәліметтер нақтылауды немесе жоғалуды талап етуі мүмкін. Ақпаратпен (синхронды және асинхронды) бірлесіп жұмыс істеуге мүмкіндік беретін арнайы кеңістіктің болуы дамуды жақсартады.

OneNote ноутбугінде «бірлескен кеңістік» бөлімі автоматты түрде жасалады. Барлық топ мүшелері осы бөлімдегі барлық беттерді толығымен өзгерте алады. Журналды немесе жасалған өзгерістерді автор бойынша іздеу құралын пайдаланып қарау арқылы барлық өзгерістерді қадағалаңыз. Сондай-ақ, маңызды ақпаратқа назар аудару үшін тегті пайдаланыңыз.

Егер бірнеше мүшені иелері тағайындаса, бірлескен бөлім болып табылатын «бас иесі» бөлімін қосыңыз, ол тек топ иелеріне қол жетімді және көрінеді. Бұл бөлімді күн тәртібінің жобаларын жасау немесе тең басшыларға жазбалар қосу үшін пайдалануға болады. Егер бөлек арнаны қажет ететін басқа бастамалар болса, қосымша жазбалар қойындысын да пайдалануға болады. Жазбалар қойындысы – бірден «OneNote» бағдарламасындағы қосымша орын, ол «OneNote» бағдарламасында бірлесіп жұмыс істеу кеңістігіне автоматты түрде қосылады.

Белгілі бір бөлімде, мысалы, әлеуметтік ғылымдар бөлімінде жұмыс істегенде, жалпы сабақ жоспарлары мен бағалау қажет болуы мүмкін. Жоспарлаудың жалпы уақыты құнды және әрқашан ірі оқу орнында бола бермейді. Бірлескен жұмыс кеңістігін пайдалана, педагогтер мен оқу орындарының басшылары қашықтағы орындардан және әртүрлі уақытта жұмыс істеу кезінде сабақ жоспарында бірлесіп жұмыс істеу және идеялармен бөлісу жоспарын жасай алады.

Командалардағы кездесулерді жоспарлау арқылы уақытты үнемдеу

Өте нашар орташа деңгейден төмен Жақсы Жақсы

Командамен өзара әрекеттесу сәттілік үшін өте маңызды. Бірақ кейде бүкіл команданы бір жерге жинау қиын болуы мүмкін. Командалар бұл мәселені қызметкерлерге қай жерде болса да цифрлық кездесу орталығын ұсыну арқылы шешеді. Командалар сонымен қатар барлығына ыңғайлы уақытты табу арқылы жоспарлауды жеңілдетеді.

Мұғалімдердің «Teams» кездесулерін пайдалану тәсілдерінің мысалдарына мыналар жатады: Бөлімнің мәселелерін талқылауға арналған тұрақты жиналыстар; Оқу бағдарламасындағы өзгерістермен танысуға арналған арнайы жиналыстар.

Топ жиналыстарын жоспарлау тез және қарапайым. Мұғалімге тек қана істеу керек: мүшелерді қосу; жиналыс тақырыбын жасау және жоспарлау көмекшісінің көмегімен барлығына ыңғайлы уақытты табу.

Топ мүшелері хабарлама алады және командаларды қай жерде қолданса да жиналысқа қосыла алады. Тікелей жиналыстарды жазуға және кейінірек қатыса алмайтын қызметкерлермен бөлісуге болады.

«Teams» жиналыстарында тікелей субтитрлер арқылы қолжетімділікті қамтамасыз ету. «Teams» – бұл нақты уақыт режимінде онлайн жиналыстар мен презентацияларға арналған орталықтандырылған кеңістік. Трансляция және бейне интерфейс мүмкіндіктері жүргізушілерге нақты

уақыт режимінде қатысушылармен және қонақтармен байланысуға және бірлесіп жұмыс істеуге мүмкіндік береді. Сонымен қатар, барлық «Office 365» және «Microsoft» өнімдерінде қол жетімділік мүмкіндіктері бар. «Teams» жиналыстарында субтитрлерді қосу мүмкіндігі бар. Субтитрлер қатысушыларға экранға динамик қатынасы бар тірі жасырын субтитрлерді қосуға мүмкіндік береді.

Тікелей эфирдегі субтитр мүмкіндігі ай сайынғы педагогтер жиналыстары, сабақтарды бақылау жиналыстары және командаларда өткізілетін кез келген басқа қызметкерлер жиналыстары үшін пайдалы болуы мүмкін.

«Power Bi» және «Teams» көмегімен деректерді мағыналы ақпаратқа айналдыру. «Teams» – бұл нақты уақыт режимінде онлайн жиналыстар мен презентацияларға арналған орталықтандырылған кеңістік. Трансляция және бейне интерфейс мүмкіндіктері жүргізушілерге нақты уақыт режимінде қатысушылармен және қонақтармен байланысуға және бірлесіп жұмыс істеуге мүмкіндік береді. Сонымен қатар, барлық «Office 365» және «Microsoft» өнімдерінде қол жетімділік мүмкіндіктері бар. «Teams» жиналыстарында субтитрлерді қосу мүмкіндігі бар. Субтитрлер қатысушыларға экранға динамик қатынасы бар тірі жасырын субтитрлерді қосуға мүмкіндік береді.

Тікелей эфирдегі субтитр мүмкіндігі ай сайынғы педагогтер жиналыстары, сабақтарды бақылау жиналыстары және командаларда өткізілетін кез келген басқа қызметкерлер жиналыстары үшін пайдалы болуы мүмкін.

«Onenote» көмегімен жазбалар мен ресурстарды ұйымдастыру. Сыныпты, персоналды немесе «PSP» тобын құру кезінде «OneNote» дәптері автоматты түрде жасалады. «OneNote» жазу кітапшасы – бұл мәтінді, суреттерді, қолжазба жазбаларды, құжаттарды, сілтемелерді, дауысты, бейнені және т.б. сақтауға болатын бүкіл командаға арналған цифрлық жазу кітапшасы. Командаға арналған «OneNote» блокнотында бәрі ұйымдастырылған және қол жетімді.

«PSP» жазу кітапшасында топтың әр мүшесінің рұқсаттары бірдей, ал ноутбук «PSP» үшін «Dufour» моделіне негізделген шаблондармен бірге келеді.

Сыныптар мен ұжымдарда «OneNote» дәптері үш бөлек бөлімнен тұрады:

- Барлығы бірге жұмыс істейтін және мазмұнды өңдейтін бірлескен кеңістік;
- Мұғалім немесе әкімші мазмұнды өңдейтін және білім алушылар немесе қызметкерлер тек мазмұнды көре алатын мазмұн кітапханасы**.**
- Әрбір оқушының немесе қызметкердің жеке кеңістігі бар оқушыларға немесе қызметкерлерге арналған бөлімдер: оқушылар үй тапсырмасын, эссе жобаларын жібереді және жазбалар жасайды, ал қызметкерлер сабақ жоспарларын жасайды, кәсіби даму мақсаттарын жазады және тәртіпті бақылайды.
- Педагог немесе әкімші сонымен қатар төртінші бөлімді, **тек педагогқа арналған бөлімді немесе тек басшыға арналған** бөлімді, тек педагогқа немесе басшыға қол жетімді және кейінірек бөлісуде материалдарды дайындау үшін пайдаланылуы мүмкін. Бүкіл оқу бағдарламасын тек педагогтерге арналған

бөлімге орналастыруға және мазмұн кітапханасында жариялауға немесе уақыты келгенде оқушылардың бөлімдеріне таратуға болады.

Оқушылардың қажеттіліктері бойынша «PSP» командасын өзгерту. Кейбір оқушылар сыныптан тыс мамандардың араласуын қажет етеді. Қажеттіліктердің арасында келесілердің біреуі немесе бірнешеуі болуы мүмкін. Олар: қатысу; мінез-құлық; әлеуметтік немесе эмоционалды әл-ауқат; өнімділік және білім беру.

Мұғалім бастаса да, араласудың бір бөлігі болса да, оқу орындары келесілерді басқару үшін қауіпсіз және сенімді платформаны қажет етеді: деректер; әңгімелер; файлдар және оқушыларға көмектесетін ресурстар.

«Microsoft Teams» осы мақсат үшін өте қолайлы. Бірақ команданың қандай түрін қолдану керек? Сынып командасы мен қызметкерлер тобында мүшелерге арналған бөлімдер бар, сондықтан олар өте қолайлы емес. Кәсіби педагогтер қауымдастығының тобы дәл солай болады. Алдын ала толтырылған дәптерде қажетсіз мазмұн болуы мүмкін, бірақ оны оңай жоюға болады. «PSP» тобы бұл сценарий үшін өте қолайлы, өйткені мұғалім арнаны жасаған сайын ноутбукке автоматты түрде жаңа бөлім қосылады.

(«Басқа» типті топты қолдануға болады, бірақ әр жаңа оқушының дәптеріне бөлімдер қосу үшін қосымша қадамдар қажет.)

Араласу пәрмені құжаттарды, файлдарды және деректерді ортақ пайдалану, сақтау және ұйымдастыруда файлдар қойындысын пайдалана алады. Олар оқиғалар мен мәселелерді талқылауда жарияланымдар қойындысын пайдалана алады. Сонымен қатар, олар электрондық пошта хабарларын топтың дәптерінде сақтау үшін «Outlook» бағдарламасындағы «**OneNote-қа» жіберу** құралын қолдана алады.

Бірнеше оқушымен жұмыс істегенде, олардың әрқайсысы үшін жабық арналар құпиялылықты сақтауы керек және тек оқушымен жұмыс істейтіндер көре алады.

«PSP» тобы сонымен қатар жеке оқу бағдарламасы бар оқушылар үшін прогресс деректерімен бөлісу және деректерді жинау үшін тамаша шешім болып табылады.

Әкімшілер мен басқа оқу орындарының басшылары қызметкерлерге арналған командаларды әртүрлі мақсаттарға арналған жалғыз құрал ретінде пайдаланады. Қызметкерлер арасында және олардан ақпарат таратуды және жинауды ұйымдастыру үшін «Staff Team» пайдаланыңыз. Электрондық пошта ағынын азайтыңыз және тиімдірек сөйлесіңіз. Бағалау, оқушылардың мінез-құлқы, сабаққа қатысу және оқу үлгерімі сияқты деректерді қадағалаңыз. Кәсіби даму және кәсіби өсу жоспарлары үшін бір команданы пайдаланыңыз.

Оқушыларға арналған командалар сияқты, қызметкерлерге арналған командаларда тек оқуға арналған бөлім, ынтымақтастық бөлімі, тек басшыларға арналған бөлім және команданың әр мүшесі үшін жеке бөлім бар.

«PSP Teams» кәсіби өсуге бағытталған кез келген топ үшін жасалуы мүмкін. Бұл кітап клубы немесе педагогтер тобына ортақ кез келген басқа бағыт

болуы мүмкін. PSP Teams PLC Dufour моделі негізінде алдын ала жасалған OneNote блокнотымен бірге келеді.

Жергілікті тілде оқытудың қосымша нұсқалары сіздің еліңіздегі жаһандық оқу серіктестерін тексеру.

«Microsoft» құралдарына жылдам жауаптар*: Teams өнім нұсқаулығы; Командаларға арналған интерактивті нұсқаулық; Teams қолдау сайты; Teams туралы YouTube ойнату тізімі; Майк Толфсен (Майк Толфсен) Тиктокта; Майк Толфсен (Майк Толфсен) Twitter-де; Майк Толфсен (Майк Толфсен) YouTube сайтында; Білім беру вебинарлары (Microsoft)*

3. PLC қызметкерлерімен және командаларымен бірлескен жұмыс. «Microsoft Teams» құрамындағы персонал мен «PSP» командалары кәсіби әріптестер арасындағы ынтымақтастықты жеңілдетеді және файлдарды ортақ пайдалану мен ұйымдастыруды қамтамасыз етеді.

Оқыту мақсаттары – персонал командалары мен PSP командалары арасындағы айырмашылықтарды анықтау; команданың әртүрі үшін пайдалану мысалдарының сипаттамасын білу; командалардағы адамдарды, файлдарды және қарым-қатынасты ұйымдастыру туралы жалпы түсінік қалыптастыру.

Нақты сабақтарға арналған командалардан басқа, кәсіби әріптестер арасында бірлесіп жұмыс істеуге арналған «Microsoft Teams» командалары бар. Мұндай командалардың екі түрі бар: «персонал командалары» және «PLC командалары», олардың әрқайсысының мақсаттары мен құрылымдары әртүрлі. Кез келген команда сияқты, екеуі де электрондық поштаның шығуын азайтады, көптеген таңдаулы байланыс опцияларын ұсынады. Екеуі де ынтымақтастықты жеңілдетеді және файлдарды ортақ пайдалану мен ұйымдастыруды қамтиды. Олардың әрқайсысында команданың мақсаттары үшін арнайы бейімделген OneNote дәптері бар.

Оқыту мақсаттары – «Staff Teams» пен «PLC Teams» арасындағы айырмашылықты тану; команданың әртүрі үшін пайдалану мысалдарының сипаттамасын білу; командалардағы адамдарды, файлдарды және қарым-қатынасты ұйымдастыру туралы жалпы түсінік беру.

Персонал командалары мен басқа командалар арасындағы айырмашылық. Қызметкерлер тобы – оқу орны мәселелері бойынша бірлесіп жұмыс істеуге арналған әмбебап орын. Бұл бүкіл оқу орнының бастамасы бойынша бірлесіп жұмыс істеу кеңістігі болсын немесе сынып деңгейінде оқу жоспарын өзгерту болсын, қызметкерлер тобы әкімшілер мен педагогтерге ақпарат алмасуға және бірлесіп жұмыс істеуге мүмкіндік береді.

Персонал тобында әкімші немесе жетекші педагог командаға иелік етеді. Содан кейін иесі педагогтерді топ мүшелері ретінде қоса алады. Егер әкімшінің немесе педагог басшысының әкімшілік жұмыс үшін тең басшылары болса, олар топқа меншік иелерін де қоса алады. Команда құрылғаннан кейін оның иесі оқу семестрінде орындалатын әртүрлі әкімшілік жобалар үшін әртүрлі арналарды орната алады. Топ иесі «OneNote» қызметкерлері үшін кірістірілген жазу кітапшасын жасағанда, жазу кітапшасы әр мүшенің рұқсаттарына негізделген бөлімдерді автоматты түрде жасайды. Қызметтік дәптерде командаға кіретін

әрбір педагог үшін бөлек бөлім бар. Бұл жеке бөлімдер әкімшіге немесе педагог директорына педагогтердің жеке бағаларын, пікірлерін және жеке кәсіби даму жоспарларын қосуға мүмкіндік береді.

«PSP» командасы педагогтердің кәсіби қауымдастығында (PSP) ынтымақтасатын педагогтерді қолдайды. PSP ғалымдарға Әлеуметтік және эмоционалды оқытудың әсерін, кітапты зерттеуді немесе педагогтер басқаратын кез келген басқа бірлескен жұмысты зерттейтін топтың айналасында қалыптасуы мүмкін. PSP тобында кірістірілген OneNote жазу кітапшасы – барлығы бірге жұмыс істей алатын бірлескен жазу кітапшасы. «PSP» тобының дәптері (қызметкерлердің дәптерінен айырмашылығы) команданың әр қатысушысы үшін жеке бөлімдер жасамайды.

Персонал командалары басшыларға негізделген, ал «PSP» командасы тең. Екеуі де педагогтерге бірлесіп пайдалануға, ынтымақтастыққа және қарым-қатынасқа қолайлы сенімді кеңістік беру арқылы педагогтер мен оқу орындарының әкімшілерінің құнды уақытын үнемдейді.

Әртүрлі білім беру мақсаттары үшін персонал командаларын пайдалану. Қызметкерлерге арналған командаларды бүкіл оқу орнының бастамалары үшін немесе бөлімнің шағын жобалары үшін пайдалануға болады. Пайдалану мүмкіндіктері тек әкімшінің көзқарасымен шектеледі.

Келесілер командаларға жатады: *оқу орнын жақсарту жоспарлары; инциденттерге ден қою жоспары; тәртіптік есептер; әлеуметтік және эмоционалды оқыту бағдарламалары; педагогтерді аттестаттау; технологиялық қолдау және оқыту; автобус оқиғалары туралы есептер; оқу жоспарын құру*

«PLC Teams» топтарын педагогтер мен әкімшілердің шағын топтары оқу үрдісін зерттеу, кітапты оқуды жеңілдету немесе педагогтер тобын қызықтыратын кез келген басқа оқу зерттеулері үшін пайдалана алады.

Қысқаша айтқанда, әртүрлі жобалар, іс-шаралар, комитеттер мен процестер үшін қызметкерлер тобын құрыңыз. Командаларда кез келген жеке әкімшілік тапсырмаларды басқаруға болады.

Бірлескен жұмысты оңтайландыру үшін топ мүшелерін басқару. Оқу орнының басшылары мен қызметкерлеріне ақпарат тарату және бірлесіп жұмыс істеу үшін орталықтандырылған түйін қажет. Қызметкерлер тобы оқу орнының басшылары үшін қауіпсіз және қорғалған кеңістік жасайды, онда олар оқу жоспарлары мен деректермен алмасып, олармен бірлесіп жұмыс істей алады, сондай-ақ бағалау мен кері байланыс үшін жеке дәптер жүргізеді. Қауіпсіз және қорғалған кеңістікті басқару мүшелерді қосудан, рөлдерді тағайындаудан және мүшелердің рұқсаттарын реттеуден басталады. Қызметкерлер тобын құру кезінде иелерін, мүшелерін немесе қонақтарын қосыңыз. Қызметкерлер тобы бірнеше иелер мен мүшелердің болуына мүмкіндік береді.

Персонал топтары оқу орындарының басшыларына мәліметтерді тарату және құжаттармен бірлесіп жұмыс істеу үшін қызметкерлермен байланысуға мүмкіндік береді. Топ иелері қызметкерлерді топқа қосып немесе алып тастай алады және топ мүшелерінің мүмкіндіктерін толық бақылай алады. Арналарды,

қойындыларды, қолданбаларды және сөйлесулерді басқаруды орнату үшін пәрменді өңдеңіз. Команданы басқарудың барлық қол жетімді әдістерін қолдана отырып, педагогтер өз командаларының нақты қажеттіліктерін қанағаттандыру үшін персонал тобын құра алады.

Әлеуметтік ғылымдар сияқты оқу және аудандық бөлімдерде әдетте басшы және бірнеше қызметкер болады. Оқу жоспарын жазу, жиналыс жазбалары және басқа ресурстар қол жеткізуге және бірлесіп жұмыс істеуге ашық болуы мүмкін. Әкімшілік және штаттық лауазымдарға негізделген иерархиялық ақпарат болуы мүмкін болғандықтан, мүшелерді дұрыс басқару және белгілі бір рұқсаттар беру жақсы келісілген команда құру үшін маңызды.

Маңызды нәрсеге назар аударыңыз: әңгімелесу арқылы ізбасарлардың кетуіне жол бермеу. Ауыл мектебі оқушылары – біздің басты басымдығымыз. Оқушылармен жұмыс істеуге және оқу нәтижелерін жақсартуға назар аудару – бұл әр мұғалім мен әкімші өз уақытын арнағысы келетін нәрсе. Өкінішке орай, тәрбиешілер мен әкімшілер мектептегі жалпы істерге қатысты жиі электрондық хаттарға байланысты уақыттары созылып жатқанын жиі хабарлайды. Педагогтер күн сайын хабарландырулармен, хаттамалармен және тіпті қызметкерлердің келесі жиналысының уақыты туралы қарапайым сұрақтармен толтырылады. Жауаптар, электрондық поштаны сақтау және жою уақытты қажет етеді. Бір сөзбен айтқанда, пошта жәшіктерін хабарламалармен толтыру мұғалімдерді оқушылармен маңызды жұмыстан алшақтатуы және алаңдатуы мүмкін.

Командалардағы жарияланымдар қойындысы педагогтер мен әкімшілерге құнды уақытты қайтарады. «Teams»-те сөйлесу қойындысын пайдалану қызметкерлерге кез келген тақырып бойынша топ ішінде үздіксіз сөйлесуге мүмкіндік береді. Қатысушылар алдағы жиналыс туралы хабарландыру жариялайды немесе файлды бөліседі және топтан кері байланыс алады. Сіз Жарияланымдар қойындысындағы командаға хабарлауыңыз керек барлық нәрселермен бөлісе аласыз және @белгісімен бүкіл команданы немесе белгілі бір адамды атап өту арқылы бүкіл қызметкерлердің назарын белгілі бір әңгімеге аудара аласыз. Хабарламаларға «ұнату» белгісін қоюға болады, сонымен қатар оларды кейінірек оқу үшін сақтауға болады.

Топ жетекшілері хабарландырулар орналастырады және алдағы міндеттерді талқылай бастайды. Мұғалімдер сұрақтар қойып, алдағы сабақ немесе жоба туралы әріптестерінен пікір сұрайды. «PSP» командасында педагогтер топ оқыған кітап туралы өз ойларымен бөліседі немесе топты қызықтыратын тақырыпқа қатысты блогпен немесе зерттеу мақаласымен бөліседі.

Әркім қатыса алатын жарияланымдар қойындысындағы әріптестерімен сөйлесуден басқа, педагогтер жеке адаммен немесе шағын топпен жеке чаттар жүргізе алады. Ол үшін экранның сол жағындағы чат белгішесін таңдаңыз (командалардың жеке кеңістігінде) және ұсынылған тізімнен немесе контактілерден сөйлескіңіз келетін әріптесті іздеңіз немесе іздеу жолағына әріптесіңіздің атын енгізіңіз. Жеке чат мүмкіндігінде файлдарды бөлісуге мүмкіндік беретін Жарияланымдар қойындысында бірдей құралдар бар;

суреттерді, стикерлерді немесе GIF суреттерін қосыңыз, тіпті аудио немесе бейне қоңыраулар шалыңыз.

Сынақ сабағында бөлім әріптестерімен жұмыс істеп жатқаныңызды елестетіп көріңіз. Мұғалімдер сабақтың жобасын жарияланымдар қойындысы арқылы әлеуметтік зерттеулер тобымен бөліседі. Бірнеше әріптестер оны бірге ашып, өңдей алатындай етіп, Жарияланымдар қойындысынан файлды таңдаңыз. Сөйлесу кезінде файлды бірлесіп өңдеңіз. Реакциялар мен түсініктемелер де арнада қайта пайда болады, сондықтан ешкім өз тарихын жоғалтпайды. Командалардағы әңгімелер әріптестерге барлық пошта жәшіктерін босатуға, тиімдірек жұмыс істеуге және қарым-қатынасты жеделдетуге мүмкіндік береді, осылайша барлығы ең маңызды нәрсеге-оқушыларға орала алады.

Жабық арналар. «Microsoft Teams»-тегі жеке арналар командада бірлесіп жұмыс істеу үшін мақсатты кеңістіктер жасайды. Арнаға кіру тек осы жабық арнаның иелері немесе мүшелері болып табылатын топ пайдаланушылары үшін қол жетімді. Кез келген пайдаланушыларды, соның ішінде қонақтарды, егер бұл пайдаланушылар топ мүшелері болса, жабық арнаға мүше ретінде қосуға болады.

Хабардар болу керек топ мүшелері үшін бірлесіп жұмыс істеу мүмкіндігін шектеу үшін жабық арнаны пайдалануды қарастырыңыз. Жеке арналар белгілі бір жобаны жүзеге асыруға тағайындалған адамдар тобын басқару үшін басқа топ құрмай-ақ байланыстыру үшін де пайдалы.

Мысалы, жабық арнаны келесі жағдайларда пайдалану ыңғайлы:

- Топтағы адамдар тобы жеке команда құрмай-ақ бірлесіп жұмыс істеу үшін бағытталған кеңістікті қалайды.
- Топтағы адамдардың кіші тобына бюджеттер, ресурстар немесе стратегиялық позициялау сияқты құпия ақпаратты талқылау үшін жеке арна қажет.

Құлыптау белгішесі жеке арнаны көрсетеді. Тек жабық арналардың мүшелері олар қосылған жабық арналарға қол жеткізе алады және қатыса алады.

Жақсы өнімділік үшін файлдармен бірлесіп жұмыс істеу. Ағымдағы оқу кезеңінде және келесі кезеңдерде қызметкерлерге ресурстарды қосыңыз және сақтаңыз. «Жалпы» арнасынан бастап әр арнада «файлдар» қойындысы бар. Бұл қойындыда анықтама және ынтымақтастық үшін файлдарды қосуға болады.

Файлдар қойындысында файлдарды жасауға, жіберуге, өңдеуге және ашуға, сондай-ақ сілтемелерді бөлісуге болады. Файлдарды қосқаннан кейін оларды «файлдар» қойындысынан табуға болады. Файл жүктелгеннен кейін оны нақты уақыт режимінде көруге және бірлесіп жұмыс істеуге болады. Файлды қосқаннан кейін жылдам қол жеткізу үшін «жалпы» арнасының чатына сөйлесу тізбегі де автоматты түрде қосылады. Топ мүшелері файлды ашқанда, оларға «**сөйлесуді бастау»** түймесі қолжетімді болады. Енді топ мүшелері құжатты өңдей немесе көре, сонымен қатар оны сөйлесу кеңістігінде нақты уақыт режимінде талқылай алады. Сөйлесу кеңістігіне қосылған барлық жазбалар автоматты түрде жалпы әңгімедегі Жарияланымдар қойындысына жіберіледі.

Әрбір қосымша арна үшін бөлек «файлдар» қойындысы автоматты түрде жасалады.

Оқу орнының бөлімдері әрқашан сабақтарды жаңарту, ортақ құжаттарды бөлісу және маңызды ақпаратты жариялау үшін жұмыс істейді. «Файлдар» қойындысында мекеме басшылары мен мүшелері файлдарды ортақ пайдалану үшін бұлттық дискіні пайдалана алады, сонымен қатар өңдеуді және нақты уақыттағы ынтымақтастықты қолдайды. Файлдарды жіберу немесе жасау және әріптестеріңізбен сөйлесу мүмкіндігі құнды уақытты үнемдейді.

Желіден тыс пайдалану үшін файл қойындыларын жергілікті түрде синхрондау. Топ жетекшісі ретінде командалардағы файлдар қойындысында жұмыс таңдасаңыз, бұл топ иелері мен мүшелеріне файлдарды бөлісуге және олармен қауіпсіз және қорғалған ортада бірлесіп жұмыс істеуге мүмкіндік береді. Дегенмен, кейде файлға жылдам қол жеткізу немесе файлмен оффлайн режимде жұмыс істеу қажет болуы мүмкін. Файлдарды жергілікті синхрондау осындай мазмұнмен қалтаға кіруге мүмкіндік береді. Файлдар жергілікті синхрондалған кезде мүшелер файлдарды бөлісе, электрондық пошта хабарларын жібере, ZIP қалталарын жасай, басып шығара және факс жібере алады.

Оқу орнының басшылары мен қызметкерлері Wi-Fi желісіне қол жеткізе алмаған кезде (мысалы, конференцияға бару кезінде) Teams файлдарымен жұмыс істеуде өз файлдарын жергілікті түрде синхрондай алады. Wi-Fi желісіне қосылғаннан кейін олардың өңделген файлдары командалармен синхрондалады.

Қолданбалар арқылы командаларды жекелендіру. Оқу орындарына арналған «Microsoft Teams» – бұл педагогтер құрамымен және оқушылармен жүргізілетін барлық жұмыстардың орталығы. Командаға қажет барлық нәрсе үшін бір орынның болуы тиімділік пен өнімділікті арттырады. Сөйлесулер, файлдар және «OneNote» жазу кітапшасы сияқты негізгі құралдар әр командаға енгізілген. Команданы құралдар мен ресурстармен жекелендіру арқылы тиімдірек етіңіз.

Қызметкерлер тобы тестілеу хаттамалары бар «Word» құжатына жиі сілтеме жасай алады. Сынып тобында оқушылар күн сайын қол жеткізе алатын онлайн оқулық болуы мүмкін. Бұл ресурстарды және басқаларын арнаға қойынды ретінде қосуға болады. Пәрменді жекелендіру және команданың жұмыс процесін жеңілдету үшін қойындыларды «Word» құжаттары, «PowerPoint» презентациялары, «Excel» электрондық кестелері, веб-сайттар, «Flips», пішіндер, ағындар және т.б. арқылы қосуға болады.

Мектеп және округ басшылары, әкімшілер және мұғалім жетекшілері «Teams»-те әріптестерімен жұмыс істеудің екі тамаша нұсқасы бар. Қызметкерлер тобы сынып тобының үлгісінде, педагогтер құрамының орнына көшбасшылар және оқушылардың орнына қызметкерлер құрамы бар. Сондай-ақ оларда тек оқуға болатын мазмұн кітапханасы және команданың әрбір мүшесі өңдей алатын ынтымақтастық кеңістігі бар.

«PSP» командалары педагогтердің кәсіби қауымдастықтарына арналған. Бұл командалар қысқа немесе ұзақ мерзімді болуы мүмкін. «PLC» командасын

кітапты қарапайым зерттеу үшін немесе қол жетімділік немесе әділеттілік мәселелерін үнемі талқылау үшін пайдалануға болады. PLC әзірлеушілер тобы «PLC Darfour» үлгісіндегі «OneNote» ноутбугін пайдаланады.

Осы командалардың кез келгенін пайдалану тәрбиешілерге өз оқушыларымен командаларда жұмыс істеуге ыңғайлы болу үшін Teams мүмкіндіктерін пайдалануды үйренудің тамаша тәсілі болып табылады.

Жергілікті тілде оқытудың қосымша нұсқалары сіздің еліңіздегі жаһандық оқу серіктестерін тексеру.

«Microsoft» құралдарына жылдам жауаптар: «Teams» өнім нұсқаулығы; Командаларға арналған интерактивті нұсқаулық; Teams Қолдау Сайты; Teams туралы YouTube ойнату тізімі; Майк Толфсен (Майк Толфсен) Тиктокта; Майк Толфсен (Майк Толфсен) Twitter-де; Майк Толфсен (Майк Толфсен) YouTube сайтында; Білім беру вебинарлары (Microsoft)

4. Тапсырмалар беру және командалардағы тапсырмалар мен формалар арқылы оқушыларды бағалау. Сабақтарға арналған командаларда педагогтерге қажет барлық құралдар бар, олар бүкіл курстың оқу бағдарламасынан бастап күнделікті сабақтардың мазмұнына және үй тапсырмасының өмірлік циклінің егжей-тегжейіне дейін. Басқаша айтқанда, тақырыпты енгізуден бастап, үлгерімді бағалауға дейін «Microsoft Teams»-те бәріне орын болды. Бұл модуль оқушыларға тапсырмаларды қалай құруға және тағайындауға, дайын тапсырмаларды жинауға және баға қоюға болатындығын түсіндіреді. «Microsoft Forms» тікелей сынып командасына енгізілген сертификаттау механизмін ұсынады. Командалардағы кері байланыс процесі педагогтер үшін тиімді және оқушылар үшін маңызды. Командалардағы бағалау парақтарын көптеген сыртқы қосымшалармен біріктіруге болады. «Teams» сонымен қатар оқушылардың жұмыс үрдістерін және олардың интернеттегі мінез-құлқын бақылау үшін «insights» ұсынады. Бұл тенденциялар «Reflect» қосымшасының арқасында әлеуметтік-эмоционалды оқыту (SEL) компоненттерін қамтуы мүмкін, оны командаларға сабақтарға қосуға болады.

Оқыту мақсаттары – «Microsoft Teams»-те тапсырмаларды құру, тарату, жинау және бағалау; «Microsoft Forms» көмегімен сауалнамалар, тесттер мен сауалнамаларды құру және біріктіру және Insights көмегімен жиналған деректерді талдау.

Шолу. Сынып командаларында педагогтерге қажет барлық құралдар бар, олар бүкіл курстың оқу жоспарынан, күнделікті сабақтардың мазмұнынан бастап, тапсырмаларға байланысты жұмыс процесі туралы мәліметтерге дейін. Басқаша айтқанда, «Microsoft Teams»-те тақырыпты енгізуден бастап үлгерімді бағалауға дейін барлығына орын бар. Бұл модуль оқушыларға тапсырмаларды қалай құруға және тағайындауға, дайын тапсырмаларды жинауға және баға қоюға болатындығын түсіндіреді. «Microsoft Forms» тікелей сынып командасына енгізілген сертификаттау механизмін ұсынады. Командалардағы кері байланыс процесі педагогтер үшін тиімді және оқушылар үшін маңызды. «Teams»-тегі бағалау парақтары көптеген сыртқы қосымшалармен біріктірілген. «Teams» сонымен қатар оқушылардың жұмыс үрдістерін және олардың интернеттегі

мінез-құлқын бақылау үшін «Insights» ұсынады. Сынып тобына қосуға болатын Рефлексия қолданбасы арқылы әлеуметтік-эмоционалды оқытудың (SEL) құрамдас бөліктері сияқты трендтерді қадағалаңыз.

Оқыту мақсаттары – «Microsoft Teams»-те тапсырмаларды құру, тағайындау, жинау және бағалау; «Microsoft Forms» көмегімен сауалнамалар, тесттер мен сауалнамаларды құру және біріктіру және «Insights» көмегімен жиналған деректерді талдау.

Сынып командасында тапсырмаларды құру, қадағалау және тексеру. Аралас сыныпта оқушылардың үлгерімі мен ілеспе жұмыс көлемін үнемі тексеруді теңестіру қиын міндет. Командалар тапсырмаларды тікелей сынып тобында құру, қадағалау және тексеру тиімділігін қамтамасыз етеді. Қағазды үнемдеңіз және тиімдірек жұмыс жасаңыз! Тапсырмалар қойындысында тапсырма жасаңыз, тиісті файлдарды тіркеңіз және оқушылардың жұмысын бағалау критерийлерін жариялаңыз, сонда олар не істеу керектігін нақты біледі. Қайталанатын бағалау тапсырмалары оңтайландырылған, бұл бағалауды ыңғайлы және жеңілдетеді. Бұл интуитивті, түсінікті және өте функционалды шешім.

Оқушылар жұмысты тапсырған кезде оны тексеріп, пікір қалдырыңыз және баға қойыңыз. Барлығы цифрлық орталықта сақталғандықтан, оқушылар ешқашан тапсырмаларын жоғалтпайды, ал педагогтер үлестірмелі материалдар мен тексеру жұмыстары түрінде үлкен қағаздарды алып жүрудің қажеті жоқ. Командалардың көмегімен педагогтер өз курстарының барлық жақтарын бір орталықта басқара алады.

Командалардағы формалар арқылы түсінуді тексеру. Педагогтер үшін білімді бағалау – бұл мұғалімдер үнемі жасағысы келетін нәрсе, бірақ мұндай жылдам тексерулер кейде көптеген қағаздардың жинақталуымен аяқталады. Сынып тобында **енгізілген «Microsoft Forms»** пайдалану қағаз көлемін азайтуға және оқытуға уақтылы және интеграцияланған кері байланысты қамтамасыз етуге мүмкіндік береді.

Енгізілген формалардағы тест функциясы – бұл түсінуді тексерудің тамаша тәсілі. Енгізілген формалар мұғалімдерге тесттер құруға және оларды «Teams» тапсырмасына қосуға мүмкіндік береді. «Microsoft Forms»-те жасалған кез келген тест командаларда қол жетімді болады. Командалардағы тапсырмалар қойындысында жаңа тапсырма жасаңыз. Содан кейін «Microsoft Forms»-те жасалған барлық сынақтарды көру үшін сынақ опциясын таңдаңыз. Тапсырманы бүкіл сыныпқа немесе белгілі бір оқушыға тағайындау керектігін таңдау арқылы жекелендіріңіз. Оларға қол жеткізе алады және командалардан шықпай-ақ аяқтай алады. Тесттерді бағалау да оңай! Педагогтер тесттерді тікелей тапсырмалар қойындысында немесе «Microsoft Forms»-те бағалай алады.

Тәжірибеде сынақтарды бағалау немесе тағайындау үшін қысқа кіру немесе шығу сұрауын жасаңыз. «Microsoft Forms» оқуды тексеру немесе тесттерді тексеруде де қолданыла алады. «Microsoft Forms»-ке енгізілген математикалық функциялар математика және дәл ғылым мұғалімдеріне бағаларды тез құруға мүмкіндік береді. Түсінуді тексеруде үй тапсырмасына тест

жасаңыз немесе алдыңғы үй тапсырмасынан нақты мәселелерді таңдаңыз. Тақырыпқа қарамастан, «Microsoft Forms» және «Teams» формативті бағалауды жеңілдетеді!

«Microsoft Forms»-ті командаларда қолданудың көптеген басқа тәсілдері бар. Командаларға «пішіндер» қойындысын қосу арқылы педагогтер: командадағы барлық адамдар өңдей алатын пішінді жасау; топ мүшелерінің пікірлерін жинау үшін бар сауалнаманы қосыңыз немесе форманың нәтижелерін көрсету.

Жылдам сауалнама арқылы педагогтер бірнеше секунд ішінде нақты уақыт режимінде сауалнамалар жасай алады. Сауалнама жасау үшін @Forms көмегімен «чаттар» қойындысынан сөйлесуді бастаңыз және сұрағыңызды енгізіңіз. Топ мүшелері нақты уақыт режимінде жауап бере алады және нәтижелерді көре алады.

Кәсіби кеңес. «Microsoft Forms» қосқыштарын қосу арқылы жауаптарды қадағалаңыз. Арна опцияларында арна **қосқыштары** бөлімінде күн сайын жауаптардың қысқаша мазмұнын алу үшін пішіндерді таңдаңыз.

Тапсырмалар. Сабақтарға арналған «Teams» құрамындағы тапсырмалар оқуды жалғастыруға және сабақтан тыс уақытта қатысуды қолдауға көмектеседі. Педагогтердің ескертулері мен ұсыныстары негізінде жасалған және олар үшін арнайы әзірленген жетілдірулердің арқасында оқытуды қолдау және сабақтар мен тапсырмаларды ұйымдастыру үшін қосымша мүмкіндіктер пайда болды.

«Teams» енді топтық жобаларға арналған цифрлық платформаны ұсынады! Топтық тапсырмалар стандартты «Teams» тапсырмалары сияқты теңшеу опцияларын ұсынады. Тіпті оқу орнының немесе ауданның саясатына сәйкес топтық және жеке бағаларды қою мүмкіндігі бар.

Тапсырмаларды әзірлеу кезінде педагогтер оларды күнтізбеге тікелей «Teams» және «Outlook» бағдарламаларынан қоса алады. Одан да көп уақытты үнемдеуде бұл мүмкіндікті тапсырма параметрлерінде алдын ала конфигурациялауға болады.

Тағы бір танымал ұсыныс: оқушыларға өз жұмыстарын суретке түсіру арқылы тапсырмаларды тапсыруға мүмкіндік беру. Енді олар мұны бір түймені басу арқылы жасай алады!

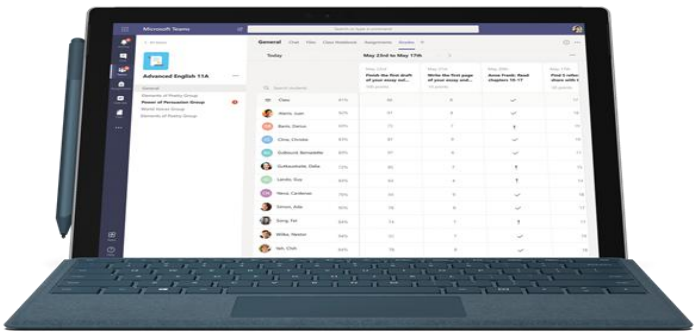
Сонымен қатар, командалардағы тапсырмалар қызықты болды. Педагогтер «Nearpod», «Buncee», «Wakelet» және басқалары сияқты танымал қосымшаларды тікелей тапсырмаға қоса алады. Тапсырмаға цифрлық тақта қосқыңыз келе ме? Анықтама, топтық ынтымақтастық немесе жеке пайдалану және тапсырмаларды жіберу үшін цифрлық тақтаны немесе чат тақтасын (Microsoft) қосыңыз.

Бірлескен жұмыс туралы айтатын болсақ. Сыныптастар «OneNote», «Word» немесе «PowerPoint» сияқты кез келген «Office 365» қосымшасында тікелей командаларда жұмыс істей алады.

Командаларға тесттер тағайындау әлдеқайда оңай болды. Тесттерді тікелей командаларда жасаңыз және өңдеңіз – енді «Forms» веб-сайтына өтудің қажеті жоқ. Сонымен қатар, уақыт шеңберін орнату үшін таймерді қосуға болады!

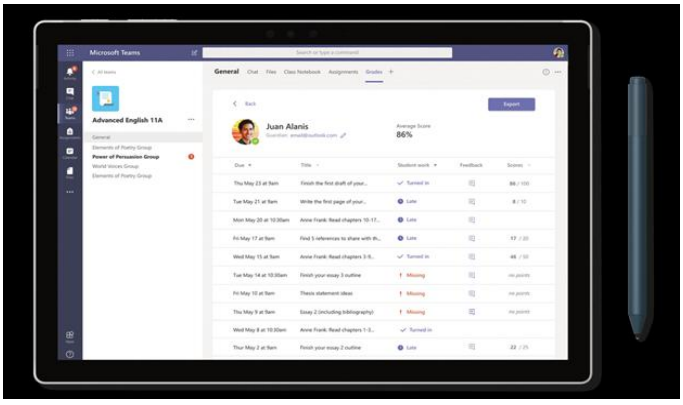
Сонымен, «Teams» педагогтерге оқушылардың ақпараттық жүйелеріндегі (SIS) бағалау парақтарымен тапсырмаларды синхрондау арқылы құнды уақытты үнемдейді. (Бағалауды синхрондау енді Enteroster 1.1 үйлесімді жеткізушілерді қолдайды.)

«Бағалау» қойындысы арқылы тиімді жұмысты қолдау. Сынып командасындағы «бағалау» қойындысы тиімділікті арттыруға арналған. «Бағалауды синхрондау» функциясын пайдаланып, «Enteroster» қолданатын оқушылардың деректер жүйелерімен (SIS) тапсырмалар мен бағалауларды синхрондаңыз. **Педагогтердің пікірлеріне сүйене, «Teams» инженерлері бұл интерфейсті оқушыларға да, педагогтерге да ыңғайлы ету үшін жасады.**

Мұғалімдер әрқашан оқушылардың жетістіктерін бақылаудың жолдарын іздейді. «Бағалау» қойындысында бүкіл сынып үшін де, жеке оқушылар үшін де көріністер бар. Бүкіл сынып көрінісінде олардың үлгерімін көру үшін белгілі бір оқушыны таңдаңыз немесе ата-аналарға немесе қамқоршыларға электрондық пошта жіберіңіз.

Бүкіл сыныптың көрінісі көптеген сыныптық журнал жүйелеріне ұқсас. Бұл көріністе педагогтер әр оқушының барлық тапсырмалар бойынша орташа бағаларын көре алады. Бұл бағалаулар санаттардың орташа мәніне немесе салмақ үлестіріміне негізделуі мүмкін. Бағаларды тікелей осы көрініске енгізіңіз немесе бағалар мен тапсырмалар туралы пікірлерді енгізу үшін жеке оқушылардың көрінісіне ауысыңыз. Оқушылар балдар мен пікірлерді қайтарған кезде, деректер автоматты түрде SIS-пен синхрондалады.

Бүкіл сынып көрінісінде оқушылардың қайсысы тапсырманы тапсырғанын немесе тапсырмағанын қараңыз. Ұзақ мерзімді жоба аяқталған кезде, педагогтер мерзімге жете алмайтын оқушылармен байланыса алады. Тапсырманы немесе Жобаны бағалағаннан кейін педагогтер әр бағалау бойынша сыныптың орташа мәнін көре алады. Бұл ақпарат мұғалімдерге оқу мақсаттарына қол жеткізілгенін немесе белгілі бір ұғымдарды қайталау керектігін білуге көмектеседі.

Teams-те жасалған тапсырмалар «бағалауды синхрондау» функциясы арқылы тікелей SIS-пен синхрондалады. Мұғалімге басқа сайтқа өтудің қажеті жоқ. Бағаларды синхрондау туралы толығырақ оқыңыз.

«Бағалау» қойындысы арқылы максималды икемділікке қол жеткізу. Сынып командасы навигацияны қарапайым және ыңғайлы етеді. Бұл ыңғайлы және интуитивті интерфейс мұғалімдерге кез келген форматтағы тапсырмаларға қол жеткізуге мүмкіндік береді. Сынып командасымен мұғалімдер жеке тапсырмаларды, санат бойынша тапсырмаларды қарау керек пе немесе өз сыныбындағы «барлық *тапсырмаларды қарау» керек пе, жоқ па, соны өздері шешеді*. Тапсырмаларды қараудың бұл әмбебап тәсілі мұғалімдерге бағаларды өздеріне ыңғайлы етіп қоюға мүмкіндік береді және сынып командасы мұғалімдерге уақыт пен күш-жігерді қалай үнемдейтінінің қосымша мысалы ретінде қызмет етеді.

Тапсырмаларды қараудың екі әдісі бар. Бір сыныпқа арналған тапсырмаларды көруде сынып командасының «біздің кеңістік» бөліміндегі «тапсырмалар» қойындысына өтіңіз. Бұл көріністе мұғалімдер сыныптағы оқушылардың орындалу барысын тез қадағалап, жаңа тапсырмалар құрып, тапсырылған жұмыстарды тексере алады.

Кері байланыс циклі арқылы оқушылардың нәтижелерін жақсарту. Әр мұғалімнің тапсырмаларды бағалауға және оқушылардың пікірлеріне өзіндік ерекше көзқарасы бар. Зерттеулер көрсеткендей, оқыту дайындық, рефлексия, кері байланыс беру және өз жұмысына түзетулер жіберу арқылы жүреді. Сондықтан мұғалімдер оқушылардың жұмысын бір реттік процесс емес, циклдік процесс ретінде қарастыруы керек. «**Teams»-тегі тапсырмалар** осы итеративті кері байланыс принципіне негізделген, бұл оқушылардың үлгерімін бірыңғай функционалды түрде дәл бақылауға мүмкіндік береді.

Педагогтер ғылыми жобалар, эсселер мен презентациялар үшін кері байланыс циклін пайдаланады. Бұл әр оқушының жоба барысында жеткілікті көңіл бөлетініне көз жеткізудің тамаша тәсілі. Оқушылардың жұмысын тапсыру үшін белгілі бір мерзімдерді белгілеңіз немесе оларға кез келген уақытта жұмыс жіберуге рұқсат етіңіз.

Командалар түсініктерді ұсынады. Сабақтарға арналған командалар тапсырмаларды таратуға, орындауға және тапсыруға көмектесіп қана қоймайды.

Мұғалімдер көбінесе сахна артына қарап, оқушылардың сабақта қалай жұмыс істейтінін көруді армандайды. Бұл «Insights» білім беру қосымшасының арқасында мүмкін болады, ол тікелей командаларға арналған. Сияқты мәліметтер негізінде білімді оқыту шешімдерін қабылдаңыз: *Онлайн сабақтарға қатысу; Тапсырмаларды орындауға қатысу; Сабақтағы белсенділік және тағы басқалар.*

Білім беру туралы түсініктер педагогтерге білім алушыларды жаңа деңгейде қолдаудың қуатты құралын ұсынады. Педагогтерге арналған талдаудың бұл деңгейі тек білім беру мақсаттары үшін ғана емес.

«Reflect» – бұл педагогтер мен педагогтерге әлеуметтік-эмоционалды оқытуға көмектесетін тексеру құралы. «Reflect» көмегімен мұғалімдер сыныптың «температурасын» өлшеп, оқушылардың әл-ауқатын тез бағалай алады. Әр оқушының эмоционалды тәжірибесі туралы хабардар болу мұғалімдерге оқытудың ең қолайлы әдістерін іздеуге көмектеседі. Эмодзилерге

негізделген тексеру кезінде оқушылардан қандай эмоцияларды сезінетінін анықтау сұралады. Бұл қарапайым әрекет эмоциялар сөздігін құруға және зейінді арттыруға көмектеседі, сонымен қатар білім алушыларға эмоционалды жағдайдың оқуға қалай әсер ететінін түсінуге көмектеседі. Сонымен қатар, педагогтер өз сыныптары мен жеке оқушылардың қажеттіліктері туралы маңызды ақпарат алады.

«Insights» педагогтерге уақыт өте келе оқушылардың тексерулерге қалай жауап беретінін көрсетеді, осылайша педагогтерге оқушылардың қажеттіліктерін анықтау және қанағаттандыру оңайырақ болады. Цифрлық қызмет туралы есеп енді reflect тексеру деректерін қамтиды (жақын арада аналитикалық мүмкіндіктер кеңейеді). Reflect жұмысы және Reflect-ті командаларда қалай бастау керектігі туралы көбірек біліңіз.

«Microsoft Teams» – бұл курстың мазмұнын, байланысын және жұмыс процесін басқаруға арналған кешенді шешім. «Teams» педагогінің сабаққа арналған оқу материалдарын таратуын қамтиды; тіркемелері, бағалау критерийлері және таралуы бар тапсырмалар; және оқушылардың жұмысынан айырылу туралы көбірек алаңдамауы үшін жинақтар. «Teams» сонымен қатар пішіндер, бағалаулар және деректер трендтері туралы аналитикалық мәліметтер арқылы жұмысты бағалауға мүмкіндік береді. Бұл мүмкіндіктердің барлығы білім алушылар үшін де, педагогтер үшін де ыңғайлы навигациясы бар құрылымдық, ұйымдастырылған пакет түрінде қол жетімді.

Сіздің тіліңіздегі қосымша оқу параметрлерін еліңіздегі жаһандық оқу серіктестерінен көруге болады.

5. «TEAMS»-те байланысыңыз, ынтымақтастықта болыңыз және қауымдастықтар құрыңыз. Оқу орындарындағы «Microsoft Teams» – бұл мазмұн орталығы және ынтымақтастық орталығы. «Teams» педагогтер мен оқушылардың, отбасылардың, әріптестердің және жалпы оқу орнының қауымдастығы арасындағы өзара әрекеттесуді жеңілдетеді.

Оқыту мақсаттары – «Microsoft Teams» көмегімен керемет қауымдастық құру жолдарын анықтау; командалар қарым-қатынас пен ынтымақтастықты қалай жеңілдететінін түсіндіру және курстың мазмұны үшін орталық орын ретінде сабақ жазу кітапшасын пайдалануды сипаттау.

Оқу орындарындағы «Microsoft Teams» – бұл мазмұн орталығы және бірлесіп жұмыс істеудің орталық бөлігі. Командалар педагогтер мен оқушылар, отбасылар, әріптестер және кеңірек мектеп қауымдастығы арасындағы көптеген форматтағы байланысты жеңілдетеді. Шын мәнінде, командалар осы қауымдастықты құруға көмектесе алады.

Оқыту мақсаттары – «Microsoft Teams» көмегімен керемет қауымдастық құру жолдарын анықтау; командалар қарым-қатынас пен ынтымақтастықты қалай жеңілдететінін түсіндіру; курстың мазмұны үшін орталық орын ретінде сабақ жазу кітапшасын пайдалануды сипаттау.

«Microsoft Class Teams» көмегімен тиімділікті арттыру». Біз оқушыларымызбен бірлесіп жұмыс істеудің және олардың бірлесіп жұмыс істеуін жеңілдетудің сенімді жолдарын іздеген сайын – бетпе-бет оқыту немесе

қашықтан оқыту немесе гибридті ортада екеуі де – біз қолданатын құралдар инновациялық және терең оқытудың негізін құрайды. «**Microsoft Class Teams»** мұғалімдерге тапсырмаларды, балдарды және қолданбаларды тікелей командаға оңай біріктіру арқылы оқушылармен ынтымақтасуға мүмкіндік береді. Мұндай интеграция педагогтерге әкімшілік жүктемені азайтады және оқушылардың тиімділігі мен шоғырлануын арттырады.

Сыныпқа қарамастан (математика, жаратылыстану ғылымдары, әдебиет, әлеуметтік зерттеулер, өнер, информатика және т.б.) мұғалімдер сынып командасын және динамикалық цифрлық оқу ортасын құра алады. Педагогтер бірден ресурстармен алмасу, бірлесіп жұмыс істеуді ынталандыру, оқушылармен қарым-қатынас жасау және әртүрлі тапсырмаларды тағайындау мен бағалауды басқару үшін орын алады.

Бұл модульдің әрбір бірлігі маңызды педагогикалық маңызы бар сынып командаларының нақты аспектісін сипаттайды. Сынып командасының көмегімен педагогтер оқушыларға тиімді цифрлық азаматтық, өзін-өзі басқару дағдыларын дамытуға және жекелендірілген оқу мүмкіндіктерін жасауға көмектесе алады. Тапсырмалар мен кері байланыс циклдарын бағалаудың жетілдірілген мүмкіндіктері, сондай-ақ «Turnitin» және «Moodle» сияқты қосымшалармен интеграциялау арқылы педагогтер үйлестірушілер мен талдаушылар ретінде өз дағдыларын жетілдіре алады.

Оқушыларға әсер ету. Оқушыларға ерекше оқу қауымдастықтарында жұмыс істеуге және қатысуға шақырылғанда, қауіпсіз оқу ортасын құру өте маңызды. Оң сынып идентификаторын жасау үшін келесі қарапайым әрекеттерді орындауға болады.

- Сынып тобының аватарын сыныпты және оның ерекше мәдениетін жақсы көрсететін етіп өзгертіңіз
- Жарнамалық мүмкіндікті пайдалану – бұл «Teams» арнасындағы жазбалар қойындысында көрнекі хабарлама қалдырудың тамаша тәсілі.
- Оқушыларды мерекелермен және ризашылықтармен ынталандыру

Сынып аватарлары. Қауіпсіз және қолдау көрсететін сынып қауымдастығын құру туралы қосымша білім алғысы келетін педагогтер «Edutopia» мақаласын қарай алады.

Кірістірілген тақырыптар әр элемент үшін белгішелерді ұсынады. Алдын ала жасалған аватарлардан басқа, жеке аватарларды қосуға болады. Қауымдастық сезімін қалыптастыру үшін білім алушыларға өздері ұсына алатын немесе тіпті жасай алатын фотосуреттерді немесе логотиптерді таңдауға мүмкіндік беріңіз.

Хабарландырулар. Хабарландыру мүмкіндігі маңызды хабарларды бөлектеуге көмектеседі. Міне, оларды қалай тиімді пайдалануға болады: алдағы оқиғаға назар аударыңыз; орындалу күнін немесе мерзімін жариялаңыз; маңызды ресурсты бөлектеңіз; күшті еске салғыш жіберіңіз.

Жаңа **сөйлесуді** таңдағанда стандартты сөйлесуді немесе жарнаманы таңдауға болады. Егер сіз **жарнаманы** таңдасаңыз, бұл тақырыпты қалың қаріппен таңдап қана қоймай, сонымен қатар түрлі-түсті фондық сурет қосуға

мүмкіндік береді. Бұл хабарландыру әңгіме ағынында ерекшеленеді және осылайша бүкіл топқа білу керек маңызды нәрсе туралы ақпаратты жеткізу қамтамасыз етіледі.

Алғыс. Барлығы жақсы орындалған жұмыс үшін баға алғанды ұнатады. Педагогтер ретінде біз әр оқушының ерекше екенін білеміз және оны басқаша атап өтуді қалауы мүмкін. «Teams» сыныбында жеке чатта немесе көпшілік алдында немесе арнада нақты тануды жіберудің жылдам және оңай жолы бар.

Оқушылар ұзақ мерзімді жобамен жұмыс істегенде, бұл қиын міндет, өте көп жұмыс істейтіндер немесе бірлесіп жұмыс істеуде тамаша адамдар тобы құрылуы мүмкін. Олардың күш-жігері байқалғанын білу үшін оларға «Жарияланымдар» қойындысы немесе жеке хабарлама арқылы алғыс жіберіңіз. Жұма күні Алғыс хат жіберуді қарастыруға болады. Бұл хабарламада өсуге деген көзқарасын көрсеткен, сыныптастарына мейірімді болған немесе бір апта ішінде басқаларға көп көмектескен белгілі бір білім алушыларды атап өтуге болады.

Арнадағы командамен жұмыс. Әр команданы жекелендіруге және конфигурациялауға болады және бұл команда ішінде арналар құрудан басталады. Арналар-бұл команданы әртүрлі модульдерге, идеяларға, тақырыптарға немесе санаттарға бөлу тәсілі.

- Кәсіби команда құру кезінде оқу орнының барлық педагогтер құрамы үшін немесе шағын ПСП үшін команда құруды қарастырыңыз. Жиналыстар, кестелер, күн тәртібі немесе стратегиялық жоспарлар үшін арналар жасаңыз
- Сыныпқа команда құру кезінде осы тақырыпта зерттелген модульдердің немесе тақырыптардың атаулары деп аталатын арналар жасаңыз.
- Мазмұнды командаға түсінікті етіп құрылымдау үшін шексіз командалық арналар жасаңыз.

Көптеген арналар мазмұнды ұйымдастырса, жеке арналар адамдарды да ұйымдастыра алады. Жеке арнаны құру кезінде арна мазмұнына кім кіре алатынын таңдаңыз. Жеке арналар шағын топтарда, топтық жобаларда жұмыс істеуге және бөлімдерде, бөлімшелерде немесе пәндік салаларда жеке жұмыс істеуге өте ыңғайлы.

Жасамас бұрын жеке немесе стандартты арнаның қажет екенін анықтаңыз, себебі оны жасағаннан кейін оны өзгерту мүмкін болмайды.

Әңгімелер арқылы байланыста болыңыз. Командалардағы жарияланымдар қойындысы – бұл командалар арасындағы байланыс орталығы. «Teams» автоматты түрде ортақ арнада, сондай-ақ барлық қосымша арналарда Жарияланымдар қойындысын жасайды. Барлық топ мүшелері ортақ арнаға сөйлесулерді көре және қоса алады. Әңгімелер арнадағы барлық адамдарға көрінеді және жеке емес. Дегенмен, @ mentioning команданың кез келген мүшесі түсініктемеге назар аударады және оны байқағанына көз жеткізеді.

Сөйлесуді жариялау үшін кез келген арнадағы «Жарияланымдар» қойындысын таңдаңыз. Таңдаңыз **жаңа әңгіме** жаңа талқылау тақырыбын бастау немесе жауап беру белгішесін таңдап, сол тізбекке **жауаптар** қосу арқылы кез келген алдыңғы әңгімеге жауап беру.

Сынып немесе команда туралы жаңалықтармен бөлісу үшін Жарияланымдар қойындысын пайдаланыңыз. Мақалалар жариялаңыз немесе ресурстарға сілтеме жасаңыз. Топ мүшелерін тиісті талқылауларға тартыңыз. Сұрақтарға жауап беру үшін қол жетімді болыңыз. Басқа қолданбаны тікелей әңгімеге енгізу үшін іске асыру кодын қосыңыз. Бұл аймақты Ризашылық пен мадақтау үшін пайдаланыңыз. Немесе команданың фотосуреттерін бөлісу үшін кеңістікті пайдаланыңыз.

Жарияланымдар қойындысында көптеген опциялар бар. Мәтінді пішімдеңіз, эмодзилерді, GIF суреттерін немесе стикерлерді қосыңыз, құжаттар мен файлдардың әртүрлі түрлерін тіркеңіз, тіпті бірнеше қадаммен тікелей кездесуді бастаңыз!

Кәсіби кеңес: мазмұнға арналған басқа арналарды жасағаннан кейін, ортақ арнаға оралуды және параметрлерді Өзгертуді қарастырыңыз, сонда тек топ иелері ортақ арнаға хабарлама жібере алады. Осылайша, хабарландырулар әңгімелерде жоғалмайды.

Сабаққа арналған дәптермен мазмұн орталығын құру. Сынып тобын орнатқаннан кейін мұғалімдер өз мазмұнымен жұмыс істегісі келеді. Оқу бағдарламасын, бағаларды, жоспарлау құжаттарын, коммуникациялық ресурстарды және оқушылардың артефактілерін қайда сақтау керектігі туралы мәселе күрделі болуы мүмкін. Сынып командаларында мұғалімдер үшін күшті шешім бар-сабаққа арналған дәптер. Сабақ дәптері – бұл тапсырмалармен, бағалармен және бірнеше білім беру қосымшаларымен біріктіруге болатын сынып мазмұнының жалпы орталығы. Сабақ дәптері әртүрлі бөлімдерден тұрады, олардың әрқайсысы белгілі бір мақсатқа қызмет етеді.

- Сабаққа арналған дәптер мазмұнының кітапханасында педагогтер сабақ материалдарымен, жоба нұсқауларымен және әдетте сабақ кезінде білім алушыларға тарататын барлық нәрселермен бөліседі.
- Сабаққа арналған дәптерде «тек мұғалімдерге арналған» бөлімі бар, онда мұғалімдер оқушылар көруге дайын емес немесе оқушылар пайдалануға арналмаған мазмұнды жасай алады және ұйымдастыра алады. Бұл тәрбиешілер үшін жабық бөлім болғандықтан, бұл ата-аналардың электрондық хаттары мен оқушылардың араласуына қатысты құжаттаманы сақтауға тамаша орын.
- Әр оқушының жеке дәптері бар, онда олар жұмысты аяқтай алады, жазбалар жаза алады және жобалар үшін зерттеулер жинай алады. Жеке бөлімдердегі жұмысқа тек педагогтер мен жеке оқушылар ғана қол жеткізе алады.
- Бірлескен кеңістікте әркімнің редакциялау құқығы бар. Оқушылар жобалармен бірлесіп жұмыс істей алады, дайын презентацияларға немесе есептерге сілтемелермен бөлісе алады, тіпті тапсырмалар мен тұжырымдамалар туралы сұрақтарға арналған цифрлық тұрақ орны бар. Көптеген педагогтер білім алушыларды жобада жұмыс істеу үшін шағын топтарға бөлуді ұнатады. Бірлескен кеңістікте педагогтер бөлімдер құра алады және оларға тек белгілі бір топқа кіретін оқушыларға рұқсат бере алады. Осылайша, білім алушылар топтың

біртұтастығына сенімді болады және басқа топтардың жұмысын шатастыру ықтималдығы аз болады.

Отбасымен байланысты жақсарту. «Teams» сыныбында ата-аналар мен қамқоршыларға апта сайынғы электрондық пошта дайджестін жіберуді таңдауға болады. Дайджест пәндер немесе сыныптар бойынша санаттары бар тапсырмаларға қысқаша шолу жасайды және әр тапсырманың күйі ерекшеленеді (жіберілген немесе жіберілмеген). Апта сайынғы электрондық пошта дайджесті үй мен мекеме арасындағы сенімді байланыс пен қадағалауға ықпал етеді.

«Microsoft» корпорациясы бүкіл отбасы оқушының оқу процесіндегі жетістігінің бір бөлігі екенін түсінеді. Ата-аналар мен қамқоршыларды апта сайынғы электрондық пошта дайджесті арқылы хабардар етіп отырыңыз. Егер әкімші опцияларында электрондық пошта дайджесті қосылса, қамқоршыларға электрондық хаттар әр демалыс сайын алдыңғы және алдағы апталардағы тапсырмалармен жіберіледі.

Әдістерді санауға рұқсат етіңіз: «Microsoft Teams» үшін көптеген білім беру қосымшалары. Командалар көптеген білім беру мақсаттары үшін пайдалы.

Сынып командалары мұғалімдерге әр оқушының назарын аудара отырып, сыныптағы жұмыс процесін оңай басқаруға көмектеседі. Сабақтарға арналған командалардың көмегімен мұғалімдер әңгімелерден мазмұнды құруға тез және оңай ауыса алады. Педагогтер тапсырмаларды жасайды, жариялайды және бағалайды, ал оқушылар жобалармен бірлесіп жұмыс істейді, әріптестеріне кері байланыс береді және олар зерттейтін мазмұн туралы әңгімелесуге қатысады.

Қызметкерлерге арналған командаларды бүкіл оқу орнының бастамалары үшін немесе бөлімнің шағын жобалары үшін пайдалануға болады. Пайдалану мүмкіндіктері тек оқу орындарының әкімшілері мен басшыларының көзқарасымен шектеледі. Міне, кейбір мысалдар. Оқу орнын жақсарту жоспарлары. Инциденттерге ден қою жоспары. Тәртіптік есептер. Әлеуметтік және эмоционалды оқыту бағдарламалары. Педагогтерді аттестаттау. Технологиялық қолдау және оқыту. Автобус оқиғалары туралы есептер. Оқу жоспарын құру.

Қысқаша айтқанда, әртүрлі жобалар, іс-шаралар, комитеттер мен процестер үшін қызметкерлер тобын құрыңыз. Кез келген әкімшілік тапсырманы командаларда басқаруға болады.

«PSP» командасы педагогтерге әріптестерімен үнемі сөйлесуге және бір жыл ішінде жеке мансабын дамытуды жалғастыруға мүмкіндік береді. «PSP» командасы қызығушылықтар, оқу деңгейлері, бөлімдер, пәндер немесе кітап оқу бойынша құрылымдалуы мүмкін. «PSP» командасында «PSP» үшін «Dufour» моделіне негізделген шаблондарды ұсынатын PSP үшін «OneNote» интеграцияланған жазу кітапшасы бар.

Педагогтер мен білім алушылар клубтарға, спорттық командаларға немесе кез келген жалпы қызығушылыққа арналған командалар құра алады.

«Microsoft Teams» – бұл керемет әртүрлі оқу құралы, бірақ сонымен бірге «Teams»-те курс материалдарынан басқа оқу саласында көптеген пайдалану

жағдайлары бар. Сабақ дәптері-бұл мазмұнды ұйымдастыруға арналған қуатты және әртүрлі мүмкіндіктерге толы құрал. Дәптер тапсырмаларды тағайындауды жеңілдетеді және сенімді кері байланыс циклін қамтамасыз етеді.

Командалар сонымен қатар сынып қауымдастығымен өзара әрекеттесуді құруға арналған мүмкіндіктерді қамтиды. Сынып аватарлары, баннерлер және мадақтау-бұл оқушылармен үнемі қарым-қатынас жасау құралы.

Командалар-ата-аналармен және қамқоршылармен және кеңірек қауымдастықпен байланыста болудың тамаша тәсілі. Оны пайдалану тек сыныптармен шектелмейді: мектептен кейінгі клубтар мен спорттық командалар үшін командалар құрыңыз.

Әріптестермен байланысу және бірлесіп жұмыс істеу үшін PSP командалары мен персонал командаларының мүмкіндіктеріне жүгініңіз. Персонал командалары оқу бөлімдері немесе округтік кеңселер сияқты ұйымда пайдалану үшін арнайы жасалған. PSP командалары формальды емес, мүмкіндігінше педагогтер басқаратын топтарға кітап оқу сияқты ортақ мүдделерді жүзеге асыруға арналған.

Мақсатқа қарамастан, ол сабақтар, клубтар немесе бөлімдер болсын, «Microsoft Team» командасы бар!

6. «Microsoft Teams» жиналыстары арқылы мұғалімдер мен қызметкерлерді жинау. «Microsoft Teams» жиналыстарын құрудың және әртүрлі көздерден әртүрлі мазмұн түрлерін бөлісуді жеңілдететін ортақ пайдалануды қамтамасыз етудің жаңа жолдары туралы біліңіз. Оқушылармен кездесу кезінде мұғалімдерге қажет егжей-тегжейлі басқару элементтерін зерттеңіз.

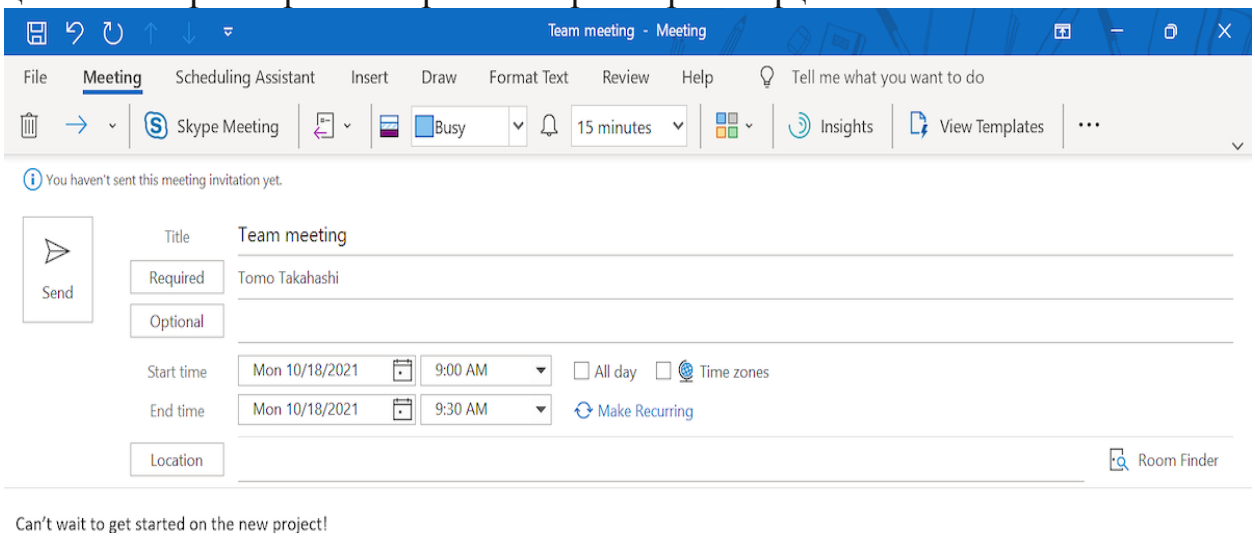
Оқыту мақсаттары – «Microsoft Teams»-те виртуалды жиналыстарды құру, жариялау және іске қосу жолдарын анықтау; анықтамасы виртуалды жиналыстардың бірнеше мақсаттары мен пайдалану жағдайлары; қауіпсіздік пен мазмұнды бөлісуге арналған Microsoft Teams мүмкіндіктерінің сипаттамасы

Шолу. «Microsoft Teams» адамдарды қай жерде болса да біріктіруге арналған. 2020 жылы командалар пандемия жағдайында күтпеген қажеттіліктерді қанағаттандыру үшін тез дамыды. Егер сізге өзара әрекеттесу немесе ынтымақтастық қажет болса, командалар виртуалды жиналыстар үшін қауіпсіз кеңістікті және әртүрлі көздерден әртүрлі мазмұн түрлерін бөлісудің оңай жолдарын ұсынады. Бұл модуль жиналыстарды құрудың және жариялаудың жаңа тәсілдерін, сондай-ақ оқушылармен кездесулерде педагогтерге қажет әртүрлі басқару элементтерін қарастырады.

Жиналыстар жасаңыз. «Microsoft Teams» қызметі басқа «Microsoft Office» қызметтерімен біріктірілген. Бұл қазіргі уақытта немесе болашақта жиналыс құруды жеңілдетеді. «Outlook» және «Teams» жиналысты дереу бастау, оны күнтізбеге қосу немесе электрондық пошта арқылы жіберу опцияларын ұсынады.Teams жиналыс терезесін дереу ашу үшін осы функция қол **жетімді жерде жиналысты «Бастау»** пәрменін таңдаңыз.

«Outlook» бағдарламасындағы күнтізбе қойындысындағы **жаңа жиналыс** опциясы жиналысты электрондық пошта хабарын жіберу сияқты оңай жасауға

мүмкіндік береді. Жиналыс тақырыбын электрондық пошта хабарламасының тақырыбы деп санауға болады. Қажетті мүшелер «алушы» өрісіне ұқсас, ал қосымша мүшелер «Жасырын көшірме»өрісіне ұқсас.

Уақытты үнемдеу үшін жиналыс параметрлерін алдын ала анықтауға болады. «**Опциялар» бөлімінде рұқсаттар бар, мысалы,** қай мүшелерге «күту залын» айналып өтуге, дыбысты қосуға және сөйлесуде хабарламалар жіберуге рұқсат етіледі. Сонымен қатар, жауап беру параметрлері бар, соның ішінде шақырылғандарға жиналыстың қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін шақыруды қайта бағыттауға тыйым салу. Егер мұғалімдерде ашық «Teams» қосымшасы болмаса, бұл өте ыңғайлы.

Әрине, командаларда жиналыс құрудың көптеген жолдары бар. Жиналысты қазір жасау немесе жиналысты кейінірек жоспарлау үшін сол жақтағы күнтізбе қойындысын таңдаңыз. Жиналысты жоспарлау кезінде осы қойындыда осы арнада жарияланым жасайтын және оған қол жеткізе алатындардың барлығын жиналысқа қосылуға шақыратын арнаны қосуға болады. Арна жиналыстары туралы мәліметтер төменде келтірілген.

Сонымен қатар, жиналысқа қатысу үшін тіркеуді талап етуге болады. Командаларда жиналыс құрудың тағы бір нұсқасы – сол жақтағы чат қойындысы. Мұнда «жиналысты қазір бастау» немесе жиналысты жоспарлау мүмкіндігін пайдалануға болады. Чаттағы барлық пайдаланушылар автоматты түрде шақырылады.

Соңында, арналар жиналыстары бар. Қазір жиналыс жасаңыз немесе оны кез-келген команданың кез-келген арнасында жоспарлаңыз.

Арна жиналыстары мен чат жиналыстары осы арнадағы немесе чаттағы әңгімелер сияқты тізбектегі барлық пікірлердің транскрипциясын сақтайды.

Ақыр соңында, бұл «Microsoft Teams»-тің екі белгісі: байланыс үшін жасалған және барлық қатысты мазмұн тақырыптарға біріктіріледі.

Оқушылардың дыбысын басқару туралы толығырақ. «Teams» сонымен қатар білім алушылар чаттар үшін ұқсас басқару элементтерін ұсынады.

Педагогтердің ұсыныстары бойынша жасалған жаңа интерфейс. «Microsoft» корпорациясы естіді. Бұрын тапсырмалар, бағалаулар және аналитика сияқты сынып командасының көптеген функциялары «жалпы»

арнасындағы қойындыларға енгізілген. Енді педагогтер сынып командаларының кез келген жерінен тапсырмаларды жасай алады, көре алады және бағалай алады. Сол сияқты, оқушылар өз командасының кез келген жерінде тапсырмаларды көре, аша және орындай алады. Бағалау мен аналитикаға да қатысты.

«Teams» сонымен қатар «PowerPoint LIVE» көмегімен «PowerPoint» слайдшоуынан экранды көрсетуді жеңілдетті, бұл сыныпта жұмыс істеуді жеңілдетеді. Педагогтердің тағы бір танымал сұранысы білім алушылардың мазмұнын, педагогін немесе екеуін де көре алатынын таңдау мүмкіндігі болды. Жақында мұғалімдер өздерін көрсетілген мазмұнға қоя алады. Сіз мұны біріктіру ретінде елестете аласыз экранды көрсету виртуалды фонмен.

Көрініс параметрлері. Оқушылар мен әріптестерге мағыналы және жекелендірілген қарым-қатынас жасауға көмектесетін опцияларды қараңыз.

«Microsoft» корпорациясы мұғалімдердің, білім алушылардың және әріптестердің бір-бірін қалай көретінін өзгертеді. Жиналыста тоғызға дейін қатысушыны көрсететін «3x3 галереясы» көрінісінен басқа, қазір 49 қатысушыны көрсететін 7x7 өлшемді үлкен топтаманың көрінісі бар.

«Бірге» режимінде заттар қызықты, өйткені аренаның немесе дәріс аудиториясының фоны бар, онда барлық қатысушылар, соның ішінде педагог – бірге отырады. Бұл қатысушыларға барлығы бір бөлмеде екенін сезінуге мүмкіндік береді. Мүшелер қосылғанда немесе камераларын қосқанда Арена тіпті кеңейеді! «Бірге» режимінде ішкі және сыртқы ынтымақтастық үшін бірнеше орынды таңдау үшін төменгі сол жақтағы қарындаш белгішесін таңдаңыз.

Соңында, фокус тәрбиешілерге алаңдаушылықты жою үшін толық экран режиміне ауысуға және қатысушылардың эскиздерін жасыруға мүмкіндік береді.

«Microsoft Teams» педагогтер мен білім алушыларға конференциялар мен бірлескен жиналыстарды жекелендіру және оңтайландыру жолдарын ұсыну үшін үнемі жұмыс істейді.

Оқушыларда саңылауларды іздеу әдісі бар, соның ішінде интерактивті синхронды оқыту кезінде. Толық дыбысты өшіру арқылы мұғалімдер қажетті уақытқа дейін бірлесіп жұмыс істей алады және назар аудару қажет болғанда оқушылардың дыбысын өшіре алады. Жиналыс параметрлері оқушылардың дыбысты қайта қосуына жол бермейді. Барлық қатысушылардың дыбысын өшіріңіз және пайдаланушылардың дыбысты қосу және өшіру мүмкіндігін басқарыңыз.

Педагогтерге сабаққа дайындалуға уақыт беру немесе басқа пайдаланушыларға рұқсатсыз қосылуға тыйым салу үшін білім алушылардің жиналысқа қашан кіре алатынын басқару үшін «күту залын» пайдаланыңыз.

Қауіпсіздік өте маңызды және қауіпсіз қосылу сілтемелері, дыбысты өшіру және жиналыстарды аяқтау сияқты мүмкіндіктер мұғалімдерге оқушыларды қорғауға мүмкіндік береді және виртуалды сабақтар кезінде алаңдамауға көмектеседі. Қауіпсіздікті арттыру үшін Outlook бағдарламасында жиналыстар құру жиналысқа шақыруларды жіберуді өшіру мүмкіндігін қамтиды. Бұл тек

шақырылғандарды білдіреді (яғни, сынып құрамы бар тарату тізіміндегі пайдаланушылар!) жиналысқа кіре алады.

Жиналыс бөлмелері арқылы қатысушыларды топтарға бөліңіз. Педагогтер бүкіл топты оқытуға, жеке оқытуға және шағын топтарда оқытуға орын мен уақыт бар екенін біледі. Командалар – бұл барлық нұсқалардың орны. Командаларды қолданатын педагогтер шағын топтарда жұмыс істеу үшін жеке арналар сияқты мүмкіндіктерді сұрады. Келесі логикалық қадам-виртуалды сынып жиналыстары кезінде шағын топтарда талқылауға мүмкіндік беру. Нәтижесінде жиналыс бөлмелері болды - бұл мұғалімдерге сыныпты талқылау және бірлесіп жұмыс істеу үшін топтарға бөлуге мүмкіндік беретін мүмкіндік.

Сөйлесу бөлмелерінің қажетті санын таңдаңыз және: оқушыларды топтарға автоматты түрде немесе қолмен тағайындаңыз; оқушыларды бөлмелер арасында жылжытыңыз; әр топқа жарнамалар жіберіңіз; бару үшін бөлмелер арасында жылжытыңыз; қатысушыларды бөлмелер арасында жылжытыңыз; барлығын негізгі сыныпқа қайтару үшін барлық топ жиналыстарын автоматты түрде аяқтаңыз.

Байланыста болу үшін іс-шараларды тікелей эфирде өткізіңіз. Мұғалімдерге үлкен онлайн сессияларды өткізу тәсілдері қажет, мысалы: оқу жоспарын ұсыну; оқу орнының жаңалықтары; оқушылардың көрсеткіштерін көрсету; ірі дәрістер және тағы басқалар.

Мұндай үлкен топтық оқиғалар сынып командаларында мүмкін. 10 000 адамға дейін сыятын трансляциясын орнатыңыз. Оқушылардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін қатысушыларға арнайы хаттамалар мен рұқсаттар орнатыңыз.

Жетекші хабарлар ретінде педагогтер: спикерлер санын шектеу; сұрақ-жауап сессияларын өткізу; жазбаларға рұқсат беру; нақты уақыттағы субтитр тілінің параметрлерін алдын ала орнату және тағы басқалар.

Ата-аналар мен қауымдастық мүшелері қатыса алатын зерттеу жобаларының презентациялары үшін трансляциялар жасаңыз. «Teams» трансляциясында ғылыми көрмелерді, сынып жетекшісінің өнерін және мектеп кездесулерін айналдырыңыз. Бұл жетіспейтін білім алушыларға, ата-аналарға және қоғамдастық мүшелеріне хабардар болуға мүмкіндік береді.

Қатысу және назар аудару. «Microsoft Teams» – бұл қажеттіліктер өзгерсе де, мұғалімдерге қажет нәрсе. Бұған жиналыстарға арналған икемді шолу опциялары, сондай-ақ рұқсаттарды қосу және өшіру кіреді.

Динамикалық көрініс. Сынып жиналысы кезінде ең бастысы жағдайға байланысты өзгереді. Көптеген жағдайларда оқушылардың көруі үшін бірнеше маңызды элементтер бар, бірақ бұл жағдайда да элементтердің бірі қосымша назар аударуға лайық. Динамикалық көрініс тәрбиешілер өзгертулер енгізген кезде экранның орналасуын интеллектуалды түрде реттейді, мысалы, оқушылардың бейне веб-арналарын жылжыту кезінде, бүйірлік тақтаның ашық болуына байланысты (мысалы, чат немесе мүшелер тақтасы).

Бірнеше маңызды элементтер. Оқушылар үшін бірнеше бейне веб-арналардың ерекшеленуінің көптеген себептері болуы мүмкін. Әріптес

педагогны немесе сурдоаудармашыны бөлектеңіз. Ақпаратты сыныппен бөлісетін оқушыны бөлектеңіз н*емесе олардың барлығын бөлектеңіз*. Иә, командалар бір уақытта бірнеше таңдауды қолдайды!

Нақты уақыттағы реакциялар. Кейде аудиторияның қатысуы жақсы нәрсе. Нақты уақыттағы реакцияларға қазір «ұнату», «жүрек», «қол шапалақтау» және «күлу», сондай-ақ «қолды көтеру» белгішесі кіреді. Эмоциялардың стихиялық көріністеріне рұқсат етіңіз немесе оқушыларды жауап беруге шақырыңыз. Белгішелер мұғалім экранының төменгі ширегінде қысқа уақыт ішінде пайда болады. Аудиторияның қатысуы әрдайым орынды бола бермейтіндіктен, педагогтер бұл мүмкіндікті өшіре алады.

Дыбыс пен бейнені басқару. Жағдайлар білім алушыларға дыбысты немесе бейнені қашан бөлісу керектігін де анықтайды. Тікелей оқыту кезінде мұғалімдер бүкіл сыныптың дыбысын өшіре алады, бірақ жеке пайдаланушылардың дыбысын өшіру және қосу үшін егжей-тегжейлі басқару элементтері де қол жетімді. Педагогтер сонымен қатар оқушының камерасын өшіре алады. Оқушы бұл параметрді қайта анықтай алмайды. Көрсету уақыты келгенде, сол басқару элементтерін өшіріңіз.

Тиімді жиналыстар. Жақында бізге сұрақ қоюдың қажеті жоқ еді: «Неліктен мен өз оқушыларыммен виртуалды түрде кездесуім керек?» Белгілі бір уақыт ішінде бұл жалғыз нұсқа болды! Дегенмен, тіпті толық қашықтықтан оқыту кезінде де тікелей оқу үшін топпен жиналыс нұсқалары әрқашан болды. Егер мұғалімдер барлық оқушылармен жиналуды қажет етпесе, командалардағы жиналыс құралын пайдалану ыңғайлы басқа сценарийлерді қарастырған жөн.

Жиналыстар бүкіл сыныпты қамтуы міндетті емес. Бұл шағын топтармен жұмыс істеудің тамаша тәсілі, мейлі ол бір жыл бойы оқу топтары болсын немесе жобалармен бірлесіп жұмыс істейтін қысқа мерзімді шағын топтар болсын. Сынып тобында жеке арналар құру арқылы осындай топтарға көмектесіңіз. Жеке арналар оқушылардың цифрлық мазмұнды бөлісуін жеңілдететін цифрлық платформаны ұсынады.

Қолданудың тағы бір нұсқасы – мектептегі өзін-өзі даярлау кезеңінде немесе оқу күнін аяқтағаннан кейін командаларда виртуалды кеңсе сағаттарын тағайындау.

Сондай-ақ ата-аналармен және кеңірек қауымдастықпен байланысу үшін «Teams» жиналыстарын пайдалануды қарастырыңыз. Қонақтардың командаға қосылуына жол бермейтін көптеген оқу орындары немесе аудандар әлі де қонақтарға «Teams» жиналыстарына қатысуға мүмкіндік береді.

«Teams» – бұл оқу күнінен кейін клубтарда кездесулер өткізудің тамаша тәсілі, бұл әртүрлі кампустардағы білім алушылармен клуб жиналыстарын өткізуге мүмкіндік береді.

«Teams Chromebook» құрылғыларын пайдаланатын немесе басқа себептермен веб-нұсқасын пайдалануы керек пайдаланушыларға мүмкіндіктер қосады. Браузер нұсқасында үлкен галерея мен «бірге» режимін, сондай-ақ ағылшын тіліндегі жасырын субтитрлерді табыңыз!

«Microsoft Teams» білім беру саласына арналған көптеген жиналыс нұсқаларын ұсынады. Оқушылар мен педагогтер жиналыстарды бүкіл сыныпта және топтарда өткізе алады.

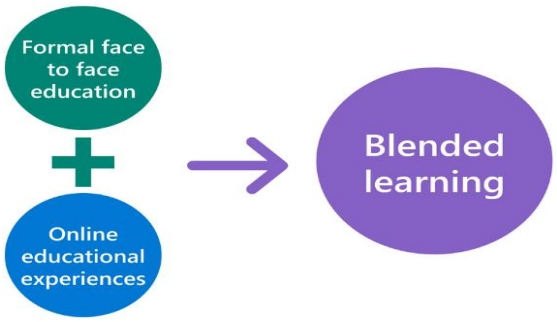
Икемділік – бұл «Microsoft Teams»-тің ерекшелігі. «Teams» жиналысын қолданбаларды ауыстырмай-ақ «Outlook» бағдарламасында тікелей жоспарлаңыз. Мазмұнның («PowerPoint» слайдтары, тақталар мен файлдар) және жиналысқа қатысушылардың жиналысқа келушілерге қалай көрсетілетінін таңдаңыз.

Сонымен қатар, командалар оқушыларды қорғау үшін қауіпсіздікті қамтамасыз етеді. Топ иелері жиналысқа кім қатысатынын және берілген рұқсаттарды толық бақылауға алады.

7. Болашақты оқыту: гибридті, қашықтықтан және аралас оқытудың ең жақсы стратегиялары. Пандемия кезінде сіздің оқу орныңызда технологияны қолдануда түбегейлі өзгерістер болды ма? Пандемия кезінде оқытудың ең жақсы құралдары мен әдістерін қалай пайдалану керектігін білгіңіз келе ме және оқушылардың белсенділігі мен оқуды жекелендіруді арттыратын тұрақты әдістерді жасағыңыз келе ме? Аралас оқыту жаңа тұжырымдама емес, бірақ бұл біз бұрын практикалық емес деп танылған тәсілдермен аудиториямызға енгізу үшін бірегей түрде орналастыратын Нұсқаулық инновация. Жаңа технологиялардың ағыны және жетілдірілген инновацияларды енгізудің керемет қабілеті икемді немесе аралас оқытумен сыныптарға көшуге мүмкіндік береді. Аралас оқыту бүкіл топ үшін оқытудың ең жақсысын, тәуелсіз оқытуды, шағын топтарда жұмыс істеуді және технологияны біріктіруді қолдайтын бағалауды біріктіреді. Бұл курс аралас оқыту моделінің траекториясын қарастырады және өз жоспарларын құруға арналған технологиялық құралдардың нақты мысалдарын ұсынады.

Оқыту мақсаттары – аралас оқытудың бірнеше үлгілерін және олардың оқушылардың оқуын қалай қолдайтынын; аралас оқыту моделінің әртүрлі бөліктері үшін оқу мақсаттарына сәйкес келетін технологиялық құралдарды анықтау және аралас оқыту моделін Рефлексия, Бағалау және нақтылау жоспарын әзірлеу.

Болашақты оқыту: гибридті, қашықтықтан және аралас оқытудың ең жақсы стратегиялары. Пандемия кезінде сіздің оқу орныңызда технологияны қолдануда түбегейлі өзгерістер болды ма? Пандемия кезінде оқытудың ең жақсы құралдары мен әдістерін қалай пайдалану керектігін білгіңіз келе ме және оқушылардың белсенділігі мен оқуды жекелендіруді арттыратын тұрақты әдістерді жасағыңыз келе ме? Аралас оқыту жаңа тұжырымдама емес, бірақ бұл біз бұрын практикалық емес деп танылған тәсілдермен аудиториямызға енгізу үшін бірегей түрде орналастыратын Нұсқаулық инновация. Жаңа технологиялардың ағыны және жетілдірілген инновацияларды енгізудің керемет қабілеті икемді немесе аралас оқытумен сыныптарға көшуге мүмкіндік береді. Аралас оқыту бүкіл топ үшін оқытудың ең жақсысын, тәуелсіз оқытуды, шағын топтарда жұмыс істеуді және технологияны біріктіруді қолдайтын бағалауды біріктіреді. Бұл модуль аралас оқыту моделінің траекториясын қарастырады

және өз жоспарларын құруға арналған технологиялық құралдардың нақты мысалдарын ұсынады.

Аралас оқытудың анықтамасы. «Аралас оқыту ұзақ уақыт бойы қолданылып келген жоқ па?». Бұл дұрыс. Педагогтер бірнеше ондаған жылдар бойы аралас оқытуды қолданып келеді, бірақ оны жүзеге асыру көптеген себептерге байланысты қиындықтарға тап болды.

Алайда, соңғы кездері технологияға қол жетімділікте де, технологиялық интеграцияланған оқыту мүмкіндіктерін дамытуға қызығушылықта да керемет даму байқалды. Бұл модуль оқушы мен педагогінің сыныптағы өзара әрекеттесу деңгейін арттыру үшін технологияларды пайдалана отырып, өз оқушылары үшін неғұрлым тартымды жеке оқыту нұсқаларын іздейтін педагогтерге мүмкіндік жасауды қарастырады.

Аралас оқыту – бұл оқытудың бірнеше стилін оқушыға назар аударумен және интеграцияланған технологияларды қолданумен біріктіретін педагогикалық модель. Аралас оқытудың негізгі тәсілі-білім алушылардың оқу уақытының бір бөлігін цифрлық технологияны қолдана отырып, Ал бір бөлігін дәстүрлі түрде педагогімен бетпе-бет өткізуі. Аралас оқыту мұғалімге оқушылардың оқу уақытын, орнын және қарқынын бақылауды арттыра отырып, оқушылармен бірге оқу уақытын қалыптастыруға мүмкіндік береді.

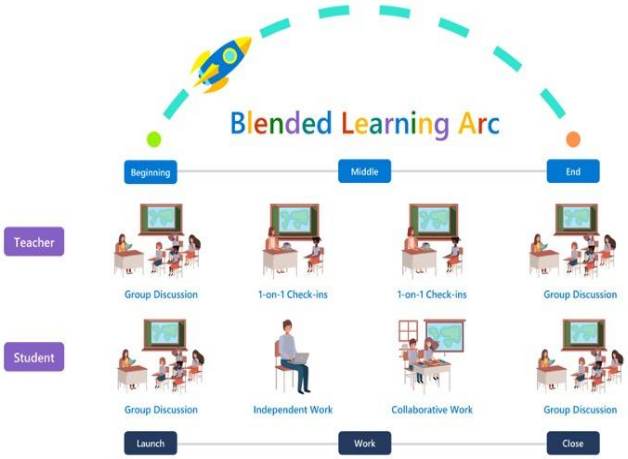
Сонымен қатар, аралас оқыту емес екенін көрсету маңызды: оны қашықтықтан оқытумен немесе гибридті модельдермен шатастыруға болмайды (ішінара кампуста/ішінара қашықтықтан). Бұл оқыту үлгілерінің әрқайсысы аралас оқытуды қамтуы мүмкін болса да, олар өздері аралас оқыту ортасы емес.

Аралас оқытудың бірнеше үлгілері бар, соның ішінде: айналмалы төрт модель: станцияны айналдыру, зертханалық ротация, төңкерілген класс және жеке ротация; икемді модель; A la carte моделі; кеңейтілген виртуалды модель.

Модельді таңдау технологияға қол жетімділікке, кесте талаптарына және әкімшілік мақсаттарға байланысты. Дегенмен, мазмұнның кез келген саласына және даму деңгейіне бейімделудің үлгісі бар.

Аралас оқыту модальділігі және оқыту доғасы. Аралас оқыту доғасы – кез келген аралас оқыту үлгісіндегі педагогтер оқушыларды тарту және оқу блогі, апта немесе семестр болсын, оқу процесін жеңілдету үшін пайдаланатын процесс.

Аралас оқыту доғасы шеңберінде оқыту мен оқытудың құрылымын анықтайтын төрт негізгі модаль бар.

Басталуы: топтық талқылау. Сыныпта аралас оқыту ортасын құру қажетті нәтижені анықтаудан басталады. Осыны ескере отырып, аралас оқыту топтық талқылаудан басталады (бетпе-бет немесе «Microsoft Teams» жиналыстары арқылы), ол оқуды бастайды және оқушылардың бетпе-бет немесе Интернет арқылы орындауы үшін жұмысты жоспарлауға көмектеседі.

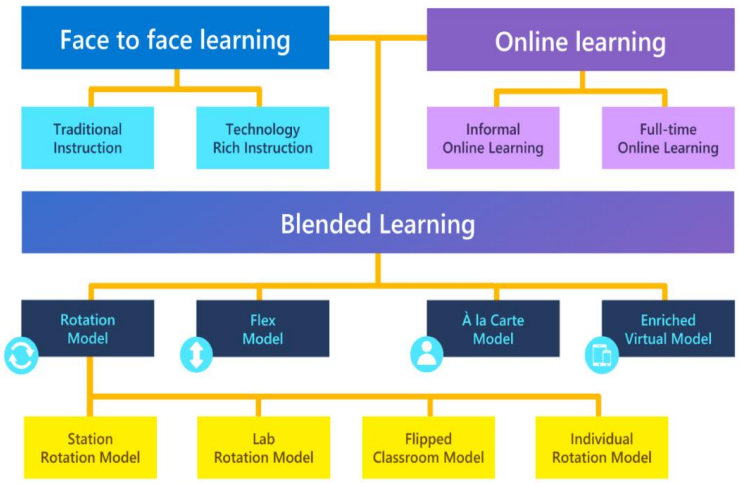
Жұмыс: өзіндік жұмыс. Оқушыларға тәжірибе жасау және түсініктерін көрсету үшін өздігінен жұмыс істеуге және оқуға мүмкіндік беру олардың тәуелсіздігі мен оқу процесіне жауапкершілігін дамытуға ықпал етеді. Мұғалімдер жұмысты білім алушылар өз бетінше жұмыс істей алатындай етіп бөледі, бұл оларға оқу үлгеріміне қажетті дағдыларды дамытуға көмектеседі.

Жұмыс: шағын топтарда бірлесіп жұмыс істеу. Оқыту әлеуметтік сипатта болады және бірлесіп жұмыс істеу қарым-қатынасқа, қатысуға, мәселелерді шешуге және оқушылар қауымдастығының дамуына ықпал етеді. (Мұнда бірлесіп жұмыс істеу дегеніміз-барлық білім алушылар өздерінің қатысуы үшін жалпы жауапкершілікке ие, бірлесіп шешім қабылдайтын және топтың жалпы өнімі немесе жауабы үшін өзара жауап беретін жұптарда немесе топтарда идеялар мен ресурстармен алмасу) Аралас оқыту сыныптарындағы педагогтер барлық оқушылардың шағын топтарда жұмыс істеу тәсілдерін әзірлейді.

Жұмыс: жеке бақылау кездесулері. Оқу процесінде оқушылардың өзіндік және бірлескен жұмысын бақылау оқушылардың да, мұғалімдердің де дамуы мен дамуы үшін өте маңызды. Оқушылар көрсететін жұмыс деректерін жинау және талдау оқушының болашақ қолдауын және мұғалімнің оқыту мүмкіндіктерін қалыптастырады.

Аяқтау: топтық талқылау. Мұғалімдер мен оқушылар аралас оқыту доғасын жабу үшін топтық талқылауға қайта оралып, алған білімдерімен, жаңа түсініктерімен, мақтауларымен және оқу нәтижелері, оқу процестері, оқу қарқыны және оқу кезіндегі әрекеттері туралы ойларымен бөліседі. Топтық талқылау сонымен қатар жаңа (немесе келесі) оқу доғасының басталуын қолдайтын сұрақтарға, идеяларға және оқытуды көрсету әдістеріне арналған уақыт болып табылады.

https://www.readytoblend.com/post/hacks-for-helping-students-achieve-in-class-or-from-home

Аралас оқыту модельдері. Мұғалімдер (және оқу орындарында) жүзеге асыра алатын әртүрлі аралас оқыту үлгілері бар. Әрбір модельде оқыту мен оқытуды қамтамасыз етудің нақты әдістері бар. Олардың әрқайсысы аралас оқыту доғасын қамтиды және білім алушыларға уақытты (қашан), орынды (олар оқитын жерде), қарқынды (оқу жылдамдығы) және жолды (оқу тәсілі) анықтауға еркіндік береді.

Ауыспалы модель. Оқушылар оқу сабақтарын белгіленген кесте бойынша немесе мұғалім анықтағандай ауыстырады және кем дегенде бір сабақ онлайн режимінде өтеді.

Кезектесуді жүзеге асырудың төрт түрлі әдісі бар:

- **Станцияларды ауыстыру – барлық оқушылар әр ауысымды** айналып өтеді.
- **Зертхананы ауыстыру**. Оқушылар онлайн оқыту үшін компьютерлік зертханаға ауыстырылды.
- **Төңкерілген сынып** . Мазмұнды негізгі жеткізу Интернет арқылы жүзеге асырылады, содан кейін мұғаліммен жұмыс және жеке сабақ.
- **Жеке ауысым** . Оқушыларда жеке ойнату тізімі бар, олар ауысады немесе желідегі кем дегенде бір компонентпен жұмыс істейді.

Икемді модель. Негізгі оқыту онлайн режимінде шағын топтарда оқыту, топтық жобалар және қажет болған жағдайда жеке репетиторлық түрінде бетпе-бет дамыту іс-шараларымен өтеді.

A la carte моделі. Курстар мен тренингтер толығымен онлайн режимінде өтеді (оқу орнында немесе одан тыс жерлерде аяқталады) және оқу орталығында немесе мектепте ұсынылатын басқа сабақтарды толықтырады.

Кеңейтілген виртуалды модель. Оқушылар мұғаліммен бетпе-бет сабақтардан өтуі керек, содан кейін қалған курстық жұмыстарды қашықтан орындауы керек, сол мұғалім жұмысты бағалайды.

Аралас оқыту мақсаттарын қолдау үшін топтық талқылауды пайдалану. Топтық талқылаулар қоғамдастық құрады, білімнің жинақталуына және алмасуына ықпал етеді, сонымен қатар оқушылардың құнды қарым-қатынас дағдыларын дамытады. Өкінішке орай, дәстүрлі тікелей пікірталастар дауыстарды естімеуі мүмкін. Дәстүрлі талқылау сонымен қатар жауаптарды ойлауға көбірек уақыт қажет немесе сыныптағы динамикалық талқылауларға

қатыса алмайтын білім алушыларды алаңдатуы мүмкін. Барлық оқушылардың қажеттіліктерін жақсырақ қанағаттандыру үшін топтық талқылауларды өзгерту қатысуды және үлестің кеңдігін арттырады.

Педагогтер барлық білім алушылардың қажеттіліктерін қанағаттандыру үшін топтық талқылауды технологиямен қолдау көрсетілетін топтық талқылау техникасын енгізу арқылы өзгерте алады. Технологияны қолдана отырып, топтық пікірталастарды өзгерте отырып, педагогтер сұрақ-жауап, фактілерге негізделген жауаптар және топтық талқылауда әлеуметтік саналы сөйлесу дағдыларын жақсы қолдана алады. Дәстүрлі топтық талқылауларда көбінесе сынып әзірлеген нормалар болады, бірақ жылдам дамып келе жатқан тірі талқылауда бұл нормаларды сүзу қиын болуы мүмкін.

Міне, педагогтер аралас оқыту шеңберіндегі технологияны қолдайтын топтық талқылауды жүзеге асырудың үш жолы: төңкерілген Сократтық семинар; бақыланатын Сократтық семинар; «Teams» басылымдары мен арналары.

Төңкерілген Сократтық семинар. Сократтық семинар-топтық талқылаудың ең танымал құрылымдарының бірі. Төңкерілген Сократтық семинар белгілі бір ұсыныстарды қамтиды және оқушылардан білім құруды талап етеді. Күшті жақтарына қарамастан, төңкерілген Сократтық семинар өңдеуге көбірек уақытты қажет ететін Білім алушылар үшін ауыр болуы мүмкін және үлкен топтарда қиын болуы мүмкін. Мұғалімдер бастапқы тақырыпты құру, нормаларды белгілеу және бағалау хаттамаларын түсіндіру үшін «Flipgrid» көмегімен төңкерілген семинарлар құра алады. «Flipgrid» семинарлары үлкен сенімділік пен жақсы құрылымдалған жауаптар береді, өйткені білім алушылар өз қарқынымен және өз орындарында жауап бере алады. Талқылау формативті және қорытынды бағалаудың бір түрі болып табылады, сондықтан оны оқыту мен өлшеу мақсаттарына толығымен біріктіру үшін кері байланыс қажет. Тәрбиешілер «Flipgrid»-тен оқушыларға тікелей кері байланыс бере алады, олар бейне түсініктемелерін немесе тіркелген айдарды қолдана алады.

Бақыланатын Сократтық семинар. Егер мұғалімдер сыныптағы тікелей талқылау кезінде белсенділік пен түсіністікті арттырғысы келсе, олар талқылауды бақылау процесін дамыта алады. Мысалы, спикер ретінде емес, семинар өткізетін бірнеше оқушыны таңдаңыз. Бұл бақылау құралдары әр спикердің атына жазбалар қосу үшін OneNote бағдарламасындағы талқылау схемасын пайдаланады. Бұл жазбалар кейінірек зерттеу үшін нұсқаулық ретінде қызмет етеді. Бұл процесс талқылауға белсенді қатыспайтын білім алушылардың жауапкершілігін арттырады. Бұл модель сонымен қатар әркімнің сабаққа қатысуын қамтамасыз етеді.

«Teams» басылымдары мен арналары. Асинхронды топтардағы пікірталастарды тікелей командаларға орналастыруға болады. Талқылау мұғалімнің талқылау тақырыптары арасында болғысы келетін әрекет еркіндігінің деңгейіне байланысты хабарламалар ағынында немесе арнада өтуі мүмкін. Интернеттегі дәстүрлі талқылау тақталары көптеген жылдар бойы асинхронды талқылаудың танымал тәсілдері болды, бірақ бұл пікірталастарды сынып тобына біріктірудің пайдасы жоғары. Талқылау топ ішінде болғандықтан,

қолданбалар арасында ауысу кезінде когнитивті жүктеме азаяды. Педагогтер сонымен қатар талқылауды жариялауға немесе арнаны талқылауға сілтеме жасайтын рубрикамен тапсырма жасай алады. Байланыстыру бағалау мен кері байланыстың талқылау процесіне енуін қамтамасыз етеді. Байланыстыру сонымен қатар жауаптар жасау кезінде барлық мақсаттардың оқушыларға түсінікті болуын қамтамасыз етеді.

Аралас оқыту және өзіндік жұмыс. Педагогтер оқушыларға өздерінің мықты жақтары мен жетілдіруді қажет ететін салаларын ескере отырып, тәуелсіз жұмыс дайындайды, сонымен қатар оқу барысында оқушыларға бағыт-бағдар береді. Педагогтер білім алушылардың тәуелсіз жұмысын жоспарлау үшін алдын ала бағалауды, топтық талқылауды және басқа да ашық әдістерді пайдаланады. Оқушылар тапсырмаларды орындау және дағдыларды үйрену үшін автопилот ретінде тәуелсіз жұмыс уақытын пайдаланады. Әр оқушының оқу қарқынын анықтау мүмкіндігі бар, ал көп жағдайда тапсырмалар арасында таңдау мүмкіндігі бар.

Міне, педагогтер тәуелсіз жұмысты қолдайтын бірнеше әдістер:

- Процедуралар мен хаттамалар арқылы нақты күтулерді анықтау, бұл оқушылардың қауіпсіздік сезімін қалыптастырады, жауапкершілікті арттырады және міндетті емес және міндетті жұмысқа қатысты анықтықты қамтамасыз етеді.
- Жеке тексерулерді, шағын топтарда бірлесіп жұмыс істеуді, әріптестердің бағалауын және кеңсенің ашық есік күндерін пайдалана отырып, оқушыларды қолдау үшін құрылым құру.
- Оқушылардың үлгеріміне көмектесу үшін тәуелсіз жұмыс циклінің бөлігі ретінде мақсаттар мен өзіндік рефлексияны (тіпті микро мақсаттар немесе мақсаттар үшін) анықтауды ресімдеу.

Мұқият жоспарланған тәуелсіз жұмыс білім алушыларға оқуды жекелендіру және дағдыларды игеруге назар аудару арқылы білімді қалыптастырудағы мүмкін олқылықтарды жоюға көмектеседі. Педагогтер онлайн оқыту бағдарламалары мен қолданбаларын сабақ беру және оқушылардың үлгерімін бақылау үшін пайдалана алады.

Аралас оқыту үлгісіне байланысты педагогтерді тәуелсіз жұмысты құрудың және қолдаудың көптеген жолдары бар, соның ішінде:

- Оқушыларға өз бетінше жұмыс істеуге көмектесу үшін ойнату тізімдерін жасау (Buncee сияқты құралдарды пайдалану).
- PowerPoint және «Pear Deck»-ті оқушылардың не білетінін көрсететін интерактивті бағалары бар оқушылардың қарқынымен оқу үшін пайдалану. Алмұрт палубасы арқылы күшті оқу сәттерін қамтамасыз ету
- Ресурстармен жұмыс істеудің мақсаты және «Microsoft Teams» бағдарламасындағы тапсырмалар арқылы орындалу барысын көру мүмкіндігі («Word», сабақ үшін OneNote жазу кітапшасы, «Excel» және «PowerPoint» көмегімен).
- Желілік және дербес материалдарды пайдалана отырып, оқытуды көрсету мақсатында оқушыларға таңдау тақтасы мен нұсқаларын ұсыну.

Аралас оқыту кезінде шағын топтарда бірлесіп жұмыс істеу. Шағын топтық жобалар көптеген іс-шаралардың негізгі элементі болып табылады. ИӘ, Егер сіз көптеген педагогтер сияқты оқушылар үшін бұл тәжірибені жеңілдетудің ең жақсы әдісін анықтау үшін күресіп жатсаңыз. Шағын топтардағы дәстүрлі жеке жұмысты аралас модельге өзгерту кейбір мәселелерді шеше алады. Егер біз «Microsoft Educator Center» 21st Century Learning Design» курсында көрсетілген шынайы ынтымақтастық бойынша ұсыныстарды ұстанатын болсақ, біз білім алушылардің ортақ жауапкершілікте болуын, маңызды шешімдерді бірге қабылдауын және олардың түпкілікті өнімінің өзара тәуелді болуын қамтамасыз етуіміз керек.

21CLD бірлескен жұмыс аспектілерін ескере отырып, бірлескен жұмыс дағдыларын дамыту. Білім алушылар шағын топтарда бірлесіп жұмыс істей алатын топ ішінде шағын топтық командаларды немесе арналарды құру арқылы педагогтер табысты қарым-қатынас пен бірлесіп жұмыс істеуге негіз қалайды. Педагогтер білім алушыларға жобалары кезінде негізгі міндеттерді немесе рөлдерді анықтау процесінде көмектесе алады. Рөлдерді анықтау үшін командалардағы жазбаларды пайдалану жазбаны жүргізеді және барлығының бір бетте болуын қамтамасыз етеді. Командаларды шағын топтарда бірлесіп жұмыс жасау жобалары үшін пайдалану арқылы білім алушылар мен педагогтер арасындағы байланысты Басқару да бір жерде жүзеге асырылады және ақпараттың жоғалуы мен түсініспеушіліктер барынша азайтылады.

Бірлесіп жұмыс істеу үшін рөлдер мен Орталық кеңістікті анықтау білім алушылардың бірге маңызды шешімдер қабылдау ықтималдығын білдіреді. Посттардағы барлық әңгімелерді қадағалап, жиналыс жазбаларын өз қарқынымен көре алатын кезде ешкім шетте қалмайды немесе артта қалмайды. Топтарда маңызды шешімдер қабылдау қиынға соғуы мүмкін, өйткені көшбасшылар мен қабылдаушылар өздерінің дәстүрлі рөлдерін ойнайды, бірақ егер сіз рөлдер мен үміттерді алдын-ала анықтаған болсаңыз, әр оқушы өзінің күшті жақтарын қолдана отырып, өз үлестерін қосады. Алдыңғы жайлылық аймақтары. Оқушыларға «Microsoft 365» және басқа edu серіктестік қосымшаларында бірлесіп жұмыс істеуге мүмкіндік беру оқушыларға ауызша өрнек («Word»), Графикалық дизайн («PowerPoint») немесе зерттеу («OneNote» немесе «Wakelet») болсын, олардың қазіргі дағдыларын көрсететін мазмұн жасауға мүмкіндік береді. Білім алушылар қазіргі дағдылар жиынтығын жетілдіре алады және жаңа дағдыларды дамытуда және құжаттар мен жинақтарды оңай бөлісуде бір-біріне қолдау көрсету үшін бірге жұмыс істей алады.

Ақырында, шынайы ынтымақтастық білім алушылардың пікірін, шығармашылығын және тығыз қарым-қатынасын көрсететін өзара тәуелді түпкілікті өнімдерді қажет етеді. Өнімдегі өзара тәуелділік оның бір бөлігін қабылдай алмайтыныңызды және әлі де толық өнімге ие бола алмайтыныңызды білдіреді; Егер сіз бір бөлікті жоғалтсаңыз, өнім енді түсінікті болмайды және жұмыс істемейді. Көптеген жағдайларда шағын топтық жобаларды жеке тәуелсіз жобаларға бөлуге болады, бірақ содан кейін бірлескен жұмыс аспектісі артта

қалуы мүмкін. Өзара тәуелділікке қол жеткізу қиын болуы мүмкін. Әріптестермен синхронды және асинхронды түрде тығыз жұмыс істегенде, жобаның сегменттері үнемі бірігіп, бір-біріне сүйеніп, оның бөліктерінің қосындысынан үлкен бүтін құра отырып, өзара тәуелділікке қол жеткізу оңайырақ. Осы синхронды немесе асинхронды шығармашылықты қолдау үшін технологияны пайдалану соңғы өнімде өзара тәуелділіктің үлкен дәрежесін қамтамасыз етеді.

Аралас оқыту кезінде жеке тексерулерді қалай жасауға болады. Педагогтер ретінде біз жекелендірілген оқыту эмпатия мен түсіністікке негізделгенін білеміз. Кейбір педагогтер бағалау деректеріне және тіпті цифрлық портфолиоға негізделген оқытуды жекелендіреді. Бұл деректер нүктелері оқу тарихының бөлігі болып табылады. Оқушыларға өздерін тікелей қорғауға мүмкіндік беру олардың оқушы ретінде бастан кешкендерін тереңірек түсінуге мүмкіндік береді және олардың қажеттіліктерін жақсырақ қанағаттандыру үшін сенімді Жеке оқу жоспарларына әкелуі мүмкін.

Дәстүрлі сыныптарда педагогтер кейде оқушылармен жеке шағын конференциялар өткізеді, ал қалған сынып басқа тапсырмалармен айналысады немесе станцияларды ауыстырады. Станцияны ауыстыратын аралас оқыту моделі жеке-жеке тексерулер жүргізу үшін тамаша. Педагогтер нақты станцияларды тағайындай алады, онда оқушылар желі бойынша зерттеу оқу тапсырмаларына қатысады, ал педагог оқушылармен жеке жұмыс істейді. Біз бәріміз оқушылармен бетпе-бет кездесулер өткізу мүмкін болмаған кезеңнен өттік. Кестелер бұзылды, виртуалды аудиторияларда оқыту нормаға айналды. Мұндай жағдайда педагогтер жеке тексерулерді цифрлық платформаға ауыстыра алады.

Көптеген педагогтер өздерінің сынып тобында педагогтер кеңсесінің арнасын құрды, онда олар оқушылармен виртуалды жеке тексерулер жүргізе алады. Басқа педагогтер «Teams»-те оқушылардың чаттарын қолдайды, онда олар оқушылардың жұмысын жүйелі түрде тексере алады. Сол сияқты, сабақ үшін «OneNote» дәптерін пайдалану мұғалімдерге оқушылардың үлгерімін бақылауға және жазу кітапшасында жазбаша және дауыстық шолуларды қалдыруға мүмкіндік береді. Кейде бұл кері байланыс оқушылардың қажеттіліктерін оңтайлы қанағаттандыру үшін оқу тапсырмасын жекелендіру жолын талқылауға әкеледі.

Сонымен қатар, педагогтер цифрлық қолдаумен асинхронды жеке тексерулер жүргізе алады. Формаларды оқушылардың оқу барысы туралы пікірлерін жинау және қайта жұмыс істеуді қажет ететін оқу олқылықтарын анықтау үшін пайдалануға болады. Кейбір педагогтер «Flip»-ті 1:1 үшін ерекше құнды құрал деп санайды тексеру-ins. Мысалы, музыка мұғалімі әр музыкантпен кездесуге және олардың бөліктерін көруге әрдайым сабақта бола бермейді, бірақ «Flip»-ті қолдану мұғалімге оқушының үлгеріміне үздіксіз қол жеткізуге мүмкіндік береді. Мұндай үшін «Flip» пайдалану тексеру сонымен қатар оқушының мұғалімнің тексеруі үшін олардың үлгерімінің жақсы үлгісін жасай алатынына кепілдік береді.

Оқытуды бағалау. Оқушыларға балдар жиынтығын қолдана жұмыс істеу және оқу мүмкіндігі қажет. Педагог таңдаған бағалар (ресми немесе бейресми) мұғалім мен оқушыға оқу барысын түсінуге көмектесетін деректерді береді. Педагогтер мен білім алушылар бұл ақпаратты аралас оқыту траекториясындағы келесі қадамдар туралы шешім қабылдау үшін пайдаланады.

«Microsoft Teams» – педагогтер оқыту құрылымын құру үшін пайдаланатын орталық. «Teams» сонымен қатар педагогтердің аралас оқыту үлгілері мен модульдерін пайдалануына, кері байланыс жинауға және прогресті бақылауға икемділік береді. «Insights» («Teams» функциясы) мұғалімдерге цифрлық белсенділікті, байланыс әрекеттерін, бағалауды бөлуді және трендтерді бақылауға мүмкіндік береді. Бұл функция сонымен қатар минутына орташа сөздермен, орташа дұрыстық деңгейімен және күрделі сөздермен оқу техникасының динамикасы туралы деректерді бере алады.

Төменде педагогтердің деректерді жинау және оқушылардың жұмысын бағалау үшін оларды қалай пайдаланатыны туралы кейбір Оқу құралдары мен идеялары берілген.

- **«Forms» –** сауалнамалар, тесттер, тексерулер және өзін-өзі бағалау.
- **«Флип» –** оқушылардың жауаптары, әріптестердің пікірлері, бейне түсіндірмелері, тақта және экранды көрсету немесе мәселелер.
- **«Minecraft» –** үш өлшемді модельдеу, қазына іздеу, виртуалды манипуляторлар, эспорт және шығармашылық жұмыс үшін құмсалғыш.
- **«OneNote» –** мәтіндерді жазу, тұжырымдамалық диаграммалар, диаграммалар, кестелер, қолжазбалар мен жазбалар және цифрлық парақтар.
- **«Word» –** мәтіндерді оқу және жазу, редакциялау, өзгерту, ақпараттық бюллетеньдер, хаттар, түйіндемелер, парақшалар мен буклеттер.
- **«PowerPoint» –** презентациялар, презентацияларды нақтылау және жаттықтыру үшін сөйлеу жаттықтырушысы, экранды көрсету және жазу.
- **«Excel» –** деректерді талдау, мәліметтерді сұрыптау және сүзу, графиктер мен диаграммалар арқылы визуалды ақпаратты құру.
- **«MakeCode» –** блоктар, «JavaScript» немесе «Python» көмегімен кодты жобалау, құру және бөлісу.
- **«Forms» интерактивті сұрақтары бар ағынды** бейне.

Оқушылар мен педагогтердің рефлексиясы. Аралас оқытудың үздіксіз бөлігі-жеке оқушы, оқушылар тобы және бүкіл сынып үшін оқу процесі мен барысы туралы рефлексияны тоқтата тұру. Педагогтер мен білім алушылар ненің сәтті жұмыс істейтінін және қай саланы өзгерту керектігін бақылайды.

Педагогтер аралас оқыту траекториясын топтық талқылаумен аяқтайды (оқушылардың шағын тобы немесе бүкіл сынып). Топтық талқылау алдында педагогтер оқушының қол жеткізген жетістіктерін қорытындылайтын тенденциялар мен мәліметтерді табу мақсатында оқушылардың жұмыс деректерін, соның ішінде тапсырмалардан, тәуелсіз жұмыстан, бірлескен жұмыстан және жеке тексерулерден алынған куәліктерді талдайды. Педагог мен оқушының рефлексиясының негізгі бағыты-оқушылардың оқу процесін, олардың қиындықтары мен кезеңдерін тексеру және есепке алу. Оқушыларға

келесі сұрақтар қойылады: Осы оқу траекториясы кезінде не қиын болды? Жұмыс барысында сіз өзіңізді қалай сезіндіңіз? Сіз басқаша не істер едіңіз? Әрі қарай не үйренгіңіз келеді?

Педагогтер мен білім алушылар сонымен қатар «Flip» немесе «Microsoft Forms» сияқты құралдарды қолдана отырып, өз ойларын жазып, мұғалім мен оқушыға метакогниция мен олардың оқуын қайта қарауға көмектесетін артефакт ала алады.

Аралас оқыту траекториясын аяқтағаннан кейін педагогтердің қосымша рөлі бар. Олар оқушылардың не істегенін, олардың үлгерімі мен рефлексияларын ескеретін аралас оқытудың жаңа траекториясын дайындайды және іске қосады. Педагогтер білім алушыларға оқушылардың алған дағдыларына негізделген және оқушылардың жақсаруы мүмкін бағыттарды қолдайтын оқытуға көмектесу үшін келесі аралас оқыту траекториясын қайта қарастырады және мүмкін қайта өңдейді.

Аралас оқыту бүкіл топ үшін оқытудың ең жақсысын, тәуелсіз оқытуды, шағын топтарда жұмыс істеуді және технологияны біріктіруді қолдайтын бағалауды біріктіреді. Бұл модульде сіз аралас оқыту модельдерінің траекториясын қарастырдыңыз және өз жоспарларыңызды құруға арналған технологиялық құралдардың нақты мысалдарымен таныстыңыз. Сіз аралас оқытудың бірнеше үлгілерін және олардың оқушыларды оқытуды қалай қолдайтынын анықтауды, аралас оқыту үлгісінің әртүрлі бөліктері үшін оқу мақсаттарына қай технологиялық құралдар жақсырақ сәйкес келетінін анықтауды және аралас оқыту үлгісін ойлау, бағалау және нақтылау жоспарын әзірлеуді үйрендіңіз. Аралас оқыту жаңа тұжырымдама емес, бірақ бұл біз бұрын практикалық емес деп танылған тәсілдермен аудиториямызға енгізу үшін бірегей түрде орналастыратын Нұсқаулық инновация.

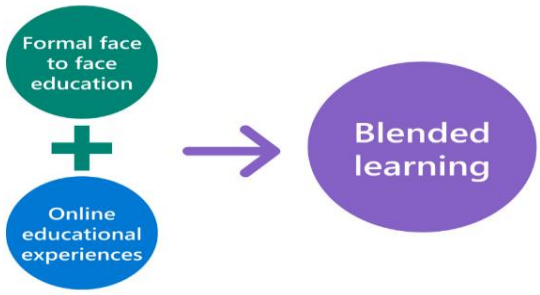
8. Алға жылжу: мекеме басшыларына арналған ең жақсы қашықтықтан, гибридті және аралас оқыту стратегияларын біріктіру. Мектеп басшылары оқу нәтижелерін жақсарту және оқушылар агенттігінің жоғары деңгейін қамтамасыз ету үшін аралас оқытуды бағалайды, жүзеге асырады, бағдарлайды және қолдайды.

Оқыту мақсаттары – аралас оқыту тұрғысынан ағымдағы оқу орталарын бағалау; бірнеше мүдделі адамдармен қарым-қатынас жасау және оларды аралас оқу ортасына көшуге тарту; болашақта аралас оқытуды сақтау үшін жетілдірудің маңыздылығын түсіндіріңіз.

Аралас оқыту орталары білім алушыларға барлық оқу әлемдерінің ең жақсысын ұсынады. Аралас оқыту оқушылардың оқу үлгілері бойынша өсуін қамтамасыз ету үшін тікелей бетпе-бет оқытуды, жанама онлайн оқытуды, бірлескен оқытуды және жеке компьютерлік оқытуды біріктіреді. Бұл модуль жекелеген оқушылардың оқу нәтижелерін жақсарту және оқушылардың жоғары белсенділігін қамтамасыз ету мақсатында оқу орындарындағы аралас оқу ортасын бағалауда, іске асыруда, навигацияда және қолдауда оқу орындарының басшыларына қолдау көрсетуге арналған.

Оқыту мақсаттары – аралас оқыту линзасы арқылы ағымдағы оқу орталарын бағалау; бірнеше мүдделі адамдармен қарым-қатынас жасау және оларды аралас оқу ортасына көшуге тарту; болашақта аралас оқытуды сақтау үшін жетілдірудің маңыздылығын түсіндіріңіз.

Гибридті оқытуға кіріспе. Аралас оқытуды «мазмұнның кем дегенде бір бөлігі интернетте жеткізілетін аудиторияның ішінде немесе сыртында бірнеше оқыту немесе оқыту әдістерін қолданатын құрылымдық оқыту мүмкіндіктері» ретінде анықтайды. Бұл анықтамаға оқытудың немесе оқытудың әртүрлі әдістері (дәріс, талқылау, интерактивті тәжірибе, оқу, ойын, мысал, модельдеу), жеткізудің әртүрлі әдістері (Медиация кезінде бетпе-бет немесе компьютер), әртүрлі жоспарлау (синхронды немесе асинхронды) және әртүрлі көшбасшылық деңгейлері (жеке, нұсқаушы немесе сарапшы, топтық немесе әлеуметтік оқыту). Көбінесе аралас оқыту деп бетпе-бет оқыту мен желілік технологиялардың үйлесімі түсініледі. Ол жаңа технологиялардың артықшылықтарын пайдалана отырып, дәстүрлі оқыту және ұйымдастыру әдістерін дамытуды қамтиды». Түпкі мақсат-әр оқушыға жету және мұғалімдерге уақытты үнемдеуге көмектесу.

Бейне «GOAL-ді ерекше ететін не?» «Microsoft Showcase» мектебі ретінде танылған жалғыз балама оқу кампусынан. Бейнежазбада оқушылар мен қызметкерлердің аралас оқыту мүмкіндіктері туралы өз қолдарымен әңгімелері бар! Аралас оқыту тақырыбы 1:07 мен 1:58 арасындағы бейнеде қарастырылады.

Бейне туралы ойлағанда, ұйымыңыздағы аралас оқытудың ағымдағы үлгісі туралы ойланыңыз және келесі сұрақтарды қарастырыңыз: *оқушылар қандай дағдыларды дамытады? Болжалды әсер қандай және оған қол жеткізілді ме? Қандай дағдыларды қосу керек? Қолданыстағы инфрақұрылым қандай? Қандай инфрақұрылым қажет? Біліктілікті арттыру қандай? Кәсіби дамудың қандай қажеттіліктері әлі де бар?*

Басшылық әдістері. Аралас оқытуды ілгерілету бойынша нұсқаулықтың негізгі қадамдары мыналарды қамтиды:

Аралас оқытудың ортақ көзқарасын құруда персоналды басқару

- Біріншіден, қызметкерлермен аралас оқыту үшін ортақ көзқарас құру үшін бірлесіп жұмыс істейтіндерін бөлісіңіз.
- Содан кейін нұсқаулықты жылжыту туралы бейнені көрсетіңіз: аралас оқыту күші. Ағымдағы аралас оқыту әдістерін және «Microsoft Teams» сияқты

ағымдағы платформаларды талқылаңыз. Бейнені қарау кезінде туындаған сұрақтарға жауап беріңіз.

- Содан кейін қызметкерлермен бірлесіп, оқушылар сіздің ұжымдық білім беру жүйесінің өнімдері ретінде сіз ойластырылған аралас оқыту ортасының нәтижесінде не істей алатынын көрсететін сегіз-он екі сөзден тұратын мәлімдеме, бірқатар тармақтар немесе қысқаша баяндау жасаңыз.
  - Мысал. Аралас оқыту ортамыз білім алушыларға әртүрлі топтарда бірлесіп жұмыс істеуге, білім беру ортасында да, одан тыс жерлерде де тиімді қарым-қатынас пен сыни ойлауға арналған құралдар мен дағдыларды ұсынады.
- Өз көзқарасыңызды құрған кезде, бұл қайталанатын процесс екенін және оқушылар мен қауымдастықтың қажеттіліктерін көрсету үшін көру уақыт өте келе дамуы керек екенін есте сақтаңыз.
- Оның әлі де өзекті екенін анықтау үшін бірнеше жыл сайын көзқарасыңызды қайта қарауды жоспарлаңыз. Сіздің ұйымыңыздың аралас оқыту туралы көзқарасы барлық аралас оқыту шешімдерін қарастыру үшін призма ретінде қызмет етеді.

Аралас оқытуды модельдеу және ресурстарды уақтылы ұсыну. Қызметкерлеріңіз үшін аралас оқытудың оңтайлы әдістерін модельдеу, оларды желіде де, жеке оқытуға тарту. «Microsoft Teams»-ті аралас оқыту ресурстарын орналастыру құралы ретінде пайдалану қызметкерлерге аралас оқыту жолының барлық кезеңдерінде көмектеседі. «Microsoft Teams»-те қызметкерлер сіз ұсынатын ресурстарды, соның ішінде мақалаларды, веб-сайттарға сілтемелерді, блог жазбаларын таба алады; сондай-ақ «Flip» көмегімен жасалған және бөлісетін немесе интернеттен бірнеше атауға болатын бейнелер. Содан кейін қызметкерлер чат талқылауларына қатыса алады, «Flip»-те бейнелерді жариялай алады және оларға мұқият жауап бере алады және ұйымыңыздағы аралас оқытуды ілгерілету үшін «Microsoft Teams»-те нақты уақыттағы бейнелер арқылы стратегия құра алады. Сіз қызметкерлерді зерттеу және бөлісу кезінде тапқан ресурстарын қосуға шақыра аласыз, бұл оларға оқуға үлес қосуға мүмкіндік береді.

Ұйымдағы аралас оқытудың ағымдағы ортасын бағалау және болашақ қажеттіліктерді анықтау

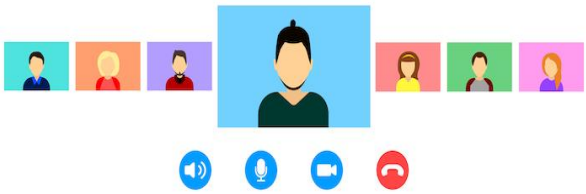
Ерте жоспарлау кезеңінде білім беру технологиялары инфрақұрылымы тобын тартыңыз. Бұл қарым-қатынасты құру және сақтау сіздің уақытыңызды, ақшаңызды және жүйкеңізді үнемдейді. Бастау үшін оларды қолдауға жауапты аралас оқыту тұжырымдамасын әзірлеуге қосыңыз. Олардан инфрақұрылымның қазіргі жағдайының мүмкіндіктері қандай екенін сұраңыз

және аралас оқыту тұжырымдамасында қарастырылған аралас оқыту ортасына өту үшін не қажет екендігі туралы ұсыныстарын жинаңыз.

Ай сайын немесе тоқсан сайын білім беру технологияларының Инфрақұрылым тобымен жеке немесе «Microsoft Teams»-тегі бейне байланыс арқылы кездесіп, олар үшін және сіз үшін тосынсыйларды азайтыңыз. Аралас оқытудың бір бөлігі болу үшін оларды қызметкерлерімен бірге «Microsoft Teams»-ке қатысуға шақырыңыз. Оларды ресурстармен бөлісуге шақырыңыз, өйткені олардың ресурстары сіз және сіздің педагогтер құрамы білмейтін білімді қамтуы мүмкін.

Басшыларды ішінен дамыту және ілгерілету «Microsoft Teams» қолданбасын қызметкерлермен өзара әрекеттесу терезесі ретінде пайдаланыңыз. Қызметкерлер аралас оқыту үлгілері мен туындаған сұрақтарды бөлісіп, талқылаған кезде сіз табиғи көшбасшыларды көресіз. Персоналды басқару – бұл қызметкерлердің қауіпсіз ортада басқару қасиеттерін қолдану мүмкіндіктерін кеңейту. Қызметкерлермен жұмыс істегенде, оларды білдіру, аралас оқыту саясаты мен тәжірибесін ақпараттандыру және әзірлеу мүмкіндіктерін іздеңіз. Оқушылардың белсенділігі мен оқуын арттыру үшін аралас оқытуды жүйелі түрде жақсартуға бағытталған күш-жігерді кеңейту үшін болашақ персонал жетекшілерімен танысыңыз. Виртуалды қатысу опцияларын ұсыну және файлдар бөлімінде ресурстарды алдын ала қамтамасыз ету үшін «Microsoft Teams» көмегімен осы жиналысқа дейін және оның барысында аралас оқытуды модельдеңіз.

Оқу ортасы. Аралас оқыту орталары білім алушыларға барлық оқу әлемдерінің ең жақсысын ұсынады. Ішінара желіде, ішінара бетпе-бет, аралас оқыту білім алушыларға оқу жолында алға жылжу кезінде интеграцияланған оқыту мүмкіндіктерін толық пайдалануға мүмкіндік береді.

Дегенмен, аралас оқыту табиғатта болмайды; әкімшілер мен басшылар ағымдағы оқу орталарын бағалап, бағалауы және оқуды қайта қарауға бірлесіп мүмкіндіктер жасауы керек. Оқытудың әртүрлі үлгілерін түсіндіретін тиімді кәсіби дамуды қамтамасыз ету оқу ортасын өзгертудегі алғашқы қадам болып табылады.

Аралас оқу кеңістігіндегі оқу ортасы оқушылардың қажеттіліктеріне байланысты сыныптан сыныпқа өзгереді. Аралас оқытудың ең көп таралған үлгілері:

- **Станцияларды ауыстыру**. Оқушылар белгіленген кесте бойынша станциялар арқылы айналады және кем дегенде бір станция онлайн оқыту станциясы болып табылады.
- **Зертхананы ауыстыру**. Станцияны ауыстыру моделіндегідей, зертхананы ауыстыру белгіленген кесте бойынша станцияларды қамтиды, бірақ онлайн бөлігі арнайы компьютерлік зертханада жүзеге асырылады.
- **Жеке айналу –** станциялардың айналуынан және зертхананың өзгеруінен айырмашылығы, білім алушылар әр станция үшін айнала алмайды; олар тек оқу қажеттіліктеріне сәйкес келетін станцияларға айналады. Педагог формативті бағалау негізінде төрт оқушы оқуды түсінумен күресіп жатқанын анықтады делік. Келесі сабақта мұғалім төрт оқушыға олқылықтарды толтыруға көмектесу үшін кезектесуді тағайындайды. Бұл төрт оқушы сабақтың бірінші жартысын педагогмен өткізеді, ал қалған сынып желідегі оқу бағдарламасында өз бетінше жұмыс істейді.
- **Төңкерілген сынып**. Оқушылар үйде онлайн ресурстар арқылы оқиды, ал сыныптағы жеке уақыт педагогтерді оқытуға немесе жобалармен жұмыс істеуге жұмсалады.
- **Flex –** бұл модель білім алушыларға негізінен онлайн оқытуды пайдалана отырып, олардың оқуын бақылаудың жоғары деңгейін қамтамасыз етеді. Педагогтер қажет болған жағдайда ғана қолдау мен нұсқаулық береді.
- **A la carte –** егер мектептер «Advanced Placement» немесе таңдаулы курстар сияқты белгілі бір оқу мүмкіндіктерін ұсына алмаса, a la carte моделі пайдалы. Білім алушылар бір уақытта бетпе-бет сабақтарға жазыла алады, бірақ олардың a la carte-ге ыңғайлы уақытта қатысады.
- **Байытылған виртуалды**. Бұл модельде оқушылар толық уақытты онлайн мектепке барады, бірақ педагогпен бетпе-бет сабақтарды қажет етеді.

Тиімді аралас оқыту міндетті түрде технологияға бай оқытуды қамтымаса да, әрбір оқушының оқу тәжірибесін жекелендіруге көмектесу үшін Интернетті пайдалануды талап етеді. Бұл қол жетімділік оқушыларға оқу уақытын, орнын және қарқынын бақылауға мүмкіндік береді. Оқу орындары мен олардың басшылары оқушыларға аралас оқытудың оң тәжірибесін қамтамасыз ету үшін тиісті инфрақұрылымды қамтамасыз етуі керек. Менеджмент пен ат бөлімдері арасындағы тиімді ынтымақтастық өте маңызды.

Сонымен қатар, егер технология дұрыс жұмыс істемесе, ата-аналар мен білім алушыларға оңай қол жетімді қосымша ресурстармен қамтамасыз ету өте маңызды. Ат қолдауын аралас оқытудың жеңіл және табиғи бөлігіне айналдыру барлығына оң оқу тәжірибесін беруге көмектеседі.

«Microsoft Teams»-тегі құралдар мен мүмкіндіктер педагогтер мен оқушыларға инклюзивті және қол жетімді жеке интерактивті тәжірибе ұсынады. Оқу орындарының басшылары осы мүмкіндіктерді оқушылармен қалай жақсы пайдалану керектігін білу үшін педагогтерге жеке және цифрлық өзара

әрекеттесуді қосуды модельдей алады. Оқу кеңістігін оқушылардың қажеттіліктеріне сәйкес реттеу дұрыс құралдар жинағы арқылы өте оңай.

Personalize student experiences with inclusive tools and accessible, interactive content

In-Person Interactions	Microsoft Teams Tool	Digital interactions
Day-to-day interactions, conversations, dialog, and questions	Posts tab	Students and instructors can interact with one another through the Posts tab. Educators can pose discussion questions for students to participate in throughout the week; students can ask questions about content or assignments; classmates can socialize and share ideas.
Lecture, demonstrate, collaborate, discuss in class meetings	Teams call	Students and instructors can join a Teams call for class meetings; students can use the raise-hand feature or the chat window to ask questions, share insights, or answer the instructor's questions. Instructors can use Share Screen or use the Whiteboard feature to offer visuals to support their content delivery. Tools include meeting reactions, chat, polls, captions, recordings, and transcripts.
Distribute handouts and resources to students; facilitate collaboration among students	Files tab	Instructors can share read-only content and resources in the Class Materials folder in the Files tab. Students and instructors can collaborate on Word, PowerPoint and Excel files shared in the Files tab. They can offer comments with the file, and each file has a chat feature to allow for conversations about the file.
Distribute handouts and resources to students; create a workspace for students; facilitate collaboration among students	Class Notebook tab	OneNote Class Notebook is a digital three-ring binder for a course. Instructors can share read-only content and resources in the Content Library of the notebook. Educators can also create workspaces for students to complete assignments. Students can collaborate on projects or share resources with one another in the Collaboration Space of the notebook. Students also have an individual workspace where they can take notes, document learning, and complete assignments.
Distribute and collect assignments and provide students feedback on their work	Assignments tab	Instructors can distribute and collect assignments with the Assignments tab. They can attach a OneNote page for students to complete, a link, or other files. Students can turn in the assignment through the Assignments tab. Once turned in, instructors can review the work and offer feedback. They can either allow students to revise the work based on feedback, or finalize and return the grade.
Communicate graded assignments	Grades tab	Once finalized, instructors return graded assignments. Students can see their grades in the Grades tab; instructors can review an individual's grade or the class's performance on an assignment.
Create learning centers and/or organizing materials and resources for students	Channels	Instructors can create a structure for their virtual learning space with channels. Channels can be organized by week, topic, or assignment. Educators can create private channels for students to collaborate on projects. Additionally, instructors can create virtual learning centers with channels and direct learners to specific channels for meetings, questions, or socializing.
Evaluate student participation	Insights	With the Insights tab, instructors can review real-time data regarding students' interactions in assigned discussions, participation in meetings, and completion of assignments.
Lecture, demonstrations	Microsoft Stream	Instructors can upload their instructional videos and demonstrations in a Stream channel and then add the channel as a Tab in Teams.
Entrance and exit tickets; quizzes; surveys/polls	Microsoft Forms	Instructors can connect a Forms quiz to instructional videos. They can also create assignments with a Forms entrance or exit ticket, or a Forms quiz. Additionally, educators can collect information from students (and even parents or guardians) through Forms surveys, which can be added as a Tab or shared in a conversation in the Posts tab.
Assist students in building reading fluency	Reading Progress	Instructors can assign reading tasks to students and analyze reading fluency based on automated or manual assessment.

Аралас оқыту қауымдастығын құру және қолдау. Қызметкерлер. Қызметкерлерді тарту кезінде маңызды фактор кәсіби даму қажеттілігі болып табылады. Кез келген түрдегі өзгерістерді енгізбес бұрын, менеджерлер қызметкерлерге аралас оқытуға сенімді түрде көшуге көмектесетін кәсіби даму ресурстарын табуы керек. Басшылар сонымен қатар кәсіби педагогтер қауымдастығын (PSP) құру арқылы қызметкерлерге бір-біріне қолдау көрсету жолдарын ұсына алады. Педагогтер топтарына жетістіктер мен сәтсіздіктермен бөлісу үшін үнемі жиналыстар өткізуге рұқсат етілуі керек, өйткені олар аралас оқыту сабақтарын жақсарту үшін бірлесіп жұмыс істейді. Тәрбиеші-тәлімгерлерді қолданатын білім беру жүйелері «сахнадағы данышпан» моделінен «ілеспе гид» моделіне ауысқан кезде қызметкерлерді қолдау үшін тәлімгерлердің қол жетімділігін қамтамасыз ете алады.

Оқушылар. Оқушылар сыныпта не күтетінін білгенде жақсы нәтиже көрсетеді. Басшылар білім алушылардың аралас оқытуға көшу туралы білетініне және оны сенімді түрде күтетініне көз жеткізуі керек. Аралас оқыту орталарында оқушыларға оқу кезінде таңдаудың белгілі бір түрі беріледі. Бұл кейбір оқушылар үшін жаңа тұжырымдама болуы мүмкін. Пассивті тыңдаудан гөрі белсенді оқыту білім алушылар үшін жаңа тұжырымдама болуы мүмкін, сондықтан басшылар оқушылардың оқу уақытын, орнын және қарқынын басқарудағы жаңа рөлдерін түсінетініне көз жеткізуі керек.

Ата-аналар. Ата-аналарды оқытудың осы инновациялық тәсілі туралы хабардар ету кез келген сәтті ауысудың маңызды құрамдас бөлігі болып табылады, бірақ аралас оқытуға көшу кезінде әсіресе маңызды, өйткені ата-аналар оқушылардың жетекшілігімен осы оқытудың белгілі бір аспектілерін қолдауды қажет етуі мүмкін. Басшылар ата-аналарды аралас оқытуға көшуді зерттеу үшін құрылған кез келген комитеттердің қатысушылары ретінде қосуы керек. Ата-аналар балаларын оқытуда қалай қолдау керектігін білуі керек және технологияға қатысты мәселелер туындаса, көмек сұрауды білуі керек.

Өзгерту оңай емес, бірақ кейде қажет. Білім беру мекемелері өзгерістің маңызды екенін түсінген кезде, аралас оқыту қауымдастығын құру мен сақтауда табысқа жету үшін әдеттегі іске асыру қателіктерін болдырмаудың жолдарын табуы керек.

Тиімді өзара әрекеттесу. Драматург Джордж Бернард Шоу: «қарым-қатынастағы ең үлкен мәселе – бұл болған елес», – деді. Тиімді қарым-қатынас кез келген жаңа бастаманы тудыруы немесе бұзуы мүмкін. Басшылар барлық

мүдделі тараптардың аралас оқытуға көшу туралы хабардар болуын қамтамасыз етуі керек. Барлық мүдделі тараптарды хабардар ету әр түрлі коммуникациялық қажеттіліктерді қарастыруды және қанағаттандыруды білдіреді.

Байланыс режимдері. Мүдделі тараптарға жіберілген хабарламалар мүмкіндігінше мәтіндік, аудио және бейне форматында қол жетімді болуы керек. Басшылар Интернетте, оқу веб-сайтында орналастырылған немесе тіпті бейне сілтемесін қосу арқылы электрондық пошта арқылы жіберілетін бейне немесе аудио файлдарды («қысқа» деп аталады) жасау үшін «Flip» сияқты құралдарды пайдалана алады. «Flip Shorts» субтитрлерді жабуға болады, бұл бейне және аудио файлдарды мүмкіндігінше инклюзивті және қолжетімді етеді. Сонымен қатар, «flip» бейнесінің ішіндегі иммерсивті оқу құралы көрермендерге жабық субтитрлері бар мәтінді 100-ден астам түрлі тілдерге түрлендіруге мүмкіндік береді.

Тілдік аударма. Сондай-ақ, басшылар «Microsoft Translator»-ді тілді тану және субтитрлер арқылы комитеттер немесе ата-аналар жиналыстары кезінде нақты уақыттағы сөйлесулерді аудару үшін қолдана алады. «Microsoft Translator» байланыс олқылықтарын жоюға көмектеседі және аралас оқытуға көшу кезінде мектеп пен үй арасындағы байланысты тиімді түрде кеңейтеді.

Жалпы файл пішімі. Алушының «Microsoft Word» бағдарламасында жасалған цифрлық файлдарды, құжаттарды және оқу бюллетеньдерін ашу мүмкіндігін кеңейту үшін электрондық пошта арқылы жібермес бұрын портативті құжат (PDF) форматында сақтауға болады. Оқу орнының веб-сайтында жарияланған кезде, ата-аналар мен қамқоршылар «Microsoft Edge» браузері арқылы браузерде PDF файлын ашып, файл мазмұнын оқу үшін «дауыстап оқу» мүмкіндігін пайдалана алады.

Бірлескен жұмысты нығайту және кеңейту. Егер басшылар бірлескен жұмыс ортасын мақсатты түрде қолдаса және құрса, олар ортақ мақсатқа жету үшін бірге жұмыс істейтін педагогтер мен білім алушылар қауымдастығын құруға көмектеседі. «Flip» және «Microsoft Teams» сияқты құралдарды қолданатын басшылар қызметкерлерге сабақты жоспарлау және сыныптағы іс-шаралар туралы идеялармен бөлісуге мүмкіндік беру арқылы ынтымақтастық мәдениетіне көшуге көмектеседі.

«Microsoft Teams»-ті кәсіби педагогтер қауымдастығын (PSP) құру үшін пайдалануға болады. PSP-бұл қызметкерлер эмоционалды қауіпсіздікті сезінетін және кәсіби тәуекелге баратын орын. «PSP Teams»-ті жаңа «мұғалім бөлмесі» деп ойлаңыз, мұнда мұғалімдер ыңғайлы сөйлесе алады және әңгімелер көбінесе сыныптағы сабақтарды талқылауға әкеледі.

Бірлескен жұмысты нығайту және кеңейту үшін «Microsoft Teams PSP» пайдаланудың кейбір артықшылықтары:

- Ресурстың қай жерде екенін ойламау үшін материалдарды бір жерде ұйымдастырыңыз.
- Іздеу мүмкіндігімен құжатталған әңгіме ағындарында сөйлесу мүмкіндігі.

- Байланыста болу үшін аудио немесе бейне қоңыраулар үшін командаларды пайдаланыңыз.
- Шағын топтарда жұмыс істеу немесе мазмұнды бөлісу және ұйымдастыру үшін арналар құру.
- Күнтізбе функциясы арқылы кестедегі қақтығыстардың алдын алу.

Сондай-ақ, басшылар «Flip-ті» қауымдастық мүшелерін, қызметкерлерді және оқушыларды талқылау және оқыту үшін ашық платформа жасайтын бейне арқылы тарту үшін пайдалана алады. «Flip»-ті пайдалану көрінуді жақсартады және басшыларға ақпарат беру, жетістіктермен бөлісу және көбірек тарту арқылы қоғамдастық мүшелерін тартуға мүмкіндік береді. мүдделі тараптардың саны.

Төменде менеджерлер «Flip»-ті қалай қолдана алатындығы туралы бірнеше идеялар берілген:

- Болашақ бастамалар үшін білім беру жүйесінің көзқарасын тұжырымдау.
- Мақсаттар туралы ойлау.
- Апта сайынғы жаңартуларға немесе алдағы оқиғалар туралы хабарландыруларға ортақ қол жетімділікті қамтамасыз ету.
- Қауымдастықтан кері байланыс сұрау.
- Оңай қол жеткізу үшін оқу орнының веб-сайттарында сақтауға болатын бейнелер жасау.

Барлық мүдделі тараптармен бірлесіп жұмыс істеу арқылы мағыналы серіктестік құру нәтижелерді жақсартуға және барлығына жақсы оқу тәжірибесін жасауға көмектеседі.

Аралас оқытуды үздіксіз жетілдіру циклі. Үздіксіз жетілдіру циклін құру оқу орнын жетілдіруге бағытталған барлық күш-жігердің тиімділігі үшін өте маңызды.

Бейнені көруден бастаңыз: аралас оқытуды үздіксіз жақсарту циклі. Аралас оқытуды үздіксіз жетілдірудің ағымдағы циклін ынталандыратын модельді таңдағаннан кейін, сіз деректерге назар аудара отырып, алға жылжуға болады.

Жиналған деректерді талдау арқылы жақсартуды қажет ететін аймақтарды анықтауға және тиісті шараларды қабылдауға болады. Үздіксіз жетілдіру циклдарын ұстану білім беру жүйелерінде тиімді аралас оқыту ортасын құрудың және сақтаудың кілті болып табылады. Оқу орындарының басшылары деректерге назар аудара отырып, аралас оқытуды үнемі жетілдіру процесінде қызметкерлерді жіберуі керек.

Біріншіден, басшылар қызметкерлер бір-бірімен бірлесіп жұмыс істейтін және желіде де, жеке өзі де деректерді талдауға қатысатын аралас оқыту мәдениетін дамытуға назар аударуы керек. Педагогтердің бірлесіп жұмыс істеуі және Интернеттегі ресурстарға ортақ қол жетімділік үшін орталықтандырылған орналасудың болуы маңызды. Басшылар «Microsoft Teams» қызметкерлері үшін үздіксіз қарым-қатынасты ынталандыратын аралас оқытуда бірлескен ынтымақтастықты модельдей алады. «Microsoft Teams» – деректерді сақтаудың

тамаша құралы, сонымен қатар талқылауға, жоспарлауға және жазбаларды жазуға арналған орталықтандырылған орын.

Деректер көздері әртүрлі болуы керек және бағалау деректерін, оқушылардың жұмысын және сыныптағы бақылауларды қамтуы мүмкін. Бұл командаға жақсартуды қажет ететін аралас оқыту мәселесін анықтауға мүмкіндік береді.

Содан кейін оқу орындарының басшылары мен қызметкерлері аралас оқыту мәселесін іс жүзінде шешу үшін қажетті ресурстарды анықтауы керек. Тәжірибеде аралас оқыту мәселесін шешуге арнайы бағытталған кәсіби даму мүмкіндігін қарастыру қажет. Аралас оқытудың жаңа дағдыларын дамыту педагогтерге қажет болған жағдайда өзгерістер енгізуге мүмкіндік береді. Бұл «Flip», «OneNote», «Microsoft Translator», «Microsoft Teams», «Microsoft Forms», бағалауды қалыптастыру үшін Teams сауалнамалары, математикалық құралдар, оқу барысы немесе «Minecraft» қызметкерлері үшін кәсіби даму болуы мүмкін. «Microsoft Educator» қауымдастығы – кәсіби дамудың тамаша ресурсы.

Аралас оқытудың кәсіби даму қажеттіліктерін қанағаттандырғаннан кейін қызметкерлер аралас оқыту тәжірибесін шешу үшін қалай жұмыс істейтінін анықтай алады. Содан кейін қызметкерлер жаңа стратегиялардың оқушылардың оқуына әсерін қалай бағалауды жоспарлап отырғанын анықтауы керек.

Аралас оқытудың жаңа стратегияларының тиімділігін бағалағаннан кейін қызметкерлер қажетті түзетулерді анықтау және енгізу үшін бағалау деректерін талдауы керек. Соңында, командалар аралас оқытуды үздіксіз жетілдірудің келесі циклі үшін келесі назар аудару аймағын анықтау үшін деректерді пайдалануы керек.

Жүйеде аралас оқыту. Алдыңғы сабақта біз оқытуды үздіксіз жетілдірудің аралас циклінің қажеттілігін қарастырдық. Сіз осы процестің бір бөлігі ретінде деректерді жинадыңыз және енді бірегей деректер жиынтығына негізделген келесі қадамдардың стратегиясын жасауға дайынсыз. «Microsoft Teams» сияқты аралас оқу құралына деректерді құрастырыңыз. «Microsoft Teams»-ті осы процесте қызметкерлердің бірлескен және рефлексиялық платформасы ретінде пайдаланыңыз.

Бейнені қараңыз аралас оқыту бүкіл жүйе бойынша және одан әрі әрекет ету жоспарын қарастырыңыз.

Аралас оқытуды жақсарту бойынша келесі қадамдарға қатысуды қамтамасыз ету үшін басшылар жетілдіру процесіне оқыту технологияларының Инфрақұрылым бөлімін тартуы керек. Инфрақұрылымдық мәселелерді шешу, технологияларды үздіксіз дамыту және өсу нұсқалары үшін оқу технологиялары бөлімімен үнемі талқылау және ынтымақтастық уақыт пен ақшаны үнемдейді.

Содан кейін алынған мәліметтерді оқу орнының басшыларына ұсыныңыз. Олардан осы деректерді қарап шығуды және «Microsoft Teams» бағдарламасында екі тізім жасауды сұраңыз: «ескертулер» үшін бір тізім және «сұрақтар» үшін бір тізім.

Қатысушылар деректер жиынтығында байқайтын нақты нәрселерді немесе «ескертулерді» жазуы керек, соның ішінде: Қолданылатын аралас оқыту

модельдері; Оқу деңгейлері арасындағы ұқсастықтар мен айырмашылықтар. Аралас оқытудың іске асырылған үлгісіне байланысты оқушылардың үлгеріміндегі айырмашылықтар. Аралас оқытуды кәсіби дамытудың шешілген міндеттеріне: Аралас оқытудың кәсіби даму қажеттіліктері. Инфрақұрылымның күшті жақтары мен қажеттіліктері. Ағымдағы міндеттер. Қазіргі күштер мен ресурстар жатады.

Содан кейін қатысушылар өздерін қызықтыратын нақты нәрселерді немесе осы деректер жиынтығында көрген үлгілерге қатысты «сұрақтарды» жазуы керек, соның ішінде: «Аралас оқыту мәселелерін қалай шешуге болады?» «Аралас оқытудың кәсіби дамуын қалай қамтамасыз етуге және басқаруға болады?» «Аралас оқыту моделі мен бағдарламасының күшті жақтарын қалай насихаттауға/пайдалануға болады?» «Технологияның, инфрақұрылымның және оқушылардың сұраныстарының өзгеруіне жауап беретін аралас оқыту жүйесін қамтамасыз ету үшін қажетті қаржыландыруды қалай арттыруға және басқаруға болады?», - деген сынды сұрақтар қамтылады.

Тізімдер жасалғаннан кейін басшылар мұғалімдерді үш адамнан тұратын жұптарға немесе топтарға бөлуі керек. Қатысушыларды пайда болған тақырыптар бойынша тізімдерін біріктіруге шақырыңыз.

Содан кейін басшылар бүкіл деректер жиынтығынан туындайтын аралас оқытуды жақсартуға қатысты тақырыптарды анықтау және оларға басымдық беру үшін бүкіл топты талқылауға тартуы керек.

Кері жоспарлау. Соңғы нәтижеге сілтеме жасай отырып бастаңыз. Американдық психологиялық қауымдастық студенттік агенттікке жәрдемдесу білім алушыларды ынталандырудың кілті екенін қолдайды. Егер мақсат білім алушыларға Жеке оқу тәжірибесін бақылаудың жоғары дәрежесін беру болса, біз білім алушыларға осы мақсатқа жетуге мүмкіндік беретін ресурстармен қамтамасыз етуіміз керек.

Барлық жоспарлау студенттік агенттікті кеңейту үшін аралас оқыту моделін жетілдіру қадамдарына бағытталуы керек.

Оқу технологияларының Инфрақұрылым бөлімін осы процеске қосуды ұмытпаңыз. Олар ұйымдағы Инфрақұрылым туралы және сіздің жүйеңізде қандай аралас оқыту нұсқалары жақсы жұмыс істейтіні туралы түсінікке ие. Сонымен қатар, қаржыландыру мәселелерін әрқашан ескеру қажет.

Кері жоспарлау процесінде ескерілетін сұрақтарға мыналар жатады:

- Деректерді шолудан білгендерімізге сүйене отырып, біздің бүкіл жүйелік аралас оқыту туралы идеалды көзқарасымыз қандай?

- Біздің идеалды көзқарасымызды ескере отырып, уақыт өте келе өзгеретін аралас оқыту қажеттіліктерін қанағаттандыру үшін қажетті қаржыландыруды қалай қамтамасыз етеміз?
- Қандай қауымдастық серіктестері құрылғылар мен инфрақұрылымды қаржыландыруды қолдай және қамтамасыз ете алады?
- Қауымдастық серіктестері білім алушыларды біздің қоғамдастықтағы еңбек қызметіне жақсы дайындайтын оқу бағдарламалары мен ресурстармен келісе ме?
- Аралас оқыту саласындағы басқа оқу жүйелерінің қандай бастамаларын жүзеге асырғымыз келеді?

Жұмыс барысында өз көзқарасыңызды ұмытпаңыз. Аралас оқыту арқылы білім беру жүйесінің қайда бара жатқанын барлығына еске салу үшін оны қоғамдық орындарға орналастырыңыз.

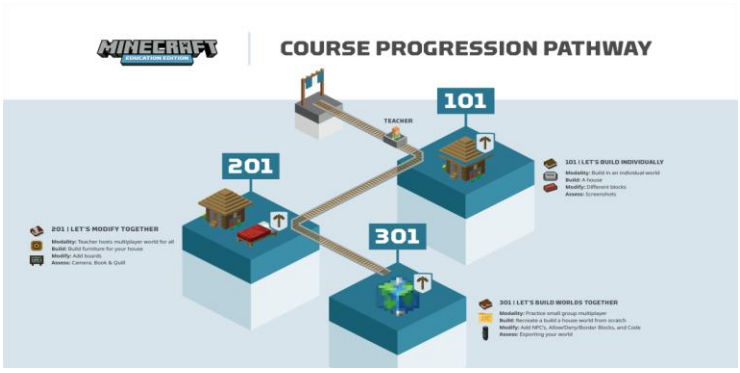
Оқушылардың қазіргі және болашақ қажеттіліктеріне негізделген аралас оқыту үлгісін жасаңыз. Оқушыларға қазір қандай дағдылар қажет? Олар сіздің оқу жүйеңізден шыққан кезде қандай дағдыларды қажет етеді? Сіздің командаңыз әзірлейтін аралас оқыту моделі икемді және епті болуы керек, білім алушылар мен қызметкерлердің өсіп келе жатқан қажеттіліктерін қанағаттандыру үшін технологиямен бірге дами алады.

Жоспарлау және жұмыс барысында сізде бар ресурстарды ескеріңіз. Сіздің тамаша аралас оқу ортаңызға жету үшін уақыт өте келе құрылатын даму жоспарын жасаңыз. Қызметкерлермен бірге олардың әрқайсысының шешімін атап өту үшін осы жолда шағын, қол жеткізуге болатын тапсырмаларды қойыңыз.

Бұл модульде сіз аралас оқыту линзасы арқылы ағымдағы оқу орталарын бағалауды, бірнеше мүдделі тұлғалармен өзара әрекеттесуді және оларды аралас оқыту ортасына көшуге тартуды және болашақта аралас оқытуды үздіксіз қамтамасыз ету үшін үздіксіз жақсартудың неліктен маңызды екенін білдіңіз. Аралас оқыту орталары білім алушыларға барлық оқу әлемдерінің ең жақсысын ұсынады. Аралас оқыту құрамына оқушылардың оқу схемалары бойынша өсуін қамтамасыз ету мақсатында жеке өзара әрекеттесуді орнату, жанама онлайн нұсқаулар, бірлескен оқыту және компьютер арқылы жеке оқыту арқылы тікелей нұсқаулар кіреді

4-модуль. «Minecraft»-тағы білім: мұғалімдер академиясы

«Minecraft» білім беру

«Minecraft Education» бағдарламасындағы үш модуль: мұғалімдер академиясы «Minecraft Education»-ты оқу ортасындағы күшті педагогикалық тәжірибелерді қолдауда оқу және оқыту құралы ретінде пайдалануға

бағытталған. Модульдер жаңадан бастаушыларға, орта және озық пайдаланушыларға арналған үш деңгейде ұсынылған. Осы оқу схемасын аяқтағаннан кейін сіз «Minecraft» сертификатталған мұғалімі боласыз және төсбелгі аласыз, сонымен қатар «Minecraft» сертификатталған мұғалімдер қауымдастығына қосылуға шақырасыз.

Қатысушылар біледі: «Minecraft Education» жүктеуді, баптау және кірудің негізгі механикасын; Ойындағы қозғалысты зерттеп, блоктарды орналастыру және бұзу процесін зерттей отырып, ойында ойнауды; Бағалау және кері байланыс құралы ретінде пайдалануға болатын ойын ішіндегі мүмкіндіктерін; Ойын стратегияларын қолдана құрастыру тапсырмаларын құру процесін; Әлемді басқарудың негізгі ерекшеліктері және сыныптағы ортасын; Сыныпты басқару және оған дайындық бойынша кеңестерді; Ойын ішіндегі кодтау негіздерін түсінуді; Оқушыларға бірлесіп жұмыс істеуге, шығармашылықпен айналысуға және қарым-қатынас жасауға мүмкіндік беру дағдыларын; Ойын оқушылардың танымдары мен қызығушылығын қалай қолдауды және т.б.

Қатысушылардың оқу стильдерін қолдайды: Сабақтың симуляциялық моделін қолданып көріңіз, олар оқушыға өзінің алғашқы «Minecraft» сабағын қалай үйретуге болатындығын сезінеді. Бейнені кідіртуге және ойнауға болатын бейнемен «кідірту және ойнату» тәсілін қолдануды. Әртүрлі іс-шаралардың жиынтығын көріңіз, мақалаларды оқыңыз, бейнеклиптерді, қадамдық нұсқаулықтарды және оқулықтарды қараңыз. «Minecraft» сабақ жоспарлаушысының ресми мәзір құжаты арқылы ойларды, ойларды жазыңыз және өз сабағыңызды жасаңыз. Жазбалар қолжазба, цифрлық немесе кез келген басқа платформада болуы мүмкін. Модуль хэштегтерінің астында әлеуметтік желілерде ой бөлісіңіз.

- Рефлексия және білімді тексеру арқылы прогресті өлшеңіз.

«Minecraft Education» курсының құрылымы: мұғалімдер академиясы. «Minecraft Education» үйренуге қажетті дағдыларды алу үшін құрылғыдағы «Minecraft Education» жүйесіне кіріп, «Minecraft Education» көмегімен бір терезені, ал екіншісін «Learn» модулімен ашу ұсынылады. Құрылғыңыздағы «Minecraft Education» платформасында жұмыс істеуге көмектесетін бейнелерді, оқу әлемін және жазбаша қадамдарды пайдаланыңыз.

- **Сабақты модельдеу:** әрбір модуль білім алушыларға үйретуге болатын нақты «Minecraft» сабағы ретінде жасалған. Осылайша, біз модульде Teach/Release / reflect оқыту моделін қолданамыз.
  - **Оқыту:** бейнелер мен мәтіндер тұжырымдаманы көрсетеді (сіз көре аласыз және сіңіре аласыз).

- **Жіберу:** «кідірту» және «ойнату» бейнесін пайдаланып дағдыларды үйренудің уақыты келді.
- **Рефлексия: біз сіз білгендеріңіз туралы ойлануға және оны «Minecraft» сабақ жоспарлаушы мәзірі арқылы** өз сабағыңызға қолдануға ораламыз.
- **Білімді тексеру**: әр модульдің соңында түсінігіңізді тексеріңіз.

Қосымша ақпарат, ресурстар және қолдау

Болжалды жұмыс уақыты: үш сағат (ойын тәжірибесін қамтиды)

Егер сіз «Minecraft Journey learning» схемасын немесе «Minecraft Teacher Academy» бағдарламасының алдыңғы нұсқасын орындау арқылы бұрын «Minecraft» сертификатталған мұғалім белгішесін алсаңыз, сізге бұл оқу схемасынан өтудің қажеті жоқ. Сізде әлі де «Minecraft» сертификатталған мұғалім белгішесі бар. Қаласаңыз, бұл оқу схемасын аяқтай аласыз, өйткені оның жаңа мазмұны бар, бірақ сіз басқа/жаңа белгіше алмайсыз.

Толығырақ ақпаратты «Minecraft Education» веб-сайтынан алуға болады: https://education.minecraft.net/

Оқыту мақсаттары – тапсырма және жаттығулар арқылы оқушылардың түсінігін бағалауға мүмкіндік беретін басқарылатын ойын платформасы екенін түсіндіру; сабақты модельдеуге қатысу, бірлескен геймплейді үйрену және жеке сабақ жоспарын жасау арқылы «Minecraft Education»-ты сыныпта қалай қолдану керектігін сипаттау.

Онлайн қауымдастық орталығында тіркелгі мен профиль жасау арқылы «Minecraft» қауымдастық белгішесін алуға ұсынылады.

Осы оқу схемасындағы бірінші модуль «Minecraft 101»-ді аяқтағаннан кейін, «Minecraft Education»-да блоктық кодтауды бастауды, «Minecraft Education»-да «Python»-ға көшуді, «MakeCode» және «Azure Notebooks» көмегімен «Minecraft»-та «Python» бағдарламалауды бастауды және «Python» бағдарламалауды қолдана, бағдарламалар құруды қоса алғанда, «Minecraft» информатикасындағы прогресті зерттеуге кеңес береміз «Minecraft»-та «Azure» ноутбуктерін пайдалану.

Осы оқу схемасындағы екінші модуль «Minecraft 201»-ді аяқтағаннан кейін, «eSports leader» белгішесі мен оқу схемасын, сондай-ақ «Minecraft білім алушылардың елшісі» белгішесі мен оқу схемасын үйренуге кеңес береміз.

Оқу схемасындағы үшінші модуль «Minecraft 301»-ді аяқтағаннан кейін, «Minecraft» жасаудың озық әдістерін үйрену, «Minecraft» сертификатталған жаттықтырушылар Академиясынан өту немесе «Minecraft» жаһандық тәлімгеріне өтініш беру үшін «Minecraft 401»-ді үйренуге кеңес береміз (тоқсан сайынғы өтінімдер).

«Microsoft Learn» когорттарының көпшілігі үшін нақты уақыттағы виртуалды оқыту когорттарын ұсынамыз – көбірек біліп, осында тіркеліңіз. Кәсіби дамуыңыздан ләззат алыңыз!

Шығарылым: қарапайым үйіңізді тұрғызыңыз

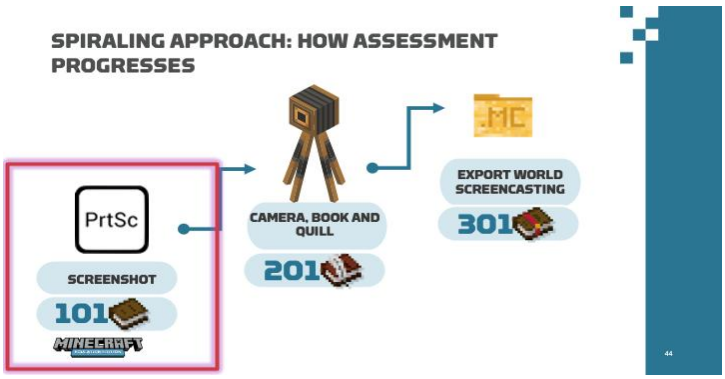
- 20 минут

Енді блоктардың қозғалысын, орналасуын және олжасын қарастырып, сынап көруге болады. Есіңізде болсын, бұл біздің оқыту моделіміз: оқыту, жіберу, ойлау. Біз сізге осы дағдыларды үйреттік, енді сізді құруға жібереміз! Осылайша сіз білім алушылармен кез келген «Minecraft» сабағын аша аласыз.

Енді үйренген дағдыларды қолдану және оларды іс жүзінде қолдану уақыты келді. Сол сияқты, оқушыларға қозғалысты үйрету уақыты келгенде, олардың бірден жиналысқа енгенін қалайсыз. Сіз оларға көмектесуде жаяу жүре аласыз.

Қараңыз және жасаңыз (кідірту және ойнату): үй тұрғызыңыз (12 минут 5 секунд)

Түгендеудегі заттарды пайдаланып, үйімізді нөлден бастап салуды бастағанда, қалағаныңызша кідіртіңіз.

Өз туындыңызды тапсырыңыз: бағалау

«Minecraft Education» интерактивті цифрлық ортаны қамтамасыз етеді, бұл білім алушыларға көпшіліктің назарына оқыту құруға мүмкіндік береді. Оқушылар қызықты виртуалды әлемде жасай алады және прогресті жазу және оқу шытырман оқиғаларын құжаттау құралдарын пайдалана отырып, негізгі ұғымдарды зерттеуді көрсете алады.

Педагог ретінде сіз «Minecraft Education» бағдарламасында оқытудың қандай аспектілерін бағалағыңыз келетінін шешуіңіз керек. Кез келген жақсы жоспарлау сияқты, сіздің оқу мақсаттарыңыздан бастаған дұрыс. Содан кейін «Minecraft Education» ойын ішіндегі кейбір құралдарды талқылау, жазу, рефлексия, тестілеу немесе пайдалану болуы мүмкін бағалаудың ең жақсы әдісін анықтаңыз.

Бағалау – бұл педагогтер мен білім алушылар оқу кезінде және одан кейін қолданатын процесс. Бағалау ағымдағы оқуды/оқытуды түзету және оқушылардың жоспарланған оқу нәтижелеріне қол жеткізуін жақсартуда кері байланысты қамтамасыз етеді. «Minecraft Education» педагогтер мен білім алушыларға оқу нәтижелері туралы ойлануға және оқу барысын көрсететін жол бойында түзетулер енгізуге көптеген мүмкіндіктер ұсынады. Бұл бағалаудың тамаша құралы.

«Minecraft»-ты сыныпта пайдалану және енгізу оңай. Бұл оқушылардың тәуелсіздігі мен шығармашылығына ықпал етеді, бірақ бұл мен оқудың барлық деңгейлері мен мазмұн салаларына біріктірілген өте бірлескен құрал. Білім алушылар өз түсініктерін шынымен ерекше және жиі күтпеген тәсілдермен қолдана алады». Джон Миллер*, тәрбиеші және жаһандық тәлімгер*

Бүгін біз скриншот арқылы оқушылардың құрастыруларын түсірудің және оны жалпы онлайн кеңістікке айналдырудың ең оңай жолдарының бірін қарастыру. «Minecraft 201»-де кейбір «Minecraft» ойын құралдарын қолданамыз, ал «Minecraft 301»-де бүкіл әлемді экспорттаудың немесе әлемді баяндауда экранды таратуды қолданудың қандай болатынын көреміз.

Бұл айдарда: төрт қабырға мен шатыр, 3 нүкте; кем дегенде екі түрлі құрылыс материалын қолданыңыз, 1 ұпай; скриншотты бағалауға жіберу, 1 ұпай

Не істеу керек: құрастыру скриншотын алыңыз

Үйіңіздің скриншотын алу үшін:

- **«Windows»** (толық экран режимі): «**PrtScn» пернесін басыңыз;**
- **«Windows»** (қайшы құралы-экранның бөлігі) «**Windows+Shift+S» пернелерін басыңыз;**
- **«Mac»** (экран бөлігі): «**Shift+Command+4» пернелерін басыңыз;**
- **«Chromebook»**: «Ctrl+**Shift+Window Switch» пернелерін басыңыз**

Құрылғыдағы скриншоттар қайда:

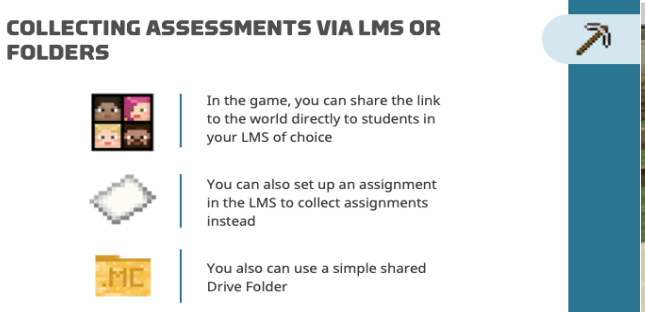
- **«Windows»:** скриншот «**Windows» алмасу буферіне көшірілді.** Әрбір келесі түсірілім алдыңғы түсірілімді ауыстыратынын ескеріңіз. Егер сіз осы скриншоттарды сақтағыңыз келсе, оларды «Word» немесе «PowerPoint» сияқты сақтай алатын бағдарламаға қоюыңыз керек.
- **«Windows» «**Snip» **құралы»** (экран бөлігі): скриншот скриншоттар қалтасында сақталады («OneDrive > суреттер > скриншоттар), сонымен қатар алмасу буферіне көшіріледі.
- **«Mac»** (экран бөлігі): әдепкі бойынша, скриншоттар жұмыс үстелінде сақталады «**скриншот» [күн] «ішінде» [уақыт].png**.
- «Chromebook»: «**Chromebook»** – тегі барлық скриншоттар **жүктеулер қалтасында сақталады.**

Бағаларды жинау. «Minecraft»-та оқушыларыңыздың туындыларын бағалауға дайын болсаңыз, бағалаған нәрсені жинау әдісі қажет болады. Туындылармен бөлісудің және оларды сізге берудің көптеген жолдары бар. Егер сізде «Teams» немесе «Google Classroom» сияқты «LMS» болса, тапсырманы жасаңыз және скриншоттарды осылай жинаңыз. Бастаудың ең оңай жолдарының

бірі – ортақ дискідегі қалтаны ашып, білім алушыларға өз туындыларын сол жерге жүктеуді ұсыну.

Сіз скриншоттарды сынып алдында көре аласыз және оқушылардан олардың құрылысы туралы көбірек сөйлесуін немесе «LMS»-тегі рейтингтік кері байланыс жүйесі арқылы жеке кері байланыс беруін сұрай аласыз. Оқушылар, басқа оқушылар өз туындыларын көргенде, сыныптағы шығармашылықтың ең сиқырлы бөліктерінің бірі.

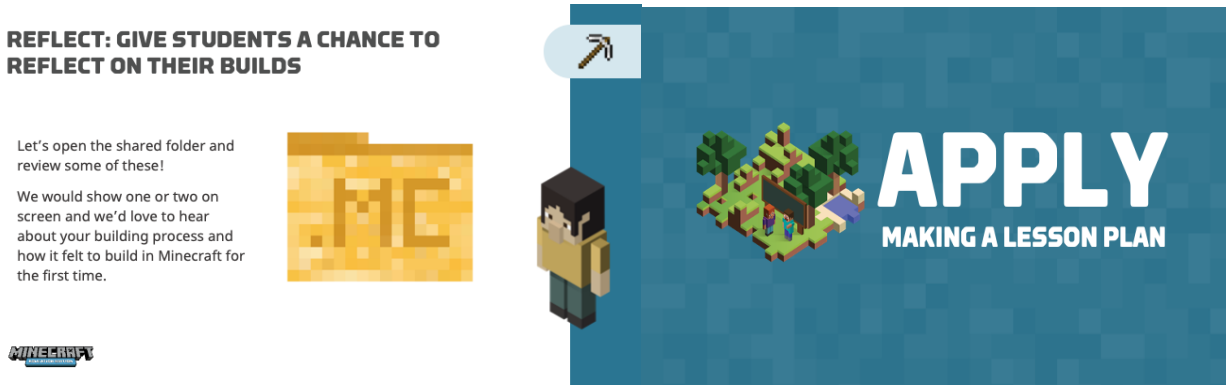

Оқушылар скриншотты жіберген кезде, олар үйге соңғы әсер етуде қайтып оралуы үшін өз әлемін сақтап қалуы маңызды. Әлемдер тек жергілікті құрылғыда сақталады; **олар бұлт қоймасында сақталмайды**. Жергілікті құрылғыда сақталған әлемдерді ойын мәзіріндегі «**менің әлемдерім» бөлімінен** қайтадан табуға болады. Сақтау үшін «**Escape**» пернесін басып, «**сақтау**» **және «шығу»** пәрменін таңдаңыз.

Енді сіз өзіңіздің скриншотыңызды түсіріп, шедевріңізді қалай ұсынатындығыңызды ойластырғаннан кейін, сіз жасаған жұмыс туралы ойлану керек.

Ойланыңыз: сабақты қорытындылау. Әрбір «Minecraft» сабағының соңында оқушылар өз жұмыстары туралы ойлануы үшін уақыт бөлуді ұмытпаңыз. Мұны істеудің бір жолы – өз жұмысыңызды көрсету және оларды сынып алдында ұсыну. Сіз сондай-ақ олардан ойлануды, жұпты серіктестермен бөлісуді, жобаны немесе оқу нәтижелерін білім алушылармен қорытындылаудың көптеген басқа жолдарын сұрай аласыз.

Бүгінгі ойларымызда сіз бастан өткерген нақты сабақ жоспарына енеміз және егер сіз оны оқушыларыңызға үйретсеңіз, түзетулер енгізуге мүмкіндік береміз.

Сабақ жоспарлағышын жүктеп алыңыз. Бұл үлгіні сақтаңыз, өйткені сіз оны кез келген уақытта өз сыныбыңыз үшін жаңа «Minecraft» тәжірибесін жоспарлауға тырысқанда пайдалана аласыз!

Сабақты жоспарлаушыда «Minecraft Education» интеграциясын дайындауға және жоспарлауға көмектесетін бірқатар практикалық сұрақтар бар.

- **Стандарт және кіріспе:** Сіз үшін модельдегендей, сізде үйретуге тырысатын мақсат болады және оны оқушыларымен ашқыңыз келеді. Бұл жағдайда біздің алдымызда үй салу міндеті тұрды. Егер біз сегізінші сынып оқушыларына сабақ берсек, миға шабуылдың басында көбірек уақыт жұмсаған болар едік-үйді не жақсы етеді? Біз оны қалай тұрақты ете аламыз немесе жобаны ұсынбас бұрын оны оқу жоспарымызға қосыңыз. Сіз мақсатты сыныптың қажеттіліктеріне және мазмұнның бағытына қарай реттей аласыз. Кейбір мысалдар білім алушыларға «Minecraft Education»-да білгендерін жасау арқылы сыныптағы тұжырымдамаларды модельдеу болуы мүмкін. Осы бастауыштан кейінгі ұқсас сабақ – оқушылардан оқыған оқиғадан сахна немесе жағдай жасауды сұрау.
- **Рубрика:** сіз платформаның алдына рубрика беруді көрдіңіз. Ол: төрт қабырға, шатыр, екі түрлі құрылыс материалы және ортақ дискідегі скриншот болуы керек.
- **Ұзақтығы:** сабақтың қанша уақытқа созылғанын қалайсыз? Үй тапсырмасы бола ма? Бұл жағдайда біз 60 минутты таңдадық, бірақ сіз оны оқушыларыңызға бейімдей аласыз. Мүмкін сіз 60 минуттық үш сессияны қалайсыз. Бұл бір айға арналған Тәуелсіз жоба болуы мүмкін.
- **Білім алушылар саны:** бұл сізге логистиканы жоспарлауға көмектеседі – сіз оны қанша білім алушы жұмыс істейтініне қарай реттей аласыз.
- **Әлем үшін** біз «қарапайым үй салу» деп аталатын кітапханада әлемді қолданамыз, бірақ сіз жай ғана бос парақтан бастап, балаларға жасауға мүмкіндік бере аласыз!
- **Сараптама:** бұл жаңадан бастаушылар үшін тәжірибе болды – бізге білім алушыларға үй салу үшін блоктарды жүктеп, кіріп, жылжытып, орналастырып, қарапайым скриншот арқылы бағалау қажет.
- **Модальділік:** біз бұрын айтқанымыздай, «Minecraft» әлем файлдарынан тұрады және сіздің оқушыларыңыз ойнай алатын әртүрлі модальділіктер бар. Біз

ең қарапайымнан бастадық – әртүрлі әлемдегі барлық білім алушылар өз құрылғыларында. Сіз бұл әдісті ертең оқушыларыңызбен бастай аласыз – «Minecraft 201» және «Minecraft 301»-де біз сізге бірлескен геймплейді қалай жасау керектігін және техниканы қашан қолданғыңыз келетінін айтамыз.

LESSON TITLE	Build a House Challenge
Standard and Introduction *How will I introduce this topic outside of Minecraft?*	Learn how to use Minecraft and build a house
Rubric *How will I know the lesson was successful?*	Four walls and a roof (2 pt), two different building materials (1 pt), take a screenshot (1 pt)
Duration *How long do I need to teach this lesson? Will there be homework?*	60 Mins
# of Students	20
World *Will my students be using a blank world to create, or a pre-built world with prompts?*	**Pick one** Blank world to create (Blocks of Grass) **Specific World: Build a Simple House Challenge in Library**
Level of Minecraft Experience	**Beginner** | Intermediate | Advanced
Modality *How will my students be joining their worlds?*	**PICK ONE** **All Students in individual worlds on their own devices** Students in small groups, one hosts others in their world All students join teacher-hosted world together

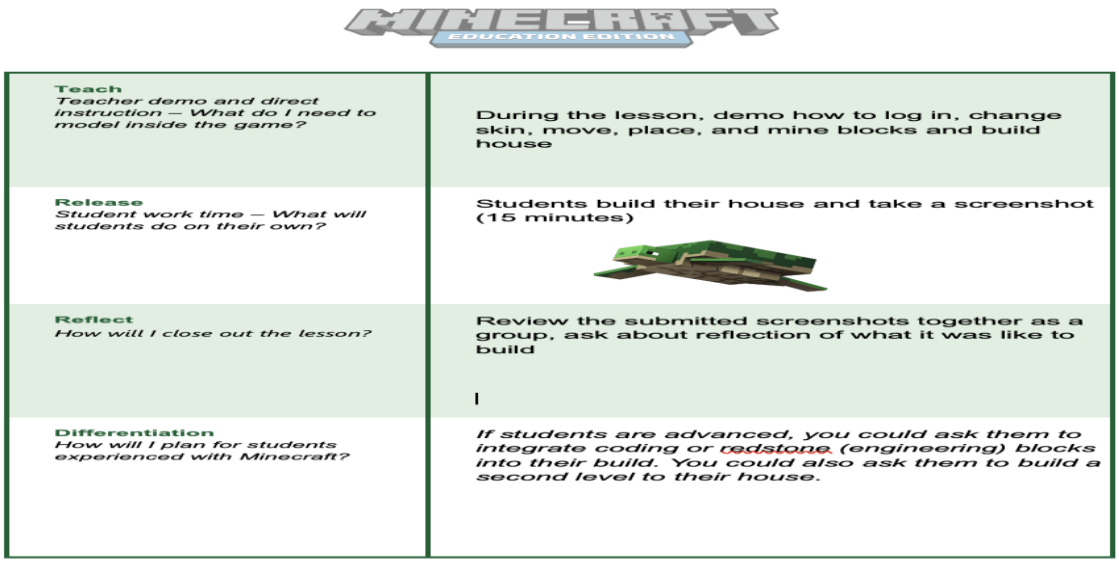
Жоспарлаушының екінші бетінде бізде тағы бірнеше сұрақтар бар.

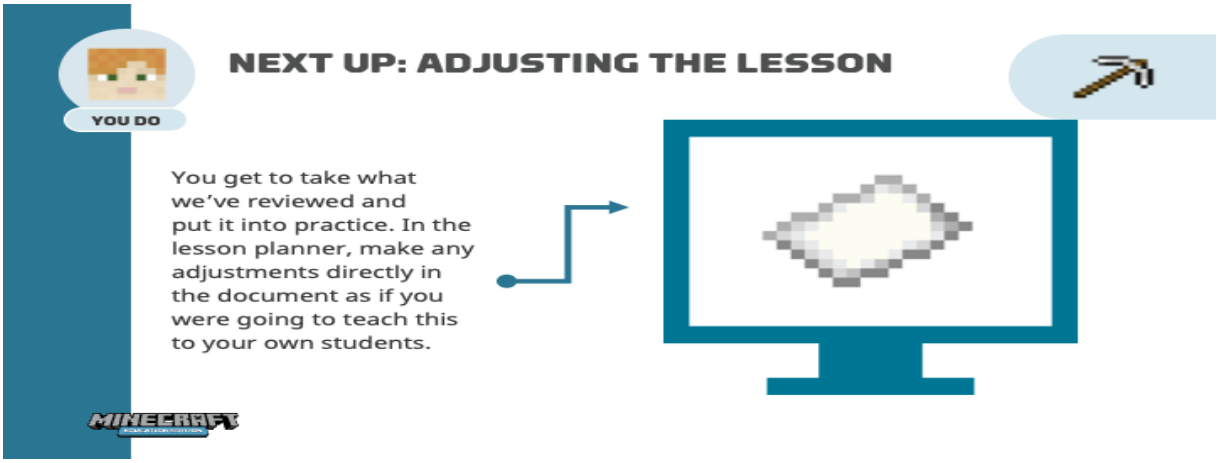
- «Sessment» үшін біз скриншотты көптеген балаларға таныс қарапайым түрде түсіруді шештік. Сіз болашақ сабақтарда қарастыратын көптеген басқа жолдар бар екенін көресіз (және сіздің оқушыларыңыз ашатын тағы басқалар!) Сондай-ақ, тапсырмаларды қайда жинау керектігін шешу керек. Бірақ сіз LMS-ке немесе әдетте білім алушылардан файлдарды жинаудың және бағалаудың басқа әдісіне ауыса аласыз.
- **Модификация** үшін бізге бұл туралы таңқаларлық ештеңе қажет емес еді, бірақ сіз «Minecraft 201» және «Minecraft 301»-де үйренетін тәжірибемізді жақсартуда қолдануға болатын әртүрлі блоктар мен тәжірибелер бар екенін көре аласыз.

Assessment *How will I assess student understanding?* *Where will I collect the assignments?*	**PICK ONE** **Screenshot** In-game Camera and Book & Quill (writing and picture) export to PDF Flipgrid screencast Export entire world Structure Blocks Other **PICK ONE** **Shared Drive** LMS (Teams, Classroom, Canva) Assignment
Modifications *Will I add anything extra in the game to enhance instruction (or require my students to include to enhance their demonstration of learning?)*	**PICK ONE OR MORE** Boards to share instructions/resources NPC (Non Player Character) to share instructions, resources, or items Allow/Deny/Border/Command Blocks Agent/Coding Redstone

Соңында «үйрету, босату, шағылыстыру» моделін енгізілді. Бұл педагогтің уақытын жоспарлауға және ойлануға көмектеседі. Білім алушы ойын ішінде нені модельдеуім керек? Білім алушы блоктардың қозғалысы мен орналасуын модельдеді.

- Білім алушылар не істейді және сіз **олардың қанша** уақыт салғанын қалайсыз?
- **Рефлексия** үшін ұпайларды қалай жинайтыныңызды және оқушылардың жинақтары туралы қандай тәсілдермен бөліскіңіз немесе ойлағыңыз келетінін қарастырыңыз.

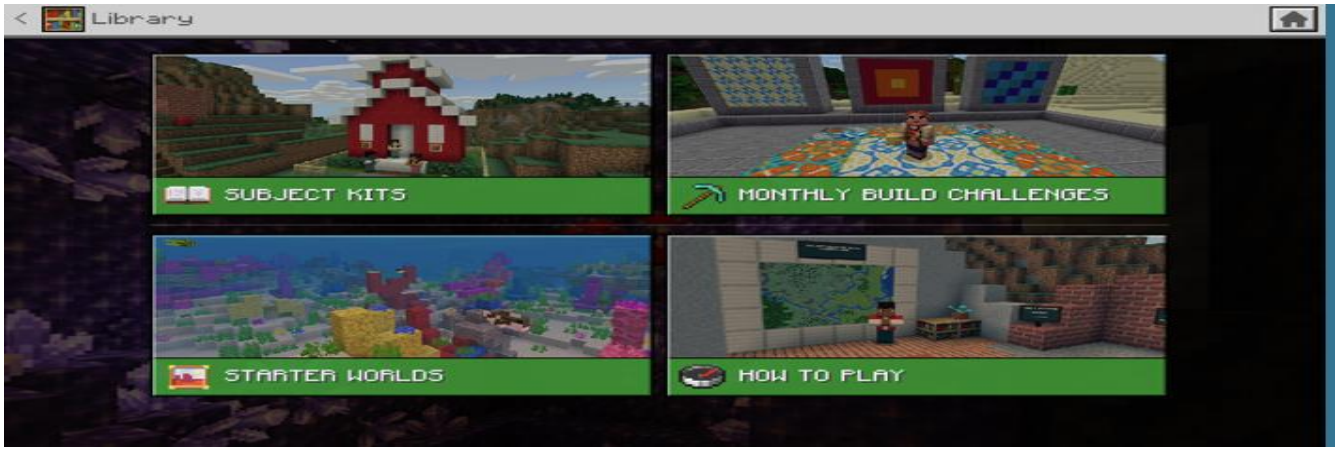

Жасаңыз: сабақты реттеңіз (2 минут)

Сабақты оқушыларыңызбен «қарапайым үй салу» тапсырмасын орындағандай етіп реттеңіз. Сіз нені өзгертер едіңіз?

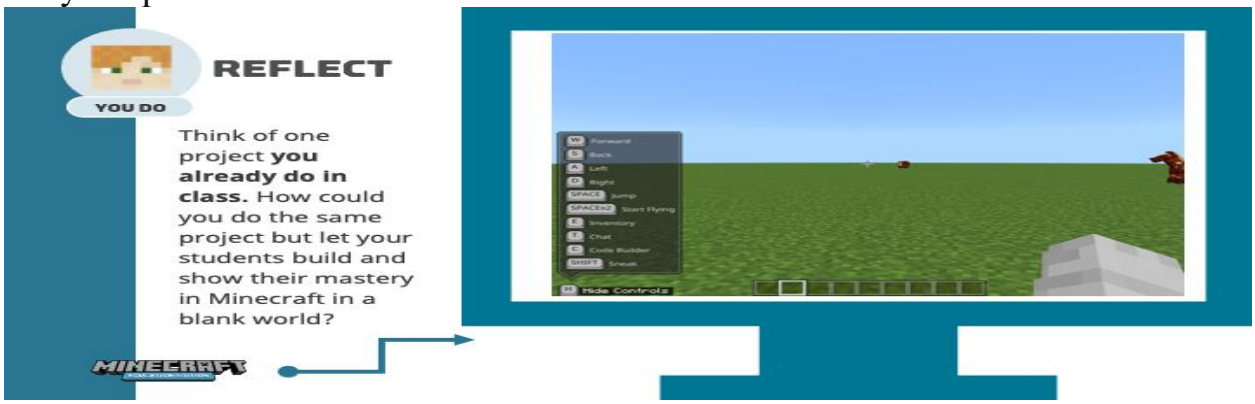

Осы уақытқа дейін сіз оқушылардың «Minecraft»-ты сабақтар әлемі сияқты кеңестер мен нұсқаулармен дайын әлеммен қалай оңай пайдалана алатынын көрдіңіз. Платформа жасаған әлем «Build Challenge» болып саналады. «Minecraft **Build** Challenges» тапсырманы қоюдан және білім алушыларға шешімді әзірлеуді ұсынудан басталады. Мысалы, сіз футуристік көлік жасай аласыз, мектебіңіздің тұрақты нұсқасын жасай аласыз, энергияны үнемдейтін үйді жобалай аласыз немесе тарихтан немесе жергілікті көрнекті жерден көріністі қайта жасай аласыз. «Minecraft Education» оқушылар ойында шығармашылық құрастыру тапсырмаларын шеше алатын бірегей оқу платформасын ұсынады.

Сондай-ақ, сіз «**Starter Worlds»**-ті пайдалана аласыз, олар бос парақтар болып саналады, педагог оқушылардан оқу жоспарына қатысты бірдеңе жасауды сұрай алады. Шөптен басқа ештеңесі жоқ және оқушыларыңыздың қиялына өте ыңғайлы шөптер блоктарының керемет әлемі бар. Сондай-ақ, сіздің оқу жоспарыңызға қолайлы орта бар «**биомалар»** бар.

Сондай-ақ «**тақырыптық жинақтар»** кітапханасын пайдалануға болады. Бұл кітапханада жаратылыстану, математика, информатика, әділеттілік және инклюзивтілік, тарих және мәдениет, әлеуметтік эмоциялар, өнер және дизайн, цифрлық азаматтық, Тіл және сауаттылық, эспорт, климат және тұрақтылық бойынша дайын сабақтар бар. Олар сіздің оқу салаларыңызды және болжамды оқу нәтижелерін қолдауға арналған.

«Ойын ішіндегі заттар жиынтығының әлемдерін» «Teams», «Google» «Classroom», электрондық пошта сілтемесін жіберу немесе үнемі қолданылатын «LMS»-ке қою үшін әлем файлына сілтемені көшіру арқылы бөлісуге және тағайындауға болады. Әлемге арналған кез келген ресурстар немесе сабақтар болуы мүмкін.

Түзетуі өз сыныбыңыздың қажеттіліктеріне сәйкес және сіз сабақты жоспарлаушыны сол үшін пайдаланғыңыз келетін уақытты, өзгерістерді және бағалау жоспарларын әзірлеу үшін пайдалана аласыз.

Ақырында, олардың мұғалімі ретінде сіз өзіңіздің оқу бағдарламаңызға қатысты нұсқаулармен, ресурстармен және кеңестермен кітапханадан тыс өз әлеміңізді құра аласыз. Сіз «Minecraft 301»-де әлем мұғалімі бола алатыныңызды білеміз.

Жасаңыз: рефлексия және рефлексия (2 минут)

Сіз сыныпта жасап жатқан бар жобаны қалай алып, оның орнына оқушылардан бос әлемде өз шеберліктерін көрсетуді сұрай аласыз?

Ойынға негізделген оқыту принциптері

Сіз жаңа ғана бастан өткерген нәрсе ойын жаттығулары болды! Геймификациядан айырмашылығы (сабақтағы викториналар), бұл шығармашылық әлемдегі қызықты тәжірибе. Сіз осы принциптердің біреуін, екеуін немесе барлығын бастан өткерген боларсыз.

- **Ерте және жиі сәтсіздіктерден тұратын сәтсіздік динамикасы** қауіпсіз тәуекел ортасы болып саналатын және сіз өз үйіңізге тәуекел деп үміттенеміз!
- **Икемділік динамикасы** мүмкіндіктердің шексіз екенін және оқушыларды саралау үшін өте қолайлы екенін білдіреді, өйткені бұл құмсалғыш ойыны. Сіз мұны оқушыларыңыз сіздің оқу жоспарыңызға қатысты нәрселерді қалай жасай алатыны туралы ойланған кезде көрдіңіз деп үміттенемін.
- **Құрылыстың динамикасы** – сіз маңызды нәрсе саласыз – білім алушылар мақсатпен заттар жасауды жақсы көреді. Сіздің оқушыларыңыз «Minecraft»-та не құра алады деп армандай бастаңыз, олар басқа жерде не істей алмайды?
- **Орналасқан мағына принципі** оқушылардың нақты уақыт режимінде нақты мағынамен оқитынын білдіреді.
- **Жүйелік ойлау** соншалықты күшті, сіз өзіңіздің іс-әрекеттеріңіздің немесе құрылыстарыңыздың қоғамдастыққа немесе әлемге қалай әсер ететінін көре бастауыңыз керек.
- Бұл **эмпатияны дамытуға** көмектеседі – ойыншылар өте әсерлі нәрселер жасау үшін бірге жұмыс істей алады. Бүгін біз жалғыз жұмыс істедік,

бірақ «Minecraft 201» және «Minecraft 301»-де біз бірлесіп жұмыс істей бастаймыз.

Жасаңыз: рефлексия және рефлексия (2 минут)

Оқушылар, әсіресе бастауыш сынып оқушылары мен «Minecraft»-ты жаңадан бастағандар, заттарды табу, заттарды орналастыру және заттарды сындыру дағдыларын үйренуі керек. Алғашқы бірнеше сабақты жоспарлау кезінде қарапайым үй салу сияқты қарапайым әрекеттерді таңдау арқылы оған уақыт бөлуді ұмытпаңыз.

- Мен бүгін ойын жаттығуларының алты қағидасының қайсысына тап болдым?
- Сіз ойнауды үйренген кезде қандай көңілсіздіктер болды?
- Бір көңілсіздікті таңдаңыз. Бұл көңілсіздікті жеңу үшін қандай дағдыларды қолдандыңыз?
- Бүгінгі «Minecraft Education» тренингінде сіз нені мақтан тұтасыз?
- Сынып мазмұны мен «Minecraft Education» арасында қандай байланыстар орната бастайсыз?

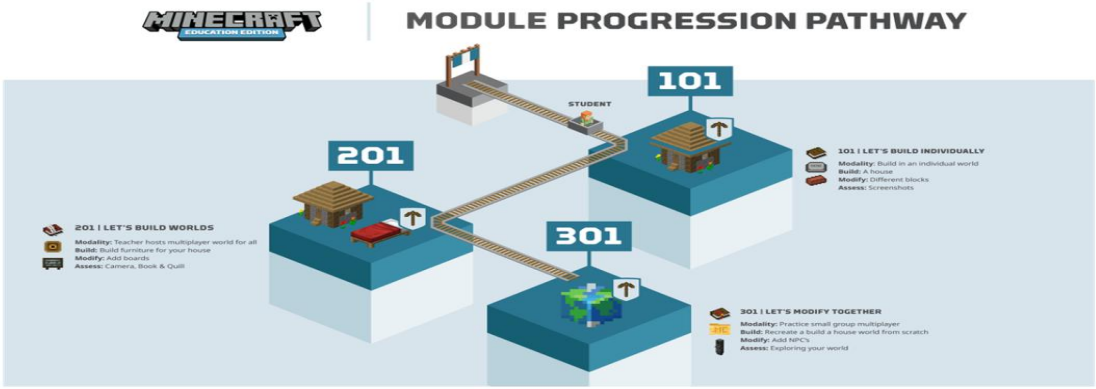
Twitter-де **#MinecraftEDU** **@Playcraftlearn** хэштегтерін пайдаланып, өз ойларыңызбен (және білгендеріңізбен) бөлісуден тартынбаңыз.

«MINECRAFT 101: жеке құрастыру». «Minecraft Education» проблемаларды шешуге қабілетті шығармашылық, бірлескен және иммерсивті ортада ойынға негізделген оқыту мен оқытуды қолдайды. Үй салу сабағын модельдеңіз, сабақты бағалаңыз және оны сабақ жоспарлағышымен сыныпта қолданыңыз.

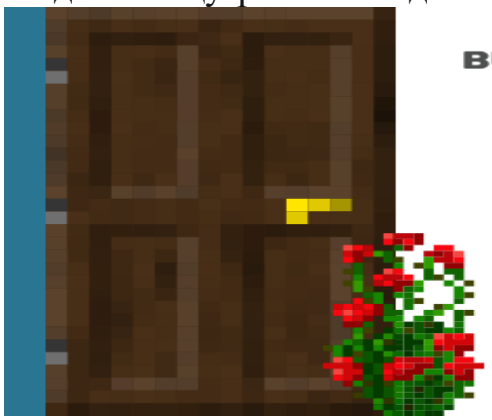
Оқыту мақсаттары – «Minecraft Education»-ты сипаттаңыз және онымен алғашқы сабағыңызды өткізуге дайын болу; «Оқыту және шығару» моделі арқылы сабақты оқытуды сипаттаңыз – «үй салу» қиындық; сабақты жоспарлаңыз – сабақ жоспарын құрыңыз және оны үйретететін сияқты өзгертулер енгізу.

- Оқу кезінде ойынға негізделген оқытудың артықшылықтарын анықтаңыз білім алушыларға арналған тәжірибе.
- «Minecraft» ойынында оқуды қалай бағалау керектігін түсіндіріңіз.

«Minecraft 101» – бұл «Minecraft Education» қолдануды бастауға көмектесетін үш модульдің біріншісі. «Minecraft 101» «Minecraft Education» Ойын интерфейсі арқылы оқыту мен оқуды қалай қолдайтынын зерттейді, бұл жалғыз шектеу білім алушының қиялы болатын иммерсивті ортада шығармашылыққа, ынтымақтастыққа және мәселелерді шешуге ықпал етеді. Бұл модульдерде біз сабақты модельдейміз және жаратылыстың жеке құрылысын жасаймыз. Скриншоттар бойынша бағалайық. Келесі «Minecraft» модульдері арқылы педагогтер бірге және шағын топтарда құруды үйренеміз, құрастыруларымызға күрделі блоктарды қосуды бастаймыз және оқушылардың оқуын бағалаудың әртүрлі тәсілдерін үйренеміз. Әрбір модульде біз «Minecraft» көмегімен сабақты қалай құру керектігін түсінуге көмектесу үшін оқытуды сабақ жоспарлаушымен байланыстырады.

Оқыту әдістемесі. Сабақты мұғалім сияқты модельдейміз, ал сіз сыныптағы оқушыларымыздың бірісіз. Біз «оқыту, босату, көрсету» оқыту моделін қолданамыз. Алдымен біз сізге «Minecraft»-та маңызды дағдыларды үйретеміз, содан кейін сізді құрастыруға жібереміз, содан кейін жұмысыңызды бағалап, оның сабақ жоспары арқылы сабағыңызбен қалай байланысты екендігі туралы ойланамыз. Сіз «Minecraft»-ты оқушыларыңызға бірінші рет үйреткен кезде осы оқу үлгісін пайдалана аласыз.

Сөздік

Ойын жаттығулары: ойын жаттығулары – бұл оқу үшін ойындарды пайдалану.

Геймификация: Геймификация – бұл ойын дизайны элементтері мен ойын принциптерін ойын емес контексте қолдану.

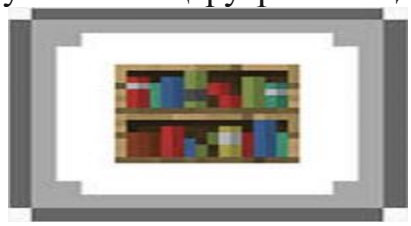

Әлем: оқушылар құрастыруға баратын және өз жұмысын «менің әлемдерім» бөлімінде көрсетілетін файл ретінде сақтай алатын орын.

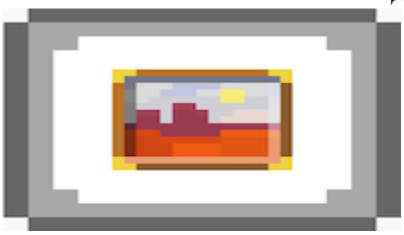
Бұл модульге арналған Әлем «**қарапайым үй салу» деп аталатын** «қосымша оқулықтар» **бөліміндегі** «қалай ойнауға **болады» кітапханасында орналасқан.**

Түгендеу: білімалушы жылдам қол жеткізу тақтасындағы элементтерді таңдау және басқару үшін пайдаланатын қалқымалы мәзір.

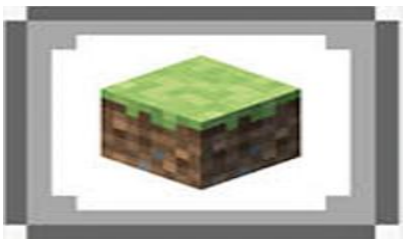
Кітапхана: сыныптағы барлық тапсырмалар мен құрастыру сабақтары «Minecraft Education» ойынында немесе веб-сайтта орналасқан жерде.

Бастапқы әлемдер: «Minecraft Education»-да сабақ құруды бастауға көмектесетін бос шаблондар. Биомдар, атап айтқанда, бірегей географиялық ерекшеліктерімен, өсімдіктерімен және жануарларымен ерекшеленетін аймақтар.

Сынақтарды құру: ойын кітапханасындағы белгілі бір кеңестер мен мақсаттары бар әлемдер, мысалы, осы модульдегі «үй салу» сынағы.

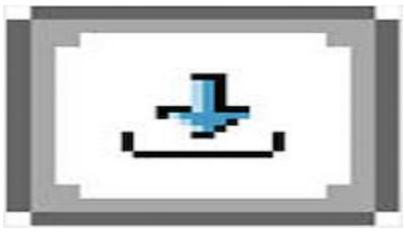
Блок: «Minecraft»-тағы құрылымның негізгі бірлігі.

Қозғалыс: ойыншыға бір блоктан екіншісіне ауысуға мүмкіндік беретін ойын механикасы. Оқушылар тінтуірді немесе сенсорлық тақтаны ойнатқыштың басын және W, S, A және D пернелерін алға немесе артқа жылжыту үшін пайдаланады.

Шахта: блокты жою.

Орын: блокты қосу. Блоктар сіздің курсорыңыз әлемдегі барлық жерде орналастырылған.

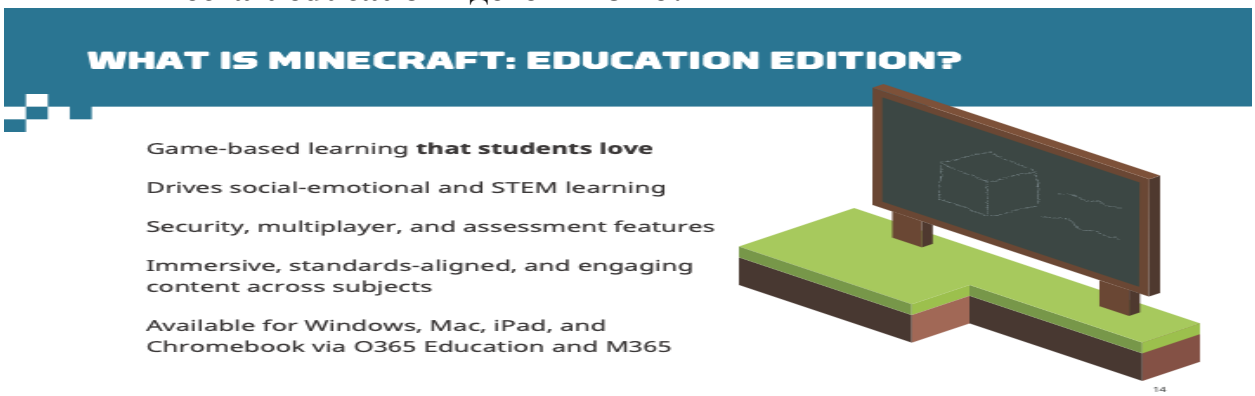

Былғары: аватарға орналастырылған құрылым ойыншыларға ойынды реттеуге мүмкіндік береді.

Сабақ жоспарлаушысы: ойын кітапханасындағы сабақ жоспарлары, сондай-ақ алғашқы бірнеше сабақты жоспарлау үшін қолданылатын «сабақ жоспарлаушы» құжаты.

«Minecraft education» дегеніміз не?

«Minecraft Education» – бұл дағдыларды дамытатын, шығармашылықты ашатын және оқушыларды ынтымақтастық пен мәселелерді шешуге тартатын ойын оқыту платформасы.

«K-12» және жоғары оқу орындарының педагогтері «Minecraft Education»-ты оқу, әдебиет, жазу, тарих, химия, информатика және математика сияқты көптеген пәндерді оқыту үшін пайдаланады. Minecraft сабақтарды оқу бағдарламасының стандарттарына негізделген оқу нәтижелерімен сәйкестендіре алады.

Жүктеу және кіру. Бұл модульді барынша пайдалану үшін «Minecraft Education» қолданбасын пайдаланып жатқан құрылғыға жүктеп алуға болады. «Minecraft Education» қолдайтын құрылғылар – «Windows 7, 8.1, 10» және «11», «Mac», «iPad», «Chromebook» және мобильді құрылғылар.

Жүктеу үшін мына жерді таңдаңыз. Веб-сайт сіз тұрған құрылғыны танып, сізге сәйкес жүктеуді автоматты түрде дайындауы керек.

Қарау және жасау: жүктеу (22 секунд)

Құрылғыңызға байланысты орнату шеберінің жұмысын аяқтау туралы сұрау пайда болуы мүмкін. Осыдан кейін сіз оның қолданбалар тізімінде көрсетілгеніне көз жеткізе аласыз. Енді сіз жүйеге кіріп, бізбен бірге ойнауды үйренуге дайынсыз!

«Minecraft»-пен сабақ беру үшін «Minecraft» лицензиясы бар білім беру үшін «Office 365» болуы керек.

Егер сіздің мектебіңіз сізге «Minecraft Education» лицензиясы бар екенін айтса, керемет! Жүйеге кіру үшін бұл бөлікті өткізіп жіберуге болады. Егер сізде лицензия бар екеніне сенімді болмасаңыз, жарамдылығыңызды тексеріп, опцияларды қарастырайық.

Сәйкестікті тексеру үшін таңдаңыз. Байланысты веб-бетте лицензияларыңыз бар-жоғын білу үшін оқу орнынан «Office 365» электрондық пошта тіркелгісін енгізіңіз. Егер бұл сіз мұны істеп жатқаныңызды білдірсе, кіру үшін төменге өтуіңізге болады.

Егер сіз қазіргі уақытта талаптарға сай болмасаңыз, алдымен оны ат бөлімінде екі рет тексере аласыз. Олай болмаса, сізде «Minecraft» лицензиясын сатып алудың бірнеше нұсқасы бар.

- Сіздің мекеме корпоративтік лицензиялауды сатып ала алады (егер сіздің мекеме барлық педагогтерге лицензия бергісі келсе жақсы).

- Мектеп әкімшілері мен мұғалімдері тек сіздің сыныбыңыз бен оқушыларыңыз үшін жеке жазылымдарды бір пайдаланушыға жылына белгілі деңгейде ала алады.
- Мектепте емес пе? Егер сіз үйде оқитын болсаңыз немесе лагерьді, клубты немесе басқа ұйымды басқарсаңыз, балаңызға немесе білім алушыларыңызға арналған лицензияны лагерьде немесе клубта жылына бір пайдаланушыға қажетті деңгейде ала аласыз.

Сіздің есептік жазбаңыз лицензия алуға жарамсыз және сіз оны сатып алуға дайын емессіз болсаңыз, «Minecraft Teacher Academy» мақсаттары үшін білім алушы тегін сынақ нұсқасын пайдалана алады. Сізде «Office 365» немесе «Microsoft 365» есептік жазбасы болуы керек. Егер сізде «Office 365» есептік жазбасы болса, сізде педагог ретінде 25 тегін кіру және оқушыларға 10 тегін кіру болады.

Бұл «Minecraft» мұғалімдер академиясын аяқтау үшін жеткілікті болуы керек, бірақ білім алушылармен бірге оқу үшін жоғарыда сипатталған лицензиялау нұсқаларын зерттеу керек.

Енді сіздің есептік жазбаңыз дайын болғандықтан, біз «Minecraft Education» жүйесіне кіруден бастаймыз.

Жүйеге кіргеннен кейін сіз батырмалардың орталық мәзірін көресіз, ал оң жақта сіз өзіңіздің атыңызды және киім ілгіш батырмасын көресіз. Терілер деп аталатын кітапхананы ашу үшін киім ілгіш түймесін басыңыз. Тері – бұл сіздің ойынға қатысуыңыз және «Minecraft Education»-тың құнды бөлігі. Мұқабалар пайдаланушыларға өз кейіпкерімен байланысты сезінуге мүмкіндік береді. Қаптамалардың әр санатының оң жағында сіз плюс белгісін көресіз. Бұл опцияны таңдау сізге ұнайтынын таңдау үшін осы мұқаба бумасын кеңейтеді. Басқа жинақты зерттеу үшін мәзірге оралу үшін жоғарғы сол жақ бұрыштағы артқа көрсеткіні пайдаланыңыз. Сізге ұнайтын мұқабаны таңдағаннан кейін, негізгі мәзірге қайта өту үшін «**растау»** және артқа көрсеткіні басыңыз.

- Неліктен білім алушыларға «Minecraft Education» бағдарламасында жасай бастағанға дейін терісін өзгертуге уақыт беру маңызды болуы мүмкін?
- Сыныптан келесі мысалды қарастырайық: оқушыларға «Minecraft» әлемін қазір оқып жатқан оқиғаның параметрі негізінде құру ұсынылады, мысалы, *Марсиандық және Эндрю Вейр*. Олар өз кейіпкерлерін таныстыру үшін тізімнен қандай мұқабаны таңдай алады?

Егер сіз дыбыстың немесе музыканың дыбыс деңгейін реттегіңіз келсе, сол жақ мәзірден «**Параметрлер»** және «**Аудио»** тармағын таңдаңыз. Сіз өзіңіздің қалауыңызға немесе оқу ортасының қажеттіліктеріне сәйкес дыбыс деңгейлерін реттей аласыз. Дәл қазір барлық параметрлер туралы алаңдамаңыз, біз оларды ойнаған кезде біртіндеп зерттейміз.

Қарау және жасау: кіру, мұқабаны таңдау және параметрлерді таңдау (1 минут 22 секунд)

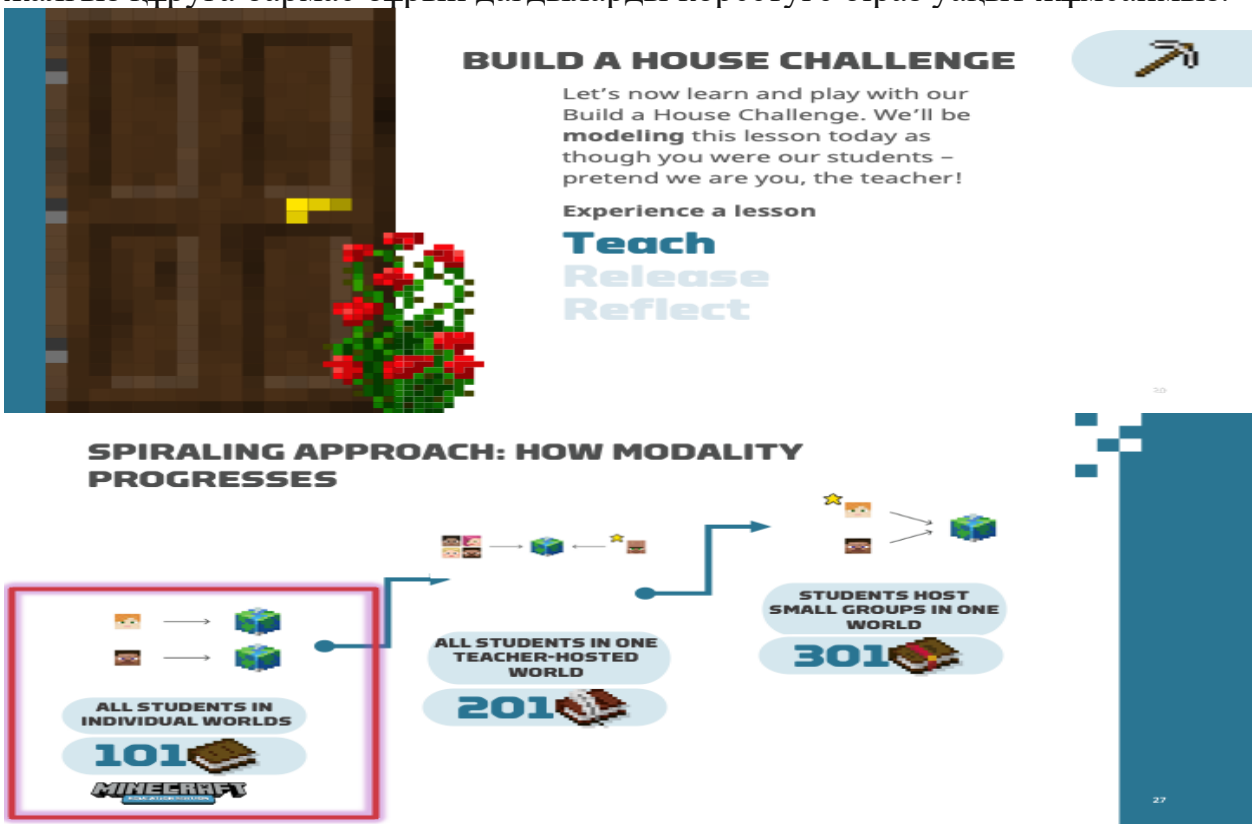
Бейнеде ойнатуды таңдаңыз, сонымен қатар «Minecraft»-қа өтіңіз. Жүйеге кіріп, қосылатын кітапхананы таңдау үшін мұқабалар кітапханасына өтіңіз. Егер сізге көбірек уақыт қажет болса, бейнені кідіртіңіз.

Енді сіз «Minecraft Education» жүктеп алып, жүйеге кіргеннен кейін, сіз сабақ жоспарын құруды және сынауды бастауға дайынсыз!

«Қарапайым үй сал»

Есіңізде болсын, біз білім алушылармен бірге қолдануға болатын нақты сабақты модельдейміз. Сіз өзіңіздің оқушыларыңыз сияқты құрыласыз, содан кейін біз сіздің жұмысыңызды бағалау және ойлау үшін жиналамыз. Соңғы қадам – сабақ жоспарлаушысын пайдалану және оны өз сыныбыңызда қолдану. Сабағымыздың бірінші бөлігі «оқыту» деп аталады – сіз «Minecraft» әлемін жалғыз құруға бармас бұрын дағдыларды көрсетуге біраз уақыт жұмсаймыз.

Бүгін біз «Minecraft»-ты өз әлемімізде жеке ойнайтын боламыз. Бұл білім алушылардың басқаларсыз әлемді құру немесе сезіну үшін өздері жасағанын қалаған кезде оңай. «Minecraft 201» және «301» модульдерінде біз көрсетеміз және сіз басқалармен бірге ойнауды үйренесіз.

BUILDING A HOUSE CHALLENGE: RUBRIC

Watch my demo, then give it a try!

ELEMENT	SCORE
Four walls & a roof	3 points
Use at least two different building materials	1 point
Submit screenshot for assessment	1 point

Айдарды қадағалаңыз.

Рубрикалар сіздің оқушыларыңызға сабақ алу үшін не істеу керектігін түсіну үшін пайдалы. Бізде «Minecraft 101», «201» және «301» үшін айдар болады. Бұл модуль үшін біз қолданамыз:

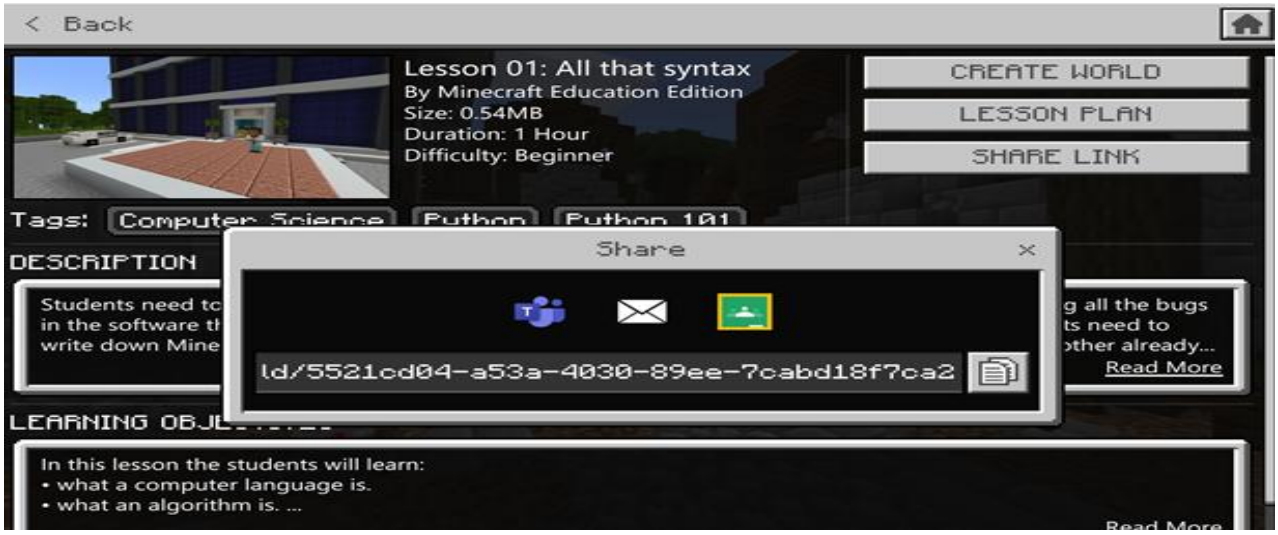
- Төрт қабырға мен шатыр, 3 нүкте
- Кем дегенде екі түрлі құрылыс материалын қолданыңыз, 1 балл
- Біз скриншотты бағалау үшін жібереміз, 1

Сіз өзіңіздің алғашқы сабағыңызды оқушыларыңызбен бірге жасаған кезде, сіздің айдарыңыз қандай болатыны туралы ойланғыңыз келеді. Біз «Minecraft»-ты көшу және үй салу үшін қалай пайдалану керектігін көрсетеміз – егер сіз бірдеңе сала алсаңыз, қай үйде тұра алатыныңызды ойлаңыз! Сіз барлық әртүрлі **блоктарды** (құрылыс материалдарын) зерттейсіз және үйіңізді салу үшін кем дегенде екеуін пайдаланасыз. Соңында сіз үй салу тапсырмасын орындау шеберлігін көрсететін құрастыруыңыздың скриншотын жібересіз.

Біздің әлемді ашыңыз. Бірінші қадам – біз қозғалуға және құруға машықтанатын әлемді ашу.

«Ойын» бөліміне өтіп, «**кітапхананы қарау»** тармағын таңдап, «**қалай ойнау** керек» тармағын тауып, «**қосымша оқулықтар»** тармағын таңдап, «**қарапайым үй салу»** әлемін ашыңыз. Кейінірек біз қол жетімді әлемдердің әртүрлі түрлерін және оларды сыныпта қалай пайдалануға болатынын қарастырамыз, бірақ әзірше оны пайдаланайық.

Әлемді бөлісудің басқа жолдары. Бұл жағдайда біз сізден әлемге тікелей өтуіңізді сұрадық, осылайша сіз оны кітапханадан қалай табуға болатынын көре аласыз. Сіз сондай-ақ әлем сілтемесін оқушыларыңызбен тікелей бөлісе аласыз! **Бөлісу сілтемесіне өткен кезде әр сабақта қолданылатын үш нұсқаны қараңыз.** Сіз жай ғана тікелей сілтеме ала аласыз немесе «Teams» немесе «Google Classroom» арқылы тікелей бөлісе аласыз. Бұл бейне «Minecraft» жобасы үшін «Teams» тапсырмасын қалай жасау керектігін түсіндіреді.

Геймплей экраны. Құрылысты бастамас бұрын, экранда не көретініңізге қысқаша шолу жасаңыз: «Minecraft Education» бағдарламасында экранда тінтуір түймесін басу арқылы әрекеттер орын алатын экранның ортасындағы айқаспалы қиылысу сияқты мүмкіндіктерді көресіз.

- **Кроссовер (+экранның ортасында):** кроссовер тінтуірдің көмегімен қозғалады және блок жойылатын немесе орналастырылатын жерде болады. Егер сіз тінтуірдің суретінде «**орналастыру**» сөзін көрмесеңіз, онда сіздің айқасыңыз Сіз салуға болатын орынды көрсетпейтінін білесіз.
- **Ыстық панель (экранның төменгі жағындағы 9 блок):** ыстық панель – бұл түгендеу. Оған пернетақтадағы сандық пернелер (1-9) немесе кіру тақтасын айналдыру үшін тінтуірдің айналмалы дөңгелегі арқылы қол жеткізуге болады. Бұл сізге тез қол жеткізуге болатын барлық элементтері бар құралдар жиынтығы деп есептеңіз. Қандай элемент ерекшеленсе де, оны экранда оң қолыңызда көресіз.

Пернетақтаның басқару элементтері экранның сол жағында, ал тінтуірдің басқару элементтері оң жақта орналасқан. Тінтуірдің басқару элементтері ауқым қозғалған сайын өзгереді.

Пернетақтаны басқару. «Minecraft»-та жылжыту үшін пайдаланатын түймелермен танысуға бір минут уақыт бөліңіз. *Есіңізде болсын, өзіңізді*

оқушыларыңыздың орнына қойыңыз. Олар сіздің сыныбыңыз үшін оқу нәтижелерін сәтті жасау үшін бұл қозғалысты үйренуі керек, сондықтан оны олар сияқты үйрену маңызды және сіз оларға да үйрете аласыз!

Тінтуірдің көмегімен қозғалыс. Тінтуірді басыңызбен, ал пернелерді денеңізбен санаңыз. Егер сізге солға қарау керек болса, тінтуірді солға жылжытыңыз. Оңға қарап, төмен қарап, жоғары қараған кезде бірдей қадамдарды орындаңыз.

Тінтуірді орналастырыңыз және сындырыңыз (экранның төменгі сол жақ бұрышындағы басқару элементтері):

Экранның төменгі сол жақ бұрышындағы сурет – бұл тінтуір. Ол сізге тінтуірдің оң жақ түймешігімен бассаңыз, блокты орналастыратыныңызды, ал тінтуірдің сол жақ түймешігімен бассаңыз, блокты бұзатыныңызды көрсетеді.

Тінтуірдің сол жақ батырмасы блоктарды алу немесе сындыру үшін қолданылады. Міне, біз қалай саламыз. **Құқық** – сіз оларға крест нүктесімен жақындаған кезде кейіпкерлермен сөйлесу немесе қолыңыздағы нәрсені орналастыру немесе пайдалану.

Егер сіз ноутбукта сенсорлық тақтаны қолдансаңыз, бас/көзді басқарып, тінтуірдің оң жақ түймешігін басу немесе тінтуірдің сол жақ түймешігін басу түймелерін таңдап, сенсорлық тақтаны сырғытқанда бірдей басқару элементтері сенсорлық тақтаға қолданылады.

Ойнатқышты физикалық түрде жылжытқанда, пернетақтадағы **W A S D** пернелерін пайдаланыңыз.

W-алға жылжу үшін басып тұрыңыз.

S-артқа өту үшін басып тұрыңыз.

A-солға жылжу үшін басып тұрыңыз.

D-оңға жылжу үшін басып тұрыңыз.

Секіруді ұшу үшін бос орынды екі рет түрту арқылы жасауға болады**.**

E-түгендеу (құрылыс үшін заттарды жинау)

C - код құрастырушысы қатысады («Minecraft 301»-де бағдарламалауды үйреніңіз)

Shift – Жасырын.

Бұл пернетақта түймелерін біріктіріп, зигзаг жасаңыз, белгілі бір бағытта секіріңіз немесе табиғи қозғалыста қозғалу үшін тінтуірді бір уақытта жылжытыңыз.

Пернетақтадағы «escape» (**Esc**) пернесін басу құрылғының көмегімен басқа тапсырмаларды орындау үшін ойын мәзіріне және компьютер тінтуірінің меңзеріне қол жеткізуге мүмкіндік береді.

Параметрлер және басқару элементтері астында Бұл түйме опцияларын пайдаланушының қажеттіліктеріне сәйкес реттеуге болады.

Қосымша тәжірибені ойыннан табуға болады:

- Көріністер кітапханасына өтіңіз
- **«Қалай ойнау** керек» кітапханасын таңдаңыз
- «Осы жерден бастау» **тармағын таңдаңыз**

- Оқулықты таңдаңыз **1. Қозғалыс** және **2. Орналастырыңыз және бұзыңыз.**
- Ойын ішіндегі нұсқаулықтарды қайдан табуға болатындығы туралы қосымша қолдау алу үшін бейнені көру үшін сілтемені басыңыз.
- Ойынның негізгі басқару элементтерін одан әрі қолдау үшін бейнені көру үшін сілтемені басыңыз.

«Minecraft Education» навигациясы нақты навигацияға ұқсас. Сіз өзіңіздің айналаңызды көзбен көрнекі түрде қабылдайсыз, денеңіз арқылы әлемді физикалық түрде шарлайсыз.

Экранда сіз сол жақта навигациялық кеңестерді көресіз, ал тінтуірді таңдау опциялары экранның оң жағында орналасқан. Тінтуір жоғары қарай жылжыған кезде біз жоғары қараймыз, тінтуір төмен, солға және оңға жылжыған кезде біз де сол жаққа қараймыз. Егер сіз тінтуірді оңға қарай жылжыта берсеңіз, сіздің кейіпкеріңіз 360 градусқа айналғанда да солай жасайды. Тінтуірді жылжытыңыз және кейіпкеріңіздің сізге ергенін бақылаңыз.

Тінтуірдің көмегімен навигацияны ноутбуктің сенсорлық тақтасы арқылы да жасауға болады.

Қараңыз және жасаңыз: басыңызды жылжытыңыз (50 секунд)

Экранда сіз сол жақта навигациялық кеңестерді көресіз, ал тінтуірді таңдау опциялары экранның оң жағында орналасқан. Ойнатқышты физикалық түрде жылжытқанда, пернетақтадағы «**W A S D»** пернелерін пайдаланыңыз.

W – алға жылжу үшін басып тұрыңыз.

S – артқа өту үшін басып тұрыңыз.

A – солға жылжу үшін басып тұрыңыз

D – оңға жылжу үшін басып тұрыңыз.

Секіруді «**бос»** орынды басу арқылы орындауға болады.

Бұл пернетақта түймелерін біріктіріп, зигзаг жасаңыз, белгілі бір бағытта секіріңіз немесе табиғи қозғалыста қозғалу үшін тінтуірді бір уақытта жылжытыңыз.

Пернетақтадағы F5 пернесін басу перспективаны араластырады, өйткені әдепкі бойынша бірінші адамның перспективасы орнатылған.

Қосымша тәжірибені ойыннан табуға болады:

- Көріністер кітапханасына өтіңіз
- **«Қалай ойнау** керек» кітапханасын таңдаңыз
- «Осы жерден бастау» **тармағын таңдаңыз**

- Оқулықты таңдаңыз **1. Қозғалыс** және **2. Орналастырыңыз және бұзыңыз.**
- Ойын ішіндегі нұсқаулықтарды қайдан табуға болатындығы туралы қосымша қолдау алу үшін бейнені көру үшін сілтемені басыңыз.
- Ойынның негізгі басқару элементтерін одан әрі қолдау үшін бейнені көру үшін сілтемені басыңыз.

Қараңыз және жасаңыз: денеңізді жылжытыңыз (50 секунд)

Түгендеуді ашыңыз. Пернетақтаның басқару элементтерінің бірі – «**E**» пернесін басу. Сіздің түгендеуіңіз ашылады. Егер сіз өзіңіздің түгендеуіңізде орналасқан, бірақ кіру тақтасында емес элементті алғыңыз келсе, түгендеуді ашу үшін пернетақтадағы «**E**» түймесін басыңыз *немесе оны «Everything-tory» деп ойлауыңыз мүмкін.* Сіз жылдам қол жеткізу тақтасында қолданылатын элементтерді таңдай аласыз, сүйреп апара аласыз және ауыстыра аласыз. Қолыңыздағы материалдардың барлық түрлерін зерттеп, оқушыларыңыз сіз үшін қандай туындылар жасай алатынын елестете бастаңыз!

Қараңыз және жасаңыз: түгендеуді ашыңыз (2 минут 12 секунд)

Блоктарыңызды орналастырыңыз және өндіріңіз. «Minecraft»-та салу үшін біз заттарды түгендеуімізге орналастыруымыз керек. Айқас қай жерде орналасқанына назар аударыңыз, сіздің блогыңыз сол жерде. Егер сіз оны дұрыс орналастырмасаңыз, одан құтылу үшін оны өндіріп алуыңыз керек. Бұл **менің** қолөнерімнің мәні – білесіз бе?

Бас тарту немесе әрекет түймесі жоқ. «Minecraft Education»-да біз қателіктерден сабақ аламыз. Қателер пайда болған кезде қатені түзету үшін блоктарды алу немесе ауыстыру қажет болады. Бұл жақсартулар жасауға мүмкіндік береді, өйткені біз болашақта дәл осындай қателіктерден аулақ болуды үйренеміз. Бұл сіздің оқушыларыңыз үшін керемет сабақ!

Қараңыз және жасаңыз: блоктарды орналастырыңыз және миналаңыз (34 секунд)

Фу! Бұл үлкен жұмыс болды – бізге аздап үйретуге мүмкіндік бергеніңіз үшін рақмет. Енді біз келесі кезеңге өтуге дайынбыз – «RELEASE», онда сіз өз үйіңізді салуға мүмкіндік аласыз.

Шығарылым: қарапайым үйіңізді тұрғызыңыз

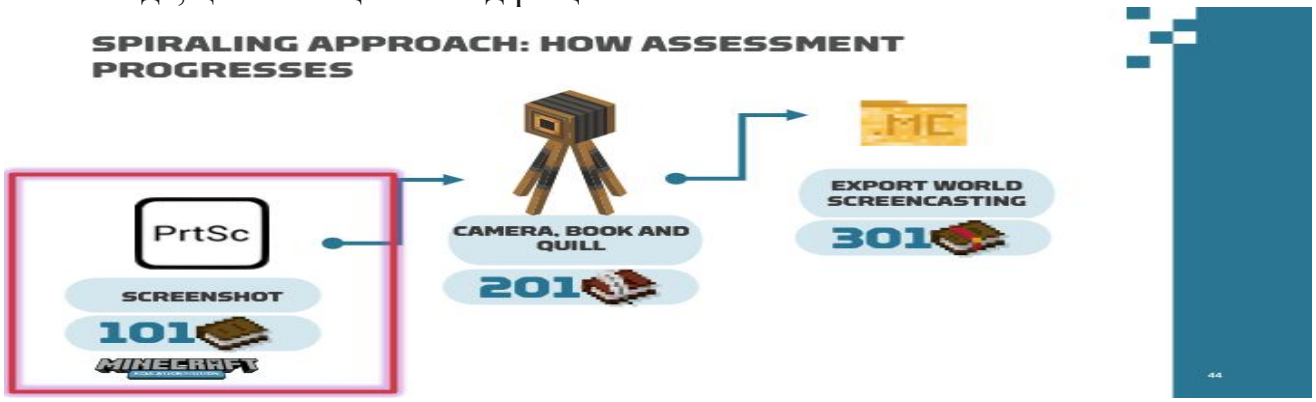
Жарайды, енді біз блоктардың қозғалысын, орналасуын және олжасын бірге қарастырдық, сіз өзіңізді сынап көруге дайынсыз. Есіңізде болсын, бұл біздің оқыту моделіміз: оқыту, жіберу, ойлау. Біз сізге осы дағдыларды үйреттік,

енді сізді құруға жібереміз! Осылайша сіз білім алушылармен кез келген «Minecraft» сабағын аша аласыз.

«Сіздің кезегіңіз: үйіңізді тұрғызыңыз». Енді сіз үйренген дағдыларды қолдану және оларды іс жүзінде қолдану уақыты келді. Сол сияқты, оқушыларға қозғалысты үйрету уақыты келгенде, сіз олардың бірден жиналысқа енгенін қалайсыз. Сіз оларға көмектесу үшін жаяу жүре аласыз.

Қараңыз және жасаңыз (кідірту және ойнату): үй тұрғызыңыз (12 минут 5 секунд)

Түгендеудегі заттарды пайдаланып, үйімізді нөлден бастап салуды бастағанда, қалағаныңызша кідіртіңіз.

Өз туындыңызды тапсырыңыз: бағалау. «Minecraft Education» интерактивті цифрлық ортаны қамтамасыз етеді, бұл білім алушыларға көпшіліктің назарына оқыту құруға мүмкіндік береді. Оқушылар қызықты виртуалды әлемде жасай алады және прогресті жазу және оқу шытырман оқиғаларын құжаттау құралдарын пайдалана отырып, негізгі ұғымдарды зерттеуді көрсете алады.

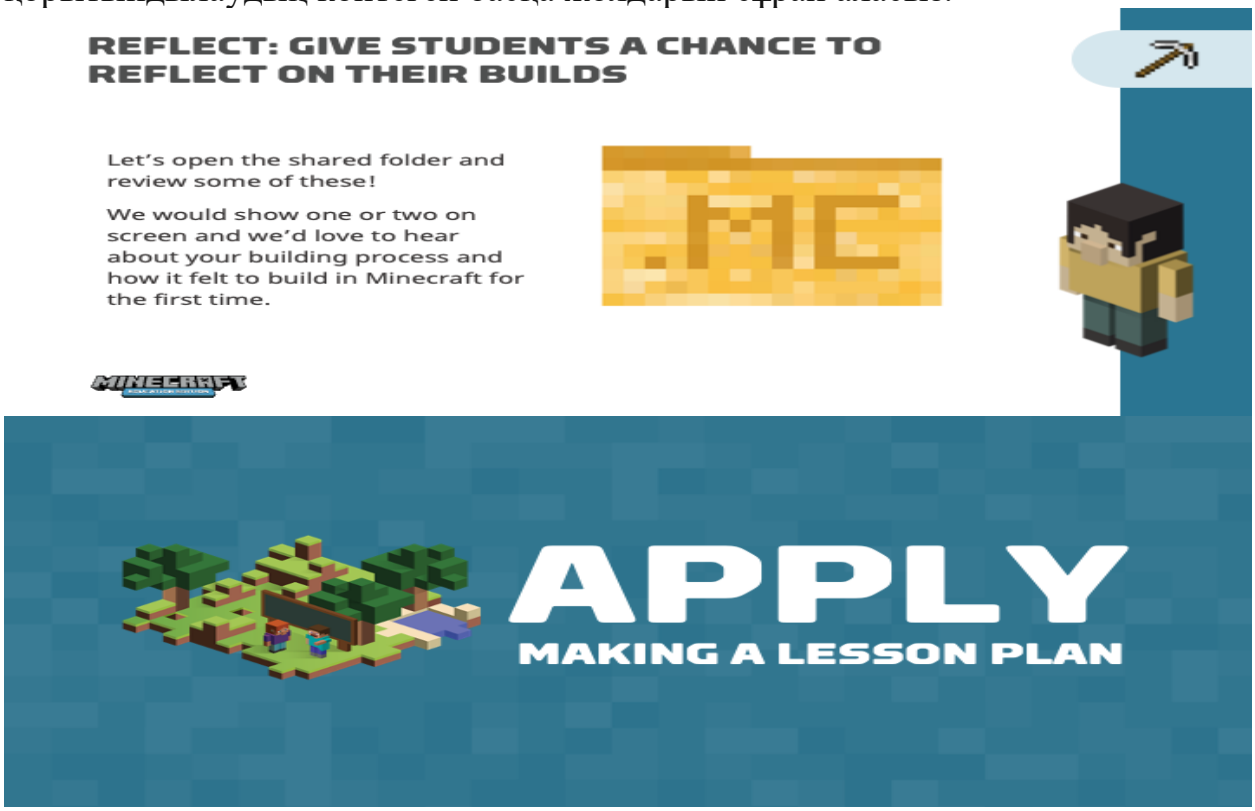
Педагог ретінде сіз «Minecraft Education» бағдарламасында оқытудың қандай аспектілерін бағалағыңыз келетінін шешуіңіз керек. Кез келген жақсы жоспарлау сияқты, сіздің оқу мақсаттарыңыздан бастаған дұрыс. Содан кейін «Minecraft Education» ойын ішіндегі кейбір құралдарды талқылау, жазу, рефлексия, тестілеу немесе пайдалану болуы мүмкін бағалаудың ең жақсы әдісін анықтаңыз.

Бағалау – бұл педагогтер мен білім алушылар оқу кезінде және одан кейін қолданатын процесс. Бағалау ағымдағы оқуды/оқытуды түзету және оқушылардың жоспарланған оқу нәтижелеріне қол жеткізуін жақсарту үшін кері байланысты қамтамасыз етеді. «Minecraft Education» педагогтер мен білім алушыларға оқу нәтижелері туралы ойлануға және оқу барысын көрсететін жол бойында түзетулер енгізуге көптеген мүмкіндіктер ұсынады. Бұл бағалаудың тамаша құралы.

«Minecraft»-ты сыныпта пайдалану және енгізу оңай. Бұл оқушылардың тәуелсіздігі мен шығармашылығына ықпал етеді, бірақ бұл мен оқудың барлық деңгейлері мен мазмұн салаларына біріктірілген өте бірлескен құрал. Білім алушылар өз түсініктерін шынымен ерекше және жиі күтпеген тәсілдермен қолдана алады».

Скриншот арқылы оқушылардың құрастыруларын түсірудің және оны жалпы онлайн кеңістікке айналдырудың ең оңай жолдарының бірін қарастыру. «Minecraft 201»-де біз кейбір «Minecraft» ойын құралдарын қолдану, ал «Minecraft 301»-де біз бүкіл әлемді экспорттаудың немесе әлемді баяндау үшін экранды таратуды қолданудың қандай болатынын көреміз.

Ойланыңыз: сабақты қорытындылау. Әрбір «Minecraft» сабағының соңында оқушылар өз жұмыстары туралы ойлануы үшін уақыт бөлуді ұмытпаңыз. Мұны істеудің бір жолы-өз жұмысыңызды көрсету және оларды сынып алдында ұсыну. Сіз сондай-ақ олардан ойлануды, жұпты серіктестермен бөлісуді немесе жобаны немесе оқу нәтижелерін білім алушылармен қорытындылаудың көптеген басқа жолдарын сұрай аласыз.

Бүгінгі ойларымыз үшін біз сіз бастан өткерген нақты сабақ жоспарына енеміз және егер сіз оны оқушыларыңызға үйретсеңіз, түзетулер енгізуге мүмкіндік береміз.

Сабақ жоспарлағышын жүктеп алыңыз. Бұл үлгіні сақтаңыз, өйткені сіз оны кез келген уақытта өз сыныбыңыз үшін жаңа «Minecraft» тәжірибесін жоспарлауға тырысқанда пайдалана аласыз!

Сабақты жоспарлаушыда «Minecraft Education» интеграциясын дайындауға және жоспарлауға көмектесетін бірқатар практикалық сұрақтар бар.

- **Стандарт және кіріспе:** біз сіз үшін модельдегендей, сізде үйретуге тырысатын мақсат болады және оны оқушыларыңызбен ашқыңыз келеді. Бұл жағдайда біздің алдымызда үй салу міндеті тұрды. Егер біз сегізінші сынып оқушыларына сабақ берсек, миға шабуылдың басында көбірек уақыт жұмсаған болар едік-үйді не жақсы етеді? Біз оны қалай тұрақты ете аламыз? Немесе Жобаны ұсынбас бұрын оны оқу жоспарымызға қосыңыз. Сіз мақсатты сыныптың қажеттіліктеріне және мазмұнның бағытына қарай реттей аласыз.

Кейбір мысалдар білім алушыларға Minecraft Education-да білгендерін жасау арқылы сыныптағы тұжырымдамаларды модельдеу болуы мүмкін. Осы бастауыштан кейінгі ұқсас сабақ-оқушылардан оқыған оқиғадан сахна немесе жағдай жасауды сұрау.

- **Рубрика:** сіз біздің алдымызда рубрика бергенімізді көрдіңіз-төрт қабырға, шатыр, екі түрлі құрылыс материалы және ортақ дискідегі скриншот болуы керек.
- **Ұзақтығы:** сабақтың қанша уақытқа созылғанын қалайсыз? Үй тапсырмасы бола ма? Бұл жағдайда біз 60 минутты таңдадық, бірақ сіз оны оқушыларыңызға бейімдей аласыз. Мүмкін сіз 60 минуттық үш сессияны қалайсыз. Бұл бір айға арналған Тәуелсіз жоба болуы мүмкін. Қалағаныңызша!
- **Білім алушылар саны:** бұл сізге логистиканы жоспарлауға көмектеседі – сіз оны қанша студент жұмыс істейтініне қарай реттей аласыз.
- **Әлем үшін** біз «қарапайым үй салу» деп аталатын кітапханада әлемді қолданамыз, бірақ сіз жай ғана бос парақтан бастап, балаларға жасауға мүмкіндік бере аласыз!
- **Сараптама:** бұл жаңадан бастаушылар үшін тәжірибе болды – бізге білім алушыларға үй салу үшін блоктарды жүктеп, кіріп, жылжытып, орналастырып, қарапайым скриншот арқылы бағалау қажет.
- **Модальділік:** біз бұрын айтқанымыздай, «Minecraft» әлем файлдарынан тұрады және сіздің оқушыларыңыз ойнай алатын әртүрлі модальділіктер бар. Біз ең қарапайымнан бастадық – әртүрлі әлемдегі барлық білім алушылар өз құрылғыларында. Сіз бұл әдісті ертең оқушыларыңызбен бастай аласыз – «Minecraft 201» және «Minecraft 301»-де біз сізге бірлескен геймплейді қалай жасау керектігін және техниканы қашан қолданғыңыз келетінін айтамыз.

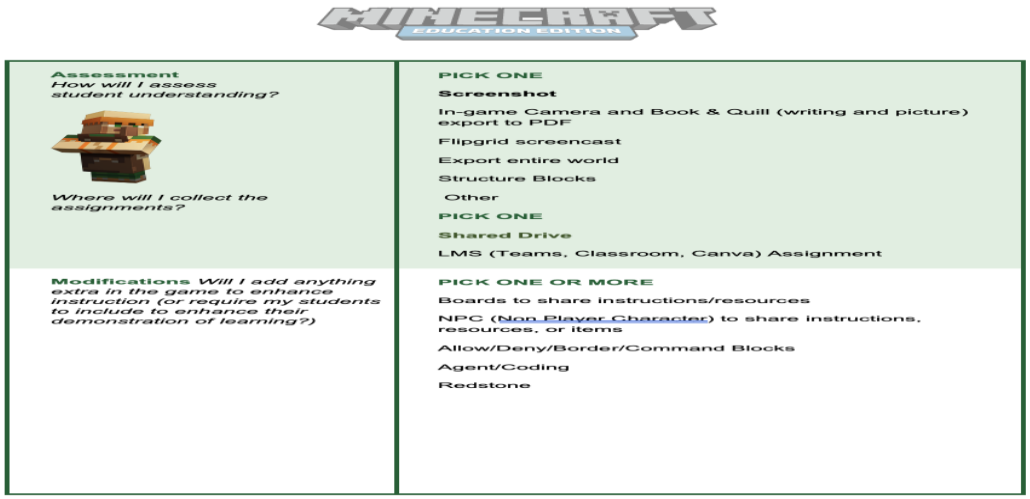
LESSON TITLE	Build a House Challenge
Standard and Introduction *How will I introduce this topic outside of Minecraft?*	Learn how to use Minecraft and build a house
Rubric *How will I know the lesson was successful?*	Four walls and a roof (2 pt), two different building materials (1 pt), take a screenshot (1 pt)
Duration *How long do I need to teach this lesson? Will there be homework?*	60 Mins
# of Students	20
World *Will my students be using a blank world to create, or a pre-built world with prompts?*	Pick one Blank world to create (Blocks of Grass) **Specific World: Build a Simple House Challenge in Library**
Level of Minecraft Experience	**Beginner** | Intermediate | Advanced
Modality *How will my students be joining their worlds?*	PICK ONE **All Students in individual worlds on their own devices** Students in small groups, one hosts others in their world All students join teacher-hosted world together

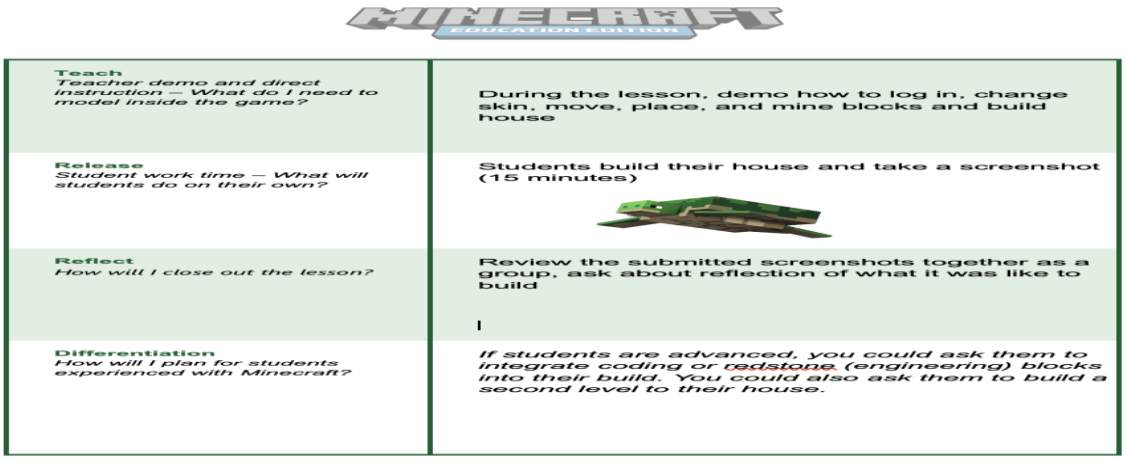
Жоспарлаушының екінші бетінде бізде тағы бірнеше сұрақтар бар.

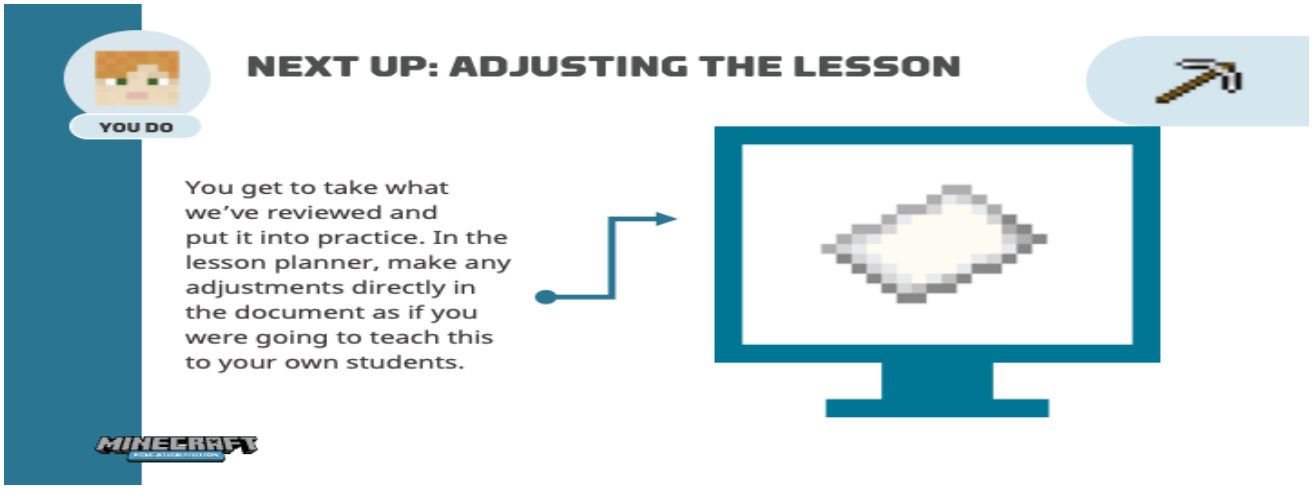
- «Sessment» үшін біз скриншотты көптеген балаларға таныс қарапайым түрде түсіруді шештік. Сіз болашақ сабақтарда қарастыратын көптеген басқа жолдар бар екенін көресіз (және сіздің оқушыларыңыз ашатын тағы басқалар!) Сондай-ақ, тапсырмаларды қайда жинау керектігін шешу керек-біз оқығандықтан, біз қарапайым нәрсені таңдадық – ортақ дискідегі қалта. Бірақ сіз

LMS-ке немесе әдетте білім алушылардан файлдарды жинаудың және бағалаудың басқа әдісіне ауыса аласыз.

- **Модификация** үшін бізге бұл туралы таңқаларлық ештеңе қажет емес еді, бірақ сіз «Minecraft 201» және «Minecraft 301»-де үйренетін тәжірибемізді жақсарту үшін қолдануға болатын әртүрлі блоктар мен тәжірибелер бар екенін көре аласыз.

Жасаңыз: сабақты реттеңіз (2 минут)

Сабақты ертең оқушыларыңызбен «қарапайым үй салу» тапсырмасын орындағандай етіп реттеңіз. Сіз нені өзгертер едіңіз?

Осы уақытқа дейін сіз оқушылардың «Minecraft»-ты сабақтар әлемі сияқты кеңестер мен нұсқаулармен дайын әлеммен қалай оңай пайдалана алатынын көрдіңіз. Біз жасаған әлем «Build Challenge» болып саналады. «Minecraft **Build** Challenges» тапсырманы қоюдан және білім алушыларға шешімді әзірлеуді ұсынудан басталады. Мысалы, сіз футуристік көлік жасай аласыз, мектебіңіздің тұрақты нұсқасын жасай аласыз, энергияны үнемдейтін үйді жобалай аласыз немесе тарихтан немесе жергілікті көрнекті жерден көріністі қайта жасай аласыз. «Minecraft Education» оқушылар ойында шығармашылық құрастыру тапсырмаларын шеше алатын бірегей оқу платформасын ұсынады.

Сондай-ақ, сіз «**Starter Worlds»**-ті пайдалана аласыз, олар бос парақтар болып табылады, сіз оқушылардан оқу жоспарыңызға қатысты бірдеңе жасауды сұрай аласыз! Шөптен басқа ештеңесі жоқ және оқушыларыңыздың қиялына өте ыңғайлы шөптер блоктарының керемет әлемі бар. Сондай-ақ, сіздің оқу жоспарыңызға қолайлы орта бар **биомалар** бар.

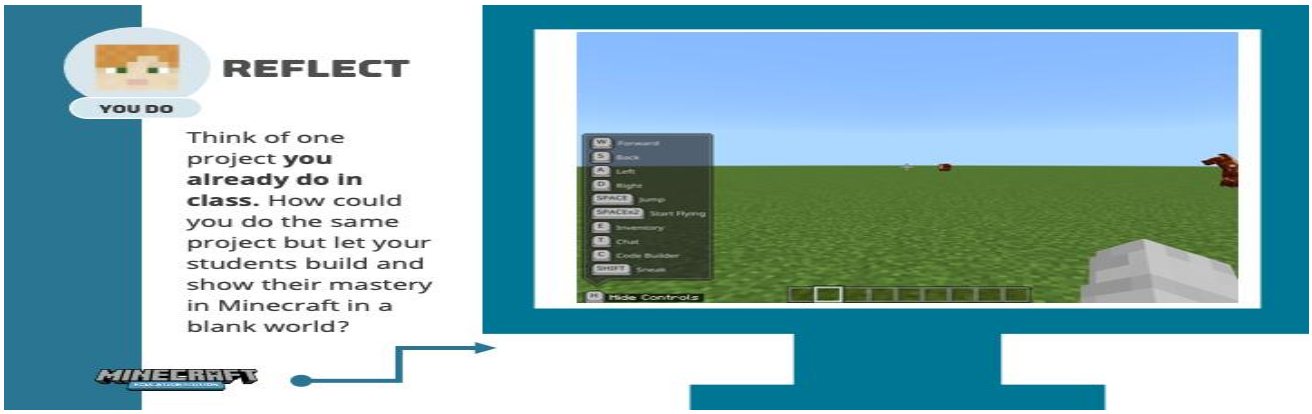
Сондай-ақ тақырыптық жинақтар кітапханасын пайдалануға болады. Бұл кітапханада жаратылыстану, математика, информатика, әділеттілік және инклюзивтілік, тарих және мәдениет, әлеуметтік эмоциялар, өнер және дизайн, цифрлық азаматтық, Тіл және сауаттылық, эспорт, климат және тұрақтылық бойынша дайын сабақтар бар. Олар сіздің оқу салаларыңызды және болжамды оқу нәтижелерін қолдауға арналған.

Ойын ішіндегі заттар жиынтығының әлемдерін «Teams», «Google Classroom», электрондық пошта сілтемесін жіберу немесе үнемі қолданылатын «LMS»-ке қою үшін әлем файлына сілтемені көшіру арқылы бөлісуге және тағайындауға болады. Әлемге арналған кез келген ресурстар немесе сабақтар өз сыныбыңыздың қажеттіліктеріне сәйкес реттелуі мүмкін және сіз бұл үшін пайдаланғыңыз келетін уақытты, өзгерістерді және бағалау жоспарларын әзірлеу үшін сабақ жоспарлаушысын пайдалана аласыз.

Ақырында, олардың мұғалімі ретінде сіз өзіңіздің оқу бағдарламаңызға қатысты нұсқаулармен, ресурстармен және кеңестермен кітапханадан тыс өз әлеміңізді құра аласыз. Сіз «Minecraft 301»-де әлем мұғалімі бола алатыныңызды білеміз.

Жасаңыз: рефлексия және рефлексия (2 минут).

Сіз сыныпта жасап жатқан бар жобаны қалай алып, оның орнына оқушылардан бос әлемде өз шеберліктерін көрсетуді сұрай аласыз?

Ойынға негізделген оқыту принциптері

Сіз жаңа ғана бастан өткерген нәрсе ойын жаттығулары болды! Геймификациядан айырмашылығы (сабақтағы викториналар), бұл шығармашылық әлемдегі қызықты тәжірибе. Сіз осы принциптердің біреуін, екеуін немесе барлығын бастан өткерген боларсыз.

- **Ерте және жиі сәтсіздіктерден тұратын сәтсіздік динамикасы** қауіпсіз тәуекел ортасы болып табылады және сіз өз үйіңізге тәуекел деп үміттенеміз!
- **Икемділік динамикасы** мүмкіндіктердің шексіз екенін және оқушыларды саралау үшін өте қолайлы екенін білдіреді, өйткені бұл құмсалғыш

ойыны. Сіз мұны оқушыларыңыз сіздің оқу жоспарыңызға қатысты нәрселерді қалай жасай алатыны туралы ойланған кезде көрдіңіз деп үміттенемін.

- **Құрылыстың динамикасы** – сіз маңызды нәрсе саласыз – білім алушылар мақсатпен заттар жасауды жақсы көреді. Сіздің оқушыларыңыз «Minecraft»-та не құра алады деп армандай бастаңыз, олар басқа жерде не істей алмайды?
- **Орналасқан мағына принципі** оқушылардың нақты уақыт режимінде нақты мағынамен оқитынын білдіреді.
- **Жүйелік ойлау** соншалықты күшті, сіз өзіңіздің іс-әрекеттеріңіздің немесе құрылыстарыңыздың қоғамдастыққа немесе әлемге қалай әсер ететінін көре бастауыңыз керек.
- Бұл **эмпатияны дамытуға** көмектеседі-ойыншылар өте әсерлі нәрселер жасау үшін бірге жұмыс істей алады. Бүгін біз жалғыз жұмыс істедік, бірақ «Minecraft 201» және «Minecraft 301»-де біз бірлесіп жұмыс істей бастаймыз.

Жасаңыз: рефлексия және рефлексия (2 минут)

Оқушылар, әсіресе бастауыш сынып оқушылары мен «Minecraft»-ты жаңадан бастағандар, заттарды табу, заттарды орналастыру және заттарды сындыру дағдыларын үйренуі керек. Алғашқы бірнеше сабақты жоспарлау кезінде қарапайым үй салу сияқты қарапайым әрекеттерді таңдау арқылы оған уақыт бөлуді ұмытпаңыз.

- Мен бүгін ойын жаттығуларының алты қағидасының қайсысына тап болдым?
- Сіз ойнауды үйренген кезде қандай көңілсіздіктер болды?
- Бір көңілсіздікті таңдаңыз. Бұл көңілсіздікті жеңу үшін қандай дағдыларды қолдандыңыз?
- Бүгінгі «Minecraft Education» тренингінде сіз нені мақтан тұтасыз?
- Сынып мазмұны мен Minecraft Education арасында қандай байланыстар орната бастайсыз?

«Twitter»-де **#MinecraftEDU** **@Playcraftlearn** хэштегтерін пайдаланып, өз ойларыңызбен (және білгендеріңізбен) бөлісуден тартынбаңыз.

«Minecraft 101»-де біз барлық жастағы білім алушыларға мүмкіндік беру үшін Minecraft Education негізіндегі оқытуды зерттедік. «Minecraft 201»-де сіз бастапқы құрылыс дағдыларын, сондай-ақ сабақтарды жоспарлау және өткізу дағдыларын дамыту үшін мұғалімдер Академиясына тереңірек үңілесіз.

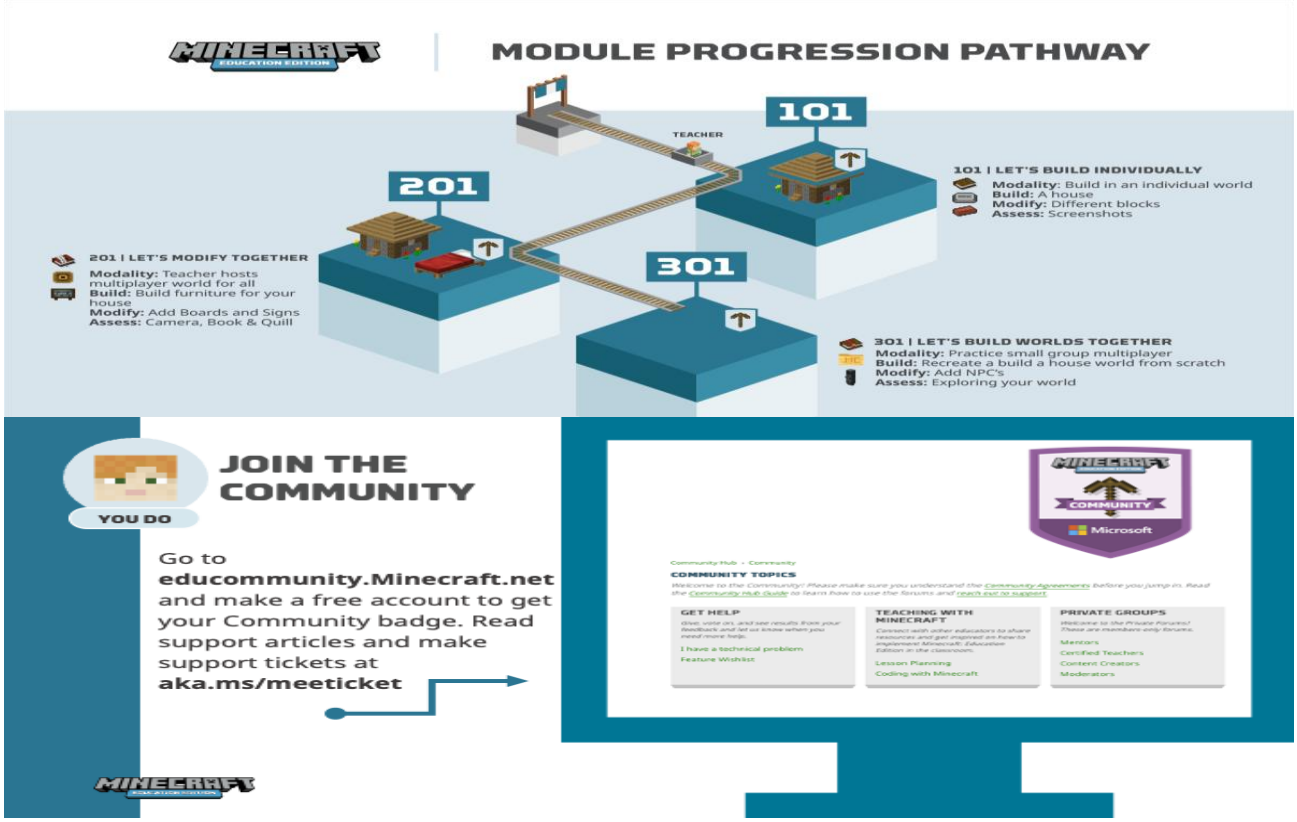
Сіз өзіңіздің оқушыларыңызға дәл осындай сабақ беруге мүдделісіз бе? Біздің ресми «Minecraft 101 PowerPoint» шаблонын сценариймен және кіріктірілген демонстрациялық бейнелермен, сондай-ақ өз қалауыңыз бойынша реттеуге болатын оқыту, шығару және шағылысу үлгісін жүктеп алыңыз.

Сіздің жолыңызда келесі аялдама қандай? Естеріңізге сала кетейік, біз «Minecraft»-ты игеру жолындамыз және сіздің сапарыңыз әлі аяқталған жоқ. Бүгіннен кейін сіз «Minecraft 201» және «Minecraft 301»-мен көбірек үйренуді жалғастыра аласыз немесе «Minecraft» негіздерін меңгергеннен кейін блоктармен және «Python»-мен информатика саласындағы жетістіктерімізді жалғастыра аласыз.

Блокты кодтау және тағы басқалар. «Python»-да «MakeCode» және «Azure» Notebook-те бағдарламалау. Azure ноутбуктеріндегі кеңейтілген Python кодтау

Біз осы мазмұнға бағытталған тегін виртуалды онлайн тренингтерді үнемі өткіземіз-келесі қашан болатынын қараңыз және бүгін тіркеліңіз aka.ms/meeevents.

«Minecraft» қауымдастығына қосылыңыз.

Күнә жасаңыз «educommunity.minecraft.net». тегін тіркелгі жасау және қауымдастық белгішесін алу үшін! Мұнда сіз қолдау мақалаларын оқи аласыз, форумда сұрақ қоя аласыз, әлемнің түкпір-түкпірінен келген мұғалімдермен кездесіп, техникалық мәселелер бойынша қолдау қызметіне өтініш бере аласыз

«aka.ms/meeticket» – олар сізге көмектесу үшін 24-48 сағат ішінде оралады! Жаңа әлемдер, сынақтар, сабақтар және тегін тренингтер туралы хабарландырулар алу үшін біздің ақпараттық бюллетеньге жазылуды ұмытпаңыз: «aka.ms/mcedunewsletter»

«Minecraft 201»-ге кірмес бұрын сізге біраз тәжірибе қажет деп ойлайсыз ба? Қорықпаңыз – бізде «арық салу» сынағынан өтетін «кідірту және ойнату» бейнесі бар. Бұл жолы сіз үйіңізді қорғау үшін су саласыз. «Үй салу» сынағындағыдай қозғалу, орналастыру және блокты өндіру дағдыларын қолданыңыз.

Қарау (кідірту және ойнату) (15 минут). Мұны оқушыларыңызға үйретіңіз.

Енді сіз «үйрету, жіберу, ойлау» әдісін бастан өткердіңіз, сіз өзіңіздің алғашқы «Minecraft» сабағыңызды үйретуге дайынсыз.

Оқушыларыңызды алғашқы құрастыру арқылы бағыттау үшін біздің ресми «PowerPoint build a House Challenge» презентациясын пайдаланыңыз! Сценарий мен демонстрациялық бейнелермен толықтырылған.

Жаһандық тәлімгерлер Энди Кневен мен Наташа Рейчелдің Minecraft-та табысқа жету туралы кеңестерін тыңдаңыз.

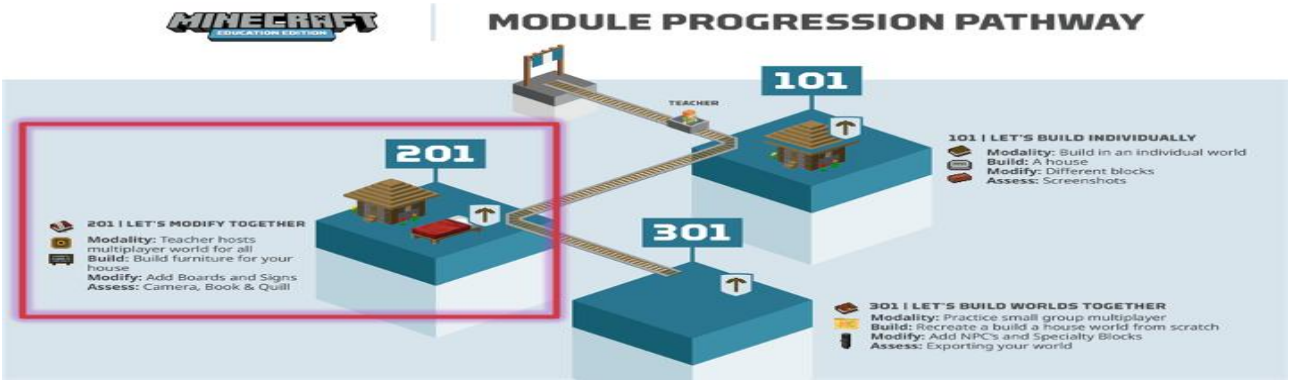
«Minecraft 201»: бірге өзгертейік. «Minecraft 101»-де алған дағдыларыңызды дамытыңыз, жаңа ойын ішіндегі бағалау құралдары мен көп ойыншы ортасын ұсына отырып, тағы бір құрастыру сынағын жалғастырыңыз. Сабақты жоспарлау процесін рефлексия ретінде қарастыруды жалғастырыңыз.

Оқыту мақсаттары – үйіңізге арналған жиһазды салу кезінде қолданылатын құрылыс дағдыларын, құралдарын және бағаларын сипаттау; сабақ жоспарын бұзып, сабақ бергіңіз келгендей өзгертулер енгізу; сабақты жоспарлау кезінде көп ойыншы опцияларын таңдау арқылы бірлескен оқытудың маңыздылығын түсіндіру; оқу кезінде ойынға негізделген оқытудың артықшылықтарын анықтаңыз білім алушыларға арналған тәжірибе.

«Minecraft 101»-де біз «Minecraft Education» ойын интерфейсі арқылы оқыту мен оқуды қалай қолдайтынын зерттедік, бұл тек шектеу студенттің қиялы болатын иммерсивті ортада шығармашылыққа, ынтымақтастыққа және мәселелерді шешуге ықпал етеді. Біз мұны «үй салу» сынағымен сабақты модельдеу арқылы жасадық, онда сіз қозғалудың, орналастырудың және блокты өндірудің негізгі дағдыларын үйрендіңіз, содан кейін скриншот арқылы құрылысыңызды түсіріп, бағаладыңыз. Біз сондай-ақ «Minecraft»-та оқудың бірінші әдісін үйрендік – әртүрлі әлемдегі барлық білім алушылар.

«Minecraft 201»-де біз тағы бір сабақты модельдеу және құрылыс пен бағалаудың жетілдірілген дағдыларын қосу арқылы алған дағдыларымызды дамытамыз, соның ішінде жиһаз құрастыру сабағын модельдеу, қосымша ақпарат пен ресурстар үшін тақталар мен белгілерді қосу және жиһаз құрастыруды бағалау үшін камераны, кітапты және қаламды пайдалану. Біз сондай-ақ көп ойыншы ойынын өткізудің мақсатын, артықшылықтарын және тәжірибесін қарастырамыз.

Маңызды мәселе. «Minecraft-та оқушылардың жұмысын бағалаудың тағы қандай тәсілдері бар және бірлескен оқу мүмкіндіктерін пайдалану үшін көп ойыншы ойындарын қалай пайдалануға болады?

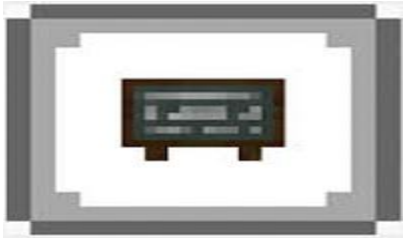

Оқыту мақсаттары – «үйіңізге жиһаз жасау» тапсырмасында қолданылатын құрылыс дағдыларын, құралдарын және бағаларын сипаттау; сабақ жоспарын бұзып, оны өзіңіз үйрететін сияқты өзгертулер енгізу; сабақты жоспарлау кезінде көп ойыншы опцияларын таңдау арқылы бірлескен оқытудың маңыздылығын түсіндіру; оқушыларға арналған оқу процесін құру кезінде ойын жаттығуларының артықшылықтарын анықтау.

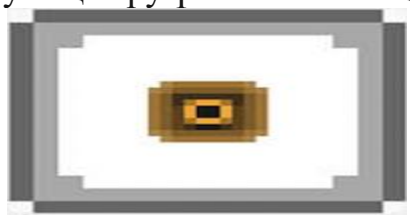
Оқыту әдістемесі. Біз сізге «Minecraft Education Academy» модульдерінің әрқайсысында оқу**, шығару және рефлексия** моделі арқылы сабақ береміз. Алдымен біз «Minecraft»-та маңызды дағдыларды үйретеміз-бұл жағдайда сіз «Minecraft 101»-де салған үй жиһазының бір бөлігін саламыз. Содан кейін біз сізді құрастыруға жібереміз және соңында сіздің жұмысыңызды бағалап, сабақ жоспары арқылы сіздің сыныппен қалай байланысты екендігі туралы ойланамыз. Сіз «Minecraft»-ты оқушыларыңызға бірінші рет үйреткен кезде осы оқу үлгісін пайдалана аласыз.

Сөздік

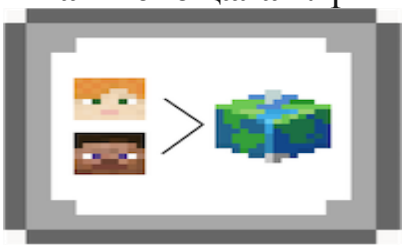
Планшеттер мен белгілер: ойында көрсету немесе ақпарат алу үшін қолданылатын тақталар, плакаттар мен тақталар. Мұғалімдер мұны оқушыларға нұсқаулық беру үшін немесе оқушылар жобаны түсіндіру үшін пайдалана алады.

Камера: ойында суретке түсіру үшін қолданылатын құрал. Оқушылар мұны білімді бекіту үшін қолдана алады.

Кітап және қалам: ұзағырақ мәтін мен кескіндерді қамтитын құрал.

Бірлескен геймплей: бірнеше ойыншы бір мақсат пен мақсатпен ойнау, құру және құру үшін Бір Minecraft білім беру әлеміне енген кезде.

Қосылу: ойыншы басқа ойыншылар орналасқан әлемге кодпен қалай енеді.

Оқыту: жиһазды жинаңыз

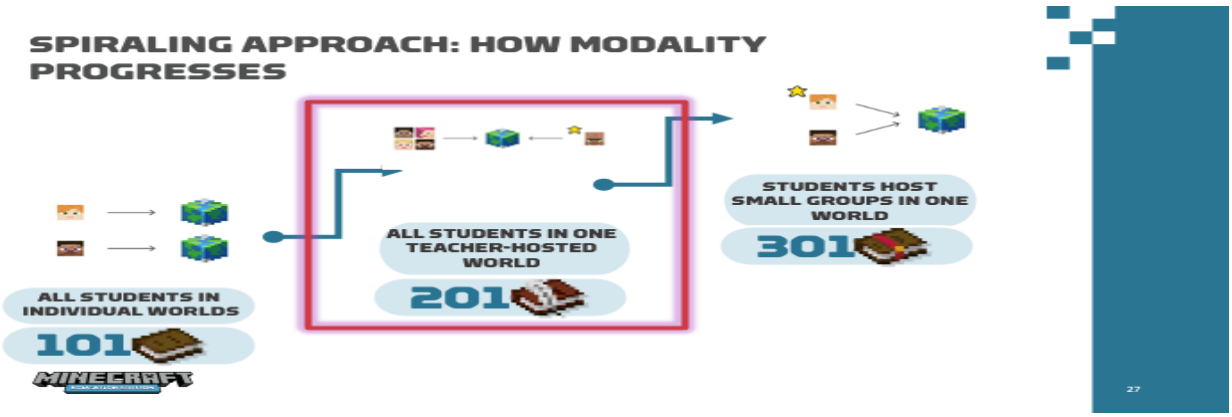
Есіңізде болсын, бүгін біз білім алушылармен бірге қолдануға болатын нақты сабақты модельдейміз. Сіз өзіңіздің оқушыларыңыз сияқты құрыласыз, содан кейін біз сіздің жұмысыңызды бағалау және ойлау үшін жиналамыз. Содан кейін сіз сабақ жоспарлағышын пайдаланып сыныпқа өтініш бересіз. Біздің модельдің бірінші бөлігі «**оқыту**» деп аталады – біз «Minecraft» әлемін жалғыз құруға бармас бұрын дағдыларды көрсетуге уақыт бөлеміз.

Рубрикалар сіздің оқушыларыңызға сабақ алу үшін не істеу керектігін түсіну үшін пайдалы. Сіз өзіңіздің алғашқы сабағыңызды оқушыларыңызбен бірге жасаған кезде, сіздің айдарыңыз қандай болатыны туралы ойланғыңыз келеді. Бүгін біз «Minecraft 101»-де салған үй жиһазының бір бөлігін салу арқылы қозғалыс және құрылыс дағдыларын қалай қолдану керектігін көрсетеміз. Біз көп ойыншы ойынына қалай қосылуға және екі түрлі блокты пайдалануға болатынын көрсетеміз. Егер сіз бірдеңе жасай алсаңыз, қандай жиһазды ең ыңғайлы деп санайтыныңызды ойлаңыз! Біз сондай-ақ құрастыру туралы көбірек түсіндіру үшін **тақтаны** қосу арқылы құрастыруымызды өзгертеміз. Соңында сіз «**камераны», «кітапты және қаламды**» осы алты нүктелі Айдардың аяқталуын көрсететін құрылысты түсіру үшін қолданасыз.

- Орналастырылған әлемге қосылыңыз, 1 балл
- Екі түрлі материалды қолданыңыз, 1 балл
- Құрастыруды түсіндіру үшін тақтаны қосыңыз, 1 балл
- Құрастыруды түсіру үшін камераны, кітапты және қаламды пайдаланыңыз, 3 балл

Әлемге қосылыңыз. «Minecraft 101»-де біз «Minecraft»-ты өз әлемімізде жеке ойнадық. Бүгін біз сіздің мұғалімдеріңіз ретінде қабылдайтын **бір әлемде қалай бірге ойнауға** болатынын көрсетеміз. Бұл модальділік білім алушылардың барлық жұмыстарын бірден көріп, олар туралы пікір қалдырғыңыз келетін кездер үшін жақсы. Бұл модальділік білім алушыларға бірлесіп жұмыс істеу дағдыларын пайдалануға мүмкіндік береді.

Көп ойыншы ойыны – «Minecraft»-ты сыныпта қолданудың ең танымал және тиімді әдістерінің бірі. Бұл білім алушылар «Minecraft» жалпы әлеміндегі жобаларда бірге жұмыс істеген кезде ынтымақтастықты, қарым-қатынасты және мәселелерді шешуді ынталандырудың тамаша тәсілі. Бір «Minecraft» ойынында бір уақытта 40 ойыншыға дейін болуы мүмкін. Біз мұны қашан жасауға кеңес береміз:

- Сізде білім алушылар өздері құра алатын құрылым мен салалар бар
- Сіз бірлесіп жұмыс істеу үшін элементтер қосқыңыз келеді
- Сіз білім алушыларға көмектесіп, олармен қарым-қатынас жасағыңыз келеді

«Minecraft 301»-де біз оқушылардың шағын топтары бірге ойнағанда қандай болатынын қарастырамыз.

Оқушыларыңыз үшін көп ойыншы ойындарын өткізу туралы көбірек білгіңіз келе ме?

Біз бірдей нұсқаны қолданғанымызға көз жеткізіңіз. Барлық оқушыларыңыздың құрылғысында «Minecraft Education» бағдарламасының ең соңғы нұсқасы бар екеніне көз жеткізіңіз. «Windows» жүйесін пайдаланатын адамдардың көпшілігі автоматты түрде жаңартылуы керек. «Mac» пайдаланушылары қолмен орнатылуы керек aka.ms/download. Егер Windows пайдаланушысында жаңарту болмаса, оны орнату немесе қайта орнату қажет болуы мүмкін.

Біздің қолдау мақаласын қараңыз. Егер біреу әлі де қосыла алмаса, көршісіне қосылуын және Қолдау қызметіне өтініш беруін сұраңыз.

Бүкіл сынып үшін көп ойыншы ойынын ұйымдастырыңыз. Енді барлығы бір нұсқада болғандықтан, біз мұғалім бүкіл сынып қосыла алатын біртұтас әлемді орналастырған кезде модельдейміз. Төмендегі бейнеден кейін біз мұны білім алушылармен мүмкіндігінше тезірек көруге кеңес береміз.

- Біз қонақтарды қабылдағымыз келетін әлемде болғанымызға көз жеткіземіз. Бұл жағдайда біз «Build a House Challenge World» бағдарламасын ашып, екінші нұсқаны таңдаймыз.
- Біз «**Escape»** пернесін басып, оң жақ қойындыны таңдап, оқушыларға қосылу **кодын жасаймыз**
- Оқушылар бұл кодты енгізеді. Бұл кеңістікке 40 адамға дейін қосыла алады. Қараңыз: қосылу кодын орналастыру (1 минут)

Ойыншы құқықтары. Көп ойыншы әлемін орналастырған кезде, оқушылар әдепкі бойынша өз аттарының жанында Жұлдызшамен белгіленген мүшелер ретінде қосылады. Мұғалім тәжбен белгіленеді, яғни сіз операторсыз және ойыншының рұқсаттарын орната аласыз.

- **Келушіні** орнату ойыншыларға әлемді олармен араласпай-ақ зерттеуге қосылуға мүмкіндік береді. Мұражай сияқты, қосылған ойыншылар қозғала алады және көре алады, бірақ құра алмайды немесе бұза алмайды.
- **Мүшелерді** орнату ойыншыларға әлемдегі өзара әрекеттесу үшін қосылуға мүмкіндік береді, бұл оларға блоктарды бұзуға және құруға, басқа ойыншылармен өзара әрекеттесуге және топтарға шабуыл жасауға мүмкіндік береді. Көбінесе сіз бірлескен ойын ортасында жұмыс істегенде әлемдегі қатысушыны (серіктестерді) таңдайсыз.
- **Операторды** орнату ойыншыларға ойыншылардың рұқсаттары мен командаларын қоса, әлемге толық қол жеткізу және бақылау үшін қосылуға мүмкіндік береді.

Ойыншының рұқсаттарын тікелей «қосылу коды» мәзірінен өзгертуге немесе әлемдік деңгейдегі параметрлердегі әдепкі рұқсаттарды өзгертуге болады.

Білім алушылар мұғалімдер ұйымдастырған әлемге қосылады

Енді сізде байланыс коды бар, оны енгізу керек. **Ойнату экранында «әлемге қосылу»** тармағын таңдап, әлемге кіру үшін кодты енгізіңіз. Есіңізде болсын, сіз өз әлеміңізге кірмейсіз, сабақ үшін ынтымақтастық әлеміне қосыласыз. Егер сіз оларды сіздің әлеміңізге қосылуға мәжбүр етсеңіз, сіздің білім алушыларыңыз осылай жасайды.

Қараңыз: қосылу кодын қалай пайдалануға болады (13 секунд)

Бұл тәжірибенің мақсаттары үшін Сіз жеке әлемде қозғаласыз, бірақ сіз әлемге енді ғана қосылып, бірлесіп жұмыс істеу үшін кеңістікте тұрғандай көрінесіз.

Сіз «Minecraft 101»-ден кейін әлемді құтқарғандықтан, бұл әлем сіздің құрылғыңызда болуы керек.

Көрмейсіз бе немесе сақтамадыңыз ба? Ешқандай проблема жоқ, ойын кітапханасында үй салу тапсырмасын табу және жаңа әлем құру үшін мына қадамдарды орындаңыз.

Әлемде болғаннан кейін фойеде екінші нұсқаны таңдаңыз, **«build Furniture Challenge».** Бұл сізге арналған нұсқаулары бар ойнатылмайтын кейіпкермен (NPC) сізді жақын маңға телепортациялайды. NPC сізге өзіңіздің құрылыс алаңыңызға телепортация үшін түймелердің бірін таңдауды ұсынады. Мұндай Әлем Көп ойыншы үшін тамаша, өйткені оның білім алушыларға арналған жеке кеңістіктері бар.

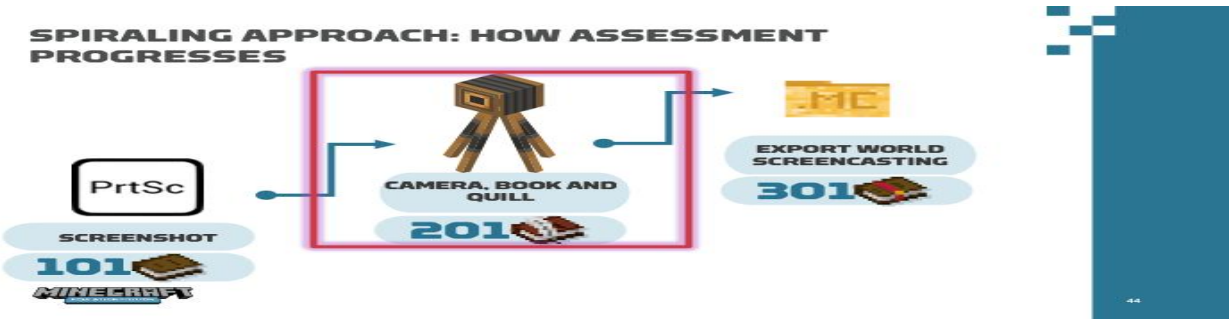

Жинаққа тақталарды қосу. «Minecraft Education» пайдалы функциясы-тақталар**.** Тақта тақталары үш өлшемде келеді: **шифер тақталары, плакаттар** және тақталар және оларды түгендеуден табуға болады. Параметрлер, ең алдымен, мәтін көлемін белгілейтін өлшеммен ерекшеленеді. Бұл пайдаланушыға мақсатқа немесе тапсырмаға сәйкес келетін өлшемді таңдауға мүмкіндік береді.

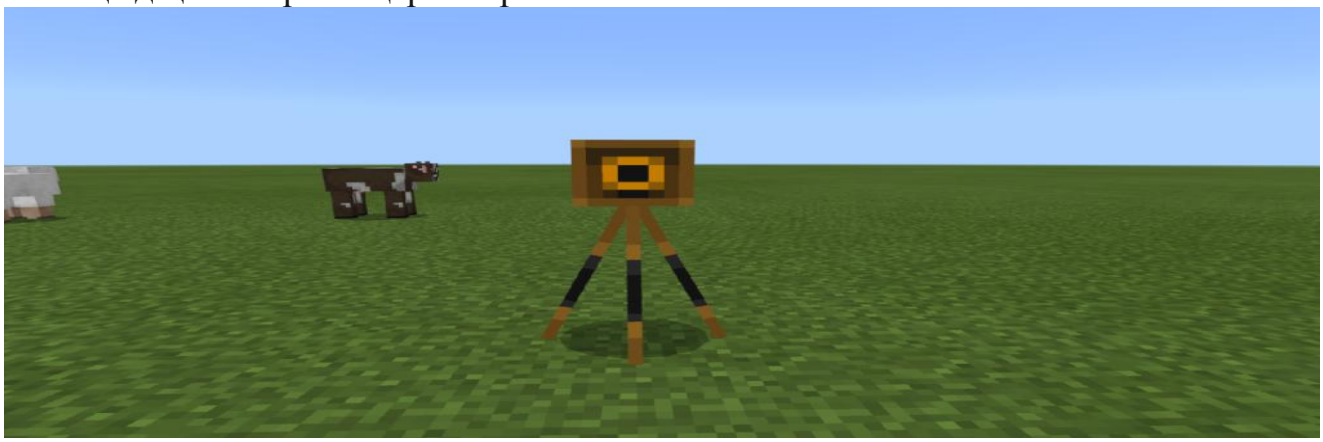
Тақталарды мазмұнды, нұсқауларды беру немесе кері байланыс алу үшін пайдалануға болады. Тақта – оқушылар үшін «Minecraft»-та оқуды көрсетудің тамаша тәсілі. Мысалы, ондық/бөлшек бақтар әлемінде оқушылар бақ жасайды және бақша учаскелерін ондық бөлшектермен және бөлшектермен белгілеу үшін тақталарды пайдаланады. Бұл олардың білгендерін қалай көрсететінін таңдауға және бақылауға мүмкіндік береді. Тақталарды пайдаланудың тағы бір мысалы — эмпатия ауылында. Бұл «өзіңізді басқа адамның орнына қою» туралы екі бөлімнен тұратын әлеуметтік-эмоционалды сабақ. Білім алушылар үйлерді таңдайды және өздері туралы әртүрлі сұрақтарға жауап беру үшін шиферді пайдаланады. Содан кейін олар басқа адам туралы жауаптарынан біледі және өздерін сол адам сияқты елестетеді.

Қараңыз: жиһазды түсіндіру үшін тақталарды қосыңыз (45 секунд)

Құрастыруды бағалаңыз: Камера, кітап және қалам. «Minecraft»-тағы жұмысты бағалаудың көптеген жолдары бар. «Minecraft 101»-де біз сізден скриншот түсіріп, оны ортақ диск қалтасына салуды сұрадық. Енді біз оларды, камераны, кітапты және қаламды түсіру үшін арнайы ойын құралдарын қолданамыз, оларды Minecraft-та кез-келген нәрсені бағалауға болады! «Minecraft 301»-де біз басқалардың онымен толық әрекеттесуін қаласаңыз, бүкіл әлеміңіздің экспортын қарастырамыз.

Камера – құрастыруды бағалау, тапсырманы орындау немесе болашақ құрылыс үшін нұсқаулық ретінде және тапсырманың уақытында немесе соңында оқушылардың жұмысын құжаттау үшін пайдалануға болатын тамаша құрал. «Minecraft» сынақтары білім алушыларға арналған ойынға негізделген тамаша оқу мүмкіндіктері болып табылады. Мысалы, «көпір салу тапсырмасы» жаттығуында білім алушылар көпірлерін құжаттау және фотосуреттерін болашақта бағалау немесе талқылау үшін кітап пен переде сақтау үшін камераны пайдалана алатын алты тапсырма бар.

«Жиһаз жасау» сынағында «NPC» сізге түгендеу үшін камера, кітап және қалам береді, бірақ оны түгендеуден камераны іздеу арқылы оңай табуға болады.

Сіз жасай аласыз:

- Жиһаздың бір бөлігін суретке түсіру үшін жылдам қол жеткізу тақтасында камера болғаннан кейін тінтуірдің оң жағын басыңыз
- Камераны орналастырыңыз және жиһазбен селфи жасаңыз

Содан кейін фотосуреттерге сіздің кітабыңызда және қайта қол жеткізуге болады, біз олар туралы әрі қарай сөйлесеміз.

Қарау: бағалау үшін камераны пайдаланудың екі әдісі (1 минут)

Мұның бәрін «Book and Quill»-пен бірге жинаңыз

Жиһазды «Camera» көмегімен суретке түсіргеннен кейін, оған **кітап пен Квилл арқылы бірнеше жазулар қосудың уақыты келді.**

«Кітап пен қалам» – бұл 21-ші ғасырдағы мазмұнды білу немесе дағдылар бойынша оқушыларды бағалағыңыз келсе, камерамен бірге қолдануға болатын тамаша құрал. Жоғарыда сипатталған көпір салу сынағын еске түсіріңіз. Оқушылар бүкіл тапсырманы суретке түсіргеннен кейін, олар портфолиосына кіріп, әр фотосуретке қол қоя алады. Бұл қолтаңбалар мұғалімге оқушылар кітапты экспорттап, оны оқытуды басқару жүйесіне (LMS) орналастырғаннан кейін оқушылардың жұмысын оңай бағалауға көмектеседі.

Мәтінді жазуға көмектесу үшін «Minecraft»-ты пайдалану білім алушыларға бай таңдау мен бақылау береді. Бұл оларды жазуды бастамас бұрын сұрақтар қоюға итермелейді. Мысалды «әңгіме параметрлері» әлемінен табуға болады. Бұл оқулықтың авторы оқушылар баяндаудың төрт параметрін зерттей отырып, жазбалар жаза алатындай етіп «нота ұстаушы» құжатын қосты. Бұл жазбаларды кітап пен қалам арқылы да оңай жасауға болады. Оқушылар зерттеуді аяқтағаннан кейін олар кітапқа қол қойып, оны мұғалімге экспорттай алады. Бұл мысалда оқушылардың ойлауын жазу үшін ойын ішіндегі бағалау құралдары қолданылады.

Міне, біз бүгін дәл осылай жасаймыз! Сен:

1. **Кітап пен «Quill»-ді ыстық жолақта ашып**, оған жазу үшін тінтуірдің оң жақ түймешігімен нұқыңыз
2. Беттің төменгі жағындағы **Өңдеу** түймесін басыңыз.
3. Түсірілген фотосуретті кірістіру үшін **«Фотосуреттер»** түймесін басыңыз
4. Жиһаз туралы жазу үшін курсорды пайдаланыңыз
5. Аяқтағаннан кейін кітапқа қол қойыңыз! Ол сізден кітапқа атау беруіңізді сұрайды. Бұл оны өңдеуге қол жетімді етпейді және ол жылдам қол жеткізу тақтасында қолтаңбасы бар күлгін кітап ретінде пайда болады.
6. Қол қойғаннан кейін кітапты экспорттауға болады. PDF-ке экспортталғаннан кейін кітапты бағалау үшін LMS немесе ортақ дискіге жүктеуге болады.

Қараңыз: кітапқа суреттер мен сипаттамаларды қосу және PDF форматына экспорттау (42 секунд)

Келесі қадам. Керемет жұмыс! Енді біз келесі кезеңге өтуге дайынбыз – **шығарылым**, онда сіз жиһазды жинап, тақталарда, камерада, кітапта және қайта жаттығуға мүмкіндік аласыз.

Шығарылым: үйіңізге жиһаз жасаңыз. Енді біз көп ойыншы ойынын қарастырдық және сіздің құрылысыңызға тақталар қостық, сіз өзіңізді сынап көруге дайынсыз. Есте сақтау, **үйрету, жіберу, ойлау** – бұл біздің модель. Біз сізге осы дағдыларды үйреттік, енді сізді құруға жібереміз! Осылайша сіз кез келген «Minecraft» сабағын оқушыларыңызбен аша аласыз.

Жиһаз бөлігін жасаңыз. Қазір тырысатын кез келді. Бұл бейнеде біз әр қадамды аяқтаймыз. Жаттығуды кідіртуге, өздігінен көруге және жалғастыруға дайын болған кезде ойнату түймесін басуға болады.

Біздің айдарды ұмытпаңыз:

- Орналастырылған ойынға қосылыңыз (біз орналастырылған ойынды модельдедік, бірақ сіз бұл жаттығуды шынымен жасамадыңыз), 1 балл
- Екі түрлі материалды қолданыңыз, 1 балл
- Өз туындыңызды түсіндіру үшін тақтаны қосыңыз, 1 балл
- Шедевріңізді түсіру үшін камераны, кітапты және қаламды пайдаланыңыз. 3 балл.

Көру (кідірту және ойнату): жиһаз бен тақтаны құрастыру, камераны, кітапты және қаламды пайдалану (10 минут 46 секунд)

Әрі қарай әрекет ету. Енді сіз сурет пен сипаттаманы «Book and Quill»-ге жазып, оларды «PDF»-ке экспорттағаннан кейін, құрастыру туралы ойланудың уақыты келді.

Рефлексия: «Өз жиһазыңды жаса» сабағын қорытындылау. Әрбір «Minecraft» сабағының соңында оқушылар өз жұмыстары туралы ойлануы үшін уақыт бөлуді ұмытпаңыз. Мұны істеудің бір жолы-өз жұмысыңызды көрсету және оны сынып алдында айту. Сіз сондай-ақ олардан ойлануды, жұпты серіктестермен бөлісуді немесе жобаны немесе оқу нәтижелерін білім алушылармен қорытындылаудың көптеген басқа жолдарын сұрай аласыз.

Сіз сондай-ақ қарастыра аласыз:

- «Boards», «Camera», «Book & Quill» бағдарламаларын білім алушылардің кері байланыс құралы ретінде қалай пайдалануға болады?
- Тәрбиеші үшін тақталар, камералар, кітаптар мен қауырсындардың ең үлкен артықшылығы қандай?

Сабақ жоспарын қарастырайық. Бүгінгі ойларымыз үшін біз сіз бастан өткерген нақты сабақ жоспарына енеміз және егер сіз оны оқушыларыңызға үйретсеңіз, түзетулер енгізуге мүмкіндік береміз.

Сабақ жоспарлағышын жүктеп алыңыз. Бұл үлгіні сақтаңыз, өйткені сіз оны кез келген уақытта өз сыныбыңыз үшін жаңа «Minecraft» тәжірибесін жоспарлауға тырысқанда пайдалана аласыз! Сабақты Жоспарлаушыда «Minecraft Education» интеграциясын дайындауға және жоспарлауға көмектесетін бірқатар практикалық сұрақтар бар.

Сонымен, бүгін осы оқулық үшін:

- **Рубрика:** сіз біздің рубриканы алдын ала бергенімізді көрдіңіз – екі түрлі құрылыс материалы болуы керек, тақта қосылып, PDF-ке бағалау және экспорттау үшін кітап пен Квиллді пайдалану керек.
- **Ұзақтығы:** сабақтың қанша уақытқа созылғанын қалайсыз? Үй тапсырмасы бола ма? Бұл жағдайда біз 60 минутты таңдадық, бірақ сіз оны оқушыларыңызға бейімдей аласыз. Мүмкін сіз 60 минуттық үш сессияны қалайсыз. Бұл бір айға арналған Тәуелсіз жоба болуы мүмкін. Қалағаныңызша!
- **Білім алушылар саны:** бұл сізге логистиканы жоспарлауға көмектеседі – сіз оны қанша студент жұмыс істейтініне қарай реттей аласыз.
- **Әлем** үшін біз кітапханада әлемді «үйіңізге жиһаз жасаңыз» сабағынан қолдандық, бірақ сіз жай ғана таза әлемнен бастап, балаларға жасауға мүмкіндік бере аласыз!
- **Сараптама:** бұл аралық тәжірибе болды – біз білім алушыларымыздан тақталар, кітаптар және қалам арқылы жетілдірілген элементтерді қосуды бастауды сұрадық.
- **Модальділік:** біз бұрын айтқанымыздай, «Minecraft» әлем файлдарынан тұрады және сіздің оқушыларыңыз ойнай алатын әртүрлі модальділіктер бар. Біз жеке әлемдерден алыстап, мұғалім ретінде сіздің барлық оқушыларыңыз қосыла алатын әлемді қалай құруға болатынын көрсеттік. Бұл оқушылардың барлық жинақтарын бір жерде көргіңіз келгенде пайдалы.

LESSON TITLE	Build a House Challenge
Standard and Introduction *How will I introduce this topic outside of Minecraft?*	Learn how to use Minecraft and build a house
Rubric *How will I know the lesson was successful?*	Four walls and a roof (2 pt), two different building materials (1 pt), take a screenshot (1 pt)
Duration *How long do I need to teach this lesson? Will there be homework?*	60 Mins
# of Students	20
World *Will my students be using a blank world to create, or a pre-built world with prompts?*	**Pick one** Blank world to create (Blocks of Grass) **Specific World: Build a Simple House Challenge in Library**
Level of Minecraft Experience	**Beginner** | Intermediate | Advanced
Modality *How will my students be joining their worlds?*	**PICK ONE** **All Students in individual worlds on their own devices** Students in small groups, one hosts others in their world All students join teacher-hosted world together

Жоспарлаушының екінші бетінде бізде тағы бірнеше сұрақтар бар.

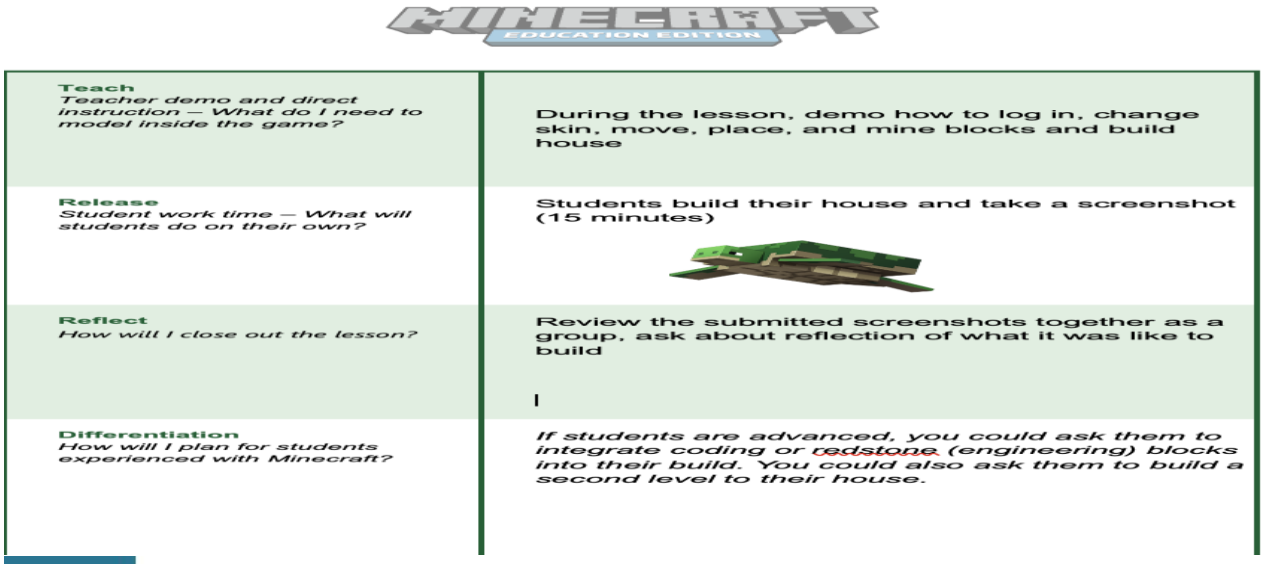
- Бағалау үшін біз жиһазды суретке түсіру үшін камераны пайдалануды және бұл туралы жазу және экспорттау үшін кітап пен қаламды пайдалануды шештік. Сізге тапсырмаларды/PDF файлдарын жинау қажет болады. Бұл жағдайда біз қарапайым ортақ қалтаны көрсетеміз, бірақ сіз LMS-ті де пайдалана аласыз.
- **Модификацияларға** келетін болсақ, біз құрастыруға тақталар сияқты қызықты нәрселерді қоса бастадық!

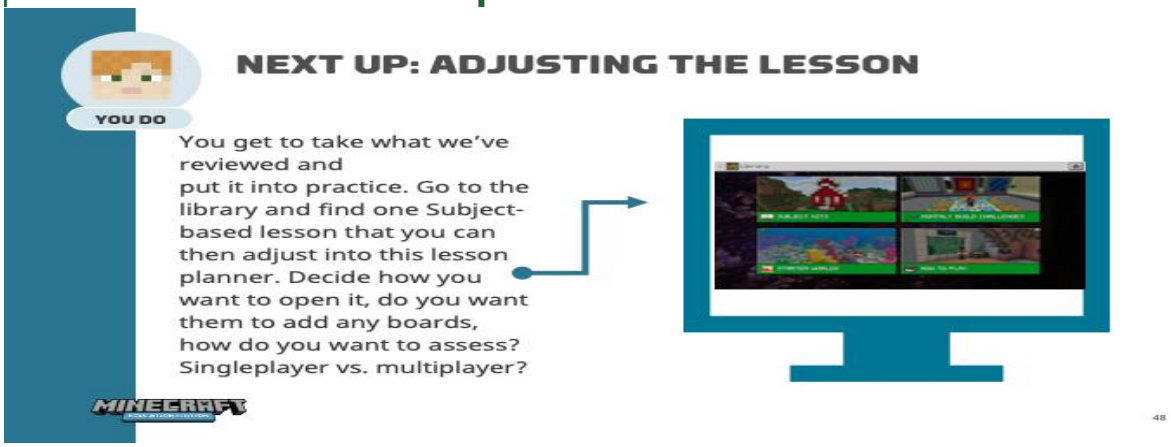
Assessment *How will I assess student understanding?* *Where will I collect the assignments?*	**PICK ONE** **Screenshot** In-game Camera and Book & Quill (writing and picture) export to PDF Flipgrid screencast Export entire world Structure Blocks Other **PICK ONE** **Shared Drive** LMS (Teams, Classroom, Canva) Assignment
Modifications *Will I add anything extra in the game to enhance instruction (or require my students to include to enhance their demonstration of learning?)*	**PICK ONE OR MORE** Boards to share instructions/resources NPC (Non Player Character) to share instructions, resources, or items Allow/Deny/Border/Command Blocks Agent/Coding Redstone

Соңында біз «**үйрету, босату, шағылыстыру**» моделін енгіздік. Бұл сіздің уақытыңызды жоспарлауға және ойлануға көмектеседі. Мен олар үшін ойында нені модельдеуім керек? Біз тақталарды, камераны, кітапты және қаламды қалай пайдалану керектігін модельдедік және жиһазды қалай салу керектігін көрсеттік.

- Олар не істейді және сіз қанша уақыт салғыңыз келеді?

- **Рефлексия** үшін олардың ұпайларын қалай жинайтыныңызды және олардың құрылыстары туралы бөлісуін немесе ойлануын қалайтыныңызды қарастырыңыз.

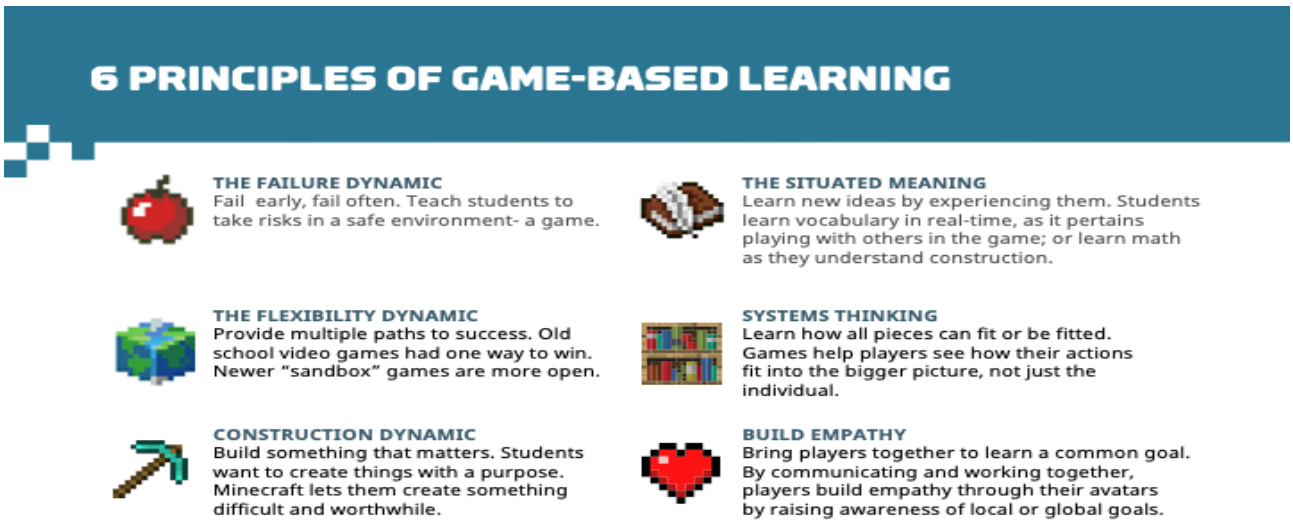

Жасаңыз: сабақты түзету (2 минут)

Ойын кітапханасына кіріп, **заттар жиынтығын** табыңыз. Біреуін тауып, оған сабақ жоспарын жазыңыз.

- Білім алушылардың оны қалай ашқанын қалайсыз?
- Сіз олардың кез келген тақтаны қосқанын қалайсыз ба?
- Сіз қалай бағалағыңыз келеді?
- Ол жалғыз немесе көп ойыншы бола ма?

Сіз жаңа ғана бастан өткерген нәрсе ойын жаттығулары болды! Геймификациядан айырмашылығы (сабақтағы викториналар), бұл шығармашылық әлемдегі қызықты тәжірибе. Сіз осы принциптердің біреуін, екеуін немесе барлығын бастан өткерген боларсыз.

- **Ерте және жиі сәтсіздіктерден тұратын сәтсіздік динамикасы** қауіпсіз тәуекел ортасы болып табылады және сіз өз үйіңізге тәуекел деп үміттенеміз!
- **Икемділік динамикасы** мүмкіндіктердің шексіз екенін және оқушыларды саралау үшін өте қолайлы екенін білдіреді, өйткені бұл құмсалғыш ойыны. Сіз мұны оқушыларыңыз сіздің оқу жоспарыңызға қатысты нәрселерді қалай жасай алатыны туралы ойланған кезде көрдіңіз деп үміттенемін.
- **Құрылыстың динамикасы** – сіз маңызды нәрсе саласыз – білім алушылар мақсатпен заттар жасауды жақсы көреді. Оқушылар «Minecraft»-та не сала алатынын және басқа еш жерде не сала алмайтынын армандай бастаңыз?
- **Орналасқан мағына принципі** оқушылардың нақты уақыт режимінде нақты мағынамен оқитынын білдіреді.
- **Жүйелік ойлау** соншалықты күшті, сіз өзіңіздің іс-әрекеттеріңіздің немесе құрылыстарыңыздың қоғамдастыққа немесе әлемге қалай әсер ететінін көре бастауыңыз керек.
- Бұл **эмпатияны дамытуға** көмектеседі-ойыншылар әсерлі нәрселер жасау үшін бірге жұмыс істей алады. Бүгін біз жалғыз жұмыс істедік, бірақ «Minecraft 201» және «Minecraft 301»-де біз бірлесіп жұмыс істей бастаймыз.

Жасаңыз: рефлексия және рефлексия (2 минут)

- Мен бүгін ойын жаттығуларының алты қағидасының қайсысына тап болдым? Ол Мен Minecraft 101 - де бастан өткергендерден өзгеше болды ма?
- Сіз өзіңіздің қозғалыстарыңызға және блоктарды орналастыру/өндіру дағдыларына сенімді болдыңыз ба?
- Бір көңілсіздікті таңдаңыз. Бұл көңілсіздікті жеңу үшін қандай дағдыларды қолдандыңыз?
- Бүгінгі Minecraft Education тренингінде сіз нені мақтан тұтасыз?
- Сынып мазмұны мен Minecraft Education арасында қандай байланыстар орната бастайсыз?

«Twitter»-дегі #MinecraftEDU @Playcraftlearn хэштегтерін пайдаланып, оны «Twitter»-де жариялау арқылы өз рефлексияңызбен (және білгендеріңізбен) бөлісіңіз.

Бұл модуль «Minecraft»-та оқушылардың жұмысын бағалаудың басқа қандай тәсілдері бар және бірлескен оқу мүмкіндіктерін пайдалану үшін көп ойыншы ойындарын қалай пайдалануға болады?»

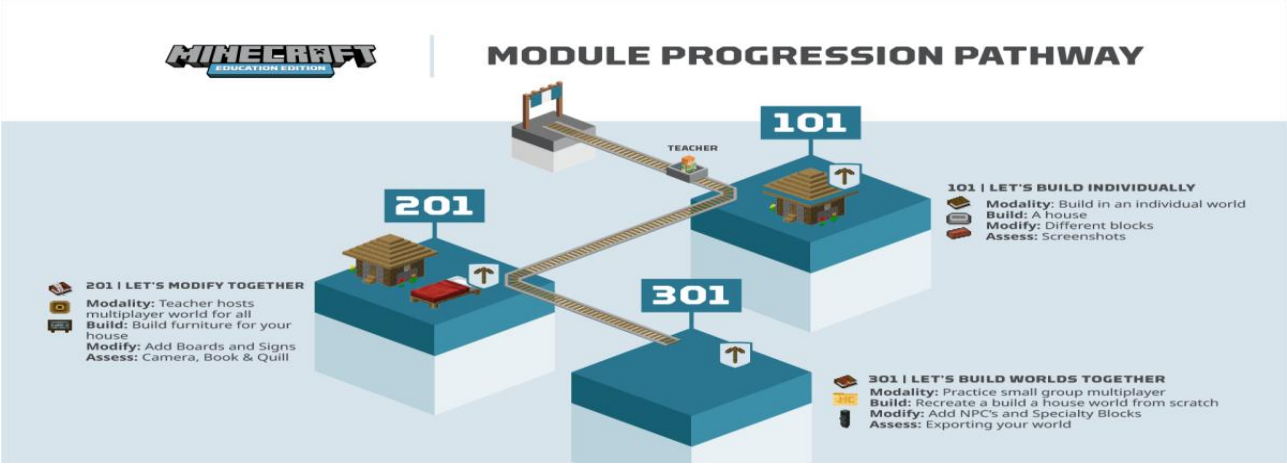
Мұғалімдерге бұл сұраққа жауап беруге көмектесу үшін Minecraft 201 келесі тапсырмаларды орындады:

- Сабақты көріңіз: біз құрылыс дағдыларымызды кеңейте отырып, «үйіңізге жиһаз жасау» тапсырмасын модельдедік. Біз қосымша ресурстар үшін тақталарды қостық және оларды ойын камерасы, кітап және қалам арқылы бағаладық.
- Сабақты жоспарлаңыз: біз сабақ жоспарын құрдық және сіз оны өзіңіз үйретететін сияқты өзгертулер енгіздік, сонымен қатар кітапханада оқушыларыңызға бейімдей алатын әлем таптық.
- Сабақты жоспарлау кезінде көп ойыншы опцияларын таңдау арқылы бірлескен оқытудың маңыздылығын анықтадық.
- Біз оқушыларға оқу тәжірибесін жасау кезінде ойынға негізделген оқытудың (оқушыларды бірлесіп жұмыс істеуге, шығармашылыққа және сыни ойлауға қолдау көрсету) артықшылықтарын анықтадық.

«Minecraft 101»-де біз барлық жастағы білім алушыларға мүмкіндік беру үшін «Minecraft Education» негізіндегі оқытуды зерттедік. Біз скриншот арқылы үй салу және бағалау сабағының бастапқы жоспарын модельдедік. Біз «Minecraft» оқу процесін әзірлеу кезінде мұғалімдердің қоятын сұрақтарын түсіну үшін осы бастапқы сабақ жоспарын зерттедік.

«Minecraft 201»-де біз сол тұжырымдаманы ұстандық – бұл жолы біз үйімізге жиһаз жасадық, бірақ тақталармен модификация қостық және камераны, кітапты және қаламды пайдаланып бағалаудың басқа әдісін қолданып көрдік. Біз сондай-ақ жаңа әдісті үйреніп жатырмыз-барлық оқушыларыңыз үшін көп ойыншы ойынын өткізу.

Әрі қарай, «**Minecraft 301**»-де біз бағалаудың жетілдірілген құралдарын қарастырамыз, сонымен қатар сіздің оқушыларыңыз үшін оқу мазмұны ретінде әлемдерді жобалау үшін «Worldbuilder» болуды қарастырамыз.

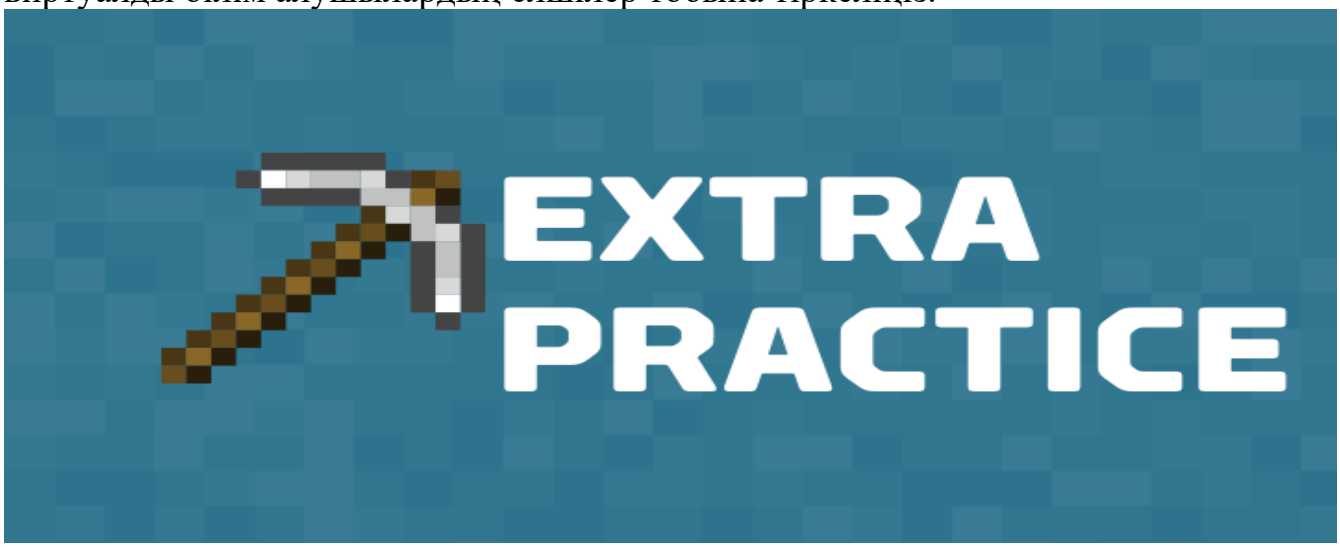

Сіздің жолыңызда келесі аялдама қандай?

«Minecraft»-ты игеру жолында, сіздің сапарыңыз әлі аяқталған жоқ. Бүгіннен кейін сіз көп ойыншы өнерін меңгердіңіз, бұл сіздің алдыңызда жаңа оқу мүмкіндіктерін ашады!

«Minecraft 301»-де көбірек игеруді жалғастыра аласыз немесе мектепте эспорт клубын құруға көмектесетін біздің eSports оқыту жолынан өтіп, өте аласыз немесе сіз біздің келесі виртуалды Академия когортына жазыла аласыз.

«Білім алушылардың елші» бағдарламасы сіздің мектебіңізде білім алушылардың клуб бағдарламасын құруға көмектеседі. «Білім алушылардың Елші» бағдарламасы бойынша оқу жолынан өтіңіз немесе біздің келесі виртуалды білім алушылардың елшілер тобына тіркеліңіз.

Қосымша: қосымша тәжірибе

«Minecraft 301»-ге сүңгу алдында аздап жаттығу керек деп ойлайсыз ба? Қорықпаңыз – бізде «пирамида салу» сынағынан өтетін бейнені кідірту және ойнату бар. Бұл жолы сіз пирамиданы тақтаны пайдаланып, ол туралы көбірек ақпарат беріп, камераны, кітапты және қаламды пайдаланып құрастыруды жасайсыз. «Minecraft 101»-ден блоктарды орналастыру және өндіру дағдыларын, сондай-ақ бүгін Minecraft 201-де алған жаңа бағалау дағдыларын үйреніңіз.

Көру (кідірту және ойнату) (15 минут). Мұны оқушыларыңызға үйретіңіз

Енді сіз **«үйрету, босату, рефлексия» моделін бастан өткердіңіз, сіз өзіңіздің алғашқы «Minecraft» сабағыңызды** үйретуге дайынсыз.

Оқушыларыңызды алғашқы құрастыру арқылы бағыттау үшін біздің **ресми «PowerPoint» build «Furniture Challenge»** презентациясын пайдаланыңыз! Сценарий мен демонстрациялық бейнелермен толықтырылған.

«**Minecraft 301»: бірге әлемдер құру.** «Minecraft 101» және «201» дағдыларын әлемдік құрылысшылар мен арнайы блоктарды қамтитын шағын топтарға арналған көп ойыншы ортасы бар құрастыру сынағында дамытыңыз. Сабақты жоспарлауды рефлексия ретінде қарастыруды жалғастырыңыз.

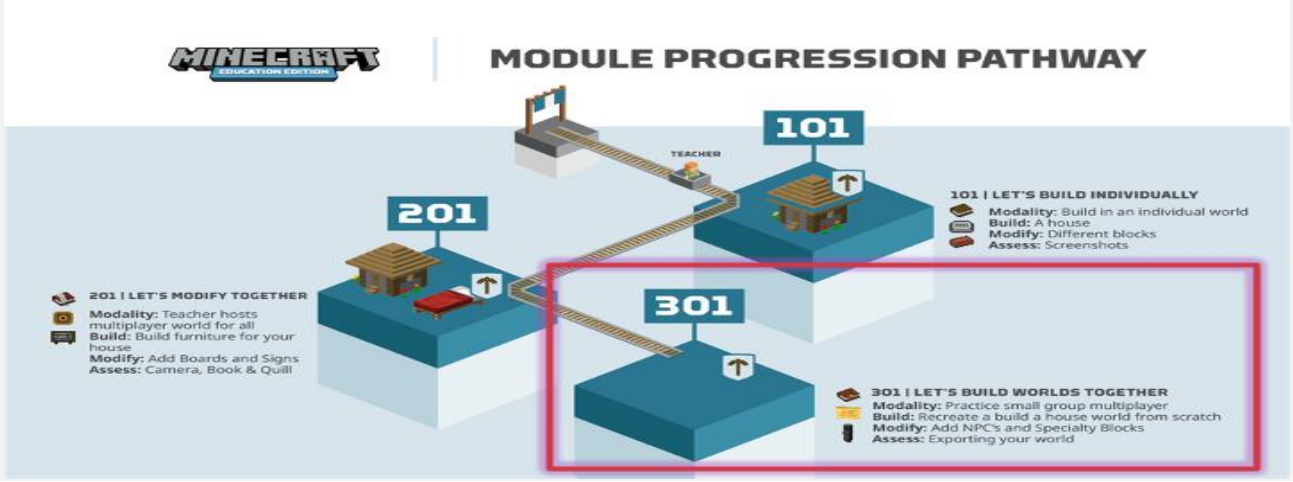
Оқыту мақсаттары – «Minecraft Education recreate the World» тапсырмасын сипаттау; сабақ жоспарын бөліп, оны өзіңіз үйрететін сияқты өзгертулер енгізу арқылы сабақты жоспарлау; сабақты жоспарлау кезінде оқушылардың шағын топтары бар көп ойыншы опцияларын таңдау арқылы бірлескен оқытудың маңыздылығын анықтау; оқушыларға арналған оқу процесін құру кезінде ойын жаттығуларының артықшылықтарын анықтау; оқушылардың тұжырымдама туралы түсініктерін көрсету үшін мазмұнды жасайтын Әлем құрылысшылары және әлемдегі оқушыларға оқу тәжірибесін жасайтын Әлем құрылысшылары ретіндегі айырмашылығын түсіндіру.

«Minecraft 101»-де біз «Minecraft Education» ойын интерфейсі арқылы оқыту мен оқуды қалай қолдайтынын зерттедік, бұл тек шектеу студенттің қиялы болатын иммерсивті ортада шығармашылыққа, ынтымақтастыққа және мәселелерді шешуге ықпал етеді.

«Minecraft 201»-де біз тағы бір сабақты модельдеу және құрылыс пен бағалаудың жетілдірілген дағдыларын қосу арқылы алған дағдыларымызды дамыттық.

«Minecraft 301»-де біз Сізге мұғалім сияқты ойлауды ұсынамыз құрылысшылар әлемі, «Minecraft»-ты оқушыларыңызға оқу тәжірибесін жасау үшін пайдалану. Біз тағы бір әдісті қолданамыз – көп ойыншы әлемінде бірлесіп ойнайтын білім алушылардың шағын топтары және әлем құрылысшысы тұрғысынан «үй салу» тапсырмасын қайта жасауға тырысамыз. Біз ойнатылмайтын таңбалармен (NPC) және «рұқсат ету/тыйым салу» және «шекара» блоктары сияқты арнайы блоктармен өзгертеміз. Ақырында, біз бүкіл әлемді экспорттауды бағалаймыз.

Маңызды мәселе. Менің оқушыларым оқитын әлемдерді қалай құруға болады?

Оқыту әдістемесі. «Minecraft education Teacher Academy» үш модулінің әрқайсысында оқу, шығару және рефлексия моделі арқылы сабақ береміз. Алдымен біз сізге Minecraft-та маңызды дағдыларды үйретеміз. Бұл жағдайда біз сізге алдымен Build a House challenge әлемін қалай қайта құру керектігін үйретеміз, содан кейін құрылысты бастау үшін сізді жібереміз. Сіз процесті ой елегінен өткізіп, оны сабақты жоспарлаушы арқылы сынып та қолдану арқылы аяқтайсыз.

Сөздік

«MCWorld» файлы: «Minecraft Education»-қа тән және оны ойынға импорттауға болатындығын көрсететін файл пішімі.

«Импорт»: белгілі бір сабақта қолдануға болатын құрылғыға бейбітшілік қосу Стратегиясы; немесе егер тәрбиеші сабаққа қосу үшін әлемді өзгерткісі келсе.

«Экспорттау»: әлем файлын жүктеу және бөлісу, әлемді басқа құрылғыға көшіру, әлемді қазіргі күйінде сақтау немесе оқушыларға түсінікті көрсету үшін файлды бөлісу үшін қолданылатын Стратегия.

«NPC (ойнатылмайтын кейіпкер)»: қоршаған ортамен өзара әрекеттесуді қамтамасыз ету үшін пайдалануға болатын әлемдерге орналастыруға болатын кейіпкерлер.

«Агент»: білім алушылар мен ойыншыларға кодты аяқтауға және кодты іс жүзінде көруге көмектесетін Робот көмекшісі.

«Оқыту: әлемді қайта құру» сынағы

Есіңізде болсын, біз сіздің оқушыларыңызбен бірге қолдануға болатын сабақты модельдейміз, содан кейін сіздің оқушыларыңыз сияқты құруға мүмкіндік береміз. Сіз өзіңіздің жұмысыңызды бағалайсыз және ойлайсыз, сонымен қатар біздің сабақ жоспарлағышымызды пайдаланып сынып қа өтініш бересіз. Сабағымыздың бірінші бөлімі оқуға арналған – «Minecraft» әлемін құру үшін жалғыз бармас бұрын сізге дағдыларды көрсетуге біраз уақыт жұмсаймыз.

Осы уақытқа дейін сіз «Minecraft»-ты бос бастапқы әлемдегі оқушылар сіздің оқу жоспарыңызға қатысты барлық нәрсені жасау үшін қалай оңай пайдалана алатынын көрдіңіз. Сіз сондай-ақ оқушыларға мазмұнды түсінуге және құруға көмектесетін дайын оқу тәжірибесін қалай пайдалануға болатынын көрдіңіз. Ақырында, егер сіз мұғалім ретінде «Minecraft»-та әлем құрылысшысы ретінде өз тәжірибеңізді құруды бастағыңыз келсе, оның қандай болатынын көреміз. Уайымдамаңыз-егер бұл сізге арналмаған болса, сіз білім алушыларыңызды оқу өнімі ретінде күшті тәжірибе алу үшін осы құралдармен таныстыра аласыз.

Құрылысты бастамас бұрын, біз сіздермен «Minecraft» қалай жұмыс істейтіні туралы бөліскіміз келеді. «Minecraft 101» және «201»-де сіз біз сіз үшін жасаған алдын ала жасалған әлемді тұтынатын білім алушылар болдыңыз. Бұл сіз «NPC»-мен өзара әрекеттескеніңізді, тақталар мен белгілерді **жасай** алатыныңызды және Сізді **өз** орнында ұстаған **рұқсат/тыйым салу/шекара** құлыптарының салдарын бастан өткергеніңізді білдіреді.

«Minecraft 301»-де басқа қалпақ киеміз. «Minecraft»-та әлем құрушы режимін қосамыз. Бұл сіздің оқушыларыңыз үшін иммерсивті оқытуды құруға ерекше мүмкіндіктер береді. Егер бұл сізге арналмаған болса және сіз оқушыларыңызды құрылыспен айналысуға уақыт бөлгіңіз келсе, бұл да жақсы. Біз сізді оны құралдар жинағына қосу үшін таныстырғымыз келеді, сонымен қатар білім алушыларға осы қуатты құралдарды пайдалана алатынын білдіргіміз келеді.

Кез келген әлем **үшін әдепкі Режим «Worldbuilder OFF»** болып табылады, сондықтан чатты ашу үшін әрқашан **T** пернесін басып, оны қосу немесе өшіру үшін **/wb** теру керек.

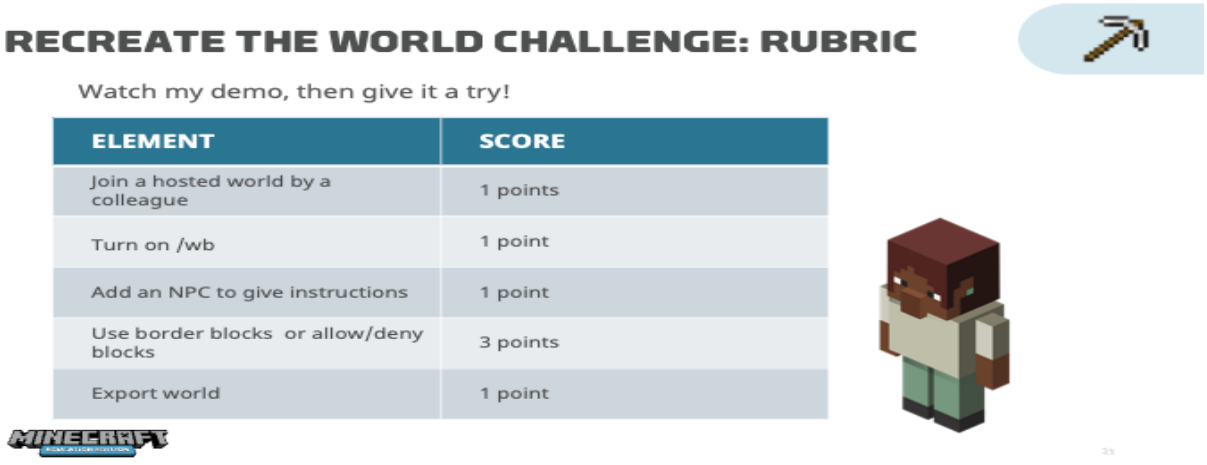

Көптеген мұғалімдер уақытының көп бөлігін «Minecraft»-та өткізеді, бұл олардың оқуын көрсететін жоба жасау арқылы оқушыларына әлемнің құрылысшысы болуға көмектеседі. Кейбір мұғалімдер тереңірек барып, оқушылар тұтынатын және мазмұн жасай алатын әлемдерді құру немесе өзгерту арқылы әлемнің құрылысшы мұғалімдері болғысы келеді.

Айдарды қадағалаңыз. Рубрикалар сіздің оқушыларыңызға сабақты сәтті аяқтауда не істеу керектігін түсіну үшін пайдалы. Алдымен біз осы айдарды қолдана отырып, сабақтың қалай көрінетінін көрсетеміз: Әріптес ұйымдастырған әлемге қосылыңыз, 1 балл. «Worldbuilder» режимін қосыңыз, 1 балл. Нұсқаулық беруде ойнатылмайтын кейіпкерді (NPC) қосыңыз, 1 балл. «Шекара» немесе «рұқсат ету/тыйым салу» блоктарын пайдаланыңыз, 3 балл. Әлем экспорты, 1 балл

Барлық жеті ұпай жинау үшін Сіз әріптесіңіз ұйымдастырған Әлемді қабылдауыңыз немесе оған қосылуыңыз керек, әлем құру режимін қосыңыз, нұсқаулық беру үшін ойнатылмайтын кейіпкер қосыңыз, «Шекара» немесе «рұқсат беру/тыйым салу» блоктарын қолданыңыз және бүкіл әлеміңізді экспорттаңыз. Алда көп нәрсе бар, сондықтан бастайық!

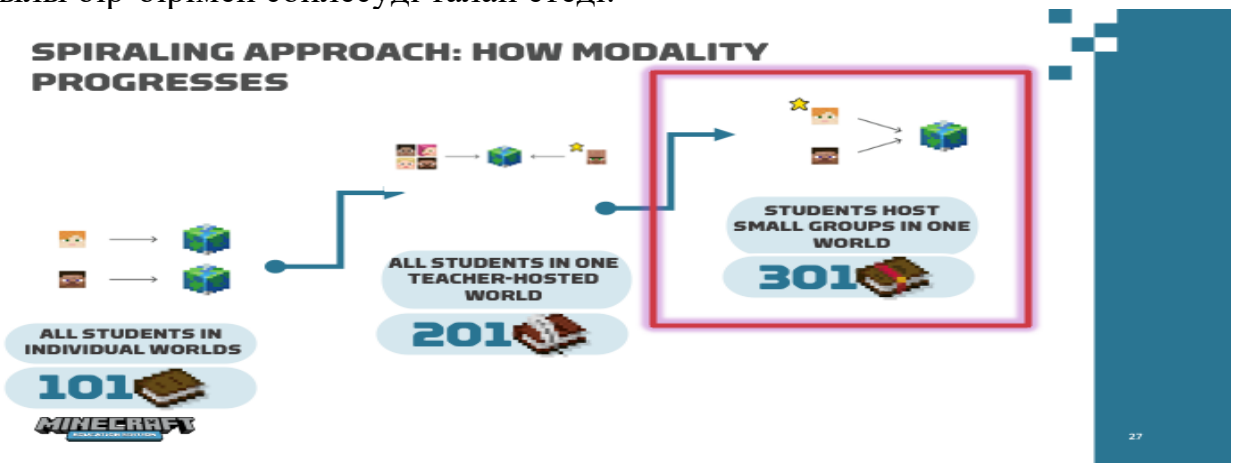
Әлемге кіріңіз. «Minecraft 201»-де біз мұғалім ұйымдастырған Бір әлемде толық сыныпқа ие болу сезімін сезіну үшін көп ойыншы әлеміне көштік. «Minecraft 301»-де біз тағы бір кең таралған орналастыру стратегиясын зерттейміз – білім алушы топты басқа білім алушыларға орналастырған кезде әдетте біз мұғалімдердің топ жетекшілерін тағайындайтынын көреміз, содан кейін олар әлемді ашып, қабылдайды және үш-төрт сыныптастарын шағын топ құруға шақырады. Бұл оқушылардан «PowerPoint» презентациясында жұмыс істеу үшін бірігуді сұрауға болатын себептерге ықпал етеді. Бұл сценарийде бірлесіп жұмыс істеу, мәселелерді шешу және қарым-қатынас жасау дағдылары көп. Мұны басқару оңайырақ, өйткені сізде бір әлемде 40 оқушы жоқ. Шағын

және тұтас топтарда ойнау білім алушыларға мақсатқа жету үшін бірлесіп жұмыс істеу, ойлармен, сұрақтармен, идеялармен және шешімдермен алмасу арқылы қарым-қатынас пен ынтымақтастық дағдыларын үйренуге бірегей мүмкіндік береді. Білім алушылар келіссөздер жүргізу дағдыларын қолдану арқылы мәселелерді бірге шешеді. Бірлескен ойын – бұл зерттеулер білім алушыларға түсінуді тереңдетуге көмектесетін дағды.

Әртүрлі жұптар. Бірлесіп жұмыс істеу үшін әртүрлі оқушылар топтарын құра алатыныңыз сияқты, сіз де оқу мақсатыңызға байланысты білім алушыларды әртүрлі тәсілдермен жұптастыра аласыз.

Жұптар: екі білім алушы. Мультипликаторды жұптармен де, серіктестермен де пайдалануға болады. Бұл сценарийде бір оқушы жүргізуші рөлін алады. Жүргізуші ойынды ашып, әлемді бастайды. Ерлі-зайыптылардың тағы бір шәкірті хост әлеміне қосылады. Ерлі-зайыптылар бірге бір әлемде жұмыс істейді, әрқайсысы өз құрылғысында. Жұпта орындалатын тапсырманың бір мысалы – «Лабиринт». Бұл челленджде лабиринттерді зерттегеннен кейін білім алушылар 20-30 минут ішінде шығармашылық режимде лабиринт жасайды. Уақыт аяқталғаннан кейін серіктестер орындарын ауыстырады, параметрлерді тірі қалу режиміне өзгертеді және серіктесінің лабиринтінен тірі шыға алатынын көреді! Бұл бірлескен ойынды қосудың қызықты тәсілі, онда білім алушылар құрылыс кезінде жеке таңдау элементін сақтайды.

Шағын топ: үш немесе одан да көп білім алушылар. Үш немесе одан да көп адамнан тұратын топтарда көп ойыншы режимін дәл осылай пайдалануға болады. Бір оқушы хост рөлін алады, ал топтың басқа мүшелері қосылу кодын қолдана отырып, хост әлеміне қосылады. Тағы да, әр оқушы өз құрылғысында жұмыс істейді, бірақ барлығы бір әлемге қатысады. Топтар үлкейген сайын бірлесіп жұмыс істеу міндеті қиындай түседі. Шағын топтар сабақта бірге жұмыс істейтін қарым-қатынас маңызды. Мысалы, «ағаш үй салу» жаттығуында білім алушылар шағын топтарда бірге жұмыс істейді, бірақ 30 минуттан аз уақыт ішінде ағаш үй салу үшін өз құрылғыларында жұмыс істейді. Бұл білім алушылардан сабақ барысында жеке немесе ойын ішіндегі сөйлесу мүмкіндігі арқылы бір-бірімен сөйлесуді талап етеді.

Көп ойыншы әлеміне құрылым қосу. Сыныптағы кез келген жаңа сабақ сияқты, «Minecraft Education»-ты бірлескен геймплей режимінде пайдалану, егер көп ойыншы әлеміне кірер алдында басқарудың негізгі әдістері жасалса, білім

алушылар мен педагогтер үшін сәтті болады. Бұл ойыншыларға қайғыдан аулақ болуға көмектеседі (басқа ойыншының тітіркенуі немесе олардың жұмысын жою әрекеті) және оқушылар бірлескен топтарда үйлесімді жұмыс істей алады.

Сынып келісімшарты. «Minecraft Education»-пен алғаш танысқан кезде сыныпта келісімшарт немесе сынып жарғысы жасалуы ұсынылады. Келісімшартта немесе Жарғыда «Minecraft Education» бірлескен ойын ортасында жұмыс істеу тәсілдері келісілуі керек еді.

Педагогтер «Minecraft Education»-ты бай және тереңірек оқу тәжірибесін құру үшін пайдалану жолдарын зерттей бастағанда, білім алушыларға цифрлық әлемде бірлесіп жұмыс істеуге шақырылған кезде сыныпты басқару әдістерін қолдану маңызды. Бірлескен геймплейді жүзеге асыру кезінде «Global Minecraft» «Mentors» компаниясының сыныпты басқару бойынша осы кеңестерін ескеріңіз.

- **Оқушылармен бірге сыныптағы қауымдастық ережелерінің тізімін жасаңыз.** Оқушыларға сыныптағы қауымдастық нормаларын түсінуге және іс жүзінде қолдануға мүмкіндік беру және осы ұсыныстарды жасауға көмектесу – цифрлық құралдарды пайдалану кезінде жақсы негіз қалаудың күшті жолы. Сонымен қатар, «Minecraft» әлеміндегі ойыншыларға арналған нормаларыңыз сыныптағы оқушыларға арналған нормаларыңызды көрсетуі керек.
- **Оқушыларыңызбен бірге қолданар алдында өз әлеміңізді дайындауға уақыт бөліңіз.** Оқушылар қосылмас бұрын өз әлеміңізді дайындау ұсынылады. Ойын параметрлерін өзгертуді, оқушылардың қалай жұмыс істейтінін жоспарлауды, оқушылар үшін жұмыс орындарын құруды және сынып топтарын офлайн режимде дайындауды қарастырыңыз. Оқушыларыңыздың не істегіңіз келетіні және сіз қолданатын «Minecraft education» әлемі осы мақсатқа қалай қызмет ететіні туралы нақты ойланыңыз.
- **Желіден тыс құжаттама/нұсқаулар мен тапсырмалар арқылы онлайн жұмысыңызды сақтаңыз.** Білім алушыларға тапсырма нұсқауларының, математикалық есептердің, сұрақтардың немесе оқушылар өз жұмыстарын көрсету үшін офлайн жазба ретінде пайдалана алатын кеңестердің қағаз көшірмесін беру арқылы қолдау көрсетіңіз. Бұл сіздің сыныбыңызды «Minecraft Education» сыныбымен байланыстыруға көмектеседі. Сабақта «зымырандар алыс!» оқушылар пластикалық бөтелкеден зымыран кемесін жасайтын практикалық сабақтан бастайды. Бұл оларды «Minecraft»-та жасамас бұрын зымыран кемесін жасаудың ең жақсы әдісін түсінуге бейімдейді. Содан кейін олар нақты зымыранды қалай жақсы жасау керектігі туралы мәселені шешкеннен кейін, олар ғарыш аппараттарын сынауға қатысады. Бұл сынақта білім алушылар өздерінің зымыран кемесін «Minecraft»-тағы блоктардан жасайды, содан кейін галереяда серуендеу кезінде өз жұмыстарын құрдастарымен бөліседі. Көңілсіздікті азайтудың және ынтымақтастықты ынталандырудың тағы бір идеясы – әр 30 минут сайын үзіліс жасау. Оқушылардан тапсырманы қалай сәтті орындайтындығының және/немесе қай жерде қиындықтарға тап болатынының бір мысалын сыныппен бөлісуін сұраңыз.
- **Сабаққа құрылымдалмаған уақытты енгізіңіз.** Оқушыларға сабақтың бір бөлігін тек ойнау үшін беру сабақ кезінде жағымсыз мінез – құлықты

айтарлықтай азайтады немесе жояды. Оқушыларға ойнауға бес-он минут беру оқу сәттерінің мүмкіндіктеріне де бай болуы мүмкін.

- **Оқушыларды ойнауға үйретіңіз.** Егер білім алушы оқу тапсырмасын орындау үшін қажетті құралдарды қалай пайдалану керектігін білмесе, онда ол өзін нашар ұстайды және басқа оқушылардың назарын аударады. Егер сіз әр оқушының табысқа жету үшін қажетті дағдыларды игеретініне көз жеткізуге уақыт бөлсеңіз, бұл білім алушыларға сабақтың күнделікті тәртібін үйрету сияқты өз жемісін береді. Бірлескен жұмысты жалғастыру үшін жаңадан келген ойыншыларды тәжірибелі ойыншылармен жұптастыруды қарастырыңыз. Сондай-ақ, ойынды түсіну үшін «менің алғашқы сабағымды» бастаушы оқушыларыңыз үшін бастапқы нүкте ретінде пайдалануды қарастырыңыз. Бұл білім алушыларға зерттеу және құрылыс кезінде «Minecraft» туралы білуге мүмкіндік берудің оңай жолы.
- **Балама тағайындауларды құру.** Бірдей оқу мақсатына жететін, бірақ «Minecraft Education» қажет етпейтін тапсырмаларды әзірлеңіз. Бұл стратегия ойында өзін жақсы ұстамайтын білім алушылар үшін пайдалы, бірақ сонымен бірге саралаудың пайдалы құралы болып табылады. Кейбір оқушылар ойнағысы келмеуі мүмкін, сондықтан оларға кейіннен жаман мінез-құлықты шектейтін таңдау ұсынылуы мүмкін.
- **Құрылымдық әрекеттерді таңдаумен теңестіріңіз.** Оқушылардың белсенділігін сақтау және құралдың әлеуетін барынша арттыру үшін ойынның ойын болуы маңызды. Бұл «Minecraft Education»-ты қулықтан заңды жағымды оқу тәжірибесіне айналдырады. Тәрбиешілер қатаң қадамдық процесті тағайындағысы келуі мүмкін немесе оқушыларды алдын ала жасалған картаға салғысы келуі мүмкін, сондықтан бұл әрекеттерді оқушыларға ойында көбірек таңдау және оқу процесін бақылау мүмкіндігі ұсынылатын әрекеттермен теңестіру маңызды. Оңтүстік Африканың кішкентай әлемі мұғалімдерге проблемаға бағытталған оқытудың тамаша үлгісін ұсынады. Бастапқыда білім алушылар әлемді зерттей алады (№4 Кеңес), содан кейін олар мұғалім қойған мәселені шеше алады (бұл көп нәрсе болуы мүмкін, бұл тек мазмұнға байланысты) және соңында білім алушылар мәселені түсінуді, сондай-ақ шешімді көрсету үшін осы әлемді пайдалана отырып, тәжірибені бақылауға және жекелендіруге болады.
- **Сынып параметрлерін пайдаланыңыз**. Сынып параметрлері мұғалімдерге «Minecraft» цифрлық сыныбын басқаруға қажетті құралдарды ұсынады. Ерекшеліктерге командаларға, топтарға, жойқын заттарға, ойыншының ойыншыға қарсы зақымдануына және т.б. қол жетімділікті ауыстыру мүмкіндігі кіреді. Білім алушылар үшін «қосу» және «өшіру» опцияларды әлемді, соның ішінде жаңа әлемді таңдағаннан кейін «**менің әлемімді қарау» терезесінде «**Параметрлер» бөлімінен табуға болады. **Ойын параметрлері мен сынып** параметрлері мәзірдің сол жағында орналасқан.
- **Байқап көріңіз, ойланыңыз, тастаңыз.** Бұл кеңестер сіздің сыныпта жұмыс істеуі немесе жұмыс істемеуі мүмкін. Әртүрлі басқару стратегияларын қолдануға ашық болыңыз, сонда сіз өзіңізге және сіздің білім алушыларыңызға

не жұмыс істейтінін таба аласыз. Басқалар сияқты, сізге және сіздің білім алушыларыңызға сәйкес келетін шешімдерді тапқанға дейін біраз сынақ пен қателік қажет болуы мүмкін.

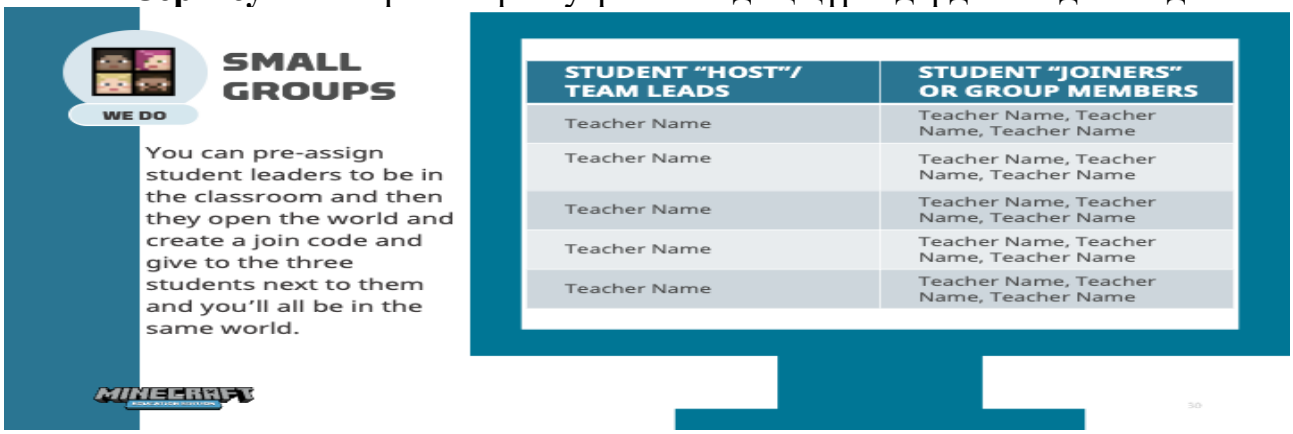

Шағын топтарды құрудың бір жолы – әлемді орналастыру үшін білім алушылардың топтар мен көшбасшыларды тағайындау.

Бірлескен жұмыс құрылымының болуы барлық оқушыларды тарту және тең оқу тәжірибесін ынталандыру үшін өте маңызды. Ойын барысында барлық оқушыларды ынтымақтастық пен қарым - қатынасқа ынталандырудың бір жолы-сыныпта рөлдерді құру. Рөлдер әр оқушының оқу процесінде өз рөлін атқаруын қамтамасыз етеді. Олар сондай-ақ оқу процесіне айқындық енгізуге көмектеседі және тапсырмаларды орындауға байланысты хаос пен мінез-құлықты азайта алады. Рөлдерді сабаққа байланысты өзгертуге болады, бұл білім алушыларға олардың әртүрлі түрлерін сынап көруге мүмкіндік береді.

Сыныптағы рөлдерге мыналар кіруі мүмкін:

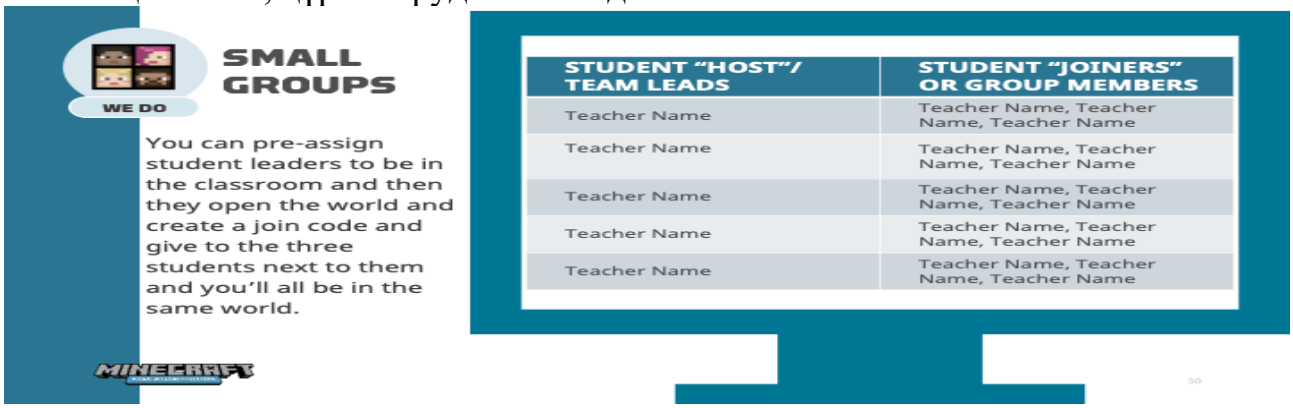
- **Топ жетекшісі** әлемді бірінші болып іске қосты және оны компьютерде атады. Шешімдері мен нұсқаулары бар топты бағыттайды.
- **Хронометр командаға тапсырманың кезеңдерін** орындау үшін қажет уақытты еске салады: жоспарлау, зерттеу және құрылыс.
- **Диктофон** егжей-тегжейлі қосылуы керек аспектілерді белгілейді.
- **Encourager** командаға қолдайды, мәселелерді оң жолмен шешуге шақырады.
- **Зерттеуші** топ үшін зерттеу үшін сандық құралдарды пайдаланады.

Егер сіз ұзақ мерзімді жоба жасасаңыз, командаларда немесе сіз таңдаған оқытуды басқару жүйесінде (LMS) топтар құра аласыз. Сіз «Teams»-те арналарды алдын ала орната аласыз, ал білім алушылар өз жоспарлары бойынша ойнамаған кезде ынтымақтастық жасай алады, ал бонус – олар өз жұмыстарын тікелей «Teams» тапсырмасына айналдыра алады.

Мұғалімдердің бүкіл сынып үшін ойын өткізе алатынын көргеніміздей, сіз өз оқушыларыңызға командаластарыңыз үшін ойын ойнауды үйреткіңіз келеді. Оқушылар өздерінің қосылу кодын сыныптастарына береді, содан кейін сол әлемге қосылып, құрастыруды бастайды.

Осы модульдің мақсаттары үшін біз әлі де жеке әлемдер салуды жейміз, бірақ енді сіз оқушылардың шағын топтарын көп ойыншы ойынын ойнауға қалай мәжбүрлеу керектігін білесіз. Сіз кітапханада сол үйді құру әлемін ашып, ғимараттың жаңа кеңістігіне телепортациялау үшін батырманы басқыңыз келеді. «Build a house Challenge» әлем фойесінде біздің әлемді қайта құруды бастау үшін үшінші бағанды таңдаңыз.

Өз әлеміңізге «NPC» қосу. Әлемнің құрылысшысы болудың бір бөлігі – білім алушылармен өзара әрекеттесу тәжірибесіне NPC сияқты нәрселерді қосу. NPC әлемге келушілермен өзара әрекеттеседі және оқушыларға сабақ, кеңестер

немесе нұсқаулар туралы қосымша ақпарат береді. Сіз оларды мұғалім ретінде оқушыларға бағыт немесе қосымша ресурстар беру үшін әлемді өзгерту немесе құру үшін пайдалана аласыз. NPC-ді білім алушылар «Minecraft» education»-ты жобалар үшін пайдаланған кезде де қолдана алады. Оқушылар мазмұнды жеткізу немесе келушілерді оқу тақырыбы бойынша маңызды ақпаратқа бағыттау үшін NPC пайдалана алады.

NPC негізгі ерекшеліктері мыналарды қамтиды:

- NPC сіз оларды қойған жерде қалады.
- NPC деп атауға болады.
- NPC өзара әрекеттесу кезінде диалог мәтінін көрсете алады.
- URL мекенжайлары мен пәрмендерді NPC бар түймелерге тағайындауға болады.

Есіңізде болсын, егер «NPC» әлемде жасалмаса, бұл әлемді құру режимі қосылмағанын немесе шындыққа жанаспайтынын білдіреді. Ойыннан әлем құру режимін қосу үшін команданы пайдалану керек. Пернетақтада **/wb** пәрменін теріп, «**Enter»** таңдаңыз. Бұл команда «Worldbuilder» режимін «True» немесе «on» мәніне орнатады. «NPC» орнатылғаннан кейін, «NPC»-мен өзара әрекеттесу үшін әлем құру режимінен шығу немесе жалған әлем құру режимін жасау қажет болады. Әлем құру режимінен шығу немесе Әлем құрушы режимін жалған ету үшін бірдей пәрменді **/wb** пайдаланыңыз.

«NPC»-ді «Minecraft»-тың керемет әлемдерінде пайдалану екінші мұғалімнің болуы деп санауға болады! «NPC» білім алушыларды әлемдер арқылы басқарады, оларға ақпарат береді және оларды әлемдегі сілтемелерге немесе маңызды координаттарға бағыттайды. «NPC» қалай пайдалы болуы мүмкін екендігінің мысалы тұрақтылық әлемінде. Мұнда «NPC» білім алушыларды қаланың әртүрлі аудандары арқылы бағыттайды. Білім алушылардың таңдауы бар: олар кездескен алғашқы NPC-ге енгізілген сабақтарды ұстану немесе олар жай ғана жерді зерттеп, жол бойында NPC-мен сөйлесе алады; сөздік қорын, фактілерді және олардың қалай тұрақты өмір сүруге болатыны туралы ұсыныстарды зерттеу.

Арнайы блоктарды қосу. Әлемді құрудың тағы бір аспектісі – **арнайы блоктарды** қосу. Бұл арнайы блоктар «Minecraft Education» үшін эксклюзивті болып табылады және сіз сақтағыңыз келетін құрылымдарды сақтауға, әлемнің

түкпір-түкпірінен келушілердің тым алысқа жоғалып кетуіне жол бермеуге және құрылыс үшін арнайы бөлінген аумақтарды бөлуге көмектесуге арналған. Мұғалімдер әлемін жасаушы ретінде бұл блоктар сіздің әлеміңізбен өзара әрекеттесетін оқушыларды жобалауға және басқаруға көмектеседі (және сол сияқты, егер оқушылар басқаларға зерттеу үшін әлемдер жасаса, бұл оларға заттарды бақылауда ұстауға көмектеседі).

Арнайы блоктарға қол жеткізу үшін Сіз әлемді құру режимінде болуыңыз керек.

Шекара блоктары. Шекара блоктары ашық қызыл қабырғаларға ұқсайды және кішкентай қызыл бөлшектерді шығарады. Сіз мұны білетін шығарсыз – «үй салу» және «жиһаз салу» әлемдерінде сіз шекара блоктарының әсерін сезіндіңіз және оған бөлінген жерден шыға алмадыңыз. Бұл белгілі бір әлемдегі ойыншыларды басқару үшін пайдалы.

Бұл элементті не блоктайды: секіру; өрмелеу; серуендеу; ұшып өту; қайта дамыту; туннельдерді астынан үңгілеу; әлемнің құрылысшысының рұқсатынсыз ойыншылардың жойылуы.

Құлыптауға рұқсат беру және тыйым салу. Рұқсат блоктар ойыншыға салуға немесе жоюға мүмкіндік береді. Бұл рұқсаттар есіктер, тұтқалар немесе сандықтар сияқты заттарды пайдалануға әсер етпейді.

Блоктарға тыйым салу заттарды орналастыру немесе жою мүмкіндігін тоқтатады. Сіз әлі де тыйым салу блоктарымен шектелген элементтермен әрекеттесе аласыз.

Сіз арнайы блоктарды жер астына орналастыра аласыз және олар сізге қажет әсерді қамтамасыз ете береді. Бұл блоктар сіз ойлаған дизайнға сәйкес келмеген кезде жұмыс істейді.

Әлем құру режимін өшіріп, оларды сынап көру арқылы арнайы блоктарыңызды тексеріңіз.

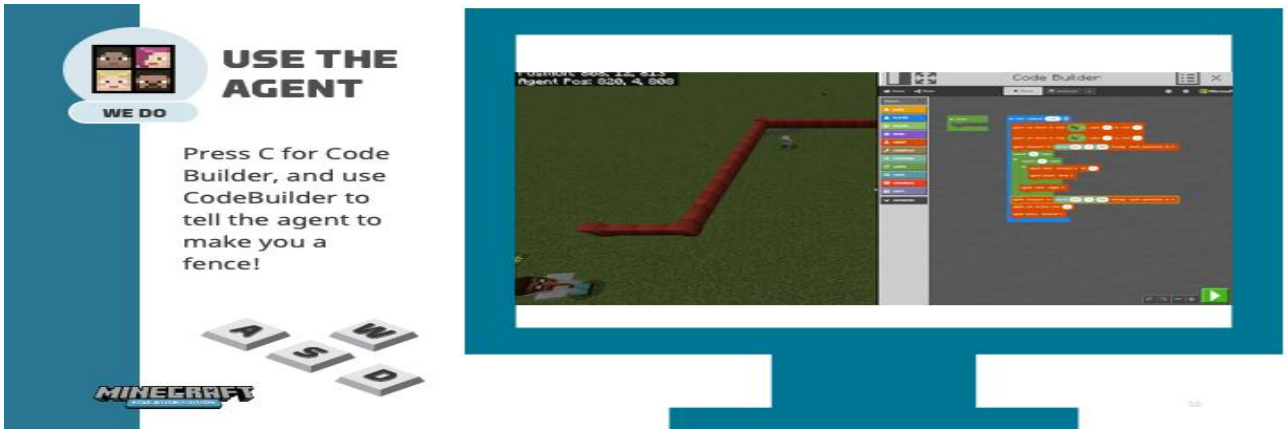

Құрастыруды жылдамдату үшін кодты пайдалану. «Code Builder» көмегімен «Minecraft Education» бағдарламалау оңай. «Code Builder» ойыншыларға тез және оңай құруға және жасауға мүмкіндік береді.

«Minecraft Education» бағдарламасында кодты жазу кезінде «Агент» деп аталатын жаңа кейіпкер «code Builder» іске қосылған кезде ойыншының жанында әлемде пайда болады. Бұл жаңа агент Сіздің ойыншыңыздың атын пайдаланады, мысалы: «**JohnD.Agent».** Бұл агент кодтау арқылы «Minecraft»-та қабырға салу және ауыл шаруашылығы сияқты күнделікті және қайталанатын тапсырмаларды орындауға көмектеседі. Мысалы, «агентті Кодтау» сабағында оқушыларға әлемнің әртүрлі жерлерінде төрт түрлі фигураны жасау үшін өз агентін кодтау ұсынылады. Бұл нақты сабақтың керемет жері – білім алушыларға өзгерістер енгізу және түзету қажет болады деп күтілуде – мұның бәрі апат динамикасының бөлігі! Кодтау «Minecraft Education» ойынында агент қолданбай-ақ орын алуы мүмкін.

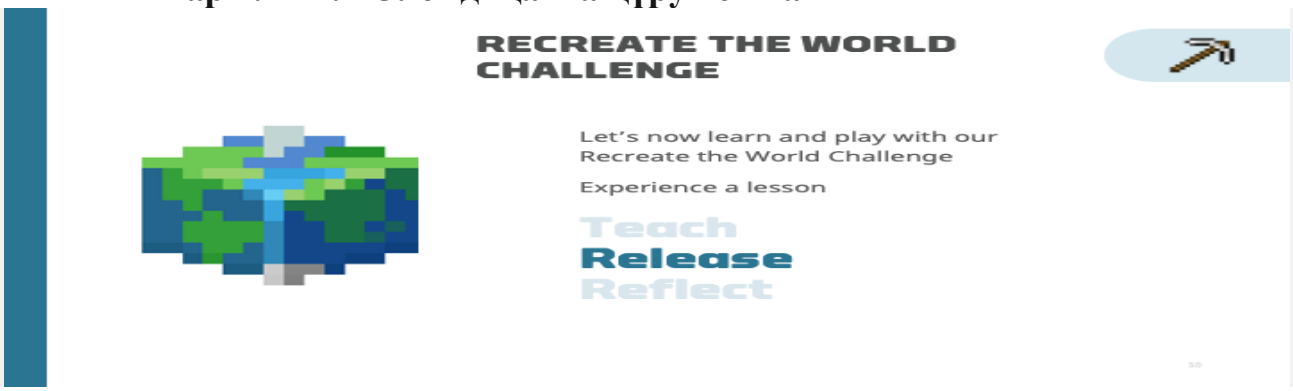
Келесі қадамдарды орындау арқылы Code Builder бағдарламасын іске қосыңыз:

1. Әлемде болғаннан кейін тінтуірді / пернетақтаны пайдалансаңыз, **C** пернесін басыңыз немесе түрту кезінде экранның жоғарғы ортасындағы **кідірту / сөйлесу** жанындағы белгішені түртіңіз.
2. **Осы модульдің мақсаттары үшін кодтау опциясы ретінде Microsoft MakeCode таңдаңыз**.
3. Қабырға салу үшін оқулықты таңдаңыз.
4. Code Builder ашылмас бұрын әр әлем үшін **сынып параметрлерінде** қосуға немесе өшіруге болады.

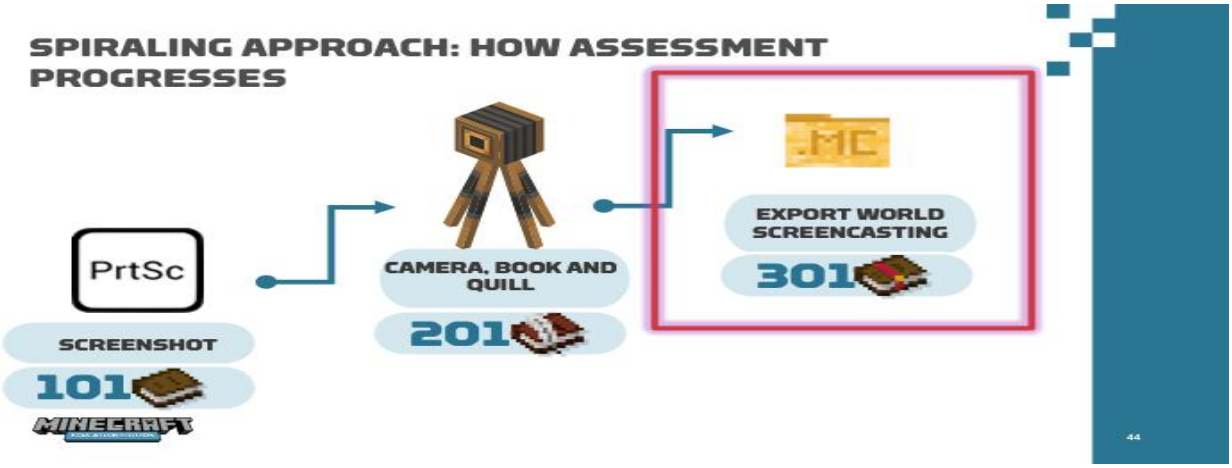
Модульдің барлық **оқу** бөлігін аяқтағаныңыз үшін рахмет – сіз «Әлемді қайта құруды» бастау үшін шығаруға дайынсыз.

Шығарылым: «Әлемді қайта құру» сынағы

Есіңізде болсын, оқу моделі – **оқыту, жіберу, ойлау.** Сіз көп ойыншы ойынын – шағын топтарды және құрастыру құралдар жинағына «NPC» және арнайы блоктар сияқты әлем құру элементтерін қосуды үйрендіңіз. Сіз құрылысқа дайынсыз! Осылайша «Minecraft»-пен кез келген сабақты өз сабағыңызда өткізе аласыз.

Әрбір «Minecraft» сабағының соңында оқушылар өз жұмыстары туралы ойлануы үшін уақыт бөлуді ұмытпаңыз. Мұны істеудің бір жолы – өз жұмысыңызды көрсету және оны сынып алдында айту. Сіз сондай-ақ олардан ойлануды, жұпты серіктестермен бөлісуді немесе жобаны немесе оқу нәтижелерін білім алушылармен қорытындылаудың көптеген басқа жолдарын сұрай аласыз.

Өз әлеміңізді экспорттау. «Minecraft»-та жұмысты бағалаудың көптеген жолдары бар – «Minecraft 201»-де «Book and Quill and the Camera» көмегімен құрастыруды түсірдіңіз. Әлемнің құрылысшылары ретінде осы модульде басқалар үшін қызықты әлем құрдыңыз. Басқаларды ойнау үшін бүкіл әлемді экспорттау - біздің ең жақсы бағамыз.

Өз әлеміңізді сақтап, «Менің әлемім» **бөліміне** оралыңыз, **«Параметрлер»** тармағын таңдаңыз, содан кейін «**экспорттау»** тармағын таңдаңыз. Экспорттау файл түрінде орындалады .**mcworld.** Бұл бағалау әдісін білім алушыларыңызды басқалар үшін бүкіл әлем құруға мәжбүрлеген жағдайда ғана қолданыңыз.

Экспорт

1. «Minecraft Education» бастау экранында «**ойнату» тармағын таңдаңыз.**
2. **Барлық әлемдеріңізді көру үшін «менің әлемдерімді қарау» тармағын таңдаңыз**
3. Экспорттағыңыз келетін әлемді таңдаңыз, содан кейін «**Басқару» түймесін басыңыз**
4. **«Export World» таңдаңыз (әлем экспорты)**
5. Сіз таңдаған жерде әлемді сақтаңыз. Экспортталған файл «Mcworld» максималды икемділікті қамтамасыз ету үшін кез келген жерде (желілік дискіде, USB) орналастырылуы мүмкін.

Экспорттағаннан кейін, басқа білім алушылар немесе сіз «Minecraft»-қа импорттау арқылы әлемдерді көре аласыз.

Импорт

1. «Minecraft» бастау экранында «**ойнату» тармағын таңдаңыз.**
2. **Ойнату** экранында импорттау белгішесін таңдаңыз
3. **Файлды табыңыз. «mcworld»** және оны импорттау үшін таңдаңыз

Не істеу керек: өз әлеміңізді экспорттаңыз (2 минут)

Бағалаудың басқа жолдары: экранды жазу

Оқушылардың оқуын түсірудің тағы бір күшті жолы - оқушыларға экранды жазуға және өз әлемі туралы сөйлесуге мүмкіндік беру! Бұл бейнеде 2021 жылғы «Global» «Build Challenge» жеңімпазы көрсетілген-оқушының құрастыруы туралы айтып, оның ұшып бара жатқанын жазып, интерактивті және кинематографиялық тәжірибе үшін құрастыруды көрсететінін қараңыз. Оқушыларыңыз осы әдіс арқылы өз жұмысын қалай бағалай алатынын елестетіп көріңіз.

Қарау: дауыстық экранды жазуды бағалау мысалы (2 минут)

- **Ерте және жиі сәтсіздіктерден тұратын сәтсіздік динамикасы** қауіпсіз тәуекел ортасы болып табылады және сіз өз үйіңізге тәуекел выіңіз деп үміттенеміз!
- **Икемділік динамикасы** мүмкіндіктердің шексіз екенін және оқушыларды саралау үшін өте қолайлы екенін білдіреді, өйткені бұл құмсалғыш ойыны.
- **Құрылыстың динамикасы** – сіз маңызды нәрсе саласыз-білім алушылар мақсатпен заттар жасауды жақсы көреді. Оқушыларыңыз Minecraft-та не істей алатынын Армандай бастаңыз, олар басқа еш жерде жасай алмайды?
- **Орналасқан мән принципі** оқушылардың нақты уақыт режимінде нақты мағынамен оқитынын білдіреді.
- **Жүйелік ойлау** соншалықты күшті, сіз өзіңіздің іс-әрекеттеріңіздің немесе құрылыстарыңыздың қоғамдастыққа немесе әлемге қалай әсер ететінін көре бастауыңыз керек.
- Ақырында, бұл **эмпатияны дамытуға** көмектеседі. Ойыншылар әсерлі нәрселер жасау үшін араласып, бірге жұмыс істей алады.

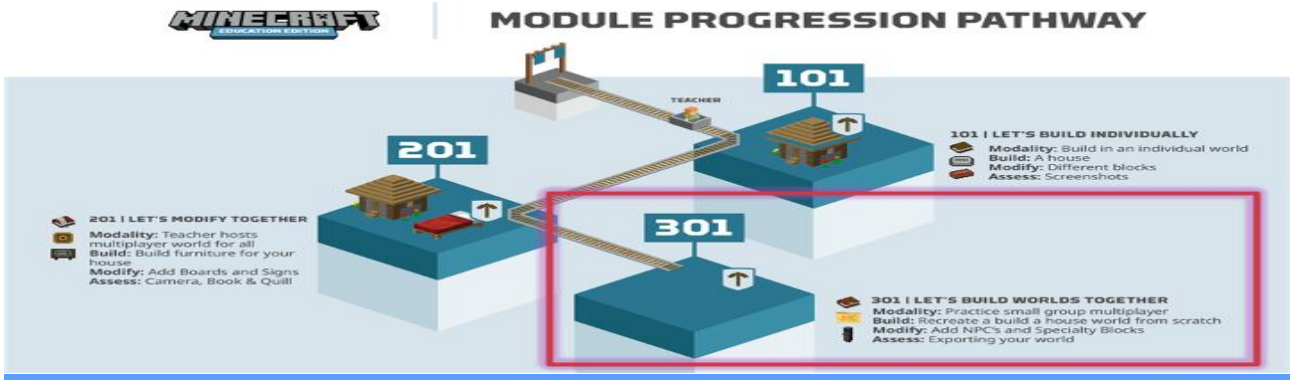
Не істеу керек: Рефлексия (2 минут)

- Сіз өзіңізді білім алушылардың құрылыстың фасилитаторы немесе оқушылары үшін иммерсивті мазмұн жасайтын мұғалім деп санайсыз ба? Екеуі де жақсы!
- Сіздің әлеміңізге ресурстар мен бағыт қосу үшін NPC-ді қалай пайдалануға болады деп ойлайсыз?
- Білім алушыларға арналған тәжірибеңізді құрылымдау үшін арнайы блоктарды қалай пайдалануға болады?
- Сыныпта бағдарламалау үшін қандай қолданбаларды көресіз?

«Minecraft 101»-де біз «Minecraft Education» барлық жастағы білім алушыларға мүмкіндік беру үшін ойын жаттығуларын қалай қолданатынын зерттедік. Біз скриншот арқылы үй салу және бағалау сабағының бастапқы жоспарын модельдедік. Біз Minecraft оқу процесін әзірлеу кезінде мұғалімдердің қоятын сұрақтарын түсіну үшін осы бастапқы сабақ жоспарын зерттедік.

«Minecraft 201»-де біз сол тұжырымдаманы қолдандық-бұл жолы біз үйімізге жиһаз жасадық, бірақ тақталармен модификация қостық және камерамен, кітаппен және қаламмен бағалаудың басқа әдісін қолданып көрдік. Біз сондай — ақ жаңа әдісті үйреніп жатырмыз-барлық оқушыларыңыз үшін көп ойыншы ойынын өткізу.

Соңында, «**Minecraft 301»**-де біз бағалаудың жетілдірілген құралдарын қарастырдық, сонымен қатар сіздің оқушыларыңыз үшін оқу мазмұны ретінде әлемдерді жобалау үшін әлем құрылысшысы болуды ойладық.

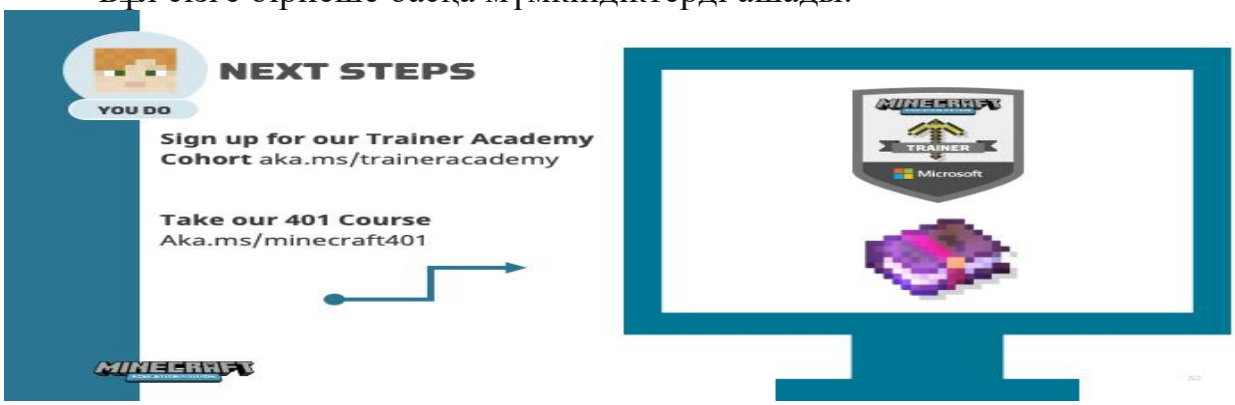

Сіздің жолыңызда келесі аялдама қандай?

Есіңізде болсын, біз «Minecraft»-ты игеру жолындамыз. Сіздің сапарыңыз әлі аяқталған жоқ. Бүгіннен кейін сізде Minecraft негіздері бар және мұғалімдер академиясында оқу жолын аяқтағаннан кейін сіз сертификатталған мұғалім боласыз! Сіз өзіңіздің белгішеңізді «Microsoft Learn» педагогтер орталығында ала аласыз, сонымен қатар ол сіздің есептік жазбаңызға және профильге байланысты болады educommunity.minecraft.net. Екеуіне де бірдей есептік жазбамен кіргеніңізге көз жеткізіңіз.

Бұл сізге бірнеше басқа мүмкіндіктерді ашады.

Егер сіз «Minecraft»-та басқаларды жаттықтыруды үйренгіңіз келсе, өйткені сіз жаттықтырушы немесе оқу технологиясының жаттықтырушысы болсаңыз, онда жаттықтырушылар академиясы сіз үшін болуы мүмкін!

Егер сіз «Minecraft»-ты келесі деңгейге көтеруге дайын болсаңыз, «Minecraft 401» модулін аяқтаңыз, ол «Redstone» инженериясы сияқты жетілдірілген жасау дағдыларын және командалық блоктар сияқты жетілдірілген блоктарды, тіпті тірі қалу режимдері мен параметрлер сияқты әртүрлі ойын режимдерін қамтиды.

Тәлімгер болғыңыз келе ме? «Minecraft»-тың жаһандық тәлімгерлері «Minecraft»-пен оқуға және басқаларға көмектесуге құмар жаһандық педагогтер қауымдастығына қосылады. Өтініштер тоқсан сайын жабылады және сертификатталған «Minecraft» мұғалімінің белгішесін және қысқа бейнені қажет етеді. Көбірек біліп, өтініш беріңіз.

Бұл педагогтер Minecraft Education-ты оқу құралы ретінде қалай қолданатынын қарастырыңыз.

- **Көшбасшылық:** Чероки округінің мектеп округі K-12 сыныптарында Minecraft Education-ты қалай пайдаланады (3 минут 31 секунд)
- **Орта** мектеп: Пуэрто-Рикодағы мектеп Minecraft Education көмегімен химияны қалай жандандырады (3 минут 09 секунд)
- **Бастауыш мектеп:** Minecraft көмегімен Солтүстік Ирландияның оқу бағдарламасында STEM оқыту (3 минут 06 секунд)
- **Аутизм / ерекше мүмкіндіктері бар Білім алушылар:** аутизммен ауыратын балалар Minecraft (CNET News) (2 минут 41 секунд)өмірлік дағдыларын дамытады
- **Келесі сұрақтарды қарастыратын «2030 сынып» мақаласын оқыңыз**: бүгінгі балабақшалар 2030 жылы бітіргенге дейін өмір сүруге дайын болу үшін қандай дағдыларды қажет етеді? Технология олардың білім беру сапарына қалай көмектесе алады?

2030 және одан кейінгі сынып траекториясы терең әлеуметтік, оқушыға бағытталған, жекелендірілген және технологиямен қолдау көрсетілетін болады. «Трансформациялық көшбасшылық: көшбасшылық және саясат» тақырыбы бойынша министрліктер мен көшбасшылыққа арналған қосымша әдебиеттер

Ойын жаттығулары оқушыларды қай жерде және қай жерде болғысы келетінін кездестіреді. Мысалы, педагогтер білім алушыларға шығармашылықпен айналысуға және «сәтсіздікке» мүмкіндік бере отырып, оларға қиындық тудыратын ойынға қатысуға мүмкіндік бере алады, сонымен қатар білім алушыларға осы жолда қайталанатын тәуекелге баруға мүмкіндік береді.

Ойынның мақаласына сәйкес, олар 21 ғасырдың дағдыларын дамыта алады. Зерттеу Стивен Нунудың қалай екенін түсіндіреді «... Ойындар оқудың

тиімді әдісі болып табылады, өйткені олар шытырман оқиғаларға еліктейді және миымызды бақытты етеді. Біз нақты не үйренеміз?»

Бұл туралы өз сыныбыңызға айтыңыз

Енді сіз «**үйрету, босату, рефлексия» моделін бастан өткердіңіз, сіз өзіңіздің алғашқы «Minecraft» сабағыңызды** үйретуге дайынсыз.

Білім алушыларыңызды алғашқы құрылысымен таныстыру үшін біздің ресми «PowerPoint» презентациямызды «әлемді қайта жасаңыз» пайдаланыңыз! Сценарий мен демонстрациялық бейнелермен толықтырылған.

«Minecraft»-тың жаһандық тәлімгері «Фелиса Форд» сапарыңызды жалғастыра отырып, кейбір кеңестермен бөліседі.

Қазақстандық ауыл мектептеріндегі оқу процесін цифрландыруда, цифрлық технологияларды пайдаланып, оқу процесін жақсарту мен педагогке көмек ретінде «ROQED AI» платформасын ұсынуға болады. Келесіде компанияның платформасы жайла мәліметтер берілген.

Қазақстанның ауылдық мектептеріне ROQED AI енгізу: білім берудің тұрақты дамуына қосқан үлесі

Жалпы тұжырымдама

ROQED AI – бұл сабақтарды дайындауды автоматтандыруға, интерактивті мазмұнды құруға және оқуды жекелендіруге арналған жасанды интеллектке негізделген виртуалды оқытушы көмекшісі. Жүйе мектеп білімінің міндеттерін ескере отырып, әсіресе жаратылыстану-ғылыми цикл пәндерінде (физика, химия, биология) әзірленген және білім беру процесін цифрландыруға дайын шешім.

Ауылдық білім берудің маңызы

1. Білікті педагогтердің тапшылығын жою

Көптеген ауылдық мектептерде пән мұғалімдері мен әдістемелік ресурстар жетіспейтіндігі белгілі болса, ал, «ROQED AI» платформасы:

- кез келген пән мұғалімдеріне сапалы сабақтар дайындауға көмектеседі;
- кеңестер, дайын слайдтар, 3D модельдер және интерактивті модельдеу бар құрылымдық материалдарды ұсынады;
- жүктемені азайтады және дайындық уақытын үнемдейді.

2. Шектеулі ресурстармен оқытуды жекелендіру

Платформа материалдарды оқушылардың білім деңгейіне бейімдейді, тіпті аралас сыныптар жағдайында да ассимиляция сапасын арттырады. Мұғалімдерге платформадағы берілген мүмкіндіктер:

- дайындық деңгейі бойынша тесттер мен тапсырмалар жасау;
- әр оқушының үлгерімін бақылау;
- ойын элементтері арқылы тіпті әлсіз ынталандырылған оқушыларды тарту.

3. Интерактивтілік арқылы ғылымға деген қызығушылық

Ауыл мектебінің білім алушылары көбінесе зертханалық жабдықтарға немесе мультимедиялық материалдарға қол жеткізе алмайды. Сондықтан «ROQED AI» платформасында бұл мәселенің келесідей шешімі берілген:

● виртуалды модельдеу арқылы химиялық және физикалық процестерді көрсету («PhET», «ROQED Science»);

● биологиялық құрылымдарды 3D форматында визуализациялау;

● оқуды қызықты әрекетке айналдыру.

4. Қашықтан және аралас оқытуды қолдау

Платформа онлайн режимінде қол жетімді және қуатты компьютерлерді қажет етпейді. Бұл мүмкіндік береді:

● оны инфрақұрылымы шектеулі мектептерде пайдалану;

● карантин немесе ауа райының қолайсыздығы кезінде оқытуды ұйымдастырыңыз;

● мектептен тыс оқитын оқушыларды қосу (үй, көшпелі Білім және т.б.).

5. Мотивация мен қатысудың артуы

Сабаққа енгізілген ойын механикасы (анаграммалар, кроссвордтар, апаттар дөңгелегі және т.б.) ықпал етеді:

● мотивацияны күшейту;

● кемшіліктерді азайту;

● ғылымға өмірлік және қазіргі заманғы сала ретінде қызығушылықты қалыптастыру.

Қосымша артықшылықтар

Көрсеткіш	**ROQED AI мүмкіндігі**
Интерфейс тілі	Орыс, ағылшын, қазақ
Оқушыларға тіркеусіз жұмыс	Иә - үй тапсырмасы сілтеме арқылы қол жетімді
Іске асырудың қарапайымдылығы	Кіру, Google арқылы оңай тіркелу
ҚР оқулықтарының интеграциясы	Отандық оқулықтардың тарауларын қолдау
Мұғалімнің құралдары	Презентацияларды жылдам жасау, слайдтарды өңдеу
Ресурстар	3D курстарының кітапханасы, PhET модельдеу, тақырып құрылымы

Платформаның білім беру жүйесіне әсері

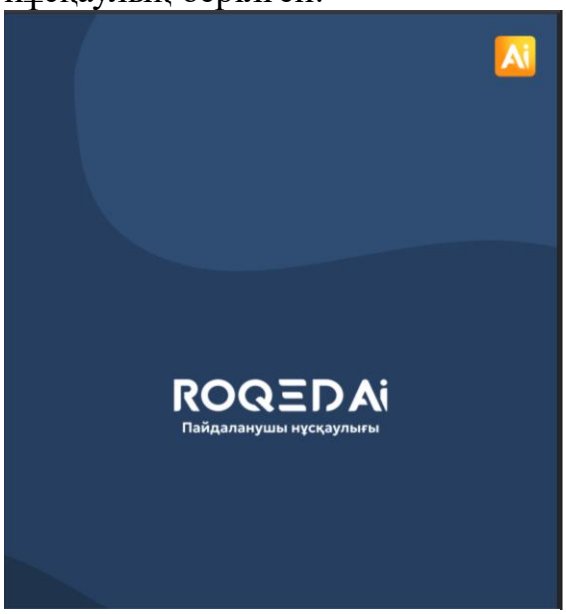
● **Қала мен ауыл арасындағы алшақтықты азайту**: орналасқан жеріне қарамастан бірдей сапалы білім беру ресурстарына қол жеткізу.

● **Цифрлық дағдыларды дамыту**: педагогтер мен білім алушылар AI және цифрлық құралдармен жұмыс істеуді үйренеді.

● **Мұғалімдерді қолдау**: әсіресе жаңадан бастаушыларға, іс жүзінде оқуға және кәсіби өсуге мүмкіндік береді.

● **ҰБТ және Олимпиада нәтижелерін арттыру**: жүйелі дайындық пен күрделі тақырыптарды визуализациялау арқылы жүзеге асырылады.

ROQED AI – бұл кез келген қалада немесе шалғайдағы ауылдық мектепте оқитынына қарамастан, Қазақстандағы әрбір бала үшін қолжетімді, сапалы және қызықты білім беруді қамтамасыз етуге арналған инновациялық шешім. Оны ауылдық білімге енгізу мемлекеттің цифрландыру, әлеуметтік әділеттілік және бәсекеге қабілетті ұрпақты даярлау жөніндегі стратегиялық мақсаттарына жауап береді. Келесіде «ROQED AI» компаниясының өнімдерін пайдалану бойынша нұсқаулық берілген.

Мазмұны

1. Лизенцияны іске қосу 2
2. Үй тапсырмасының мерзімі 3
2. Үй тапсырмасының тағайындау 4
4. Интерактивті ресурстар 5
"Құрылым" режимі 6
"Анимация" режимі 7
5. Үй тапсырмасын өңдеу 8

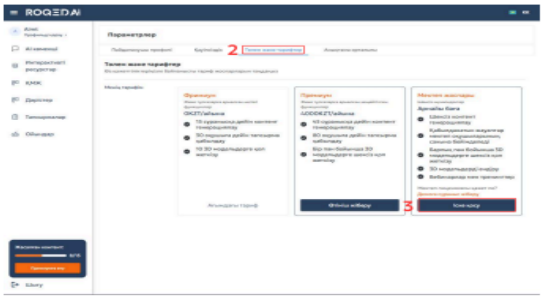
1. Мектеп лицензиясын қалай іске қосуға болады?

1. Профильңізге өтіңіз

2. "Төлем және тарифтер" қойындысын ашыңыз

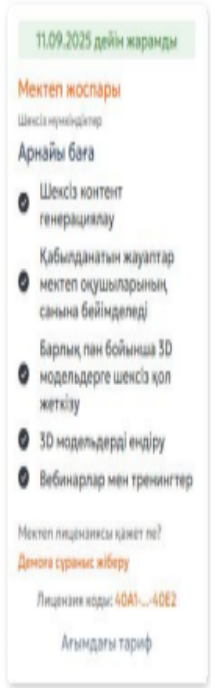
3. Мектеп жоспары терезесінде "Іске қосу" батырмасын басыңыз

4. Лицензияны енгізу терезесі ашылады. Ашылмалы мәзірден мектебіңізді таңдап, лицензия кодын енгізіңіз

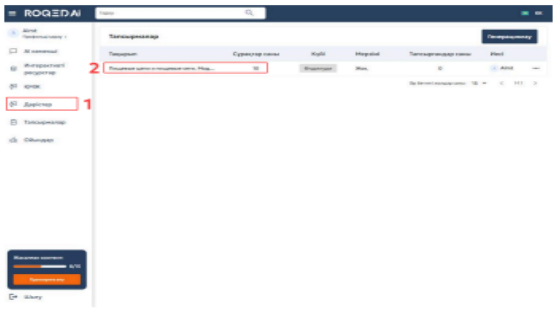

5. Лицензия іске қосылғаннан кейін Мектеп жоспары терезесінде лицензияның жарамдылық мерзімі пайда болады, сондай-ақ лицензия кодының өзі көрінеді.

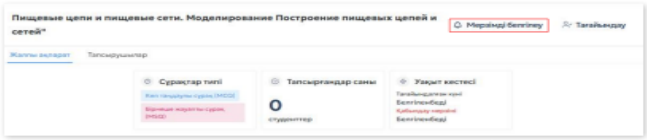

2. Үй тапсырмасының мерзімін қалай орнатуға болады?

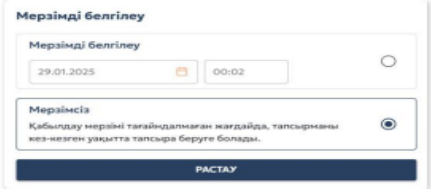
1. “Тапсырмалар” қойындысына өтіңіз.
2. Сіз жасаған үй тапсырмасына басыңыз.

3. Тапсырма беті ашылады. “Мерзімді белгілеу” батырмасына басыңыз.

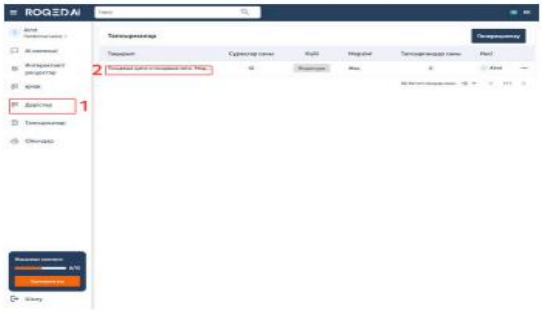

4. Пайда болған терезеде үй тапсырмасының мерзімі мен уақытын таңдаңыз. Немесе “Мерзімсіз” нұсқасын таңдаңыз, онда үй тапсырмасын кез келген уақытта тапсыруға болады.

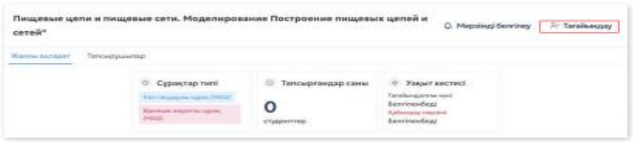

3. Үй тапсырмасын оқушылармен қалай бөлісуге болады?

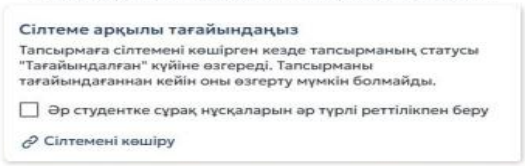
1. “Тапсырмалар” қойындысына өтіңіз.
2. Сіз жасаған үй тапсырмасы мәтініне басыңыз

3. Тапсырма беті ашылады. “Тағайындау” батырмасын басыңыз

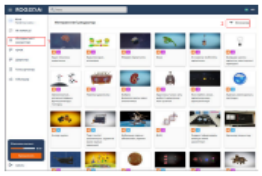
4. Пайда болған терезеде "Сілтемені көшіру" батырмасын басыңыз. Сілтеме алмасу буферіне көшіріледі және оны оқушылармен кез-келген чатқа қоюға болады.

Әр оқушы үшін жауаптардың ретін өзгерту" батырмасын бассаңыз, сілтемені басқан сайын сұрақтардың реті өзгереді.

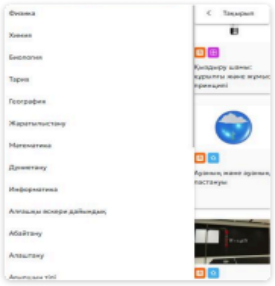
4. 3D модельдер мен симуляцияларды қалай қарауға болады?

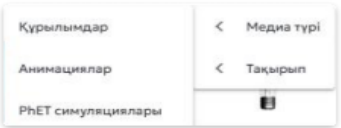
1. "Интерактивті ресурстар" қойындысына өтіңіз
2. Контентті сүзу мүмкіндігін пайдаланыңыз

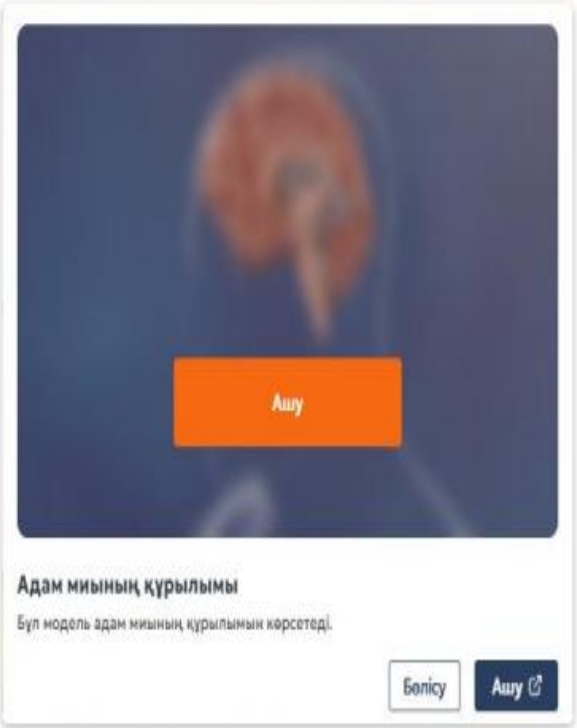
3. Материалдарды үш түрге сүзе аласыз: Құрылымдар бойынша бөлшектелетін 3D модельдер, 3D модельдері бар анимациялық көріністер, PhET Colorado модельдеулері

Сіз контентті сүзу мүмкіндігін пайдалына аласыз

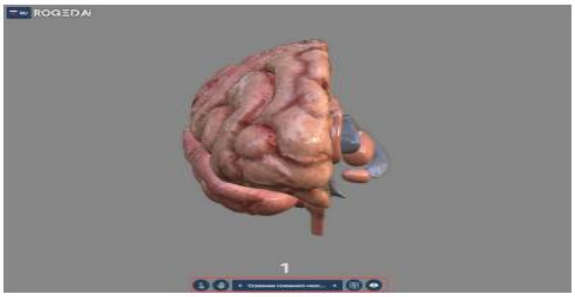
4. Таңдалған модельді басқан кезде алдын-ала қарау терезесі ашылады, онда модельдің қысқаша сипаттамасы және "Ашу" батырмасы қол жетімді. "Ашу" батырмасына бассаңыз, жеке толық өлшемді қойынды ашылады.

5. Сондай ақ сілтемені көшіруге және оқушыларға жіберуге болатын бөлісу мүмкіндігі бар

5. 3D модельдердің "Құрылым" режимінде қарау терезесі

1. "Құрылым" режимінде модельді ыңғайлы басқаруға және оны үйренуге арналған Құралдар мәзірі бар

2. Бірінші құрал терең зерттеу үшін модель элементтерін жеке таңдауға мүмкіндік береді

3. Екінші құрал модельдің құрылымын дәлірек зерттеу үшін модельді бөлшектеуге мүмкіндік береді

4. Пазл белгішесін басқан кезде бөлшектелген модель бастапқы көрінісіне оралады

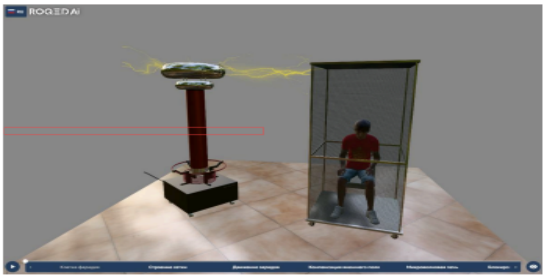

5. Көз белгішесін басқан кезде модельдің белгіленген элементін немесе бүкіл модельді сипаттау терезесі ашылады. Қайта басу сипаттама терезесін жасырады

6. 3D модельдердің "Анимация" режимінде қарау терезесі

1. Анимация режимінде сізге басқаруға арналған 2 батырма, сондай-ақ берілген көріністің атауын және анимацияның ұзақтығын бақылауға болатын уақыт сызығы қол жетімді.

2. Ойнату және кідірту батырмалары анимациялық көріністі бастайды және тоқтатады.

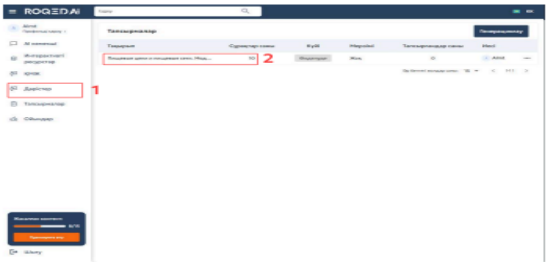

3. Көз белгішесін басқан кезде ағымдағы көріністі сипаттау терезесі ашылады; қайта басу сипаттама терезесін жасырады.

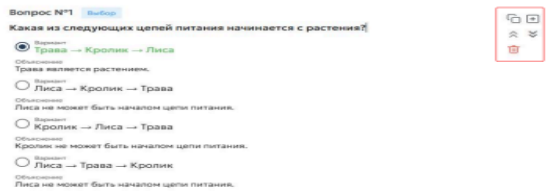

7. Құрастырылған үй тапсырмасын қалай өңдеу керек?

1. "Менің үй тапсырмаларым" қойындысына өтіңіз
2. Сіз жасаған үй тапсырмасы мәтініне басыңыз

3. Тінтуіді сұрақтың үстіне апарған кезде сіз мазмұнды бірден өңдей аласыз, сонымен қатар көшіру, жаңасын қосу, және сұрақты жою мүмкіндіктері бар.

Ауыл мектептерінде оқу процесін цифрландыру бойынша әдістемелік ұсынымдардың бірінші тарауында ағымдағы жағдайға талдау жасалған. Келесі тарауда ауыл мектептерінде оқу процесін цифрландыру бойынша әдістемелік ұсынымдары беріледі.

2. АУЫЛ МЕКТЕПТЕРІНДЕ ОҚУ ПРОЦЕСІН ЦИФРЛАНДЫРУ БОЙЫНША ӘДІСТЕМЕЛІК ҰСЫНЫМДАР

Берілген тарауда ауыл мектептерінде оқу процесін цифрландыру бойынша әдістемелік ұсынымдар берілген. Ауыл мектебі педагогтері өздерінің әрбір әзірлеген сабақтарына жауапкершілікпен қарап, сабақтың контентіне, алынған ақпараттарға аса мұқияттылықпен қарағаны дұрыс. Кез келген ақпаратты әлеуметтік желіден алмас бұрын, контентте қазақстандық мазмұнның, тәрбие үрдісінің берілуіне мұқияттылық танытулары керек. Сол секілді сабақты цифрлық платформаларды пайдаланып өткізуде берілген ақпараттың Үлгілік оқу жоспарындағы оқу мақсаттарының орындалуына сәйкес келуі мен келмеуіне зерделеу жұмыстарын жүргізгені дұрыс. Сондықтан келесіде білім беру деңгейлері бойынша қазақстандық цифрлық платформалардың ішкі мазмұны мен сабақты ұйымдастырып өткізудегі тиімділігіне мән беруде ауыл мектебі педагогтерімен бірлесе өткізген жұмыстары ұсынылады.

Бастауыш білім беру деңгейі бойынша

«Қазақ тілі» пәні оқу пәні бойынша. Бастауыш білім беру деңгейінің 1-4-сыныптарына арналған. «Қазақ тілі» оқу пәні 4-сыныпта аптасына 4 сағат, оқу жылында 136 сағат жүргізіледі. «Қазақ тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарында ортақ тақырыптарға: «Ғарышқа саяхат» берілген.

Ұзақ мерзімді жоспар бөлімі: «Ғарышқа саяхат».

Тақырып: «Ғарышқа саяхат». Бағдарлама бөлімшелері: Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну. 2.1 Сөздік қорды толықтыр. 3.1 Оқу түрлерін қолдану

5.1 Грамматикалық нормаларды сақтау (лингвистикалық терминдерді қолданбау) деп берілген. Келесіде оқыту орыс тілінде жүргізілетін сыныптарда оқу мақсаттарын білім беру платформалары арқылы жүзеге асыруда ұсыныстар берілген.

4-сыныпта «Қазақ тілі» пәнін оқытуда (Т-2) оқу мақсаттарын цифрлық платформаларда берілуі

Оқу мақсаттары	Оқу мақсаттарын орындауда ұсынылатын цифрлық платформалар
4.1.1.1* анық айтылған сөзді тыңдап, қысқаша жазба (тірек сөздер) жасау және нақтылау мақсатында сұрақтар құру 4.3.1.1* мәтінді іштей, түсініп және қажетті ақпаратты тауып/шолып/белгі қойып оқу 4.5.1.3* өз бетінше шағын мәтіннен етістіктің шақ, рай формаларын ауызша/жазбаша тілде қолдану	Top IQ платформасы Алматыкітап 2022 ж Н.Ж. Даулеткереева Г.Б

Келесіде педагогтердің өздері сабақта қолданып жүрген білім беру платформаларына SWOT талдау жасау ұсынылды. Бұл педагогтердің

Қазақстандық білім беру платформаларына SWOT талдау

Күшті жақтары **1. Уақыт үнемдеу:** Мұғалімдерге дайын тапсырмалар мен тесттер базасы арқылы сабаққа дайындалуға кететін уақытты қысқартуға мүмкіндік береді **2. Қашықтан оқуға қолайлы:** Үйден немесе кез келген жерден оқу процесін жалғастыруға мүмкіндігі бар **Ұтымды жақтары (артықшылықтары):** **1. Интерактивті оқыту:** Суреттермен, бейнематериалдармен, ойын түріндегі жаттығулармен берілген тапсырмалар оқушылардың қызығушылығын арттырады **2. Автоматты тексеру жүйесі:** Оқушылар тапсырмаларын орындағаннан кейін жүйе бірден бағалап, кері байланыс береді **3. Жекелендірілген тапсырмаларды орындатуы:** Оқушының деңгейіне қарай тапсырмалар күрделеніп немесе жеңілдетіліп беріледі	**Таяу арадағы іс-шаралар** 1. Мұғалімдерге арналған вебинарлар 2. Қатысушылар бойынша рейтинг 3. Қатысушыларға мадақтама немесе сертификаттар беру 4. «Күннің үздік оқушысы» марапаты
Әлсіз жақтары **1. Мұғалім рөлінің төмендеуі мүмкін:** Автоматтандырылған жүйелер мұғалімнің шығармашылықпен жұмыс істеу мүмкіндігін азайтады	**Мүмкіндіктері** **1. Сараланған оқыту мүмкіндігі** - Оқушылардың білім деңгейіне қарай тапсырмалар жеке-жеке беріледі. **2. Интерактивті тапсырмалар** - Қазақ тіліндегі мәтіндер, тыңдалым тапсырмалары, сөздер мен сөйлем құрау ойындары арқылы тілді қызықты түрде үйренуге болады. - Түрлі форматтың болуы: көп таңдаулы тест, сәйкестендіру, бос орынды толтыру, т.б. **3. Автоматты тексеру және кері байланыс** - Оқушы тапсырма орындаған соң бірден нәтиже алады. - Қай жерде қате кеткенін көрсетіп, түзетуге мүмкіндік береді. **4. Уақыт пен прогресті бақылау** - Мұғалім әр оқушының белсенділігін, тапсырмаларды орындау уақытын, қателерін және даму динамикасын көре алады. - Бақылау, қорытынды, аралық бағалауға ыңғайлы. **5. Қашықтан және аралас оқуға бейімділік** - Сабақ сыныпта болсын немесе онлайн түрде өтсін, «Топ IQ» платформасы арқылы оқу үзбей жалғастыруға болады

«Қазақ тілі» пәнін оқыту бойынша сипаттамасы (Т-2)
4 - сынып

«Top IQ» **цифрлы білім беру платформасы**

	Платформаның атауы «Top IQ» **Сыныбы 4 сынып**_____ **Оқыту тілі орыс** _____ **Оқыту пәні**_____**қазақ тілі** **Сарапшы** _____ **Абдильманова А.Е.**_____			
№	Пайымдау	«+»	«-»	Жақсартуды қажет етеді
1	Цифрлы білім беру платформасы құрылымының талаптарға сәйкестігі	+		
	Цифрлы контенттің оқу мақсаттарына сәйкестігі	+		
	Түсіндіру мәтінінің дұрыс таңдауы	+		
	Функционалды сауаттылықты дамытуға бағытталған тапсырмалардың болуы	+		
	Бақылау сұрақтары мен тапсырмалардың оқу мақсаттарына сай болуы	+		
2	Оқу материалдарының көлемінің оңтайлылығы	+		
3	Білім алушылардың психологиялық және жас ерекшеліктеріне оқу материалының сәйкестігі	+		
4	Оқу материалын мазмұндау логикасы (сабақтастығын сақтау)	+		
5	Білім беру контентінде қазақстандық компоненттің көрініс табуы	+		
6	Ғылыми және қолжетімділік принциптерін сақтау, мазмұнының, тапсырмалардың шынайы өмірдегі жағдаяттарымен байланысын қамтамасыз ету	+		
Сөйлеу іс-әрекетінің түрлері бойынша дағдыларды қалыптастыру үшін тапсырмалардың, жаттығулардың болуы (тек тілдік пәндер үшін)				
	тыңдалым			Тақырыпқа сәйкес видео ауқымды болуы
	оқылым	+		
	айтылым	+		
	жазылым	+		
7	Қателерге жол берілу мен нақтылықтың болмауы:			
	фактологиялық		-	
	грамматикалық		-	
	стилистикалық		-	

Кестеден көріп отырғанымыздай, «Цифрлы білім беру платформасы құрылымының талаптарға сәйкестігі» – платформаның құрылымы ҚР білім беру стандарттарына сай жасақталған, бұл оқу процесін бірізді әрі тиімді етеді.

«Цифрлы контенттің оқу мақсаттарына сәйкестігі» – контент нақты оқу мақсаттарына бағытталған, бұл білім алушылардың қажетті дағдыларды жүйелі меңгеруіне жағдай жасайды.

«Түсіндіру мәтінінің дұрыс таңдауы» – оқушылардың жас ерекшелігіне сай анық әрі түсінікті тілмен жазылған мәтіндер оқу материалын жеңіл игеруге мүмкіндік береді.

«Функционалды сауаттылықты дамытуға бағытталған тапсырмалардың болуы» – тапсырмалар оқушылардың ойлау, талдау және өмірлік жағдаяттарды шешу қабілетін дамытуға мүмкіндіктер туғызады.

«Бақылау сұрақтары мен тапсырмалардың оқу мақсаттарына сай болуы» – бақылау тапсырмалары білім деңгейін нақты бағалауға мүмкіндік беріп, оқушы жетістіктерін әділ көрсетеді.

«Оқу материалдарының көлемінің оңтайлылығы» – ақпараттың шамадан тыс көп еместігі оқушыны жүктемей, негізгі білімді сапалы меңгеруге жағдай жасайды.

«Білім алушылардың психологиялық және жас ерекшеліктеріне оқу материалының сәйкестігі» – материал мазмұны оқушылардың даму деңгейіне сай бейімделген, бұл оқу мотивациясын арттырады.

«Оқу материалын мазмұндау логикасы (сабақтастығын сақтау)» – ақпарат жүйелі, тақырыптар арасында сабақтастық бар, бұл оқушылардың білімді байланыстыра отырып меңгеруіне көмектеседі.

«Білім беру контентінде қазақстандық компоненттің көрініс табуы» – оқу материалы ұлттық мазмұнмен толықтырылған, бұл оқушылардың отансүйгіштік және ұлттық сана-сезімін дамытады.

«Ғылыми және қолжетімділік принциптерін сақтау, мазмұнының, тапсырмалардың шынайы өмірдегі жағдаяттарымен байланысын қамтамасыз ету» – материал ғылыми тұрғыдан негізделген және өмірлік жағдайлармен ұштасқан, бұл білімді өмірде қолдануға үйретеді.

Қорыта келгенде, 4-сыныпта «Қазақ тілі» (оқыту қазақ тілінде емес) пәнін оқытуда «Top IQ» цифрлық платформасын қолдануда нақты дереккөздері көрсетіліп, оқушылардың жас ерекшеліктері ескеріп, тапсырмалар жақсы құрастырып берілген. Келесіде платформаның сипаттамасы берілген.

«Top IQ» платформасының сипаттамасы

Сипаттамасы	**Top IQ**
Мазмұны	
Контенттің МЖМБС, оқу бағдарламаларына сәйкес келуі	+
Өткізілетін сабақтардың ҮОБ мақсаттарына сәйкес құрылуы	+
Әртүрлі форматтағы ұсынылған материалдардың толықтығы: бейнелер, слайдтар, тренажерлер және т.б.	+
Әр сабақ үшін әртүрлі деңгейдегі кемінде 6 тапсырманың болуы	-
Күрделі эксперименттік жұмыстарды визуализациялауға және жүзеге асыруға арналған виртуалды зертханалардың болуы	-

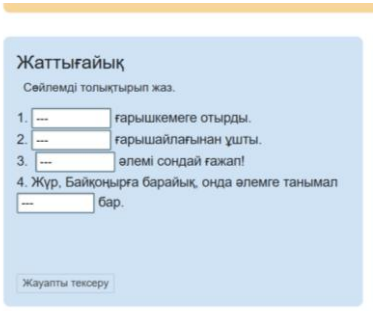
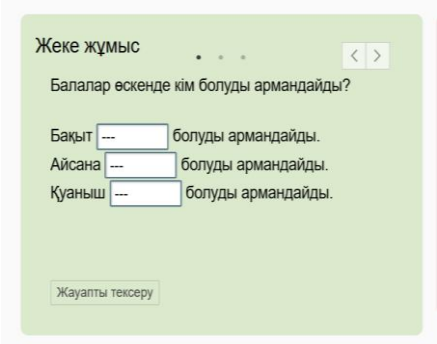
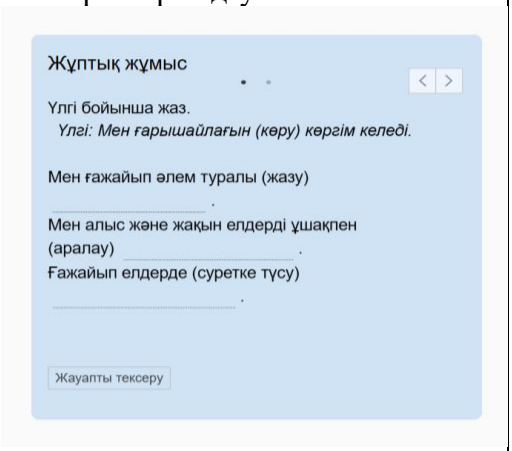
Тапсырмалардың оқу материалына сәйкес берілуі: деңгейлік тапсырмалар; тәжірибеге бағытталған тапсырмалар; зерттеушілік тапсырмалар; эксперименттік тапсырмалар; ақпараттық-коммуникациялық технологиялар құзыреттілігін қалыптастыру тапсырмалары бойынша қорытындылар	-
Иллюстрациялық материалдардың берілуі: мәтіндік және иллюстрациялық материалдардың сабақтастығы; иллюстрациялық материалдың эстетикалық талаптарға сәйкестігі; иллюстрациялар көлемінің оңтайлылығы бойынша қорытындылар	+
Оқу-әдістемелік кешендер: оқулық мазмұнына сәйкестігі; оқу жетістіктерін бағалау бойынша БЖБ, ТЖБ тапсырмаларының болуы; қосымша ресурстарды пайдалану бойынша тәжірибелік ұсыныстардың болуы (сілтемелер); үй тапсырмаларын орындау бойынша тәжірибелік ұсыныстардың болуы бойынша қорытындылар	+
Бағалау	
Білім беру процесіне қатысушыларға кері байланыс пен оқу аналитикасын алуға мүмкіндік беретін кіріктірілген бағалау жүйесі	+
Жеке үлгі сынақтарын жасау мүмкіндігі	-
Білім деңгейін тексеру үшін әртүрлі тесттерді тапсыру мүмкіндігі: Халықаралық тесттер, ҰБТ, аттестаттау және т.б.	-

Кестеден көріп отырғанымыздай, «Top IQ» платформасы бойынша педагогтің өзіндік зерттеуі ұсынылған. Келесіде цифрлық платформаны пайдаланып әзірленген сабақтың қысқа мерзімді жоспары ұсынылған.

Қысқа мерзімді (сабақ) жоспары

Білім беру ұйымының атауы	«Зеренді ауылының №1 ЖОББМ» КММ
Пәні:	**Қазақ тілі**
Бөлім:	Ғарышқа саяхат
Педагогтің аты-жөні:	Абдильманова А.Е.
Күні:	
Сынып:	4
Сабақтың тақырыбы:	**№105 сабақ. Ғарышкер болғым келеді.**
Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаты:	4.1.1.1* анық айтылған сөзді тыңдап, қысқаша жазба (тірек сөздер) жасау және нақтылау мақсатында сұрақтар құру 4.3.1.1* мәтінді іштей, түсініп және қажетті ақпаратты тауып/шолып/белгі қойып оқу 4.5.1.3* өз бетінше шағын мәтіннен етістіктің шақ, рай формаларын ауызша/жазбаша тілде қолдану
Сабақтың мақсаты	Сөйлемнен етістіктің шақ, рай формаларын анықтайды.
Құндылықтар: **Сәуір айы: ЕҢБЕККОРЛЫҚ ЖӘНЕ КӘСІБИ БІЛІКТІЛІК**	Сабақ құндылығы: ТӘУЕЛСІЗДІК ЖӘНЕ ОТАНШЫЛДЫҚ Апта дәйексөзі: Көп еңбек еткенге бақыт басын иеді. (Леонардо да Винчи)

Сабақтың барысы				
Сабақтың кезеңі/ уақыты	**Педагогтің әрекеті**	**Оқушының әрекеті**	**Бағалау**	**Ресурстар**
Сабақтың басы 5 минут Өткенді пысықтау 5 минут ***Сабақтың ортасы*** 20 минут	Психологиялық ахуал қалыптастыру **Жұдырық** Психологиялық ахуал туғызу Қатысушылар жұптасып, біреуі жұдырығын түйіп алады. Екіншісі жұдырықты бар күшімен ашуға тырысу керек.Содан соң керісінше осы әрекет қайталанады. Жауабы: бір-біріңізден «өтінемін жұдырығыңды ашшы»- деп жылы-жылы сұрасаңыз қарсы болмас еді. **Өткенді пысықтау** «learningapps» платформасы арқылы ғарышқа және табиғатқа байланысты сөздерді ажырату. https://learningapps.org/display?v=pcgtq92pj25 Аталмыш платформа бойынша оқушыларға ғарыш және табиғат атты екі бағанға бірнеше сөздерді ажыратып жазу тапсырмасы беріледі. Тапсырманы орындау барысында оқушылар танысқан жаңа сөздерді қайталайды, сөздік қорларын молайтады. **Апта дәйексөзі:** Көп еңбек еткенге бақыт басын иеді. Жаңа тақырып 1-жаттығу. Жұмбақты оқып, шешуін тап.(Ғарышкер) -Ғарышкер деген кім? -Ол немен айналысады? Жаңа сөздермен жұмыс. Әр сөзбен сөз тіркестерін құру. Сөз тіркестерінен сөйлем құру. Жаңа сөздермен сұрақ құрастыру. ЕҚБ Жаңа сөздердің ішіндегі қарама-қарсы мәндегі сөздердің мағынасын достарыңа түсіндір. Алыс-жақын Жоғары-төмен **https://youtu.be/fY0N407XXj0?feature=shared**	Психологиялық ахуал арқылы оқушылар бір-біріне деген құрмет және сыйластық ұғымдарын қалыптастырады Өткенді пысықтайды Тапсырманы орындайды Тақырыпты түсініп алады Жеке жұмыс жасайды	Әр дұрыс жауапқа жұлдызша беру. Дескриптор: Ғарышқа байланысты сөздерді біледі-1б Дескриптор: Сөз тіркесін құрайды-1б Сөз тіркесінен сөйлем құрайды-1б Жаңа	Суреттер Оқулық Оқулық Жұмыс дәптері

Сергіту сәті 2 минут	2-жаттығу Жаңа сөздермен жұмыс. Сөйлемді толықтырып жаз. TopIQ электронды оқулығы арқылы тапсырма орындау. 3-жаттығу. Мәтінді тыңдау. Балалар өскенде кім болуды армандайды? Анықтау. Шығармашылық тапсырма TopIQ электронды оқулығы арқылы тапсырма орындау. **Үй тапсырмасы** 6-бет 5-тапсырма. Берілген сөздермен сөз тіркесін жасау. Сөйлем құру. Кері байланыс https://wordwall.net/play/91276/845/317 *Кері байланыс wordwall платформасы арқылы жүзеге*	Тапсырманы TopIQ платформасында орындайды Алдымен аудионы тыңдайды.Аудионың негізінде тапсырманы TopIQ платформасында орындайды. Тапсырманы TopIQ платформасында орындайды Кері байланыс алады.	сөздермен сұрақ құрастырады-1б Тамаша жұмыс! Дескриптор Сөйлемдерді жаңа сөздермен толықтырып жаза алады-1б Жарайсыңдар! Дескриптор: Жағдаятты оқып, сұрақтарға жауап береді-1б Тамаша жұмыс орындадыңд	Онлайн орындайды Онлайн орындайды Онлайн орындайды
Сабақты қорыту **8**минут				

Кері байланыс 5 минут	*асырылады. Шарты бойынша түсінген оқушылар жасыл асықты, сұрақтары бар оқушылар сары түсті асықты, мүлдем түсінбеген оқушылар қызыл түсті асықты таңдайды.* 	Үй тапсырмасын алады Кері байланыс жасайды	ар! Дескриптор: Етістіктерді болашақ шаққа айналдырып жазады. 1 б «Алматыкітап» баспасы.	Дәптермен жұмыс. Кері байланыс тақтасы

Бастауыш білім беру деңгейі бойынша

«Қазақ тілі» оқу пәні бойынша

(Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 16 қыркүйектегі № 399 бұйрығының 12-қосымшасы) Бастауыш білім беру деңгейінің 1-4-сыныптарына арналған «Қазақ тілі» оқу пәні 3-сыныпта аптасына 4 сағат, оқу жылында 136 сағат жүргізіледі.

«Қазақ тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарында Ортақ тақырыптарға: «Атақты тұлғалар» берілген.

Ұзақ мерзімді жоспар бөлімі: Тыңдалым және айтылым. Оқылым. Жазылым. Тілдік нормалардың қолданысы.

Бағдарлама бөлімшелері: 1.1 Тыңдаған материалдың мазмұнын түсіну

Оқу мақсаттары:

Тыңдалым және айтылым: 3.1.1.1 тыңдаған материал бойынша тірек сөздерді белгілеу, ашық және жабық сұрақтарға жауап беру.

Оқылым: 3.2.3.1 мәтін мазмұны бойынша пікір білдіруге бағытталған сұрақтар құрастыру және жауап беру

Жазылым: 3.3.1.1 жоспар, сызбаны қолдана отырып, тірек сөздер арқылы әңгімелеу мәтінін, салыстыра сипаттау мәтінін, көмекші сөздер арқылы пайымдау мәтінін құрап жазу

Тілдік нормалардың қолданысы: 3.4.2.4 негізгі, туынды зат есім/сын есім/етістікті анықтау

3-сыныпта «Қазақ тілі» пәнін оқытуда (Т-2)

Оқу мақсаттары	Оқу мақсаттарын орындауда ұсынылатын цифрлық платформалар
3.4.2.4 негізгі, туынды зат есім/сын есім/етістікті анықтау	Top IQ платформасы Қазақ тілі 2-бөлім, 3-сынып, оқулық авторлары: Ә.Е.Жұмабаева, Г.И.Уайсова., Г.Т.Сәдуақас. Алматы «Атамұра» 2018.

Қазақстандық білім беру платформаларына SWOT талдау

Күшті жақтары	**Таяу арадағы іс-шаралар**
1.«Topiq.kz» платформасында берілген тапсырмалар оқушылардың жас ерекшелігіне сай құрылған 2.Пәнге деген қызығушылықтарын арттыруға мүмкіндіктер береді 3. Кез келген жерден оқу процесін жалғастыруға мүмкіндік бар.	1.Мұғалімдерге арналған вебинарлар ұйымдастырылса. 2. Қатысушылар бойынша рейтинг қойылса.
Әлсіз жақтары 1. Автоматтандырылған дайын материалға сенім артып аламыз	**Мүмкіндіктері** **1.**Интеравтивті тапсырмалар 2. Оқушылардың деңгейлеріне сай тапсырмалар берілген. 3. Орындалған тапсырманы тексеріп бірден кері байланыс жүргізуге мүмкіндік бар.

«Қазақ тілі» пәнін оқыту бойынша сипаттамасы (Т-2)

«Topiq.kz» **цифрлы білім беру платформасы**

	Платформаның атауы Topiq.kz **Сыныбы 3** **Оқыту тілі қазақ тілінде** **Оқыту пәні қазақ тілі пәні** **Сарапшы Ахметбекова.А.А**			
№	Пайымдау	«+»	«-»	Жақсартуды қажет етеді
1	Цифрлы білім беру платформасы құрылымының талаптарға сәйкестігі	+		
	Цифрлы контенттің оқу мақсаттарына сәйкестігі	+		
	Түсіндіру мәтінінің дұрыс таңдауы	+		
	Функционалды сауаттылықты дамытуға бағытталған тапсырмалардың болуы	+		
	Бақылау сұрақтары мен тапсырмалардың оқу мақсаттарына сай болуы	+		
2	Оқу материалдарының көлемінің оңтайлылығы	+		
3	Білім алушылардың психологиялық және жас ерекшеліктеріне оқу материалының сәйкестігі	+		
4	Оқу материалын мазмұндау логикасы (сабақтастығын сақтау)	+		
5	Білім беру контентінде қазақстандық компоненттің көрініс табуы	+		
6	Ғылыми және қолжетімділік принциптерін сақтау, мазмұнының, тапсырмалардың шынайы өмірдегі жағдаяттарымен байланысын қамтамасыз ету	+		
Сөйлеу іс-әрекетінің түрлері бойынша дағдыларды қалыптастыру үшін тапсырмалардың, жаттығулардың болуы (тек тілдік пәндер үшін)				
	тыңдалым	+		
	оқылым	+		
	айтылым	+		
	жазылым	+		

7	Қателерге жол берілу мен нақтылықтың болмауы:			
	фактологиялық		-	
	грамматикалық		-	
	стилистикалық		-	

Кестеден көріп отырғанымыздай, «Цифрлы білім беру платформасы құрылымының талаптарға сәйкестігі» – платформаның құрылымы ҚР білім беру стандарттарына сай жасақталған, бұл оқу процесін бірізді әрі тиімді етеді.

«Цифрлы контенттің оқу мақсаттарына сәйкестігі» – контент нақты оқу мақсаттарына бағытталған, бұл білім алушылардың қажетті дағдыларды жүйелі меңгеруіне жағдай жасайды.

«Түсіндіру мәтінінің дұрыс таңдауы» – оқушылардың жас ерекшелігіне сай анық әрі түсінікті тілмен жазылған мәтіндер оқу материалын жеңіл игеруге мүмкіндік береді.

«Функционалды сауаттылықты дамытуға бағытталған тапсырмалардың болуы» – тапсырмалар оқушылардың ойлау, талдау және өмірлік жағдаяттарды шешу қабілетін дамытады.

«Бақылау сұрақтары мен тапсырмалардың оқу мақсаттарына сай болуы» – бақылау тапсырмалары білім деңгейін нақты бағалауға мүмкіндік беріп, оқушы жетістіктерін әділ көрсетеді.

«Оқу материалдарының көлемінің оңтайлылығы» – ақпараттың шамадан тыс көп еместігі оқушыны жүктемей, негізгі білімді сапалы меңгеруге жағдай жасайды.

«Білім алушылардың психологиялық және жас ерекшеліктеріне оқу материалының сәйкестігі» – материал мазмұны оқушылардың даму деңгейіне сай бейімделген, бұл оқу мотивациясын арттырады.

«Оқу материалын мазмұндау логикасы (сабақтастығын сақтау)» – ақпарат жүйелі, тақырыптар арасында сабақтастық бар, бұл оқушылардың білімді байланыстыра отырып меңгеруіне көмектеседі.

«Білім беру контентінде қазақстандық компоненттің көрініс табуы» – оқу материалы ұлттық мазмұнмен толықтырылған, бұл оқушылардың отансүйгіштік және ұлттық сана-сезімін дамытады.

«Ғылыми және қолжетімділік принциптерін сақтау, мазмұнының, тапсырмалардың шынайы өмірдегі жағдаяттарымен байланысын қамтамасыз ету» – материал ғылыми тұрғыдан негізделген және өмірлік жағдайлармен ұштасқан, бұл білімді өмірде қолдануға үйретеді.

Қорыта келгенде, 3-сыныпта «Қазақ тілі» пәнін оқытуда «Top IQ» цифрлық платформасын қолдануда нақты дерек көздер көрсетіліп, оқушылардың жас ерекшеліктері ескеріп, тапсырмалар жақсы құрастырып берілген.

«Topiq.kz» **платформасының сипаттамасы**

Сипаттамасы	**Topiq.kz**	**Bilimland.kz**
Мазмұны		
Контенттің МЖМБС, оқу бағдарламаларына сәйкес келуі	+	+

Өткізілетін сабақтардың ҮОБ мақсаттарына сәйкес құрылуы	+	+
Әртүрлі форматтағы ұсынылған материалдардың толықтығы: бейнелер, слайдтар, тренажерлер және т.б.	+	+
Әр сабақ үшін әртүрлі деңгейдегі кемінде 6 тапсырманың болуы	+	+
Күрделі эксперименттік жұмыстарды визуализациялауға және жүзеге асыруға арналған виртуалды зертханалардың болуы	-	+
Тапсырмалардың оқу материалына сәйкес берілуі: деңгейлік тапсырмалар; тәжірибеге бағытталған тапсырмалар; зерттеушілік тапсырмалар; эксперименттік тапсырмалар; ақпараттық-коммуникациялық технологиялар құзыреттілігін қалыптастыру тапсырмалары бойынша қорытындылар	-	+
Иллюстрациялық материалдардың берілуі: мәтіндік және иллюстрациялық материалдардың сабақтастығы; иллюстрациялық материалдың эстетикалық талаптарға сәйкестігі; иллюстрациялар көлемінің оңтайлылығы бойынша қорытындылар	+	+
Оқу-әдістемелік кешендер: оқулық мазмұнына сәйкестігі; оқу жетістіктерін бағалау бойынша БЖБ, ТЖБ тапсырмаларының болуы; қосымша ресурстарды пайдалану бойынша тәжірибелік ұсыныстардың болуы (сілтемелер); үй тапсырмаларын орындау бойынша тәжірибелік ұсыныстардың болуы бойынша қорытындылар	+	+
Бағалау		
Білім беру процесіне қатысушыларға кері байланыс пен оқу аналитикасын алуға мүмкіндік беретін кіріктірілген бағалау жүйесі	+	+
Жеке үлгі сынақтарын жасау мүмкіндігі	-	
Білім деңгейін тексеру үшін әртүрлі тесттерді тапсыру мүмкіндігі: Халықаралық тесттер, ҰБТ, аттестаттау және т.б.		

Кестеден көріп отырғанымыздай, 3-сыныпта «Қазақ тілі» пәнін оқытуда **«Bilimland.kz»** білім беру платформасын қолдануда «Контенттің МЖМБС, оқу бағдарламаларына сәйкес келуі» – платформаның құрылымы ҚР білім беру стандарттарына сай жасақталған, бұл оқу процесін бірізді әрі тиімді етеді.

«Өткізілетін сабақтардың ҮОБ мақсаттарына сәйкес құрылуы» – сәйкес келеді.

«Әртүрлі форматтағы ұсынылған материалдардың толықтығы: бейнелер, слайдтар, тренажерлер және т.б.» – әртүрлі форматта тапсырмалар толық беріліп, нақты ұсынылған.

«Әр сабақ үшін әртүрлі деңгейдегі кемінде 6 тапсырманың болуы» – әр сабаққа түрлі деңгейде тапсырмалар берілген.

«Күрделі эксперименттік жұмыстарды визуализациялауға және жүзеге асыруға арналған виртуалды зертханалардың болуы» – ондай тапсырмалар болмады.

«Тапсырмалардың оқу материалына сәйкес берілуі: деңгейлік тапсырмалар; тәжірибеге бағытталған тапсырмалар; зерттеушілік тапсырмалар; эксперименттік тапсырмалар; ақпараттық-коммуникациялық технологиялар құзыреттілігін қалыптастыру тапсырмалары бойынша қорытындылар» – Bilimland платформасы бойынша қамтылған.

«Иллюстрациялық материалдардың берілуі: мәтіндік және иллюстрациялық материалдардың сабақтастығы; иллюстрациялық материалдың эстетикалық талаптарға сәйкестігі; иллюстрациялар көлемінің оңтайлылығы бойынша қорытындылар» – «ТорiС» платформасында иллюстрациялық материалдардың берілуі жақсы дамыған.

«Оқу-әдістемелік кешендер: оқулық мазмұнына сәйкестігі; оқу жетістіктерін бағалау бойынша БЖБ, ТЖБ тапсырмаларының болуы; қосымша ресурстарды пайдалану бойынша тәжірибелік ұсыныстардың болуы (сілтемелер); үй тапсырмаларын орындау бойынша тәжірибелік ұсыныстардың болуы бойынша қорытындылар» – платформаларда оқу жетістіктерін бағалау бойынша БЖБ, ТЖБ тапсырмалар жоқ. Бастауыш сынып оқушыларына сай БЖБ,ТЖБ тапсырмаларын қолжетімді қылса.

«Бағалау» – кері байланыс пен оқыту аналитикасы кіріктірілген.

«Білім беру процесіне қатысушыларға кері байланыс пен оқу аналитикасын алуға мүмкіндік беретін кіріктірілген бағалау жүйесі» – кері байланыс пен оқыту аналитикасы кіріктірілген.

«Жеке үлгі сынақтарын жасау мүмкіндігі» – қарастырылмаған. Еңгізуге ұсынамын.

«Білім деңгейін тексеру үшін әртүрлі тесттерді тапсыру мүмкіндігі: Халықаралық тесттер, ҰБТ, аттестаттау және т.б.» –

Қорыта келгенде, 3-сыныпта «Қазақ тілі» пәнін оқытуда «**Topiq.kz»** цифрлық платформасын қолдануда тиімді жақтары мен артықшылықтары өте көп. Сонымен қатар «**Bilimland.kz**» платформасыда өте тиімді.

«Қазақ тілі» пәнін 3-сыныпта оқытуда цифрлық платформаларды қолданудың артықшылықтары

Сыныбы – 3 сынып

Оқу пәні – «Қазақ тілі»

Тоқсаны – 3

Бөлім – 5,6

Оқу мақсаттары	**Сабақ мақсаттары**
3.4.2.4 негізгі, туынды зат есім/сын есім/етістікті анықтау	3.2.3.1 мәтін мазмұны бойынша пікір білдіруге бағыт-талған сұрақтар құрастыру және жауап беру; 3.4.2.3 сөйлемнен сөз таптарын (зат есім, сын есім, сан есім, етістік) табу.

Ерекшелігі **Қызығушылықты арттырады**	**Тиімділігі**

Сұрақтар кезең-кезеңімен қиындайды, бұл оқушыны ойлануға итермелейді. 3. **Мотивация мен өз-өзіне сенімділік** Дұрыс жауап берген сайын оқушы өз біліміне сеніп, көбірек үйренуге ұмтылады. Қателескен жағдайда, дұрыс жауап көрсетіліп, үйренуге мүмкіндік беріледі. 4. **Тез әрі нақты кері байланыс** Әр жауаптан кейін жүйе бірден дұрыс/бұрыс екенін көрсетеді. Бұл оқушыға қай тұстан қателескенін түсінуге көмектеседі. 5. **Ұжымдық немесе дара қолдануға бейім** Мұндай қосымшалар сыныппен бірге интерактивті тақтада да ойнатылуы мүмкін. Немесе оқушы жеке өзі үйде де ойнай алады. 6. **Көп салалы білім тексеру** Қосымша әртүрлі пәндер мен тақырыптарды қамти алады: қазақ тілі, математика, т.б.	**Wordwall платформасының** тиімді жақтары өте көп, әсіресе бастауыш оқушыларына арналған интерактивті сабақтар мен ойындарды жасау үшін. Төменде Wordwall-дың басты артықшылықтарын тізіп бердім: **Wordwall платформасының тиімді жақтары:** 1. **Интерактивтілік** Оқытуды ойынмен біріктіреді (жұмбақ шешу, сәйкестік табу, дөңгелек айналдыру, тесттер, т.б.). Оқушы тапсырма орындауға белсенді қатысады. 2. **Білімді қызықты түрде бекіту** Қиын тақырыптарды да ойын арқылы оңай түсіндіруге болады. 3. **Пән мен тақырыпқа бейімделу** Қазақ тілі, математика, жаратылыстану– кез келген пәнге арналған тапсырмалар жасауға болады. 4. **Мұғалімдер үшін оңай қолдану** Интерфейсі қарапайым, тіркелу және шаблон пайдалану ыңғайлы. Дайын шаблондарды өзгертіп, өз сабағыңа бейімдеуге болады. 5.**Нәтижелерді қадағалау** Тапсырмаларды орындағаннан кейін оқушылардың нәтижелерін көруге мүмкіндік бар. 6. **Тіл таңдау мүмкіндігі** Қазақ тілінде де жұмыс істеуге болады – бұл жергілікті білім беру үшін маңызды.

Қысқа мерзімді (сабақ) жоспары

Білім беру ұйымының атауы	ККМГ №3	
Пәні:	**Қазақ тілі**	
Бөлім:	Атақты тұлғалар	
Педагогтің аты-жөні:	Ахметбекова.А.А.	
Күні:	11.02.2025.	
Сынып:	3	
Сабақтың тақырыбы:	**83 сабақ Етістік туралы білетінімді еске түсіремін**	
Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаты:	3.4.2.4 негізгі, туынды зат есім/сын есім/етістікті анықтау	
Құндылықтар: Ақпан – жасампаздық және жаңашылдық	**Сабақ құндылығы:** Ақпан – жасампаздық және жаңашылдық 2-апта дәйексөзі: «Өнерлі бала – өрге жүзер» 10-14.02.25ж.	

Сабақтың барысы				
Сабақтың кезеңі/ уақыты	**Педагогтің әрекеті**	**Оқушының әрекеті**	**Бағалау**	**Ресурстар**
Сабақ тың басы 5 минут	Психологиялық ахуал қалыптастыру **«Эмоционалды сергіту»** Оқушыларғабірнеше эмодзи (мысалы, 😀, 😄, 😍, 😡, 😢) көрсетіледі. Өткенді пысықтау **«WORDWALL»** платформасы арқылы сұрақтар жасырылды **Құндылық мақсаты: Мемлекеттік тілді білу**	Өткенді пысықтайды	Мадақтап мақтап отыру ҚБ: « Жаңғақ ағашы» әдісі Дескриптор: Өткен сабақты пысықтайды Сұрақтарға жаап береді-1 балл	Оқулық, презентация, смайликтер Өткен тақырыпта рға шолу https://wordwall.net/ru/resource/86501307/%d3%a9%d1%82%d0%ba%d0%b5%d0%bd-%d1%82%d0%b0%d2%9b%d1%8b%d1%80%d1%8b%d0%bf%d1%82%d0%b0%d1%80%d2%93%d0%b0-%d1%88%d0%be%d0%bb%d1%83
Өткенді пысықтау 5 мину	**Жаңа тақырыпқа кіріспе** Етістік туралы сұрақтар қою: «Етістік дегеніміз не?», «Етістік сөйлемде қандай қызмет атқарады?».	Жаңа тақырыппен танысады		Жұмыс дәптері Ереже жазылған плакат
Сабақ тың ортасы 20 мин	Етістікке анықтама беру: «Етістік — әрекетті, қимылды білдіретін сөз табы». Етістіктің түрлері туралы түсіндіру: Сөйлеу етістігі (қимылдың өтіп жатқанын білдіреді). Етістіктер зат есім , сын есімнен де жасала береді. Етістік негізгі және туынды болып бөлінеді. Түбір сөзден болған етістікті негізгі етістік дейміз. Мысалы: оқы, көр ,			

	күт , жаз. Түбір сөзге жұрнақ жалғану арқылы жасалған етістікті туынды етістік дейміз. Мысалы: шегеле, ақылдас , ойлан, әдеміле. етістік. **ЖИ «VIRBO»** платформасы арқылы жұмыс жасалады 1-тапсырма Мәтінді түсініп оқы Сұрақтар: 1.Мәтін кім туралы? 2.Атасы кім сөзінің мағынасын қалай түсіндірді деп ойлайсың? Төмендегі қай пікір ақиқат екенін мәтін бойынша тексер **ЖАЛҒАН, АҚИҚАТ** әдісі арқылы тапсырма беріледі Кестемен жұмыс 2-тапсырма: Етістіктерді сөйлемдерге орналастыру. М.Әуезов Абай жолы романын жазды.Онда Абайдың бүкіл өмір жолы баяндалады. Сөйлемді етістіксіз айтып көр.Етістік не үшін керек екен? 3-тапсырма Кім не істейді? Екі бағандағы сөздерді сәйкестендіріп жаз Батыр ерлік жасайды Жазушы кітап жазады Ақын өлең жазады Суретші сурет салады Биші би билейді	Мәтіндерден өздері ұқсастықтар мен айырмашылықтарды тауып, топта талқылау. Жеке жұмыс жасайды Оқушы осы сөздерден түбірді тауып, оларды тәуелдеуі қажет.	Дескриптор: Мәтінді оқиды Мәтінге қатысты сұрақтарға жауап береді Қай пікір ақиқат екенін мәтін бойынша тексереді 4 балл Дескриптор: Етістіктерді сөйлемдерге орналастырады- 1 балл. **Дескриптор**: Екі бағандағы сөздерді сәйкестендіріп жазады-1 балл **Дескриптор:** Суреттегі заттардың атауымен туынды етістік жасайды Берілген етістікке қарама-қарсы етістікті тауып жазады	 WhatsApp Video 2025-04-24 at 16.04.29 (1).mp4 WhatsApp Audio 2025-04-24 at 16.04.29.mp4 Жалған ақиқат https://wordwall.net/ru/resource/86501773/%d0%b6%d0%b0%d0%bb%d2%93%d0%b0%d0%bd-%d0%b0%d2%9b%d0%b8%d2%9b%d0%b0%d1%82

Сергіту сәті 2 минут **Сабақты қорыту** 8 минут Кері байланыс 5 минут	**Сергіту сәті**: «Сөйлемдерді құра» ойыны Мысалы: «кітап», «үстел», «қойды». Топтық жұмыс 1 –топ «Сөз ойла, тез ойла» ойыны Суреттегі заттардың атауымен туынды етістік жасау. Үтікте гүлдеді,сабында бұрғыла,сырла 2-топ: Берілген етістікке қарама-қарсы етістікті тауып жаз. Кірді --------шықты Келді--------кетті Тұрды ------отырды Алды -------берді Күлді -------жылады Ауырды ---жазылды 3-топ: Адасқан әріптерден сөз құра. І, д, л, к, е – келді Ы, ж, д, з , а – жазды Д, ы, қ, о, ы – оқыды Д, к, і, р, ө – көрді ҚЖ: Парақтан диктант Оқушыларға парақтағы мәтінді оқып, белгілі бір уақыт ішінде диктант жазу ұсынылады. Бұл диктант түрі оқушылардың жазу жылдамдығын	Үй тапсырмасын алады Кері байланыс береді	Адасқан әріптерден сөз құрайды-3 балл Бүгінгі көңіл-күйлерін стикерге жазып,ағашқа іледі	https://lms.topiq.kz/library/training/669099785230745 6?page=80 Жұмыс парағы Кері байланыс тақтасы

	арттырады. Диктант мәтіні: Тақырыбы: «Көктем» Көктем – жылдың ең әдемі мезгілі. Қар ериді, ағаштар бүршік атады. Күн жылынады, құстар оралады. Балалар мектепке барып, сабақ оқиды. Ауылдағы жолдардан су ағып жатыр. Көктемде табиғат жаңарады, жаңа өмір басталады. **Үй тапсырмасы:** Етістік тақырыбы бойынша мәтін жазу. Қазақ тілі 2-бөлім, 3-сынып, оқулық авторлары: Ә.Е.Жұмабаева, Г.И.Уайсова., Г.Т.Сәдуақас. Алматы «Атамұра» 2018. **Кері байланыс** « Жаңғақ ағашы» 			

Орта білім беру деңгейі бойынша

«Қазақ тілі » пәні

«Қазақ тілі» пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

5-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылында – 102 сағат жүргізіледі.

«Қазақ тілі» пәнін 4-тоқсанда оқытуда оқу процесінде цифрлық технологияларды тиімді пайдалану

«Қазақ тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарында ортақ тақырыптарға: Аспан әлемінің құпиялары. Синтаксис.

Ұзақ мерзімді жоспар бөлімі: Аспан әлемінің құпиялары. Синтаксис.

Бағдарлама бөлімшелері: Сырлы да сиқырлы аспан әлемі

Оқу мақсаттары: 5. 2. 6. 1 оқылым стратегияларын қолдану: жалпы мазмұнын түсіну үшін оқу, нақты ақпаратты табу үшін оқу;

5. 3. 5. 1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша негізгі ақпараттарды сақтай отырып, жинақы мәтін жазу;

5-сыныпта «Қазақ тілі » пәнін оқытуда

Оқу мақсаттары	Оқу мақсаттарын орындауда ұсынылатын цифрлық платформалар
5. 2. 6. 1 оқылым стратегияларын қолдану: жалпы мазмұнын түсіну үшін оқу, нақты ақпаратты табу үшін оқу; 5. 3. 5. 1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша негізгі ақпараттарды сақтай отырып, жинақы мәтін жазу;	Wordwall, YouTube,

Қазақстандық білім беру платформаларына SWOT талдау

Күшті жақтары	**Таяу арадағы іс-шаралар**
-Оқушының ынтасы артады -Өзін-өзі бағалай алады -Өзін -өзі жетілдіре алады -Онлайн оқытуға бейімдеу	- Цифрлы платфомаларға арналған семинарлар мен курстар ұйымдастыру
Әлсіз жақтары	**Мүмкіндіктері**
-Әр түрлі баспалардың қампылмауы -Платформалардың ақылы болуы -Ауылды жерлерде интернет желісінің нашарлығы	-Ақысыз нұсқаларын қолдану

«TopIQ» платформасын қолдана 5-сыныпта «Қазақ тілі» пәнін оқыту бойынша сипаттаманы жазу керек

«TopIQ» цифрлы білім беру платформасы

	Платформаның атауы_____ **Сыныбы __5**_____ **Оқыту тілі ___қазақша**_____ **Оқыту пәні**_____**қазақ тілі**_____ **Сарапшы** _____			
№	Пайымдау	«+»	«-»	Жақсартуды қажет етеді
1	Цифрлы білім беру платформасы құрылымының талаптарға сәйкестігі	+		
	Цифрлы контенттің оқу мақсаттарына сәйкестігі	+		Әр түрлі баспа оқулықтары қамтылуы қажет
	Түсіндіру мәтінінің дұрыс таңдауы	+		
	Функционалды сауаттылықты дамытуға бағытталған тапсырмалардың болуы	+		
	Бақылау сұрақтары мен тапсырмалардың оқу мақсаттарына сай болуы	+		
2	Оқу материалдарының көлемінің оңтайлылығы	+		

3	Білім алушылардың психологиялық және жас ерекшеліктеріне оқу материалының сәйкестігі	+		
4	Оқу материалын мазмұндау логикасы (сабақтастығын сақтау)	+		
5	Білім беру контентінде қазақстандық компоненттің көрініс табуы	+		
6	Ғылыми және қолжетімділік принциптерін сақтау, мазмұнының, тапсырмалардың шынайы өмірдегі жағдаяттарымен байланысын қамтамасыз ету	+		
Сөйлеу іс-әрекетінің түрлері бойынша дағдыларды қалыптастыру үшін тапсырмалардың, жаттығулардың болуы (тек тілдік пәндер үшін)				
	тыңдалым	+		
	оқылым	+		
	айтылым	+		
	жазылым	+		
7	Қателерге жол берілу мен нақтылықтың болмауы:			
	фактологиялық	+		
	грамматикалық	+		
	стилистикалық	+		

Кестеден көріп отырғанымыздай, «Цифрлы білім беру платформасы құрылымының талаптарға сәйкестігі» – сәйкестігі бар.

«Цифрлы контенттің оқу мақсаттарына сәйкестігі» –бұл платформаның мақсаттары оқу мақсаттарымен сәйкестігі бар.

«Түсіндіру мәтінінің дұрыс таңдауы» – түсіндірмелі мәтіндер платформада қарастырылған, толық мәлімет беріледі.

«Функционалды сауаттылықты дамытуға бағытталған тапсырмалардың болуы» – функционалдық сауаттылықты дамытуға тапсырмалар қарастырылып қамтылған.

«Бақылау сұрақтары мен тапсырмалардың оқу мақсаттарына сай болуы» – платформа барысында сұрақтар, тапсырмалар оқу мақсаттарына сай келеді.

«Оқу материалдарының көлемінің оңтайлылығы» – оқу материалдарының көлемінің оңтайлығы 5 сынып оқушыларына сәйкес келеді.

«Білім алушылардың психологиялық және жас ерекшеліктеріне оқу материалының сәйкестігі» – оқушылардың жас ерекшеліктеріне сай келеді.

«Оқу материалын мазмұндау логикасы (сабақтастығын сақтау)» – алдыңғы тақырыппен сабақтастығы сақталған.

«Білім беру контентінде қазақстандық компоненттің көрініс табуы» – оқыту материалдарында ауыз әдебиеті үлгілері қамтылған, ертегі, аңыздар мен мақал-мәтелдер көрініс табады.

«Ғылыми және қолжетімділік принциптерін сақтау, мазмұнының, тапсырмалардың шынайы өмірдегі жағдаяттарымен байланысын қамтамасыз ету» –тапсырмалар шынайы өмірдегі жағдаяттармен байланыс орнатқан.

Қорыта келгенде, 5-сыныпта пәнін оқытуда «TopIQ» цифрлық платформасын қолдануда оқушылардың білім дағдыларын қалыптастыра аламыз.

Сипаттамасы	Bilimland	TopIQ
Мазмұны		
Контенттің МЖМБС, оқу бағдарламаларына сәйкес келуі	-	+
Өткізілетін сабақтардың ҮОБ мақсаттарына сәйкес құрылуы	-	+
Әртүрлі форматтағы ұсынылған материалдардың толықтығы: бейнелер, слайдтар, тренажерлер және т.б.	-	+
Әр сабақ үшін әртүрлі деңгейдегі кемінде 6 тапсырманың болуы	-	+
Күрделі эксперименттік жұмыстарды визуализациялауға және жүзеге асыруға арналған виртуалды зертханалардың болуы	-	-
Тапсырмалардың оқу материалына сәйкес берілуі: деңгейлік тапсырмалар; тәжірибеге бағытталған тапсырмалар; зерттеушілік тапсырмалар; эксперименттік тапсырмалар; ақпараттық-коммуникациялық технологиялар құзыреттілігін қалыптастыру тапсырмалары бойынша қорытындылар	-	+
Иллюстрациялық материалдардың берілуі: мәтіндік және иллюстрациялық материалдардың сабақтастығы; иллюстрациялық материалдың эстетикалық талаптарға сәйкестігі; иллюстрациялар көлемінің оңтайлылығы бойынша қорытындылар	-	+
Оқу-әдістемелік кешендер: оқулық мазмұнына сәйкестігі; оқу жетістіктерін бағалау бойынша БЖБ, ТЖБ тапсырмаларының болуы; қосымша ресурстарды пайдалану бойынша тәжірибелік ұсыныстардың болуы (сілтемелер); үй тапсырмаларын орындау бойынша тәжірибелік ұсыныстардың болуы бойынша қорытындылар	-	-
Бағалау		
Білім беру процесіне қатысушыларға кері байланыс пен оқу аналитикасын алуға мүмкіндік беретін кіріктірілген бағалау жүйесі	-	+
Жеке үлгі сынақтарын жасау мүмкіндігі	-	-
Білім деңгейін тексеру үшін әртүрлі тесттерді тапсыру мүмкіндігі: Халықаралық тесттер, ҰБТ, аттестаттау және т.б.	-	-

Кестеден көріп отырғанымыздай, 5-сыныпта «Қазақ тілі» пәнін оқытуда «Bilimland» білім беру платформасын қолдануда мемлекеттік тілде оқытатын мектептеріндегі 5 сынып қазақ тілі пәні бойынша платформада материалдар қарастырылмаған. «TopIQ» цифрлы білім беру платформасында материалдар қарастырылған.

«Контенттің МЖМБС, оқу бағдарламаларына сәйкес келуі» – «TopIQ цифрлы платформасында сәйкестігі бар.

«Өткізілетін сабақтардың ҮОБ мақсаттарына сәйкес құрылуы» – «TopIQ цифрлы платформасында сәйкестік жоқ.

«Әртүрлі форматтағы ұсынылған материалдардың толықтығы: бейнелер, слайдтар, тренажерлер және т.б.» –материалдар түрлі форматта ұсынылады.

«Әр сабақ үшін әртүрлі деңгейдегі кемінде 6 тапсырманың болуы» – әртүрлі деңгейдегі тапсырмалар бар. «TopIQ цифрлы платформасында оқушыларға 11 тапсырмаға дейін құрастырылған.

«Күрделі эксперименттік жұмыстарды визуализациялауға және жүзеге асыруға арналған виртуалды зертханалардың болуы» – «TopIQ цифрлы платформасында тәжірибелік, виртуалды зертханалар қамтылмаған.

«Тапсырмалардың оқу материалына сәйкес берілуі: деңгейлік тапсырмалар; тәжірибеге бағытталған тапсырмалар; зерттеушілік тапсырмалар; эксперименттік тапсырмалар; ақпараттық-коммуникациялық технологиялар құзыреттілігін қалыптастыру тапсырмалары бойынша қорытындылар» – «TopIQ цифрлы платформасы бойынша қамтылған.

«Иллюстрациялық материалдардың берілуі: мәтіндік және иллюстрациялық материалдардың сабақтастығы; иллюстрациялық материалдың эстетикалық талаптарға сәйкестігі; иллюстрациялар көлемінің оңтайлылығы бойынша қорытындылар» –«TopIQ» цифрлы платформасында иллюстрациялық материалдардың берілуі жақсы дамыған.

«Оқу-әдістемелік кешендер: оқулық мазмұнына сәйкестігі; оқу жетістіктерін бағалау бойынша БЖБ, ТЖБ тапсырмаларының болуы; қосымша ресурстарды пайдалану бойынша тәжірибелік ұсыныстардың болуы (сілтемелер); үй тапсырмаларын орындау бойынша тәжірибелік ұсыныстардың болуы бойынша қорытындылар» – платформаларда оқу жетістіктерін бағалау бойынша БЖБ, ТЖБ тапсырмалары жоқ. Үй тапсырмасын орындау бойынша тапсырмалар қарастырылған.

«Бағалау» – кері байланыс пен бағалау қарастырылған.

«Білім беру процесіне қатысушыларға кері байланыс пен оқу аналитикасын алуға мүмкіндік беретін кіріктірілген бағалау жүйесі» – кері байланыс пен оқыту аналитикасы кіріктірілген.

«Жеке үлгі сынақтарын жасау мүмкіндігі» – қарастырылмаған.

«Білім деңгейін тексеру үшін әртүрлі тесттерді тапсыру мүмкіндігі: Халықаралық тесттер, ҰБТ, аттестаттау және т.б.» – «TopIQ цифрлық платформасында ҰБТ, аттестаттау тапсырмалары мен тест сұрақтары тапсыру мүмкіндігі жоқ.

Қорыта келгенде, 5-сыныпта «Қазақ тілі» пәнін оқытуда «TopIQ» цифрлық платформасында қолдануда жеке үлгі сынықтарын жасау, халықаралық тесттер тапсыру мүмкіндіктері қарастырылмаған.

«Bilimland**» «**TopIQ»цифрлы **платформаның мүмкіндіктері**

Мазмұны	Bilimland	TopIQ
ШЖМ педагогтерінің өз материалдарын жүктеу мүмкіндігі	-	-
Бейнебайланыс арқылы нақты уақыт режимінде онлайн сабақ өткізу мүмкіндігі	-	-

Мектеп әкімшілігіне арналған кіріктірілген мектеп статистикасы жүйесінің болуы	-	+
Платформаны пайдалану кезінде жабдықтың әртүрлі түрлерін (планшет, компьютер, панель және т.б.) пайдалану мүмкіндігі	-	+
Платформаны пайдалану кезінде құрылғыны минималды өнімділікпен пайдалану мүмкіндігі	-	-
Әртүрлі базалармен Интеграция (NOBD және т.б.)	-	-
Әртүрлі ЦБР-лармен үйлесімділік және интеграция мүмкіндігі	-	-
Қолжетімділік құны бойынша	-	+

«Қазақ тілі» пәнін 5-сыныпта оқытуда цифрлық платформаларды қолданудың артықшылықтары

Сыныбы – 5 сынып

Оқу пәні – «Қазақ тілі»

Тоқсаны – 4

Бөлім – 9

Оқу мақсаттары	**Сабақ мақсаттары**
5. 2. 6. 1 оқылым стратегияларын қолдану: жалпы мазмұнын түсіну үшін оқу, нақты ақпаратты табу үшін оқу; 5. 3. 5. 1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша негізгі ақпараттарды сақтай отырып, жинақы мәтін жазу;	Оқылым стратегияларын қолдана отырып, жалпы мазмұнын түсіну үшін, нақты ақпаратты табу үшін оқи алады. Оқылым және тыңдалым материалдары бойынша негізгі ақпараттарды сақтай отырып, жинақы мәтін жаза алады.

ерекшелігі	**тиімділігі**

Сырлы да сиқырлы аспан әлемі _____
(сабақтың тақырыбы)

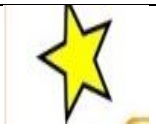
Бөлім:	**9. Аспан әлемінің құпиялары. Синтаксис**
Педагогтің аты-жөні:	**Мажикова С.С.**
Күні:.02.2025	
Сыныбы: 5 А	Қатысушылар саны: Қатыспағандар саны:
Сабақтың тақырыбы:	Сырлы да сиқырлы аспан әлемі
Оқу бағдарламасына сәйкес оқу мақсаты	5. 2. 6. 1 оқылым стратегияларын қолдану: жалпы мазмұнын түсіну үшін оқу, нақты ақпаратты табу үшін оқу; 5. 3. 5. 1 оқылым және тыңдалым материалдары бойынша негізгі ақпараттарды сақтай отырып, жинақы мәтін жазу;
Сабақтың мақсаты:	Оқылым стратегияларын қолдана отырып, жалпы мазмұнын түсіну үшін, нақты ақпаратты табу үшін оқи алады. Оқылым және тыңдалым материалдары бойынша негізгі ақпараттарды сақтай отырып, жинақы мәтін жаза алады.
Құндылықты дамыту	**Еңбекқорлық пен кәсіби біліктілік айы.** Құндылығы: адал еңбекті құрметтеу,сөзіне берік ісіне адал болу және жауапкершілікті сезіну.

Сабақтың барысы:

Сабақ кезеңі/ Уақыты	Педагогтің іс-әрекеті	Оқушының іс-әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы Қызығушылықты ояту 3 мин. 5 мин	**I** Оқушылармен амандасу, қатысуын түгендеу. 1.Психологиялық ахуал қалыптастыру **«Амандасып алайық»** Үй тапсырмасын тексеру	**Психологиялық ахуал** Wordwall платформасы арқылы «Амандасып алайық» Оқушылар бірі-бірімен сандары таңдау арқылы берілген суреттерге қарап, амандасады.	ҚБ: *Жарайсың!* *Керемет шешім!* *Ойлы шешім!* *Мұндай ойлы пікірлерді ешқашан естімеппін!*	Оқулық 5-сынып «Атамұра» баспасы 2017жыл **https://wordwall.net/ru/resource/53248984** Оқулық 5-сынып «Атамұра» баспасы 2017жыл
Жаңа сабаққа кіріспе 5 мин	**Ойтүрткі** Оқушыларға ютуб каналынан бейне көрсетілім көрсетіледі. https://youtu.be/e4knviC6e5A?si=ZgI5h9Vsb72kwety 1.Аспан әлемі сені қызықтырды ма? 2.Ғарыш кеңестігінің қанша пайызы зерттелген? 3. Плутонның аумағына неше Қазақстан сыйып кетеді? 4..Графит пен алмастан тұратын ғаламшар туралы қай жылы белгілі болды? 5.Ғалымдар оған қангдай атау берген? 6.Ғарыштағы адаммен жердеге адамның айырмашылығы қандай?	Оқушылар видео материалды қарайды, сұрақтарға жауап береді.	ҚБ: Жұлдызша арқылы	https://youtu.be/_bAmXcb7Yig?si=6GaRwFLA27Se-i5I

<table>
<tr><td></td><td>Сабақтың тақырыбы мен оқу мақсатымен таныстыру;</td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>Сабақтың ортасы
Мағынаны ашу.
10 мин.
Топтық жұмыс</td><td>Іздеп тап әдісі бойынша топтық жұмыс
I топ-Темірқазық
II топ-Шолпан
III топ -Жеті қарақшы
туралы мәліметтерді анықтап постер қорғау.</td><td>Ақпарат көздерін пайдалана алады.
Постер құрастырып қорғайды.</td><td>ҚБ: Өзара бағалау .Екі жұлдызбір тілек
  </td><td>Интернет желісін пайдалану
https://youtu.be/5qu5CWC_3E4?si=fe378pMIl-mFp5VU</td></tr>
<tr><td>Жұптық жұмыс
8 мин</td><td>Суретке қарап, шағын мәтін құрастыру.
  </td><td>Суретке қарап, табиғат құбылыс туралы әңгімелеседі.
Өз ой-пікірлерімен бөліседі.</td><td>Дескриптор
Білім алушылар
- суреттегі табиғат құбылысын анықтайды,-
шағын мәтін құрастырады.
-
ҚБ: Жұлдызша арқылы
  </td><td></td></tr>
<tr><td>Жеке жұмыс
5 мин</td><td>Берілген мәтінді мұқият түсініп оқы. Оқу барысында мәтіндегі маңызды ақпараттарды белгілеп отыр.Кестенің екінші бағанына белгіленген ақпараттарды қолдана отырып, мәтін мазмұнын жинақтап, өз сөзіңмен жаз. (5-6 сөйлем)
<table><tr><td></td><td></td></tr><tr><td>Есте жоқ ерте замандардан бері адамзат баласы ауарайын үздіксіз бақылап келеді. Өйткені, олардың көшпелі өмірі ауарайымен тығыз байланысты әрі соған тәуелді еді. Олар жан-жануарлардың қылықтарын, Ай, Күн,</td><td></td></tr></table></td><td>Берілген мәтінді мұқият түсініп оқиды.
Оқу барысында мәтіндегі маңызды ақпаратта рды белгілеп отырады.
Кестенің екінші бағанына</td><td>ҚБ: Жұлдызша арқылы
  </td><td></td></tr>
</table>

	жұлдыздардың сипатын назардан тыс қалдырмаған. Жалпы, ауарайын дәл айта білу де - кез келгеннің басына беріле бермейтін қасиет. Қазақтардың негізінен, мұндай адамдарды «жұлдызшылар» деп атағаны мәлім. Қазақ жұлдызшылары түрлі ырымдарды да ауарайын болжауда кеңінен пайдаланды. Осы орайда, назарларыңызға қарапайым кәсіпті серік еткен (балықшылар, егіншілер т.б) ата-бабаларымыздың ауарайы хақындағы жорамалдары мен ырымдарын ұсынып көрмекпіз. **Шағала суға қонса,** күн райының жақсы болатындығын білдіреді. Ал егер құмдақтың бетінде жүруін тоқтатпаса, қамдана бер деген сөз екен. Егер аспан **күн ұясына қонып жатқанда** алтын және қарақошқыл түсті болса, ал күншығыс бет қарауытып, қызғылт түске еніп тұрса, жаздыгүні ашық, жылы, тыныш күн, қыстыгүні желсіз, бірқалыпты аяз болады деген белгі. **Бұлттар ауа райын болжауда үлкен рөл атқарады.** Яғни, ертедегі адамдар олардың сыртқы көрінісіне, пішініне, қозғалысына қарап, күннің жағдайын біліп отырған деседі. Мәселен, егер бұлттардың долбары сирек болса, дауылды қарсы алуға дайын бол. Егер олар бір-бірінен алшақ әрі жеңіл көрінсе, желдің жолы әлі алыс дегені. Егер бұлттар бір жерге топырлап, тез қозғалып бара жатса, бір сұмдықтың болары анық. Суық күні терезе әйнегі мен жақтауы терлесе, күн жылынады, жазда терлесе, ауа райы бұзылады.		белгіленген ақпараттарды қолдана отырып, мәтін мазмұнын жинақтап, өз сөзімен жазады.		
Сабақты бекіту 5 мин.	«Wordwall платформасы арқылы сабақты қорытындылау		Оқушылар сұрақтарғ	ҚБ: Жұлдызша	https://wordwall.net/ru/resource/53036173

Үй тапсырмасы Рефлексия 4 мин	153 бет 7-тапсырма **«Ақылды үкілер»** **Сабақты түсіндім, әлі де үйренерім көп**. **Мен бәрін түсіндім, Сабақ өте қызықты болды** **Сабақ қызықсыз өтті, ешнәрсе түсінбедім.**	а жауап береді..	арқылы 	

Бастауыш білім беру деңгейі бойынша

«Математика» пәні

Бастауыш білім беру деңгейінің 1-4-сыныптарына арналған

« Математика» оқу пәні 3-сыныпта аптасына 5 сағат, оқу жылында сағат жүргізіледі.

«Математика» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарында Ортақ тақырыптарға: «Су-тіршілік көзі. Есепті шешу жолдары.» берілген.

Ұзақ мерзімді жоспар бөлімі: Су тіршілік көзі

Бағдарлама бөлімшелері: 1.3 Шамалар және өлшем бірліктер

3.1.3.6 1000 тг, 2000 тг, 5000 тг купюраларды ажырату және түрлі төлем жасау

3-сыныпта «Математика » пәнін оқытуда

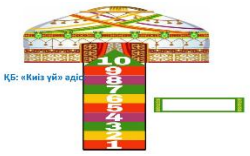
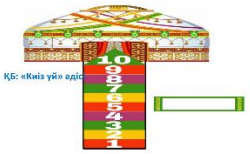
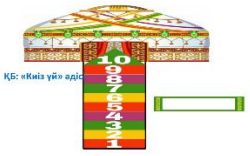
Оқу мақсаттары	Оқу мақсаттарын орындауда ұсынылатын цифрлық платформалар
3.1.3.6 1000 тг, 2000 тг, 5000 тг купюраларды ажырату және түрлі төлем жасау	Осы мақсатқа берілген платформа TOP IQ ашсақ, онда Алматыкітап Математика ж . Акпаева, Л. А. Лебедева, М. Ж. Мынжасарова, Т. В. Лихобабенко

Білім беру ұйымының атауы	
Пәні:	**Математика**
Бөлім:	Есепті шығару жолдары
Педагогтің аты-жөні:	
Күні:	

Сынып:	3	
Сабақтың тақырыбы:	**№140 сабақ. Қағаз ақша**	
Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаты:	3.1.3.6 1000 тг, 2000 тг, 5000 тг купюраларды ажырату және түрліше төлем жасау	
Сабақтың мақсаты	1000 тг, 2000 тг, 5000 тг купюраларды ажыратуды және түрліше төлем жасауды үйренеді	
Құндылықтар: **Сәуір айы: ЕҢБЕККӨРЛІК ЖӘНЕ КӘСІБИ БІЛІКТІЛІК**	Сабақ құндылығы: ЖАСАМПАЗДЫҚ ЖӘНЕ ЖАҢАШЫЛДЫҚ Апта дәйексөзі:Көп еңбек еткенге бақыт басын иеді. (Леонардо да Винчи)	

Сабақтың барысы

Сабақтың кезеңі/ уақыты	Педагогтің әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы 5 минут		Өлең жолдарын хормен оқиды	Мақтау,мадақтау арқылы бағалап отыру	Суреттер
Өткенді пысықтау 5 минут	Өткенді пысықтау **Wordwall платформасы** арқылы ауызша көбейту және бөлуді орындайды	Өткенді пысықтайды	Дескриптор: Балалар ауызша көбейту және бөлудің дұрыс жауабын табады-1б	**https://wordwall.net/resource/67052488**
Сабақтың ортасы 20 минут	**Құндылық мақсаты: Қарапайым өлшеулер жүргізу, практикалық есептерді шешуге арналған құралдармен жұмыс жасай алу** **Жаңа тақырып:** «Ақша әліппесі» мультфильмін көрсету **learningapps платформасы** арқылы «Миллион кімге бұйырады ?» ойыны арқылы орындайды ЕҚБ 3-тапсырма Көрсетілген соманы әртүрлі тәсілмен қалай жинауға болады? А)9000=5000+2000+2000=5000+2000+1000+1000 Ә)6000=5000+1000=2000+2000+2000 Б)3000=2000+1000	Балалар мультфильмін көріп қаржылық сауаттылық жайлы біледі. Тапсырманы орындайды	Дескриптор: Көрсетілген соманы дұрыс тәсілмен жинайды-1б Тамаша жұмыс! Дескриптор: Есептерді шығарады-1б	YouTube **https://youtu.be/O69mKh_ip-c?si=jEewzyWdUW-rhM94** Оқулық **https://learningapps.org/watch?v=pvoh1w4ha25**

	Өзіндік жұмыс 2-тапсырма TopIQ электронды оқулығы арқылы есептерді шығару)Ересектер – 1000тг 3билет ? Балалар-500тг 6билет Ш:1000*3+500*6=6000 1000*3=3000 500*6=3000 ә) Таңертең-50 т Түсте-120т Кешке-?, 3есе артық? артық Шешуі: 120·3=360т 360-120=240т Жауабы:кешке 240 турист артық келді.	Өзіндік жұмыс жасайды Жеке жұмыс жасайды	Жарайсыңдар! Дескриптор: Сурет бойынша заттар бағаларын сәйкестендіреді-1б	**https://lms.topiq.kz/library?categories=grade-3,subject-mathematics** Жұмыс дәптері
Сергіту сәті 2 минут	**Зерттеушілік тапсырма** **6-тапсырма Дүкен ойыны Wordwall платформасы арқылы жүзеге асады. Заттардың бағасын сәйкестендіру.** .Сергіту сәті	Тапсырманы орындайды	 Дескриптор: Теңдеулерді шешеді-1б	**https://wordwall.net/ru/resource/91740660**
Сабақты қорыту **8**минут	**- Топтық жұмыс** 8-тапсырма Теңдеулерді шеш: x·7=330-274 (502-2)·a=1000 x·7=56 500·a=1000 x=56:7 a=1000:500 x=8 a=2 8·7=330-274 (502-2)·2=1000 56=56 1000=1000 x+30·5=365 x:4=100-22 x+150=365 x:4=78 x=365-150 x=78·4 x=215 x=312 251+30·5=365 312:4=100-22 365=365 78=78 Сабақты бекіту **Padlet**	Теңдеулерді шешеді Топпен жұмыс жасайды Оқушылар ссылкаға кіріп сұрақтарға жауап береді	Тамаша жұмыс орындадыңдар Керемет! Дескриптор: Әр дұрыс жауапқа-1б	Суреттер

Кері байланыс 5 минут	**платформасы** арқылы орындайды. Тақтада сұрақтар жазылып тұрады . Қағаз ақшаның басты қызметі қандай? Қағаз ақшаның метал ақшадан қандай айырмашылығы бар? Қағаз ақшаның жасанды екенін қалай ажыратуға болады? Қағаз ақшаның номилдары қандай бар? Үй тапсырмасы 29бет №8 Кері байланыс **Gynzy платформасы** арқылы өткізіледі	Үй тапсырмасын алады Оқушылар керек түсті басады, өз сабақты қаншалықты түсінгенін көрсетеді. Кері байланыс жасайды	«Бағдаршам» әдісі	Жұмыс дәптері Оқулық **https://padlet.com/gulnurseitova03/padlet-616xea37365dt9hh** оқулық **https://teacher.gynzy.com/en/board/** Кері байланыс тақтасы

Wordwall платформасының тиімді жақтары өте көп, әсіресе бастауыш оқушыларына арналған интерактивті сабақтар мен ойындарды жасау үшін. Төменде Wordwall-дың басты артықшылықтарын тізіп бердім:

Wordwall платформасының тиімді жақтары:

1. **Интерактивтілік**

Оқытуды ойынмен біріктіреді (жұмбақ шешу, сәйкестік табу, дөңгелек айналдыру, тесттер, т.б.).

Оқушы тапсырма орындауға белсенді қатысады.

2. **Білімді қызықты түрде бекіту**

Қиын тақырыптарды да ойын арқылы оңай түсіндіруге болады.

3. **Пән мен тақырыпқа бейімделу**

Қазақ тілі, математика, жаратылыстану, тарих, ағылшын тілі – кез келген пәнге арналған тапсырмалар жасауға болады.

Мұғалім өзіне қажетті тапсырманы өзі құрастырады.

4. **Мұғалімдер үшін оңай қолдану**

Интерфейсі қарапайым, тіркелу және шаблон пайдалану ыңғайлы.

Дайын шаблондарды өзгертіп, өз сабағыңа бейімдеуге болады.

5. **Онлайн және оффлайн қолдану мүмкіндігі**

Тапсырмаларды экран арқылы сыныпта көрсетуге де, оқушыға жеке сілтеме арқылы жіберуге де болады.

PDF немесе баспа нұсқасын шығарып, қағаз түрінде де қолдануға болады.

6. **Нәтижелерді қадағалау**

Тапсырмаларды орындағаннан кейін оқушылардың нәтижелерін көруге мүмкіндік бар.

Мұғалім қай оқушы қандай сұрақтан қателескенін бақылап, кері байланыс бере алады.

7. **Тіл таңдау мүмкіндігі**

Қазақ тілінде де жұмыс істеуге болады – бұл жергілікті білім беру үшін маңызды.

learning app – оқу қосымшасын қолданудың бірнеше тиімді жақтары бар. Олар білім беру процесін жеңілдетіп, оқушылардың оқу мотивациясын арттыруға көмектеседі. Төменде Learning app – басты тиімді жақтарын айтып өтсем:

1. **Уақыт пен орынды еркін таңдау**

Оқушы кез келген уақытта, кез келген жерде оқи алады.

Сабақты бірнеше рет қайталап қарауға мүмкіндік бар.

2. **Интерактивтілік және қызығушылық**

Ойын элементтері, тапсырмалар мен викториналар оқу процесін қызықты етеді.

Бала белсенді қатысып, есте сақтау қабілеті жақсарады.

3. **Жекелей оқыту**

Қосымша оқушының деңгейіне қарай бейімделуі мүмкін.

Қателер бойынша кері байланыс беріп, оқушының әлсіз тұстарын түзетуге көмектеседі.

4. **Қолжетімділік**

Көптеген оқу қосымшалары тегін немесе арзан.

Интернет бар болса, ауыл-аймақ оқушылары да қолдана алады.

5. **Уақытты тиімді пайдалану**

Сабаққа дайындалу, қайталау, тест тапсыру – барлығы бір қосымшада.

Мұғалімдер де оқушының прогресін бақылап, тез арада талдау жасай алады.

6. **Цифрлық дағдыларды дамыту**

Оқушылар ақпараттық технологияларды ерте меңгереді.

Болашақта қажет болатын IT сауаттылығы қалыптасады.

«Миллион кімге бұйырады?» стиліндегі «learning app» – мұндай форматтың тиімді жақтары өте көп, әсіресе мектеп оқушыларына арналған болса. Міне, нақты осы форматтың артықшылықтары: 1. **Ойын арқылы үйрену (Game-based learning)**

Сұрақтарға дұрыс жауап беру арқылы ұпай жинау, «миллионға» жету – баланың бәсекелестік рухын оятады.

Сабақтағы материалды қызықты форматта бекітуге мүмкіндік береді.

2. **Қызығушылықты арттырады**

Сұрақтар кезең-кезеңімен қиындайды, бұл оқушыны ойлануға итермелейді.

3. **Мотивация мен өз-өзіне сенімділік**

Дұрыс жауап берген сайын оқушы өз біліміне сеніп, көбірек үйренуге ұмтылады.

Қателескен жағдайда, дұрыс жауап көрсетіліп, үйренуге мүмкіндік беріледі.

4. **Тез әрі нақты кері байланыс**

Әр жауаптан кейін жүйе бірден дұрыс/бұрыс екенін көрсетеді.

Бұл оқушыға қай тұстан қателескенін түсінуге көмектеседі.

5. **Ұжымдық немесе дара қолдануға бейім**

Мұндай қосымшалар сыныппен бірге интерактивті тақтада да ойнатылуы мүмкін.

Немесе оқушы жеке өзі үйде де ойнай алады.

6. **Көп салалы білім тексеру**

Қосымша әртүрлі пәндер мен тақырыптарды қамти алады: қазақ тілі, математика, тарих, жаратылыстану, т.б.

Қазақстандық білім беру платформаларына SWOT талдау

Күшті жақтары - Қызықты ойын түріндегі тапсырмалар арқылы баланың ынтасын арттырады. - Қаржылық сауаттылық элементтері арқылы математикамен байланысты өмірлік жағдайларды ұсынады. - Визуалды және анимациялық мазмұн балалар үшін тартымды.	**Таяу арадағы іс-шаралар** **TOP IQ платформасына** «Алматыкітап» баспасының оқулығы.
Әлсіз жақтары Нақты оқу бағдарламасымен толық сәйкес келмеуі мүмкін	**Мүмкіндіктері** 1. Автоматты тапсырмалар құрастыру Мұғалімдер мен оқушылар оқулық мазмұны негізінде тесттер, жаттығулар мен бақылау жұмыстарын автоматты түрде жасай алады. 2. Жекелендірілген оқу Оқушының деңгейіне қарай жүйе оқулықтан сәйкес тақырыптар мен тапсырмаларды ұсына алады. 3. Оқу процесін талдау Мұғалімдер оқушылардың оқулық бойынша жетістіктерін, қиын тақырыптарын және даму динамикасын көре алады. 4. Интерактивті материалдар Оқулықтағы теориялық материалдар интерактивті форматқа (бейне, анимация, сұрақ-жауап) айналып, түсінікті бола түседі.

	5. Қазақ тіліндегі мазмұнды қолдау Атамұра оқулығы қазақ тілінде болғандықтан, платформаның ұлттық білім беру мазмұнымен үйлесімділігі артады. 6. Үй тапсырмаларын оңай ұйымдастыру Мұғалімдер оқулықпен тікелей байланыста үй тапсырмаларын бере алады және оның орындалуын қадағалайды.

«TOP IG» платформасын қолдана 3-сыныпта «Математика» пәнін оқыту бойынша сипаттаманы жазу керек

«TOP IG» **цифрлы білім беру платформасы**

	Платформаның атауы___TOP IG» _____ **Сыныбы _3 сынып_____** **Оқыту тілі __қазақша_____** **Оқыту пәні_____Математика_____** **Сарапшы _____Сейтова Г.К_____**			
№	Пайымдау	«+»	«-»	Жақсартуды қажет етеді
1	Цифрлы білім беру платформасы құрылымының талаптарға сәйкестігі	+		
	Цифрлы контенттің оқу мақсаттарына сәйкестігі	+		
	Түсіндіру мәтінінің дұрыс таңдауы	+		
	Функционалды сауаттылықты дамытуға бағытталған тапсырмалардың болуы	+		
	Бақылау сұрақтары мен тапсырмалардың оқу мақсаттарына сай болуы	+		
2	Оқу материалдарының көлемінің оңтайлылығы	+		
3	Білім алушылардың психологиялық және жас ерекшеліктеріне оқу материалының сәйкестігі	+		
4	Оқу материалын мазмұндау логикасы (сабақтастығын сақтау)	+		
5	Білім беру контентінде қазақстандық компоненттің көрініс табуы	+		
6	Ғылыми және қолжетімділік принциптерін сақтау, мазмұнының, тапсырмалардың шынайы өмірдегі жағдаяттарымен байланысын қамтамасыз ету	+		
Сөйлеу іс-әрекетінің түрлері бойынша дағдыларды қалыптастыру үшін тапсырмалардың, жаттығулардың болуы (тек тілдік пәндер үшін)				
	тыңдалым			Тақырыпқа сәйкес видео ауқымды болуы
	оқылым	+		
	айтылым	+		
	жазылым	+		
7	Қателерге жол берілу мен нақтылықтың болмауы:			
	фактологиялық		-	

	грамматикалық		-	
	стилистикалық		-	

Padlet платформасының тиімді жақтары:

1. **Визуалды және ұйымдасқан орта**

Ақпаратты қабырғаға (тақтаға) бекіту арқылы ұйымдастыруға болады (мәтін, сурет, видео, сілтеме, файл).

Материалдар әдемі және көрнекі түрде ұсынылады.

2. **Ынтымақтастық (коллаборация)**

Мұғалім мен оқушылар бір тақтада бір уақытта жұмыс істей алады.

Әр оқушы өз ойын жазып, сыныптастарымен бөлісе алады.

Gynsy платформасын пайдалану тиімділігі:

1. **Онлайн оқытуды қолдау**

Цифрлық сабақтар мен ресурстар кез келген уақытта қолжетімді.

Әсіресе қашықтан оқу кезінде өте тиімді.

2. **Мұғалімдер үшін көмекші құрал**

Мұғалім дайын сабақ жоспарларын, тапсырмалар мен тесттерді қолдана алады.

Өз материалдарын да жүктеп, оқушылармен бөлісе алады.

3. **Оқушы білімін бақылау**

Оқушылардың орындаған тапсырмалары, нәтижелері жүйеде сақталады.

Мұғалім оқушының жетістігін немесе қай жерде қиналып жатқанын көре алады.

«Математика» пәні

Бастауыш білім беру деңгейінің 1-4-сыныптарына арналған

«Математиак» оқу пәні 4-сыныпта аптасына 5 сағат, оқу жылында 170 сағат жүргізіледі.

«Математика» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарында

Ортақ тақырыптарға: «Болашаққа саяхат» берілген.

Ұзақ мерзімді жоспар бөлімі: 4 (С) «Үшбұрыш. Симметрия»

Бағдарлама бөлімшелері: 3.1 Геометриялық фигуралар және олардың классификациясы

4 -сыныпта «Математика» пәнін оқытуда

Оқу мақсаттары	Оқу мақсаттарын орындауда ұсынылатын цифрлық платформалар
4.3.1.4 суретте бейнеленген құрама фигуралардың, қоршаған ортадағы жазық фигуралардың ауданын анықтау;	Осы мақсатқа берілген платформа TOP IG ашсақ, онда Алматыкітап 2019 ж Ә.Б, Ақпаева Л.А. Лебедева М.Ж. Мыңжасарова Т.В. Лихобабенко

Қазақстандық білім беру платформаларына SWOT талдау

Күшті жақтары	**Таяу арадағы іс-шаралар**

• **Тілдік бейімделу** – Платформалар қазақ және орыс тілдерінде қолжетімді, бұл қазақстандық оқушылар мен студенттерге ана тілінде білім алуға мүмкіндік береді. • **Ұлттық оқу бағдарламасына сәйкестік** – Контент Қазақстанның мемлекеттік оқу стандартына негізделіп жасалған, бұл мектеп пен ЖОО бағдарламаларын тиімді меңгеруге көмектеседі. • **Қолжетімділік** – Көптеген платформалар (мысалы, BilimLand, Kundelik, Opiq) тегін немесе арзан бағамен қызмет көрсетеді, бұл ауылдық жерлердегі оқушылар үшін маңызды. • **Интерактивтілік пен мультимедиалық мазмұн** – Анимациялар, бейнесабақтар, интерактивті тесттер оқушылардың қызығушылығын арттырып, оқу үрдісін жеңіл әрі қызықты етеді. • **Оқу процесін бақылау мүмкіндігі** – Мұғалімдер мен ата-аналар оқушының үлгерімін, белсенділігін бақылай алады (мысалы, Kundelik жүйесі арқылы). • **Қашықтан оқытуға бейімделген** – COVID-19 пандемиясы кезінде қазақстандық платформалар тез бейімделіп, онлайн білім беру сапасын жақсартты. • **Мемлекеттік қолдау** – Көптеген платформалар ҚР Білім және ғылым министрлігі тарапынан қолдау тауып отыр, бұл ауылдық мектептерге үлкен мүмкіндік пен сенімділікті арттырады.	**Ауылдық мектеп мұғалімдерінің кәсіби дамуына** **«Digital Kazakhstan: заманауи білім беру» педагогтердің Тамыз саммиті**: Саммит аясында білім беру саласын жетілдіру мен дамыту бойынша цифрлық шешімдердің сандық көрмесі ұйымдастырылды. Сонымен қатар «Әлем мұғалімі» жаһандық премиясының (Global Teacher Prize) ұлттық кезеңінің жеңімпаздары таныстырылды. Саммит соңында Оқу-ағарту министрі білім беру саласының дамуына үлес қосқан үздік педагогтерді ведомстволық наградалармен марапаттады. **Мектеп деңгейіндегі бастамалар BilimLand платформасының жаңартылуы**: BilimLand – бұл электрондық оқыту бойынша әлем көшбасшыларының алдыңғы қатарлы жетістіктері негізінде жасалған цифрлық білім беру платформасы. Онда 37 пән бойынша 25 мыңға жуық дайын цифрлық сабақтар, 100 мыңнан астам интерактивті тапсырмалар жинағы бар. 35 мыңнан астам бейнесабақтар, 544 мыңнан аса аудио интерактивті тапсырмалар, 200 мыңға жуық тест тапсырмалары жинақталған. Оқушының сабаққа қатысуы, тапсырмаларды орындау мен үлгеріміне мониторинг жасалады. Үй жұмысын беру, тексеру мен бағаларды онлайн қою жүйесі, ҰБТ және қорытынды аттестаттауға дайындайтын 77 000 тест сұрағының үлкен базасы жасақталған екен
Әлсіз жақтары Кейбір платформаларда оқушылар мен мұғалімдердің жаппай кіруі кезінде баяу жұмыс істеді. Мұғалімдер мен ата-аналар платформалардың барлық мүмкіндігін пайдалана алмайды, бұл оқыту сапасына кері әсер етеді. Кейбір материалдар тегін емес, бұл аз қамтылған отбасылардың балаларын шектейді. Кейбір платформалар білім беруден гөрі бизнес-модельге көбірек бағытталған.	**Мүмкіндіктері** Ауыл мектептеріне қолжетімділікті арттыру Интернетсіз жұмыс істейтін оффлайн режимдер әзірледі. Мобильді құрылғыларға арналған нұсқаларды жақсарту арқылы шалғайдағы аймақтарға таралады.Онлайн курстар мен вебинарлар арқылы мұғалімдердің цифрлық сауаттылығын арттырды. Ата-аналарға арналған оқу мониторингі мен кеңес беру құралдарын жетілдірді.

«TOP IQ» — Қазақстандық «Алматыкітап» баспасының бастауыш сыныптарға арналған цифрлық білім беру платформасы. Ол 4-сыныптың «Математика» пәнін оқытуда тиімді екен.

Төменде осы платформаны пайдалану арқылы 4-сыныпта «Математика» пәнін оқытудың сипаттамасы ұсынылған.

«TOP IQ» платформасы 4-сыныптың «Математика» пәнін оқытуда тиімді құрал болып табылады. Оның интерактивті және мультимедиялық мазмұны, жедел кері байланыс жүйесі, жеке оқу траекториясын құру мүмкіндігі оқушылардың қызығушылығын арттырып, білім сапасын жақсартуға ықпал етеді. Платформаның қолжетімділігі мен ыңғайлылығы оны қазіргі білім беру процесінде маңызды құралға айналдырады.

«TOP IG» цифрлы білім беру платформасы

	Платформаның атауы TOP IG» **Сыныбы:**4 **Оқыту тілі:** қазақша **Оқыту пәні:** Математика **Сарапшы: Боранбекова З.А.**			
№	Пайымдау	«+»	«-»	Жақсартуды қажет етеді
1	Цифрлы білім беру платформасы құрылымының талаптарға сәйкестігі	+		
	Цифрлы контенттің оқу мақсаттарына сәйкестігі	+		
	Түсіндіру мәтінінің дұрыс таңдауы	+		
	Функционалды сауаттылықты дамытуға бағытталған тапсырмалардың болуы	+		
	Бақылау сұрақтары мен тапсырмалардың оқу мақсаттарына сай болуы	+		
2	Оқу материалдарының көлемінің оңтайлылығы	+		
3	Білім алушылардың психологиялық және жас ерекшеліктеріне оқу материалының сәйкестігі	+		
4	Оқу материалын мазмұндау логикасы (сабақтастығын сақтау)	+		
5	Білім беру контентінде қазақстандық компоненттің көрініс табуы	+		
6	Ғылыми және қолжетімділік принциптерін сақтау, мазмұнының, тапсырмалардың шынайы өмірдегі жағдаяттарымен байланысын қамтамасыз ету	+		
Сөйлеу іс-әрекетінің түрлері бойынша дағдыларды қалыптастыру үшін тапсырмалардың, жаттығулардың болуы (тек тілдік пәндер үшін)				
	тыңдалым			Тақырыпқа сәйкес видео ауқымды болуы
	оқылым	+		
	айтылым	+		
	жазылым	+		
7	Қателерге жол берілу мен нақтылықтың болмауы:			

	фактологиялық		-	
	грамматикалық		-	
	стилистикалық		-	

Кестеден көріп отырғанымыздай, «Цифрлы білім беру платформасы құрылымының талаптарға сәйкестігі» – өте жоғары.

«Цифрлы контенттің оқу мақсаттарына сәйкестігі» – сәйкес келеді.

«Түсіндіру мәтінінің дұрыс таңдауы» – анық көрсетілген.

«Функционалды сауаттылықты дамытуға бағытталған тапсырмалардың болуы» – әр тапсырмада кездесіп отырды.

«Бақылау сұрақтары мен тапсырмалардың оқу мақсаттарына сай болуы» – оқу мақсатына сай келеді.

«Оқу материалдарының көлемінің оңтайлылығы» – тапсырмалары оқушының қабылдауына ыңғайлы құрастырылған.

«Білім алушылардың психологиялық және жас ерекшеліктеріне оқу материалының сәйкестігі» – жас ерекшеліктеріне сәйкес келеді.

«Оқу материалын мазмұндау логикасы (сабақтастығын сақтау)» – жаңа ақпаратты қабылдауға арналған логикалық тапсырмалар бар.

«Білім беру контентінде қазақстандық компоненттің көрініс табуы» – баланың **дүниетанымын кеңейтеді**.

«Ғылыми және қолжетімділік принциптерін сақтау, мазмұнының, тапсырмалардың шынайы өмірдегі жағдаяттарымен байланысын қамтамасыз ету» – туған жермен байланыстыра алады.

Қорыта келгенде, 4-сыныпта «Матеаматика» пәнін оқытуда «TOP IG» цифрлық платформасын қолдануда нақты дерек көздер көрсетіліп, оқушылардың жас ерекшеліктері ескеріп, тапсырмалар жақсы құрастырып берілген.

«Bilim Class» **платформасының сипаттамасы**

Сипаттамасы	Bilim Land	
Мазмұны		
Контенттің МЖМБС, оқу бағдарламаларына сәйкес келуі	+	
Өткізілетін сабақтардың ҮОБ мақсаттарына сәйкес құрылуы	+	
Әртүрлі форматтағы ұсынылған материалдардың толықтығы: бейнелер, слайдтар, тренажерлер және т.б.	+	
Әр сабақ үшін әртүрлі деңгейдегі кемінде 6 тапсырманың болуы	+	
Күрделі эксперименттік жұмыстарды визуализациялауға және жүзеге асыруға арналған виртуалды зертханалардың болуы	+	
Тапсырмалардың оқу материалына сәйкес берілуі: деңгейлік тапсырмалар; тәжірибеге бағытталған тапсырмалар; зерттеушілік тапсырмалар; эксперименттік тапсырмалар; ақпараттық-коммуникациялық технологиялар құзыреттілігін қалыптастыру тапсырмалары бойынша қорытындылар	+	

Иллюстрациялық материалдардың берілуі: мәтіндік және иллюстрациялық материалдардың сабақтастығы; иллюстрациялық материалдың эстетикалық талаптарға сәйкестігі; иллюстрациялар көлемінің оңтайлылығы бойынша қорытындылар	+	
Оқу-әдістемелік кешендер: оқулық мазмұнына сәйкестігі; оқу жетістіктерін бағалау бойынша БЖБ, ТЖБ тапсырмаларының болуы; қосымша ресурстарды пайдалану бойынша тәжірибелік ұсыныстардың болуы (сілтемелер); үй тапсырмаларын орындау бойынша тәжірибелік ұсыныстардың болуы бойынша қорытындылар	+	
Бағалау		
Білім беру процесіне қатысушыларға кері байланыс пен оқу аналитикасын алуға мүмкіндік беретін кіріктірілген бағалау жүйесі	+	
Жеке үлгі сынақтарын жасау мүмкіндігі	+	
Білім деңгейін тексеру үшін әртүрлі тесттерді тапсыру мүмкіндігі: Халықаралық тесттер, ҰБТ, аттестаттау және т.б.	+	

Кестеден көріп отырғанымыздай, 4-сыныпта «Математика» пәнін оқытуда «BilimClass» білім беру платформасын қолдануда «Контенттің МЖМБС, оқу бағдарламаларына сәйкес келуі» – оқу бағдарламаларына сәйкес келеді.

«Өткізілетін сабақтардың ҮОБ мақсаттарына сәйкес құрылуы» – мақсатына сәйкес құрылған.

«Әртүрлі форматтағы ұсынылған материалдардың толықтығы: бейнелер, слайдтар, тренажерлер және т.б.» – ұсынылған материалдар жүйелі.

«Әр сабақ үшін әртүрлі деңгейдегі кемінде 6 тапсырманың болуы» – 6 тапсырма толығымен берілген.

«Күрделі эксперименттік жұмыстарды визуализациялауға және жүзеге асыруға арналған виртуалды зертханалардың болуы» – зертханалық тапсырмалар қызықты құрылған.

«Тапсырмалардың оқу материалына сәйкес берілуі: деңгейлік тапсырмалар; тәжірибеге бағытталған тапсырмалар; зерттеушілік тапсырмалар; эксперименттік тапсырмалар; ақпараттық-коммуникациялық технологиялар құзыреттілігін қалыптастыру тапсырмалары бойынша қорытындылар» – тәжірибе жасау барысында жабдықтар толық қамтылған.

«Иллюстрациялық материалдардың берілуі: мәтіндік және иллюстрациялық материалдардың сабақтастығы; иллюстрациялық материалдың эстетикалық талаптарға сәйкестігі; иллюстрациялар көлемінің оңтайлылығы бойынша қорытындылар» – мәтін мен материалдың сабақтастығы бар.

«Оқу-әдістемелік кешендер: оқулық мазмұнына сәйкестігі; оқу жетістіктерін бағалау бойынша БЖБ, ТЖБ тапсырмаларының болуы; қосымша ресурстарды пайдалану бойынша тәжірибелік ұсыныстардың болуы (сілтемелер); үй тапсырмаларын орындау бойынша тәжірибелік ұсыныстардың болуы бойынша қорытындылар» – қосымша ресурстарды пайдалануға мүмкіндік бар.

«Бағалау» – өте жоғары.

«Білім беру процесіне қатысушыларға кері байланыс пен оқу аналитикасын алуға мүмкіндік беретін кіріктірілген бағалау жүйесі» – бұл оқушылардың оқу жетістіктерін жүйелі түрде бақылап, нақты деректерге сүйене отырып бағалау мен кері байланыс беруді қамтамасыз етеді. Бұл жүйе барлық қатысушыларға (оқушы, мұғалім, ата-ана, әкімшілік) оқу барысы туралы нақты әрі уақтылы ақпарат беруге бағытталған.

«Жеке үлгі сынақтарын жасау мүмкіндігі» – жеке сынақтарын жасау мүмкіндігі қарастырылған.

«Білім деңгейін тексеру үшін әртүрлі тесттерді тапсыру мүмкіндігі: Халықаралық тесттер, ҰБТ, аттестаттау және т.б.» – әртүрлі тесттілерді тапсыру мүмкіндігі бар.

Қорыта келгенде, 4-сыныпта «Математика» пәнін оқытуда «BilimClass» цифрлық платформасын қолдануда ауыл мектептерінің мұғалімдеріне бұл платформалар өте қажет және пайдалану мүмкіндіктері толығымен қарастырылған.

«BilimClass**» платформаның мүмкіндіктері**

Мазмұны	Bilim Land
ШЖМ педагогтерінің өз материалдарын жүктеу мүмкіндігі	+
Бейнебайланыс арқылы нақты уақыт режимінде онлайн сабақ өткізу мүмкіндігі	+
Мектеп әкімшілігіне арналған кіріктірілген мектеп статистикасы жүйесінің болуы	+
Платформаны пайдалану кезінде жабдықтың әртүрлі түрлерін (планшет, компьютер, панель және т.б.) пайдалану мүмкіндігі	+
Платформаны пайдалану кезінде құрылғыны минималды өнімділікпен пайдалану мүмкіндігі	+
Әртүрлі базалармен Интеграция (NOBD және т.б.)	+
Әртүрлі ЦБР-лармен үйлесімділік және интеграция мүмкіндігі	+
Қолжетімділік құны бойынша	+

«Математика» пәнін сыныпта оқытуда цифрлық платформаларды қолданудың артықшылықтары

Сыныбы – 3 сынып

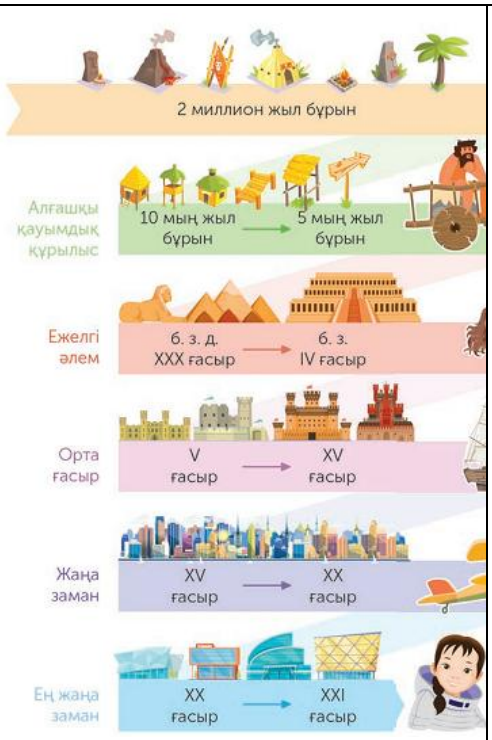
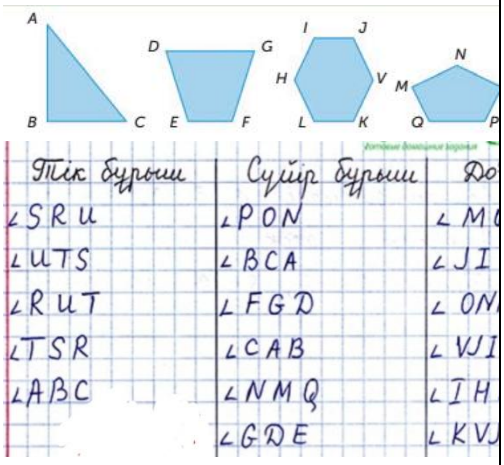
Оқу пәні – «Математика»

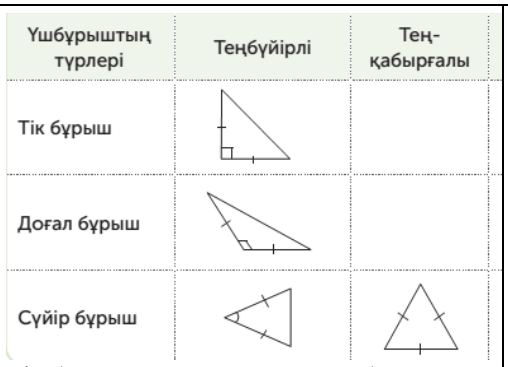
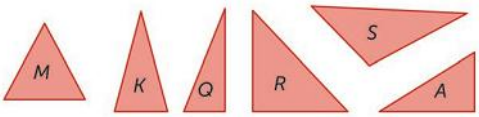
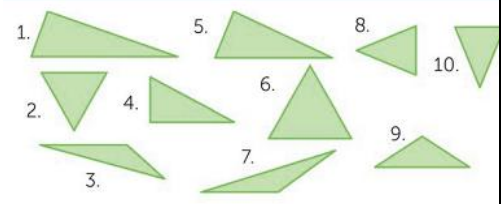
Тоқсаны – 4

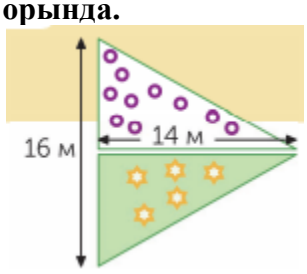
Бөлім – 4 (С)

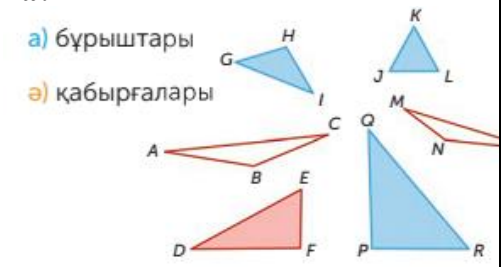
Білім беру ұйымының атауы	
Пәні:	Математика
Бөлім:	**Болашаққа саяхат 4(С)-бөлім.Үшбұрыш. Симметрия**
Педагогтің аты-жөні:	Боранбекова З.А.

Күні:				
Сыныбы:4		Қатысушылар саны	Қатыспағандар саны	
Тақырыбы		**154. Үшбұрыштар / Уақыт таспасы**		
Оқу мақсаты		4.3.1.1** тікбұрышты үшбұрышты тану және атау; 4.3.1.2 үшбұрыштардың классификациясы;		
Сабақтың мақсаты		тікбұрышты үшбұрышты танысады және атайды		
		Сабақтың барысы		
Сабақ-тың жоспар-ланған кезең-дері	Педагогтің әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурс тар
Сабақтың басы 2 минут	**І. Ұйымдастыру** Сәлемдесу. Психологиялық дайындық Күн жарығын алақанға саламын Жүрегіме басып ұстай қаламын Ізгі, әрі нәзік, жарық мейірімді Болып кетер сонда менің жан-жағым!	1.Мұғаліммен сәлемдеседі. 2.Өлең шумағын айтады.	Жарайсыңдар!	
2 минут	**Үй тапсырмасын сұрау** **Теңдеуді шеш** 8y-345=471 35+(b+145)=658	теңдеуді шешеді	**Дескриптор:** 1. теңдеуді шешеді **ҚБ:**Жарайсың! Өте жақсы! Талпын!	
Білу. 5 минут Сабақтың ортасы 10 минут	**Оқушыларды оқу мақсаты және бағалау критерийімен танысады** **ІІІ. Жаңа тақырып.** Білу және түсіну Оқулықпен жұмыс. **1-тапсырма. Уақыт таспасына қара.** **Уақыт таспасынан өзің өмір сүріп жатқан кезеңді тап.**	Уақыт таспасынан өзі өмір сүріп жатқан кезеңді табады.	**Дескриптор:** 1. Уақыт таспасынан өзі өмір сүріп жатқан кезеңді табады.1б	оқулық Оқулық Дәптер

5минут	 XX ғасыр - XXI ғасыр Ең жаңа заман **2-тапсырма. Тік, сүйір, доғал бұрыштардың атауын үш бағанға бөліп жаз.** **3-тапсырма. "Ойлан, жұптас, талқыла" әдісі. Кестеге қара. Бұрыштарына қарап, үшбұрыштарды қандай топтарға бөлуге болады?**	Тік, сүйір, доғал бұрыштардың атауын үш бағанға бөліп жазады. Бұрыштарына қарап, үшбұрыштарды қандай топтарға бөлуге болатынын анықтайды. Сергіту сәтін іс-қимылмен көрсетеді. Үшбұрыштарды қандай да бір белгілері бойынша топтарға бөледі.	**Дескриптор:** 1. Тік, сүйір, доғал бұрыштардың атауын үш бағанға бөліп жазады. 1б **Дескриптор:** 1. Бұрыштарына қарап, үшбұрыштарды қандай топтарға бөлуге болатынын анықтайды.1 б **Дескриптор:** 1.Үшбұрыштарды қандай да бір белгілері бойынша	 дәптер

5 минут	 Тікбұрышты, доғалбұрышты, сүйірбұрышты **Сергіту сәті** *"Қызыл гүлім-ай" әні* **ЕБҚ тапсырмасы** **Пайыздарды бөлшек түрінде жаз:** 18%= 55 %= 79% = 98%= **4-тапсырма. "Миға шабуыл" әдісі. Суретке қара. Үшбұрыштарды қандай да бір белгілері бойынша топтарға бөл. Оларды басқаша қалай бөлуге болады?**	Сызғыштың көмегімен үшбұрыштардың қабырғаларының ұзындығын өлшейді. Олардың қандай үшбұрышқа жататынын анықтайды. Жазбаша есептейді.	топтарға бөледі. 1б **Дескриптор:** 1. Сызғыштың көмегімен үшбұрыштардың қабырғаларының ұзындығын өлшейді. 1б 2.Олардың қандай үшбұрышқа жататынын анықтайды. 1б	
5 минут	 1. Тікбұрышты: Q, R, A 2. Сүйірбұрышты: M,K, C, S 3.Доғалбұрышты: B 1.Теңбүйірлі:K 2.Теңқабырғалы: M, C 3. Қабырғалары әртүрлі:Q, R, S, A, B **5-тапсырма. Сызғыштың көмегімен үшбұрыштардың қабырғаларының ұзындығын өлше. Олардың қандай үшбұрышқа (қабырғалары әртүрлі, тең қабырғалы, теңбүйірлі) жататынын анықта. Нөмірі бойынша топқа бөліп жаз.** 	Есепті шығарады. Гүлзардың ауданын есептеп шығарады Бірінші шелекте қанша л су болды. Екінші шелекте қанша су болды.	**Дескриптор:** 1. Жазбаша есептейді.1б **Дескриптор:** 1. Есепті шығарады.1б **Дескриптор:**	

5 минут	**1.** Қабырғалары әртүрлі: 1,5,3,7,4,11,12 2. Теңқабырғалы: жоқ 3. Теңбүйірлі:2, 6, 8, 9,10 **6-тапсырма. Жазбаша есепте.** 87 658 + 68 763 + 18 764=175185 986 409 + 5 876 + 5 432=997717 6 786 + 46 896 + 41 089=94771 60 999 + 45 398 + 10 342=116739 247 · 27=6669 239 · 454=108506 460 598 : 782=589 144 560 : 695=208 **7-тапсырма. Есепті шығар.** А) $P_{үшб}$=27см а=? Ш: а=Р:3=27:3=9см Ж: АВС үшбұрышының қабырғасы -9см. Ә) а=4см $P_{үшб}$=?см Ш: Р=а*3=4*3=12см Ж: АВС үшбұрышының периметрі -12см. **8-тапсырма. Тапсырманы орында.** Ш: S=(16*14):2=112м^2 Ж: Гүлзардың ауданы-112м^2 **9-тапсырма. Ойлан және жауап бер.** (х+2)+(х+5)=37 х+2+х+5=37 2х+7=37 2х=37-7 2х=30 х=30:2 х=15 1-шелек: 15+2=17 л 2-шелек: 15+5=20л Тексеру: 17+20=37л (2 шелектегі су)		1. Гүлзардың ауданын есептеп шығарады 1б **Дескриптор:** 1.Бірінші шелекте қанша л су болды. Екінші шелекте қанша су болғанын табады 1б	

	Ж: Бірінші шелекте 17л су болды. Екінші шелекте 20л су болды.			
Сабақтың соңы 5 минут	**IV.Сабақты қорытындылау** (оқу мақсаты мен бағалау критерийлеріне оралу): -Бүгінгі оқу мақсаты қандай болды? -Жетістік критерийлеріне жеттік пе? **Үй тапсырма** **10-тапсырма. Суретке қара. Берілген белгілері бойынша үшбұрыштарды топқа бөл. Оларды басқаша топтауға бола ма?** А) Тікбұрышты үшб : YVM, EFD, QPR Сүйірбұрышты үшб: GHJ, JKL, STU **Оқушылардың білімін бағалау** **Рефлексия** 	Бүгінгі сабақтағы өзінің әрекеті туралы, жаңа білімді меңгерудегі өзінің жетістіктері мен қиыншылығы туралы ой бөліседі. өзін бағалайды сабақтан алған әсерлерімен бөліседі Сұрақтар қояды, қосымша түсіндіруді қажет ететін тұстарын айтады. Сабақ немесе тақырып бойынша өз пікірін айтып, болашақта не қалайтынын білдіреді. Оқушы өз оқуында қандай әдістердің тиімді болғанын байқайды. □ Қателерінің себептерін анықтап, оларды түзету жолдарын ойластырады. □ өзінің жетістіктерін және қиындықтарын анықтайды. □ Тапсырма барысында не сәтті болғанын және қай жерде қиналғанын түсінеді. □ Өзінің жауаптарын және шешімдерін талдайды	Кері байланыс : Бүгінгі сабақтың оқу мақсатына жеттік пе ? Бүгінгі сабақта не үйрендің ? Қорытынды бағалау . ҚБ : 1-10 б жүйе Мадақтау сөздер Жарайсыңдар Балдар жиынтығын қою	Кері байланыс

«Жаратылыстану» пәні

Бастауыш білім беру деңгейінің 1-4-сыныптарына арналған

« Жаратылыстану » оқу пәні 3-сыныпта аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағат жүргізіледі.

«Жаратылыстану» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарында Ортақ тақырыптарға: «Топырақ» берілген.

Ұзақ мерзімді жоспар бөлімі: Топырақ

Бағдарлама бөлімшелері: 3.4 Табиғат ресурстары

3.3.**4**.2 топырақтың құнарлылығын құрамына қарай зерттеу (құм, саз, өсімдіктер мен жануарлардың қалдықтары, су, ауа)

3-сыныпта «Жаратылыстану» пәнін оқытуда

Оқу мақсаттары	Оқу мақсаттарын орындауда ұсынылатын цифрлық платформалар
3.3.**4**.2 топырақтың құнарлылығын құрамына қарай зерттеу (құм, саз, өсімдіктер мен жануарлардың қалдықтары, су, ауа)	Осы мақсатқа берілген платформа TOP IG ашсақ, онда Алматыкітап 2024 ж Қ. Шадиева, Г. Үржігітова, Ж. Құсайынова, Г. Батырова

Қазақстандық білім беру платформаларына SWOT талдау

Күшті жақтары	**Таяу арадағы іс-шаралар**
Әлсіз жақтары	**Мүмкіндіктері** Жоғары IQ-ы бар оқушылар 3-сынып деңгейінен жоғары жаратылыстану тақырыптарын түсінуге бейім болады. Мұндай оқушылар жаратылыстану пәнінде шағын ғылыми зерттеу жобаларын орындауға бейім. Мысалы: су айналымы, өсімдіктердің өсуіне әсер ететін факторлар, күн энергиясы, экожүйе моделін жасау сияқты жобалар. Мұғалім мен ата-ананың қолдауы арқылы оқушыға жеке бағдарлама жасау – күрделірек тапсырмалар, логикалық сұрақтар, STEM бағытындағы істермен айналысу.

«TOP IG» платформасын қолдана 3-сыныпта «Жаратылыстану» пәнін оқыту бойынша сипаттаманы жазу керек

«TOP IG» **цифрлы білім беру платформасы**

	Платформаның атауы TOP IG» **Сыныбы** 3 сынып **Оқыту тілі** қазақша **Оқыту пәні** жаратылыстану **Сарапшы** Қусаинова А.Е.			
№	Пайымдау	«+»	«-»	Жақсартуды қажет етеді
1	Цифрлы білім беру платформасы құрылымының талаптарға сәйкестігі	+		
	Цифрлы контенттің оқу мақсаттарына сәйкестігі	+		
	Түсіндіру мәтінінің дұрыс таңдауы	+		
	Функционалды сауаттылықты дамытуға бағытталған тапсырмалардың болуы	+		
	Бақылау сұрақтары мен тапсырмалардың оқу мақсаттарына сай болуы	+		

2	Оқу материалдарының көлемінің оңтайлылығы	+		
3	Білім алушылардың психологиялық және жас ерекшеліктеріне оқу материалының сәйкестігі	+		
4	Оқу материалын мазмұндау логикасы (сабақтастығын сақтау)	+		
5	Білім беру контентінде қазақстандық компоненттің көрініс табуы	+		
6	Ғылыми және қолжетімділік принциптерін сақтау, мазмұнының, тапсырмалардың шынайы өмірдегі жағдаяттарымен байланысын қамтамасыз ету	+		
Сөйлеу іс-әрекетінің түрлері бойынша дағдыларды қалыптастыру үшін тапсырмалардың, жаттығулардың болуы (тек тілдік пәндер үшін)				
	тыңдалым			Тақырыпқа сәйкес видео ауқымды болуы
	оқылым	+		
	айтылым	+		
	жазылым	+		
7	Қателерге жол берілу мен нақтылықтың болмауы:			
	фактологиялық		-	
	грамматикалық		-	
	стилистикалық		-	

Кестеден көріп отырғанымыздай, «Цифрлы білім беру платформасы құрылымының талаптарға сәйкестігі» – өте жоғары .

«Цифрлы контенттің оқу мақсаттарына сәйкестігі» – сәйкес келеді.

«Түсіндіру мәтінінің дұрыс таңдауы» – анық көрсетілген.

«Функционалды сауаттылықты дамытуға бағытталған тапсырмалардың болуы» – әр тапсырмада кездесіп отырды.

«Бақылау сұрақтары мен тапсырмалардың оқу мақсаттарына сай болуы» – оқу мақсатына сай келеді.

«Оқу материалдарының көлемінің оңтайлылығы» – тапсырмалары оқушының қабылдауына ыңғайлы құрастырылған.

«Білім алушылардың психологиялық және жас ерекшеліктеріне оқу материалының сәйкестігі» – жас ерекшеліктеріне сәйкес келеді.

«Оқу материалын мазмұндау логикасы (сабақтастығын сақтау)» – жаңа ақпаратты қабылдауға арналған логикалық тапсырмалар бар.

«Білім беру контентінде қазақстандық компоненттің көрініс табуы» – баланың **дүниетанымын кеңейтеді**.

«Ғылыми және қолжетімділік принциптерін сақтау, мазмұнының, тапсырмалардың шынайы өмірдегі жағдаяттарымен байланысын қамтамасыз ету» – туған жермен байланыстыра алады.

Қорыта келгенде, 3-сыныпта «Жаратылыстану» пәнін оқытуда «TOP IG» цифрлық платформасын қолдануда нақты дерек көздер көрсетіліп, оқушылардың жас ерекшеліктері ескеріп, тапсырмалар жақсы құрастырып берілген.

«Bilim Class» **платформасының сипаттамасы**

Сипаттамасы	Bilim Land	
Мазмұны		
Контенттің МЖМБС, оқу бағдарламаларына сәйкес келуі	+	
Өткізілетін сабақтардың ҮОБ мақсаттарына сәйкес құрылуы	+	
Әртүрлі форматтағы ұсынылған материалдардың толықтығы: бейнелер, слайдтар, тренажерлер және т.б.	+	
Әр сабақ үшін әртүрлі деңгейдегі кемінде 6 тапсырманың болуы	+	
Күрделі эксперименттік жұмыстарды визуализациялауға және жүзеге асыруға арналған виртуалды зертханалардың болуы	+	
Тапсырмалардың оқу материалына сәйкес берілуі: деңгейлік тапсырмалар; тәжірибеге бағытталған тапсырмалар; зерттеушілік тапсырмалар; эксперименттік тапсырмалар; ақпараттық-коммуникациялық технологиялар құзыреттілігін қалыптастыру тапсырмалары бойынша қорытындылар	+	
Иллюстрациялық материалдардың берілуі: мәтіндік және иллюстрациялық материалдардың сабақтастығы; иллюстрациялық материалдың эстетикалық талаптарға сәйкестігі; иллюстрациялар көлемінің оңтайлылығы бойынша қорытындылар	+	
Оқу-әдістемелік кешендер: оқулық мазмұнына сәйкестігі; оқу жетістіктерін бағалау бойынша БЖБ, ТЖБ тапсырмаларының болуы; қосымша ресурстарды пайдалану бойынша тәжірибелік ұсыныстардың болуы (сілтемелер); үй тапсырмаларын орындау бойынша тәжірибелік ұсыныстардың болуы бойынша қорытындылар	+	
Бағалау		
Білім беру процесіне қатысушыларға кері байланыс пен оқу аналитикасын алуға мүмкіндік беретін кіріктірілген бағалау жүйесі	+	
Жеке үлгі сынақтарын жасау мүмкіндігі	+	
Білім деңгейін тексеру үшін әртүрлі тесттерді тапсыру мүмкіндігі: Халықаралық тесттер, ҰБТ, аттестаттау және т.б.	+	

Кестеден көріп отырғанымыздай, 3-сыныпта «Жаратылыстану» пәнін оқытуда «BilimClass» білім беру платформасын қолдануда «Контенттің МЖМБС, оқу бағдарламаларына сәйкес келуі» – оқу бағдарламаларына сәйкес келеді.

«Өткізілетін сабақтардың ҮОБ мақсаттарына сәйкес құрылуы» – мақсатына сәйкес құрылған.

«Әртүрлі форматтағы ұсынылған материалдардың толықтығы: бейнелер, слайдтар, тренажерлер және т.б.» – ұсынылған материалдар жүйелі.

«Әр сабақ үшін әртүрлі деңгейдегі кемінде 6 тапсырманың болуы» – 6 тапсырма толығымен берілген.

«Күрделі эксперименттік жұмыстарды визуализациялауға және жүзеге асыруға арналған виртуалды зертханалардың болуы» – зертханалық тапсырмалар қызықты құрылған.

«Тапсырмалардың оқу материалына сәйкес берілуі: деңгейлік тапсырмалар; тәжірибеге бағытталған тапсырмалар; зерттеушілік тапсырмалар; эксперименттік тапсырмалар; ақпараттық-коммуникациялық технологиялар құзыреттілігін қалыптастыру тапсырмалары бойынша қорытындылар» – тәжірибе жасау барысында жабдықтар толық қамтылған.

«Иллюстрациялық материалдардың берілуі: мәтіндік және иллюстрациялық материалдардың сабақтастығы; иллюстрациялық материалдың эстетикалық талаптарға сәйкестігі; иллюстрациялар көлемінің оңтайлылығы бойынша қорытындылар» – мәтін мен материалдың сабақтастығы бар.

«Оқу-әдістемелік кешендер: оқулық мазмұнына сәйкестігі; оқу жетістіктерін бағалау бойынша БЖБ, ТЖБ тапсырмаларының болуы; қосымша ресурстарды пайдалану бойынша тәжірибелік ұсыныстардың болуы (сілтемелер); үй тапсырмаларын орындау бойынша тәжірибелік ұсыныстардың болуы бойынша қорытындылар» – қосымша ресурстарды пайдалануға мүмкіндік бар.

«Бағалау» – өте жоғары.

«Білім беру процесіне қатысушыларға кері байланыс пен оқу аналитикасын алуға мүмкіндік беретін кіріктірілген бағалау жүйесі» – бұл оқушылардың оқу жетістіктерін жүйелі түрде бақылап, нақты деректерге сүйене отырып бағалау мен кері байланыс беруді қамтамасыз етеді. Бұл жүйе барлық қатысушыларға (оқушы, мұғалім, ата-ана, әкімшілік) оқу барысы туралы нақты әрі уақтылы ақпарат беруге бағытталған.

«Жеке үлгі сынақтарын жасау мүмкіндігі» – жеке сынақтарын жасау мүмкіндігі қарастырылған.

«Білім деңгейін тексеру үшін әртүрлі тесттерді тапсыру мүмкіндігі: Халықаралық тесттер, ҰБТ, аттестаттау және т.б.» – әртүрлі тесттілерді тапсыру мүмкіндігі бар.

Қорыта келгенде, 3-сыныпта «Жаратылыстану» пәнін оқытуда «BilimClass » цифрлық платформасын қолдануда ауыл мектептерінің мұғалімдеріне бұл платформалар өте қажет және пайдалану мүмкіндіктері толығымен қарастырылған.

«BilimClass» платформаның мүмкіндіктері

Мазмұны	Bilim Land	
ШЖМ педагогтерінің өз материалдарын жүктеу мүмкіндігі	+	
Бейнебайланыс арқылы нақты уақыт режимінде онлайн сабақ өткізу мүмкіндігі	+	
Мектеп әкімшілігіне арналған кіріктірілген мектеп статистикасы жүйесінің болуы	+	
Платформаны пайдалану кезінде жабдықтың әртүрлі түрлерін (планшет, компьютер, панель және т.б.) пайдалану мүмкіндігі	+	

Платформаны пайдалану кезінде құрылғыны минималды өнімділікпен пайдалану мүмкіндігі	+	
Әртүрлі базалармен Интеграция (NOBD және т.б.)	+	
Әртүрлі ЦБР-лармен үйлесімділік және интеграция мүмкіндігі	+	
Қолжетімділік құны бойынша	+	

«Жаратылыстану» пәнін 3-сыныпта оқытуда цифрлық платформаларды қолданудың артықшылықтары

Сыныбы – 3 сынып

Оқу пәні – «Жаратылыстану»

Тоқсаны – 4

Бөлім – 3.4

Оқу мақсаттары	**Сабақ мақсаттары**
3.3.**4**.2 топырақтың құнарлылығын құрамына қарай зерттеу (құм, саз, өсімдіктер мен жануарлардың қалдықтары, су, ауа)	Оқушылар топырақтың құрамын (құм, саз, су, ауа, өсімдіктер мен жануарлар қалдықтары) зерттеу арқылы оның құнарлылығын анықтайды және топырақ құрам бөліктерінің өсімдіктердің өсуіне әсерін түсіндіреді.

Қысқа мерзімді (сабақ) жоспары

_____

(сабақтың тақырыбы)

Білім беру ұйымының атауы	
Пәні:	**Жаратылыстану**
Бөлім:	Топырақ
Педагогтің аты-жөні:	Кусаинова Айсулу Еликбаевна
Күні:	
Сынып:	3 сынып
Сабақтың тақырыбы:	Топырақтың қасиеттері
Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаты:	3.3.**4**.2 топырақтың құнарлылығын құрамына қарай зерттеу (құм, саз, өсімдіктер мен жануарлардың қалдықтары, су, ауа)
Сабақтың мақсаты	Оқушылар топырақтың құрамын (құм, саз, су, ауа, өсімдіктер мен жануарлар қалдықтары) зерттеу арқылы оның құнарлылығын анықтайды және топырақ құрам бөліктерінің өсімдіктердің өсуіне әсерін түсіндіреді.
Сабақтың түрі:	Зерттеу сабағы
Сабақ моделі:	Сараланған оқыту, цифрлық платформаларды кіріктіру арқылы білім беру
Қолданылатын платформалар:	**Bilimland.kz** – бейнематериал мен интерактивті тапсырмалар **Kahoot / Wordwall / Quizizz** – бағалау және кері байланыс **Google Jamboard / Padlet** – топтық жұмыс және зерттеу нәтижелерін ұсыну **Google Forms / LearningApps** – аралық бағалау (формативті)
Сабақтың барысы	

Сабақтың кезеңі//	**Педагогтің әрекеті**	**Оқушының әрекеті**	**Бағалау**	**Ресурстар**

<table>
<tr><td>уақыты</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>Сабақ тың басы
5 минут

Өткенді пысықтау
5 минут

Жаңа сабақ – Зерттеу бөлімі
20 минут

Сабақты қорыту
10 минут

Кері байланыс</td><td>Сәлемдесу, оқушыларды топқа бөлу (Padlet арқылы немесе кеспе қағаздармен)
Сабақ мақсаты мен бағалау критерийлерін таныстыру
Қауіпсіздік ережелерін еске түсіру
Bilimland.kz бейнеролигін көру:
– «Топырақ деген не? Оның құрамы қандай?»
– Видеодан кейін Kahoot арқылы 3 сұрақтық мини-викторина
Теориялық бөлім (5 мин):
Мұғалім презентация көрсетеді (құрамы: құм, саз, гумус, су, ауа)
Қасиеттері: түсі, иісі, ылғал ұстауы, су сіңіргіштігі
2. Тәжірибе жасау (15 мин):
Google Jamboard немесе Padlet арқылы топтық тапсырмалар:
3 түрлі топырақ үлгісімен жұмыс (қара топырақ, құм, саз)
Су құю арқылы сіңіргіштігін бақылау
Нәтижелерді кестеге түсіру
Кесте мысалы (Jamboard-та толтырылады):
<table><tr><th>Топырақ түрі</th><th>Түсі</th><th>Су сіңіруі</th><th>Ылғалды ұстауы</th><th>Қорытынды</th></tr><tr><td>Құм</td><td>Ашық</td><td>Тез сіңіреді</td><td>Тез кебеді</td><td>…</td></tr><tr><td>Саз</td><td>Сұрғылт</td><td>Баяу сіңіреді</td><td>Ұзақ ұстайды</td><td>…</td></tr><tr><td>Қара топырақ</td><td>Қара</td><td>Орташа</td><td>Жақсы ұстайды</td><td>…</td></tr></table>Формативті бағалау:
Google Forms арқылы 4 сұрақтық тест
LearningApps – сәйкестендіру тапсырмасы (топырақтың қасиеті мен түрін сәйкестендіру)
Wordwall арқылы “Бүгін мен не үйрендім?” деген сұраққа жауап</td><td>Бір-бірімен амандасады

Бейнеролик көру тапсырмаларды орындайды

Жаңа ақпаратты меңгереді

Өз ойларын айтады

Жеке жұмыс жасайды

Қорытынды жасайды

Сұрақтарға жауап береді

Кері байланыс жасайды</td><td></td><td></td></tr>
</table>

«Жаратылыстану» пәні

Бастауыш білім беру деңгейінің 1-4-сыныптарына арналған «Жаратылыстану» оқу пәні 3-сыныпта аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағат жүргізіледі.

«Жаратылыстану» пәнін 3-тоқсанда оқытуда оқу процесінде цифрлық технологияларды тиімді пайдалану

«Жаратылыстану» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарында Ортақ тақырыптарға: «Саяхат» және «Салт-дәстүр және ауыз әдебиеті» берілген.

Ұзақ мерзімді жоспар бөлімі: Заттар және олардың қасиеттері. Жер және ғарыш. Табиғат физикасы.

Бағдарлама бөлімшелері: 3.4 Табиғат ресурстары4.1 Жер 4.2 Ғарыш4.3 Кеңістік және уақыт5.1 Күш және қозғалыс

Оқу мақсаттары:

3.3.4.1 топырақтың рөлін және негізгі қасиеттерін түсіндіру; 3.3.4.2 топырақтың құнарлылығын құрамына қарай зерттеу (құм, саз, өсімдіктер мен жануарлардың қалдықтары, су, ауа)

3.4.1.1 Жер сфераларының орналасу реттілігін түсіндіру және көрсету

3.4.2.1 ғарышты игерудің кейбір айтулы оқиғалары туралы әңгімелесу және маңыздылығын түсіндіру

3.4.3.1 Жердің өз осінен айналуының салдарын түсіндіру

3.5.1.1 серпімділік күшін зерттеу және оның білінуіне мысал келтіру;

3.5.1.2 ауырлық күшін зерттеу және оның білінуіне мысал келтіру;

3.5.1.3 үйкеліс күшін зерттеу және оның білінуіне мысал келтіру;

3.5.1.4 күштің әсер ету бағытын анықтау

3-сыныпта «Жаратылыстану» пәнін оқытуда

Оқу мақсаттары	Оқу мақсаттарын орындауда ұсынылатын цифрлық платформалар
3.3.4.1 топырақтың рөлін және негізгі қасиеттерін түсіндіру;	«IMektep»
3.3.4.2 топырақтың құнарлылығын құрамына қарай зерттеу (құм, саз, өсімдіктер мен жануарлардың қалдықтары, су, ауа)	
3.4.1.1 Жер сфераларының орналасу реттілігін түсіндіру және көрсету	
3.4.2.1 ғарышты игерудің кейбір айтулы оқиғалары туралы әңгімелесу және маңыздылығын түсіндіру	«TigTag junior»
3.4.3.1 Жердің өз осінен айналуының салдарын түсіндіру	
3.5.1.1 серпімділік күшін зерттеу және оның білінуіне мысал келтіру;	«TigTag junior»
3.5.1.2 ауырлық күшін зерттеу және оның білінуіне мысал келтіру;	
3.5.1.3 үйкеліс күшін зерттеу және оның білінуіне мысал келтіру;	Twingbilim
3.5.1.4 күштің әсер ету бағытын анықтау	

Қазақстандық білім беру платформаларына SWOT талдау

Күшті жақтары:	**Таяу арадағы іс-шаралар**
-білім алушының қызығушылығын аттырады -жаңа ақпаратты түсіну үшін қолданған анимация сюжеттері анық, айқын берілген	-платформада білім алушымен тікелей бірлескен оқу ортасын құрылып, сабаққа қатсып, күнделік отырса

-ақпараттар толық түсіндіруге ұсынылған	-ғалымдардың зерттеу жасау жолдарындағы жұмыстары ұсынылса -жылға арналған ұзақ мерзімді жоспардың оқу мақсаттарына сәйкес тапсырмалармен толықтырылса
Әлсіз жақтары -бейне роликтерге уақытты көп жұмсаған,бұдан білім алушы жалығып кетеді - сыни ойлау арқылы орындалатын тапсырмалар ұсынуы төмен -өз ойын,көзқарасын дәлелдеп жазуға арналған тапсырмалар жоқ -оқу мақсаттарына жетуге арналған тапсырмалар жоқ	**Мүмкіндіктері** -қосымша білім алуға, өзінің білім алу мүмкіндіктерін кеңейтуге -дүниені тануға, жаңа ұғымды түсінуге -функционалды сауаттылығы мен трансверсальды құзыреттілігі қалыптастыруға Оқу бағдарламасы мен оқулықты сәйкестендіріп бейне мәтіндер қамтылса

«Bilimland» платформасын қолдана 3-сыныпта «Жаратылыстану» пәнін оқыту бойынша сипаттаманы жазу керек

« Bilimland » **цифрлы білім беру платформасы**

	Платформаның атауы: « Bilimland» **Сыныбы : 3** **Оқыту тілі: қазақ тілі** **Оқыту пәні: Жаратлыстану** **Сарапшы: Бекболатова Жаркынай Бекболатовна**			
№	Пайымдау	«+»	«-»	Жақсартуды қажет етеді
1	Цифрлы білім беру платформасы құрылымының талаптарға сәйкестігі	+		Әр сабақтан кейін білім алушы оқу мақсатын модельдеуге арналған тасырма берілсе
	Цифрлы контенттің оқу мақсаттарына сәйкестігі		-	Берілетін тақырыптарға ұсынылған оқу мақсаттарына қарай тапсырмалар ұсынылса
	Түсіндіру мәтінінің дұрыс таңдауы	+		Түсіндіру мәтіндері оқулықтардағы тақырыптамен байланыстырылып жасалса
	Функционалды сауаттылықты дамытуға бағытталған тапсырмалардың болуы	+		ПИЗА,МОДО сынақтарына немесе олимпиада тапсырмаларына ұқсас формада ұсынылса
	Бақылау сұрақтары мен тапсырмалардың оқу мақсаттарына сай болуы		_	Сұрақтар дәлелді пікірмен жауап беруге бағытталып қойылса
2	Оқу материалдарының көлемінің оңтайлылығы		-	Кейбір ұсынылған тапсырмалар өте жеңіл, логикасын күрделендірсе
3	Білім алушылардың психологиялық және жас ерекшеліктеріне оқу материалының сәйкестігі	+		
4	Оқу материалын мазмұндау логикасы (сабақтастығын сақтау)	+		
5	Білім беру контентінде қазақстандық компоненттің көрініс табуы	+		Еліміздің көрікті жерлері мен зауыттармен, фабрикалармен, ғарыш айлағынан деректі бейнебаяндар қолданып, тапсырмалармен толықтырылса

6	Ғылыми және қолжетімділік принциптерін сақтау, мазмұнының, тапсырмалардың шынайы өмірдегі жағдаяттарымен байланысын қамтамасыз ету	+		
Сөйлеу іс-әрекетінің түрлері бойынша дағдыларды қалыптастыру үшін тапсырмалардың, жаттығулардың болуы (тек тілдік пәндер үшін)				
	тыңдалым	+		Бейне ақпараттар үшін уақыт ұзақ берілген анимация тұстарын қысқартылса; Материалдарды тыңдауда дауысты таңдауға(досының немесе ата-ананың) мүмкіндік берілсе
	оқылым	+		
	айтылым		-	Айтылым тапсырмасын орындауда бастауыш сынып білім алушысы «мені ешкім тыңдап отырған жоқ» деп қабылдайды, сондықтан бұндай тапсырмаларда вертуальды тыңдаушы ұйымдастырылса
	жазылым	+		Білім алушының жазу сауаттылығына тексеру жүргізу жолын қарастыру керек.
7	Қателерге жол берілу мен нақтылықтың болмауы:			
	фактологиялық		-	
	грамматикалық		-	
	стилистикалық		-	

Кестеден көріп отырғанымыздай, «Цифрлы білім беру платформасы құрылымының талаптарға сәйкестігі» – платформаның құрылымында бастауыш сыныптарға арналған жаратылыстану пәніне арнайы «IMektep», «Twingbilim», «TigTagJunior» контент жасалмаған, сыныптарға арналып пәндік контенттер бөлінбеген. Платформадағы «IMektep» «Дүниетану» контентінде, «Twingbilim», «TigTagJunior» өнімдерінде бейне-сабақтар ресурстар ретінде ұсынылған. Құрылымдар талаптарға сәйкес келмейді.

«Цифрлы контенттің оқу мақсаттарына сәйкестігі» – оқу мақсаттарына платформда нақты тапсырмалар ұсынылмаған. Мысал үшін жолданып отырған жаратылыстану пәнінен қысқа мерзімді жоспарда «Топырақтың қандай қасиеті бар?» тақырыбында оқу мақсаттары: 3.3.4.1 кейбір ағзалардың тіршілігіндегі топырақтың рөлін түсіндіру; 3.3.4.2 топырақтың негізгі құрамын зерттеу (құм, саз, өсімдіктер мен жануарлардың қалдықтары, су, ауа); берілген. Ал платформада дүниетану контенті бойынша осы тақырып аясында бейне-сабақ және тапсырмалар ұсынылған. Бұл тапсырмаларды сөйлемді толықтыр, тест, дұрыс/дұрыс емес, артығын алып таста әдістерімен берілгенімен, оқу мақсаттарына нақты тапсырмалар жоқ.

«Түсіндіру мәтінінің дұрыс таңдауы» – 3-сынып білім алушылары топырақ бөлімі бойынша «Топырақ не үшін қажет?», «Топырақтың құрамы», «Топырақтың қандай қасиеті бар?» 3 сағатқа арналған тақырыптарға жалпылама 1 бейне сабақ ұсынылған. Бұл тақырыпты толық түсінуге және ғылыми тұстары:

топырақ арасындағы тіршілік ортасы туралы мәліметтер, топырақ түрлерінің құрамы және қасиеттері көрініс табатын бейне мәтіндермен толықтыруды қажет етеді.

«Функционалды сауаттылықты дамытуға бағытталған тапсырмалардың болуы» – платформадағы бейне мәтіннен кейінгі орындалатын тапсырмаларды орындау сәйкестендіру әдісі арқылы жүзеге асырылады. Платформадағы өнімдердегі берілген тапсырмалар 3-сынып білім алушылары үшін ойлануға мүмкіндік берілген, бірақ «Не үшін ...?», «Қалай ...?», «Неге ...?» сұраулы сөздерді қолданып жоғарғы дәрежедегі сұрақтар, қойылып, оған «Мені ойымша ... », «Өйткені ол былай ...» дәлелді пікірмен жауап ұсынатындай тапсырмалар болса, алған білімдерін қолдануға, сыни ойлануға үйренер еді.

«Бақылау сұрақтары мен тапсырмалардың оқу мақсаттарына сай болуы» – ұсынылған бақылау сұрақтары мен тапсырмалар оқу бағдарламасыдағы тақырып аясында жалпылама құрылып, білім деңгейін тексеруге бағытталған

«Оқу материалдарының көлемінің оңтайлылығы» оқу материалдарының көлемі берілген. Тақырыптардағы бейне сабақтардағы «қайталайық» жалғасы қажет емес. Тыңдалған мәліметтерді мұғалім сыныптағы білім алушылармен кері байланыс арқылы қайталау ұйымдастыруға болады

«Білім алушылардың психологиялық және жас ерекшеліктеріне оқу материалының сәйкестігі» – оқу материалдары 3-сынып білім алушыларының жас ерекшелігіне қарай іріктелген. Мәтіндер мен тапсырмалар олардың қабылдау мүмкіндігін ескере отырып дайындалған, тілдік күрделілігі тым ауыр емес. Баланың қызығушылығын оятатын, логикалық ойлауын, сыни көзқарасын қалыптастыратын сипатқа ие.

«Оқу материалын мазмұндау логикасы (сабақтастығын сақтау)» – «Біз курс құрылымын жасау барысында желілік әдісті қолдануға шешім қабылдадық. Біз таңдаған модель әр тақырыпқа терең тоқталып, жеке сабақ ретінде пәннің барлық бөлімдерін қамтуға мүмкіндік береді. Спиральді оқыту бір тақырыптың әр сыныпта біртіндеп күрделеніп отырып қайталануын қадағалайды. Біздің желілік құрылымды таңдаған себебіміз – оның әмбебаптығында. Мұғалім шығармашылығын шыңдап, сабақты өз ыңғайына қарай қолдана алады. Әр оқушының тақырыпты түсіну деңгейін оқулық емес, мұғалімнің шеберлігі мен оқушының жеке қабілеті анықтайды» платформа авторлары түсінік берген. Бұл идеямен де келісуге болады, бірақ ауылдық жердің бастауыш сынып білім алушыларының білім алу ортасы, әлеуметтік жағдайына қарай білім алатынын ескеру қажет. Сондықтан тақырыптардың сабақтастығын сақтау, оқу материалдарының мазмұндауын оқулықтың тақырыптарына қарай әзірлеу тиімді.

«Білім беру контентінде қазақстандық компоненттің көрініс табуы» – қазақстандық компоненттің қамтылуы жалпы алғанда бар, бірақ жеткілікті деңгейде емес. Кейбір бейне сабақтарда отандық тұлғалар, ұлттық құндылықтар

мен тарихи-мәдени тақырыптар көрініс тапқанымен, бұл мазмұн жүйелі түрде берілмеген.

«Ғылыми және қолжетімділік принциптерін сақтау, мазмұнының, тапсырмалардың шынайы өмірдегі жағдаяттарымен байланысын қамтамасыз ету» – платформа мазмұны ғылыми негізделген, оқу бағдарламасына жалпылама құрылып, білім мазмұнының нақты берілмеген. Тапсырмалар мен мәтіндердің басым бөлігі білім алушылардың өмірлік тәжірибемен берілген.

Қорыта келгенде, 3-сыныпта «Жаратылыстану» пәнін оқытуда «Bilimland» цифрлық платформасын қолдануда тақырыптарды түсінуге, ақпарат алуға бейне сабақтар білім алушының жас ерекшелігіне қарай көрнекі сюжетпен ұсынылған, бірақ қоры аз, пәндік контенттерді мазмұнына қарай бастауыш сыныптарға бөлу керек. Тапсырмаларды оқу мақсаттарына сәйкестендіріп қайта толықтыруды қажет етеді.

«Bilimland» платформасының сипаттамасы

Сипаттамасы	
Мазмұны	
Контенттің МЖМБС, оқу бағдарламаларына сәйкес келуі	Цифрлық платформада ұсынылған оқу материалы Мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандартына (МЖМБС) және жаңартылған оқу бағдарламаларына жалпылама құрастырылған. Тақырыптардың берілу реті, тапсырмалардың түрлері мен күрделілік деңгейі оқу бағдарламасына мұғалімнің шеберлігімен қолдану арқылы үйлесім табады.
Өткізілетін сабақтардың ҮОБ мақсаттарына сәйкес құрылуы	Платформада ұсынылған сабақтар ұзақ мерзімді оқу бағдарламасындағы (ҮОБ) бөлімдер мен оқу мақсаттарына кейбір тапсырмалар жалпылама сәйкестендірілген. Әр сабақ құрылымы бейне сабақ мазмұнына оқу мақсаттары бағытталып, тапсырмалар әзірленген. Білім алушылардың тыңдалым және оқылым дағдыларын жетілдіруге мүмкіндік береді.
Әртүрлі форматтағы ұсынылған материалдардың толықтығы: бейнелер, слайдтар, тренажерлер және т.б.	Оқу материалдары түрлі форматта ұсынылған: бейнематериалдар, слайдтар, анимациялар, интерактивті тапсырмалар бар. білім алушылардың қызығушылығын арттырып, ақпаратты әртүрлі тәсілмен қабылдауына жағдай жасайды. Платформада барлық бөлім бойынша тұрақты түрде тест тапсырмалары, тренажерлер және көрнекі материалдар толықтырылуы қажет.
Әр сабақ үшін әртүрлі деңгейдегі кемінде 6 тапсырманың болуы	Сабақтарда түрлі деңгейдегі тапсырмалар қайталанатын әдістермен ұсынылған. Тапсырмалардың саны аз, орындау уақытына шектеу қойылса, күрделілік деңгейі бойынша саралау толық қамтылмаған. Әсіресе, білімді білу, түсіну, қолдану, талдау, жинақтау және бағалау деңгейлеріне сай тапсырмалар толықтырылуы

	қажет. Ерекше білімді қажет ететін білім алушыларға арнайы тапсырма берілсе.
Күрделі эксперименттік жұмыстарды визуализациялауға және жүзеге асыруға арналған виртуалды зертханалардың болуы	Бастауыш сынып пәндерінің арасынын жаратылыстану пәнінен платформаның виртуалды зертханасына арнайы контент берілсе, ғылыми сауаттылықты дамытатын, білім алушының функционалдық сауаттылығы қалыптастыруға болар еді.
Тапсырмалардың оқу материалына сәйкес берілуі: деңгейлік тапсырмалар; тәжірибеге бағытталған тапсырмалар; зерттеушілік тапсырмалар; эксперименттік тапсырмалар; ақпараттық-коммуникациялық технологиялар құзыреттілігін қалыптастыру тапсырмалары бойынша қорытындылар	Ұсынылған тапсырмалар негізінен оқу материалының мазмұнымен байланысты. Олардың деңгейлік құрылымы мен әртүрлі құзыреттіліктерді дамытуға бағытталуы бойынша толықтырулар қажет
Иллюстрациялық материалдардың берілуі: мәтіндік және иллюстрациялық материалдардың сабақтастығы; иллюстрациялық материалдың эстетикалық талаптарға сәйкестігі; иллюстрациялар көлемінің оңтайлылығы бойынша қорытындылар	Иллюстрациялар оқу материалын визуалды түрде қолдауға бағытталғанымен, бұл бағыттағы бейне сабақ кейіпкерлерін жетілдіру қажет. Көрнекіліктердің тартымды әрі жас ерекшелігіне сай безендірілуі білім алушылардың қызығушылығын арттырады. Иллюстрациялар көлемі оқу материалының күрделілігі мен мазмұнына қарай ұсынылғанымен, анимацияға, балалардың күлкісіне т.б уақытты азайту керек.
Оқу-әдістемелік кешендер: оқулық мазмұнына сәйкестігі; оқу жетістіктерін бағалау бойынша БЖБ, ТЖБ тапсырмаларының болуы; қосымша ресурстарды пайдалану бойынша тәжірибелік ұсыныстардың болуы (сілтемелер); үй тапсырмаларын орындау бойынша тәжірибелік ұсыныстардың болуы бойынша қорытындылар	Оқу жетістіктерін бағалау бойынша БЖБ, ТЖБ тапсырмаларының үлгісі немесе тапсырмалары платформада аз. Әр оқу жылында жиынтық бағалау тапсырмаларын жаңарту, толықтыруды қажет еді. Мұғалімдердің оқу нәтижесін бақылау мен бағалау процесін жүзеге асыруда айтарлықтай кедергі болып саналады. Қосымша материалдарға, бейнематериалдарға немесе сыртқы дереккөздерге бағыттайтын нақты сілтемелер берілмеген. Үй тапсырмалары ұсынылмаған, сондай-ақ, оларды орындауға бағыт беретін әдістемелік нұсқаулықтар, ұсыныстар қарастырылмаған.
Бағалау	
Білім беру процесіне қатысушыларға кері байланыс пен оқу аналитикасын алуға мүмкіндік беретін кіріктірілген бағалау жүйесі	Ұсынылған тапсырмаларда әрқайсысына сәйкес нақты дескрипторлар және бағалау критерийлері көрсетілмеген. Бағалау жүйесі мен кері байланыс, рефлексия тиімді жұмыс істемейді. Әр тапсырмаға балдармен және дескрипторлармен толықтырылған бағалау жүйесін енгізу оқу процесінде білім алушылардың нәтижелерін жүйелі түрде бақылауға мүмкіндік берер еді.
Жеке үлгі сынақтарын жасау мүмкіндігі	Жеке үлгі сынақтарын жасау мүмкіндігі қамтылған, бірақ оларды жасау үшін арнайы құралдар жетілдіру керек .

Білім деңгейін тексеру үшін әртүрлі тесттерді тапсыру мүмкіндігі: Халықаралық тесттер, ҰБТ, аттестаттау және т.б.	Халықаралық тесттер, ҰБТ, аттестаттау байланысты тест тапсыру мүмкіншіліктері қарастырылған. Бұл білім беру процесінің сапасын арттырып, білім алушылардың білім деңгейін бақылауға, материалдарды қайталауға мүмкіндік береді.

«Bilimland» **платформаның мүмкіндіктері**

Мазмұны	
ШЖМ педагогтерінің өз материалдарын жүктеу мүмкіндігі	Педагогтар кез келген форматтағы оқу-әдістемелік ресурстарын жүктей алады.
Бейнебайланыс арқылы нақты уақыт режимінде онлайн сабақ өткізу мүмкіндігі	Платформа ішінен тікелей сервистер арқылы нақты уақыттағы сабақ өткізу мүмкіндігі қарастырылмаған
Мектеп әкімшілігіне арналған кіріктірілген мектеп статистикасы жүйесінің болуы	Қатысу көрсеткіштері, бағалар, тест нәтижелерінің статистикасы көрсетілген
Платформаны пайдалану кезінде жабдықтың әртүрлі түрлерін (планшет, компьютер, панель және т.б.) пайдалану мүмкіндігі	Платформаны пайдалану кезінде жабдықтың әртүрлі барлық түрлерін пайдалану мүмкіндігі бар
Платформаны пайдалану кезінде құрылғыны минималды өнімділікпен пайдалану мүмкіндігі	Платформаны пайдалану кезінде құрылғыны минималды ішкі өнімділіктерін пайдалану мүмкіндігі қарастырылған.
Әртүрлі базалармен Интеграция (NOBD және т.б.)	Оқу-әдістемелік орталықтар мен цифрлық білім ресурстарымен біріктірілмеген.
Әртүрлі ЦБР-лармен үйлесімділік және интеграция мүмкіндігі	Kundelik.kz интеграцияланса, мұғалім де, білім алушы да платформаны үнемі қолдануға болар еді.
Қолжетімділік құны бойынша	Әр білім алушыға, мұғалімге өз қаржысы немесе білім беру мекемелерінде мемлекеттік сатып алу арқылы жүзеге асады. Сатып алушы тараптың үдерістермен уақыт кетіп қалады

«Жаратылыстану» пәнін 3-сыныпта оқытуда цифрлық платформаларды қолданудың артықшылықтары

Сыныбы – 3 сынып Оқу пәні – «Жаратылыстану»

Тоқсаны – 3 Бөлім – 5,6,7

Оқу мақсаттары	**Сабақ мақсаттары**
3.3.4.1 топырақтың рөлін және негізгі қасиеттерін түсіндіру;	Түрлі ақпарат көзінің түрлерінен топырақтың рөлін және негізгі қасиеттерін түсіндіру арқылы топырақтың тіршілік үшін маңызын түсінесің
3.3.4.2 топырақтың құнарлылығын құрамына қарай зерттеу (құм, саз, өсімдіктер мен жануарлардың қалдықтары, су, ауа)	Жүргізілетін эксперимент нәтижесінде топырақтың құнарлығын құрамына қарай зерттеп, топырақтың құрамын және қасиетін білесің

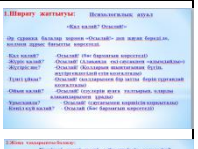
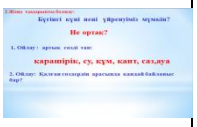
3.4.1.1 Жер сфераларының орналасу реттілігін түсіндіру және көрсету	Түрлі ақпарат көзінің түрлерінен жер сфераларының орналасу реттілігін түсіндіру және көрсету арқылы жердің қабықтары болатынын білу және жердің әр қабығының құрамын анықтау
3.4.2.1 ғарышты игерудің кейбір айтулы оқиғалары туралы әңгімелесу және маңыздылығын түсіндіру	Түрлі ақпарат көзінің түрлерінен ғарышты игерудің кейбір айтулы оқиғалары туралы әңгімелесу және маңыздылығын түсіндіруде ғарышты игеру кезеңдерін білу және ғарыш жаңалықтарының маңызы мен олардың адамның күнделікті өміріне әсерін түсіну
3.4.3.1 Жердің өз осінен айналуының салдарын түсіндіру	Түрлі ақпарат көзінің түрлерінен және жүргізілетін эксперимент нәтижесінде жердің өз осінен айналуының салдарын түсіндіруден күн мен түннің ауысу себебі мен күннің тәуліктік жолының қалай өтетінін түсіну
3.5.1.1 серпімділік күшін зерттеу және оның білінуіне мысал келтіру;	Жүргізілетін эксперимент нәтижесінде серпімділік күшін зерттеу және оның білінуіне мысал келтіру және күштің әсер ету бағытын анықтау арқылы серпімділік күші күнделікті өмірде қайда кездесетінін білу
3.5.1.2 ауырлық күшін зерттеу және оның білінуіне мысал келтіру;	Жүргізілетін эксперимент нәтижесінде ауырлық күшін зерттеу және оның білінуіне мысал келтіру және ауырлық күшінің әсер ету бағытын анықтау кезінде ауырлық күші туралы білу
3.5.1.3 үйкеліс күшін зерттеу және оның білінуіне мысал келтіру;	Жүргізілетін эксперимент нәтижесінде үйкеліс күшін зерттеу және оның білінуіне мысал келтіруде пайда болу себептерін білу және түрлерімен танысу
3.5.1.4 күштің әсер ету бағытын анықтау	Күштің әсер ету бағытын анықтауға жүргізілетін эксперимент нәтижесі арқылы денеге бір уақытта бірнеше күш әсер ететінін білу

Ерекшелігі	**Тиімділігі**
- білім алушы үшін вертуаль сынып әлемі - көріністері ағалы қарындастың әңгімелесу арқылы ақпарат ұсынуы, балаларды сыйластық пен бауырмалдыққа тәрбиелейді - иллюстрациялық сюжет мазмұнын көруге білім алушылардың жас ерекшеліктеріне сай тартымды көрнекі жасалған - бұл платформаны мекеменің қаржысына емес, өз қаражатың жазылып оқуға болады	- платформада бірнеше бағдарламалармен жұмыс жасауы - бейне сабақтар сюжетінде ұлттық құндылықтар мен жаңа ақпараттарды ұштастыруы - платформа арқылы БЖБ және ТЖБ жұмыстарын жүргізуге болады және автоматты түрде тексеріліп, бағалануы - интернет желісі болмаған кезде пайдалануға болатын CD диск ойластырып шығарылған

Сабақтың тақырыбы: Топырақтың қандай қасиеті бар?

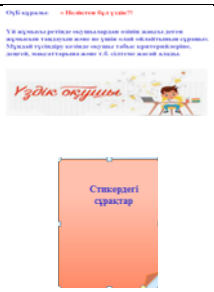
Бөлімі:	Табиғат ресурстары	
Педагогтің аты-жөні:	Бекболатова Жаркынай Бекболатовна	
Күні:		
Сынып:	Қатысушылар саны:8	Қатыспағандар саны:8
Оқу бағдарламасына сәйкес оқу мақсаттары:	3.3.4.1 кейбір ағзалардың тіршілігіндегі топырақтың рөлін түсіндіру; 3.3.4.2 топырақтың негізгі құрамын зерттеу (құм, саз, өсімдіктер мен жануарлардың қалдықтары, су, ауа);	
Сабақтың мақсаты:	-Түрлі ақпарат көзінің түрлерінен топырақтың рөлін және негізгі қасиеттерін түсіндіру арқылы топырақтың тіршілік үшін маңызын түсінесің	

	- Жүргізілетін эксперимент нәтижесінде топырақтың құнарлығын құрамына қарай зерттеп, топырақтың құрамын және қасиетін білесің

Сабақтың барысы:				
Сабақтың кезеңдері:	Педагогтің әрекеті	Оқушының әрекеті Дескриптор	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы	1.Ынтымақтастық атмосфера: «Қал қалай? Осылай!» 2.Сабақты болжау Сабақтың тақырыбын түсінуге **«Не ортақ?»** ұйымдастыру қарашірік, су, құм, қант, саз,ауа 1. Ойлау : артық сөзді тап: қарашірік, су, құм, қант, саз,ауа 2. Ойлау: Қалған сөздердің арасында қандай байланыс бар?	Әр сұраққа балалар хормен «Осылай!» деп жауап береді де, қолмен дұрыс бағытты көрсетеді. -берілген сөздерден артық сөзді табады -берілген тірек сөздердің байланысын дәделдейді	Мадақтау сөздер Қолдау сөздер	
	1.Сабақтың оқу мақсатымен таныстыру 2.Мұғалімнің сыйы: Bilimland.kz «Топырақ» туралы бейнеролик көру 3.Айтылым : Мына видеодан алған ақпараттарыңызды ойланып көріңіз, төмендегі сұрақтарға жауап бер: Не байқадың? Топырақтың түсі неге әртүрлі болады? Барлық топырақтың құрамы бірдей ме? Топырақтың түсіне не әсер етуі мүмкін? Қандай топырақтың құрамында ауа көбірек болады? Топыраққа ауа не үшін қажет?	-білім алушылар оқу мақсаттары мен сабақ мақсаттарымен танысады - Bilimland.kz «Топырақ» туралы бейнеролик көреді - видеодан алған ақпараттар бойынша сұрақтарға жауап береді.	Қолдау сөздер	
Сабақтың ортасы	1.Тапсырма: Топырақ арасында өмір сүретін жануарларды ата.	- топырақты мекен ететін тірі	«Күтіңіз және түйіндеңіз»	

	Тапсырманы орындауға нұсқаулық: -суретке мұқият қара. -тірі ағзалардың атауын жаз -топыраққа тірі ағзалардың тигізетін әсерін сипаттап жаз -өзің білетін бір тірі ағзаның топырақтағы тіршілік ортасын бейнеле Әдіс: «Үш жақсы хабар» К.Б: -Топырақтың негізгі қасиеті қандай? -Бұл сөз қандай мағына береді? -Топырақта тіршілік ететін тағы қандай тірі ағзаларды білесің/көріп жүрсің? -Олар үшін топырақтың қандай маңызы бар? - Жануарлардың топыраққа тигізетін әсері қандай? -Адам өмірінде топырақтың қандай рөлі бар?	ағзаларды атайды; - топырақтың тірі ағзалар үшін тіршілік ортасы екенін түсіндіреді; - топырақта тіршілік ететін тірі ағзалардың топыраққа тигізетін әсерін сипаттайды; - топырақтың адам өміріндегі рөлі туралы әңгімелейді		
	2.Тапсырма Топырақтағы су қозғалысын зертте. Тапсырманы орындауға нұсқаулық: -топ мұғалімнің көмегімен тәжірибе жасау -топырақтың құрамына енетін заттарды анықта -топыраққа жай және ақтарып су құю -құйылған судың топыраққа сіңу жолын бақылау -постер жасау және таныстыру Әдіс: «Бірге ойлаймыз!» топтық жұмыс К.Б: -Қалай ойласыңдар Айда немесе басқа ғаламшарда топырақ бар ма?	- Топта талқылайды және жоспар құрастырады -зерттеу жұмыстарын жүргізеді -зерттеу нысандарын салыстырады. - тәжірибе нәтижесінде топырақтың құрамындағы заттарды анықтайды.	«Екі жұлдыз, бір тілек»	

	3.Тапсырма: Құнарлы топырақ қасиетін жақсарту жолдарын жазып көр. -Құнарлы топырақ қалай пайда болады? -Құнарлы топырақ неден құралады? Тапсырманы орындауға нұсқаулық: Әдіс: «Стикердегі сұрақтар» К.Б: -Топырақтың қасиеттерін қалай жақсартуға болады?	- топырақ қасиеттерін жақсарту жолдарын ұсынады. -топырақтың қасиеттерін атайды -дәлелді пікірмен жауап береді.	«Неліктен бұл үздік?»	
Сабақтың соңы	1.Кері байланыс: Білім алушылардың оқу мақсатына жетуін моделде жинақтау Тапсырма Суреттердің көмегімен топырақтың қасиеттерін анықтап, сызбаға жаз.	-топырақтың қасиеттерін атайды.	«Стикер»	
	2.Рефлексия: Білім алушылардың сабақ үдерісіндегі ішкі уәж арқылы келесіге жоспарлау Бүгінгі сабақта не туралы білдік? –Сабақта тақырып бойынша қандай жұмыстар жүргіздік?	Сұрақтарға жауап береді Өз ойларымен бөліседі	«Көңіл-күй таразысы»	
	3.Бағалау: Білім алушылар оқу үшін бағалау критерийі: -Топырақтың тірі ағзалардың тіршілігіндегі маңызын сипаттайды -Тәжірибе арқылы топырақтың құрамын анықтайды -Топырақтың негізгі қасиеттерін атайды 3.1 : білім алушы сабаққа қатысын «Білім қоржынында » жазылған сипаттама бойынша стикерлер жапсырады 3.2: мұғалімнің сабақ өткізуіне баға береді 3.3: мұғалім сабақтың өн бойында білім алушыны жұмысына 1-10 балл жүйесінде бағалайды			

«Жаратылыстану» пәні

Бастауыш білім беру деңгейінің 1-4-сыныптарына арналған

« Жаратылыстану » оқу пәні 3-сыныпта аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағат жүргізіледі.

«Жаратылыстану» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарында Ортақ тақырыптарға: «Топырақ» берілген.

Ұзақ мерзімді жоспар бөлімі: Топырақ

Бағдарлама бөлімшелері: 3.4 Табиғат ресурстары

3.3.**4**.2 топырақтың құнарлылығын құрамына қарай зерттеу (құм, саз, өсімдіктер мен жануарлардың қалдықтары, су, ауа)

3-сыныпта «Жаратылыстану» пәнін оқытуда

Оқу мақсаттары	Оқу мақсаттарын орындауда ұсынылатын цифрлық платформалар
3.3.**4**.2 топырақтың құнарлылығын құрамына қарай зерттеу (құм, саз, өсімдіктер мен жануарлардың қалдықтары, су, ауа)	Осы мақсатқа берілген платформа TOP IG ашсақ, онда Алматыкітап 2024 ж Қ. Шадиева, Г. Үржігітова, Ж. Құсайынова, Г. Батырова

Қазақстандық білім беру платформаларына SWOT талдау

Күшті жақтары TopIQ.kz – білім беру саласындағы цифрлық трансформацияның жарқын үлгісі, Қазақстандағы білім сапасын арттыруға бағытталған маңызды қадам.	**Таяу арадағы іс-шаралар** TopIQ.kz – 1-11 сынып оқушыларына арналған электронды оқулықтар платформасы. Барлық оқулықтар ҚР Білім және ғылым министрлігінің талаптарына сәйкес келеді. Цифрлық оқулық – баспа оқулықтың Pdf нұсқасы емес, интерактивті тапсырмалары бар мультимедиялық оқу құралы
Әлсіз жақтары Ауылдық және шалғай елді мекендерде интернет жылдамдығы төмен немесе тұрақсыз болуы мүмкін. Онлайн режимде үздіксіз жұмыс істеу үшін тұрақты байланыс қажет. Кейбір оқушылардың үйінде компьютер, планшет немесе смартфон болмауы мүмкін. Сандық теңсіздік оқушылар арасында білім беру сапасына әсер етуі ықтимал.	**Мүмкіндіктері** Жоғары IQ-ы бар оқушылар 3-сынып деңгейінен жоғары жаратылыстану тақырыптарын түсінуге бейім болады. Мұндай оқушылар жаратылыстану пәнінде шағын ғылыми зерттеу жобаларын орындауға бейім. Мысалы: су айналымы, өсімдіктердің өсуіне әсер ететін факторлар, күн энергиясы, экожүйе моделін жасау сияқты жобалар. Мұғалім мен ата-ананың қолдауы арқылы оқушыға жеке бағдарлама жасау – күрделірек тапсырмалар, логикалық сұрақтар, STEM бағытындағы істермен айналысу

TopIQ.kz – бастауыш, негізгі және орта білім деңгейіндегі оқушыларға арналған интерактивті цифрлық оқулықтар платформасы. 3-сыныпта «Жаратылыстану» пәнін оқытуда бұл платформа оқушылардың пәнге деген қызығушылығын арттырып, білім беру процесін жеңіл әрі тиімді етеді.

«TOP IG**» цифрлы білім беру платформасы**

	Платформаның атауы___TOP IG»_____ **Сыныбы** _3 сынып_____ **Оқыту тілі** __қазақша_____ **Оқыту пәні**_____жаратылыстану_____ **Сарапшы** _____Кусаинова А.Е._____			
№	Пайымдау	«+»	«-»	Жақсартуды қажет етеді
1	Цифрлы білім беру платформасы құрылымының талаптарға сәйкестігі	+		
	Цифрлы контенттің оқу мақсаттарына сәйкестігі	+		
	Түсіндіру мәтінінің дұрыс таңдауы	+		
	Функционалды сауаттылықты дамытуға бағытталған тапсырмалардың болуы	+		
	Бақылау сұрақтары мен тапсырмалардың оқу мақсаттарына сай болуы	+		
2	Оқу материалдарының көлемінің оңтайлылығы	+		
3	Білім алушылардың психологиялық және жас ерекшеліктеріне оқу материалының сәйкестігі	+		
4	Оқу материалын мазмұндау логикасы (сабақтастығын сақтау)	+		
5	Білім беру контентінде қазақстандық компоненттің көрініс табуы	+		
6	Ғылыми және қолжетімділік принциптерін сақтау, мазмұнының, тапсырмалардың шынайы өмірдегі жағдаяттарымен байланысын қамтамасыз ету	+		
Сөйлеу іс-әрекетінің түрлері бойынша дағдыларды қалыптастыру үшін тапсырмалардың, жаттығулардың болуы (тек тілдік пәндер үшін)				
	тыңдалым			Тақырыпқа сәйкес видео ауқымды болуы
	оқылым	+		
	айтылым	+		
	жазылым	+		
7	Қателерге жол берілу мен нақтылықтың болмауы:			
	фактологиялық		-	
	грамматикалық		-	
	стилистикалық		-	

Кестеден көріп отырғанымыздай, «Цифрлы білім беру платформасы құрылымының талаптарға сәйкестігі» – өте жоғары .

«Цифрлы контенттің оқу мақсаттарына сәйкестігі» – сәйкес келеді.

«Түсіндіру мәтінінің дұрыс таңдауы» – анық көрсетілген.

«Функционалды сауаттылықты дамытуға бағытталған тапсырмалардың болуы» – әр тапсырмада кездесіп отырды.

«Бақылау сұрақтары мен тапсырмалардың оқу мақсаттарына сай болуы» – оқу мақсатына сай келеді.

«Оқу материалдарының көлемінің оңтайлылығы» – тапсырмалары оқушының қабылдауына ыңғайлы құрастырылған.

«Білім алушылардың психологиялық және жас ерекшеліктеріне оқу материалының сәйкестігі» – жас ерекшеліктеріне сәйкес келеді.

«Оқу материалын мазмұндау логикасы (сабақтастығын сақтау)» – жаңа ақпаратты қабылдауға арналған логикалық тапсырмалар бар.

«Білім беру контентінде қазақстандық компоненттің көрініс табуы» – баланың **дүниетанымын кеңейтеді**.

«Ғылыми және қолжетімділік принциптерін сақтау, мазмұнының, тапсырмалардың шынайы өмірдегі жағдаяттарымен байланысын қамтамасыз ету» – туған жермен байланыстыра алады.

Қорыта келгенде, 3-сыныпта «Жаратылыстану» пәнін оқытуда «TOP IG» цифрлық платформасын қолдануда нақты дерек көздер көрсетіліп, оқушылардың жас ерекшеліктері ескеріп, тапсырмалар жақсы құрастырып берілген.

«Bilim Class» **платформасының сипаттамасы**

Сипаттамасы	Bilim Land
Мазмұны	
Контенттің МЖМБС, оқу бағдарламаларына сәйкес келуі	+
Өткізілетін сабақтардың ҮОБ мақсаттарына сәйкес құрылуы	+
Әртүрлі форматтағы ұсынылған материалдардың толықтығы: бейнелер, слайдтар, тренажерлер және т.б.	+
Әр сабақ үшін әртүрлі деңгейдегі кемінде 6 тапсырманың болуы	+
Күрделі эксперименттік жұмыстарды визуализациялауға және жүзеге асыруға арналған виртуалды зертханалардың болуы	+
Тапсырмалардың оқу материалына сәйкес берілуі: деңгейлік тапсырмалар; тәжірибеге бағытталған тапсырмалар; зерттеушілік тапсырмалар; эксперименттік тапсырмалар; ақпараттық-коммуникациялық технологиялар құзыреттілігін қалыптастыру тапсырмалары бойынша қорытындылар	+
Иллюстрациялық материалдардың берілуі: мәтіндік және иллюстрациялық материалдардың сабақтастығы; иллюстрациялық материалдың эстетикалық талаптарға сәйкестігі; иллюстрациялар көлемінің оңтайлылығы бойынша қорытындылар	+
Оқу-әдістемелік кешендер: оқулық мазмұнына сәйкестігі; оқу жетістіктерін бағалау бойынша БЖБ, ТЖБ тапсырмаларының болуы; қосымша ресурстарды пайдалану бойынша тәжірибелік ұсыныстардың болуы (сілтемелер); үй тапсырмаларын орындау бойынша тәжірибелік ұсыныстардың болуы бойынша қорытындылар	+
Бағалау	

Білім беру процесіне қатысушыларға кері байланыс пен оқу аналитикасын алуға мүмкіндік беретін кіріктірілген бағалау жүйесі	+
Жеке үлгі сынақтарын жасау мүмкіндігі	+
Білім деңгейін тексеру үшін әртүрлі тесттерді тапсыру мүмкіндігі: Халықаралық тесттер, ҰБТ, аттестаттау және т.б.	+

Кестеден көріп отырғанымыздай, 3-сыныпта «Жаратылыстану» пәнін оқытуда «BilimClass» білім беру платформасын қолдануда «Контенттің МЖМБС, оқу бағдарламаларына сәйкес келуі» – оқу бағдарламаларына сәйкес келеді.

«Өткізілетін сабақтардың ҮОБ мақсаттарына сәйкес құрылуы» – мақсатына сәйкес құрылған.

«Әртүрлі форматтағы ұсынылған материалдардың толықтығы: бейнелер, слайдтар, тренажерлер және т.б.» – ұсынылған материалдар жүйелі.

«Әр сабақ үшін әртүрлі деңгейдегі кемінде 6 тапсырманың болуы» – 6 тапсырма толығымен берілген.

«Күрделі эксперименттік жұмыстарды визуализациялауға және жүзеге асыруға арналған виртуалды зертханалардың болуы» – зертханалық тапсырмалар қызықты құрылған.

«Тапсырмалардың оқу материалына сәйкес берілуі: деңгейлік тапсырмалар; тәжірибеге бағытталған тапсырмалар; зерттеушілік тапсырмалар; эксперименттік тапсырмалар; ақпараттық-коммуникациялық технологиялар құзыреттілігін қалыптастыру тапсырмалары бойынша қорытындылар» – тәжірибе жасау барысында жабдықтар толық қамтылған.

«Иллюстрациялық материалдардың берілуі: мәтіндік және иллюстрациялық материалдардың сабақтастығы; иллюстрациялық материалдың эстетикалық талаптарға сәйкестігі; иллюстрациялар көлемінің оңтайлылығы бойынша қорытындылар» – мәтін мен материалдың сабақтастығы бар.

«Оқу-әдістемелік кешендер: оқулық мазмұнына сәйкестігі; оқу жетістіктерін бағалау бойынша БЖБ, ТЖБ тапсырмаларының болуы; қосымша ресурстарды пайдалану бойынша тәжірибелік ұсыныстардың болуы (сілтемелер); үй тапсырмаларын орындау бойынша тәжірибелік ұсыныстардың болуы бойынша қорытындылар» – қосымша ресурстарды пайдалануға мүмкіндік бар.

«Бағалау» – өте жоғары. «Білім беру процесіне қатысушыларға кері байланыс пен оқу аналитикасын алуға мүмкіндік беретін кіріктірілген бағалау жүйесі» – бұл оқушылардың оқу жетістіктерін жүйелі түрде бақылап, нақты деректерге сүйене отырып бағалау мен кері байланыс беруді қамтамасыз етеді. Бұл жүйе барлық қатысушыларға (оқушы, мұғалім, ата-ана, әкімшілік) оқу барысы туралы нақты әрі уақтылы ақпарат беруге бағытталған.

«Жеке үлгі сынақтарын жасау мүмкіндігі» – жеке сынақтарын жасау мүмкіндігі қарастырылған.

«Білім деңгейін тексеру үшін әртүрлі тесттерді тапсыру мүмкіндігі: Халықаралық тесттер, ҰБТ, аттестаттау және т.б.» – әртүрлі тесттілерді тапсыру мүмкіндігі бар.

Қорыта келгенде, 3-сыныпта «Жаратылыстану» пәнін оқытуда «BilimClass» цифрлық платформасын қолдануда ауыл мектептерінің мұғалімдеріне бұл платформалар өте қажет және пайдалану мүмкіндіктері толығымен қарастырылған.

«BilimClass» **платформаның мүмкіндіктері**

Мазмұны	Bilim Land
ШЖМ педагогтерінің өз материалдарын жүктеу мүмкіндігі	+
Бейнебайланыс арқылы нақты уақыт режимінде онлайн сабақ өткізу мүмкіндігі	+
Мектеп әкімшілігіне арналған кіріктірілген мектеп статистикасы жүйесінің болуы	+
Платформаны пайдалану кезінде жабдықтың әртүрлі түрлерін (планшет, компьютер, панель және т.б.) пайдалану мүмкіндігі	+
Платформаны пайдалану кезінде құрылғыны минималды өнімділікпен пайдалану мүмкіндігі	+
Әртүрлі базалармен Интеграция (NOBD және т.б.)	+
Әртүрлі ЦБР-лармен үйлесімділік және интеграция мүмкіндігі	+
Қолжетімділік құны бойынша	+

«Жаратылыстану» пәнін 3-сыныпта оқытуда цифрлық платформаларды қолданудың артықшылықтары

Сыныбы – 3 сынып

Оқу пәні – «Жаратылыстану»

Тоқсаны – 4

Бөлім – 3.4

Оқу мақсаттары	**Сабақ мақсаттары**
3.3.**4**.2 топырақтың құнарлылығын құрамына қарай зерттеу (құм, саз, өсімдіктер мен жануарлардың қалдықтары, су, ауа)	Оқушылар топырақтың құрамын (құм, саз, су, ауа, өсімдіктер мен жануарлар қалдықтары) зерттеу арқылы оның құнарлылығын анықтайды және топырақ құрам бөліктерінің өсімдіктердің өсуіне әсерін түсіндіреді.

Қысқа мерзімді (сабақ) жоспары

_____

(сабақтың тақырыбы)

Білім беру ұйымының атауы	
Пәні:	**Жаратылыстану**
Бөлім:	Топырақ
Педагогтің аты-жөні:	Кусаинова Айсулу Еликбаевна
Күні:	
Сынып:	3 сынып
Сабақтың тақырыбы:	Топырақтың қасиеттері
Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаты:	3.3.**4**.2 топырақтың құнарлылығын құрамына қарай зерттеу (құм, саз, өсімдіктер мен жануарлардың қалдықтары, су, ауа)
Сабақтың мақсаты	Оқушылар топырақтың құрамын (құм, саз, су, ауа, өсімдіктер мен жануарлар қалдықтары) зерттеу арқылы оның құнарлылығын анықтайды және топырақ құрам бөліктерінің өсімдіктердің өсуіне әсерін түсіндіреді.

Сабақтың түрі:	Зерттеу сабағы
Сабақ моделі:	Сараланған оқыту, цифрлық платформаларды кіріктіру арқылы білім беру
Қолданылатын платформалар:	**Bilimland.kz** – бейнематериал мен интерактивті тапсырмалар **Kahoot / Wordwall / Quizizz** – бағалау және кері байланыс **Google Jamboard / Padlet** – топтық жұмыс және зерттеу нәтижелерін ұсыну **Google Forms / LearningApps** – аралық бағалау (формативті)
Сабақтың барысы	

Сабақтың кезеңі// уақыты	**Педагогтің әрекеті**	**Оқушының әрекеті**	**Бағалау**	**Ресурстар**

Сабақ тың басы 5 минут Өткенді пысықтау 5 минут ***Жаңа сабақ – Зерттеу бөлімі*** 20 минут	Сәлемдесу, оқушыларды топқа бөлу (Padlet арқылы немесе кеспе қағаздармен) Сабақ мақсаты мен бағалау критерийлерін таныстыру Қауіпсіздік ережелерін еске түсіру **Bilimland.kz бейнеролигін көру:** – «Топырақ деген не? Оның құрамы қандай?» – Видеодан кейін **Kahoot** арқылы 3 сұрақтық мини-викторина **Теориялық бөлім (5 мин):** Мұғалім презентация көрсетеді (құрамы: құм, саз, гумус, су, ауа) Қасиеттері: түсі, иісі, ылғал ұстауы, су сіңіргіштігі **2. Тәжірибе жасау (15 мин):** **Google Jamboard немесе Padlet** арқылы топтық тапсырмалар: 3 түрлі топырақ үлгісімен жұмыс (қара топырақ, құм, саз) Су құю арқылы сіңіргіштігін бақылау Нәтижелерді кестеге түсіру **Кесте мысалы (Jamboard-та толтырылады):** **Формативті бағалау:** **Google Forms** арқылы 4 сұрақтық тест **LearningApps** – сәйкестендіру тапсырмасы (топырақтың қасиеті мен түрін сәйкестендіру) **Wordwall** арқылы «Бүгін мен не үйрендім?» деген сұраққа жауап	Бір-бірімен амандасады Бейнеролик көру тапсырмаларды орындайды Жаңа ақпаратты меңгереді Өз ойларын айтады Жеке жұмыс жасайды Қорытынды жасайды Сұрақтарға жауап береді Кері байланыс жасайды	https://create.kahoot.it/details/35f17896-e964-4f1f-8bd1-	
Сабақты қорыту **10** минут Кері байланыс			https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLScOvrLQCrGPOdhNocXj0mjaSYTH2qqek00jP0n7jjqo1RrREA/viewform?usp=sharing https://wordwall.net/resource/64833452	

Топырақ түрі	Түсі	Су сіңіруі	Ылғалды ұстауы	Қорытынды
Құм	Ашық	Тез сіңіреді	Тез кебеді	…
Саз	Сұрғылт	Баяу сіңіреді	Ұзақ ұстайды	…
Қара топырақ	Қара	Орташа	Жақсы ұстайды	…

«Жаратылыстану» пәні

Бастауыш білім беру деңгейінің 1-4-сыныптарына арналған

« Жаратылыстану » оқу пәні 4-сыныпта аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағат жүргізіледі.

«Жаратылыстану» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарында Ортақ тақырыптарға: «Жер және ғарыш» берілген.

Ұзақ мерзімді жоспар бөлімі: Күн сәулесі Жерге қалай түседі

Бағдарлама бөлімшелері: 5.7 Кеңістік және уақыт. Жыл мезгілдерінің ауысуы.

4.4.3.1 Жердің орбиталық айналуының салдарын түсіндіру;

4-сыныпта «Жаратылыстану» пәнін оқытуда

Оқу мақсаттары	Оқу мақсаттарын орындауда ұсынылатын цифрлық платформалар
4.4.3.1 Жердің орбиталық айналуының салдарын түсіндіру;	Осы мақсатқа берілген платформа TOP IG ашсақ, онда Алматыкітап 2024 ж Ж Сүйіндікова, Т. Помогайко, О. Лауто, Е. Зуборева,Н.Федченко,Т.Яндулова

Қазақстандық білім беру платформаларына SWOT талдау

Күшті жақтары	**Таяу арадағы іс-шаралар**
Әлсіз жақтары	**Мүмкіндіктері** Жоғары IQ-ы бар оқушылар 3-сынып деңгейінен жоғары жаратылыстану тақырыптарын түсінуге бейім болады. Мұндай оқушылар жаратылыстану пәнінде шағын ғылыми зерттеу жобаларын орындауға бейім. Мысалы: су айналымы, өсімдіктердің өсуіне әсер ететін факторлар, күн энергиясы, экожүйе моделін жасау сияқты жобалар. Мұғалім мен ата-ананың қолдауы арқылы оқушыға жеке бағдарлама жасау – күрделірек тапсырмалар, логикалық сұрақтар, STEM бағытындағы істермен айналысу.

«TOP IG» платформасын қолдана 4-сыныпта «Жаратылыстану» пәнін оқыту бойынша сипаттаманы жазу керек

«TOP IG» цифрлы білім беру платформасы

	Платформаның атауы «TOP IG» **Сыныбы** **4 сынып** **Оқыту тілі** **қазақша** **Оқыту пәні** **жаратылыстану** **Сарапшы** **Күлмерхан Б**

№	Пайымдау	«+»	«-»	Жақсартуды қажет етеді
1	Цифрлы білім беру платформасы құрылымының талаптарға сәйкестігі	+		
	Цифрлы контенттің оқу мақсаттарына сәйкестігі	+		
	Түсіндіру мәтінінің дұрыс таңдауы	+		
	Функционалды сауаттылықты дамытуға бағытталған тапсырмалардың болуы	+		
	Бақылау сұрақтары мен тапсырмалардың оқу мақсаттарына сай болуы	+		
2	Оқу материалдарының көлемінің оңтайлылығы	+		
3	Білім алушылардың психологиялық және жас ерекшеліктеріне оқу материалының сәйкестігі	+		
4	Оқу материалын мазмұндау логикасы (сабақтастығын сақтау)	+		
5	Білім беру контентінде қазақстандық компоненттің көрініс табуы	+		
6	Ғылыми және қолжетімділік принциптерін сақтау, мазмұнының, тапсырмалардың шынайы өмірдегі жағдаяттарымен байланысын қамтамасыз ету	+		
Сөйлеу іс-әрекетінің түрлері бойынша дағдыларды қалыптастыру үшін тапсырмалардың, жаттығулардың болуы (тек тілдік пәндер үшін)				
	тыңдалым			Тақырыпқа сәйкес видео ауқымды болуы
	оқылым	+		
	айтылым	+		
	жазылым	+		
7	Қателерге жол берілу мен нақтылықтың болмауы:			
	фактологиялық		-	
	грамматикалық		-	
	стилистикалық		-	

Кестеден көріп отырғанымыздай, «Цифрлы білім беру платформасы құрылымының талаптарға сәйкестігі» – платформа тиімді цифрлы білім құралы бола алады.

«Цифрлы контенттің оқу мақсаттарына сәйкестігі» – цифрлы контент тек қызықты ғана емес, білім беру нәтижелеріне бағытталған мазмұны анық берілген.

«Түсіндіру мәтінінің дұрыс таңдауы» – Дұрыс таңдалған түсіндіру мәтіні оқушының тақырыпты тез түсінуіне, оқу мақсатын меңгеруіне және белсенділігін арттыруға ықпал етеді.

«Функционалды сауаттылықты дамытуға бағытталған тапсырмалардың болуы» – оқушының тек пәндік білімін емес, сонымен қатар өмірлік дағдыларын дамытады

«Бақылау сұрақтары мен тапсырмалардың оқу мақсаттарына сай болуы» – сұрақтар оқу мақсатына сай білім, түсіну, қолдану, талдау сияқты дағдыларға мән берілген.

«Оқу материалдарының көлемінің оңтайлылығы» –- Оқушыға түсінікті әрі жеңіл көлемі бір сабақта толық меңгеруге болатындай құрылған.

«Білім алушылардың психологиялық және жас ерекшеліктеріне оқу материалының сәйкестігі» – нақты мысалдар, бейнематериалдар, жасөспірімдердің психикасына және жас ерекшелігіне сай құрастырылған.

«Оқу материалын мазмұндау логикасы (сабақтастығын сақтау)» – бұрынғы білімге сүйене отырып жаңа білімге өту қағидасына меңгереді

«Білім беру контентінде қазақстандық компоненттің көрініс табуы» – Бұл оқушылардың ұлттық сана-сезімін қалыптастырып, патриоттық тәрбие беруге мүмкіндік береді.

«Ғылыми және қолжетімділік принциптерін сақтау, мазмұнының, тапсырмалардың шынайы өмірдегі жағдаяттарымен байланысын қамтамасыз ету» – бұл оқушылардың танымдық қызығушылығын арттырып, алған білімдерін өмірде қолдана білуге үйретеді.

Қорыта келгенде, 4-сыныпта «Жаратылыстану» пәнін оқытуда «TOP IQ» цифрлық платформасын қолдануда нақты дерек көздер көрсетіліп, оқушылардың жас ерекшеліктері ескеріп, тапсырмалар жақсы құрастырып берілген.

«BilimClass»платформасының сипаттамасы

Сипаттамасы	bilim.land	
Мазмұны		
Контенттің МЖМБС, оқу бағдарламаларына сәйкес келуі	+	
Өткізілетін сабақтардың ҮОБ мақсаттарына сәйкес құрылуы	+	
Әртүрлі форматтағы ұсынылған материалдардың толықтығы: бейнелер, слайдтар, тренажерлер және т.б.	+	
Әр сабақ үшін әртүрлі деңгейдегі кемінде 6 тапсырманың болуы	+	
Күрделі эксперименттік жұмыстарды визуализациялауға және жүзеге асыруға арналған виртуалды зертханалардың болуы	+	
Тапсырмалардың оқу материалына сәйкес берілуі: деңгейлік тапсырмалар; тәжірибеге бағытталған тапсырмалар; зерттеушілік тапсырмалар; эксперименттік тапсырмалар; ақпараттық-коммуникациялық технологиялар құзыреттілігін қалыптастыру тапсырмалары бойынша қорытындылар	+	
Иллюстрациялық материалдардың берілуі: мәтіндік және иллюстрациялық материалдардың сабақтастығы; иллюстрациялық материалдың эстетикалық талаптарға сәйкестігі; иллюстрациялар көлемінің оңтайлылығы бойынша қорытындылар	+	
Оқу-әдістемелік кешендер: оқулық мазмұнына сәйкестігі; оқу жетістіктерін бағалау бойынша БЖБ, ТЖБ тапсырмаларының болуы; қосымша ресурстарды пайдалану бойынша тәжірибелік ұсыныстардың	+	

болуы (сілтемелер); үй тапсырмаларын орындау бойынша тәжірибелік ұсыныстардың болуы бойынша қорытындылар		
Бағалау		
Білім беру процесіне қатысушыларға кері байланыс пен оқу аналитикасын алуға мүмкіндік беретін кіріктірілген бағалау жүйесі	+	
Жеке үлгі сынақтарын жасау мүмкіндігі	+	
Білім деңгейін тексеру үшін әртүрлі тесттерді тапсыру мүмкіндігі: Халықаралық тесттер, ҰБТ, аттестаттау және т.б.	+	

Кестеден көріп отырғанымыздай, 4-сыныпта «Жаратылыстану» пәнін оқытуда «BilimClass» білім беру платформасын қолдануда «Контенттің МЖМБС, оқу бағдарламаларына сәйкес келуі» – Бұл үйлесімділік оқушылардың қажетті білімді жүйелі меңгеруіне және оқу нәтижелерін сапалы бағалауға мүмкіндік береді.

«Өткізілетін сабақтардың ҮОБ мақсаттарына сәйкес құрылуы» – мақсатына сәйкес құрылған.

«Әртүрлі форматтағы ұсынылған материалдардың толықтығы: бейнелер, слайдтар, тренажерлер және т.б.» –ұсынылған материалдар жүйелі

«Әр сабақ үшін әртүрлі деңгейдегі кемінде 6 тапсырманың болуы» –6 тапсырма толығымен берілген.

«Күрделі эксперименттік жұмыстарды визуализациялауға және жүзеге асыруға арналған виртуалды зертханалардың болуы» – зертханалық тапсырмалар қызықты құрылған.

«Тапсырмалардың оқу материалына сәйкес берілуі: деңгейлік тапсырмалар; тәжірибеге бағытталған тапсырмалар; зерттеушілік тапсырмалар; эксперименттік тапсырмалар; ақпараттық-коммуникациялық технологиялар құзыреттілігін қалыптастыру тапсырмалары бойынша қорытындылар» – тәжірибе жасау барысында жабдықтар толық қамтылған.

«Иллюстрациялық материалдардың берілуі: мәтіндік және иллюстрациялық материалдардың сабақтастығы; иллюстрациялық материалдың эстетикалық талаптарға сәйкестігі; иллюстрациялар көлемінің оңтайлылығы бойынша қорытындылар» – мәтін мен материалдың сабақтастығы бар.

«Оқу-әдістемелік кешендер: оқулық мазмұнына сәйкестігі; оқу жетістіктерін бағалау бойынша БЖБ, ТЖБ тапсырмаларының болуы; қосымша ресурстарды пайдалану бойынша тәжірибелік ұсыныстардың болуы (сілтемелер); үй тапсырмаларын орындау бойынша тәжірибелік ұсыныстардың болуы бойынша қорытындылар» – қосымша ресурстарды пайдалануға мүмкіндік бар.

«Бағалау» – өте жоғары. «Білім беру процесіне қатысушыларға кері байланыс пен оқу аналитикасын алуға мүмкіндік беретін кіріктірілген бағалау жүйесі» – бұл оқушылардың оқу жетістіктерін жүйелі түрде бақылап, нақты деректерге сүйене отырып бағалау мен кері байланыс беруді қамтамасыз етеді.

Бұл жүйе барлық қатысушыларға (оқушы, мұғалім, ата-ана, әкімшілік) оқу барысы туралы нақты әрі уақтылы ақпарат беруге бағытталған.

«Жеке үлгі сынақтарын жасау мүмкіндігі» – жеке сынақтарын жасау мүмкіндігі қарастырылған.

«Білім деңгейін тексеру үшін әртүрлі тесттерді тапсыру мүмкіндігі: Халықаралық тесттер, ҰБТ, аттестаттау және т.б.» – әртүрлі тесттілерді тапсыру мүмкіндігі бар.

Қорыта келгенде, 4-сыныпта «Жаратылыстану» пәнін оқытуда «BilimClass» цифрлық платформасын қолдануда ауыл мектептерінің мұғалімдеріне бұл платформалар өте қажет және пайдалану мүмкіндіктері толығымен қарастырылған.

«BilimClass» **платформаның мүмкіндіктері**

Мазмұны	Bilim Land	
ШЖМ педагогтерінің өз материалдарын жүктеу мүмкіндігі	+	
Бейнебайланыс арқылы нақты уақыт режимінде онлайн сабақ өткізу мүмкіндігі	+	
Мектеп әкімшілігіне арналған кіріктірілген мектеп статистикасы жүйесінің болуы	+	
Платформаны пайдалану кезінде жабдықтың әртүрлі түрлерін (планшет, компьютер, панель және т.б.) пайдалану мүмкіндігі	+	
Платформаны пайдалану кезінде құрылғыны минималды өнімділікпен пайдалану мүмкіндігі	+	
Әртүрлі базалармен Интеграция (NOBD және т.б.)	+	
Әртүрлі ЦБР-лармен үйлесімділік және интеграция мүмкіндігі	+	
Қолжетімділік құны бойынша	+	

«Жаратылыстану» пәнін 4-сыныпта оқытуда цифрлық платформаларды қолданудың артықшылықтары

Сыныбы – 4 сынып

Оқу пәні – «Жаратылыстану»

Тоқсаны – 4

Бөлім – 5.7

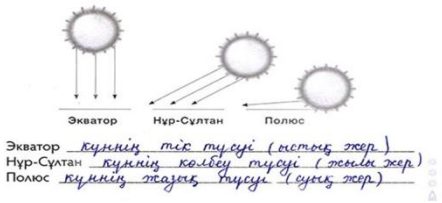
Оқу мақсаттары	**Сабақ мақсаттары**
4.4.3.1 Жердің орбиталық айналуының салдарын түсіндіру;	Оқушылар Күннің Жерге сәуле тарату жолын біледі; Күн энергиясының маңызын сипаттайды; Цифрлық құралдарды қолданып, ақпаратты креативті түрде ұсынады.

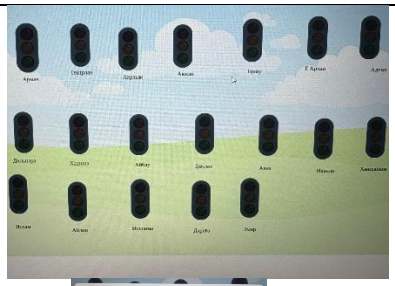
Білім беру ұйымының атауы	Қаражар ауылының мектеп-лицейі
Пәні:	Жаратылыстану
Бөлім:	**Ғарышқа саяхат**
Педагогтің аты-жөні:	Кулмерхан Бота
Күні:	24.05.2025

Сынып: 4	Қатысушылар саны:	Қатыспағандар саны:
Сабақтың тақырыбы:	Кеңістік және уақыт. Жыл мезгілдерінің ауысуы	
Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаты:	4.4.3.1 Жердің орбиталық айналуының салдарын түсіндіру;	
Сабақтың мақсаты	Жер беті қалай қыздырылатынын біледі, Күн сәулесінің Жер бетіне қалай түсетінін түсінеді	
Құндылықтар: **Сәуір айы: ЕҢБЕККОРЛЫҚ ЖӘНЕ КӘСІБИ БІЛІКТІЛІК**	Сабақ құндылығы: ЖАСАМПАЗДЫҚ ЖӘНЕ ЖАҢАШЫЛДЫҚ Апта дәйексөзі: «Білікті білім жинап кәсіп етер, білімнің дәмін татып өсіп өнер»	

Сабақтың барысы

Сабақтың кезеңі// уақыты	**Педагогтің әрекеті**	**Оқушының әрекеті**	**Бағалау**	**Ресурстар**
Ұйымдастыру Өзін-өзі тексеру	Сабаққа дайындық Психологиялық дайындық жасау	Шаттық шеңберін жасайды	ҚБ:	Суреттер
Өткен білімді еске түсіру	Өткенді қайталау Үй тапсырмасы Қазақстандағы ауа райының әртүрлілігі туралы деректер жинақтап келу.	Өткенді пысықтайды		Жұмыс дәптерлері
Жаңа білім	Жаңа тақырып https://youtu.be/u45DIq_YagM?si=X1zPzPSGgLySyR85 Күннің жолы Күн қалай шығып, қалай бататыны туралы ойларын айтқызу.Өздері бақылап көріп жүрген күн сәулесі туралы айту. Күннің шығу және бату кезеңіндегі жолын ,уақыт өлшемдерін атау Күннің жолын сызып көрсету Күн сәулелерінің түсуіне қарай Жер бетіндегі уақыттың ауысуы туралы жазу.	Видеоролик көреді Күннің жолын айтып береді, сызады	Дескриптор: Күннің шығуы мен батуы туралы айтады-1Б Тәулік мезгілдері ,уақыт өлшемдері туралы айтады-1Б	Оқулық Интерактивті тақтамен Суреттер Суреттер

	 Осы сызбаға қарап өз өлкеміздегі күннің ұзақтығы туралы айту. 	Күннің жолын сызады Сызбамен жұмыс жасайды Дәптермен жұмыс жасайды	 Дескриптор: Өз жеріміздегі Күннің ұзақтығын зерделейді-1Б Күннің ұзақтығы, уақыттың ауысуы туралы айтады-1Б	Кесте Суреттер
Бекіту	https://wordwall.net/ru/resource/72206495	Платформадағы ойын сұрақтар арқылы білімдерін бекітеді.		Интерактивті тақтамен жұмыс Суреттер
	Шығармашылық тапсырма Эссе жазу «Менің бір күндік тірлігім» Жоспары 1.Таңғы тіршілік 2.Түскі демалыс 3.Кешкі қарбалас	Шығармашылық жұмыс жасайды	Дескриптор: Өзінің бір күндік тіршілігі туралы жазады-1Б Эссе жазу ережесін біледі -1Б	Оқулық
Кері байланыс	https://www.educaplay.com/learning-resources/23162538-learning_resource.html Үй тапсырмасы Өз ауылымыздағы (қаламыздағы) Күннің шығуы мен батуы арасындағы тіршілік туралы жаз https://teacher.gynzy.com/en/board/b46ee1a5-9a87-42d5-9f8d-2e46a8673b6d	educaplay платформада құрастырылған қосымша тапсырма Үй тапсырмасын алады	Дескриптор: Өз өлкесінің күннің шығуы мен бату өзгешелігі туралы айтады-1Б Өз ойларын толық жеткізе алады-1Б	Суреттер

	 	Кері байланыс жасайды Кері байланыс түрі	Gynzy платформасында электронды тақтада кері байланыс беру әдісін қолданады.	Электронды тақтада пайдалану

Бастауыш білім беру деңгейі бойынша

«Дүниетану» пәні

Бастауыш білім беру деңгейінің 1-4-сыныптарына арналған «Дүниетану» оқу пәні 2-сыныпта аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағат жүргізіледі.

«Дүниетану» пәнін 4-тоқсанда оқытуда оқу процесінде цифрлық технологияларды тиімді пайдалану

«Дүниетану» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарында Ортақ тақырыптарға: «Қоршаған орта» берілген.

Ұзақ мерзімді жоспар бөлімі: «Қоршаған орта»және «Саяхат»

Бағдарлама бөлімшелері: 2.1Жергілікті жерді бағдарлау

Оқу мақсаттары:2.2.1.1Тұсбағдар көмегімен көкжиек бағыттарын анықтау 2-сыныпта «Дүниетану» пәнін оқытуда

Оқу мақсаттары	Оқу мақсаттарын орындауда ұсынылатын цифрлық платформалар
2.2.1.1Тұсбағдар көмегімен көкжиек бағыттарын анықтау	Daryn.online iMektep.kz

Қазақстандық білім беру платформаларына SWOT талдау

Күшті жақтары «iMektep.kz » түсіндірмелерін нақты мақсатқа сай, білім алушылардың жас ерекшеліктері ескерілген, орындауға арналған тапсырмалар нақты берілген, қол жетімді.	**Таяу арадағы іс-шаралар** Сабақтарымда видео сабақтарын,білім алушылар нақты тапсырманы орындайды.
Әлсіз жақтары Дүниетану пәні бойынша сабақ тақырыптарымен берілмеген.	**Мүмкіндіктері** Оқу бағдарламасындағы берілген тақырыптық сабақтар реттеліп ұсынылса (жаратылыстану пәнінің видео сабақтары, тапсырмалары дүниетану пәнінің ішінде салынған)

«Daryn.online» платформасын қолдана 2-сыныпта «Дүниетану» пәнін оқыту бойынша сипаттаманы жазу керек

«Daryn.online» **цифрлы білім беру платформасы**

	Платформаның атауы____ Daryn.online _____ **Сыныбы ____2_____** **Оқыту тілі __қазақша_____** **Оқыту пәні дүниетану** **Сарапшы __Тауарбекова А.Е_____**			
№	Пайымдау	«+»	«-»	Жақсартуды қажет етеді
1	Цифрлы білім беру платформасы құрылымының талаптарға сәйкестігі	+		
	Цифрлы контенттің оқу мақсаттарына сәйкестігі	+		
	Түсіндіру мәтінінің дұрыс таңдауы	+		
	Функционалды сауаттылықты дамытуға бағытталған тапсырмалардың болуы		-	Мақсатқа сай тапсырмалар берілуі қарастырылса
	Бақылау сұрақтары мен тапсырмалардың оқу мақсаттарына сай болуы		-	Бақылау сұрақтары мен тапсырмалар қарастырылмаған
2	Оқу материалдарының көлемінің оңтайлылығы	+		
3	Білім алушылардың психологиялық және жас ерекшеліктеріне оқу материалының сәйкестігі	+		
4	Оқу материалын мазмұндау логикасы (сабақтастығын сақтау)	+		
5	Білім беру контентінде қазақстандық компоненттің көрініс табуы	+		
6	Ғылыми және қолжетімділік принциптерін сақтау, мазмұнының, тапсырмалардың шынайы өмірдегі жағдаяттарымен байланысын қамтамасыз ету	_	_	Тапсырмалардың шынайы өмірдегі жағдаяттармен байланысы қамтамасыз етілсе
Сөйлеу іс-әрекетінің түрлері бойынша дағдыларды қалыптастыру үшін тапсырмалардың, жаттығулардың болуы (тек тілдік пәндер үшін)				
	тыңдалым			
	оқылым			
	айтылым			
	жазылым			
7	Қателерге жол берілу мен нақтылықтың болмауы:			
	фактологиялық			
	грамматикалық			
	стилистикалық			

Кестеден көріп отырғанымыздай, «Цифрлы білім беру платформасы құрылымының талаптарға сәйкестігі» – видео сабақтар оқу мақсаттарына сәйкес,білім алушылардың жас ерекшеліктері ескеріле отырып жасалған.

«Цифрлы контенттің оқу мақсаттарына сәйкестігі» – бөлімдегі сабақтардың мақсатына сәйкес келеді.

«Түсіндіру мәтінінің дұрыс таңдауы» – білім алушылардың жас ерекшеліктеріне қарай дұрыс таңдалған.

«Функционалды сауаттылықты дамытуға бағытталған тапсырмалардың болуы» – мақсатқа сай тапсырмалардың берілуі ұсынылады.

«Бақылау сұрақтары мен тапсырмалардың оқу мақсаттарына сай болуы» – тапсырмалар видео сабақтарда,сабақ мақсаттарына сәйкес беріліп отырылу ұсынылады.

«Оқу материалдарының көлемінің оңтайлылығы» –түсінікті берілген.

«Білім алушылардың психологиялық және жас ерекшеліктеріне оқу материалының сәйкестігі» – жас ерекшеліктеріне материалдар сәйкес жасалған.

«Оқу материалын мазмұндау логикасы (сабақтастығын сақтау)» – сақталған

«Білім беру контентінде қазақстандық компоненттің көрініс табуы» – жақсы көрініс тапқан.

«Ғылыми және қолжетімділік принциптерін сақтау, мазмұнының, тапсырмалардың шынайы өмірдегі жағдаяттарымен байланысын қамтамасыз ету» –шынай өмірдегі жағдаяттарымен байланысын қамтамасыз ететін тапсырмалар ұсынылса

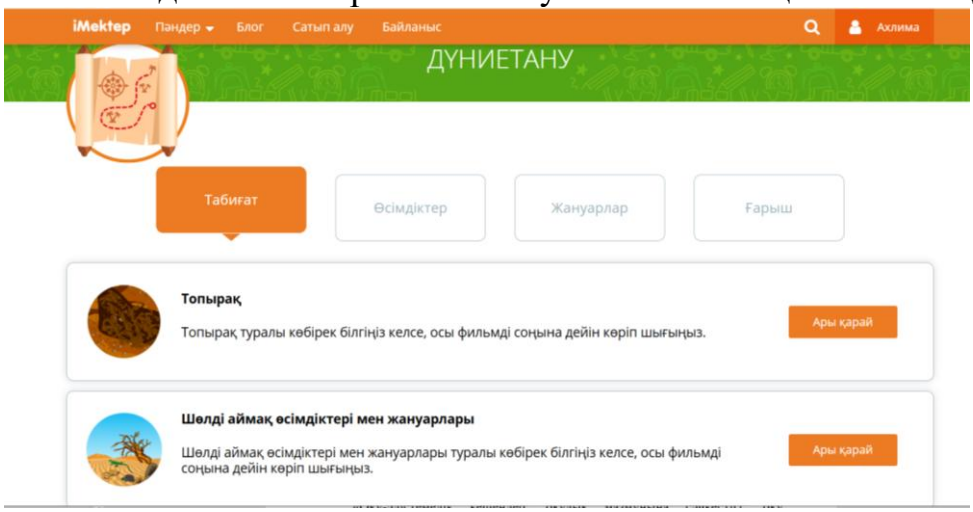
Қорыта келгенде, 2-сыныпта «Дүниетану» пәнін оқытуда «**Daryn online**» цифрлық платформасын қолдануда:мақсатқа сай тапсырмалар берілу қарастырылса, Бақылау сұрақтары мен тапсырмалар, тапсырмалардың шынайы өмірдегі жағдаяттармен байланысын қамтамасыз ету қажет етіледі.

«iMektep.kz» **платформасының сипаттамасы**

Сипаттамасы	**Daryn online**	iMektep.kz
Мазмұны		
Контенттің МЖМБС, оқу бағдарламаларына сәйкес келуі	+	+
Өткізілетін сабақтардың ҮОБ мақсаттарына сәйкес құрылуы	+	__-
Әртүрлі форматтағы ұсынылған материалдардың толықтығы: бейнелер, слайдтар, тренажерлер және т.б.	_	+
Әр сабақ үшін әртүрлі деңгейдегі кемінде 6 тапсырманың болуы	__-	+
Күрделі эксперименттік жұмыстарды визуализациялауға және жүзеге асыруға арналған виртуалды зертханалардың болуы		
Тапсырмалардың оқу материалына сәйкес берілуі: деңгейлік тапсырмалар; тәжірибеге бағытталған тапсырмалар; зерттеушілік тапсырмалар; эксперименттік тапсырмалар; ақпараттық-коммуникациялық технологиялар құзыреттілігін қалыптастыру тапсырмалары бойынша қорытындылар	_	+
Иллюстрациялық материалдардың берілуі: мәтіндік және иллюстрациялық материалдардың сабақтастығы; иллюстрациялық материалдың эстетикалық талаптарға сәйкестігі; иллюстрациялар көлемінің оңтайлылығы бойынша қорытындылар	+	+

Оқу-әдістемелік кешендер: оқулық мазмұнына сәйкестігі; оқу жетістіктерін бағалау бойынша БЖБ, ТЖБ тапсырмаларының болуы; қосымша ресурстарды пайдалану бойынша тәжірибелік ұсыныстардың болуы (сілтемелер); үй тапсырмаларын орындау бойынша тәжірибелік ұсыныстардың болуы бойынша қорытындылар	+	+
Бағалау		
Білім беру процесіне қатысушыларға кері байланыс пен оқу аналитикасын алуға мүмкіндік беретін кіріктірілген бағалау жүйесі	_	+
Жеке үлгі сынақтарын жасау мүмкіндігі	_	+
Білім деңгейін тексеру үшін әртүрлі тесттерді тапсыру мүмкіндігі: Халықаралық тесттер, ҰБТ, аттестаттау және т.б.	_	+

Кестеден көріп отырғанымыздай, 2-сыныпта «Дүниетану» пәнін оқытуда «iMektep.kz » білім беру платформасын қолдануда «Контенттің МЖМБС, оқу бағдарламаларына сәйкес келуі» – сәйкес келеді,бірақ дүниетану пәні контентінде «жаратылыстану» пәнінің сабақтары берілген.

«Өткізілетін сабақтардың ҮОБ мақсаттарына сәйкес құрылуы» – сабақ мақсаттары нақтылықты қажет етеді

«Әртүрлі форматтағы ұсынылған материалдардың толықтығы: бейнелер, слайдтар, тренажерлер және т.б.» – Әртүрлі форматтағы ұсынылған материалдардар толық.

«Әр сабақ үшін әртүрлі деңгейдегі кемінде 6 тапсырманың болуы» – тапсырмалар білім алушылардың жас ерекшілігіне,орындауларына өте жақсы құрастырылған

«Күрделі эксперименттік жұмыстарды визуализациялауға және жүзеге асыруға арналған виртуалды зертханалардың болуы» –

«Тапсырмалардың оқу материалына сәйкес берілуі: деңгейлік тапсырмалар; тәжірибеге бағытталған тапсырмалар; зерттеушілік тапсырмалар; эксперименттік тапсырмалар; ақпараттық-коммуникациялық технологиялар құзыреттілігін қалыптастыру тапсырмалары бойынша қорытындылар» – тапсырмалардың оқу материалына сәйкес берілген.

«Иллюстрациялық материалдардың берілуі: мәтіндік және иллюстрациялық материалдардың сабақтастығы; иллюстрациялық материалдың

эстетикалық талаптарға сәйкестігі; иллюстрациялар көлемінің оңтайлылығы бойынша қорытындылар» – эстетикалық талаптарға сәйкес, иллюстрациялар көлемі оңтайлы,сабақтастық сақталған.

«Оқу-әдістемелік кешендер: оқулық мазмұнына сәйкестігі; оқу жетістіктерін бағалау бойынша БЖБ, ТЖБ тапсырмаларының болуы; қосымша ресурстарды пайдалану бойынша тәжірибелік ұсыныстардың болуы (сілтемелер); үй тапсырмаларын орындау бойынша тәжірибелік ұсыныстардың болуы бойынша қорытындылар» – үй тапсырмаларын орындау бойынша тәжірибелік ұсынымдар қарастырылған, үй тапсырмаларын орындау бойынша тәжірибелік ұсыныстарды «Bilimclass» арқылы алуға болады.

«Бағалау» бөлімі бойынша:

«Білім беру процесіне қатысушыларға кері байланыс пен оқу аналитикасын алуға мүмкіндік беретін кіріктірілген бағалау жүйесі бар, кері байланыс беруге оңтайлы.

Жеке үлгі сынақтарын жасау мүмкіндігі қарастырылған

BilimCenter бөлімінде Жас ерекшеліктеріне, пәндеріне қарай білімдерін тексеру үшін әртүрлі тесттерді тапсыру мүмкіндігі: Халықаралық тесттер, ҰБТ, аттестаттау және т.б. – мүмкіндіктер қарастырылған.

Қорыта келгенде, 2-сыныпта «Дүниетану» пәнін оқытуда «**iMektep.kz**» цифрлық платформасын қолдануда Өткізілетін сабақтардың ҮОБ мақсаттары нақтылықты қажет етеді.Сабақ тақырыптары «Дүниетану» пәнінің нақты тақырыптары бойынша жаңарту ұсынылады.

«Daryn online , iMektep.kz » платформаның мүмкіндіктері

Мазмұны	**Daryn online**	**iMektep.kz**
ШЖМ педагогтерінің өз материалдарын жүктеу мүмкіндігі	+	+
Бейнебайланыс арқылы нақты уақыт режимінде онлайн сабақ өткізу мүмкіндігі	+	+
Мектеп әкімшілігіне арналған кіріктірілген мектеп статистикасы жүйесінің болуы	+	+
Платформаны пайдалану кезінде жабдықтың әртүрлі түрлерін (планшет, компьютер, панель және т.б.) пайдалану мүмкіндігі	+	+
Платформаны пайдалану кезінде құрылғыны минималды өнімділікпен пайдалану мүмкіндігі	+	+
Әртүрлі базалармен Интеграция (NOBD және т.б.)	_-	+
Әртүрлі ЦБР-лармен үйлесімділік және интеграция мүмкіндігі	+	+
Қолжетімділік құны бойынша	+	+

«Дүниетану» пәнін 2-сыныпта оқытуда цифрлық платформаларды қолданудың артықшылықтары

Сыныбы – 2 сынып

Оқу пәні – « Дүниетану»

Тоқсаны – 4
Бөлім – 7

Оқу мақсаттары	Сабақ мақсаттары
2.2.1.1Тұсбағдар көмегімен көкжиек бағыттарын анықтау	

Қысқа мерзімді (сабақ) жоспары

Бөлім:	Қоршаған орта	
Педагогтің тегі, аты, әкесінің аты (болған жағдайда)	Тауарбекова А.Е	
Күні:	03/04.2025	
Сынып:	Қатысушылар саны:18	Қатыспағандар саны:
Сабақтың тақырыбы	**Жергілікті жерді бағдарлау**	
Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаттары	2.2.1.1Тұсбағдар көмегімен көкжиек бағыттарын анықтау	
Сабақтың мақсаты	Тұсбағдар көмегімен көкжиек бағыттарын анықтау	

Сабақтың барысы

Сабақтың кезеңі/ уақыт	Педагогтің әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы	**Психологиялық дайындық** Оқушыларды сабаққа «Жағымды ойлар тізбегін жасау»	Оқушылар қолдарын жүрек тұстарына қойып, жағымды ойлар тізбегін жасайды.	«Домбыра» әдісімен	
Сабақтың ортасы	**« Кім жылдам» ойыны арқылы** үй тапсырмасын сұрау 3-тоқсанда өткен білімдерін қайталау **Жаңа сабақ** Оқушыларды жаңа бөліммен таныстыра отырып,жаңа сабақтың тақырыбын,мақсатын хабарлау Бейнеролик көрсету	«Кім жылдам» ойыны арқылы өткен бөлімдегі тақырыптар бойынша сұрақтарға жауап беріледі Оқушылар бейнеролик бойынша түсінгендерін айтады	**Дескриптор:** Берілген сұрақтарға нақты жауап береді (1 балл)	iMektep.kz платформасы

	(Бейнеролик көргенде Жерді бағдарлауға назар аудару керектігін ескерту) **1-тапсырма** **Бағдарлау** – бұл жергілікті жердің көкжиек тұстарын анықтау.Көкжиектің негізгі тұстарын ата.Тал түсте күн төбеде болады. Күнгеарқаңды беріп тұр (суреттегідей). Сенен түскен көлеңке солтүстік бағытты көрсетеді. Өкше жағың – оңтүстік, оң қолың – шығыс, сол қолың батыс бағытты нұсқайды.Солтүстік – С, оңтүстік – О, батыс – Б, шығыс – Ш. Бұлар – көкжиектің негізгі тұстары. **2-тапсырма (Жеке жұмыс)** Екінші суретті зертте. Көкжиектің аралық тұстары бо лады. Суретте солтүстік пен шығыстың аралығын солтүстік-шығыс (СШ) деп атайды. Ал басқа тұстарды өзің атап көр. М.Т Адамдар бағытын дұрыс таба білу үшін тұсбағдарды қолданады. **Тұсбағдарды қолдану тәртібі** Тұсбағдарды пайдаланарда оны тегіс жерге қоямыз. Оның тежегішін ағытып, тілі тоқтағаншакүтеміз. Көк тілі **С** (Солтүстік)бағытты, қызыл тілі **О** (Оңтүстік) бағытты көрсеткенше тұсбағдардың қорабын бұрамыз. Енді бағытты оңай анықтауға болады. Табиғат аясына шыққанда тұсбағдарды қолданған жақсы. Бірақ саяхатқа шыққанда қолында үнемі тұсбағдар болмауы мүмкін. Ертеде	Бағдарлау туралы түсінеді Сурет бойынша атайды. Тұсбағдар туралы біледі Жаңа ұғыммен танысады	**Дескриптор:** Бағдарлау туралы біледі-1б Көкжиектің негізгі тұстарын атайды-1б **Дескриптор:** Көкжиектің аралық тұстарын табады-1б	**«Daryn online»**платформасы

	теңізші-лер бағыттарын жұлдызғақарап анықтаған. СебебіТемірқазық жұлдызы үнемісолтүстік бағытты көрсетеді. **3-тапсырма (Топтық жұмыс)** **«Сұрақ-жауап» айдары** Жергілікті жерді бағдарлау үшін нені пайдаланамыз? Тұсбағдарды қалай қолданамыз? **4-тапсырма** **ЕҚБ«Ойлан, тап» әдісі арқылы** Жергілікті жердегі бағыттарды анықтауға болатын табиғи белгілерді анықтаңдар? ЕБҚ оқушыларға жеке қандай құрал? Не үшін қолданады? Бекіту Сабақты iMektep.kz платформасындағы тақырыпқа арнайы берілген, тест сұрақтарымен бекіту	Оқушылар әр қатарымен топтасып, сұрақтарға жауап береді Оқушылар жергілікті жерді анықтауға болатынын анықтап атайды. Тест Сұрақтарын жауап береді	**Дескриптор:** 1Жергілікті жерді бағдарлау үшін тұсбағдарды қолданады 1б 2.Тұсбағдардың қолдану тәртібін анықтайды 1 балл Дескрипторы:Жергілікті жердің табиғи белгілерін анықтайды.2балл Дескрипторы Тест сұрақтарына толық жауап береді 2 б	iMektep.kz платформасы
Сабақтың соңы	**Кері байланыс** **«ББК»әдісімен** **Үйге тапсырма** Күнге қарап,өз үйің мектептің қай жағында орналасқанын бағдарлап келу	Кері байланыс береді		

Негізгі орта білім беру деңгейі бойынша
«ҚАЗАҚ ТІЛІ» ПӘНІ бойынша

Білім беру жүйесі – ұлт болашағын тәрбиелеудің, қоғам дамуын қалыптастырудың маңызды тетігі. XXI ғасыр – технологиялық серпілістер ғасыры. Бұл дәуірдің басты ерекшелігі – ақпараттың жылдам алмасуы, цифрлық технологиялардың адам өміріне кеңінен енуі және жас ұрпақтың жаңа

форматтағы дүниетанымы. Осы өзгерістердің бәрі білім беру жүйесіне де өз әсерін тигізбей қоймайды. Дәстүрлі оқыту моделін жаңартуға деген сұраныс күн өткен сайын артып келеді. Әсіресе, пән мұғалімдері алдында оқытудың заманауи әдіс-тәсілдерін меңгеру, оқушының қызығушылығын ояту және сапалы білім беру жолында үнемі ізденіс үстінде болу міндеті тұр.

Қазіргі қоғамда цифрлық технологиялардың қарқынды дамуы білім беру процесінің барлық деңгейіне еніп, дәстүрлі оқытуды жаңаша бағытқа бұрып отыр. Бұл өзгерістерден қазақ тілі пәні де тыс қалмауы керек. Қазақ тілін оқытуда цифрлық ресурстарды, электронды платформаларды, интерактивті қосымшалар мен құралдарды пайдалану оқушылардың пәнге деген қызығушылығын арттырып қана қоймай, тілді меңгерудің тиімділігін де едәуір күшейтеді.

Цифрлық білім беру – бұл тек қана техникалық жаңару емес, ол – білім беру мазмұнын, әдістемесін және оқушы мен мұғалім арасындағы қарым-қатынасты жаңғырту. Қазақ тілін оқыту барысында цифрлық технологияны енгізу арқылы біз оқушылардың ойлау қабілетін дамытып, шығармашылық әлеуетін арттыра аламыз. Әсіресе, тіл үйренушінің деңгейіне қарай материалдарды саралау, дербес оқыту траекториясын жасау – цифрландырудың басты артықшылықтарының бірі.

Бүгінгі таңда «цифрлық оқыту», «интерактивті сабақ», «геймификация», «электрондық платформа» секілді ұғымдар білім беру саласында жиі қолданылып жүр. Мұның өзі жаңа педагогикалық мәдениеттің қалыптасып келе жатқанын көрсетеді. Цифрлық дәуір – ақпаратқа толы орта. Бұл ортада оқушы жай ғана білімді тұтынушы емес, білімді жасаушы, зерттеуші, талдаушы, бағалаушы тұлға ретінде қалыптасуы тиіс. Осы тұрғыдан алғанда, қазақ тілі пәні мұғалімі – тілдік білім беруші ғана емес, сонымен қатар цифрлық бағытта бағдар беруші тұлғаға айналуы керек.

Цифрландыру – оқытуды жеделдету, жеңілдету және нәтижесін нақтылаудың тиімді құралы. Әсіресе қазақ тілін екінші тіл немесе мемлекеттік тіл ретінде үйренушілер үшін бейнематериалдар, аудиожазбалар, сөздік базалар, онлайн тесттер және жазылым платформалары тілді тиімді әрі жан-жақты меңгеруге мүмкіндік береді. Бұл орайда, технологияның өзі емес, оны қалай қолдану маңызды. Мұғалім – сол технологияны білім беру мақсатына бағыттайтын негізгі тұлға. Сондықтан мұғалімнің цифрлық сауаттылығы, әдістемелік шеберлігі аса маңызды рөл атқарады.

Қазақ тілі пәнін цифрландыру мәселесі – тек техникалық құралдарды енгізу ғана емес, ол – педагогикалық технологиялар мен дидактикалық тәсілдерді қайта қарау, тиімді интеграциялау деген сөз. Мысалы, қазақ тілін оқытуда оқушылардың жас ерекшелігіне сай Wordwall, Kahoot, Quizizz сияқты геймификация құралдарын қолдану арқылы білім беру үрдісін ойын арқылы жүргізуге болады. Бұл – балалардың есте сақтау, жылдам ойлау және тілді еркін қолдану қабілетін дамытуда таптырмас әдіс.

Сонымен қатар, BilimLand, Daryn.online, Kundelik.kz секілді отандық цифрлық платформаларды қазақ тілі сабағында жүйелі пайдалану – мұғалім мен оқушы арасында үздіксіз байланыс орнатуға, оқу нәтижесін бақылауға, кері

байланыс алуға, үй тапсырмасын автоматты түрде тексеруге мол мүмкіндік береді. Бұл платформаларда грамматикалық ережелер, жаттығу тапсырмалары, диктанттар, көркем шығармалар, видеосабақтар, интерактивті тапсырмалар толықтай қамтылған. Мұндай мүмкіндіктерді дұрыс бағытта қолдану – оқушының пәнге қызығушылығын арттырып қана қоймай, оның жеке оқу жолын қалыптастыруға жағдай жасайды.

Қазақ тілі – тек тілдік пән ғана емес, ол – ұлттың дүниетанымы, мәдениеті мен болмысының көрінісі. Сондықтан бұл пәнді оқытуда тек формалды білім беру емес, тұлғаның рухани, мәдени деңгейін дамыту да басты назарда болуы керек. Ал цифрлық технология – осы рухани-танымдық дамуды жаңа сатыға көтеретін тиімді құрал. Мысалы, оқушы электронды кітаптарды пайдалану арқылы қазақ әдебиетімен, салт-дәстүрмен таныса алады, аудиоертегілер тыңдау арқылы сөздік қорын байытады, бейнероликтер арқылы сөйлеу мәдениетін қалыптастырады.

Цифрлық технологиялар әсіресе оқушылардың оқылым, тыңдалым, жазылым, айтылым дағдыларын дамытуда аса тиімді. Тыңдалым мен айтылымды дамыту үшін бейнесабақтар, подкасттар, аудиожазбалар пайдаланылса, жазылымға Google Docs, Padlet, Jamboard сияқты ортақ жұмыс кеңістіктері арқылы шығармашылық жұмыстар орындатуға болады. Оқылымды дамытуда QR-кодпен ұсынылған мәтіндер, электрондық кітапханалар мен деректер базасын тиімді қолдануға болады.

Оқушыны тек дайын біліммен қамтамасыз ету – қазіргі заман талабы емес. Оқушыны ақпарат іздеуге, сұрыптауға, салыстыруға, сыни ойлауға, рефлексия жасауға үйрету – басты мақсат. Цифрлық білім беру құралдары бұл дағдыларды қалыптастыруға мол мүмкіндік береді. Әсіресе, бейнежазбаға өз ойын түсіру, подкаст жазу, әлеуметтік желіде қазақ тілінде пікір қалдыру, мультимедиа презентациялар жасау – оқушыны шығармашыл, заманауи, белсенді тұлға ретінде тәрбиелейді.

Цифрландыру қазақ тілі пәнінің мазмұнын байыту, оны қолжетімді әрі өмірлік маңызды ету жолында үлкен мүмкіндіктер береді. Дегенмен, бұл үдерістің тиімді болуы үшін әдістемелік ұсыныстардың жүйелі түрде жасалуы, мұғалімдердің цифрлық мәдениетінің қалыптасуы және оқыту құралдарының әдістемеге сәйкестігі басты шарт болып табылады.

Сондықтан, аталған ұсынымда қазақ тілі пәнін цифрландыру үдерісіндегі өзекті мәселелер, мүмкіндіктер және нақты әдістемелік ұсыныстар қарастырылады. Жобаның мақсаты – цифрлық білім беру құралдарын қазақ тілі пәнінің мазмұнына лайықтап, тиімді қолданудың жолдарын ұсыну. Бұл жұмыс мұғалімдер қауымына, әдіскерлерге және болашақ педагогтарға цифрлық білім беру аясында нақты бағыт-бағдар беруге арналған.

Қазақ тілі пәнін цифрландырудың өзектілігі

Қазақ тілі – ұлттың рухани діңгегі. Бұл пән арқылы оқушы тілдік білім ғана емес, мәдени құндылықтар мен ұлттық сана қалыптастырады. Осы тұрғыдан алғанда, пәнді оқытудың тиімділігін арттыру – қазіргі білім беру саясатының басты бағыты. Цифрлық ресурстарды енгізу арқылы қазақ тілін оқытудағы

дәстүрлі тәсілдер мен жаңашылдық ұтымды ұштасып, оқушылардың функционалдық сауаттылығын арттыруға негіз болады.

Цифрлық білім беру – оқытудың дараланууын, жекелеген оқушылардың қабілетіне қарай бейімделуін қамтамасыз етеді. Сонымен қатар, уақыт пен кеңістік шектеуінен тыс, кез келген жерде білім алуға жағдай жасайды. Қазақ тілі пәнін меңгеруде мұндай мүмкіндіктер оқушының тілге деген қызығушылығын арттырып, еркін ойлауына жол ашады. Цифрлық технологиялардың қарқынды дамуы білім беру саласына тың серпіліс әкеліп, дәстүрлі оқытудың мазмұны мен формасына түбегейлі өзгерістер енгізіп отыр. Бүгінгі оқушы – цифрлық ғасырдың түлегі. Оның ойлауы, ақпарат қабылдауы, танымдық белсенділігі бұрынғы буыннан мүлде өзгеше. Осы тұрғыдан алғанда, білім беру жүйесінің де жаңаша бағытта дамуы – уақыт талабы. Ал бұл өзгерістер аясында **қазақ тілі пәнінің де оқыту әдістері мен мазмұнын цифрлық кеңістікпен үйлестіру** – өзекті мәселелердің бірі.

Қазақ тілі – тек тіл үйрету құралы ғана емес, ұлттық дүниетанымды, мәдени мұра мен рухани құндылықтарды ұрпақ санасына сіңіретін маңызды пән. Осы пәнді цифрлық құралдармен, инновациялық әдістермен тиімді үйлестіре білу – бүгінгі мұғалімнің кәсіби шеберлігін көрсететін басты көрсеткіш.

Білім берудің жаңартылған мазмұны оқушыны **өмірлік жағдайларға икемделген, сыни ойлай алатын, ақпаратты өздігінен іздеп, өңдей алатын** тұлға ретінде тәрбиелеуді мақсат етеді. Бұл мақсатты жүзеге асыруда **ақпараттық-коммуникациялық технологиялар (АКТ)** шешуші рөл атқарады. Әсіресе, қазақ тілі пәнін оқытуда оқушының логикалық ойлау қабілетін дамыту, тілдік материалды көрнекі әрі тартымды ұсыну, өзіндік ізденіс дағдыларын қалыптастыру үшін **цифрлық платформалар мен ресурстардың маңызы ерекше**.

Сонымен қатар, қазіргі білім алушы **цифрлық ортада еркін әрекет ететін**, интернет пен құрылғылар арқылы білім алуға үйренген. Ендеше, ұстаз дәстүрлі әдістермен шектелмей, оқушының қызығушылығына сай **интерактивті, мультимедиалық, ойын түріндегі, бейне және аудиоқұралдарды** кеңінен қолдануы қажет.

Қазақ тілі пәнінің оқу мақсаттарының бірі – оқушының **тыңдалым, айтылым, оқылым, жазылым** дағдыларын қалыптастыру. Бұл дағдыларды дамытудың тиімді жолы – оларды **сандық құралдармен байланыстыра отырып жүзеге асыру**.

Мысалы:

- **Тыңдалым** үшін аудиожазбалар, видео-сабақтар, подкасттар арқылы тілді есту қабілеті дамиды.
- **Айтылым** үшін «Google Meet», «Zoom», «Flipgrid» секілді платформаларда оқушы өз ойын еркін айтып, бейнежазба арқылы дағдысын жетілдіреді.
- **Оқылым** – электронды кітаптар мен QR-кодпен берілген мәтіндер арқылы жүзеге асады.

- **Жазылым** – «Google Docs», «Padlet» секілді ортақ жазу алаңдарында орындалады.

Бұл құралдар **оқушыны тек тыңдаушы емес, белсенді әрекет етуші тұлға** ретінде тәрбиелейді. Сонымен қатар, жазылым мен айтылым дағдыларын қалыптастыруда **автоматты түрде кері байланыс беру**, **қателерді түзету**, **сөз қорын кеңейту** – цифрландырудың тағы бір артықшылығы.

Цифрландыру – жеке оқыту траекториясын қалыптастыру құралы. Дәстүрлі оқытуда барлық оқушы бір уақытта бірдей тапсырма орындайды. Ал цифрлық форматта **оқушының жеке ерекшелігі, қабілеті, оқу қарқыны** ескеріледі. Яғни, дарынды оқушы күрделі тапсырмамен жұмыс істесе, басқа оқушы базалық деңгейде жеке тапсырмамен жұмыс істей алады. Мұндай **дербестендірілген оқыту** – білім сапасын арттыруда аса тиімді.

Сонымен бірге, оқушының оқу жетістігі мен белсенділігін **онлайн түрде бақылап, жүйелі түрде кері байланыс беру**, **портфолио жинақтау**, **цифрлық күнделік жүргізу** – оқу процесін басқарудың жаңа формалары ретінде қолданылады.

Цифрландырудың тағы бір өзектілігі – **мұғалімнің кәсіби дамуына жаңа талап қоюында**. Бүгінгі қазақ тілі пәні мұғалімі:

- Ақпараттық платформалармен жұмыс істей алуы;
- Электронды оқу құралдарын әзірлей білуі;
- Мультимедиалық контент жасап, оқушыны қызықтыра алуы қажет.

Мұғалім тек сабақ жүргізуші емес, **цифрлық білім кеңістігінің көшбасшысы**, **бағдар беруші**, **ынталандырушы тұлғаға** айналуы тиіс.

Қазақ тілін оқытуда **ұлттық құндылықтарды цифрлы форматта жеткізу** – өзекті мәселе. Оқушылар туған тілін құрғақ ережелер арқылы емес, **тірі тіл ретінде, өмірмен байланыстыра отырып үйренуі керек**. Цифрлық кеңістіктегі ұлттық контент – соған жетелейтін көпір.

Оқыту платформаларын тиімді пайдалану жолдары

«BilimLand» және «Daryn.online» платформалары

Бұл ресурстарда қазақ тілі пәніне арналған сан алуан бейнесабақтар, тесттер мен жаттығулар жинақталған. Мұғалімдер осы платформалар арқылы оқушыларға үй тапсырмасын онлайн түрде бере алады, нәтижесін шұғыл тексеріп, кері байланыс орнатады.

«LearningApps», «Wordwall», «Quizizz» құралдары

Бұл платформаларда интерактивті ойындар, викториналар, сәйкестендіру тапсырмаларын жасау арқылы оқушылардың білімін қызықты әрі жеңіл түрде бекітуге болады. Мысалы, «Сөз табын тап», «Жұрнақ пен жалғауды ажырат» секілді жаттығуларды ойын түрінде ұйымдастыру – пәнге деген қызығушылықты арттырады.

«Google Workspace» құралдары

Google Forms арқылы тақырыптық тесттер құрастыру, Google Docs арқылы эссе жаздыру, Google Jamboard-қа интерактивті тапсырмалар енгізу – заманауи сабақ үлгісі бола алады.

Төрт дағдыны дамытудағы цифрлық әдістер

Тыңдалым

- Аудиожазбалар (ертегілер, диалогтар, подкасттар) тыңдау;
- YouTube-тегі қазақ тіліндегі сабақтарды пайдалану;
- Kahoot арқылы тыңдалым сұрақтарын шешу.

Айтылым

- Zoom/Google Meet арқылы онлайн сұхбат, пікірталас өткізу;
- TikTok форматында қысқа видео түсіріп сөйлеу машығын жетілдіру.

Оқылым

- Электронды кітапханалармен жұмыс (kitap.kz, qazaqadebieti.kz);
- QR-кодпен мәтін оқыту – қолжетімді әрі тартымды әдіс.

Жазылым

- Google Docs арқылы бірлесе жазу;
- Padlet-те пікір білдіру немесе шағын әңгіме жазу;
- E-mail жазу арқылы ресми стильде жазылым қалыптастыру.

Жазылым дағдысын дамытуда цифрлық мүмкіндіктерді пайдалану

Бүгінгі күні қазақ тілін оқытуда жазылым дағдысын қалыптастыру мен дамыту цифрлық технологиялардың көмегі арқылы жаңа деңгейге көтерілді. Электронды күнделік, арнайы жазу платформалары (мысалы, Google Docs, Padlet, Jamboard сияқты) оқушылардың жазу мәдениетін жетілдіруге зор мүмкіндік береді. Сандық ортада эссе, әңгіме, пікір, рефлексия жаздыру арқылы оқушылар өз ойын жүйелі, сауатты жеткізуге машықтанады.

Цифрлық құралдар оқушылардың жазу процесін қызықты әрі қолжетімді етеді: мәтінді бірлесе жазу, жазған жұмыстарын редакциялау, кері байланыс беру, қателерді түзету секілді әрекеттер оңай жүзеге асады. Сонымен бірге, онлайн орфография және грамматика тексерушілер оқушылардың жазу сауаттылығын арттыруға көмектеседі.

Қазақ тілінде дұрыс әрі көркем жазу дағдысын қалыптастыру үшін цифрлық ресурстарды мақсатты қолдану – заман талабы. Бұл әдіс оқушылардың шығармашылық қабілетін дамытуға, ойлау жүйесін жетілдіруге және тілдік нормаларды дұрыс қолдануына ықпал етеді.

Жазылым дағдыларының өзіндік түрлері болады. Олар: 1) нанымды; 2)дербес; 3)ақпараттық; 4)шығармашылық. Жазылым дағдығысының әр түрінің өзіне тән жазба жұмыстары болады. Мәселен, нанымды жазылым түріне жарнама, эссе жатса, дербес түріне өмірбеаян, хат, күнделік, монолог жатады. Ақпарат көздерінен алынған жазба да оқушының жазылым дағдысын арттыруға бағытталады. Ал жазылым дағдысының шығармашылық түріне әңгіме жазу жатады.

Цифрлық дәуірде бұл дағдыны дамыту заманауи технологиялар арқылы жаңа бағыт алды. Сандық құралдарды дұрыс қолдану жазылым сапасын арттыруға зор мүмкіндік береді. Цифрлық платформалар арқылы жазылымды дамыту әдістері:

1. **Google Docs қолдану:**

Оқушылар бір мәтінмен бірлесіп жұмыс істей алады. Мысалы, топпен шағын

эссе немесе әңгіме жазып, әрқайсысы өз бөлігін қосады. Платформада қате түзету, комментарий жазу мүмкіндігі бар, бұл жазылым процесінде кері байланысты жедел әрі тиімді етеді.

2. **Padlet арқылы шығармашылық жазылым:**

Мысалы, «Менің арманымдағы қала» тақырыбына әр оқушы бір абзац жазып, ортақ қабырғада жариялайды. Бұл әдіс жазылымды ынталандырады, оқушылар өзара пікір алмасады.

3. **Jamboard-та еркін ой жазу (brainstorming):**

Сабақ басында оқушыларға тақырып беріледі, әрқайсысы стикерге өз ойын жазады. Кейін сол идеялар негізінде эссе құрастырады. Бұл тәсіл жазуға дейінгі дайындық кезеңін қызықты етеді.

4. **Wordwall, LearningApps қолдану:**

Сөйлем құрау, мәтін құрылымын жасау сияқты жаттығулар арқылы оқушылардың грамматикалық сауаттылығы артады. Мысалы, «Әңгіме құрылымын дұрыс орналастыр» тапсырмасы арқылы оқушылар логикалық жазу дағдысын дамытады.

Бүгінгі таңда білім беру жүйесінде технологияның алатын орны ерекше. Ақпараттық-коммуникациялық технологиялардың (АКТ) дамуы мұғалімдерге оқыту үдерісін жетілдіруге, ал оқушыларға білімді меңгеруде жаңаша тәсілдерді игеруге мүмкіндік беруде. Әсіресе тілдік дағдыларды, соның ішінде жазылым дағдысын дамытуда цифрлық мүмкіндіктердің маңызы зор. Жазылым — ойды жүйелі, сауатты жеткізудің негізгі құралы. Демек, жазылымды дамыту – оқушының академиялық және шығармашылық дамуының негізгі бөлігі болып табылады.

Жазылым дағдысын дамытудағы негізгі талаптар

Жазылым дағдыларын қалыптастыру үшін оқушы:

- Ойын анық және жүйелі жеткізе білуі керек;
- Грамматикалық сауаттылықты сақтауы тиіс;
- Байланысты мәтін құруға машықтануы қажет;
- Шығармашылықпен ойлай білуі керек.

Осы талаптарды жүзеге асыруда дәстүрлі әдістермен қатар, заманауи цифрлық мүмкіндіктерді қолдану оқу процесін жандандырып, оқушының қызығушылығын арттырады.

Жазылымды дамытуда цифрлық мүмкіндіктерді тиімді пайдалану үшін:

- Оқушыларды еркіндікке баулу қажет (ойларын ашық жеткізуге мүмкіндік беру);
- Қателіктер үшін қатал сын емес, бағыттап түзету керек;
- Жазылым тапсырмаларын ойын, сайыс элементтерімен түрлендіру;
- Платформаларды араластырып қолдану (мысалы, Wordwall + Padlet + Docs).

1. Google Docs қолдану бойынша «Қазақстандағы қорықтар» тақырыбында баяндама дайындаудың үлгісін қарастырайық.

Тақырып: Қазақстандағы қорықтар

Қазақстан – ұлан-байтақ жері, алуан түрлі табиғаты, бай жануарлар және өсімдіктер дүниесімен ерекшеленетін мемлекет. Ел аумағында табиғатты қорғау мақсатында көптеген қорықтар құрылған. Олар сирек кездесетін жануарлар мен өсімдіктерді сақтап қалуға, табиғи экожүйені қалпына келтіруге арналған маңызды мекемелер болып саналады.

Қорық — табиғи кешендердің табиғи қалпында сақталуын қамтамасыз ететін ерекше қорғалатын аумақ. Мұнда табиғатқа адамның араласуы барынша шектеледі, аң аулау, ағаш кесу, егіншілік сияқты әрекеттерге тыйым салынады.

Қазақстандағы ең ірі және белгілі қорықтар

1. Ақсу-Жабағылы қорығы

Орналасқан жері: Түркістан облысы.

Құрылған жылы: 1926 жыл.

Ерекшелігі: Қазақстандағы тұңғыш қорық. Бұл аймақ Талас Алатауының баурайында орналасқан. Қорықта 1300-ден астам өсімдіктің түрі, 300-ден астам құс түрі, Тянь-Шань қоңыр аюы, қар барысы сияқты сирек кездесетін жануарлар мекендейді.

2. Наурызым қорығы

Орналасқан жері: Қостанай облысы.

Құрылған жылы: 1931 жыл.

Ерекшелігі: Наурызым қарағайлы ормандарымен, көптеген көлдерімен және ерекше флорасымен белгілі. Бұл жерде аққулар, қоқиқаздар сияқты сирек құстар мекендейді.

3. Барсакелмес қорығы

Орналасқан жері: Арал теңізі маңындағы Барсакелмес аралы.

Құрылған жылы: 1939 жыл.

Ерекшелігі: Бұл қорықта шөлейт және шөл табиғатының үлгісі сақталған. Ақбөкен, қарақұйрық сияқты сирек аңдар қорғауға алынған.

4. Алтын-Емел ұлттық паркі

Орналасқан жері: Алматы облысы.

Құрылған жылы: 1996 жыл.

Ерекшелігі: Әлемге әйгілі «Әнші құм» осы жерде орналасқан. Бұл аймақта құлан, қарақұйрық сияқты аңдар кездеседі.

5. Қорғалжын қорығы

Орналасқан жері: Ақмола облысы.

Құрылған жылы: 1968 жыл.

Ерекшелігі: Қорғалжын – ЮНЕСКО-ның Бүкіләлемдік мұралар тізіміне енген аймақ. Қорық су құстарының, соның ішінде қоқиқаздардың ең маңызды мекені.

Қазақстан қорықтарының маңызы

Қазақстандағы қорықтар — табиғи байлығымыздың сақтаушысы. Олар:

- Сирек және жойылып бара жатқан жануарлар мен өсімдіктерді қорғауға;
- Ғылыми зерттеулер жүргізуге;
- Экологиялық білім мен тәрбие беруге мүмкіндік жасайды.

Табиғатты қорғау – әр азаматтың парызы. Қорықтар арқылы біз болашақ ұрпаққа қайталанбас табиғи мұрамызды аманат етеміз.

Аталған баяндама қарапайым мәтін түрінде жазылған. Ал оны Google Docs-та қолданудың ерекшелігіне тоқталайық.

Тақырып: Қорық ұғымы

Қорық – табиғи байлықтарды қорғау мақсатында құрылған ерекше қорғалатын аумақ. Мұнда табиғи ортаның өзгеріссіз сақталуы басты міндет болып табылады. Аң аулау, ағаш кесу, жер жырту сияқты әрекеттерге қатаң тыйым салынады.

Қазақстандағы негізгі қорықтар

№	Қорық атауы	Орналасқан жері	Құрылған жылы	Ерекшелігі
1	Ақсу-Жабағылы қорығы	Түркістан облысы	1926	Қазақстандағы алғашқы қорық. Қар барысы, Тянь-Шань қоңыр аюы мекендейді.
2	Наурызым қорығы	Қостанай облысы	1931	Наурызым қарағайлы ормандарымен және көлдермен ерекшеленеді.
3	Барсакелмес қорығы	Қызылорда облысы (Арал маңы)	1939	Шөл табиғатының үлгісі. Ақбөкен мен қарақұйрық қорғалады.
4	Алтын-Емел ұлттық паркі	Алматы облысы	1996	«Әнші құм» табиғи ғажайыбы орналасқан.
5	Қорғалжын қорығы	Ақмола облысы	1968	Қоқиқаздар мекендейтін ЮНЕСКО нысаны.

Қорықтардың маңызы

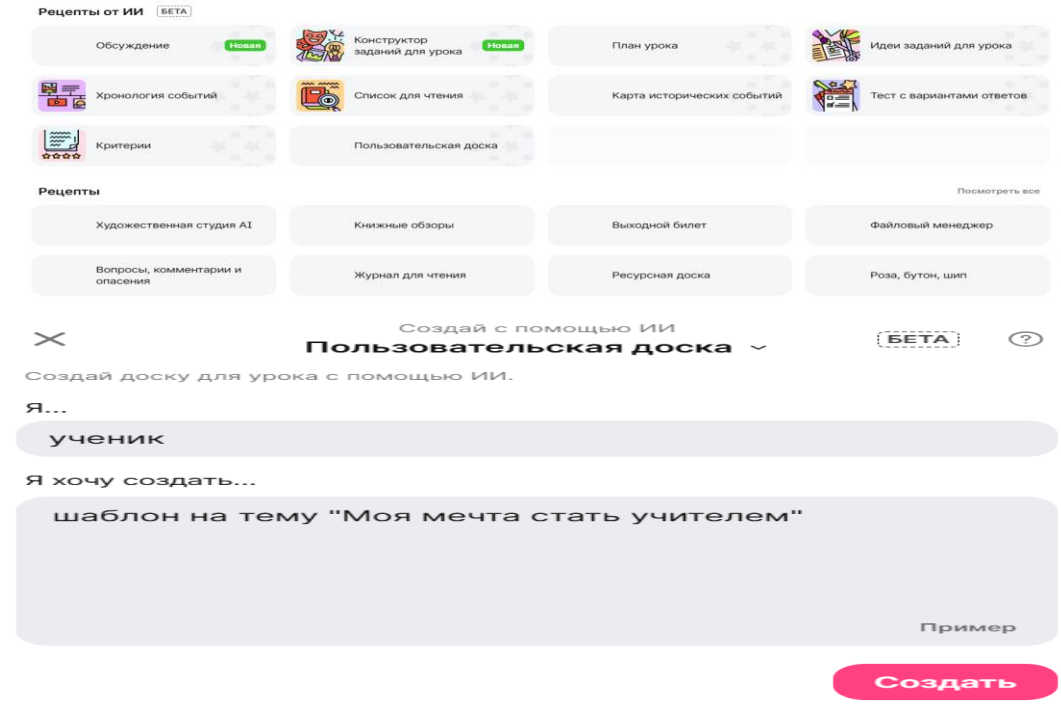
- Сирек кездесетін жануарлар мен өсімдіктерді қорғау;
- Ғылыми-зерттеу жұмыстарын жүргізу;
- Экологиялық ағарту мен табиғатқа жауапкершілікпен қарау мәдениетін қалыптастыру.

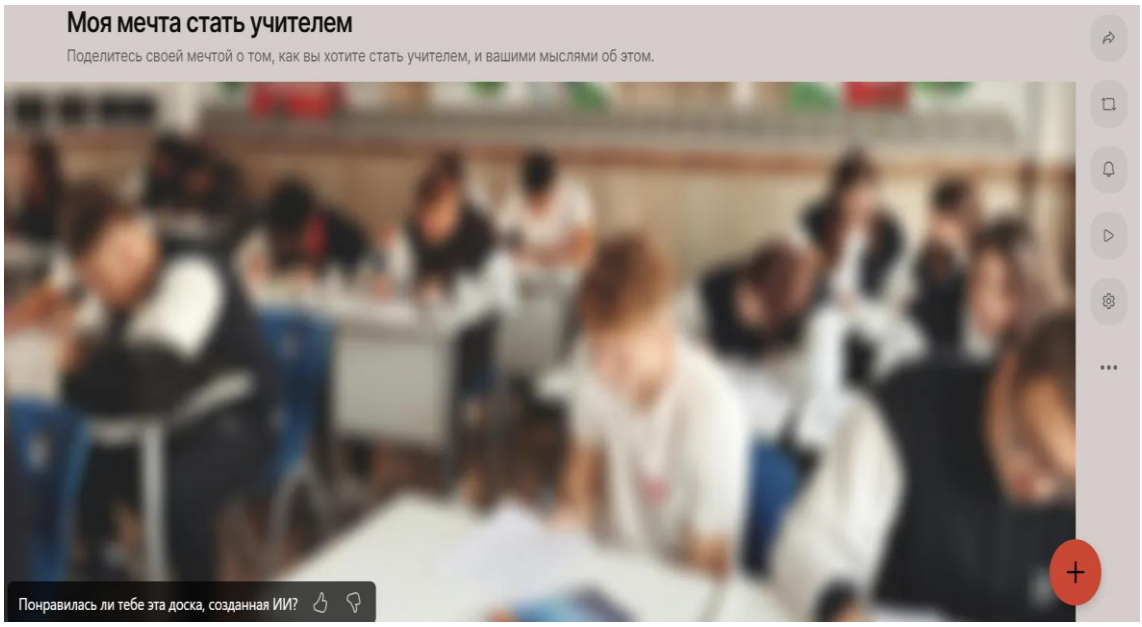
Қазақстанның табиғи қорықтары — халқымыздың асыл мұрасы, ұрпаққа аманат. Табиғатты қорғау – әрқайсымыздың қасиетті борышымыз.

Аталған цифрлы платформада баяндама жасау, тек қана мәтін түрінде ғана емес, графиктік және диаграмма түрінде де түрлендіріп жасауға мүмкіндік береді. Кесте түрінде жасалған ақпараттар да оқушының жазылым дағдысымен қатар ақпаратты қабылдауына да жеңіл болмақ.

Padlet арқылы оқушының шығармашылық жазылым дағдысын қалыптастыру мысалын қарастырайық.

Padlet – виртуалды қабырға сияқты жұмыс істейтін платформа. Мұнда оқушылар өз ойларын, эсселерін, өлеңдерін, пікірлерін жазбаша түрде еркін бөлісе алады. Бұл құрал жазылым дағдыларын дамытуда өте тиімді.

Мысал

Тақырып: «Менің армандаған мамандығым – мұғалім болу»

Мақсаты:

- Оқушылардың қиялын дамытып, ой еркіндігін арттыру;
- Жазылым дағдысын шығармашылық жолмен қалыптастыру;
- Қисынды ойлау және сауатты жазу қабілетін жетілдіру.

Жұмыс барысы:

1. Мұғалім Padlet қабырғасында арнайы тақта ашады.
2. Тақырып ретінде «Менің армандаған мамандығым – мұғалім болу» деп жазады.
3. Әр оқушы өз атымен жеке карточка ашады.
4. Оқушы осы тақырып бойынша шағын эссе немесе өлең жазады.

5. Басқа оқушылар бір-бірінің жазбасын оқып, жылы пікір немесе сұрақ қалдырады.

Мұғалімнің рөлі:

- Оқушылардың әр жазбасына кері байланыс береді (жақсы тұстарын атап өтіп, дамытуға бағыттайды);
- Шығармашылық еркіндікті қолдайды, орфографиялық қателерді жұмсақ түрде көрсетеді;
- Ең үздік жұмыстарды марапаттайды.

2. Jamboard платформасын қарастырайық.

Jamboard — интерактивті тақта қызметін атқаратын Google құралы. Бұл платформа оқушыларға еркін ойларын жазуға, идеялармен алмасуға және шығармашылық әлеуетін дамытуға мүмкіндік береді.

Мысал

Тақырып: «Туған жердің табиғаты»

Мақсаты:

- Оқушылардың еркін ойлау және жазбаша сөйлеу қабілетін дамыту;
- Шығармашылық жазылым дағдысын қалыптастыру;
- Идеяларды құрылымдап, толық мәтінге айналдыруға баулу.

Жұмыс барысы:

Мұғалім Jamboard-та жаңа тақта ашады.

Бірінші бетте сұрақ қояды:

«Туған жердің табиғаты қандай?»

Оқушылар түрлі-түсті стикерлер арқылы жауаптарын жазады:

«Жасыл ормандар»

«Саф ауалы өзендер»

«Алтын астық алқаптары»

«Қыстың қарлы көрінісі»

Мұғалім келесі бетте бағыт береді:

«Осы жазылған ойлар негізінде шағын мәтін құрап көрейік»

Оқушылар өз стикерлерін біріктіріп, 5-6 сөйлемнен тұратын мәтін құрайды.

Оқушының ықтимал мәтіні:

«Менің туған жерім – табиғаты таңғажайып өлке. Мұнда көк ормандар жайқалып тұр. Таза өзендердің мөлдір суы адам жанын жадыратады. Әр көктем сайын алтын астық алқаптары көз тартады. Ал қыста аппақ қар басқан жазық далалар ерекше сұлулық сыйлайды. Мен өз өлкемді шексіз сүйемін».

Әдістің артықшылықтары:

- Оқушы өз ойын еркін жеткізуді үйренеді;
- Ұжымдық жұмыс арқылы жаңа сөздер мен тіркестер меңгереді;
- Жазылым барысында құрылымдауды (кіріспе–негізгі ой–қорытынды) меңгереді;
- Өз ойын әр түрлі стильде жеткізуге машықтанады (эссе, сипаттама, әңгіме).

Jamboard-та еркін ой жазу — оқушының жазу машығын дамытуға, шығармашылық әлеуетін ашуға тамаша мүмкіндік береді. Бұл әдіс әр оқушының ойын жинақтап, жүйелі түрде жеткізу қабілетін қалыптастырады.

3. Жазылым дағдыларын қалыптастыруда Wordwall, LearningApps қолданудың тиімділігін қарастырайық.

Wordwall – ойын түріндегі тапсырмалар жасауға арналған платформа. Бұл құрал арқылы оқушылардың жазбаша тілін дамытуға, сөздік қорын кеңейтуге және сауатты сөйлем құруға болады.

Қолдану мысалдары:

Сөйлем құрастыру ойыны: Оқушыға сөздер тобы беріледі. Сол сөздерді қолданып дұрыс сөйлем құрастыру қажет. Мысалы, «Дала», «Ашық», «Аспан» – «Бүгін далада ашық аспан жарқырап тұр».

Әңгіме жалғастыру: Мұғалім бастама сөйлем береді, оқушы оны өз сөзімен толықтырып жазады.

Қате түзету: Қате жазылған сөйлемдерді тауып, дұрыс нұсқасын жазу тапсырмасы беріледі.

Тиімділігі:

- Ойын түрінде қызықты форматта жұмыс істейді;
- Сөздерді дұрыс орналастыру және байланыстыру арқылы жазылым қабілеті дамиды;
- Өз ойын нақты әрі сауатты жеткізу дағдысын қалыптастырады.

LearningApps қолданудың тиімділігі

LearningApps – интерактивті тапсырмалар құрастыруға арналған көпфункциялы платформа. Әсіресе жазылымды дамытуға арналған тапсырмалар дайындауға қолайлы.

Қолдану мысалдары:

Сөйлемдер реттеу: Оқушылар сөздердің дұрыс ретін қойып, мағыналы сөйлемдер құрастырады. Мысалы, «Құстар», «Көктемде», «Оралды» → «Көктемде құстар оралды»

Әңгіме жоспарлау: Әртүрлі суреттер беріліп, сол бойынша оқушы шағын мәтін жазады.

Тақырыпқа сай эссе жазу: Қысқаша сұрақтар арқылы тақырыпты ашу, кейін толық эссе жазуға көшу.

Тиімділігі:

- Мәтін құрылымын түсініп, логикалық байланыстар орнатуға көмектеседі;
- Өз ойын жоспарлы түрде жеткізу дағдыларын дамытады;
- Қателермен жұмыс жасау арқылы жазбаша сауаттылығы артады.

Wordwall және LearningApps платформалары оқушының жазылым дағдыларын қалыптастыруда үлкен рөл атқарады. Бұл құралдар оқушыларды қызықтырып, олардың белсенділігін арттырады, еркін әрі сауатты ой жеткізуге дағдыландырады. Сонымен қатар, шығармашылық қабілеттерін шыңдап, жазу машықтарын жүйелі түрде дамытуға жол ашады.

Кері байланыс жасаудағы цифрлы платформаларды қолданудың ерекшелігі

Бүгінгі білім беру жүйесінде сабақтағы кері байланыс оқу процесінің ажырамас бөлігіне айналды. Ол оқушының алған білімінің сапасын анықтап қана қоймайды, сонымен қатар олардың әрі қарай қалай дамуы керектігін көрсетеді. Кері байланыс — бұл мұғалім мен оқушы арасында жүретін белсенді, мақсатты және жүйелі диалог. Оның негізгі мақсаты – оқушыны қолдау, бағыт беру, жетістіктерін көрсету және кемшіліктерін түзетуге мүмкіндік жасау.

Кері байланыс арқылы мұғалім оқушының оқу материалын қаншалықты дұрыс меңгергенін анықтайды, ал оқушы өз біліміндегі бос орындарды немесе қиын тұстарды көреді. Сонымен бірге, кері байланыс мотивацияны арттырады, себебі оқушы өзінің жетістіктері бағаланғанын сезінеді және қай жерде өзін жетілдіру керек екенін біледі.

Кері байланыс әртүрлі формада берілуі мүмкін:

- Жазбаша кері байланыс – оқушының жазба жұмыстарына түсініктеме жазу, қателерін түзету, жетістіктерін атап өту арқылы жүргізіледі. Мысалы, шығарма жазғанда мұғалім маңызды ойларды қолдап, грамматикалық қателерді көрсетуі мүмкін.
- Ауызша кері байланыс – сабақ үстінде немесе топтық жұмыстардан кейін ауызша пікір білдіру. Бұл оқушының жұмысына жедел реакция беруге мүмкіндік береді.
- Өзіндік және өзара кері байланыс – оқушылар өз жұмыстарына немесе сыныптастарының жұмысына баға беріп, пікір жазу арқылы жүзеге асады. Бұл оқушының сыни ойлау қабілетін дамытады.
- Цифрлық кері байланыс – онлайн платформалар арқылы пікір қалдыру, тест нәтижелерін талдау, жазбаша тапсырмаларға белгі қою. Мысалы, Google Docs-та оқушы мәтінін белгілеп, жанында түзету немесе мадақтау комментарийлерін қалдыру.

Сабақтағы кері байланыстың негізгі қағидалары
Тиімді кері байланыс келесі талаптарға сай болуы керек:

- Дәл әрі нақты болуы: Оқушы не үшін мақталды немесе қай тұсын түзетуі керек екенін анық түсінуі керек.
- Уақтылы берілуі: Сабақ барысында немесе тапсырманы орындағаннан кейін дереу ұсынылса, оқушы оны қабылдап, дереу әрекет ете алады.
- Қолдау сипатында болуы: Кері байланыс оқушыны ынталандыруы тиіс, кемшілігін сынаумен шектелмей, оны қалай түзетуге болатынын көрсетуі керек.
- Даму бағытында болуы: Тек қатесін көрсетпей, одан әрі қалай жетілуге болатынына жол көрсету маңызды.

Сабақтағы кері байланысты ұйымдастыру жолдары
Сабақ барысында кері байланысты бірнеше тәсілмен ұйымдастыруға болады:

- «Бас бармақ» әдісі – оқушылар өздерінің түсіну деңгейін бас бармақты жоғары, ортаға немесе төмен көрсету арқылы білдіреді.
- «Даналық ағашы» – ағаштың әрбір бұтағына оқушылар өз сұрақтарын немесе қиындықтарын стикерлерге жазып іледі.

- «Жетістік баспалдағы» – әр оқушы сабақ соңында өзінің жетістігін баспалдақтың қай сатысында екенін белгілейді.
- Padlet, Mentimeter, Kahoot секілді платформаларды қолданып, жылдам сұрақ-жауап форматында кері байланыс ұйымдастыру.

Оқушы үшін кері байланыс өзін-өзі бағалауға, өз еңбегінің нәтижесін көруге және болашақта қандай бағытта дамуы керек екенін түсінуге жол ашады. Мұндай тәжірибе олардың дербестігін, жауапкершілігін арттырады және табысқа деген сенімділігін нығайтады. Әсіресе жазылым дағдысын дамытқанда кері байланыс өте маңызды, себебі оқушы жазған мәтіндегі ой жүйелілігін, сөздік қорын, грамматикалық сауаттылығын нақтылап, қателерді түзетуге мүмкіндік алады.

Сабақтағы кері байланыс — бұл тек бағалау құралы ғана емес, ол оқыту мен тәрбиелеудің ең маңызды тетігі. Мұғалім берген дұрыс және уақтылы кері байланыс оқушының білім алуға деген қызығушылығын арттырып, шығармашылық қабілеттерінің дамуына зор үлес қосады. Сондықтан да әрбір сабақта тиімді кері байланыс ұйымдастыру – сапалы білім берудің кепілі. Кері байланыстың өзі де жазбаша жазылса, жазылым дағдысын дамытуға арналады.

Mentimeter платформасын қолдану арқылы оқушыда жазылым дағдысын қалыптастырудың жолдарын қарастырайық.

Бүгінгі цифрландыру дәуірінде білім беруде жаңа технологияларды тиімді пайдалану – маңызды талаптардың бірі. Әсіресе оқушылардың жазылым дағдыларын дамыту үшін заманауи платформалар жаңа мүмкіндіктер ашады. Соның ішінде **Mentimeter** – оқушының ойын еркін жеткізуге, шығармашылық тұрғыдан жазуға және мәтін құрауға ынталандыратын өте тиімді құрал.

Mentimeter — бұл онлайн-платформа, мұғалім интерактивті сұрақтар, сауалнамалар, бос орындарды толтыру, ашық жауап форматында тапсырмалар дайындап, оқушылардан бірден жауап алып, оны барлық сыныппен бірге талқылай алады. Бұл процесс жазылым дағдысын дамытуға тікелей ықпал етеді.

Mentimeter арқылы жазылым дағдысын қалыптастыру жолдары

1. Ашық сұрақтар арқылы ой қозғау

Сабақтың басында немесе жаңа тақырыпты бастарда оқушыларға ашық сұрақтар қою. Мысалы:

- «Туған жер туралы өз ойыңды бір сөйлеммен жеткіз.»
- «Әдеби шығармадағы кейіпкердің әрекетіне қандай баға берер едің?»
- Оқушылар өз жауаптарын Mentimeter-ге жазады. Бұл олардың тез әрі нақты ой білдіру дағдысын дамытады.

2. Бірге мәтін құрау

Mentimeter-де оқушылар бір тақырыпқа ортақ жауаптар жазады. Мұғалім оқушылардың жауаптарын біріктіріп, сыныппен бірге шағын мәтін құрайды. Мысалы, тақырып: **«Қазақстан табиғаты»**. Әр оқушы табиғат туралы бір сөйлем жазады. Барлық сөйлемдер біріктіріліп, тұтас мәтін құралады. Бұл оқушыны логикалық байланыс орнатуға үйретеді.

3. Идеялар генерациясы (brainstorming)

Жаңа шығарма жазар алдында Mentimeter-ге «Махаббат», «Ерлік», «Достық» сияқты ұғымдар туралы бір сөзбен немесе қысқа сөйлеммен ойларын жаздыру. Бұл әдіс оқушының сөздік қорын кеңейтеді және жазба жұмысында қолданылатын негізгі идеяларды жинауға көмектеседі.

4. **Қателермен жұмыс жасау**

Мұғалім бірнеше қате бар сөйлемдерді Mentimeter-де көрсетіп, оқушылардан дұрыс нұсқасын жазуды сұрайды.

Мысалы:

- Берілген сөйлем: «Менің достарым көп, олар бірге ойнайды».
- Тапсырма: сөйлемді байланыстыра отырып толық сөйлеммен жазу.

Бұл тәсіл жазылымдағы грамматикалық сауаттылықты дамытады.

5. Пікір білдіру (рефлексия жазу)

Сабақ соңында Mentimeter-де оқушылардан рефлексия жаздыру:

- «Бүгінгі сабақтан не үйрендің?»
- «Қандай қиындықтар кездесті?»
- «Өз жұмысыңды қалай бағалайсың?»

Мұндай сұрақтар оқушының өзін-өзі бағалау, өз ойын ашық жеткізу, сын тұрғысынан ойлау дағдыларын дамытады.

Mentimeter қолданудың тиімділігі

- Оқушы ойын еркін жеткізеді;
- Жазба жұмыстарын орындауға қызығушылығы артады;
- Бір-бірінің пікірлерін көріп, ой қорытындылайды;
- Ұялып, қате жіберуден қорықпай жауап береді (анонимді жауап мүмкіндігі бар);
- Мұғалім оқушылардың жауаптарын бірден жинақтап, шынайы кері байланыс береді.

Оқу мақсаттары	**Оқу мақсаттарын орындауда ұсынылатын цифрлық платформалар**	**Іс-әрекеті**	**Нәтиже**
5. 1. 1. 1 тірек сөздер мен ұсынылған иллюстрациялар арқылы тақырыпты болжау	Wordwall **платформасы**	Мұғалім өз иллюстрациясы мен тірек сөзін қосып, оқушыларға тақырыпты болжауға тапсырма жасай алады.	Сурет пен сөзді байланыстыратын интерактивті жаттығулар (мысалы: "Сәйкестендіру", "Таңда", "Жасырын сурет")
6. 2.3.1 ауызекі сөйлеу этикеттері мен көркем сөйлеудің құрылымдық және жанрлық ерекшеліктерін ажырату	Padlet	Оқушыларға әртүрлі сөйлеу үлгілерін (мысалы, диалог, көркем үзінді, ресми хат) салыстыру үшін постер форматында ұсынылады.	Олар әр жазбаны «ауызекі» немесе «көркем» деп бөліп, дәлел жаза алады.

7. 3. 4. 1 эссе құрылымы мен даму желісін сақтап, тақырыпқа байланысты берілген мәселенің оңтайлы шешілу жолдары немесе себептеріне өз көзқарасын жазу (дискуссивті эссе)	Google Docs	Оқушылар эсселерін жазып, мұғалім оларға нақты уақыт режимінде пікір, түзету, кері байланыс бере алады.	Бірлескен жазылым жұмыстарын ұйымдастыруға өте ыңғайлы.
8. 4. 4. 3 сөйлем ішінде бірыңғай мүшелер мен айқындауыш мүшелерді қолдана білу;	Kahoot!	Жылдам тест, викторина арқылы сөйлем құрылымындағы мүшелерді табуға болады.	Ойын форматында қайталай отырып, түсінігін бекітеді.
9. 2. 1. 1 тұтас емес (кесте, диаграмма, сызба, сурет) мәтіндердегі мәліметтерді салыстыру, өңдеу	Canva (Education)	Оқушылар берілген сызбалармен жұмыс жасап, өз ойларын жазбаша өңдей алады.	Кесте, инфографика, диаграмма, сызба жасауға арналған шаблондар өте көп.

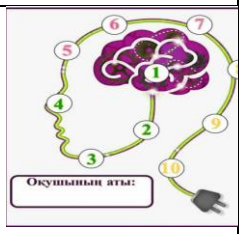
Бөлім:	**8-бөлім. Театр өнері және мәдениеті**
Педагогтің аты-жөні:	Ж.С.Мухтанова
Күні:	10.04.2025ж
Сыныбы: 8	Қатысушылар саны: Қатыспағандар саны:
Сабақтың тақырыбы:	Театрдағы Абай бейнесі. Болымды, болымсыз сөйлемдер.
Оқу бағдарламасына сәйкес оқу мақсаты	8.2.4.1 тақырыбы ұқсас ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндердің тақырыбын, түрлерін (әңгімелеу, сипаттау, талқылау), құрылымын салыстыра талдау; 8.4.4.4 – жай сөйлемдерді айтылу мақсаты мен құрылымдық ерекшелігіне сай қолдану.
Сабақтың мақсаты:	-тақырыбы ұқсас ғылыми және публицистикалық стильдегі мәтіндердің тақырыбын, түрлерін (әңгімелеу, сипаттау, талқылау), құрылымын салыстыра талдайды; -жай сөйлемдерді айтылу мақсаты мен құрылымдық ерекшелігіне сай қолдана алады.

Қысқа мерзімді сабақ жоспары

Сабақтың барысы:

Сабақ кезеңі/Уақыты	Педагогтің іс-әрекеті	Оқушының іс-әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы	**Ұйымдастыру кезеңі:**	1.Сәлемдеседі, кезекші есеп береді. Топқа қима		қима қағаздар топтамасы

<table>
<tr><td>Қызығушылықты ояту.
5 мин.</td><td>1. Оқушылармен амандасу, түгендеу.
2. Ынтымақтастық атмосферасын қалыптастыруда шаттық шеңбері жүзеге асырылады.
3. Оқушыларды «Qaz Math» платформасы арқылы топқа бөледі.</td><td>қағаздар беріледі. Әр оқушы қима қағаздарды таңдау арқылы 3 топқа бірігеді.
1-топ: Көзімнің қарасы
2-топ: Желсіз түнде жарық ай
3-топ: Айттым сәлем, Қаламқас</td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>Өткен білімді еске түсіру
3 мин</td><td>Өткен білімді еске түсіру мақсатында сұрақтар қояды.
1.Жай сөйлем дегеніміз не?
2.Жай сөйлемдер құрылымы жағынан неше түрге бөлінеді?
3.Бастауышы мен баяндауышы қиыса байланысқан жай сөйлемнің түрі қалай аталады?
4.Тұрлаулы және тұрлаусыз мүшелердің қатысуымен жасалған жай сөйлемнің түрі қандай?</td><td>Өткен білімді еске түсіру мақсатында сұрақтарға жауап береді.</td><td>ҚБ.
«Мадақтау» әдісі</td><td></td></tr>
<tr><td>Жаңа сабақ «Түртіп ал» әдісі
7 мин</td><td>Оқушыларға сабақтың тақырыбы, мақсатымен таныстырады.
Берілген грамматикалық тақырыпты түсіндіреді.
Іс-әрекеттің жүзеге асу-аспауына қарай жай сөйлемдер екіге бөлінеді:
1) болымды; 2) болымсыз
Болымды сөйлем- объективті болмыстың, ойлаған ойдың, іс-әрекеттің орындалғанын немесе орындалатынын хабарлайтын сөйлем.
Мысалы: Сынып жетекшісі оқушыларға тапсырманы берді.
Болымсыз сөйлем- іс-әрекеттің орындалмағанын, іске аспауын көрсетеді.
Болымсыз сөйлемнің жасалу жолы:
-ма, -ме тұлғалы болымсыз етістіктердің баяндауыш қызметінде немесе баяндауыш құрамында жұмсалуы арқылы жасалады.
Мысалы: Торсанның</td><td>Сабақтың тақырыбы, оқу мақсаттарымен танысады.
Грамматикалық тақырыпты түсініп, жазып алады.<table><tr><td>Сөйлем</td><td>Болымды сөйлем</td><td></td></tr><tr><td>Бірақ оның кім екенін, қандай адам екенін Маржан білген емес</td><td></td><td></td></tr><tr><td>Екі салт атты Ипан тауына келді</td><td></td><td></td></tr><tr><td>Осы уақытқа дейін Жалғастардың қай жерде, қалай тұрғандары белгісіз</td><td></td><td></td></tr><tr><td>Мен бүгін сабақтан жақсы баға алдым</td><td></td><td></td></tr></table></td><td>ҚБ.
«Жарайсың!» деген мадақтау сөзімен ынталандыру.</td><td>Оқулық, дәптер
https://learningapps.org/display?v=papi2ee9t25</td></tr>
</table>

	бейітіне ешкім келіп, құран ***оқымайды*** *екен.* Есім мен есімшелі баяндауыштардың құрамында ***емес*** көмекші етістігінің жұмсалуы арқылы жасалады. Мысалы: *Бірақ оның не екенін, қандай адамдар екенін Демеқұл түсінген* ***емес.*** **Жоқ** сөзі баяндауыш қызметінде немесе күрделі баяндауыштың құрамында айтылу арқылы жасалады. Мысалы: *Сол сәттен бастап жас босанған анаға салмақ түсірген* ***жоқ.*** -сыз/-сіз формалы есімдер баяндауыш қызметінде жұмсалуы арқылы жасалады. Мысалы: *Бұрын осы балалар тумай тұрған кезде, қалай өмір сүріп келгені* ***белгісіз.*** Сөйлем құрамында болымсыздық мағына беретін сөздердің (безу, қашу, кері кету, ғайып болу т.б.) жұмсалуы арқылы жасалады. Мысалы: *Ол заманнан бұл ел біржола* ***безініп*** *болған.* Грамматикалық тақырыпты меңгергенін анықтау үшін тапсырма береді. **«Семантикалық карта» әдісі** Берілген сөйлемдер жай сөйлемнің қай түріне сәйкес келетінін анықтаңдар.	Күлзипа әженің жанына ешкім барып хал-жағдайын сұрамайды екен 13 жасар Абай оқудан оралды				
Сабақтың ортасы «Ойлан, жұптас, бөліс» әдісі 10 мин	**1-топтың жұптары: Сөйлемдерді түріне қарай анықта.** Төмендегі сөйлемдерді оқып, **болымды** және **болымсыз** сөйлемдер деп екі топқа бөліңіз. Театрда Абай бейнесі шынайы көрініс тапқан. Актер рөлге дұрыс дайындалмаған. Көрермендер қойылымды жоғары бағалады.	Берілген топтық тапсырманы орындайды. Болымды, болымсыз сөйлемдерді ажыратады. Саралау тапсырмасын орындайды.	***Дескриптор:*** - болымды, болымсыз сөйлемдердің қолдану аясын түсінеді; -сөйлем құрастыра алады.		

	Бұл спектакль ешкімге әсер етпеді. Абайдың сөздері жүрекке жетті. Костюмдер заманауи емес еді. Сахналық шешім көңілімізден шықты. Музыка әсерлі болмады. 2-топтың жұптары: Болымды сөйлемді болымсызға, болымсызды болымдыға айналдыр. *Мысал:* ***Болымды:*** *Қойылым өте әсерлі болды.* ***Болымсыз:*** *Қойылым әсерлі болмады.* Сөйлемдер: Абайдың бейнесі терең әрі шынайы жасалған. Актер мәтінді ұмытпады. Қойылымды ешкім түсінбеді. Сахна безендірілмеген. Көрермендер қуана қарсы алды. 3-топтың жұптары: Өз ойыңнан сөйлем құрастыр. **Абай бейнесі туралы** 2 болымды және 2 болымсыз сөйлем құрастырыңыз. Мысал: Абайдың мінезі сабырлы болды. Актер дауысын анық жеткізе алмады. **Саралау тапсырмасы.** Көп нүктенің орнына тиісті сөздерді қойып жаз.	 	**ҚБ. «Бағалау қуаты» әдісі** Жалпы: 3 балл	
9 мин	**Топтық жұмыс. «Концептуалды кесте» әдісі.** Берілген мәтіндерді оқып, мәтіндердің тақырыбын, түрлерін	Берілген мәтіндерді оқып, кестені толтырады.	***Дескриптор:*** -мәтінді түсінеді;	

<table>
<tr><td></td><td>(әңгімелеу, сипаттау, талқылау), құрылымын салыстыра талдаңдар.<table><tr><td>А мәтіні</td><td>Ә мәтіні</td></tr><tr><td colspan="2">Тақырыбы</td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td colspan="2">Мәтіндер қандай стильде жазылған?</td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td colspan="2">Мәтіндер қандай сипатта (әңгімелеу, сипаттау, талқылау) жазылған?</td></tr><tr><td></td><td></td></tr><tr><td colspan="2">Мәтіндердің құрылымы толық сақталған ба?</td></tr><tr><td></td><td></td></tr></table></td><td></td><td>-мәтінге талдау жасайды.
ҚБ. «Банкноттар» әдісі
Жалпы: 3 балл</td><td></td></tr>
<tr><td>Функционалды сауаттылыққа негізделген тапсырма
9 мин</td><td>Жағдаятты оқып, сұраққа жауап беріңіз. Өз ойларыңызды -5-6 сөйлеммен білдіріңіздер. Сөйлемдеріңізде болымды, болымсыз сөйлемдерді қолданыңыздар.
Сен сыныптастарыңмен бірге театрға бардың. Қойылымда ұлы ақын Абай Құнанбайұлының өмірі мен шығармашылығы сахналанды. Абайдың рөлін белгілі актер Болат Әбділманов ойнады. Қойылымда Абайдың қара сөздері мен өлеңдері орындалды. Сахнада XIX ғасырдың дәуірі бейнеленіп, ұлттық киімдер мен музыка қолданылды.
Өнер (театр, кино) арқылы тарихи тұлғалардың бейнесін көрсету не үшін маңызды?</td><td>Берілген тапсырманы орындайды.</td><td>Дескриптор:
- жағдаятты түсінеді;
- сұрақтарға жауап беріп, өз ойымен бөліседі;
- болымды, болымсыз сөйлемдерді қолданады.
ҚБ. «Жеке куәлік» әдісі
Жалпы: 4 балл</td><td> </td></tr>
<tr><td>Үй тапсырмасы</td><td>«Абай» операсын көріп, театрдағы Абай бейнесіне сипаттама мәтін жазыңыз.</td><td>Үйге берілген тапсырманы жазып алады.</td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>Сабақтың соңы</td><td>«MentiMeter» платформасы</td><td>Сабақтан алаған әсерлерін жазады.</td><td></td><td></td></tr>
</table>

Ой толғаныс. Рефлексия 3 мин.	Сабақтан алған әсеріңді, ойыңды жаз. Бүгінгі сабақтан қандай әсер алдың? Нені үйрендің? Бірлескен жұмыс түрлері қызықты болды ма?			

Қазіргі заман – цифрлық білім беру кеңістігін қажет ететін уақыт. Қазақ тілі пәнін осы жаңа кеңістікке бейімдеу – мұғалімнің кәсіби шеберлігіне, ізденісіне және әдістемелік икеміне байланысты. Цифрлық технологияны дұрыс бағытта қолдану арқылы қазақ тілін оқытудағы күрделі тақырыптарды жеңіл әрі қызықты етіп ұсынуға болады.

Бастысы – оқушыға тек білім беру емес, сол білімді **қолдануға, талдауға, өмірде пайдалануға** үйрету. Цифрлық оқыту құралдары осы бағытта зор мүмкіндіктер ұсынады. Олай болса, қазақ тілі пәні – тек дәстүрлі негізде ғана емес, цифрлық дамуға лайықталып, оқушының тілге деген сүйіспеншілігін арттыратын, болашаққа бағыттайтын пәнге айналуы тиіс.

Қазақ тілін цифрландыру дегеніміз – оқыту процесіне ақпараттық-коммуникациялық технологияларды, онлайн платформаларды, интерактивті құралдарды, мультимедиалық ресурстарды белсенді енгізу арқылы білім берудің мазмұнын жаңғырту. Бұл бағыт оқушының тілдік құзыреттілігін дамытып қана қоймай, шығармашылықпен ойлауға, сын тұрғысынан қарауға, өз ойын еркін әрі сауатты жеткізе білуге мүмкіндік береді.

Қазіргі таңда қазақ тілі пәні бойынша қолданылатын көптеген цифрлық платформалар бар: Bilimland, OnlineMektep, LearningApps, Wordwall, Kahoot, Quizizz, Padlet, Jamboard, Mentimeter сияқты құралдар оқушылардың тыңдалым, айтылым, оқылым, жазылым дағдыларын кешенді түрде дамытуға көмектеседі. Бұл платформалар арқылы мұғалім оқушыларға жекелендірілген тапсырмалар беріп, әр оқушының деңгейіне сай кері байланыс жасап, олардың білім алу динамикасын бақылап отыра алады.

Цифрлық ресурстарды қолдану барысында ең үлкен жетістік – оқушының өздігінен білім алуға деген ынтасының артуы. Дәстүрлі оқытуда оқушы мұғалімге тәуелді болса, цифрлық технологиялар оқушыны білімнің белсенді ізденушісіне, шығармашыл тұлғаға айналдырады. Мысалы, қазақ тілі сабағында Padlet тақтасында оқушылар өз ойларын ортаға салып, әртүрлі жанрда мәтіндер жаза алады; Jamboard арқылы ортақ тақырыпта еркін ой қозғайды; Mentimeter көмегімен сабаққа рефлексия жасап, өз пікірін еркін білдіреді.

Жазылым дағдыларын дамытуда цифрлық платформалар ерекше рөл атқарады. Әсіресе, шығармашылық тапсырмалар орындату кезінде оқушылардың қызығушылығы артып, өз ойларын жүйелеу, тілдік бірліктерді дұрыс қолдану, мәтіннің құрылымын сақтау секілді маңызды дағдылар қалыптасады. Мысалы, Wordwall платформасындағы «сөйлем құра», «мәтінді толықтыр», «қате тап» сияқты ойындар арқылы жазылым машықтары нығаяды.

Сонымен бірге, цифрлық ресурстарды пайдалану арқылы мұғалім әр сабақтың тиімділігін арттырып, сабақты саралап, оқушының білім деңгейін

нақты анықтай алады. Жылдам кері байланыс жасау мүмкіндігі мұғалім мен оқушы арасында тығыз байланыс орнатып, оқыту сапасын арттырады.

Қазақ тілі пәнін цифрландыру мұғалімнің кәсіби шеберлігін де жаңа деңгейге көтереді. Мұғалім үнемі жаңа әдіс-тәсілдерді іздеп, заманауи бағдарламаларды меңгеріп, өз жұмысын жетілдіруге ұмтылады. Бұл үрдіс педагогтың жаңашыл болуына, XXI ғасыр мұғаліміне тән дағдыларды қалыптастыруына ықпал етеді. Әсіресе, жас мамандар үшін цифрлық технологиялар – өз қабілетін көрсетуге және шығармашылық тұрғыда дамуға үлкен мүмкіндік.

Әрине, қазақ тілі пәнін цифрландыру тек техникалық мүмкіндіктермен шектелмеуі керек. Ең бастысы — ұлттық құндылықтарды, тілдік ерекшеліктерді, әдеби және мәдени байлықты сақтай отырып, оқушыларға қазақ тілінің қадірін сезіндіре білу. Сандық ресурстар осы мақсатқа қызмет етуі тиіс. Яғни, технология – мақсат емес, мақсатқа жетудің құралы екенін естен шығармау керек.

Қазақ тілін оқытуда цифрлық құралдарды қолдану бірқатар нақты нәтижелер береді:

- Оқушылардың пәнге деген қызығушылығы артады;
- Танымдық белсенділігі, зерттеушілік дағдылары дамиды;
- Жеке, топтық, ұжымдық жұмыс дағдылары қалыптасады;
- Оқушылардың өз ойын жүйелі, сауатты түрде жазу қабілеті нығаяды;
- Өз бетімен білім алу мен өзін-өзі дамытуға ұмтылыс күшейеді.

Болашақта қазақ тілі пәнін толық цифрландыру бағытында жаңа жобалар мен платформаларды дамыту қажет. Мысалы, жас ерекшеліктеріне сай интерактивті оқулықтар, сөйлеу мен жазуды дамытуға арналған ойын форматындағы қосымшалар, қазақ тілін үйренуге арналған чат-боттар, жасанды интеллект негізінде жаттықтырушы бағдарламалар әзірлеу үлкен серпін береді.

Қорытындылай келе, қазақ тілі пәнін цифрландыру – заман талабына сай білім беруді жаңғыртудың басты бағыты. Оқушының шығармашылық қабілетін дамытып, тілдік коммуникативтік дағдыларын нығайтуда цифрлық ресурстардың мүмкіндігі мол. Цифрландыру қазақ тілін оқытуда тек құрал емес, оны жаңаша дамыту мен ұлықтаудың сенімді жолы екенін ұмытпайық!

«Қазақ тілі» пәні

Бастауыш білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Қазақ тілі» оқу пәні 5-сыныпта аптасына 3 сағат, оқу жылында 102 сағат жүргізіледі.

«Қазақ тілі» пәнін 1-тоқсанда оқытуда оқу процесінде цифрлық технологияларды тиімді пайдалануда «AmanSultan» платформасын қолдандым.

«Қазақ тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспар бөлімі: Мәдениет: тіл және қарым-қатынас. Фонетика

Бағдарлама бөлімшелері: Фонетика Грамматикалық материал Дауысты, дауыссыз дыбыстардың емлесі. Үндестік заңы. Орфографиялық норма

Оқу мақсаттары:

Тыңдалым және айтылым

5.1.1.1 тірек сөздер мен ұсынылған иллюстрациялар арқылы тақырыпты болжау;

5.1.5.1 тыңдалған мәтін мазмұны негізінде сұрақтарға жауап беру, көтерілген мәселе бойынша өз ойын білдіру

Оқылым 5.2.1.1 мәтіндегі негізгі және қосымша ақпаратты түсіну, анықтау; 5.2.2.1 лексиканың ауызекі сөйлеу және жазба стильдік айырмашылықтарын мәтіндер арқылы тану

Жазылым 5.3.1.1 берілген мәтінге сәйкес кіріспе, негізгі және қорытынды бөлімдерді қамтитын қарапайым жоспар құру;

5.3.4.1 эссенің кіріспе, негізгі, қорытынды бөлімдерін сақтай отырып, өзіне таныс адамды, белгілі бір мекен мен оқиғаны сипаттап не суреттеп жазу Әдеби тіл нормалары 5.4.1.1 қазақ тілінің дыбыстар жүйесін, үндестік заңын, емлелік ерекшеліктерін ескере отырып, орфографиялық нормаға сай жазу

5-сыныпта «Қазақ тілі» пәнін оқытуда оқу мақсаттарын жүзеге асыру барысында «AmanSultan» платформасын тиімді пайдалану маңызды.

Оқу мақсаттары	Оқу мақсаттарын орындауда ұсынылатын цифрлық платформалар
Тыңдалым және айтылым 5.1.1.1 тірек сөздер мен ұсынылған иллюстрациялар арқылы тақырыпты болжау; 5.1.5.1 тыңдалған мәтін мазмұны негізінде сұрақтарға жауап беру, көтерілген мәселе бойынша өз ойын білдіру	Оқу мақсаттарын орындауда бұл платформадағы тапсырмалар білім алушылардың қызығушылығын арттырып, тілдік дағдыларды жүйелі түрде дамытуға мүмкіндік береді. «Тыңда, жауап бер», «Ойыңды білдір» сияқты интерактивті жаттығулар тыңдалымнан кейінгі түсінікті тексеруге және білім алушылардың өз пікірін дәлелдеп айтуына бағытталған.
Оқылым 5.2.1.1 мәтіндегі негізгі және қосымша ақпаратты түсіну, анықтау; 5.2.2.1 лексиканың ауызекі сөйлеу және жазба стильдік айырмашылықтарын мәтіндер арқылы тану	Тапсырмалар білім алушылардың оқыған мәтін бойынша негізгі және қосымша ақпаратты түсінуіне, мәтіндегі мазмұнды саралап, оқу сауаттылығын арттыруға бағытталған. Мәтіндердің мазмұны мен тілі 5-сынып білім алушыларының қабылдауына сай таңдалып, оқу дағдыларын кезең-кезеңімен дамытуға мүмкіндік берген.
Жазылым 5.3.1.1 берілген мәтінге сәйкес кіріспе, негізгі және қорытынды бөлімдерді қамтитын қарапайым жоспар құру; 5.3.4.1 эссенің кіріспе, негізгі, қорытынды бөлімдерін сақтай отырып, өзіне таныс адамды, белгілі бір мекен мен оқиғаны сипаттап не суреттеп жазу	«Мәтін құрастыр», «Пікір жаз», «Жазбаша жауап бер» әдістерімен тапсырмалар берілген.Алайда бұл тапсырмалар көбінесе ойды білдіру, пікір айту, қысқа жауап жазу сияқты дағдыларды қамтиды. Кіріспе – негізгі – қорытынды құрылымын жоспар ретінде бөліп көрсетуге арналған арнайы тапсырмалар қарастырылмаған.
Әдеби тіл нормалары 5.4.1.1 қазақ тілінің дыбыстар жүйесін, үндестік заңын, емлелік ерекшеліктерін ескере отырып, орфографиялық нормаға сай жазу	Тапсырмалар білім алушылардың фонетикалық заңдылықтарды меңгеруіне, орфографиялық сауаттылығын жетілдіруіне бағытталған. Дауысты және дауыссыз дыбыстардың түрлерін ажырату, сөз

	құрамындағы үндестік заңын сақтау, емле ережелерін дұрыс қолдану секілді жаттығулар оқушылардың орфографиялық нормаларды тұрақты меңгеруіне септігін тигізуіне бағытталған.

Қазақстандық білім беру«AmanSultan» платформасына SWOT талдау

Күшті жақтары	**Таяу арадағы іс-шаралар**
Қазақстандық білім стандартына бейімделген мазмұн Пайдаланушыға ыңғайлы интерфейс Онлайн және офлайн қолжетімділік Интерактивті тапсырмалар мен бағалау жүйесі	Мұғалімдерге арналған оқыту вебинарларын өткізу Жаңа пәндер бойынша интерактивті мазмұнды толықтыру. ҰБТ және ОЖСБ-ға дайындық құралдарын жаңарту. Мұғалімдерге арналған біліктілік арттыру курстарын интеграциялау. Қолданушы интерфейсін жетілдіру.
Әлсіз жақтары	**Мүмкіндіктері**
Шетелдік платформалардың нарыққа енуі. Пайдаланушылардың цифрлық дағдысының жеткіліксіздігі. Кейбір пәндер бойынша мазмұн толық емес Пайдаланушылар тарапынан кері байланыстың жеткіліксіздігі БЖБ,ТЖБ жұмыстарын енгізу	Мемлекеттік қолдау арқылы білім цифрландыруын арттыру. Жасанды интеллект негізінде жеке білім беру траекторияларын жасау. Халықаралық платформалармен бәсекеге қабілетті болу. Арнайы білімді қажет ететін балаларға арналған бейімделген ресурстар жасау.

«AmanSultan» цифрлы білім беру платформасы

	Платформаның атауы: «AmanSultan» **Сыныбы:** 5-сынып **Оқыту тілі:**Қазақ тілі **Оқыту пәні:** Қазақ тілі **Сарапшы:** Есмаганбетова Бөбек			
№	Пайымдау	«+»	«-»	Жақсартуды қажет етеді
1	Цифрлы білім беру платформасы құрылымының талаптарға сәйкестігі	+		
	Цифрлы контенттің оқу мақсаттарына сәйкестігі	+		
	Түсіндіру мәтінінің дұрыс таңдауы	+		
	Функционалды сауаттылықты дамытуға бағытталған тапсырмалардың болуы			Оқу мақсаттарына сай толықтыруды қажет етеді
	Бақылау сұрақтары мен тапсырмалардың оқу мақсаттарына сай болуы	+		
2	Оқу материалдарының көлемінің оңтайлылығы	+		
3	Білім алушылардың психологиялық және жас ерекшеліктеріне оқу материалының сәйкестігі	+		

4	Оқу материалын мазмұндау логикасы (сабақтастығын сақтау)	+		
5	Білім беру контентінде қазақстандық компоненттің көрініс табуы	+		
6	Ғылыми және қолжетімділік принциптерін сақтау, мазмұнының, тапсырмалардың шынайы өмірдегі жағдаяттарымен байланысын қамтамасыз ету	+		
Сөйлеу іс-әрекетінің түрлері бойынша дағдыларды қалыптастыру үшін тапсырмалардың, жаттығулардың болуы (тек тілдік пәндер үшін)				
	тыңдалым	+		
	оқылым	+		
	айтылым	+		
	жазылым			Оқу мақсаттарына сай толықтыруды қажет етеді
7	Қателерге жол берілу мен нақтылықтың болмауы:			
	фактологиялық	+		
	грамматикалық	+		
	стилистикалық	+		

Кестеден көріп отырғанымыздай, «Цифрлы білім беру платформасы құрылымының талаптарға сәйкестігі» – берілген оқу мақсаттарына сай мазмұн мен тапсырмалар бөлім бойынша нақты және жүйелі түрде ұсынылған. Әр тапсырма оқу мақсатының талаптарына сәйкес құрастырылып, білім алушының білімді меңгеру деңгейін сатылай арттыруға бағытталған.

«Цифрлы контенттің оқу мақсаттарына сәйкестігі» –

«Түсіндіру мәтінінің дұрыс таңдауы»–платформада ұсынылған түсіндірме мәтіндер білім алушының жас ерекшелігіне сай, тілдік жағынан жеңіл әрі түсінікті жазылған. Негізгі ұғымдар мен терминдер нақты беріліп, күрделі ақпараттар қарапайым тілмен түсіндірілген.

«Функционалды сауаттылықты дамытуға бағытталған тапсырмалардың болуы» – тапсырмалар білім алушылардың тек пәндік білімін емес, сонымен қатар өмірлік жағдаяттарда шешім қабылдау, ақпаратты талдау, салыстыру, аргументтеу сияқты функционалдық дағдыларын дамытуға бағытталған. «Бақылау сұрақтары мен тапсырмалардың оқу мақсаттарына сай болуы» – ұсынылған бақылау сұрақтары мен тапсырмалар оқу бағдарламасындағы мақсаттарға сәйкес құрылып, оқушының білім деңгейін тексеруге бағытталған.

«Оқу материалдарының көлемінің оңтайлылығы» – оқу материалдарының көлемі негізінен қысқа әрі ықшам берілген. Кейбір тақырыптарды тереңірек ашу үшін қосымша ақпарат пен тапсырмалар қажет.

«Білім алушылардың психологиялық және жас ерекшеліктеріне оқу материалының сәйкестігі» – оқу материалы 5-сынып оқушыларының жас ерекшелігіне сай іріктелген. Мәтіндер мен тапсырмалар олардың қабылдау мүмкіндігін ескере отырып дайындалған. Тілдік күрделілігі тым ауыр емес.

Сонымен қатар, мазмұн баланың қызығушылығын оятатын, логикалық ойлауын, сыни көзқарасын қалыптастыратын сипатқа ие.

«Оқу материалын мазмұндау логикасы (сабақтастығын сақтау)» – оқу материалының құрылымы логикалық тұрғыдан үйлесімді әрі сабақтастықты сақтайды. Әр бөлім бір-бірімен тығыз байланысты, әрі тақырыптың даму реттілігі білім алушының түсінуі үшін қолайлы.

«Білім беру контентінде қазақстандық компоненттің көрініс табуы» – қазақстандық компоненттің қамтылуы жалпы алғанда бар, бірақ жеткілікті деңгейде емес. Кейбір тапсырмаларда отандық тұлғалар, ұлттық құндылықтар мен тарихи-мәдени тақырыптар көрініс тапқанымен, бұл мазмұн жүйелі түрде берілмеген.

«Ғылыми және қолжетімділік принциптерін сақтау, мазмұнының, тапсырмалардың шынайы өмірдегі жағдаяттарымен байланысын қамтамасыз ету» –платформа мазмұны ғылыми негізделген, оқу бағдарламасына сай құрылып, білім мазмұнының дәлдігі сақталған. Сонымен қатар, тапсырмалар мен мәтіндердің басым бөлігі білім алушылардың өмірлік тәжірибесімен ұштастырылған.

Қорыта келгенде, 5-сыныпта «Қазақ тілі» пәнін оқытуда «AmanSultan» цифрлық платформасын қолдануда .

«AmanSultan» платформасының сипаттамасы

Сипаттамасы	**«AmanSultan»**
Мазмұны	
Контенттің МЖМБС, оқу бағдарламаларына сәйкес келуі	Цифрлық платформада ұсынылған оқу материалы Мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандартына (МЖМБС) және жаңартылған оқу бағдарламаларына сәйкес құрастырылған. Тақырыптардың берілу реті, тапсырмалардың түрлері мен күрделілік деңгейі оқу бағдарламасымен үйлесім табады.
Өткізілетін сабақтардың ҮОБ мақсаттарына сәйкес құрылуы	Платформада ұсынылған сабақтар ұзақ мерзімді оқу бағдарламасындағы (ҮОБ) бөлімдер мен оқу мақсаттарына кейбір тапсырмалапр сәйкестендірілген. Әрбір сабақтың құрылымы – кіріспе, негізгі және қорытынды бөлімдер – нақты мақсатқа бағытталып, білім алушылардың дағдысын кезең-кезеңмен қалыптастыруға мүмкіндік береді.
Әртүрлі форматтағы ұсынылған материалдардың толықтығы: бейнелер, слайдтар, тренажерлер және т.б.	Оқу материалдары түрлі форматта ұсынылған: бейнематериалдар, слайдтар, анимациялар, интерактивті тапсырмалар бар. білім алушылардың қызығушылығын арттырып, ақпаратты әртүрлі тәсілмен

	қабылдауына жағдай жасайды. Дегенмен кейбір бөлімдерде көрнекіліктер жеткіліксіз, ал тест, жаттығу немесе тренажер бөлімдері барлық тақырыпты қамтымайды. Осыған байланысты платформада барлық бөлім бойынша тұрақты түрде тест тапсырмалары, тренажерлер және көрнекі материалдар толықтырылуы қажет.
Әр сабақ үшін әртүрлі деңгейдегі кемінде 6 тапсырманың болуы	Кейбір сабақтарда түрлі деңгейдегі тапсырмалар ұсынылғанымен, бұл барлық сабақтарда жүйелі түрде сақталмаған. Тапсырмалардың саны кейде жеткіліксіз, күрделілік деңгейі бойынша саралау толық қамтылмаған. Әсіресе, білімді білу, түсіну, қолдану, талдау, жинақтау және бағалау деңгейлеріне сай тапсырмалар толықтырылуы қажет.
Күрделі эксперименттік жұмыстарды визуализациялауға және жүзеге асыруға арналған виртуалды зертханалардың болуы	Қазақ тілі пәнінде оқу сауаттылығы, креативті ойлау, жаратылыстану-ғылыми сауаттылықты дамытатын мәтіндер сабақтың мақсаттары мен лексикалық тақырыптарына сай іріктелсе, пәнаралық байланыс нығайып, білім алушының функционалдық сауаттылығы арта түсер еді.
Тапсырмалардың оқу материалына сәйкес берілуі: деңгейлік тапсырмалар; тәжірибеге бағытталған тапсырмалар; зерттеушілік тапсырмалар; эксперименттік тапсырмалар; ақпараттық-коммуникациялық технологиялар құзыреттілігін қалыптастыру тапсырмалары бойынша қорытындылар	Ұсынылған тапсырмалар негізінен оқу материалының мазмұнымен байланысты, оқу мақсаттарына бағытталған. Дегенмен, олардың деңгейлік құрылымы мен әртүрлі құзыреттіліктерді дамытуға бағытталуы бойынша бірқатар толықтырулар қажет:
Иллюстрациялық материалдардың берілуі: мәтіндік және иллюстрациялық материалдардың сабақтастығы; иллюстрациялық материалдың эстетикалық талаптарға сәйкестігі; иллюстрациялар көлемінің оңтайлылығы бойынша қорытындылар	Ұсынылған иллюстрациялар оқу материалын визуалды түрде қолдауға бағытталғанымен, бұл бағыттағы кейбір аспектілерді жетілдіру қажет. Көрнекіліктердің эстетикалық жағынан тартымды әрі жас ерекшелігіне сай безендірілуі білім алушылардың қызығушылығын арттырады. Иллюстрациялар көлемі мен жиілігі оқу материалының күрделілігі мен мазмұнына қарай оңтайлы деңгейде берілуі тиіс.
Оқу-әдістемелік кешендер: оқулық мазмұнына сәйкестігі; оқу жетістіктерін бағалау бойынша БЖБ, ТЖБ тапсырмаларының болуы;	Оқу жетістіктерін бағалау бойынша БЖБ, ТЖБ тапсырмаларының үлгісі немесе тапсырмалары платформада жоқ. Бұл оқушылардың оқу нәтижесін бақылау мен

қосымша ресурстарды пайдалану бойынша тәжірибелік ұсыныстардың болуы (сілтемелер); үй тапсырмаларын орындау бойынша тәжірибелік ұсыныстардың болуы бойынша қорытындылар	бағалау процесін жүзеге асыруда айтарлықтай кемшілік болып саналады. қосымша материалдарға, бейнематериалдарға немесе сыртқы дереккөздерге бағыттайтын нақты сілтемелер берілмеген. Үй тапсырмалары жүйелі түрде ұсынылмаған, сондай-ақ, оларды орындауға бағыт беретін әдістемелік нұсқаулықтар немесе ұсыныстар қарастырылмаған.
Бағалау	
Білім беру процесіне қатысушыларға кері байланыс пен оқу аналитикасын алуға мүмкіндік беретін кіріктірілгенбағалау жүйесі	Тапсырмалар оқу мақсаттарына сәйкес берілгенімен, олардың әрқайсысына сәйкес нақты дескрипторлар және бағалау критерийлері көрсетілмеген. кіріктірілген бағалау жүйесі мен кері байланыс тиімді жұмыс істемейді. Әр тапсырмаға балдармен және дескрипторлармен толықтырылған бағалау жүйесін енгізу оқу процесінің сапасын арттырып, білім алушылардың нәтижелерін жүйелі түрде бақылауға мүмкіндік берер еді.
Жеке үлгі сынақтарын жасау мүмкіндігі	Жеке үлгі сынақтарын жасау мүмкіндігі толықтай қамтылмаған немесе оларды жасау үшін арнайы құралдар жеткіліксіз.
Білім деңгейін тексеру үшін әртүрлі тесттерді тапсыру мүмкіндігі: Халықаралық тесттер, ҰБТ, аттестаттау және т.б.	ББЖМ оқу сауаттылығын дамыту бойынша тестілер салынған.Халықаралық тесттер, ҰБТ, аттестаттау байланысты тест тапсыру мүмкіншіліктері қарастырылмаған. Оқу сауаттылығын тексеруге бағытталған тесттің болуы білім беру процесінің сапасын арттырып, оқушылардың білім деңгейін бақылауға мүмкіндік береді.

«AmanSultan» платформаның мүмкіндіктері

Мазмұны	
ШЖМ педагогтерінің өз материалдарын жүктеу мүмкіндігі	Педагогтар кез келген форматтағы оқу-әдістемелік ресурстарын (слайдтар, мәтін, тест, видео) жүктей алады.
Бейнебайланыс арқылы нақты уақыт режимінде онлайн сабақ өткізу мүмкіндігі	Платформа ішінен тікелей Zoom, Teams сияқты сервистер арқылы нақты уақыттағы сабақ өткізу мүмкіндігі қарастырылмаған
Мектеп әкімшілігіне арналған кіріктірілген мектеп статистикасы жүйесінің болуы	Қатысу көрсеткіштері, бағалар, тест нәтижелерінің статистикасы көрсетілген

Платформаны пайдалану кезінде жабдықтың әртүрлі түрлерін (планшет, компьютер, панель және т.б.) пайдалану мүмкіндігі	Платформаны пайдалану кезінде жабдықтың әртүрлі түрлерін (планшет, компьютер, панель және т.б.) пайдалану мүмкіндігі бар
Платформаны пайдалану кезінде құрылғыны минималды өнімділікпен пайдалану мүмкіндігі	
Әртүрлі базалармен Интеграция (NOBD және т.б.)	Оқу-әдістемелік орталықтар мен цифрлық білім ресурстарымен біріктірілмеген.
Әртүрлі ЦБР-лармен үйлесімділік және интеграция мүмкіндігі	Әртүрлі цифрлық білім ресурстарымен (ЦБР) үйлесімді жұмыс істеу және интеграциялау мүмкіндігі қарастырылмаған, бұл платформа аясында ресурстардың шектеулі қолданылуына себеп болады."
Қолжетімділік құны бойынша	Пайдалану лицензиялары – тегін

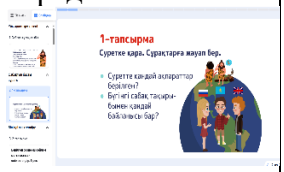
Қысқа мерзімді (сабақ) жоспары

(сабақтың тақырыбы) Тіл- қарым – қатынас құралы

Бөлім:	Мәдениет: Тіл және қарым-қатынас. Фонетика	
Педагогтің тегі, аты, әкесінің аты (болған жағдайда)	Есмағанбетова Бөбек Ғалымжанқызы	
Күні:		
Сынып:5	Қатысушылар саны:15	Қатыспағандар саны:
Сабақтың тақырыбы	Тіл- қарым – қатынас құралы	
Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаттары	5.1.1.1. тірек сөздер мен ұсынылған иллюстрациялар арқылы тақырыпты болжау 5.4.1.1 қазақ тілінің дыбыстар жүйесін, үндестік заңын, емлелік ерекшеліктерін ескере отырып, орфографиялық нормаға сай жазу	
Сабақтың мақсаты	**Барлық білім алушылар орындай алады:** Тірек сөздер мен иллюстрациялар арқылы мәтін тақырыбын болжайды; қазақ тілінің дыбыстық заңдылықтарын (үндестік, емле) сақтай отырып, орфографиялық нормаға сай жазады.	
Құндылықтар		

Сабақтың барысы

Сабақтың кезеңі/ уақыт	**Педагогтің әрекеті**	**Оқушының әрекеті**	**Бағалау**	**Ресурстар**
Сабақтың басталуы кезеңі 7 минут	Ұйымдастыру кезеңі. Жағымды психологиялық ахуал қалыптастыру:	Білім алушылар назарын сабаққа аударады. Білім алушылар бір-біріне жақсы	«Жарайсың!» деген мадақтау сөзімен ынталандыру **Дескриптор:**	https://amansultan.kz/lesson/til_qatynas_

	Тренинг. «Жүректен-жүрекке» әдісімен оқушылар бір-біріне жүрекше шарлармен тілек айту арқылы сабаққа сәттілік тілейді. Суреттер арқылы тақырыпты болжаңыздар,сұрақтарға жауап беріңіздер **«Болжау»** Бұл суретте не бейнеленген? – Қандай байланыс түрлері бар? – Бүгінгі сабағымыз не туралы болуы мүмкін? Бүгінгі сабағымыздың тақырыбы не туралы болмақ?	тілектерін айтады Білім алушылар сұрақтарға жауап береді 	тірек сөздер арқылы тақырыпты болжайды-1 балл; - болжамының себебін түсіндіреді-1 балл. **Жалпы балл: 2 балл**	quraly_kz/2
Сабақтың ортаңғы кезеңі 5минут 3минут 5минут	**Тыңдалым алды «Галереяда ой шарлау».** 1. Тіл неліктен құралға жатады? 2. «Тіл – қарым-қатынас құралы» дегенді қалай түсінесіңдер? 3.Суреттегі іс-әрекетке назар аудар **Тыңдалым кезі «Түртіп ал»** Мәтінді аудиотаспадан тыңдап, ақпараттарды есте сақтаңдар. **Тыңдалымнан кейін «Асық жинау»әдісі** Қойылған сұрақтарға жауап беріп, жұп-жұбымен диалогке түсіңдер. Тыңдалған мәтіндегі ой не жайында? Негізгі ойды жеткізіп тұрған қандай сөздер? Адамдардың қарым-қатынасы қалай жүзеге асады?	Сынып қабырғасына түрлі суреттер ілінеді. Білім алушылар берілген суреттер бойынша сұрақтарға жауап беріп, диалогке түседі. 	**«Бас бармақ»** әдісі арқылы бағалайды. Жарайсың! Жақсы! Талпын! **Дескриптор:** Сурет пен тірек сөздерді пайдаланып, тақырыпқа болжам жасайды-1балл; Сұрақтарға жауап береді-1 балл; Тақырыпты дұрыс болжайды-1 балл; Өз болжамын негіздеп, себебін түсіндіреді-1 балл. **Жалпы балл: 4 балл** **ҚБ** «Дұрыс келісемін»,	Қазақ тілі Жалпы білім беретін мектептің 5-сыныбына арналған оқулық «Атамура» https://amansultan.kz/lesson/fonetika_patshalyghy_kz/3

5минут 10минут 5минут	Қарым-қатынастың түрлері көп дегенді қалай түсінесіңдер? Тілдік қатынас қандай кезеңдерден тұрады? Тілдік қатынасқа түсетіндер кімдер? **«Ой қозғау»** **Дауысты дыбыстар** **«Фонетика патшалығы»** Дауысты дыбыстардың жіктелуін көрсет. 6-тапсырма. Мына өтірік өлеңдегі дауысты дыбыстарды жіктеп, кестеге салып жазыңдар.	 Дауысты дыбыстардың жіктелуін орындайды Берілген өлең жолдарын дауысты дыбыстарды жіктеп, кестеге салып жазып шығады Бота отырып шіреніп, Борсық айдап кемені. Бытпылдықтап бір елік, Бура мініп келеді.	«Толықтырамын, басқа көзқарасым бар», Менің сұрағым бар». **Дескриптор** дыбыстық заңдылықтарын (үндестік, дыбыстардың үндесуі) сақтай отырып, сөздерді орфографиялық нормаға сай дұрыс жазады-1балл; Қазақ тілінің дыбыстық өзгерістеріне (жақтың, тілдің, еріннің) қатысына қарай жіктейді-3балл **Жалпы 4 балл** **Кері байланыс** Ұтымды шыққан ... ... Тапсырма шартына сай, бірақ шығармашылықты қажет ететін ... Әлі де жетілдіре түсетін жауаптар...	https://learningapps.org/view15216714 Қазақ тілі Жалпы білім беретін мектептің 5-сыныбына арналған оқулық «Атамура»
Сабақтың соңғы кезеңі 5минут	Кері байланыс «Сұрақ бізден,жауап сізден» Рефлексия «Кітап»	Сабақта қандай оқу мақсатымен жұмыс жасадыңыздар? Сабақ оқу мақсатына жетті деп ойлайсыз ба? Сабақтың оқу мақсатына	*1-10 баллдық жүйе бойынша оқушылардың сабаққа қатысу белсенділігі бойынша бағаланады.*	

		жеткендігін немен дәлелдей аласыз?		

Негізгі білім беру деңгейі бойынша

«Қазақ тілі» пәні негізгі орта білім беру деңгейінің 5- сыныбына арналған. Оқу жылы бойы 102 сағат көлемінде жүргізіледі.

«Қазақ тілі» пәнін оқытуда 3-тоқсанда білім алушылардың функционалдық оқу сауаттылығын арттыру мақсатында мәтінмен жұмысты тиімді ұйымдастыру және цифрлық технологияларды қолдану ұсынылады.

Ұзақ мерзімді жоспар бөлімі: Мәтін және оның түрлері

Бағдарлама бөлімшесі:

5.Т1.3.1- Мәтіннің тақырыбы мен негізгі ойды анықтау

Оқу мақсаты:

5.1.1.1– Тірек сөздер мен ұсынылған иллюстрациялар арқылы тақырыпты болжау;

5.4.2.2 – Зат есімдердің мағыналық түрлерін (деректі, дерексіз) мәнмәтін аясында жалғаулар арқылы түрлендіріп қолдану

5-сыныпта «Қазақ тілі» пәнін оқытуда

Оқу мақсаты	Оқу мақсаттарын орындауда ұсынылатын цифрлық платформалар
5.1.1.1– Тірек сөздер мен ұсынылған иллюстрациялар арқылы тақырыпты болжау; 5.4.2.2 – Зат есімдердің мағыналық түрлерін (деректі, дерексіз) мәнмәтін аясында жалғаулар арқылы түрлендіріп қолдану	Daryn online, Online Mektep (**Ai Mektep**)

Қазақстандық білім беру платформаларына SWOT талдау

Күшті жақтары «Daryn online» түсіндірмелерін нақты мақсатқа сай, білім алушылардың жас ерекшеліктерін ескереді	**Таяу арадағы іс-шаралар** **Ai Mektep** - платформасында бейнесабақтар мен мәтіндік тапсырмалар үйлесімді берілген
Әлсіз жақтары Контексте берілген мәліметтердің кейбірі видеотүсіндірмеде айтылмауы мүмкін Платформаларда кері байланыс мүмкіндігі шектеулі	**Мүмкіндіктері** Сыртқы жүйеге кіру арқылы оқушының жеке қызығушылығы артты Оқушы өз бетімен жұмыс істеу дағдысын дамытты

Қауіптері

Интернеттің тұрақсыздығы немесе құрылғының болмауы оқушылардың барлық платформаларды бірдей қолдануына кедергі келтіреді.

«Daryn online» платформасын қолдана отырып 5-сыныпта «Қазақ тілі» пәнін оқыту бойынша сипаттама

«Daryn online » цифрлы білім беру платформасы

	Платформаның атауы: Daryn online **Сыныбы:** 5

	Оқыту тілі: қазақ тілі **Оқыту пәні:** қазақ тілі **Сарапшы:** Манакова Фарида Ахметжановна			
№	Пайымдау	«+»	«-»	Жақсартуды қажет етеді
1	Цифрлы білім беру платформасы құрылымының талаптарға сәйкестігі	+		
	Цифрлы контенттің оқу мақсаттарына сәйкестігі	+		
	Түсіндіру мәтінінің дұрыс таңдауы		-	+
	Функционалды сауаттылықты дамытуға бағытталған тапсырмалардың болуы		-	Талдау, салыстыру мақсатындағы тапсырмалар жоқ
	Бақылау сұрақтары мен тапсырмалардың оқу мақсаттарына сай болуы		-	Сұрақтар формальды (тапсырмадағы сұрақтар оқушыны терең ойлауға, талдауға, өз пікірін білдіруге бағытталмаған, тек мәтінді үстірт түсінуге арналған)
2	Оқу материалдарының көлемінің оңтайлылығы	+		
3	Білім алушылардың психологиялық және жас ерекшеліктеріне оқу материалының сәйкестігі	+		
4	Оқу материалын мазмұндау логикасы (сабақтастығын сақтау)	+		
5	Білім беру контентінде қазақстандық компоненттің көрініс табуы	+		
6	Ғылыми және қолжетімділік принциптерін сақтау, мазмұнының, тапсырмалардың шынайы өмірдегі жағдаяттарымен байланысын қамтамасыз ету	+		
7	Қателерге жол берілу мен нақтылықтың болмауы:			
	фактологиялық	+		
	грамматикалық	+		
	Стилистикалық		-	Тапсырма мәтіндерінің тілдік күрделілігі жоғары, 5-сынып оқушыларының жас ерекшелігіне сай емес
8	Сөйлеу іс-әрекетінің түрлері бойынша тапсырмалардың, жаттығулардың болуы			
	Тыңдалым	+		
	Оқылым	+		
	Айтылым	+		
	жазылым		-	Жазылым құрылымы нақты берілмеген, бағыттаушы құралдары жоқ

«Ai Mektep» цифрлы білім беру платформасы

	Платформаның атауы: Ai Mektep **Сыныбы: 7** **Оқыту тілі: қазақша** **Оқыту пәні: Қазақ тілі** **Сарапшы:** Манакова Фарида Ахметжановна			
№	Пайымдау	«+»	«-»	Жақсартуды қажет етеді
1	Цифрлы білім беру платформасы құрылымының талаптарға сәйкестігі	+		
	Цифрлы контенттің оқу мақсаттарына сәйкестігі	+		
	Түсіндіру мәтінінің дұрыс таңдауы	+		
	Функционалды сауаттылықты дамытуға бағытталған тапсырмалардың болуы	+		
	Бақылау сұрақтары мен тапсырмалардың оқу мақсаттарына сай болуы	+		
2	Оқу материалдарының көлемінің оңтайлылығы	+		
3	Білім алушылардың психологиялық және жас ерекшеліктеріне оқу материалының сәйкестігі	+		
4	Оқу материалын мазмұндау логикасы (сабақтастығын сақтау)	+		
5	Білім беру контентінде қазақстандық компоненттің көрініс табуы	+		
6	Ғылыми және қолжетімділік принциптерін сақтау, мазмұнының, тапсырмалардың шынайы өмірдегі жағдаяттарымен байланысын қамтамасыз ету	+		
Сөйлеу іс - әрекетінің түрлері бойынша дағдыларды қалыптастыру үшін тапсырмалардың, жаттығулардың болуы (тек тілдік пәндер үшін)				
	тыңдалым		-	Дыбыс сапасы аздап төмендеу
	оқылым	+		
	айтылым	+		
	жазылым		-	Тірек сөздер мен үлгі құрылымдар аз
7	Қателерге жол берілу мен нақтылықтың болмауы:			
	фактологиялық	+		
	грамматикалық	+		
	стилистикалық	+		

Кестеден көріп отырғанымыздай:

1. Цифрлы білім беру платформасының құрылымдық сәйкестігі екі платформа да жалпы құрылымдық талаптарға сай келеді. Сабақ бөліктері (мақсат қою, түсіндіру, тапсырма, бекіту) анық бөлінген. Алайда, «Daryn online» платформасында сабақ мазмұны бірсарынды берілген және интерактивтілік аз. «Ai Mektep» платформасында құрылым әлдеқайда жүйелі, қолданушыға ыңғайлы интерфейс (қолданушы мен бағдарлама арасындағы «бетпе-бет

байланыс құралы) жасалған, сабақты меңгеруге көмектесетін қосымша мүмкіндіктер (видео, иллюстрация) бар.

2. Цифрлық контенттің оқу мақсаттарына сәйкестігі

Екі платформада да оқу мақсаттары дұрыс таңдалған және сабақ мазмұны сол мақсаттарға бағытталған. «Ai Mektep» платформасында оқу мақсаты нақты көрсетілген және оған жетуге бағытталған тапсырмалар толық ұсынылған. Ал «Daryn online» платформасында бұл байланыс әлсіздеу байқалады – тапсырмалар мақсатпен тікелей байланыса бермейді.

3 Мәтін таңдау және түсіндіру сапасы

«Daryn online» платформасында таңдалған мәтіндер өзекті емес, мазмұны оқушыны қызықтыра қоймайды. Тақырып пен оқушының өмірлік тәжірибесі арасында байланыс орнату қиындау. Бұл оқушының қызығушылығын аз болса да төмендетуі мүмкін.

Ал «Ai Mektep» платформасындағы мәтіндер мазмұны жағынан заманауи, кейіпкерлері мен оқиғалары оқушы өмірімен сабақтас. Бұл – мәтін арқылы сыни ойлау, пікір айту, мәтін мазмұнын өз өмірімен байланыстыруға мүмкіндік береді.

4. Функционалдық сауаттылықты дамытуға бағытталған тапсырмалар

«Ai Mektep» платформасында мәтінді талдау, салыстыру, өз көзқарасын білдіру, дәлел келтіру сынды тапсырмалар кең қамтылған. Бұл оқушылардың функционалдық сауаттылығын арттырады.

Керісінше, «Daryn online» платформасында мұндай тапсырмалар аздау. Көбіне қарапайым сұрақтарға жауап беру немесе тестік форматтағы тапсырмалар беріледі. Бұл - сыни ойлау мен коммуникативтік дағдылардың дамуына кедергі келтіреді.

5. Бақылау сұрақтарының сапасы

«Daryn online» платформасында бақылау сұрақтары көбіне формалды сипатта: кейіпкер кім ?, не істеді ?, қайда барды ? деген сияқты. Бұл сұрақтар оқушының мәтінді терең түсінуін, өзіндік көзқарас қалыптастыруын талап етпейді.

Ал, «Ai Mektep» платформасында сұрақтар жан-жақты: кейіпкердің іс-әрекетіне баға беру, автордың көзқарасын анықтау, қазіргі өмірмен байланыстыру сияқты күрделірек ойлауға жетелейді.

6. Сабақ көлемі мен мазмұнының логикалық құрылымы

Екі платформаның материалдары да көлемі жағынан қолайлы. Мазмұны қысқа әрі нұсқа. «Ai Mektep» сабағында логикалық сабақтастық жақсы сақталған. Бір тапсырма екіншісіне дайындық болады. «Daryn online» платформасында кейде тапсырмалар арасында байланыс болмауы мүмкін.

7. Жас ерекшеліктерін ескеру

Екі платформаның мазмұны оқушының жас ерекшелігіне сай. Дегенмен, «Ai Mektep» платформасы қызықты сценарий, заманға сай кейіпкерлер арқылы оқушының танымдық қабілетін жақсырақ ынталандырады.

8. Қазақстандық компонент пен өмірмен байланыс

Екі платформа да ұлттық мазмұн мен мәдениетті насихаттауға тырысқан. Дегенмен, «Ai Mektep» бұл жағынан айқын басым: мәтіндерде қазақ халқының салт-дәстүрі, заманауи қоғамдағы ұлттық құндылықтар көбірек қамтылған.

9. Сөйлеу әрекеттерінің түрлері

Тыңдалым: Екі платформада да бар, бірақ «Ai Mektep» платформасындағы кейбір тыңдалым аудиоларының дыбыс сапасы төмен.

Оқылым: Екі платформада жақсы қамтылған.

Айтылым: Бар, білімалушыға сұраққа жауап беріп сөйлеуге мүмкіндік жасалған.

Жазылым: Екі платформада да жазылым тапсырмалары бар. Бірақ «Ai Mektep» платформасында тірек сөздер, үлгі құрылымдар аз берілген. «Daryn online » платформасында да жазылым жеткіліксіз – білімалушы не жазуы керектігі нақты нұсқаулық берілмеген.

10. Қателер мен тілдік сауат

Фактологиялық және грамматикалық қателер байқалмаған.

Стилистикалық тұрғыдан «Daryn online » платформасында кей сөйлемдер күрделі, оқушы үшін түсіну қиындау. Ал «Ai Mektep» платформасында тілі жатық, оқушыға бейімделген. Мәтінде берілген мәліметтер дұрыс, нақты, шындыққа сәйкес келеді.

Қорытынды ұсынымдар:

«Daryn online» платформасы формалды мазмұннан шығып, функционалдық сауаттылықты дамытуға бағытталған тапсырмаларды көбірек қамтуы қажет. Себебі білім тек ақпарат беру емес, білімалушының ойлау, талдау, пайымдау қабілетін дамыту керек. Ал формалды мазмұн оны тежейді, оқу қызығушылығын төмендетеді.

Мәтін таңдауда білімалушының жасына, қызығушылығына, өмірлік тәжірибесіне жақын мазмұндарды енгізсе.

Жазылым және айтылым бойынша нақты бағыт пен үлгі қажет деп ойлаймын.

Ai Mektep платформасы сапалы контентпен, тиімді құрылыммен ерекшеленеді, бірақ техникалық және кейбір методикалық жағынан (мысалы, дыбыс сапасы, жазылым үлгілері) толықтыруды қажет етеді.

«Daryn online» «Ai Mektep» платформасының сипаттамасы

Сипаттамасы	**Daryn online**	**Online Mektep**
Мазмұны		
Контенттің МЖМБС, оқу бағдарламаларына сәйкес келуі	+ Контент негізгі оқу бағдарламасына сәйкестендірілген, оқу мақсаттары мен бөлімдерге бөлінген	+ Сабақтар оқу мақсаттары бойынша нақты құрылымдалған, ұзақ мерзімді жоспармен үйлескен
Өткізілетін сабақтардың ҮОБ мақсаттарына сәйкес құрылуы	+ сабақ құрылымы жалпы оқу мақсаттарына сәйкес келеді, бірақ кейбір тұстарда теориялық мазмұн басым, қолдану деңгейі төмен. Оқу мақсаты тек	+ ҰОБ оқу мақсаттарын нақты қамтиды, тапсырмалары мақсатқа жетуге бағытталған және оқушы әрекеті арқылы нәтиже көрсетуді көздейді.

	атау ретінде беріліп, толық іске аспауы мүмкін	
Әртүрлі форматтағы ұсынылған материалдардың толықтығы: бейнелер, слайдтар, тренажерлер және т.б.	+Бейнесабақтар – негізгі формат. Мұғалімдер сабақты түсіндіреді, тақырыпқа сай мысалдар келтіреді	+ Сабақ мазмұны мультимедиалық форматта беріліп, білімді бекіту үшін түрлі әдістер қолданылады
Әр сабақ үшін әртүрлі деңгейдегі кемінде 6 тапсырманың болуы	3-4	6 немесе одан көп
Күрделі эксперименттік жұмыстарды визуализациялауға және жүзеге асыруға арналған виртуалды зертханалардың болуы	-Дарын онлайн платформасы эксперименттік, визуалды зертхана компоненттерін қолданбайды, бұл оқушылардың шығармашылық және аналитикалық ойлауын жан-жақты дамытуда жеткіліксіздік тудырады	+ AI Mektep платформасы эксперименттік виртуалды зертхана ретінде жұмыс істемесе де, қиялды дамытуға бағытталған визуалды әрі интерактивті құралдарды қолданады, бұл «Бала қиялы» тақырыбына сәйкес келеді
Тапсырмалардың оқу материалына сәйкес берілуі: деңгейлік тапсырмалар; тәжірибеге бағытталған тапсырмалар; зерттеушілік тапсырмалар; эксперименттік тапсырмалар; ақпараттық-коммуникациялық технологиялар құзыреттілігін қалыптастыру тапсырмалары бойынша қорытындылар	Негізгі тапсырмалар бірдей күрделілік деңгейінде ұсынылған; Жекелеген оқушы деңгейіне бейімделмеген; Қосымша күрделі немесе жеңілдетілген тапсырмалар жоқ. Тапсырмалар теориялық сипатта, көбіне сұрақ-жауап форматында; Тәжірибелік өмірмен байланыстырыла бермейді. Зерттеу элементтері жоқ, дайын ақпаратты қолдануға негізделген; Білім алушы дербес ізденуге жетелейтін тапсырмалар берілмеген. Эксперименттік сипаттағы тапсырмалар мүлдем жоқ; АКТ-мен жұмыс негізінен бейнематериал көрумен шектеледі;	Тапсырмалар деңгейге қарай (жеңіл–орта–күрделі) жіктеліп берілген; Білім алушылар қабілетіне қарай таңдау мүмкіндігі бар; Әсіресе, шығармашылық тапсырмалар әртүрлі күрделілікпен берілген. «Қиялыңдағы кейіпкерді сипатта», «Оқиға ойлап тап» сияқты оқушы өмірімен байланысты практикалық тапсырмалар бар; Қиял арқылы шынайы өмірмен ұштастыратын шығармашылық бағыттағы тапсырмалар кездеседі. Шығармашылық тапсырмаларда дербес ойлану, салыстыру, талдау талап етіледі; «Қиялдау арқылы шешім ұсыну», «Өз идеяңды қорға» сияқты зерттеуге негізделген тапсырмалар ұсынылады Толыққанды эксперименттік тапсырмалар жоқ, алайда

	Білімалушының цифрлық дағдыларын қалыптастыратын тапсырма түрлері аз	қиялды, шығармашылықты дамытатын визуалды элементтер бар; Комикс жасау, слайдпен баяндау – шартты түрде қарапайым эксперименттік тапсырмаға жақын Құрал-саймандарды қолдана отырып тапсырма орындау: онлайн тест, комикс құрастыру, бейнерефлексия; Білімалушы АКТ құралын белсенді қолдануға тартылған
Иллюстрациялық материалдардың берілуі: мәтіндік және иллюстрациялық материалдардың сабақтастығы; иллюстрациялық материалдың эстетикалық талаптарға сәйкестігі; иллюстрациялар көлемінің оңтайлылығы бойынша қорытындылар	-Иллюстрациялар мәтінмен ішінара байланысты; Кей суреттер мазмұнды нақты ашпайды немесе жалпылама берілген; Көбінесе бейнематериал мен тапсырма мәтіні арасында сабақтастық әлсіз Иллюстрациялар қарапайым және бірсарынды, эстетикалық тартымдылығы төмен; Бейнежазбаларда кейбір визуалдар стиль жағынан үйлеспейді, яғни көркемдік безендіруге мән аз берілген Иллюстрация көлемі шектеулі, сабақтың басында 1–2 бейне немесе сурет ұсынылады; Кейбір тапсырмалар мүлде иллюстрациясыз берілген; Білімалушыларға визуалды жүктеме аз, бірақ бұл қызығушылықты төмендетеді	+Иллюстрациялар мәтінмен тығыз байланысты – әрбір иллюстрация нақты тапсырма немесе түсіндірмемен үйлеседі; Мысалы: «Қиялындағы кейіпкерді» сипаттау тапсырмасына сәйкес бейне, сурет, анимация ұсынылған; Сабақтастық сақталған, оқушыны визуалды түрде қызықтырады. Иллюстрациялар көзге жағымды, анимацияланған, стильдік бірізділік сақталған; Графикалық сапасы жоғары, заманауи мультимедиалық форматтар қолданылған; Эстетикасы білімалушының қызығушылығын арттырады. Сабақта иллюстрациялар ретімен, мөлшермен берілген – тым көп емес, тым аз да емес; Әрбір сатыда қолайлы визуал қосылған: тапсырма алдында сурет, ортасында инфографика, соңында видео.
Оқу-әдістемелік кешендер: оқулық мазмұнына сәйкестігі; оқу жетістіктерін	- Сабақ құрылымы мен тапсырмалар ЖМБС және «Қазақ тілі»	+ Сабақ мазмұны оқулықпен тығыз байланысты, авторлық оқулықтарға сәйкес;

бағалау бойынша БЖБ, ТЖБ тапсырмаларының болуы; қосымша ресурстарды пайдалану бойынша тәжірибелік ұсыныстардың болуы (сілтемелер); үй тапсырмаларын орындау бойынша тәжірибелік ұсыныстардың болуы бойынша қорытындылар	пәнінің оқу бағдарламасына сай; БЖБ мен ТЖБ жекелей ұсынылмайды, бірақ сабақ соңында бекіту тапсырмалары бар Қосымша ресурс ретінде бейне мен слайд ұсынылады, бірақ сыртқы сілтемелер берілмейді; Мұғалімге арналған әдістемелік нұсқаулықтар жоқ немесе шектеулі. Үй тапсырмасы қысқаша ғана ұсынылады; Оны мұғалім өз қалауынша түрлендіруі керек, нақты нұсқаулық жоқ	Әр тапсырма оқулықтың тиісті бөлімімен сәйкестіріліп берілген, кейде парақша нөмірі де көрсетіледі; БЖБ және ТЖБ-ға ұқсас нұсқалық тапсырмалар ұсынылған; Критерий мен дескрипторлар ашық көрсетілген; Қосымша ресурстарға белсенді сілтемелер, бейнелер, цифрлық кітапханаларға жолдама бар; Мұғалімге арналған әдістемелік материалдар, әдістемелік кеңестер мен нұсқаулықтар беріледі; Үй тапсырмасы нақты, деңгейге бөлінген, кейде бейне/графикамен бірге ұсынылған; Сонымен қатар, орындау жолдары мен кеңестер берілген;
Бағалау		
Білім беру процесіне қатысушыларға кері байланыс пен оқу аналитикасын алуға мүмкіндік беретін кіріктірілген бағалау жүйесі	+ Кері байланыс шектеулі және бір бағытты (автоматты түрде) Білім алушының нәтижесі көрінеді, бірақ жалпылама түрде (дұрыс/қате саны); Білімалушы нәтижесін өзі көрсете алады	+ Әр тапсырмадан кейін дұрыс/бұрыс жауап қана емес, түсініктеме беріледі; Толыққанды аналитика беріледі: әр білімалушының тақырып бойынша үлгерімі, тапсырмада кеткен қателері, уақыт көрсеткіші, даму динамикасы; Үлгерім картасы, уақыт кестесі, кері байланыс туралы мәлімет ұсынылады;
Жеке үлгі сынақтарын жасау мүмкіндігі	Сынақтарды құрастыру мүмкіндігі жоқ – мұғалім дайын тапсырмалар мен тесттерді ғана пайдаланады	+ Мұғалім жеке тапсырмалар құрастыра алады (мәтін, тест, ашық жауап түрінде); Автоматты бағалау жүйесіне мұғалім енгізген тапсырмалар қосылады
Білім деңгейін тексеру үшін әртүрлі тесттерді тапсыру мүмкіндігі: Халықаралық тесттер, ҰБТ, аттестаттау және т.б.	Қорытынды тестілер (тақырып, бөлім соңында) бар, бірақ талдауы мен нәтижелері қарапайым түрде беріледі;	https://bilimcenter.kz/ Халықаралық зерттеулер форматында (PISA, PIRLS, TIMSS стилінде) логикалық және мәтіндік тапсырмалар кездеседі;

	Білімалушы негізінен стандартталған сұрақтармен жұмыс істейді.ҰБТ, НЗМ, БИЛ (базасы жаңартылып тұрады)	

« Daryn online », « Online Mektep » платформаның мүмкіндіктері

Мазмұны	**Daryn online**	**Online Mektep**
ШЖМ педагогтерінің өз материалдарын жүктеу мүмкіндігі	Платформада дайын сабақтарды пайдалану мен тек ұсынылған тапсырмаларды орындау қарастырылған; ШЖМ педагогтері үшін платформада өз материалдарын жүктеу және қолдану мүмкіндігі жоқ. Бұл – айтарлықтай шектеу	+ Мұғалімнің жеке кабинеті кеңейтілген функционалмен жабдықталған; Педагог өз тапсырмаларын, PowerPoint слайдтарын, мәтіндерді, бейне және аудио материалдарды жүктей алады; Мұғалімнің жүктеген материалдары жүйе ішінде оқушыға жеке тағайындалады, яғни даралау мен бейімдеу мүмкіндігі бар;
Бейнебайланыс арқылы нақты уақыт режимінде онлайн сабақ өткізу мүмкіндігі	Платформада тек жазылған бейнесабақтар мен тапсырмалар ұсынылады; Мұғалім мен білім алушылар арасында нақты уақытта тікелей қарым-қатынас орнату мүмкіндігі шектеулі; Онлайн сабақ үшін үшінші тарап платформаларын (Zoom, Google Meet) қолдануға мәжбүр	+ Бірақ платформа Microsoft Teams, Zoom сияқты құралдармен интеграциялануға бейімделген; Мұғалім онлайн сабаққа сілтеме қосып, оны платформа арқылы бідімалушыларға тағайындай алады;
Мектеп әкімшілігіне арналған кіріктірілген мектеп статистикасы жүйесінің болуы	Мұғалімдер мен білім алушылар белсенділігі бойынша жалпы шолу ғана ұсынылады (қанша сабақ қаралды, тапсырма орындалды т.б.)	+ Әрбір білімалушылар, сыныптың, пән мұғалімінің белсенділігі, тапсырма орындау статистикасы, үлгерімі, бағалары бақыланады
Платформаны пайдалану кезінде жабдықтың әртүрлі түрлерін (планшет, компьютер, панель	+ Мобильдік қосымшасы (Android, iOS) бар – бұл оқушылар мен мұғалімдерге планшет және смартфон арқылы қолдануға қолайлы жағдай жасайды	+ Компьютер, планшет, смартфон, интерактивті тақта сияқты кез келген құрылғыда толық функционалмен ашылады

және т.б.) пайдалану мүмкіндігі		
Платформаны пайдалану кезінде құрылғыны минималды өнімділікпен пайдалану мүмкіндігі	+ Бейне сабақтар көп жағдайда жоғары сапада берілгендіктен, төмен жылдамдықтағы интернетте баяу жүктеледі	+ Видеолар төмен сапада көру опциясымен бірге берілген – бұл интернет жылдамдығы төмен болғанда да пайдалануға мүмкіндік береді
Әртүрлі базалармен Интеграция (NOBD және т.б.)	Білімалушылар үлгерімін тіркеу платформа ішінде шектелген түрде ғана қарастырылады	NOBD және Kundelik.kz секілді жүйелермен толық интеграция мүмкіндігі қарастырылған
Әртүрлі ЦБР-лармен үйлесімділік және интеграция мүмкіндігі	_ Контенті жабық форматта, үшінші тарап платформаларымен байланыспайды	+ (мысалы, Bilimland, Kundelik, LearningApps) үйлесімділік қарастырылған. Мұғалімдерге қосымша ресурстарды кірістіру, бейне, слайд, тапсырма қосу мүмкіндігі берілген
Қолжетімділік құны бойынша	+ Ашық тіркелуді талап етеді. Пайдаланушылар (оқушы, мұғалім) жеке аккаунт арқылы жүйеге кіреді.Қазіргі таңда «Daryn online» платформасы тегін түрде ұсынылады. Кейбір байқау немесе олимпиада бағытындағы контенттерге қосымша ақылы жазылымдар болуы мүмкін, бірақ негізгі сабақтар мен жаттығулар барлық пайдаланушыға тегін	Платформа мемлекеттік мектептер үшін тегін. Пайдаланушылар мектеп тіркеуі арқылы жүйеге енеді (Kundelik.kz жүйесімен байланысқан). Толығымен тегін. Қосымша ақылы қызметтер жоқ. Барлық сабақтар мен тапсырмалар білімалушылар мен мұғалімдерге ақысыз беріледі

«Қазақ тілі» пәнін 5-сыныпта оқытуда цифрлық платформаларды қолданудың артықшылықтары

Сыныбы – 5- сынып

Оқу пәні – «Қазақ тілі»

Тоқсаны – 3

Бөлім – 1, 3

Оқу мақсаттары	**Сабақ мақсаттары**
5.2.5.1 – Мәтін мазмұнын түсінуге, нақты ақпараттарды анықтауға бағытталған сұрақтар құрастыру 5.3.1.1 – Берілген мәтінге сәйкес кіріспе, негізгі және қорытынды бөлімі бар қарапайым жоспар құру	Мәтін мазмұнын түсініп оқып, нақты ақпараттарды анықтауға бағытталған сұрақтар құрастыру; Мәтін мазмұнына сәйкес кіріспе, негізгі және қорытынды бөлімдерден тұратын қарапайым жоспар құру;

5.4.2.2 – Зат есімдердің мағыналық түрлерін (деректі, дерексіз) мәнмәтін аясында жалғаулар арқылы түрлендіріп қолдану	Мәнмәтін ішінде деректі және дерексіз зат есімдерді жалғаулар арқылы түрлендіріп орынды қолдану

Қысқа мерзімді жоспар

Бала қиялы. Деректі және дерексіз зат есімдер

Бөлім:	Қиял әлемі	
Педагогтің тегі, аты, әкесінің аты	Манакова Фарида Ахметжановна	
Күні:		
Сынып: 5	Қатысушылар саны:	Қатыспағандар саны:
Сабақтың тақырыбы	Бала қиялы. Деректі және дерексіз зат есімдер	
Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаттары	5.1.1.1– Тірек сөздер мен ұсынылған иллюстрациялар арқылы тақырыпты болжау; 5.4.2.2 – Зат есімдердің мағыналық түрлерін (деректі, дерексіз) мәнмәтін аясында жалғаулар арқылы түрлендіріп қолдану	
Сабақтың мақсаты	Тірек сөздер мен ұсынылған иллюстрациялар арқылы тақырыпты болжау; Мәнмәтін ішінде деректі және дерексіз зат есімдерді жалғаулар арқылы түрлендіріп орынды қолдану.	

Қысқамерзімді жоспар

Сабақтың тақырыбы: Бала қиялы. Деректі және дерексіз зат есімдер

Бөлім:	**6-бөлім. Қиял әлемі**
Педагогтің аты-жөні:	Манакова Ф.А
Күні:	
Сыныбы:	9
Сабақтың тақырыбы:	Бала қиялы. Деректі және дерексіз зат есімдер
Оқу бағдарламасына сәйкес оқу мақсаты	5.1.1.1– Тірек сөздер мен ұсынылған иллюстрациялар арқылы тақырыпты болжау; 5.4.2.2 – Зат есімдердің мағыналық түрлерін (деректі, дерексіз) мәнмәтін аясында жалғаулар арқылы түрлендіріп қолдану
Сабақтың мақсаты:	Тірек сөздер мен ұсынылған иллюстрациялар арқылы тақырыпты болжау; Мәнмәтін ішінде деректі және дерексіз зат есімдерді жалғаулар арқылы түрлендіріп орынды қолдану.

Сабақтың барысы:

Сабақ кезеңі/Уақыты	Педагогтің іс-әрекеті	Оқушының іс-әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы Қызығушылықты ояту 7 мин.	**Ұйымдастыру кезеңі:** **«Гүлмен тілек» әдісі** арқылы оқушылардың бір-біріне жақсы тілек айту арқылы жағымды ахуал қалыптастыру. «Қоржын» әдісі арқылы топқа бөлу			

				
Жаңа сабаққа кіріспе	«Educaplay» арқылы өткен тақырыппен жаңа сабақты байланыстыру мақсатында ой қозғау сұрақтарын ұжымдық талқылау. Бір-біріне сұрақтар қояды. Сыныптастырының пікірін толықтырады. Өз ойымен бөліседі. *Білімалушылар сұрақтарға жауап беріп, өзара ұжымдық талқылау жасағаннан кейін мұғалім оқушыларға сабақтың тақырыбы, мақсатымен таныстырады*	Әлемге танымал қандай суретшілерді білесің? Қазақ суретшілерінен кімдерді білесің? Қай Өнер адамына қиял ерекше әсер етеді деп ойлайсың?	**ҚБ: «Асық» әдісі** **2 балл**	Интебелсен ді тақта
Сабақтың ортасы Мағынаны ашу. 31 мин.	Жаңа сабақты түсіндіру (Ai Mektep) видеоролик көрсету арқылы 2-тапсырманы орындатады Тірек сөздер мен ұсынылған иллюстрациялар арқылы тақырыпты болжау 	Видеороликті мұқият көреді Тірек сөздер мен ұсынылған иллюстрациялар арқылы тақырыпты болжайды	***Дескриптор:*** -тірек сөздерді пайдаланады. 2 балл .-иллюстрациялар арқылы тақырыпты болжайды 2 балл ***Жалпы - балл: 4*** **ҚБ: «Домбыра» әдісі**	5-сынып оқулығы https://youtu.be/HiLaB9IYslU?si=We0xBUyKLfbsJ1Zq
	№5-тапсырманы орындатады. Деректі және дерексіз зат есімдердің ережесін жаздырып, мағынасын түсіндіреді	Құрамында дерексіз зат есімі бар «Бүгінгі қиялым - ертеңгі арманым» тақырыбында	***Дескриптор:*** - дерексіз зат есімді қатыстырып мәтін жазады. 2 балл -деректі зат есімі бар мақалдарды тауып жазады -. 2 балл	5-сынып оқулығы Жұмыс дәптерлері « Daryn online »

		мәтін құрап жазады. 3 минут ішінде деректі зат есімі бар мақалдарды тауып жазады.	***Жалпы - балл: 4*** **ҚБ: «Оюлар» әдісі**	
Сабақтың соңы Рефлексия 7 мин. 	Сұрақ – жауап арқылы сабақты «Ai Mektep» қорытындылау «Білім шыңы» Бағалау Үй тапсырмасы: 7-тапсырма	Сұрақ – жауап арқылы сабақты қорытындылайды Білімалушылар «Білім шыңы» әдісі арқылы сабаққа рефлексия жасайды	**ҚБ:** Мақтау, мадақтау арқылы	«Ai Mektep»

Орта білім беру деңгейі бойынша

«Қазақ тілі » пәні

(*Қазақстан Республикасы Оқу - ағарту министрлігінің 2022 жылғы 16 қыркүйектегі № 399 бұйрығына 36-қосымша)* "Қазақ тілі" пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі: 6-сынып – аптасына 3 сағат, оқу жылында – 102 сағат жүргізіледі.

«Қазақ тілі» пәнін 2-тоқсанда оқытуда оқу процесінде цифрлық технологияларды тиімді пайдалану.

«Қазақ тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарында ортақ тақырыптарға: Тарихи тұлғалар. Лексика берілген.

Ұзақ мерзімді жоспар бөлімі: Тыңдалым және айтылым. Оқылым. Жазылым. Тілдік нормалардың қолданысы.

Бағдарлама бөлімшелері: Тарихи тұлғалар. Лексика.

Оқу мақсаттары: 6.3.1.1 әртүрлі жанрдағы мәтіндерді жазу үшін құрылымын ескере отырып, қарапайым жоспар құру;

Тыңдалым және айтылым: 6. 1. 1. 1 мәтіннің атауын талқылау және алғашқы бөлігін тыңдау арқылы көтерілетін мәселені болжау;

Оқылым: 6. 2. 4. 1 ауызекі және ресми стильдегі мәтіндердің тақырыбын, мазмұнын, тілдік ерекшелігін салыстыру;

Жазылым: 6. 3. 1. 1 әртүрлі жанрдағы мәтіндерді жазу үшін құрылымын ескере отырып, қарапайым жоспар құру;

Әдеби тіл нормалары: 6. 4. 3. 1 көнерген сөз, эвфемизм, дисфемизм, табу сөздердің қолданыс аясын түсіну және ажырата білу

6-сыныпта «Қазақ тілі » пәнін оқытуда

Оқу мақсаттары	Оқу мақсаттарын орындауда ұсынылатын цифрлық платформалар
6.3.1.1 әртүрлі жанрдағы мәтіндерді жазу үшін құрылымын ескере отырып, қарапайым жоспар құру;	**«Bilimland», «TopIQ»**

Қазақстандық білім беру платформаларына SWOT талдау

Күшті жақтары	**Таяу арадағы іс-шаралар**
-Оқушының ынтасы артады -Өзін-өзі бағалай алады -Онлайн оқытуға бейімдеу	- Цифрлы платфомаларға арналған семинарлар мен курстар ұйымдастыру
Әлсіз жақтары	**Мүмкіндіктері**
-Платформалардың ақылы болуы -Ауылды жерлерде интернет желісінің нашарлығы	-Ақысыз нұсқаларын қолдану

«TopIQ» платформасын қолдана 6-сыныпта «Қазақ тілі» пәнін оқыту бойынша сипаттаманы жазу керек

«TopIQ» цифрлы білім беру платформасы

	Платформаның атауы_____ **Сыныбы __6_____** **Оқыту тілі ___қазақша_____** **Оқыту пәні_____қазақ тілі_____** **Сарапшы:Ахметбеков Тлеукен Тайбагарович**			
№	Пайымдау	«+»	«-»	Жақсартуды қажет етеді
1	Цифрлы білім беру платформасы құрылымының талаптарға сәйкестігі	+		
	Цифрлы контенттің оқу мақсаттарына сәйкестігі	+		Әр түрлі баспа оқулықтары қамтылуы қажет
	Түсіндіру мәтінінің дұрыс таңдауы	+		
	Функционалды сауаттылықты дамытуға бағытталған тапсырмалардың болуы	+		
	Бақылау сұрақтары мен тапсырмалардың оқу мақсаттарына сай болуы	+		
2	Оқу материалдарының көлемінің оңтайлылығы	+		
3	Білім алушылардың психологиялық және жас ерекшеліктеріне оқу материалының сәйкестігі	+		
4	Оқу материалын мазмұндау логикасы (сабақтастығын сақтау)	+		
5	Білім беру контентінде қазақстандық компоненттің көрініс табуы	+		
6	Ғылыми және қолжетімділік принциптерін сақтау, мазмұнының, тапсырмалардың шынайы өмірдегі жағдаяттарымен байланысын қамтамасыз ету	+		
Сөйлеу іс-әрекетінің түрлері бойынша дағдыларды қалыптастыру үшін тапсырмалардың, жаттығулардың болуы (тек тілдік пәндер үшін)				

	тыңдалым	+		
	оқылым	+		
	айтылым	+		
	жазылым	+		
7	Қателерге жол берілу мен нақтылықтың болмауы:			
	фактологиялық	+		
	грамматикалық	+		
	стилистикалық	+		

Кестеден көріп отырғанымыздай, «Цифрлы білім беру платформасы құрылымының талаптарға сәйкестігі» – сәйкестігі бар.

«Цифрлы контенттің оқу мақсаттарына сәйкестігі» –бұл платформаның мақсаттары оқу мақсаттарымен сәйкестігі бар.

«Түсіндіру мәтінінің дұрыс таңдауы» – түсіндірмелі мәтіндер платформада қарастырылған, толық мәлімет беріледі.

«Функционалды сауаттылықты дамытуға бағытталған тапсырмалардың болуы» – функционалдық сауаттылықты дамытуға тапсырмалар қарастырылып қамтылған.

«Бақылау сұрақтары мен тапсырмалардың оқу мақсаттарына сай болуы» – платформа барысында сұрақтар, тапсырмалар оқу мақсаттарына сай келеді.

«Оқу материалдарының көлемінің оңтайлылығы» –оқу материалдарының көлемінің оңтайлығы 6 сынып оқушыларына сәйкес келеді.

«Білім алушылардың психологиялық және жас ерекшеліктеріне оқу материалының сәйкестігі» – оқушылардың жас ерекшеліктеріне сай келеді.

«Оқу материалын мазмұндау логикасы (сабақтастығын сақтау)» – алдынгы тақырыппен сабақтастығы сақталған.

«Білім беру контентінде қазақстандық компоненттің көрініс табуы» – оқыту материалдарында ауыз әдебиеті үлгілері қамтылған, ертегі, аңыздар мен мақал-мәтелдер көрініс табады.

«Ғылыми және қолжетімділік принциптерін сақтау, мазмұнының, тапсырмалардың шынайы өмірдегі жағдаяттарымен байланысын қамтамасыз ету» –тапсырмалар шынайы өмірдегі жағдаяттармен байланыс орнатқан.

Қорыта келгенде, 6-сыныпта пәнін оқытуда «TopIQ» цифрлық платформасын қолдануда оқушылардың білім дағдыларын қалыптастыра аламыз.

Сипаттамасы	**Bilimland**	**TopIQ**
Мазмұны		
Контенттің МЖМБС, оқу бағдарламаларына сәйкес келуі	+	+
Өткізілетін сабақтардың ҮОБ мақсаттарына сәйкес құрылуы	+	+
Әртүрлі форматтағы ұсынылған материалдардың толықтығы: бейнелер, слайдтар, тренажерлер және т.б.	+	+
Әр сабақ үшін әртүрлі деңгейдегі кемінде 6 тапсырманың болуы	+	+

Күрделі эксперименттік жұмыстарды визуализациялауға және жүзеге асыруға арналған виртуалды зертханалардың болуы	+	-
Тапсырмалардың оқу материалына сәйкес берілуі: деңгейлік тапсырмалар; тәжірибеге бағытталған тапсырмалар; зерттеушілік тапсырмалар; эксперименттік тапсырмалар; ақпараттық-коммуникациялық технологиялар құзыреттілігін қалыптастыру тапсырмалары бойынша қорытындылар	+	+
Иллюстрациялық материалдардың берілуі: мәтіндік және иллюстрациялық материалдардың сабақтастығы; иллюстрациялық материалдың эстетикалық талаптарға сәйкестігі; иллюстрациялар көлемінің оңтайлылығы бойынша қорытындылар	+	+
Оқу-әдістемелік кешендер: оқулық мазмұнына сәйкестігі; оқу жетістіктерін бағалау бойынша БЖБ, ТЖБ тапсырмаларының болуы; қосымша ресурстарды пайдалану бойынша тәжірибелік ұсыныстардың болуы (сілтемелер); үй тапсырмаларын орындау бойынша тәжірибелік ұсыныстардың болуы бойынша қорытындылар	+	-
Бағалау		
Білім беру процесіне қатысушыларға кері байланыс пен оқу аналитикасын алуға мүмкіндік беретін кіріктірілген бағалау жүйесі	-	+
Жеке үлгі сынақтарын жасау мүмкіндігі	-	-
Білім деңгейін тексеру үшін әртүрлі тесттерді тапсыру мүмкіндігі: Халықаралық тесттер, ҰБТ, аттестаттау және т.б.	-	-

Кестеден көріп отырғанымыздай, 6-сыныпта «Қазақ тілі» пәнін оқытуда «TopIQ» цифрлы білім беру платформасында материалдар қарастырылған.

«Контенттің МЖМБС, оқу бағдарламаларына сәйкес келуі» – «TopIQ цифрлы платформасында сәйкестігі бар.

«Өткізілетін сабақтардың ҮОБ мақсаттарына сәйкес құрылуы» –

«Әртүрлі форматтағы ұсынылған материалдардың толықтығы: бейнелер, слайдтар, тренажерлер және т.б.» –материалдар түрлі форматта ұсынылады.

«Әр сабақ үшін әртүрлі деңгейдегі кемінде 6 тапсырманың болуы» – әртүрлі деңгейдегі тапсырмалар бар. «TopIQ цифрлы платформасында оқушыларға 11 тапсырмаға дейін құрастырылған.

«Күрделі эксперименттік жұмыстарды визуализациялауға және жүзеге асыруға арналған виртуалды зертханалардың болуы» — «TopIQ цифрлы платформасында тәжірибелік, виртуалды зертханалар қамтылмаған.

«Тапсырмалардың оқу материалына сәйкес берілуі: деңгейлік тапсырмалар; тәжірибеге бағытталған тапсырмалар; зерттеушілік тапсырмалар; эксперименттік тапсырмалар; ақпараттық-коммуникациялық технологиялар құзыреттілігін қалыптастыру тапсырмалары бойынша қорытындылар» – «TopIQ цифрлы платформасы бойынша қамтылған.

«Иллюстрациялық материалдардың берілуі: мәтіндік және иллюстрациялық материалдардың сабақтастығы; иллюстрациялық материалдың эстетикалық талаптарға сәйкестігі; иллюстрациялар көлемінің оңтайлылығы

бойынша қорытындылар» –«TopIQ цифрлы платформасында иллюстрациялық материалдардың берілуі жақсы дамыған.

«Оқу-әдістемелік кешендер: оқулық мазмұнына сәйкестігі; оқу жетістіктерін бағалау бойынша БЖБ, ТЖБ тапсырмаларының болуы; қосымша ресурстарды пайдалану бойынша тәжірибелік ұсыныстардың болуы (сілтемелер); үй тапсырмаларын орындау бойынша тәжірибелік ұсыныстардың болуы бойынша қорытындылар» – платформаларда оқу жетістіктерін бағалау бойынша БЖБ, ТЖБ тапсырмалар жоқ.Үй тапсырмасын орындау бойынша тапсырмалар қарастырылған.

«Бағалау» – кері байланыс пен бағалау қарастырылған.

«Білім беру процесіне қатысушыларға кері байланыс пен оқу аналитикасын алуға мүмкіндік беретін кіріктірілген бағалау жүйесі» – кері байланыс пен оқыту аналитикасы кіріктірілген.

«Жеке үлгі сынақтарын жасау мүмкіндігі» – қарастырылмаған.

«Білім деңгейін тексеру үшін әртүрлі тесттерді тапсыру мүмкіндігі: Халықаралық тесттер, ҰБТ, аттестаттау және т.б.» – «TopIQ цифрлық платформасында ҰБТ, аттестаттау тапсырмалары мен тест сұрақтары тапсыру мүмкіндігі жоқ.

Қорыта келгенде, 6-сыныпта «Қазақ тілі» пәнін оқытуда «TopIQ цифрлық платформасында қолдануда жеке үлгі сынықтарын жасау, халықаралық тесттер тапсыру мүмкіндіктері қарастырылмаған.

«Bilimland» «TopIQ»цифрлы **платформаның мүмкіндіктері**

Мазмұны	Bilimland	TopIQ
ШЖМ педагогтерінің өз материалдарын жүктеу мүмкіндігі	+	-
Бейнебайланыс арқылы нақты уақыт режимінде онлайн сабақ өткізу мүмкіндігі	+	-
Мектеп әкімшілігіне арналған кіріктірілген мектеп статистикасы жүйесінің болуы	+	+
Платформаны пайдалану кезінде жабдықтың әртүрлі түрлерін (планшет, компьютер, панель және т.б.) пайдалану мүмкіндігі	+	+
Платформаны пайдалану кезінде құрылғыны минималды өнімділікпен пайдалану мүмкіндігі	+	-
Әртүрлі базалармен Интеграция (NOBD және т.б.)	+	-
Әртүрлі ЦБР-лармен үйлесімділік және интеграция мүмкіндігі	+	-
Қолжетімділік құны бойынша	+	+

«Қазақ тілі» пәнін 6-сыныпта оқытуда цифрлық платформаларды қолданудың артықшылықтары

Сыныбы – 6 сынып

Оқу пәні – Қазақ тілі. 6-сынып Т.Н.Ермекова Ж.К.Отарбекова Г.Б.Тоқтыбаева

«Арман ПВ баспасы»

Оқу мақсаттары	Сабақ мақсаттары
6.3.1.1 әртүрлі жанрдағы мәтіндерді жазу үшін құрылымын ескере отырып, қарапайым жоспар құру;	Оқылым стратегияларын қолдана отырып, жалпы мазмұнын түсіну үшін, нақты ақпаратты табу үшін оқи алады. Оқылым және тыңдалым материалдары бойынша негізгі ақпараттарды сақтай отырып, жинақы мәтін жаза алады.

ерекшелігі	тиімділігі

Бөлім: Тарихи тұлғалар.Лексика.	**Мектеп:**	
Күні: 02.12.2024	**Мұғалімнің аты-жөні: Ахметбеков Тлеукен Тайбагарович**	
Сынып: 6	**Қатысқан оқушылар саны:**	**Қатыспағандар:**
Сабақтың тақырыбы	**Абылай хан**	
Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаттары	6.3.1.1 әртүрлі жанрдағы мәтіндерді жазу үшін құрылымын ескере отырып, қарапайым жоспар құру;	
Сабақтың мақсаттары	Әртүрлі жанрдағы мәтіндерді жазу үшін құрылымын ескере отырып, қарапайым жоспар құрады.	

Жоспар

Сабақтың кезеңі/ уақыт	Педагогтің әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Ұйымдастыру Өзін-өзі тексеру Өткен білімді еске түсіру	**I. Ұйымдастыру.«Бір тілек» тренингі.** Оқушыларды **«Жылулық шеңберіне»** тұрғызып, бір біріне бүгінгі күні тілейтін тілектерін бір-бір сөзбен жеткізу. **Өткен білімді еске түсіру.** «Би-шешендердің сөздері — халықтық тәлім-тәрбие құралы» деген тақырыпқа дәлелдемелік эссені оқыту. (сөз саны – 90) **Қызығушылығын ояту. «Хан» деген сөздің мағынасын «Сөздік гол» графикалық органайзері арқылы ашу:** Сөз: Хан; Оқушы түсінігі: Ертедегі ел басқарған адам; Сөздіктегі анықтама: Әмірші, ең жоғарғы лауазым; Синоним немесе антоним: Патша; Сейлем: Мен Абылай хан туралы көп білемін - Қандай хандардың есімдерін білесіздер? (Абылай хан, Есім хан, Жәңгір хан, Тәуке хан т.б.) **ОҚЫЛЫМ АЛДЫ. «Тұлғаны таны» әдісі.** Суретте кім бейнеленген? Тұлға туралы не білесіңдер?	Оқушылар мен сәлемдесіп, зейінін сабаққа аудару. Оқушылар «Хан» сөзінің мағынасын графикалық органайзерді толтыру арқылы түсіндіреді. Оқушылар суреттегі тұлға	ҚБ «Күн мен бұлт» ҚБ «Күн мен бұлт»	 Ойтүрткі сұрақтар жазылған кеспе қағаздар https://lms.topiq.kz/library

	 Оқушылар сабақ тақырыбын анықтайды. Мұғалім сабақтың тақырыбын хабарлайды. Сабақ мақсатымен таныстырады. Оқушылар мен мұғалім бірлесе отырып, сабақтың бағалау критерийлерін әзірлейді. **Сабақтың тақырыбы мен мақсаты анықталады.**	туралы білетін мәліметтерін ортаға салады. Сабақтың тақырыбы мен мақсаты анықталады.		
Сабақтың ортасы Жаңа білім	**II. ОҚЫЛЫМ ТАПСЫРМАСЫ.** **Мағынаны тану. Екі мәтінді салыстыра оқыңдар, қолданылған тілдік құралдар арқылы стилін анықтаңдар.** **1-мәтін** Қазақтың ұлы Ханы Абылайдың арғы тегі Жошы хан, бергі бабалары Әз Жәнібек, одан соң Есім хан Салқам Жәңгір хан. Жәңгір қайтыс болып, таққа Тәуке отырғанда, інісі Уәли бақы хандыққа өкпелеп, Үргенішті билеген нағашы атасы Қайып ханның қолына барады. Уәлибақының баласы Абылай жекпе-жекке шыққан да жау шақ келтірмейтін батыр болып, «Қанішер Абылай» атаныпты. Осы Абылайдан Көркем Уәли, одан Әбілмансұр туады. **2-мәтін** Жиырмаға жетпеген жас Әбілмансұр Есіл бойындағы Атығай-Қарауыл деген елге келіп, Дәулеткелді байға жылқышы болып жүріпті. Бай Бәйбішесіне айтыпты: -Өзге жалшыдай көрме, мұны күте гөр! Бойында қасиеті бар екен. **Тапсырма.** **1-мәтін** **2-мәтін** Тақырыбы Мақсатты аудиторияға сәйкес қызметі Тілдік ерекшелігі	Оқушылар мәтіндегі көтерілген мәселені анықтайды; стиль түрін анықтайды; жанрлық ерекшелігіне талдайды; тілдік ерекшелігіне дәлелдер келтіреді; Берілген сұрақтарға нақты, жүйелі жауап береді. қарапайым жоспар құрастырады Грамматикалық тақырыпты меңгереді.	ҚБ «Күн мен бұлт» • **Дескриптор:** Мәтіндердің тақырыбын анықтайды; • Мақсатты аудиторияға сәйкес қызметін анықтайды; • Тілдік ерекшелігіне дәлелдер келтіреді; • Мәтіндердің	6-сынып «Қазақ тілі» оқулығы («Қазақстан» ұлттық энциклопедиясынан)

Бекіту Кері байланыс **Үй тапсырмасы: 5-тапсырма. 79 бет.** Қазақ тілі. 6-сынып Т.Н.Ермекова Ж.К.Отарбекова Г.Б.Тоқтыбаева «Арман ПВ баспасы»	<table><tr><td></td><td></td></tr><tr><td colspan="2">Стилі</td></tr><tr><td></td><td></td></tr></table> **Тапсырма** **1-мәтінге қарапайым жоспар құрастыру** 1. Кіріспе 2. Негізгі бөлім 3. Қорытынды **ОҚЫЛЫМНАН КЕЙІН.** **2-тапсырма. Мәтіндердегі көнерген сөздерді қатыстырып 5–6 сөйлем құрастырыңдар. Көнерген сөздердің түрлерін ажыратыңдар.** **ҚБ** **3-тапсырма.** «Артық болмас білгенің» айдарындағы мәліметті пайдаланып, «Жігітке жеті өнер де аз» тақырыбында сұхбаттасыңдар. Шынайы өмірмен байланыстырыңдар **ҚБ** **Рефлексия.** **Екі жұлдыз, бір тілек» әдісі** бойынша сабақтың қызықты болған екі тұсы, алдағы уақытта «орындасақ» деген бір әрекет түріне ұсыныс білдіреді. 	Грамматикалық тапсырма орындайды. Мәтіннен көнерген сөздерді табады. Архаизм мен тарихи сөздерге ажыратып жазады. «Сауал менен, жауап сізден» әдісі арқылы бүгінгі сабақтан алған білімдерін тест тапсырмасы арқылы бекіту.	стилін анықтайды • Ойын дәлелдейді. • Қарапайым жоспар құрстырады **Дескриптор:** • Мәтіндердегі көнерген сөздерді қатыстырады; • сөйлем құрастырады; • Көнерген сөздердің түрлерін ажыратады **Дескриптор:** • Мәліметті пайдаланып, «Жігітке жеті өнер де аз» тақырыбында сұхбаттасады.	https://lms.topiq.kz/library

«Қазақ тілі » пәні

Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9 сыныптарына арналған «Қазақ тілі» оқу пәні 7-сыныпта аптасына 3 сағат, оқу жылында 102 сағат жүргізіледі. «Қазақ тілі» пәнін 2-тоқсанда оқытуда оқу процесінде цифрлық технологияларды тиімді пайдалану.

«Қазақ тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарында ортақ тақырыптарға: Музыка өнері және қазақтың киелі домбырасы берілген.

Ұзақ мерзімді жоспар бөлімі: «Музыка өнері және қазақтың киелі домбырасы»

Бағдарлама бөлімшелері: 5.1 Қазақтың дәстүрлі әндері

Оқу мақсаттары: 7.3.2.1 жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай көркемдегіш құралдарды орынды қолдана отырып, шағын мақала нұсқаулық, әңгіме құрастырып жазу;

7-сыныпта «Қазақ тілі» пәнін оқытуда

Оқу мақсаттары	Оқу мақсаттарын орындауда ұсынылатын цифрлық платформалар
7.3.2.1жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай көркемдегіш құралдарды орынды қолдана отырып, шағын мақала нұсқаулық, әңгіме құрастырып жазу;	Wordwall, Castlots, Padlet QR

Қазақстандық білім беру платформаларына SWOT талдау

Күшті жақтары	**Таяу арадағы іс-шаралар**
- Платформалар қазақ тілдерінде қолжетімді ана тілінде білім алуға мүмкіндік береді. - Тақырыпты визуалды түсіндіреді - Өзін-өзі бағалай алады - Цифрлық сауаттылықты арттырады - Онлайн білім беруге мүмкіндік берілді. Платформалар мектеп бағдарламасына сәйкес келеді. Кей материалдарды жүктеп алып, интернетсіз де қолдануға болады.	- Әртүрлі мастер класстар - Мұғалімдерге арналған вебинарлар ұйымдастыру Онлайн курстар мен вебинарлар арқылы мұғалімдердің цифрлық сауаттылығын арттырды
Әлсіз жақтары	**Мүмкіндіктері**
- Мұғалімдер мен ата-аналар платформалардың барлық мүмкіндігін пайдалана алмайды - Интернет желісінің болмауы, аздығы - Платформалардың ақылы болуы Кей платформаларда жеткіліксіз бейнематериалдар мен тапсырмалар бар. Кейбір мұғалімдер мен оқушылар жаңа технологияларды меңгеруде қиындық туындайды. Платформаның толық мүмкіндіктерін пайдалану үшін тұрақты интернет болмауы.	- Онлайн арқылы шалғайдағы оқушыларға қолжетімділікті арттыру. Контент жаңарту мен толықтыру Жаңа пәндер, бейнематериалдар қосу арқылы платформаны бәсекеге қабілетті ету Үздік мұғалімдердің іс – тәжірибесімен бөлісе алады.

«TopIQ» цифрлы білім беру платформасы

	Платформаның атауы_____

	Сыныбы _____7_____ **Оқыту тілі** ___қазақша_____ **Оқыту пәні**___қазақ тілі_____ **Сарапшы** _____			
№	Пайымдау	«+»	«-»	Жақсартуды қажет етеді
1	Цифрлы білім беру платформасы құрылымының талаптарға сәйкестігі	+		
	Цифрлы контенттің оқу мақсаттарына сәйкестігі	+		Бір ғана баспа оқулықтары емес, барлық баспа қамтылуы қажет
	Түсіндіру мәтінінің дұрыс таңдауы	+		
	Функционалды сауаттылықты дамытуға бағытталған тапсырмалардың болуы	+		
	Бақылау сұрақтары мен тапсырмалардың оқу мақсаттарына сай болуы	+		
2	Оқу материалдарының көлемінің оңтайлылығы	+		
3	Білім алушылардың психологиялық және жас ерекшеліктеріне оқу материалының сәйкестігі	+		
4	Оқу материалын мазмұндау логикасы (сабақтастығын сақтау)	+		
5	Білім беру контентінде қазақстандық компоненттің көрініс табуы	+		
6	Ғылыми және қолжетімділік принциптерін сақтау, мазмұнының, тапсырмалардың шынайы өмірдегі жағдаяттарымен байланысын қамтамасыз ету	+		
Сөйлеу іс-әрекетінің түрлері бойынша дағдыларды қалыптастыру үшін тапсырмалардың, жаттығулардың болуы (тек тілдік пәндер үшін)				
	тыңдалым	+		
	оқылым	+		
	айтылым	+		
	жазылым	+		
7	Қателерге жол берілу мен нақтылықтың болмауы:			
	фактологиялық	+		
	грамматикалық	+		
	стилистикалық	+		

Кестеден көріп отырғанымыздай, «Цифрлы білім беру платформасы құрылымының талаптарға сәйкестігі» – сәйкестігі бар.

«Цифрлы контенттің оқу мақсаттарына сәйкестігі» – бұл платформаның мақсаттары оқу мақсаттарымен сәйкестігі бар.

«Түсіндіру мәтінінің дұрыс таңдауы» – түсіндірмелі мәтіндер платформада қарастырылған, толық мәлімет беріледі.

«Функционалды сауаттылықты дамытуға бағытталған тапсырмалардың болуы» – функционалдық сауаттылықты дамытуға тапсырмалар қарастырылып қамтылған.

«Бақылау сұрақтары мен тапсырмалардың оқу мақсаттарына сай болуы» – платформа барысында сұрақтар, тапсырмалар оқу мақсаттарына сай келеді.

«Оқу материалдарының көлемінің оңтайлылығы» – оқу материалдары 7-сынып оқушыларына сәйкес келеді.

«Білім алушылардың психологиялық және жас ерекшеліктеріне оқу материалының сәйкестігі» – оқушылардың жас ерекшеліктеріне сай келеді.

«Оқу материалын мазмұндау логикасы (сабақтастығын сақтау)» – алдынғы тақырыппен сабақтастығы сақталған.

«Білім беру контентінде қазақстандық компоненттің көрініс табуы» – оқыту материалдарында ауыз әдебиеті үлгілері қамтылған, ертегі, аңыздар мен мақал-мәтелдер көрініс табады.

«Ғылыми және қолжетімділік принциптерін сақтау, мазмұнының, тапсырмалардың шынайы өмірдегі жағдаяттарымен байланысын қамтамасыз ету» –тапсырмалар шынайы өмірдегі жағдаяттармен байланыс орнатқан.

Қорыта келгенде, 7-сыныпта «Қазақ тілі» пәнін оқытуда «TopIQ» цифрлық платформасын қолдануда оқушылардың білім дағдыларын қалыптастыра аламыз.

Сипаттамасы	Bilimland	TopIQ
Мазмұны		
Контенттің МЖМБС, оқу бағдарламаларына сәйкес келуі	-	+
Өткізілетін сабақтардың ҮОБ мақсаттарына сәйкес құрылуы	-	+
Әртүрлі форматтағы ұсынылған материалдардың толықтығы: бейнелер, слайдтар, тренажерлер және т.б.	-	+
Әр сабақ үшін әртүрлі деңгейдегі кемінде 6 тапсырманың болуы	-	+
Күрделі эксперименттік жұмыстарды визуализациялауға және жүзеге асыруға арналған виртуалды зертханалардың болуы	-	-
Тапсырмалардың оқу материалына сәйкес берілуі: деңгейлік тапсырмалар; тәжірибеге бағытталған тапсырмалар; зерттеушілік тапсырмалар; эксперименттік тапсырмалар; ақпараттық-коммуникациялық технологиялар құзыреттілігін қалыптастыру тапсырмалары бойынша қорытындылар	-	+
Иллюстрациялық материалдардың берілуі: мәтіндік және иллюстрациялық материалдардың сабақтастығы; иллюстрациялық материалдың эстетикалық талаптарға сәйкестігі; иллюстрациялар көлемінің оңтайлылығы бойынша қорытындылар	-	+
Оқу-әдістемелік кешендер: оқулық мазмұнына сәйкестігі; оқу жетістіктерін бағалау бойынша БЖБ, ТЖБ тапсырмаларының болуы; қосымша ресурстарды пайдалану бойынша тәжірибелік	-	-

ұсыныстардың болуы (сілтемелер); үй тапсырмаларын орындау бойынша тәжірибелік ұсыныстардың болуы бойынша қорытындылар		
Бағалау		
Білім беру процесіне қатысушыларға кері байланыс пен оқу аналитикасын алуға мүмкіндік беретін кіріктірілген бағалау жүйесі	-	+
Жеке үлгі сынақтарын жасау мүмкіндігі	-	-
Білім деңгейін тексеру үшін әртүрлі тесттерді тапсыру мүмкіндігі: Халықаралық тесттер, ҰБТ, аттестаттау және т.б.	-	-

Кестеден көріп отырғанымыздай, 7-сыныпта «Қазақ тілі» пәнін оқытуда «Bilimland» білім беру платформасын қолдануда мемлекеттік тілде оқытатын мектептеріндегі 7-сынып «Қазақ тілі» пәні бойынша платформада материалдар қарастырылмаған. «TopIQ» цифрлы білім беру платформасында материалдар қарастырылған.

«Контенттің МЖМБС, оқу бағдарламаларына сәйкес келуі» – «TopIQ цифрлы платформасында сәйкестігі бар.

«Өткізілетін сабақтардың ҮОБ мақсаттарына сәйкес құрылуы» – «TopIQ цифрлы платформасында сәйкестік жоқ.

«Әртүрлі форматтағы ұсынылған материалдардың толықтығы: бейнелер, слайдтар, тренажерлер және т.б.» – материалдар түрлі форматта ұсынылады.

«Әр сабақ үшін әртүрлі деңгейдегі кемінде 6 тапсырманың болуы» – әртүрлі деңгейдегі тапсырмалар бар.

«Күрделі эксперименттік жұмыстарды визуализациялауға және жүзеге асыруға арналған виртуалды зертханалардың болуы» – «TopIQ цифрлы платформасында тәжірибелік, виртуалды зертханалар қамтылмаған.

«Тапсырмалардың оқу материалына сәйкес берілуі: деңгейлік тапсырмалар; тәжірибеге бағытталған тапсырмалар; зерттеушілік тапсырмалар; эксперименттік тапсырмалар; ақпараттық-коммуникациялық технологиялар құзыреттілігін қалыптастыру тапсырмалары бойынша қорытындылар» – «TopIQ цифрлы платформасы бойынша қамтылған.

«Иллюстрациялық материалдардың берілуі: мәтіндік және иллюстрациялық материалдардың сабақтастығы; иллюстрациялық материалдың эстетикалық талаптарға сәйкестігі; иллюстрациялар көлемінің оңтайлылығы бойынша қорытындылар» – «TopIQ» цифрлы платформасында иллюстрациялық материалдардың берілуі жақсы.

«Оқу-әдістемелік кешендер: оқулық мазмұнына сәйкестігі; оқу жетістіктерін бағалау бойынша БЖБ, ТЖБ тапсырмаларының болуы; қосымша ресурстарды пайдалану бойынша тәжірибелік ұсыныстардың болуы (сілтемелер); үй тапсырмаларын орындау бойынша тәжірибелік ұсыныстардың болуы бойынша қорытындылар» – платформаларда оқу жетістіктерін бағалау

бойынша БЖБ, ТЖБ тапсырмалар жоқ. Үй тапсырмасын орындау бойынша тапсырмалар қарастырылмаған.

«Бағалау» – кері байланыс пен бағалау қарастырылған.

«Білім беру процесіне қатысушыларға кері байланыс пен оқу аналитикасын алуға мүмкіндік беретін кіріктірілген бағалау жүйесі» – кері байланыс пен оқыту аналитикасы кіріктірілген.

«Жеке үлгі сынақтарын жасау мүмкіндігі» – қарастырылмаған.

«Білім деңгейін тексеру үшін әртүрлі тесттерді тапсыру мүмкіндігі: Халықаралық тесттер, ҰБТ, аттестаттау және т.б.» – «TopIQ» цифрлық платформасында ҰБТ, аттестаттау тапсырмалары мен тест сұрақтары тапсыру мүмкіндігі жоқ.

Қорыта келгенде, 7 -сыныпта «Қазақ тілі» пәнін оқытуда «TopIQ цифрлық платформасында қолдануда жеке үлгі сынықтарын жасау, халықаралық тесттер тапсыру мүмкіндіктері қарастырылмаған. Кестеден көріп отырғанымыздай, 7-сыныпта «Қазақ тілі» пәнін оқытуда «Bilimland» білім беру платформасын қолдануда мемлекеттік тілде оқытатын мектептеріндегі 7- сынып қазақ тілі пәні бойынша платформада материалдар қарастырылмаған. «TopIQ» цифрлы білім беру платформасында материалдар қарастырылған.

«Bilimland» «TopIQ»цифрлы **платформаның мүмкіндіктері**

Мазмұны	Bilimland	TopIQ
ШЖМ педагогтерінің өз материалдарын жүктеу мүмкіндігі	-	-
Бейнебайланыс арқылы нақты уақыт режимінде онлайн сабақ өткізу мүмкіндігі	-	-
Мектеп әкімшілігіне арналған кіріктірілген мектеп статистикасы жүйесінің болуы	-	+
Платформаны пайдалану кезінде жабдықтың әртүрлі түрлерін (планшет, компьютер, панель және т.б.) пайдалану мүмкіндігі	-	+
Платформаны пайдалану кезінде құрылғыны минималды өнімділікпен пайдалану мүмкіндігі	-	-
Әртүрлі базалармен Интеграция (NOBD және т.б.)	-	-
Әртүрлі ЦБР-лармен үйлесімділік және интеграция мүмкіндігі	-	-
Қолжетімділік құны бойынша	-	+

«Қазақ тілі» пәнін 7-сыныпта оқытуда цифрлық платформаларды қолданудың артықшылықтары

Сыныбы – 7- сынып

Оқу пәні – «Қазақ тілі»

Тоқсаны – 2

Бөлім – 10

Оқу мақсаттары	**Сабақ мақсаттары**
7.3.2.1 жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай көркемдегіш құралдарды орынды қолдана отырып,	Мәтіндегі ақпаратты интерпретациялау, салыстыру, жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай көркемдегіш құралдарды

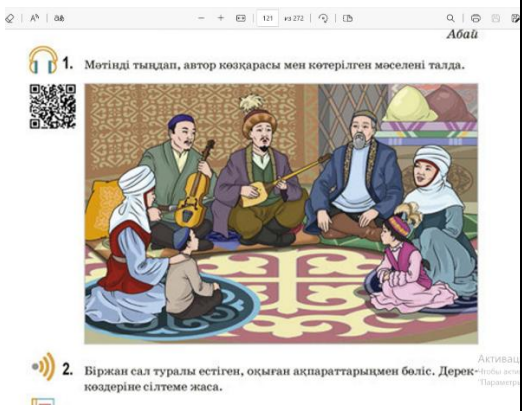
шағын мақала нұсқаулық, әңгіме құрастырып жазу;	орынды қолдана отырып, шағын мақала жазады.

Қысқа мерзімді (сабақ) жоспары
Қазақтың дәстүрлі әншілері (сабақтың тақырыбы)

Бөлім:	V. Музыка өнері және қазақтың киелі домбырасы Етістіктің шақ түрлері. Рай түрлері	
Педагогтің тегі, аты, әкесінің аты (болған жағдайда)	Харақожа Е.	
Күні:	04.12.2024 ж	
Сынып: 7	Қатысушылар саны:	Қатыспағандар саны:
Сабақтың тақырыбы	Қазақтың дәстүрлі әншілері	
Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаттары	7.3.2.1 жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай көркемдегіш құралдарды орынды қолдана отырып, шағын мақала нұсқаулық, әңгіме құрастырып жазу;	
Сабақтың мақсаты	Мәтіндегі ақпаратты интерпретациялау, салыстыру, жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай көркемдегіш құралдарды орынды қолдана отырып, шағын мақала жазады.	

Сабақтың барысы

Сабақтың кезеңі/ уақыт	Педагогтің әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы 3 мин	I. Ұйымдастыру кезеңі: Оқушылармен сәлемдесу, түгендеу Жағымды психологиялық ахуал қалыптастыру «Бес тас» ойынын ойнау. «Бес тас» туралы түсінік беру. «Бес тас» ойынында атақты дәстүрлі әншілердің аттарын атау қажет.(Ақан сері, Біржан сал, Сегіз сері, Үкілі Ыбырай, т.б) **Үй тапсырмасын тексеру** 1. Әміре Қашаубаев қазақ музыка өнерінде қандай рөл атқарды? 2. Әміре Қашаубаевтың дауыс ерекшелігі мен орындау шеберлігі несімен танымал болды? 3. Әміре Қашаубаевтың 1925 жылы Париждегі өнер көрсетуінің тарихи маңызы қандай? 4. Әміре Қашаубаевтың өнері қазақ халқының мәдениетін халықаралық деңгейде танытуға қалай әсер етті?	Оқушылар «Бес тас» ойынында атақты дәстүрлі әншілердің аттарын атау қажет. сұрақтартарға жауап беру	ҚБ - Тамаша жауап! - Жақсы жауап! - Төмен жауап!	

Жаңа сабаққа кіріспе 3 мин	5. Әміре Қашаубаевтың шығармашылығы қазіргі қазақ өнерпаздарына қандай үлгі бола алады? **«Миға шабуыл»** әдісі «Тұлғаны таны» әдісімен суреттердегі тұлғаларды анықтаңдар. 	«Тұлғаны таны» әдісімен суреттердегі тұлғаларды анықтайды, **Онлайн арқылы топқа бөліну** **Топтың ережесі** . Топ басшысына бағыну. Белсенді болу. Бір-бірін тыңдау, өз пікірімен ашық бөлісу, басқалардың пікіріне құрметпен қарау. Уақыт шегінде жұмыс жасау.		Суреттер ғаламтор желісінен алынды. http://castlots.org/razdelit-na-gruppy/
Сабақтың ортасы 5 мин 12 мин	Сабақтың тақырыбы мен мақсатын анықтайды «Тірі кітап» әдісі. Оқушылар мәліметтермен оқып, танысып, постер арқылы қорғайды. Дәстүрлі әншілік өнер қазақ халқында 19 ғасырларда кең етек жая бастады. 19 ғасырда дәстүрлік өнердің жолына түскен көптеген әншілер болды. Олар: Абай, Үкілі Ыбырай, Жаяу Мұса, Мұхит, Естай, Ақан Сері Біржан Сал тағы басқалары. Бүгін біз Ақан Сері, Сегіз Сері,	**Жұптық жұмыс** **Дескриптор:** 1-Мәтінді мұқият тыңдайды 2.Автор көқарасын анықтайды. 3.Көтерілген мәселені табады **Топтық тапсырма** «Тірі кітап» әдісі. Оқушылар мәліметтермен оқып, танысып,	ҚБ - Тамаша жауап! - Жақсы жауап! - Төмен ж	*7 – сынып «қазақ тілі» оқулығы авторы:Отарбеков Ж.К. ТоқтыбаеваГ.Б. Тоқбаева А.Е. Арман ПВ баспасы 2024 ж* *massaget.rz/blogs/7621*

	Біржан Сал өмірі мен шығармашылығымен танысамыз. XIX ғасырдың екінші жартысында өмір сүрген қазақтың әнші-ақындар тобының көрнекті өкілдерінің бірі – Ақан Қорамсаұлы. Ақан 1843 жылы қазіргі Көкшетау облысының Володаровка ауданында Қоскөл деген жерде туған. Шын аты – Ақжігіт екен; ата-анасы еркелетіп Ақан атандырып жіберген. 13 жасында әкесі Ақанды діни мектепке оқуға берген. Бірақ ұғымтал, сергек ойлы бала дүмше молданың шалдыр-шатпағына көнбей, оқуды тастап кеткен. Одан кейін Қызылжар қаласында Уәли дегеннің медресесінде екі-үш жылдай сабақ алған. Жасынан ән-жырға үйір жас жігіт он алты-он жетіге келгеннен кейін-ақ қолына домбыра алып, ән салған, өлең шығарып айтқан. Маңына ақын, әнші, домбырашы, палуан – неше түрлі өнерлі жастарды жинап, серілік, салдық жолына түскен. Ит жүгіртіп, құс салып, аңшылық құрған. Алғыр қыран құс (оны «Қара торғай» деп атаған), жүйрік атқа ие болған. Ақанның осындай өзгеше өмірі мен дарқан мінезін, сырлы әні мен өткір сөзін сүйген халық оны «сері» атандырған. Ақан Серінің көптеген әндері бар. Ақан әндері: Сырымбет Маңмаңгер Құлагер. Қараторғай Балқадиша. Мақпал. Ақтоқты т. б. Сегіз Сері. Сегіз серінің шын аты – Мұхамедқанапия Бахрамұлы Шақшақов. Солтүстік Қазақстан облысының қазіргі Жамбыл ауданының Гүлтөбе-Маманай қонысында туған. 10 жасынан бастап ақындық және орындаушылық өнерімен танымал болған. Оның арғы атасы Қожаберген ақын, әнші, батыр	постер арқылы қорғайды.	ҚБ - Тамаша жауап! - Жақсы жауап! - Төмен жауап!	

	болған. Мұхамедқанапияның әкесі Бахрам батыр ғана емес, діндар, білімді адам болған. Ол өзі мұсылманша ұлының сауатын ашып, садақ пен қару атуды, найза, қылыш ұстауды, атқа мінуді үйретіп, күреске баулыған. Мұхамедқанапия ер жеткенде он саусағынан өнер тамған шебер болған: қамшы өрген, киіз үй заттарын, ер-тоқым, ат әбзелдерін және т.б. жасай алған. Туыстары оны «Сегіз» деп атап кеткен. Сегіз жасында Мұхамедқанапия өзі аңға шығып, құралайды көзінен атқан мерген болған. Кейін оған «сері» деген ат қосылған, себебі ол 13 жасынан домбыра тартып, ән айтқан, ал есейе келе бүркіт, қаршыға сияқты жыртқыш құстармен саятшылық құрған. 17 жасында Сегіз сері аға сұлтан Шыңғыс Уәлихановтың ауылына, қазіргі Қостанай облысындағы Құсмұрынға аттанады. Талантты жігіттің шеберлігіне тәнті болған Шыңғыс өзінің жаңа туған баласын серінің құрметіне Мұхамедқанапия деп атаған. Ұлы да талантты болсын деген ниетпен Сегіз серіні Шоқанның дүниеге келу тойына шақырады. Сегіз Сері әндері: Жылыой Ақбақай. Гаухартас. Елигай т. б. Біржан Сал. Қазақ әдебиетінде, мәдениетінде аса ірі тұлғаның бірі XIX ғасырдағы қазақ ән өнерінің, сөз өнерінің ірі өкілі Біржан сал Қожағұлұлы. Ол 1834 жылы қазіргі Ақмола (Көкшетау) маңайындағы Сексенкөлдің бірі Жекей көлінің жағасында дүниеге келген. Біржанның ескі ата қонысы Обаған болған. Біржанның арғы атасы Бертіс-тен Аңшолақ, Айшуақ, Жаншуақ, Қожамқүл, Қожағүл, Қожағұлдан Тұрлыбай, Нұралы, Ералы туады. Біржан Тұрлыбайдың баласы. Атасы немересін бауырына		ҚБ - Тамаша жауап! - Жақсы жауап! - Төмен жауап!	

	басып, ежелден ерке өсіреді. Ата мен әже тәрбиесін көріп өскен ерке Біржан «Баласы Қожағұлдың Біржан салмын» деп жар салатын содан. Дәулетті атасының тәрбиесінде өскен Біржан тұрмыс таршылығын көрмей, еркін ер жетеді. Бас еркіндігі өзіндегі талантты бала жас шағынан домбырамен ән салуға, өлең сөз қиыстыруға бейімдігін байқатады. Өлеңге құмар жастар аяда қалымай, ошақ басы, от қасы әңгімелерінен биік құрып, ел тамсандырар серілер өміріне қызығып, өзі де салдық, серілік құра бастайды. Осы әншілігінің, ақындығының арқасында Біржан алты алашқа оңай танылып, кейінгіге ертегідей жетіп, қазақтың ерекше салт-дәстүрі серілік дәстүрін шыңға шығарған жанға айналады. Ол тек Көкшетау аймағы ғана емес, бүкіл Сарыарқаға танылып, кейіндері қазақ әдебиетінің биік тұлғасына айналады. Жаяу Мұса, Үкілі Ыбырай, балуан Шолақ секілді әнші-ақындар Біржан жолын жалғастырушы болып, соның жолымен жүрген жандар еді. Біржанның әр әні ерекше жағдайларда, ерекше жайларда туады. Мәжіліс құрып отырған шақтарда, я болмаса көңілінде қалған бір түйткіл жайларға байланысты Біржан ән шығара береді. Оның әндері: Жанбота. Жонылпалды. Ләйлім Шырақ. Теміртас т. б. ОҚЫЛЫМНАН КЕЙІН. **3-тапсырма.** «Қазақтың дәстүрлі ән айту өнері» тақырыбында жанрлық және стильдік ерекшеліктеріне сай көркемдегіш құралдарды орынды қолдана отырып, шағын мақала немесе әңгіме құрастырып жазу. (көлемі 50-60 сөз).	Дескриптор мәтінді түсініп оқиды; алынған ақпаратты топта талдайды; постер құрады, қорғайды. **Дескриптор:** тақырып бойынша көрініс тапқан ұлттық	ҚБ - Тамаша жауап! - Жақсы жауап! - Төмен жауап!	

10 мин 5 мин	«Автор орындығында» үздік жұмыстар оқылады	құндылықтарды анықтайды; нақты мысалдар келтіріп, талдайды; Жанрлық және стильдік ерекшеліктері ескеріледі; көркемдегіш құралдарды орынды қолданады.	ҚБ - Тамаша жауап! - Жақсы жауап! - Ұсыныс	
Сабақтың соңы 3 мин Үйге тапсырма	«Wordwall платформасы арқылы сабақты қорытындылау **8 – тапсырма,123 бет**	Сұраққа жауап береді.		https://wordwall.net/resource/77082569
Рефлексия **4 мин**	**«Padlet»** тақтасы Мұғалім сабақты қорытындылау мақсатында оқушылардың сабаққа деген көзқарасын, рефлексиясын тыңдайды.	Оқушылар бүгінгі сабақтың мақсатына жеткізетін тапсырмалар орындауына қарай, өз түсінгенін, пікірін, өз ойын айту арқылы сабаққа қорытынды жасайды.	Мұғалім оқушыларды **«Padlet»** тақтасы арқылы бағалайды. *Оқушылардың сабаққа қатысу белсенділігі бойынша бағаланады.*	https://padlet.com/kharakozhaerke/7-qyj3utjqjqo4pxxe

ҚАЗАҚ ӘДЕБИЕТІ ПӘНІ БОЙЫНША ОҚУ ПРОЦЕСІН ЦИФРЛАНДЫРУДЫҢ ӘДІСТЕМЕЛІК ҰСЫНЫМДАРЫ

КІРІСПЕ

Білім беру саласындағы жаһандық өзгерістер мен ақпараттық-коммуникациялық технологиялардың қарқынды дамуы қазіргі таңда оқыту

әдістемелеріне тың серпін әкелуде. Қазақстанның білім беру жүйесі де әлемдік стандарттарға сай дамып, цифрлық ресурстарды кеңінен қолдану арқылы жаңа білім беру моделіне көшуде. Бұл үрдіс қазақ әдебиеті пәнін оқытуға да тікелей әсер етіп, оның мазмұнын жаңғырту, оқыту әдістерін тиімді ету, оқушының қызығушылығын арттыру, шығармашылық қабілеттерін дамыту бағытында үлкен мүмкіндіктер ашып отыр.

Қазақ әдебиеті – ұлтымыздың рухани дүниесін танытатын, тарихи жадымызды жаңғыртатын, эстетикалық талғамымызды қалыптастыратын аса маңызды пән. Бұл пән арқылы оқушылар тек көркем мәтінді түсініп қана қоймай, халқымыздың ұлттық құндылықтарын бойына сіңіреді, дүниетанымын кеңейтеді, адами асыл қасиеттерді меңгереді. Сондықтан да қазақ әдебиетін оқытуда заманауи әдіс-тәсілдермен бірге цифрлық мүмкіндіктерді дұрыс пайдалану – уақыт талабы ғана емес, ұлттық қажеттілік те болып отыр.

Оқу процесін цифрландыру дегеніміз – дәстүрлі білім беру әдістерін ақпараттық-коммуникациялық технологиялармен ұштастыра отырып, оқушының білім алуына, ойлауына, шығармашылықпен жұмыс істеуіне жағдай жасау. Бұл орайда мұғалім тек білім беруші ғана емес, білім беру процесін басқарушы, бағыттаушы және ұйымдастырушы рөлін атқарады. Цифрлық технологияларды қолдану арқылы мұғалім әр сабақтың мазмұнын тереңдетіп, оқушының қызығушылығын арттыра алады.

Қазақ әдебиеті пәнінде цифрлық ресурстарды қолдану бірнеше маңызды міндеттерді шешуге мүмкіндік береді:

- Әдеби мәтіндерді визуализациялау, оқушылардың мәтіндік материалды терең түсінуін қамтамасыз ету;
- Оқушылардың өздігінен ақпарат іздеу, талдау, сұрыптау дағдыларын қалыптастыру;
- Топтық, жұптық, жеке жұмыстарды ұйымдастыру арқылы шығармашылық ойлауды дамыту;
- Оқу процесіне әртүрлі форматтағы тапсырмалар енгізу (видео, аудио, интерактивті тест, ойын элементтері);
- Оқушылардың қызығушылығын арттыру арқылы оқу мотивациясын күшейту.

Цифрлық технологиялардың көмегімен қазақ әдебиеті сабағында оқушылар классикалық шығармаларды жаңа форматта қабылдайды: олар бейнероликтерді тамашалап, подкасттар тыңдайды, виртуалды экскурсияларға қатысады, кейіпкерлерді талдап, өз жобаларын әзірлейді. Мысалы, белгілі бір романның желісі бойынша интерактивті карта жасау немесе шығарманың құрылымын Jamboard-та визуалды түрде көрсету сияқты жұмыстар оқушылардың сыни ойлауын дамытады.

Сонымен қатар, цифрлық мүмкіндіктер мұғалімге оқу процесін саралап, әр оқушының жеке ерекшелігін ескере отырып, деңгейлік тапсырмалар ұсынуға мүмкіндік береді. Мәселен, қабілеті жоғары оқушыларға күрделі шығармашылық тапсырмалар берілсе, қолдауды қажет ететіндерге арнайы

бағытталған жеңілдетілген тапсырмалар ұсынылады. Бұл инклюзивті білім беру қағидаларын жүзеге асыруда да тиімді әдіс.

Қазақ әдебиеті пәнінде қолдануға болатын негізгі цифрлық құралдарға мыналар жатады:

- **Google Classroom, Moodle, BilimLand** сияқты платформалар арқылы сабақтарды ұйымдастыру;
- **Padlet, Mentimeter, Jamboard** арқылы оқушылардың ойларын жинақтау, бірлескен жобалар жасау;
- **Kahoot, Quizizz, LearningApps, Wordwall** арқылы әдеби шығармалар бойынша интерактивті тапсырмалар мен викториналар әзірлеу;
- **YouTube, TikTok** сияқты платформаларды дұрыс пайдалану арқылы көркем мәтінді талдауға арналған қысқаша бейнематериалдар жасау.

Қазақ әдебиетін цифрландырудың басты ұстанымы – технологияны мақсатты әрі сапалы қолдану. Яғни, әр цифрлық құрал белгілі бір дидактикалық міндетті шешуі керек: білім беру, білік пен дағды қалыптастыру, шығармашылық қабілетті дамыту, тұлғалық қасиеттерді тәрбиелеу. Егер цифрлық технология тек сыртқы сән үшін қолданылса, ол өзінің шынайы миссиясынан алшақтап кетеді.

Цифрлық ресурстарды қолдану арқылы мұғалімнің кәсіби деңгейі де үнемі өсіп отырады. Себебі жаңа платформаларды меңгеру, онлайн сабақтар ұйымдастыру, цифрлық бағалау құралдарын пайдалану мұғалімді жаңа әдістемелік ізденістерге итермелейді. Бұл өз кезегінде білім беру сапасын арттырады.

Алайда қазақ әдебиеті пәнін цифрландыру барысында белгілі бір қиындықтар да туындайды. Мәселен, кейбір ауылдық мектептерде интернеттің әлсіздігі, оқушылардың жеке құрылғыларының болмауы, мұғалімдердің цифрлық сауаттылығының жеткіліксіздігі сияқты мәселелер кездеседі. Мұндай жағдайда мемлекет тарапынан инфрақұрылымды дамыту, мұғалімдердің біліктілігін арттыру курстарын ұйымдастыру сынды шаралар қажет.

Бүгінгі таңда қазақ әдебиеті пәнінің цифрландырылған мазмұнын жасау аса маңызды міндеттердің бірі болып отыр. Әдеби шығармалардың заманауи электронды форматта қолжетімді болуы, мәтіндерге арналған мультимедиалық түсіндірмелер, кейіпкерлер әлеміне арналған интерактивті ойындар әзірлеу, әдеби тесттер мен жаттығулардың жаңаша түрлерін енгізу – осындай жұмыстар қазақ әдебиетінің оқушы үшін тартымды әрі түсінікті болуына ықпал етеді.

Сонымен бірге, әдебиетті оқытуда виртуалды шындық (VR), кеңейтілген шындық (AR) сияқты жаңа технологияларды енгізу де болашақтың міндеті саналады. Мысалы, оқушыларды «Абай әлеміне» виртуалды экскурсия жасау немесе «Қазақ хандығы дәуірін» 3D форматында көру арқылы тарихи-әдеби шығармаларды терең сезіну мүмкіндігі туындайды.

Қазақ әдебиетін оқытудағы цифрлық өзгерістер оқушыларды жаңа ғасыр талаптарына бейімдейді. Бүгінгі күннің басты сұранысы – ақпаратты тез қабылдау, оны талдап, жүйелей білу, сыни тұрғыдан ойлау, шығармашылықпен әрекет ету. Цифрландырылған әдеби білім осы дағдыларды дамытуға бағытталған.

Осылайша, қазақ әдебиеті пәнін цифрландыру:

- Оқушының тұлғалық дамуына ықпал етеді;
- Әдеби білімнің қолжетімділігін арттырады;
- Оқытудың сапасын және тиімділігін күшейтеді;
- Ұлттық құндылықтар мен әдебиетті жаңа буынға заманауи әдіспен жеткізуге мүмкіндік береді.

Осы кіріспеде айтылған мәселелер мен мүмкіндіктер негізінде алдағы бөлімдерде қазақ әдебиеті пәнін цифрландырудағы нақты әдістемелік ұсыныстар, цифрлық платформаларды тиімді пайдалану жолдары, практикалық мысалдар мен тәжірибелер егжей-тегжейлі қарастырылады.

Қазақ әдебиеті пәнінің оқу процесінде цифрландырудың маңызы

Білім беру саласындағы цифрландыру үдерісі – бүгінгі заманның талабы ғана емес, болашаққа апарар маңызды жол. Әлемдік дамудың қарқыны бізден білім беруде де жаңашылдық пен икемділікті талап етеді. Осы тұрғыдан алғанда, қазақ әдебиеті пәнінің оқу процесін цифрландыру – ұлттың рухани байлығын жаңа форматта ұсынудың, оқушы санасына ұлттық құндылықтарды заманауи әдістермен сіңірудің таптырмас мүмкіндігі.

Қазақ әдебиеті – халқымыздың рухани болмысының, дүниетанымының айнасы. Бұл пән арқылы ұрпаққа асыл сөздің қадірі, батыр бабалардың ерлігі, ел мен жерге деген сүйіспеншілік, ұлттық сана-сезім беріледі. Сондықтан да оны оқытудағы әрбір жаңашыл әдіс – тек білім беру емес, ұлттық болмысты заманауи ұрпаққа лайықты жеткізудің жолы.

Цифрлық технологиялардың енгізілуі қазақ әдебиеті сабақтарын дәстүрлі оқыту шеңберінен шығарып, оны интерактивті, қызықты, өмірмен байланысты етіп ұйымдастыруға жол ашады.

Мысалы:

- Әдеби шығармаларды электронды форматта оқу оқушының мәтінді еркін меңгеруіне мүмкіндік береді;
- Ақын-жазушылардың өмірі мен шығармашылығына арналған онлайн платформалар оқушылардың ізденіс қабілетін арттырады;
- Бейнематериалдар, аудио жазбалар арқылы әдеби көркем туындыларды сезіммен қабылдау, тыңдау мәдениетін қалыптастыру жеңілдейді.

Сонымен бірге цифрландыру оқушылардың дербес жұмыс істеу қабілетін арттырады. Мысалы, белгілі бір тақырып бойынша Padlet-та эссе жазу, Google Docs-та бірлескен талдау жасау, Kahoot немесе Quizizz арқылы тесттен өту – баланың білімді тек есте сақтау емес, оны шығармашылықпен қолдануына мүмкіндік береді.

Қазақ әдебиеті пәнінің оқу процесін цифрландыруда тағы бір маңызды фактор – білім беру кеңістігінің шексіздігі. Оқушылар тек оқулықпен шектеліп қалмайды. Олар әлемдік цифрлық кітапханалар, авторлық блогтар, ғылыми порталдар арқылы қажетті ақпаратты еркін алып, өз бетімен ізденуге дағдыланады. Бұл да – білім алушының өзіндік тұлғалық қалыптасуына сеп болатын негізгі тетік.

Бұған қоса, цифрлық технологиялар арқылы мұғалім мен оқушы арасындағы кері байланыс нығаяды. Мысалы, Mentimeter платформасында жүргізілетін кері байланыс арқылы оқушылар өз ойларын ашық, шынайы жеткізе алады. Мұғалім де оқушының сұранысын, қызығушылығын, қиындықтарын уақытылы байқап, оқу процесін тиімді басқарады.

Цифрландыру әдебиетті оқытудағы әдістемелік құралдарды да жаңа деңгейге көтереді. Электронды кестелер, бейне сабақтар, виртуалды экскурсиялар, интерактивті тесттер оқушылардың білімін тереңдетіп қана қоймай, олардың пәнге деген сүйіспеншілігін арттырады.

Әдеби шығармаларды түсіндіруде түрлі цифрлық карталар, интеллект-карталар жасау баланың ойлау қабілетін, логикалық байланыстар құру дағдысын дамытады. Мысалы, Абайдың қара сөздерін оқығанда әр оқушы өз түсінгенін визуалды түрде ұсынса, шығармашылық жұмысқа деген ынта күшейеді.

Әдебиет сабағында дәстүрлі мәтінді жай оқу емес, оған сұрақтар қою, жазбаша ой бөлісу, кейіпкер рөлінде сөйлеу сияқты әдістер цифрлық ортада кеңінен дамиды. Jamboard-та әдеби шығарма желісі бойынша карталар жасау – баланың шығармашылық ойлауына жол ашады.

Цифрландыру мұғалім үшін де үлкен мүмкіндіктер ашады:

- Жаңа форматтағы сабақ жоспарларын жасау;
- Ашық онлайн сабақтар өткізу;
- Оқушы жетістігін қадағалау үшін цифрлық портфолио жүргізу.

Сондай-ақ, цифрлық білім беру арқылы дарынды балаларды қолдау да жеңілдейді. Олар арнайы әдеби байқауларға онлайн қатыса алады, ғылыми жобаларға араласып, әдеби клубтармен байланыс жасайды.

Дегенмен, цифрландыру тек техникалық құралдарды енгізу емес, ең бастысы – әдебиетті оқытудың маңызын, көркем сөздің құдіретін сақтау, оны жаңа ұрпаққа лайықты жеткізу. Мұғалім үшін басты міндет – цифрлық мүмкіндіктерді дұрыс қолдана отырып, қазақ әдебиетінің тәрбиелік, көркемдік мәнін жоғалтпай, қайта жаңғырту.

Осылайша, қазақ әдебиеті пәнінің оқу процесінде цифрландыру – заманауи талаптарға сай келетін, білім алушының қажеттіліктерін қанағаттандыратын, шығармашылық пен руханиятты ұштастыратын жаңа оқыту моделін қалыптастырудың маңызды қадамы болып табылады.

Болашақ ұрпақ үшін әдеби мұрамызды сақтап қана қоймай, оны заманға лайықты түрде жеткізу – әр ұстаздың абыройлы міндеті.

Қазақ әдебиеті сабағында цифрлық платформалар мен құралдарды қолдану жолдары

Бүгінгі білім беру жүйесінде цифрлық технологиялар оқыту процесінің маңызды бөлігіне айналды. Әсіресе қазақ әдебиеті пәнінде цифрлық құралдарды қолдану сабақтың сапасын арттырып қана қоймай, оқушылардың қызығушылығын, шығармашылық белсенділігін дамытады. Цифрлық платформалар дәстүрлі оқыту әдістерін толықтырып, білім алушыларға жаңа форматтағы мүмкіндіктер ұсынады.

№	Платформа	Мақсаты	Пайдалану үлгісі
1	**Padlet**	Шығармашылық жазу, пікір жазу	Әдеби кейіпкерлерді сипаттау қабырғасын құру
2	**Mentimeter**	Жылдам ой білдіру, рефлексия	«Маған ұнаған үзінді» тақырыбында жауаптар жинау
3	**Jamboard**	Топтық жұмыс, ой картасын жасау	Шығарманың мазмұнын сызба арқылы бейнелеу
4	**Kahoot**	Білім тексеру, викторина	«Абайдың қара сөздері» бойынша тест
5	**Wordwall**	Сөздік қор дамыту, ойындар	Терминдерді сәйкестендіру
6	**LearningApps**	Интерактивті тапсырмалар	Әдеби ұғымдарды сәйкестендіру тапсырмалары
7	**Google Forms**	Сауалнама, кері байланыс	Шығарманы түсіну деңгейін бағалау

1. «Google Docs», «Google Classroom» арқылы мәтінмен жұмыс жасау

Оқушылар қазақ әдебиетінің классикалық және заманауи шығармаларын Google Docs форматында бірлесе отырып талдай алады. Ортақ құжатта әдеби шығармаға қатысты сұрақтарға жауап беру, кейіпкерлерге мінездеме жасау, шығармадан үзінділер келтіріп, талдау жұмыстары жүргізіледі.

Google Classroom арқылы үй тапсырмасын беру, эссе жинау, кері байланыс ұйымдастыру тиімді жүзеге асады.

2. Padlet платформасы арқылы шығармашылық тапсырмалар орындау

Padlet виртуалды қабырғасында оқушылар:

- Шығармадан алған әсерін постер түрінде жазады;
- Кейіпкерлерге мінездеме береді;
- Өз ойларымен бөліседі немесе пікірталас жүргізеді.

Бұл әдіс оқушылардың жазылым дағдысын, аналитикалық ойлау қабілетін дамытады.

3. «Kahoot» және «Quizizz» арқылы білімді тексеру

Әдебиет сабағында шығарманың мазмұны бойынша викториналар жасау арқылы оқушылардың білімін қызықты түрде тексеруге болады.

Мысалы:

- «Абай жолы» эпопеясы бойынша тест;
- М.Әуезовтің өмірі мен шығармашылығы туралы сауалдар.

Бұл платформалар оқушылардың есте сақтау қабілетін жетілдіріп, білімді бекітуге ықпал етеді.

4. Jamboard-та ой бөлісу (brainstorming). «Jamboard»-та бір шығарма төңірегінде оқушылардың еркін ойларын жинақтап, тақырыптық карталар жасауға болады.

Мысалы:

- «Қыз Жібек» жыры бойынша кейіпкерлер картасын жасау;
- «Абайдың қара сөздері» тақырыбында негізгі ойларды топтастыру.

Бұл әдіс ұжымдық ойлау, талдау және идеяларды жүйелеу дағдыларын қалыптастырады.

5. Mentimeter арқылы кері байланыс алу

Сабақ соңында оқушылардан:

- Сабақтан алған негізгі идея;
- Ең қызықты болған тұсы;
- Түсініксіз болған сұрақтар туралы кері байланыс алуға болады.

Бұл әдіс оқушының сабақты қаншалықты түсінгенін анықтауға мүмкіндік береді.

6. LearningApps және Wordwall арқылы интерактивті тапсырмалар жасау

- «Жылдам тест» (ақын-жазушыларды шығармасымен сәйкестендіру);
- «Сөздерді сәйкестендіру» (шығармалардағы негізгі сөздер мен ұғымдар);
- «Тізбек құру» (шығарманың оқиғалық желісін ретімен орналастыру).

Мұндай интерактивті тапсырмалар арқылы оқушылар материалды жеңіл әрі қызықты түрде меңгереді.

7. YouTube және бейнематериалдарды қолдану. «Қазақ әдебиеті» бойынша түсірілген көркем фильмдер, деректі фильмдер, ақын-жазушылардың сұхбаттары арқылы әдеби материалды көрнекі түрде меңгертуге болады.

Мысалы:

- «Абай» фильмінен үзінділер көру;
- «Мұхтар Әуезовтің өмір жолы» деректі фильмін талдау.

8. Электронды әдеби кітапханаларды пайдалану

- «Қазақстан Ұлттық электронды кітапханасы»;
- «Әдебиет порталы» сияқты ресурстар арқылы оқушылар әдеби шығармаларды түпнұсқада оқып, заманауи әдебиеттермен де таныса алады.

Бұл олардың оқу аясын кеңейтеді және дербес оқу дағдыларын дамытады.

Қазақ әдебиеті сабағында цифрлық платформалар мен құралдарды қолдану – білім алушының пәнге деген қызығушылығын арттырып қана қоймай, оның ойлау, жазу, талдау қабілеттерін жүйелі түрде дамытады. Цифрлық мүмкіндіктерді тиімді пайдалану – ұлттық әдебиетті заманауи форматта меңгерту арқылы саналы, білімді ұрпақ тәрбиелеудің маңызды баспалдағы.

Қазақ әдебиеті сабақтарында цифрлық технологияларды тиімді пайдалану мысалдары

«Қазақ әдебиеті» пәнінде цифрлық технологияларды дұрыс әрі тиімді қолдану – оқушылардың оқу процесіне деген қызығушылығын арттырып қана қоймай, олардың шығармашылық, сын тұрғысынан ойлау, өз ойын жеткізу қабілеттерін қалыптастырады. Әрбір цифрлық құрал өз орнымен қолданылғанда, әдеби білімнің тереңдігі мен сапасы арта түсетіні сөзсіз. Бүгінгі күні қазақ әдебиеті пәнін оқытуда цифрлық технологияларды тиімді қолдану білім сапасын арттырып, оқушылардың пәнге деген қызығушылығын күшейтіп отыр. Бұл тәсілдер сабақтың мазмұнын жаңаша ашуға, оқушылардың шығармашылық қабілетін дамытуға мүмкіндік береді.

«Қазақ әдебиеті» пәні бойынша оқу жүктемесінің жоғары шекті көлемі:

1) 5-сыныпта аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағат;
2) 6-сыныпта аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағат;
3) 7-сыныпта аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағат;
4) 8-сыныпта аптасына 3 сағат, оқу жылында 102 сағат;
5) 9-сыныпта аптасына 3 сағат, оқу жылында 102 сағатты құрайды.

Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрлігінің 2022 жылғы 16 қыркүйектегі № 399 бұйрығына 36-қосымшасын негізге ала отырып, негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Қазақ әдебиеті» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасының аясында қазақ әдебиеті сабағында оқу бағдарламасына сәйкес келетін цифрлы платформалардың қолданылу жолдарын қарастырайық..

Оқу мақсаттары	**Оқу мақсаттарын орындауда ұсынылатын цифрлық платформалар**	**Іс-әрекеті**	**Нәтиже**
5. 1. 3. 1 көркем шығармадағы кейіпкерлер портреті мен іс-әрекеті арқылы образын ашу;	**Padlet платформасы**	5-сыныпта «Қобыланды батыр» жыры өтілген соң, оқушыларға Padlet қабырғасына өз әсерлерін, сүйікті кейіпкерлері туралы ойларын жаздыру.	Оқушылар шығармадағы ұлттық құндылықтар мен батырлық бейнесін өз сөзімен жеткізіп, жазылым және талдау дағдыларын дамытады.
6. 1. 2. 1 әдеби шығармада көтерілген әлеуметтік-қоғамдық мәселені идеясы арқылы түсіндіру;	**LearningApps арқылы мәтіндік тапсырмалар құрастыру**	6-сыныпта Абай Құнанбайұлының қара сөздері бойынша «Қара сөзді бөлшектеу» ойынын жасау. Оқушылар кесте құрастырып, қарасөздің әлуметтік-қоғамдық мәселені идеясы арқылы түсіндіреді.	Оқушылар мәтін құрылымын түсінеді және логикалық ойлау қабілеттері дамиды.
7. 3. 1. 1 кейіпкерлердің іс-әрекеті мен автор берген портреттік мінездемені салыстырып, тарихи және көркемдік құндылығына баға беру	**Jamboard-та кейіпкерлер картасын жасау**	7-сыныпта Мұхтар Шахановтың «Нарынқұм зауалы» шығармасын өткенде, Jamboard-та әр кейіпкердің ерекшелігін жазып, байланысын карта түрінде құру.	Оқушылар шығарма құрылымын жақсы түсінеді, кейіпкерлер арасындағы қарым-қатынасты саралай алады.
8. 2. 3. 1 шығармадағы көркемдегіш құралдардың (психологиялық параллелизм, перифраз, сатира, ирония, гротеск, эллипсис) қолданысын талдай отырып, автор стилін анықтау	**Wordwall арқылы сөздік қорды дамыту**	8-сыныпта Мұрат Мөңкеұлының өлеңдерін өткенде, Wordwall-да «Сәйкестендіру» ойынын жасап, көркемдегіш құралдарды табу.	Оқушылар әдеби тілдік қорын байытады, мәтінді дұрыс түсініп, қолдана алады.

9. 1. 4. 1 көркем шығармалардан алған үзінділерді шығармашылық жұмыстарда қолдану	**Google Forms арқылы әдеби викторина жасау**	9-сыныпта Ілияс Жансүгіровтың «Құлагер» поэмасы бойынша оқушыларға Google Forms арқылы тест ұйымдастыру.	Білім тексеру жылдам әрі объективті өтеді. Оқушылар шығарманы оқыған-білмегенін нақты түсінеді.

Қысқа мерзімді сабақ жоспары

Білім беру мекемесі	Мұхтар Әуезов атындағы ЖОББМЛ	
Бөлім:	Көркем әдебиет және эпикалық сарын	
Педагогтің аты-жөні:	А.Мухтанова	
Күні:	06.12.2024	
Сынып: 8 «Ә»	Қатысушылар саны:	Қатыспағандар саны:
Сабақтың тақырыбы:	«Еңлік-Кебек» дастаны	
Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаты:	8.2.3.1 шығармадағы көркемдегіш құралдардың қолданысын талдай отырып, автор стилін анықтау 8.2.4.1 шығармадан алған үзінділерді қайта өңдеп креативті жазу	
Сабақтың мақсаты	- шығармадағы көркемдегіш құралдардың қолданысын талдай отырып, автор стилін анықтайды; - шығармадан алған үзінділерді қайта өңдеп креативті жазады.	
Құндылықтар	Озық ойлы ұлт: Бірлік және ынтымақ	

Сабақтың барысы

Сабақтың кезеңі/ уақыты	**Педагогтің әрекеті**	**Оқушының әрекеті**	**Бағалау**	**Ресурстар**
Ұйымдастыру 1 минут	1.Сәлемдеседі. 2. Оқушыларды түгендейді. 3. Оқушылардың сабаққа дайындығын, құрал-жабдықтарының болуын қадағалайды. 4. Психологиялық ахуал**:** «Менің көңіл-күйім»	Мұғаліммен амандасады. Кезекші есеп береді. Сабаққа әзірленеді. Оқушылар бір-біріне жылы тілектерін білдіреді.		
Өткен білімді еске түсіру 5 минут	Өткен сабақты пысықтау үшін платформасынан сұрақтар қояды.	Сұрақтарға жауап береді.	**ҚБ. Ауызша** **КБ. «Сен таңда» әдісі**	Интерактивті тақта https://www.baamboozle.com/game/2832251
Жаңа сабақ	Жаңа сабақтың тақырыбы мен мақсатын	Керекті ақпаратты дәптерге		

2 минут	түсіндіреді.	жазып алады		
Жұптық жұмыс 8 минут	Поэмадағы көркемдегіш құралдардың қолданысын талдай отырып, автор стилін анықтауға тапсырма береді. Ол үшін «Концептуалды кестені» қолданады.	<table><tr><td>Үзінді</td><td>Көркемдегіш құрал</td><td>Дескриптор:</td><td>Автор стилі</td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td>-</td></tr></table> Поэмадан көркемдегіш құралды тауып, ондағы автор стилін анықтайды.	поэмадан көркемдегіш құралды табады; -автор стилін талдайды. **ҚБ. ЖЖТ** **КБ. Кездейсоқ таңдау**	Поэма, оқулық, дәптер
Топтық жұмыс 10 минут	Поэмадан алған үзінділерді қайта өңдеп креативті жазуға тапсырма береді. Ол үшін «Қойын дәптер» әдісін қолданады.	1-топ: Үзіндіге немесе оқиғаға сценарий жазады 2-топ: Авторға немесе кейіпкерге хат жазады 3-топ: Поэмаға синквейн құрастырады	**Дескриптор:** - поэмадағы үзінді креативті өңдеп жазады - үзіндіге сценарий құрастырады; - авторға немесе кейіпкерге хат жазады; - поэмаға синквейн жазады. **ҚБ. Банкнот** **КБ. Қоңырау сылдыры**	Оқулық, плакат
Топтық жұмыс (сергіту сәті)* 4 минут	Поэмадағы білімдерін пысықтау үшін «Гирлянды» әдісі арқылы поэма жайлы бар білетіндер қағазға жазуға тапсырма береді	Поэмадағы білетін ақпаратының барлығын қағазға жазып, жабыстырады		Желім, қағаз
Функционалды тапсырма	Еңлік пен Кебек мекен еткен таудағы үңгірді бейнематериалдан көрсетеді. Сол арқылы екі түрлі	Екі жағдаят бойынша өз пікірлерін айтады.		

7 минут	жағдаятты ұсынады: 1. Автордың орнында болсаң поэманы қалай аяқтар едің? 2 . «Таудағы сәби...»			
Сарапалау тапсырмасы	Кейіпкерлерге тура және жанама мінездеме беруге тапсырма береді	Кестені толтырады 		
Сабақты бекіту 5 минут	Сабақты сұрақтар арқылы бекітеді. Үзіндіні өңдеп жазу деген не? Поэманың соңы немен аяқталды? Поэманың кейіпкерлерін атаңыз	Сұраққа жауап беріп, пікірлерін айтады		
Кері байланыс 3 минут	Сабаққа кері байланыс жасауға ұсыныс білдіреді	Сабаққа кері байланыс жасайды 1.Қиындық туғызған тапсырма болды ма? 2.Сабақтың қызықты бөлімі? 3.Келесі сабаққа ұсынысым.	**Үй тапсырмасы** ««Еңлік-Кебек» - бақытқа жету үшін күрескен ғашықтардың тағдыры» тақырыбында ойтолғау жазу	

Жетісу облысы Ақсу ауданы «Жансүгіров атындағы орта мектебі» КММ ағылшын тілі пәнінің мұғалімі Естибаева Эльмира Даулетовна

Негізігі орта білім беру деңгейі бойынша

«Ағылшын тілі» пәні. Негізгі орта білім беру деңгейінің 5-9-сыныптарына арналған «Ағылшын тілі» пәнінен жаңартылған мазмұндағы үлгілік оқу бағдарламасына сәйкес орта білім беру деңгейінің «Ағылшын тілі» оқу пәні 5-сыныпта аптасына 3 сағат, оқу жылында 102 сағат жүргізіледі.

Оқу процессінде шетел тілді оқытуда цифрлық технологияларды тиімді пайдалану бағдараламаның әр кезеңінде жүзеге асыру мүміндігі бар. Мен өз тәжірибемде Қазақстандағы электронды оқыту нарығын қалыптастырып, дамытып отырған «BilimLand» платформасын кеңінен пайдаланамын. Пәнді оқытуда цифрлық технологиялардың инновациялық мүмкіндіктерді, интерактивті тапсырмаларды пайдалануды ғана емес, оқу бағдарламасындағы оқу мақсаттарына бағытталғаны болуы шарт. Осы орайда мен BilimLand платформасының ағылшын тілін оқытуда тілдік дағдыларды дамыту жолдары қаншалықты тиімді екенін қарастырмақпын.

«Ағылшын тілі» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарының екінші тоқсанында «Мамандықтар әлемі» бөлімі ұсынылған. Аталған бөлімді оқытуда түрлі тілдік дағдыларды жетілдіру үшін төмендегідей оқу мақсаттарын таңдадым:

Тыңдалым: 5.2.5.1 әр түрлі оқу тақырыптарында қысқаша сөйлесуде арнайы ақпараттар мен бөлімдердің көп бөлігін қолдаумен түсіну;

Айтылым: 5.3.2.1 бірқатар жалпы тақырыптар аясында ақпарат алу үшін қарапайым сұрақтар қою;

Оқылым: 5.4.4.1 көркем және көркем емес әдебиеттердегі кейбір қысқа мәтіндерді мұғалімнің шамалы көмегі арқылы оқу;

Жазылым: 5.5.3.1 адамдарды, жерлер мен нысандарды мәтін деңгейінде сипаттай отырып мұғалімнің қолдауымен нақты мәліметтерді жазу;

Ағылшын тілін қолдану (грамматика): 5.6.10.1 шектеулі таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша осы және келер шақ мағынасындағы созылмалы нақ осы шақ формаларын қолдану;

5-сыныпта «Ағылшын тілі» пәнін оқытуда

Оқу мақсаттары	Оқу мақсаттарын орындауда ұсынылатын цифрлық платформа
5.2.5.1 әртүрлі оқу тақырыптарында қысқаша сөйлесуде арнайы ақпараттар мен бөлімдердің көп бөлігін қолдаумен түсіну;	BilimLand платформасының интерактивті сабақтар топтамасында № 8 сабақ «Time to get a job! »тақырыбымен ұсынылған. 3-тапсырманың шартына сәйкес оқушылар мамандық иегерлерінің коментарийларын тыңдай отырып суреттермен сәйкестендіру қажет. Аудио ресурс жас ерекшілікке сәйкес, спикерелер сөзі түсінікті және қолдау ретінде суреттер ұсынылған.
5.3.2.1 бірқатар жалпы тақырыптар аясында ақпарат алу үшін қарапайым сұрақтар қою;	Осы бөлімнің №7 тапсырмасында айтылым дағдысына сәйкес жұптық жұмыс түрі: «Әріптесіңіздің түйіндемесін толтыру үшін сұрақтар қойыңыз »шартымен берілген. Айтылымға берілген тапсырмада оқушылардың тілдік деңгейіне сәйкес емес жоғары сатылы лексиканы талап етеді. Мысалы түйіндемеде: Skills/qualifications (дағдылары, біліктілігі) Experience (тәжірибесі) бөлімдері жайына әңгімелеу оқышыларға қиындық туғызуы мүмкін.
5.4.4.1 көркем және көркем емес әдебиеттердегі кейбір қысқа мәтіндерді мұғалімнің шамалы көмегі арқылы оқу;	Оқылым дағдысына сәйкес берілген тапсырмалар мәтінді оқып, сұрақтарға жауап беруді, мәтін мазмұны бойынша ақиқат не жалған ақпаратты анықтауды қамтиды. Оқылымға ұсынылған мәтіндер түсінікті.
5.5.3.1 адамдарды, жерлер мен нысандарды мәтін деңгейінде сипаттай отырып мұғалімнің қолдауымен нақты мәліметтерді жазу;	Айтылым дағдысына ұсынылған сұрақтарға жауапты жазу жазылым дағдысын жетілдіруге бағытталған. Платформада қысқа жауаптарды жазу мүмкіндіктері қарастырылған.

5.6.10.1 шектеулі таныс жалпы және оқу тақырыптары бойынша осы және келер шақ мағынасындағы созылмалы нақ осы шақ формаларын қолдану;	Грамматикалық тақырыптар платформаның бөлек сабақтар топтамасында ұсынылған. Демек, ағылшын тілін қолдану басқа контекст ретінде ұсынылғандықтан, оқытуға қолайсыз.

Қазақстандық BilimLand білім беру платформасына SWOT талдау

Күшті жақтары BilimLand білім беру платформасының негізі – қызық бейнероликтер мен конспектілер, симуляторлар мен тренажерлер, сондай-ақ күрделілігі әртүрлі интерактивті тапсырмалар форматындағы цифрлық сабақтар кітапханасы. Тапсырмалардың басым бөлігі оқу бағдарламасындағы оқу мақсаттарын қамтиды.	**Таяу арадағы іс-шаралар** «Төңкерілген сынып» әдісін қолдануда пайдалану ыңғайлы. Мысалы, оқушылар ресурстардың көмегімен сыныпқа келмей тұрып (үйде) жаңа тақырыппен өз беттерінше танысады, ал мұғалім сыныпта уақытының көп бөлігін жаңа тақырыпты түсіндіруге емес, оны талқылауға бөледі.
Әлсіз жақтары Оқушылардың тілідік деңгейі жас ерекшелігіне сәйкес емес лексикалық тақырыптар орын алады. Аудио материалдарды тыңдау жылдамдығын (баяу, тез тыңду) реттеу қарастырылмаған. Лескикалық сабақтарға грамматикалық тапсырмалар кіріктірілмеген.	**Мүмкіндіктері** Білім алушылардың жеке және бірлесіп жұмыс жасауына мүмкіндіктер ұсынылған. Тапсырмаларды орындауда қатемен жұмыс бар.Тапсырмалар сараланған болғандықтан, барлық оқушылардың қабілеттерін ескеру жолдары қарастырылған. Тапсырмалар интерактивті, пайдалануға ыңғайлы, ұсынылған аудио, видео –ресурстар иллюстративті, мәнмәтіндер мазмұнды және оқу бағдарламасына сәйкес ортақ тақырыптар бар.

Шетел тілін оқытуда «BilimLand» білім беру платформасының тиімділігі сабақ барысында интербелсенді тәсілдер арқылы оқушылардың пәнге деген қызығушылығын арттыру, уақытты сапалы пайдалану және оқушылардың цифрлік ақпараттық сауаттылықтарын дамыту. 5-сынып оқушыларының тілдік дағдыларын жетілдіру үшін платформа мүмкіндіктері орасан. Интерактивті сабақтар бөлімінде білім алушыларға арналған ресурстар толық сабақтар мен грамматикалық немесе лексикалық тақырыптарға бөлініп ұсынылған. Бұл мұғалімдерге айтарлықтай кедергі келтіруі мүмкін. Себебі , негізігі тақырыпты оқытуда грамматиканы бөлек оқыту оқу мақсаттарына сәйкес емес.

Платформада ұсынылған сабақтар әдістемелік құрылым талаптарына сай кезеңдермен берілген. Сабақтың кіріспе бөлімінде (Lead-in) тақырыпқа негізделеген жалпы ақпарат берілсе, негізігі бөлімінде (Main input) тақырыптың негізгі идеясы, сөздік жұмысы ұсынылады. Келесі кезеңде практикалық жұмыс (Practice 1,2,3…-6) дифференцияланған тапсырмалар түрінде беріледі. Тапсырмалар барлық тілдік дағдыларды қамтиды. Демек, оқушылар бір тақырып аясында оқылым, айтылым , жазылым және тыңдалым дағдыларын жетілдіре алады. Тапсырмалардың басым көпшілігі оқу бағдарламасындағы оқу мақсаттарына сәйкес келеді. Себебі, жалпы тақырыптарда жиі қолданылатын сөздерді дұрыс жазу, мәтіндерден негізгі ойды анықтау, тақырыптар аясында пәнге тән лексика мен синтаксисті пайдалану, мұғалімнің көмегі көрсетілген қарапайым сөйлесудегі сөйлеушінің ойын анықтау, таныс жалпы және бірқатар оқу тақырыптарындағы кейбір жазбаша жанрларда мәтін деңгейіне сәйкес форматты біршама қолдаумен қолдану сияқты кеңінен таралған оқу мақсаттарының тапсырмалары жиі кездеседі.

«BilimLand» платформасының интерфейсі қолдануға ыңғайлы, қосымша нұсқауларды қажет етпейді, тапсырмалар шарты түсінікті және ұсынылған иллюстрациялар тартымды, қолжетімді және интербелсенді. Мобильді нұсқасы бар, оқушылардың қолдануына жағдай жасалған.Тапсырмаларды орындағаннан кейін білімді тексеру мүмкіндіктері қарастырылған.

«BilimLand» цифрлы білім беру платформасы

	Платформаның атауы_____ BilimLand _____ **Сыныбы** _____5_____ **Оқыту тілі** _____ағылшын тілі_____ **Оқыту пәні**_____ағылшын тілі_____ **Сарапшы** _____Естибаева Э.Д. _____			
№	Пайымдау	«+»	«-»	Жақсартуды қажет етеді
1	Цифрлы білім беру платформасы құрылымының талаптарға сәйкестігі	+		
	Цифрлы контенттің оқу мақсаттарына сәйкестігі	+		
	Түсіндіру мәтінінің дұрыс таңдауы	+		
	Функционалды сауаттылықты дамытуға бағытталған тапсырмалардың болуы	+		
	Бақылау сұрақтары мен тапсырмалардың оқу мақсаттарына сай болуы	+		
2	Оқу материалдарының көлемінің оңтайлылығы	+		
3	Білім алушылардың психологиялық және жас ерекшеліктеріне оқу материалының сәйкестігі	+		
4	Оқу материалын мазмұндау логикасы (сабақтастығын сақтау)	+		
5	Білім беру контентінде қазақстандық компоненттің көрініс табуы		-	Қазақтың танымал адамдарын, ұлттық құндылықтарды, мәдениет пен өнер элементтерін қосу
6	Ғылыми және қолжетімділік принциптерін сақтау, мазмұнының, тапсырмалардың шынайы өмірдегі жағдаяттарымен байланысын қамтамасыз ету	+		
Сөйлеу іс-әрекетінің түрлері бойынша дағдыларды қалыптастыру үшін тапсырмалардың, жаттығулардың болуы (тек тілдік пәндер үшін)				
	тыңдалым	+		
	оқылым	+		
	айтылым	+		
	жазылым	+		
7	Қателерге жол берілу мен нақтылықтың болмауы:			
	фактологиялық	+		
	грамматикалық	+		

	стилистикалық	+		

Берілген кестені қорытындылайтын болсам, төмендегідей нәтиже шығаруға болады:

«Цифрлы білім беру платформасы құрылымының талаптарға сәйкестігі» – сәйкес.

«Цифрлы контенттің оқу мақсаттарына сәйкестігі» – оқу мақсаттарының басым көпшілігі сәйкес

«Түсіндіру мәтінінің дұрыс таңдауы» – теориялық білімді түсіндіру, ережелерді ұсыну, практикамен ұштастыру, мысалдар келтіру деңгейі дұрыс таңдалған.

«Функционалды сауаттылықты дамытуға бағытталған тапсырмалардың болуы» – тапсырмалар оқушылардың өмірлік дағдыларын қалыптастыруға бағытталған.

«Бақылау сұрақтары мен тапсырмалардың оқу мақсаттарына сай болуы» – толығымен сәйкес.

«Оқу материалдарының көлемінің оңтайлылығы» – тапсырмалар көлемі оқу мақсатына жетуге жетерлік деңгейде.

«Білім алушылардың психологиялық және жас ерекшеліктеріне оқу материалының сәйкестігі» – оқу ресурстары оқушылар жастарымен ұсынылып жас ерекешеліктеріне сәйкес құрастырылған. Мазмұны психологиялық тұрғыдан сапалы, зорлық-зомбылық, ұлтаралық қақтығыс, саясат мәселелері көрсетілмейді.

«Оқу материалын мазмұндау логикасы (сабақтастығын сақтау)» – мәнмәтіндер мағынасы оқу бағдарламасыда ұсынылған ортақ тақырыптарға сәйкес,ағылшын тілін оқытуда тапсырмалар логикалық реттілікте құрасытырылған, кіріспе бөлімінен бағалау кезеңіне дейін сабақтастық бар.

«Білім беру контентінде қазақстандық компоненттің көрініс табуы» –

«Ғылыми және қолжетімділік принциптерін сақтау, мазмұнының, тапсырмалардың шынайы өмірдегі жағдаяттарымен байланысын қамтамасыз ету» – тапсырмалар мазмұны ағылшын тілін шынайы өмірде пайдалануға бағытталаған, диалог құру, ашық сұрақтарға жауап беру, өз ойын жетік жазбаша жеткізуге, түрлі тақырыптар аясында сөздік қорды байытуға негізделген.

Қорыта келгенде, 5-сыныпта «Ағылшын тілі» пәнін оқытуда «BilimLand» цифрлық платформасын қолдануда сапалы сабақ жоспарлауға мүмкіндік береді.

Ағылышын тілі цифрлік кешенінің артықшылықтары:

- жеке және топтық жұмыстарға бағытталуы;
- ең жиі қолданылатын сөздерден тұратын сөздік;
- мультимедиялық материалдардың ірі топтамасы;
- бағдарлама оқыту материалдарынан, жаттығулардан және бақылау тапсырмаларынан тұрады.

Ағылшын тілі бағдарламасы – тек қана тіл негіздерін меңгертіп қоймай, ағылшын тілінде еркін сөйлеуге мүмкіндік беретін бірден-бір инновациялық курс.

«BilimLand» платформасының сипаттамасы

Сипаттамасы	BilimLand
Мазмұны	
Контенттің МЖМБС, оқу бағдарламаларына сәйкес келуі	+
Өткізілетін сабақтардың ҮОБ мақсаттарына сәйкес құрылуы	+
Әртүрлі форматтағы ұсынылған материалдардың толықтығы: бейнелер, слайдтар, тренажерлер және т.б.	+
Әр сабақ үшін әртүрлі деңгейдегі кемінде 6 тапсырманың болуы	+
Күрделі эксперименттік жұмыстарды визуализациялауға және жүзеге асыруға арналған виртуалды зертханалардың болуы	+
Тапсырмалардың оқу материалына сәйкес берілуі: деңгейлік тапсырмалар; тәжірибеге бағытталған тапсырмалар; зерттеушілік тапсырмалар; эксперименттік тапсырмалар; ақпараттық-коммуникациялық технологиялар құзыреттілігін қалыптастыру тапсырмалары бойынша қорытындылар	+
Иллюстрациялық материалдардың берілуі: мәтіндік және иллюстрациялық материалдардың сабақтастығы; иллюстрациялық материалдың эстетикалық талаптарға сәйкестігі; иллюстрациялар көлемінің оңтайлылығы бойынша қорытындылар	+
Оқу-әдістемелік кешендер: оқулық мазмұнына сәйкестігі; оқу жетістіктерін бағалау бойынша БЖБ, ТЖБ тапсырмаларының болуы; қосымша ресурстарды пайдалану бойынша тәжірибелік ұсыныстардың болуы (сілтемелер); үй тапсырмаларын орындау бойынша тәжірибелік ұсыныстардың болуы бойынша қорытындылар	+
Бағалау	
Білім беру процесіне қатысушыларға кері байланыс пен оқу аналитикасын алуға мүмкіндік беретін кіріктірілген бағалау жүйесі	+
Жеке үлгі сынақтарын жасау мүмкіндігі	+
Білім деңгейін тексеру үшін әртүрлі тесттерді тапсыру мүмкіндігі: Халықаралық тесттер, ҰБТ, аттестаттау және т.б.	+

Кестеден көріп отырғанымыздай, 5-сыныпта «Ағылшын тілі» пәнін оқытуда «BilimLand» білім беру платформасын қолдануда «Контенттің МЖМБС, оқу бағдарламаларына сәйкес келуі» – сәйкес келеді

«Өткізілетін сабақтардың ҮОБ мақсаттарына сәйкес құрылуы» – сәйкес

«Әртүрлі форматтағы ұсынылған материалдардың толықтығы: бейнелер, слайдтар, тренажерлер және т.б.» – цифрлік сабақтар кітапханасы бастауыш және жоғары сынып оқушыларға арналған.

«Әр сабақ үшін әртүрлі деңгейдегі кемінде 6 тапсырманың болуы» – мақсатқа жетуде дағдыларға арналаған 6 тапсырма бар.

«Күрделі эксперименттік жұмыстарды визуализациялауға және жүзеге асыруға арналған виртуалды зертханалардың болуы» –жаратылыстану – математикалық бағытта өзекті тақырыптарға арналған виртуалды зертханасы қарастырылған.

«Тапсырмалардың оқу материалына сәйкес берілуі: деңгейлік тапсырмалар; тәжірибеге бағытталған тапсырмалар; зерттеушілік тапсырмалар; эксперименттік тапсырмалар; ақпараттық-коммуникациялық технологиялар құзыреттілігін қалыптастыру тапсырмалары бойынша қорытындылар» – тапсырмалар оқушылардың мүмкіндіктері мен қабілеттерін саралауға арналған тапсырмалар түрлі деңгейлерге бөлінген: тәжірибелік,сыни ойлауды дамытатын ізденіс тапсырмалары, ақпараттық – коммуникациялық технологиялар құзыреттілігін жетілдіруге бағытталған тапсырмалар оқу материалына сәйкес.

«Иллюстрациялық материалдардың берілуі: мәтіндік және иллюстрациялық материалдардың сабақтастығы; иллюстрациялық материалдың эстетикалық талаптарға сәйкестігі; иллюстрациялар көлемінің оңтайлылығы бойынша қорытындылар» – контекст иллюстрациялармен байланысады, визуалды түрде тартымды, жас ерекшелігіне сәйкес, эстетикалық талаптарға сәйкес. Иллюстрациялар көлемі оңтайлы, оқыту үшін қолдау көрсететін белсенді ресурс.

«Оқу-әдістемелік кешендер: оқулық мазмұнына сәйкестігі; оқу жетістіктерін бағалау бойынша БЖБ, ТЖБ тапсырмаларының болуы; қосымша ресурстарды пайдалану бойынша тәжірибелік ұсыныстардың болуы (сілтемелер); үй тапсырмаларын орындау бойынша тәжірибелік ұсыныстардың болуы бойынша қорытындылар» – BilimLand платформасындағы берілген оқу материалдары оқулық мазмұнына реттілігікпен сәйкес келмесе де, ішінара тақырыптар қамтылған. Платформа BilimClass жүйесімен біріккен, бағалау бойынша БЖБ,ТЖБ тапсырмалары және күнделікті бағалау қарастырылған.

«Бағалау» – платформада оқушылардың білімін бағалау жүйесі бар.

«Білім беру процесіне қатысушыларға кері байланыс пен оқу аналитикасын алуға мүмкіндік беретін кіріктірілген бағалау жүйесі» – BilimLand платформасындағы сабақтарда тапсырмаларды орындау Report бөлімінде бағалау деңгейі көрініс табады. Демек, 6 тапсырманы қаншалықты дұрыс/бұрыс орындағаны көрсетіліп, қатемен жұмыс жасауға, қайта орындауға мүмкіндіктер ұсынылған.

«Жеке үлгі сынақтарын жасау мүмкіндігі» – BilimClass жүйесінде «Менің БЖБ/ТЖБ жинағым» бөлімі бар.Пән мұғалімі өз сыныбының деңгейіне, оқу мақсаттарына сәйкес жиынтық бағалау тапсырмаларын құрастыруға мүмкіндігі қарастырылған.

«Білім деңгейін тексеру үшін әртүрлі тесттерді тапсыру мүмкіндігі: Халықаралық тесттер, ҰБТ, аттестаттау және т.б.» – ITest бөлімінде мектеп бітіруші түлектеріне арналған ҰБТ-ға дайындық тапсырмалары,сабақтары бар. Бұл бөлімде ағылшын тілінен ұлттық біріңғай тестілеуде қамтылатын грамматикалық тапсырмаларды түсіндіретін сабақтар топтамасы , конспектілер, мәтіндік тапсырмалар және алдыңғы жылдардағы ҰБТ тапсырмалары қамтылған.

Қорыта келгенде, 5-сыныпта «Ағылшын тілі» пәнін оқытуда «BilimLand» цифрлық платформасын қолдану білім беру процессін жақсартуға, сабақ

кезеңдерін түрлендіруге, оқушылардың АКТ құзыреттіліктерін дамытуға, ағылшын тілін жетік меңгеруге сапалы платформа.

«BilimLand» платформаның мүмкіндіктері

Мазмұны	**BilimLand**
ШЖМ педагогтерінің өз материалдарын жүктеу мүмкіндігі	+
Бейнебайланыс арқылы нақты уақыт режимінде онлайн сабақ өткізу мүмкіндігі	+
Мектеп әкімшілігіне арналған кіріктірілген мектеп статистикасы жүйесінің болуы	+
Платформаны пайдалану кезінде жабдықтың әртүрлі түрлерін (планшет, компьютер, панель және т.б.) пайдалану мүмкіндігі	+
Платформаны пайдалану кезінде құрылғыны минималды өнімділікпен пайдалану мүмкіндігі	+
Әртүрлі базалармен Интеграция (NOBD және т.б.)	+
Әртүрлі ЦБР-лармен үйлесімділік және интеграция мүмкіндігі	+
Қолжетімділік құны бойынша	+

«Ағылшын тілі» пәнін 5-сыныпта оқытуда цифрлық платформаларды қолданудың артықшылықтары

Сыныбы – 5 сынып
Оқу пәні – «Ағылшын тілі»
Тоқсаны – 4
Бөлім – 7

Оқу мақсаттары	**Сабақ мақсаттары**
Тыңдалым: 5.2.4.1 жалпы және оқу тақырыптарындағы ұзақ әңгімеде негізгі ойларды қолдаумен отырып түсіну;	Білім алушылар оқу тақырыбындағы ұзақ әңгіменің идеясын қолдаумен түсіне алады.
Айтылым: 5.3.2.1 бірқатар жалпы тақырыптар аясында ақпарат алу үшін қарапайым сұрақтар қою;	Білім алушылар оқу тақырыбы аясында белгілі ақпаратты алу үшін қарапайым сұрақтар қоя алады.
Оқылым: 5.4.1.1 жалпы және оқу тақырыптары бойынша кейбір қарапайым қысқа мәтіндердің негізгі идеясын түсіну;	Білім алушылар оқу тақырып аясында қысқа мәтінді оқи отырып, негізгі идеяны түсіне алады.
Жазылым: 5.5.1.1 кейбір жалпы және оқу тақырыптарында мәтін деңгейіндегі жұмыстарды жоспарлау, жазу, түзету және тексеру;	Білім алушылар оқу тақырыбы аясында мәтін деңгейінде жазу барысында жоспарлау,жазу,тұзету және тексеру кзеңдерін жаза алады.

Қысқа мерзімді (сабақ) жоспары

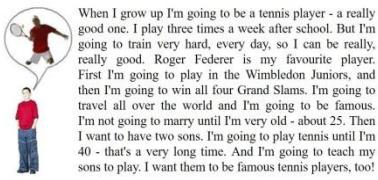
_____
(сабақтың тақырыбы)

Бөлім:	**Time**
Педагогтің тегі, аты, әкесінің аты (болған жағдайда)	Yestibayeva Elmira Dauletovna

Күні:		
Сынып:	Қатысушылар саны:	Қатыспағандар саны:
Сабақтың тақырыбы	Be going to	
Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаттары	5.3.7.1 use appropriate subject-specific vocabulary and syntax to talk about a limited range of general topics; 5.6.10.1 use present continuous forms with present and future meaning on a limited range of familiar general and curricular topics; 5.5.3.1 write with support factual descriptions at text level which describe people, places and objects;	
Сабақтың мақсаты	Use subject-specific vocabulary and grammar with future meaning, write with support factual descriptions at text.	

Сабақтың барысы

Сабақтың кезеңі/ уақыт	Педагогтің әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Beginning 2 min	**Greeting.** Good afternoon dear children! I'm glad to see you in my English lesson. Today we will introduce with new theme. The theme of our lesson is «Be going to». This grammatical structure is about future plans, actions you will do in future. Aim of the lesson is use structure Be going to in our speech correctly.	Students are introduced to the new topic and purpose of the lesson.		PPT 1-2 page
Vocabulary 3 min	First of all let's revise activities what we do every time. read watch swim cook speak	Students revising every day vocabulary		PPT 3-9 page Video about days of the week

	 sleep			
Middle 5 min	New topic: Grammar structure ruler 	Students become familiar with grammatical material and give their own examples.		
10 min	Doing «Elementary Grammar» exercises from BilimLand platform according to the theme «Be going to»	Students should choose the correct option.	1 point for each right answer	010. Be going to - ағылшын тілі, interactive exercises, elementary level. grammar бойынша онлайн-сабақ bilimland.kz
10 min	**Task 3 Listening** Guys, now you should listen to the text carefully. Choose a grammatical structure, find them on the papers, then stick them in order according to the text. listen to the text and find the phrase collect them in the correct order	Children find word combinations and put them in the correct order.	1 point for each correct answer	Worksheets
10 min	Task 4 «Magic box» Guys, there are pictures in these magic boxes. You must use flashlights to look at them and make sentences using to be going to	Students look at the pictures in the boxes and describe them.	1 point for each correct answer	Boxes, flashlights, pictures
End 5 min	**Conclusion** At the next time we will play the game at the Wordwall platform. You should answer the questions. Reflection	Children answer the questions	1 point for each correct answer	Speaking Going to activities - Учебные ресурсы

«Химия» пәні

Негізгі орта білім беру деңгейінің 7-9 сыныптарына арналған «Химия» оқу пәні 7-сыныпта аптасына 2 сағат, оқу жылында 68 сағат жүргізіледі.

«Химия» пәнін 3-тоқсанда оқытуда оқу процесінде цифрлық технологияларды тиімді пайдалану

«Химия» оқу пәні бойынша үлгілік оқу бағдарламасын іске асыру жөніндегі ұзақ мерзімді жоспарында ортақ тақырыптарға: «Периодтық кестенің құрылымы» берілген.

Ұзақ мерзімді жоспар бөлімі: Химиялық элементтердің периодтық кестесі

Бағдарлама бөлімшелері: Химиялық элементтердің периодтық кестесі

Оқу мақсаттары: 7.2.1.2 -периодтық кестенің құрылымын білу және сипаттау: топтар мен периодтар

7-сыныпта «Химия» пәнін оқытуда

Оқу мақсаттары	Оқу мақсаттарын орындауда ұсынылатын цифрлық платформалар
7.2.1.2 -периодтық кестенің құрылымын білу және сипаттау: топтар мен периодтар	Bilimland, wordwall, Online testpad, stopwatch, padlet

Қазақстандық білім беру платформаларына SWOT талдау

Күшті жақтары	**Таяу арадағы іс-шаралар**
-Қызығушылықты арттырады -Тақырыпты визуалды түсіндіреді -Өзін-өзі тексереді -Өзін-өзі бағалай алады -Цифрлық сауаттылықты арттырады -Онлайн оқытуға бейімдеу	- Әртүрлі мастер класстар -Мұғалімдерге арналған вебинарлар ұйымдастыру
Әлсіз жақтары	**Мүмкіндіктері**
-АКТ дұрыс қолдана алмау -Интернет желісінің болмауы, аздығы -Платформалардың ақылы болуы -Практикалық, тәжірибелік білімнің азаюы -Ақпараттың қауіпсіздігі -Технологияға шектен тыс тәуелділік -Нақты білімді бағалау қиындығы	-Практикалық дағдыларға тікелей әсер етеді -Ақысыз нұсқаларын қолдану

«Bilimland» платформасын қолдана 7-сыныпта «Химия» пәнін оқыту бойынша сипаттаманы жазу керек

«Bilimland» цифрлы білім беру платформасы

	Платформаның атауы_____ **Сыныбы** __**7**_____ **Оқыту тілі** ___**қазақша**_____ **Оқыту пәні**_____**химия**_____ **Сарапшы** _____			
№	Пайымдау	«+»	«-»	Жақсартуды қажет етеді
1	Цифрлы білім беру платформасы құрылымының талаптарға сәйкестігі	+		
	Цифрлы контенттің оқу мақсаттарына сәйкестігі		-	
	Түсіндіру мәтінінің дұрыс таңдауы	+		
	Функционалды сауаттылықты дамытуға бағытталған тапсырмалардың болуы		-	

	Бақылау сұрақтары мен тапсырмалардың оқу мақсаттарына сай болуы	+		
2	Оқу материалдарының көлемінің оңтайлылығы	+		
3	Білім алушылардың психологиялық және жас ерекшеліктеріне оқу материалының сәйкестігі	+		
4	Оқу материалын мазмұндау логикасы (сабақтастығын сақтау)		-	
5	Білім беру контентінде қазақстандық компоненттің көрініс табуы	+		
6	Ғылыми және қолжетімділік принциптерін сақтау, мазмұнының, тапсырмалардың шынайы өмірдегі жағдаяттарымен байланысын қамтамасыз ету	+		
Сөйлеу іс-әрекетінің түрлері бойынша дағдыларды қалыптастыру үшін тапсырмалардың, жаттығулардың болуы (тек тілдік пәндер үшін)				
	тыңдалым			
	оқылым			
	айтылым			
	жазылым			
7	Қателерге жол берілу мен нақтылықтың болмауы:			
	фактологиялық			
	грамматикалық			
	стилистикалық			

Кестеден көріп отырғанымыздай, «Цифрлы білім беру платформасы құрылымының талаптарға сәйкестігі» – сәйкестігі

«Цифрлы контенттің оқу мақсаттарына сәйкестігі» –бұл платформаның мақсаттары оқу мақсаттарымен сәйкестігі жоқ.

«Түсіндіру мәтінінің дұрыс таңдауы» – түсіндірмелі мәтіндер платформада қарастырылған, толық мәлімет беріледі.

«Функционалды сауаттылықты дамытуға бағытталған тапсырмалардың болуы» – функционалдық сауаттылықты дамытуға тапсырмалар қарастырылмаған.

«Бақылау сұрақтары мен тапсырмалардың оқу мақсаттарына сай болуы» – платформа барысында сұрақтар, тапсырмалар, тест сұрақтары оқу мақсаттарына сай келеді.

«Оқу материалдарының көлемінің оңтайлылығы» –оқу материалы

«Білім алушылардың психологиялық және жас ерекшеліктеріне оқу материалының сәйкестігі» – оқушылардың жас ерекшеліктеріне сай келеді.

«Оқу материалын мазмұндау логикасы (сабақтастығын сақтау)» – алдынғы тақырыппен сабақтастығы сақталмаған, бірден тақырыпты қамтиды

«Білім беру контентінде қазақстандық компоненттің көрініс табуы» – оқыту материалдарына ұлттық мазмұнды, құндылықтарғақалыптаса бағытталған.

«Ғылыми және қолжетімділік принциптерін сақтау, мазмұнының, тапсырмалардың шынайы өмірдегі жағдаяттарымен байланысын қамтамасыз ету» –тапсырмалар шынайы өмірдегі жағдаяттармен байланыс орнатылған.

Қорыта келгенде, 7-сыныпта «Химия» пәнін оқытуда «» цифрлық платформасын қолдануда .....

Сипаттамасы	Bilimland	Topic
Мазмұны		
Контенттің МЖМБС, оқу бағдарламаларына сәйкес келуі	+	
Өткізілетін сабақтардың ҮОБ мақсаттарына сәйкес құрылуы		+
Әртүрлі форматтағы ұсынылған материалдардың толықтығы: бейнелер, слайдтар, тренажерлер және т.б.	+	+
Әр сабақ үшін әртүрлі деңгейдегі кемінде 6 тапсырманың болуы	+	+
Күрделі эксперименттік жұмыстарды визуализациялауға және жүзеге асыруға арналған виртуалды зертханалардың болуы	+	
Тапсырмалардың оқу материалына сәйкес берілуі: деңгейлік тапсырмалар; тәжірибеге бағытталған тапсырмалар; зерттеушілік тапсырмалар; эксперименттік тапсырмалар; ақпараттық-коммуникациялық технологиялар құзыреттілігін қалыптастыру тапсырмалары бойынша қорытындылар	+	
Иллюстрациялық материалдардың берілуі: мәтіндік және иллюстрациялық материалдардың сабақтастығы; иллюстрациялық материалдың эстетикалық талаптарға сәйкестігі; иллюстрациялар көлемінің оңтайлылығы бойынша қорытындылар		+
Оқу-әдістемелік кешендер: оқулық мазмұнына сәйкестігі; оқу жетістіктерін бағалау бойынша БЖБ, ТЖБ тапсырмаларының болуы; қосымша ресурстарды пайдалану бойынша тәжірибелік ұсыныстардың болуы (сілтемелер); үй тапсырмаларын орындау бойынша тәжірибелік ұсыныстардың болуы бойынша қорытындылар	-	-
Бағалау		
Білім беру процесіне қатысушыларға кері байланыс пен оқу аналитикасын алуға мүмкіндік беретін кіріктірілген бағалау жүйесі	+	+
Жеке үлгі сынақтарын жасау мүмкіндігі	-	-
Білім деңгейін тексеру үшін әртүрлі тесттерді тапсыру мүмкіндігі: Халықаралық тесттер, ҰБТ, аттестаттау және т.б.	+	-

Кестеден көріп отырғанымыздай, 7-сыныпта «Химия» пәнін оқытуда «» білім беру платформасын қолдануда «Контенттің МЖМБС, оқу бағдарламаларына сәйкес келуі» – Bilimland платформасында сәйкестігі бар.

«Өткізілетін сабақтардың ҮОБ мақсаттарына сәйкес құрылуы» – Bilimland платформасында сәйкестік жоқ.

«Әртүрлі форматтағы ұсынылған материалдардың толықтығы: бейнелер, слайдтар, тренажерлер және т.б.» –материалдар түрлі форматта ұсынылады.

«Әр сабақ үшін әртүрлі деңгейдегі кемінде 6 тапсырманың болуы» – әртүрлі деңгейдегі тапсырмалар бар.

«Күрделі эксперименттік жұмыстарды визуализациялауға және жүзеге асыруға арналған виртуалды зертханалардың болуы» — Bilimland платформасында тәжірибелік, виртуалды зертханалар қамтылған.

«Тапсырмалардың оқу материалына сәйкес берілуі: деңгейлік тапсырмалар; тәжірибеге бағытталған тапсырмалар; зерттеушілік тапсырмалар; эксперименттік тапсырмалар; ақпараттық-коммуникациялық технологиялар құзыреттілігін қалыптастыру тапсырмалары бойынша қорытындылар» – Bilimland платформасы бойынша қамтылған.

«Иллюстрациялық материалдардың берілуі: мәтіндік және иллюстрациялық материалдардың сабақтастығы; иллюстрациялық материалдың эстетикалық талаптарға сәйкестігі; иллюстрациялар көлемінің оңтайлылығы бойынша қорытындылар» – TopiC платформасында иллюстрациялық материалдардың берілуі жақсы дамыған.

«Оқу-әдістемелік кешендер: оқулық мазмұнына сәйкестігі; оқу жетістіктерін бағалау бойынша БЖБ, ТЖБ тапсырмаларының болуы; қосымша ресурстарды пайдалану бойынша тәжірибелік ұсыныстардың болуы (сілтемелер); үй тапсырмаларын орындау бойынша тәжірибелік ұсыныстардың болуы бойынша қорытындылар» – платформаларда оқу жетістіктерін бағалау бойынша БЖБ, ТЖБ тапсырмалар жоқ.

«Бағалау» – кері байланыс пен оқыту аналитикасы кіріктірілген.

«Білім беру процесіне қатысушыларға кері байланыс пен оқу аналитикасын алуға мүмкіндік беретін кіріктірілген бағалау жүйесі» – кері байланыс пен оқыту аналитикасы кіріктірілген.

«Жеке үлгі сынақтарын жасау мүмкіндігі» – қарастырылмаған

«Білім деңгейін тексеру үшін әртүрлі тесттерді тапсыру мүмкіндігі: Халықаралық тесттер, ҰБТ, аттестаттау және т.б.» – Bilimland платформасы бойынша ҰБТ, аттестаттау тапсырмалары мен тест сұрақтары тапсыру мүмкіндігі бар.

Қорыта келгенде, 7-сыныпта «Химия» пәнін оқытуда «Bilimland» цифрлық платформасын қолдануда .....

«Bilimland» **платформаның мүмкіндіктері**

Мазмұны	Bilimland	TopiC
ШЖМ педагогтерінің өз материалдарын жүктеу мүмкіндігі	-	-
Бейнебайланыс арқылы нақты уақыт режимінде онлайн сабақ өткізу мүмкіндігі	-	-
Мектеп әкімшілігіне арналған кіріктірілген мектеп статистикасы жүйесінің болуы	+	+
Платформаны пайдалану кезінде жабдықтың әртүрлі түрлерін (планшет, компьютер, панель және т.б.) пайдалану мүмкіндігі	+	+
Платформаны пайдалану кезінде құрылғыны минималды өнімділікпен пайдалану мүмкіндігі	-	-
Әртүрлі базалармен Интеграция (NOBD және т.б.)	-	-

Әртүрлі ЦБР-лармен үйлесімділік және интеграция мүмкіндігі	-	-
Қолжетімділік құны бойынша	+	+

«Химия» пәнін 7-сыныпта оқытуда цифрлық платформаларды қолданудың артықшылықтары

Сыныбы – 7 сынып

Оқу пәні – «Химия»

Тоқсаны – 3

Бөлім – 7

Оқу мақсаттары	**Сабақ мақсаттары**
7.2.1.2 -периодтық кестенің құрылымын білу және сипаттау: топтар мен периодтар	Химиялық қасиеттері ұқсас элементтердің бір топқа жататынын анықтайды, сілтілік металдар,галогендер, инерттігаздарға жататын элементтерді ажыратады

ерекшелігі	**тиімділігі**

Қысқа мерзімді (сабақ) жоспары

Периодтық жүйенің құрылымы_____

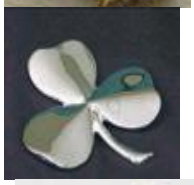
(сабақтың тақырыбы)

Бөлім:	**7.3В Химиялық элементтердің периодтық кестесі**
Педагогтің аты-жөні:	**Альбекова Е.М.**
Күні:12.02.2025	
Сыныбы:7А	Қатысушылар саны: Қатыспағандар саны:
Сабақтың тақырыбы:	**Периодтық жүйенің құрылымы**
Оқу бағдарламасына сәйкес оқу мақсаты	7.2.1.2 -периодтық кестенің құрылымын білу және сипаттау: топтар мен периодтар
Сабақтың мақсаты:	Химиялық қасиеттері ұқсас элементтердің бір топқа жататынын анықтайды, сілтілік металдар,галогендер, инерттігаздарға жататын элементтерді ажыратады
Құндылықты дамыту	**Құндылық:** заң және тәртіп құқықтық жүйе мен адам құқығы негіздерін білу; тәртіп пен әділдік, нормалар мен ережелерді сақтау қажеттілігін түсіну; қоғамды қорғау мен қауіпсіздікті қамтамасыз етудегі заң мен тәртіптің маңыздылығын білу;

Сабақтың барысы:

Сабақ кезеңі/Уақыты	Педагогтің іс-әрекеті	Оқушының іс-әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы Қызығушылықты ояту 3 мин.	**І.Ұйымдастыру кезеңі:** **а)** Оқушылармен сәлемдесу, түгендеу. Психология	**Онлайн арқылы топқа бөліну.** **Топтың ережесі:** 1.ТҚЕ сақтау. 2. Топ басшысына бағыну. 3. Белсенді болу. 4. Бір-бірін	ҚБ: «Шапалақтау» әдісі 	ДК экраны https://www.online-stopwatch.com/#google_vignette

5 мин	лық жағымды ахуал туғызу Үй тапсырмасын тексеру	тыңдау, өз пікірімен ашық бөлісу, басқалардың пікіріне құрметпен қарау. 5. Уақыт шегінде жұмыс жасау. Ворд волл платформасы арқылы сұрақтартарға жауап беру		https://wordwall.net/ru/resource/59723761/
Жаңа сабаққа кіріспе 5 мин 	**(Ұ) «Миға шабуыл»** әдісі арқылы өткен тақырыппен жаңа сабақты байланыстыру мақсатында ой қозғау сұрақтарын ұжымдық талқылау.	1 Металдардың белгілі табиғи топтарын ата. Неліктен бұл топтардың атаулары бар? 2. Элемент туралы дұрыс тұжырымдама? *Оқушылар сұрақтарға жауап беріп, өзара ұжымдық талқылау жасағаннан кейін мұғалім оқушыларға сабақтың тақырыбы, мақсатымен таныстырады.*	«Жарайсың! Өте жақсы! Керемет! Тамаша! Жақсы жауап!» деген мадақтау сөзімен ынталандыру.	Слайд презентация
Сабақтың ортасы Мағынаны ашу. 10 мин.	Жаңа тақырып бойынша видео материал көрсетіледі (білім ленд платформасы арқылы)	Оқушылар видео материалмен танысып,соңынан сұрақтарға жауап береді	Дескриптор: Жалпы - 3 балл 1. Тапсырманы орындайды.	https://bilimland.kz/kk/subject/ximiya/7-synyp/periodtyq-kestening-qurylymy?mid=f5521480-9ee4-11e9-a361-1f1ed251dcfe
Топтық жұмыс 8 мин	Оқулықта берілген орындатады, бақылайды, мысал, үлгі көрсетеді.	***1. Тапсырма*** Берілген элементтерді кестеге бөліп айырмасын түсіну	Дескриптор: Жалпы - 3 балл Элементтерді жіктейді	ДК экраны 7-сынып оқулығы. Жұмыс дәптерлері.

Жұптық жұмыс 5 мин Жеке жұмыс 5 мин	Оқулықта берілген тапсырманы орындатады, бақылайды, мысал, үлгі көрсетеді. Тест тапсырмалар орындау	***2. Тапсырма*** ауыспалы металдар (қосымша топша металдары). 3. ***Тапсырма*** Оқушылар ұялы телефондары арқылы сабақты бекіту барысында тест тапсырмаларын орындау	Дескриптор: Жалпы - 3 балл 1.Тапсырмаларды талдап сипаттайды ҚБ Смайлик әдісі арқылы бағалау	ДК экраны 7-сынып оқулығы. Жұмыс дәптерлері. https://onlinetestpad.com/x5joswngmdzgs
Сабақтың соңы Ой толғаныс. Рефлексия 4 мин. 	**«Padlet»** тақтасы Мұғалім сабақты қорытындылау мақсатында оқушылардың сабаққа деген көзқарасын, рефлексиясын тыңдайды.	Оқушылар бүгінгі сабақтың мақсатына жеткізетін тапсырмалар орындауына қарай, өз түсінгенін, пікірін, өз ойын айту арқылы сабаққа қорытынды жасайды.	Мұғалім оқушыларды **«Padlet»** тақтасы арқылы бағалайды. *Оқушылардың сабаққа қатысу белсенділігі бойынша бағаланады.*	https://padlet.com/albekova84/padlet-mah3h12gc90hrgke

Негізгі білім беру деңгейі бойынша

«Информатика» пәні негізгі орта білім беру деңгейінің 6-сыныбына арналған «Информатика» оқу пәні аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағат жүргізіледі.

«Информатика» пәнін 6-сыныпта 3-тоқсанда оқытуда оқу процесінде цифрлық технологияларды тиімді пайдалану

Ұзақ мерзімді жоспар бөлімі: Компьютерлік жүйелер

Бағдарлама бөлімшелері:

1.2. Программалық қамтамасыз ету

Оқу мақсаттары:
6.1.2.2 IDE (ай ди и) интерфейсінің мүмкіндіктерін қолдану

6-сыныпта «Информатика» пәнін оқытуда

Оқу мақсаттары	Оқу мақсаттарын орындауда ұсынылатын цифрлық платформалар
6.1.2.2 IDE (ай ди и) интерфейсінің мүмкіндіктерін қолдану	Жаңа сабақты түсіндіруде Daryn online, сабақты бекіткенде Online Mektep платформасын пайдалану

Қазақстандық білім беру платформаларына SWOT талдау

Күшті жақтары «Online Mektep»-тің сабақтары оқу бағдарламасының мақсаттарына сай, білім алушылардың жас ерекшеліктері ескерілген	Таяу арадағы іс-шаралар Білім алушылардың тақырыпты терең зерттеуіне арналған ресурстар мен тапсырмалар қолданылған
Әлсіз жақтары Контенттің сирек жаңартылуы	Мүмкіндіктері Білім алушылардың функционалдық сауаттылығын дамыту тапсырмалары ұйымдастырылған

6-сыныпта «Информатика» пәнін оқытуда «Online Mektep» платформасын қолдану

«Online Mektep » цифрлы білім беру платформасы

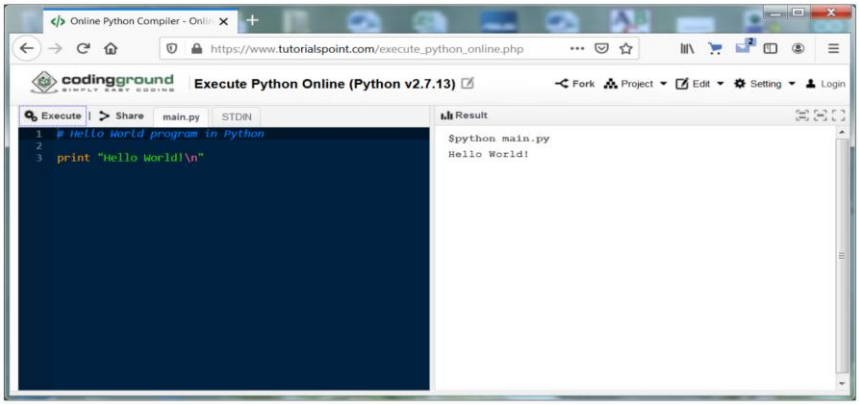
	Платформаның атауы Online Mektep Сыныбы _____6_____ Оқыту тілі _____қазақша_____ Оқыту пәні ____информатика_____ Сарапшы _____Нурбаева Аяулым Бакытовна			
№	Пайымдау	«+»	«-»	Жақсартуды қажет етеді
1	Цифрлы білім беру платформасы құрылымының талаптарға сәйкестігі	+		
	Цифрлы контенттің оқу мақсаттарына сәйкестігі	+		
	Түсіндіру мәтінінің дұрыс таңдауы		-	Түсіндіру барысында IDLE Python программасын көрсету ұсынылады
	Функционалды сауаттылықты дамытуға бағытталған тапсырмалардың болуы	+		
	Бақылау сұрақтары мен тапсырмалардың оқу мақсаттарына сай болуы	+		
2	Оқу материалдарының көлемінің оңтайлылығы	+		
3	Білім алушылардың психологиялық және жас ерекшеліктеріне оқу материалының сәйкестігі	+		
4	Оқу материалын мазмұндау логикасы (сабақтастығын сақтау)	+		
5	Білім беру контентінде қазақстандық компоненттің көрініс табуы		-	IDE (ай ди и) - мен танысу сабағында қазақстандық

				компоненттер пайдаланылмаған
6	Ғылыми және қолжетімділік принциптерін сақтау, мазмұнының, тапсырмалардың шынайы өмірдегі жағдаяттарымен байланысын қамтамасыз ету	+		
7	Қателерге жол берілу мен нақтылықтың болмауы:			
	фактологиялық	+		
	грамматикалық	+		
	стилистикалық	+		

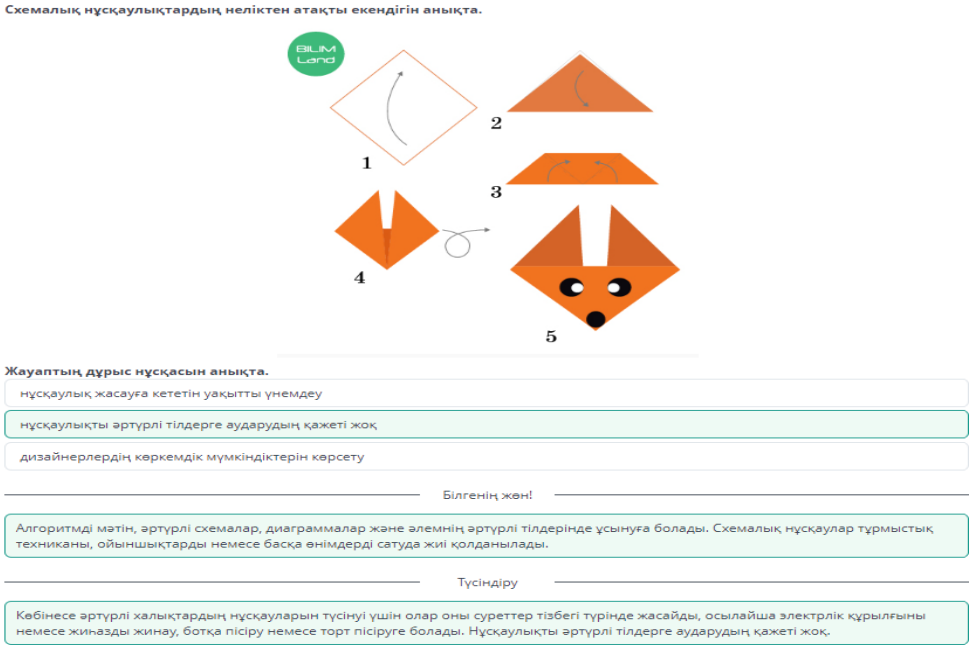
Кестеден көріп отырғанымыздай, цифрлы білім беру платформасы құрылымының талаптарға сәйкес.

Цифрлы контент оқу мақсаттарына сәйкес.

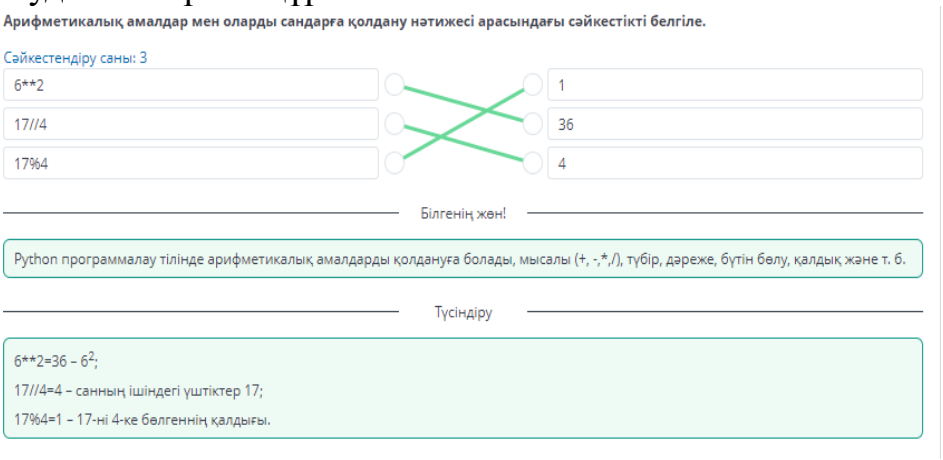
Түсіндіру мәтіні бойынша «Online Mektep» платформасында Online Python compiler пайдаланылған, оған қосымша IDLE Python программасын көрсету ұсынылады.

Функционалды сауаттылықты дамытуға бағытталған тапсырмалар көрініс тапқан. Оған мысал ретінде күнделікті өмірде пайдаланып жүрген схемалық нұсқаулық келтірілген.

Бақылау сұрақтары мен тапсырмалар оқу мақсаттарына сай берілген. Білім алушы сұраққа жауап бергенен кейін сол тақырып аясында қосымша ақпарат және тапсырманың түсініктемесі беріледі. Бұл білім алушылардың өз білімін тереңдетуде таптырмас құрал.

Оқу материалдарының көлемі оңтайлы, артық ақпараттар жоқ.

Білім алушылардың психологиялық және жас ерекшеліктеріне оқу материалы сәйкес.

«Оқу материалын мазмұндау логикасы және сабақтастығы сақталған.

IDE (ай ди и) - мен танысу сабағында қазақстандық компонент көрініс таппағандығы байқалады.

«Ғылыми және қолжетімділік принциптері сақталған, мазмұнының, тапсырмалардың шынайы өмірдегі жағдаяттарымен байланысы қамтамасыз етілген. Атап айтсақ алгоритм ұғымын түсіндіру барысында торт пісіру, ботқа дайындау, жиһаз құрастыру мысалдары келтірілген.

Қорыта келгенде, 6-сыныпта «Информатика» пәнін оқытуда «Online Mektep» цифрлық платформасын қолдану ұсынылады. «Online Mektep» білім алушыларға онлайн білім беруде таптырмас құрал. Білім алушылардың функционалдық сауаттылығын, тақырыпты терең зерттеуіне ықпал етеді, оқу материалдарының көлемінің оңтайлығы, материалды тез меңгеруге септігін тигізеді.

«Daryn online», «Online Mektep» платформасының сипаттамасы

Сипаттамасы	Daryn online	Online Mektep

Мазмұны		
Контенттің МЖМБС, оқу бағдарламаларына сәйкес келуі	+	+
Өткізілетін сабақтардың ҮОБ мақсаттарына сәйкес құрылуы	+	+
Әртүрлі форматтағы ұсынылған материалдардың толықтығы: бейнелер, слайдтар, тренажерлер және т.б.	+	+
Әр сабақ үшін әртүрлі деңгейдегі кемінде 6 тапсырманың болуы	5	7-8
Күрделі эксперименттік жұмыстарды визуализациялауға және жүзеге асыруға арналған виртуалды зертханалардың болуы	_	+ https://twig-bilim.kz/
Тапсырмалардың оқу материалына сәйкес берілуі: деңгейлік тапсырмалар; тәжірибеге бағытталған тапсырмалар; зерттеушілік тапсырмалар; эксперименттік тапсырмалар; ақпараттық-коммуникациялық технологиялар құзыреттілігін қалыптастыру тапсырмалары бойынша қорытындылар	Ақпараттық-коммуникациялық технологиялар құзыреттілігін қалыптастыру тапсырмалары бар	Деңгейлік тапсырмалар; тәжірибеге бағытталған тапсырмалар; зерттеушілік тапсырмалар; эксперименттік тапсырмалар; ақпараттық-коммуникациялық технологиялар құзыреттілігін қалыптастыру тапсырмалары бар
Иллюстрациялық материалдардың берілуі: мәтіндік және иллюстрациялық материалдардың сабақтастығы; иллюстрациялық материалдың эстетикалық талаптарға сәйкестігі; иллюстрациялар көлемінің оңтайлылығы бойынша қорытындылар	+	+
Оқу-әдістемелік кешендер: оқулық мазмұнына сәйкестігі; оқу жетістіктерін бағалау бойынша БЖБ, ТЖБ тапсырмаларының болуы; қосымша ресурстарды пайдалану бойынша тәжірибелік ұсыныстардың болуы (сілтемелер); үй тапсырмаларын	+	+

орындау бойынша тәжірибелік ұсыныстардың болуы бойынша қорытындылар		
Бағалау		
Білім беру процесіне қатысушыларға кері байланыс пен оқу аналитикасын алуға мүмкіндік беретін кіріктірілген бағалау жүйесі	+	+
Жеке үлгі сынақтарын жасау мүмкіндігі	_	+
Білім деңгейін тексеру үшін әртүрлі тесттерді тапсыру мүмкіндігі: Халықаралық тесттер, ҰБТ, аттестаттау және т.б.	ҰБТ, НЗМ, БИЛ (базасы жаңартылып тұрады)	https://bilimcenter.kz/ өнімінде халықаралық тесттер iTest те қорытынды аттестаттау, ҰБТ, ОЖСБ (базасы сирек жаңартылады)

Кестеден көріп отырғанымыздай, 6-сыныпта «Информатика» пәнін оқытуда «Daryn online», «Online Mektep» білім беру платформалары МЖМБС, оқу бағдарламаларына сәйкес.

«Daryn online», «Online Mektep» платформаларында өткізілетін сабақтар ҮОБ мақсаттарына сәйкес құрылған.

«Daryn online»-да бейнелер, слайдтар, мұғалімнің түсіндіруімен, ал «Online Mektep»-те слайдтар арқылы жүзеге асады.

Сабақ соңында «Daryn online»-да 5 тапсырма, «Online Mektep»-те 7-8 тапсырмалар ұйымдастырылған.

Күрделі эксперименттік жұмыстарды визуализациялауға және жүзеге асыруға арналған виртуалды зертханалардың болуына тоқталсам Daryn online-да жоқ, ал Online Mektep-тің https://twig-bilim.kz/ өнімінде кездеседі.

Online Mektep-те деңгейлік тапсырмалар, тәжірибеге бағытталған тапсырмалар, зерттеушілік тапсырмалар, эксперименттік тапсырмалар, ақпараттық-коммуникациялық технологиялар құзыреттілігін қалыптастыру тапсырмалары бар, ал Daryn online-да ақпараттық-коммуникациялық технологиялар құзыреттілігін қалыптастыру тапсырмалары бар.

Екі платформада да иллюстрациялық материалдардың берілуі: мәтіндік және иллюстрациялық материалдардың сабақтастығы, иллюстрациялық материалдың эстетикалық талаптарға сәйкестігі, иллюстрациялар көлемінің оңтайлылығы байқалады.

Екі платформада оқу-әдістемелік кешендер: оқулық мазмұнына сәйкестігі, оқу жетістіктерін бағалау бойынша БЖБ, ТЖБ тапсырмаларының болуы, қосымша ресурстарды пайдалану бойынша тәжірибелік ұсыныстардың болуы (сілтемелер), үй тапсырмаларын орындау бойынша тәжірибелік ұсыныстар бар.

«Бағалау» Daryn online-да дарындар жиналады және жеке кабинетте білім алушыға көрініп тұрады. Дарындарды жинап білім алушы өзі қызығатын курсын сатып алуына болады. Online Mektep-тің өнімі Bilimclass-та Freedom банкпен бірлесе 5-тік бағаны хешбекке ауыстыру науқаны жүзеге асуда. Бұл бағалау үлгілерін білім алушылардың ішкі уәжіні арттыруға септігін тигізеді.

«Білім беру процесіне қатысушыларға кері байланыс пен оқу аналитикасын алуға мүмкіндік беретін кіріктірілген бағалау жүйесі екі платформада да жүзеге асқан. «Жеке үлгі сынақтарын жасау мүмкіндігі» тек Online Mektep-те ғана қарастырылған.

Білім деңгейін тексеру үшін Daryn online-да ҰБТ, НЗМ, БИЛ, Online Mektep-те https://bilimcenter.kz/ өнімінде халықаралық тесттер, iTest те қорытынды аттестаттау, ҰБТ, ОЖСБ тесттерін алу мүмкіндіктері қарастырылған.

«Daryn online », «Online Mektep» платформаның мүмкіндіктері

Мазмұны	Daryn online	Online Mektep
ШЖМ педагогтерінің өз материалдарын жүктеу мүмкіндігі	_	+
Бейнебайланыс арқылы нақты уақыт режимінде онлайн сабақ өткізу мүмкіндігі	_	+
Мектеп әкімшілігіне арналған кіріктірілген мектеп статистикасы жүйесінің болуы	_	+
Платформаны пайдалану кезінде жабдықтың әртүрлі түрлерін (планшет, компьютер, панель және т.б.) пайдалану мүмкіндігі	+	+
Платформаны пайдалану кезінде құрылғыны минималды өнімділікпен пайдалану мүмкіндігі	+	+
Әртүрлі базалармен Интеграция (NOBD және т.б.)	_	_
Әртүрлі ЦБР-лармен үйлесімділік және интеграция мүмкіндігі	_	+
Қолжетімділік құны бойынша	+	+

«Информатика» пәнін 6-сыныпта оқытуда цифрлық платформаларды қолданудың артықшылықтары

Сыныбы – 6 сынып

Оқу пәні – «Информатика»

Тоқсаны – 3

Бөлім – 2, 3

Оқу мақсаттары	Сабақ мақсаттары
6.1.2.2 IDE (ай ди и) интерфейсінің мүмкіндіктерін қолдану	IDE (ай ди и) ортасымен танысу, қарапайым арифметикалық амалдарды шешу.
6.3.2.1 Python тіліндегі сызықтық алгоритмдерді жазу	Тіл әліппесі. Синтаксисімен танысу, Python тіліндегі сызықтық алгоритмдерді жазу

6.3.3.1 деректер түрлерін жіктеу	Деректер типінің класификациясымен танысу, Python тіліндегі сызықтық алгоритмдерді жазу

Қысқа мерзімді (сабақ) жоспары

IDE (ай ди и) -мен танысу

(сабақтың тақырыбы)

Бөлім:	Программалық қамтамасыз ету	
Педагогтің тегі, аты, әкесінің аты (болған жағдайда)	Нурбаева Аяулым Бакытовна	
Күні:	13.01.2025ж	
Сынып:	Қатысушылар саны:	Қатыспағандар саны:
Сабақтың тақырыбы	IDE (ай ди и) - мен танысу	
Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаттары	6.1.2.2 IDE (ай ди и) интерфейсінің мүмкіндіктерін қолдану	
Сабақтың мақсаты	IDE (ай ди и) ортасымен танысу, қарапайым арифметикалық амалдарды шешу.	

Сабақтың барысы

Сабақтың кезеңі/ уақыт	Педагогтің әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурстар
Сабақтың басы 3 мин	Ұйымдастыру кезеңі: Оқушылармен амандасу. Оқушылардың сабаққа дайындығын тексеру. Оқушылардың назарын сабаққа аудару.			
Сабақтың ортасы 37-минут	Жаңа сабақтың мақсаты мен тақырыбын хабарлау. «Darynonline»-да видеонұсқаулық көру. «Online Mektep» платформасымен сызықтық алгоритмге блок схема сызу туралы түсіндіру	Конспекттен қажетті ақпараттарды дәптерлеріне түртіп жазып алады. Блок схемасын сызады		https://daryn.online/ru/lesson/9459-ide-men-tanysu Online Mektep
	1-тапсырма. Жеке жұмыс. https://www.python.org/ сайтынан python бағдарламасын жүктеу. Print шығару опреаторы көмегімен «Сәлем, Қазақстан!» сөзін экранда шығару.	Бағдарламаны жүктейді. Экранда сөйлем шығарады.	Дескриптор: -экранда сөйлем шығарады-1 балл	https://www.python.org/

	2-тапсырма. Жеке жұмыс. Қарапайым арифметикалық амалдарды шешіңдер. Print(2+3) Жауап: 5 Екі санның қосындысы Print(25//3) Жауап: 8 Сандағы үштіктер саны 25, сонда 3*8=24, 1 - қалдық	Қарапайым арифметикалық амалдарды шешеді.	Дескриптор: -қарапайым амалдарды шешеді-1 балл -бүтінді ажыратады-1 балл -қалдықты ажыратады-1балл	
	3-тапсырма. Жұптық жұмыс. «Darynonline» видео нұсқаулығында тұқым егу мысалының блок схемасын сызыңдар.		Дескриптор: -блок схеманы сызады-1 балл	
	4-тапсырма. Жеке жұмыс. Online Mektep-тен тапсырмаларды орындау		Жалпы-5 балл	Online Mektep
Сабақтың соңы 5-минут.	Рефлексия. Үй тапсырмасы. Күн режимдеріңізге блок схема құрыңыздар.	Смайликті белгілейді		

Қорытынды

Ауыл мектептерінде оқу процесін цифрландыру – білім сапасын арттырудың, оқушылардың цифрлық сауаттылығын дамыту мен заманауи білім беру ресурстарына қолжетімділігін қамтамасыз етудің маңызды тетігі. Ұсынылған әдістемелік ұсынымдар ауылдық білім беру ұйымдарында цифрлық технологияларды тиімді ендіруге және пайдалануға бағытталған.

Цифрландыру үдерісі білім беру мазмұнын, оқыту әдістерін, мұғалімдердің кәсіби дамуын, сондай-ақ оқушылардың оқу әрекетін жаңғыртуға мүмкіндік береді. Бұл ретте:

- Инфрақұрылымдық қамтамасыз ету (интернет, құрылғылар, платформалар) – басты алғышарт;
- Мұғалімдердің цифрлық құзыреттерін дамыту – тиімді іске асырудың шешуші факторы;
- Оқыту контентін цифрлық форматқа бейімдеу және интерактивті ресурстарды пайдалану – оқушылардың қызығушылығы мен үлгерімін арттырады;
- Қашықтықтан оқыту және аралас оқыту моделін енгізу – ауыл мен қала мектептері арасындағы білім беру алшақтығын азайтады.

Ұсынымдарда көрсетілген кезеңдік әрекеттер мен озық тәжірибелер ауыл мектептерін цифрлық трансформациялау жолында жүйелі, бірізді жұмыстар жүргізуге негіз болады. Әсіресе, педагогтер мен оқушылар үшін қолайлы цифрлық орта құру – сапалы білімнің кепілі. Болашақта цифрлық білім беру – ауыл мектебінің жаңа мүмкіндіктері мен әлеуетін ашады.

«Ауыл мектептерінде оқу процесін цифрландыру бойынша әдістемелік ұсынымдарының» бірінше тарауында ағымдағы жағдайға талдау берілген. Тарауда еліміздегі алғаш рет іске қосылған Ақтөбе облысындағы «Білім *ALL*» жобасы мен «Майкрософт Қазақстан» жобаларының іске асуы мен механизмдеріне сипаттама берілген.

Сонымен қатар ауыл мектептерін цифрландыруда «Инфрақұрылымды жақсарту. Интернетке қолжетімділікте» Үндістан, АҚШ, Африка елдерінің «Цифрлық құрал-жабдықтармен қамтамасыз ету. Компьютерлер мен планшеттер беруде» Уругвай, Руанда, Қытай елдерінің, «Мұғалімдерді даярлау және қолдау. Цифрлық сауаттылықты арттыру курстарын ұйымдастыруда» Финляндия *мен* Сингапур, Кения елдерінің, «Электронды оқу ресурстары мен платформалар. Онлайн оқыту платформаларында» Kolibri (Learning Equality), Khan Academy-сының тәжірибесіне тоқталған.

Сол секілді, «Мемлекеттік қолдау мен серіктестік. Қоғамдық-жеке әріптестікте» Колумбия тәжірибесі сөз етілген. Сондай-ақ, отандық және халықаралық тәжірибе салыстырмалы түрде берілген.

Осы тарауда ұсыныстар мен жобалар үлгілері, «1 оқушы – 1 құрылғы» жобасы (біріктірілген сыныптар үшін), «Финляндия», «Канада», «Австралия» және «Оңтүстік Кореяда» ауылдағы білім сапасын жақсарту бойынша тәжірибелері берілген.

Әдістемелік ұсынымдаманың екінші тарауы «Ауыл мектептерінде оқу процесін цифрландыру бойынша әдістемелік ұсынымдар» деп беріледі. Берілген тарауда педагогтермен бірге білім беру деңгейлері бойынша отандық білім беру платформаларына сараптама жасалып, Үлгілік оқу бағдармасының оқу мақсаттарын басшылыққа ала отырып, білім беру процесін цифрландыруға байланысты ұсыныстар берілген.

Пайдаланылған әдебиеттер тізімі

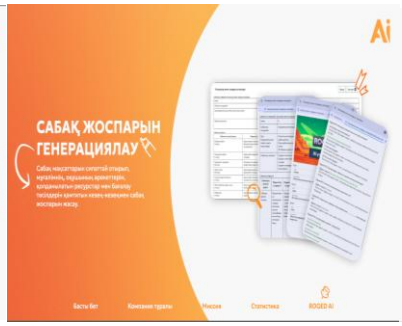
1. 2024 жылғы 3 желтоқсанда Қазақстан Республикасының Премьер-Министрі О.А. Бектенов төрағалық етуімен өткен Үкімет отырысының 2-ші «Ауыл мектептерін дамыту» мәселесі бойынша Хаттамалық тапсырмасы
2. 2024 жылғы 19-20 қыркүйектегі Қазақстан Республикасы Премьер-Министрінің орынбасары Т. Дүйсенованың Ақтөбе облысына жұмыс сапарының қорытындысы бойынша хаттамасының «Білім саласындағы өзекті мәселелер мен «Баршаға қолжетімді сапалы білім» Ұлттық баяндаманың жүзеге асырылуы туралы берілген тапсырмалары бойынша Хаттамалық тапсырмасы
3. 2025 жылғы 31 қаңтарда Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрлігінің № 21 Қазақстан Республикасында ауыл мектептерін дамытудың «Ауыл мектебі – сапа алаңы» тұжырымдамалық тәсілдерін бекіту туралы бұйрығы (2-тәсілі «Ауыл мектебі – сапа алаңы» («Тірек мектебі – ШЖМ») республикалық жобасын масштабтау мақсатында)
4. Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі «Білім туралы» № 319 Заңы
5. Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» № 348 бұйрығы
6. Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2023 жылғы 5 шілдедегі № 199 «Жалпы білім беру ұйымдарына арналған жалпы білім беретін пәндердің, бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білім деңгейлерінің таңдау курстарының үлгілік оқу бағдарламаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 16 қыркүйектегі № 399 бұйрығына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы бұйрығы
7. Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2024 жылғы 26 ақпандағы «Тиісті типтердегі және түрлердегі мектепке дейінгі, орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі, қосымша білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 31 тамыздағы № 385 бұйрығына толықтырулар енгізу туралы № 46 бұйрығы
8. Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің м.а. 2021 жылғы 29 желтоқсандағы «Тиісті үлгідегі білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 30 қазандағы № 595 бұйрығына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы № 614 бұйрығы
9. Қазақстан Республикасының «Цифрлық Қазақстан» мемлекеттік бағдарламасы
10. BilimLand платформасы: https://bilimland.kz
11. Daryn.online – онлайн білім беру платформасы: https://daryn.online
12. Әбдікәрімова Т. Қазақ тілін оқыту әдістемесі. – Алматы: Рауан, 2017.

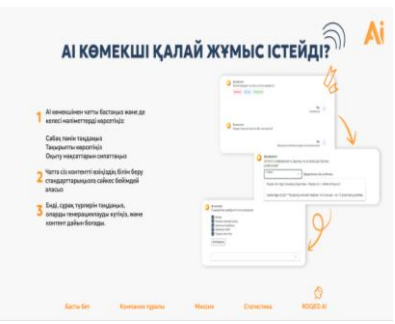
13. Google Workspace for Education ресми нұсқаулығы: https://edu.google.com
14. Kazybaeva A. Digital technologies in Kazakh language teaching. – // “Education and Science”, 2021.
15. Назарбаев Н.Ә. Болашаққа бағдар: рухани жаңғыру. – Егемен Қазақстан, 2017.
16. Qazaqadebieti.kz – Қазақ әдебиеті порталы
17. Kitap.kz – Ұлттық электронды кітапхана

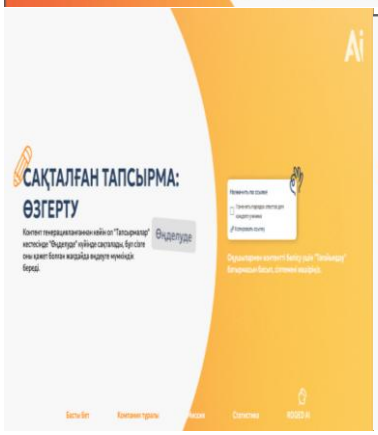
Қосымша

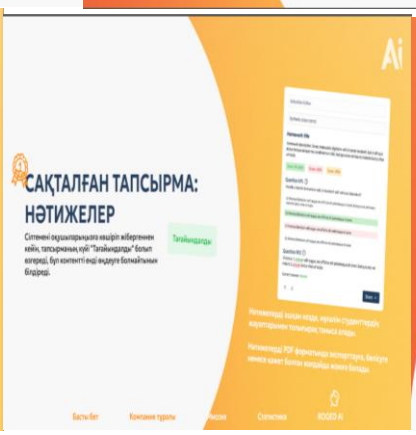

ROQED AI
Мұғалімнің жасанды көмекшісі
ROQED
Өнімнің миссиясы
Мұғалімдердің уақытын күнделікті рутиналық тапсырмалардан босатып
аптасына 10 сағатқа дейін үнемдеу
Мұғалімдер аптасына орта есеппен 54 сағат жұмыс істейді
оның тек 25 сағаты ғана оқушыларды оқытуға бөлінеді
46% = 18 сағат
Уақытының рутиналық тапсырмалар алады
Мұғалімдердің апталық жұмыс уақыты
Мұғалімдердің менталдық денсаулығы
56%
58%
74%
46%
Шамамен 44% мұғалім алдағы екі жылда мамандықтан кетуі мүмкін
2030 жылдың соңына қарай
Бастауыш мектеп мұғалімдеріне арналған бос жұмыс орындарының саны 7%-ға артады
Орта мектеп мұғалімдерінің жұмыспен қамтылуы 8%-ға өседі
Статистика
Оқушылар мен мұғалімдер арасындағы қатынас
Бастауыш мектеп 26
Орта мектеп 19
Жоғары мектеп 27
1 мұғалім
Шешім
ROQED AI
Тиімділік
Қатысушылық
Аналитика
Үй жұмысын құрастыру
Сабаққа арналған презентацияларды құрастыру

ЖЕДЕЛ БАҒАЛАУ ҮШІН ОЙЫНДАРДЫ ЖАСАУ

САБАҚ ЖОСПАРЫН ГЕНЕРАЦИЯЛАУ

AI КӨМЕКШІ ҚАЛАЙ ЖҰМЫС ІСТЕЙДІ?

САҚТАЛҒАН ТАПСЫРМА: ӨЗГЕРТУ

САҚТАЛҒАН ТАПСЫРМА: НӘТИЖЕЛЕР

ҚЫЗЫҚТЫ ОҚЫТУҒА АРНАЛҒАН 3D МОДЕЛЬДЕРІ ОҚЫТУ

ROQED AI ОҚЫТУ ЖӘНЕ ҚОЛДАУ

ОҚЫТУ ЖӘНЕ ҚОЛДАУ

ROQED AI ҚАЗІР ҚАЙДА БЕЛСЕНДІ ТҮРДЕ ЖҰЗЕГЕ АСЫРЫЛУДА
Астана қаласы
Батыс Қазақстан облысы
Атырау облысы
Қарағанды облысы